REBUS

IN JOACĂ...

ORIZONTAL: 1) Joc românesc cu circulație internațională — Un joc de culori (sing.) 2) Joc românesc — Îndrumă jocul actorilor 3) Un joc penalizat (la fotbal) — Sare consoanele 4) În fugă — Joc de societate — Persoană care făcea parte din conducerea treburilor unui oraș 5) Lucrați cu sapa — Joc de copii care constă în a arunca cît mai departe un băț (pl.) 6) ...Barcan, actriță care joacă la Teatrul Municipal în piesa „Menajeria de sticlă" — Poftă de ris și de joc, întîlnită în scrierile lui Creangă (pl.) 7) Serveai — Gînd 8) În recreație — Cerneală pentru scris jocurile... de cuvinte încrucișate — Munți în Alpii Retici 9) Două din jucării... — Steag turcesc — Viață 10) Jocuri de lumini — Teatrul Național 11) „Jocul ielelor" de Camil Petrescu — A se juca 12) Acest — „Joc de slugi... joc de stăpîni/ Joc de pasări, de flori, de ciini, / ...fiecare îl joacă bine" (Tudor Arghezi: „De-a v-ați ascuns...") — Umorul și satira pe scenă (fig.).

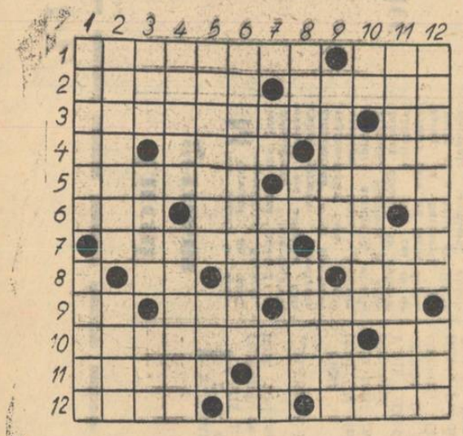

VERTICAL: 1) E jucărie sau prietenă de joc a fetiței? — „Urma... turma", expresie la jocul „De-a v-ați ascuns" 2) Un joc aplaudat de spectatori — Le cîntă cei ce joacă la operă 3) Afluent al Maasului — Loc de joacă și distracții — Teatru în București 4) Bate mai tare după un joc disputat — Joacă la teatru 5) Un volum pe care nu-l cunoști! — Oraș în U.R.S.S. 6) Jocuri de lumini 7) Sînt trei în Alabala-portocala! — Ciudat, numai pe jumătate — Cîntecul greierului 8) Insulă daneză — Pronume — Are cunoștință 9) Încercări la jocul de rugbi — Se joacă și face pozne împreună cu Țică 10) Argint — Doi frați care joacă în echipa „Petrolul" Ploiești — Repere! 11) Se joacă cu soarecele — Roșeață în formă de pete care apare pe pielea corpului în diverse boli 12) E ideal pentru jocul copiilor (2 cuv.) — ...Cătavencu, personaj din „O scrisoare pierdută" pe care-l joacă artistul emerit Niky Atanasiu.

N. CORNEA

FLUVII

ORIZONTAL: 1) *Fluviu în America de Sud care împreună cu Ucayali are cel mai mare bazin din lume — Afluent al fluviului Sîr-Daria. 2) Afluent al Rinului — Alt fluviu al Americii de Sud. 3) Fluviu în U.R.S.S. care constituie o parte a delimitării Europei de Asia — Cel mai mare fluviu european ce se varsă în Marea Caspică printr-o frumoasă deltă. 4) Nume masculin — Fluviu african care dă viață Egiptului prin revărsările sale periodice — Fluviu în Spania. 5) Peșteră de Dunăre — Comună din R.F. Germană — Horia Ionescu. 6) Soarele Nilului — Fluviu în Italia — Sufragiu. 7) Important fluviu în estul U.R.S.S. — Cabaline. 8) Vocale — Nedrept — „Yang"..., fluviu chinez denumit „fluviul albastru", cel mai mare fluviu asiatic. 9) Afluent important al Dunării, trece prin țara noastră și R.P. Ungară — Alt afluent al Dunării la granița cu U.R.S.S. 10) Fluviu în U.R.S.S. pe care s-au construit imense hidrocentrale care alimentează cu energie electrică și forță regiunea siberiană — Afluent al fluviului sud-american Orinoco. 11) ...Grande, fluviu ce se varsă în Golful Mexic — Fluviu german — Liniștit. 12) Acidulată — Prefix pentru „doi" — Fluviu în U.R.S.S.*

VERTICAL: 1) Fluviu în U.R.S.S. care se varsă în marea Aral. — A brăzda pămîntul. 2) Afluent al Dunării în R.P.F. Iugoslavia — Privitor la originea unui popor. 3) A seca un lac — Nume masculin. 4) Hărnicie — Fluviul care udă Londra. 5) Vas (reg.) — Fluviu care udă trei capitale și trece prin șapte țări, asigurînd ieșirea la mare a mai multor țări continentale. 6) Conduceau în trecut imperiul otoman alături de sultan — Nilul care își are obîrșia în apele lacului Victoria. 7) Acoperiș rural — Cal putere — Bogdan Ionescu. 8) Lac în India — Omăt — Lac în Scoția. 9) Afluent al Dunării — Adăpost apicol. 10) Riu în R.P. Ungară care se varsă în Dunăre — Fluviul care udă Varșovia. 11) Prepoziție — Fluviu francez ce se varsă în Mediterana — Vechea denumire a cetății de pe Tibru. 12) Dărîmați — Fluviul Parisului.

S. RADU

POȘTA REDACȚIEI

UN FOTOGRAF AMATOR

VASILE ROMANIUC, Roșiorii de Vede: — Am publicat un ciclu de articole îndreptar pentru fotografii amatori, din care fără îndoială că ați desprins și dvs. o serie de lămuriri utile. Nu am putut da indicații pentru folosirea și particularitățile fiecărui aparat în parte — aceasta ar fi necesitat un spațiu mult prea mare. Vom căuta totuși să vă satisfacem dorința și vă vom trimite în scris, la adresa dv., lămuririle cerute în ce privește folosirea aparatului „Zarea".

PRIETENI PRIN CORESPONDENȚĂ

Prof. LIVIU CONDERMAN din Darabani, ne scrie următoarele: „Sînt un pasionat colecționar de timbre, ilustrate, reproduceri de artă și insigne. Pînă în 1961 găseam adrese de colecționari din alte țări și de la noi în revista „Tineretul lumii". În prezent nu se mai publică această rubrică și sînt în criză de adrese. Sugerez ca revista „Magazin" să înființeze o rubrică intitulată: „Prieteni prin corespondență", în care să apară numele celui care dorește să corespondeze și ce îl interesează mai mult". Sugestia dv. va fi studiată de colectivul redacțional și veți primi un răspuns direct sau, dacă va fi cazul, indirect, prin apariția noii rubrici.

MAI MULTE REBUSURI

Cititoarea noastră care semnează A.B.C., expunîndu-ne într-o scrisoare ceea ce îi place mai mult și ceea ce îi place mai puțin în „Magazin", se arată adversară a caricaturilor, a curiozităților și mai ales a paginii de sport și cere să se extindă, în schimb, spațiul acordat rubricii noastre de cuvinte încrucișate. Fiind de acord cu aceasta din urmă propunere, pe care ne vom strădui s-o îndeplinim, nu împărtășim însă părerea cititoarei noastre privind rubrici ca sportul, umorul și celelalte, care au un mare contingent de cititori.

UN FILATELIST

TEODOR MELNIC, București: — Precum ați putut vedea în cîteva din ultimele noastre numere, dorința dv. începe a fi satisfăcută: publicăm noutăți filatelice. Și vom continua.

OMUL SAU MAȘINA

Ing. ANDREI KOVACI, Reșița, ne scrie: „Cu multă plăcere am citit despre realizările oamenilor noștri de știință în domeniul calculului cu mașini electronice. Articolul apărut în „Magazin" nr. 259, relevînd aceasta, nu scoate totuși destul în evidență faptul că omul este principala forță creatoare și că mașina numai îi va ușura munca fizică și intelectuală. Mașina va fi numai un instrument docil în mîna omului. De aceea, aș dori să citesc în viitor și un articol despre constructorii timișoreni ai „Meciptului". Observațiile și dorința dv. fiind juste și legitime, vom ține seama de ele.

GH. CHIRIAC

LA PAVILION

BIROCRATUL: — Eu scriu chestionarele în dublu exemplar, poate se pierde unul...

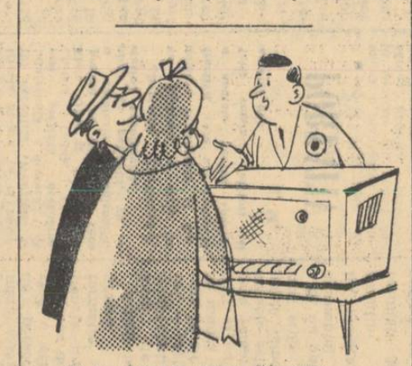

— ...Și în plus are patru difuzoare...
— Pe ăsta îl luăm. Le arătăm noi vecinilor!...

VIZITATORUL: — Știți, mă mai odihnesc puțin...

FRED GHENĂDESCU

— Mulți spun că semăn la cap cu Nerone.
— Posibil! Și Nerone era „deranjat" la cap...

ȘT. MUNTEANU

— Mă îngrijorează jocul ăsta de-a piețile roșii...

E. ARNO

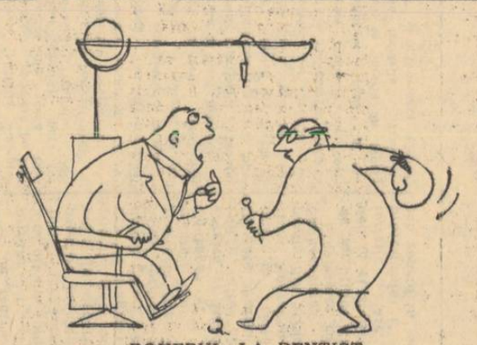

BOXERUL LA DENTIST

— Doctore, o „directă", te rog, că tare mi-e groază de clește...

ADRIAN ANDRONIC

Fără cuvinte

Umor sovietic ● Umor sovietic ● Umor sovietic

- L-am construit anume ca să facă gimnastica de dimineață în locul meu...

— Hei, Fedea!...

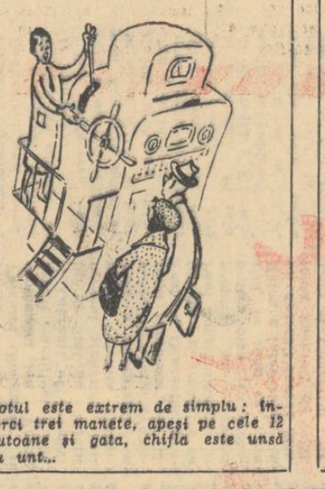

— Totul este extrem de simplu: întorci trei manete, apeși pe cele 12 butoane și gata, chifla este unsă cu unt...

Spălat general...

MICA BIBLIOTECĂ MAGAZIN

MARTORUL

Povestire de ALBERTO MORAVIA

Se spune că nu e demn să fii chelner, pentru că ești tot timpul la discreția altuia. O fi și-așa, nu zic ba, dar eu meseria asta — plăcută sau sicitoare — o știu de la doisprezece ani și pe asta o fac.

Și în felul ăsta, cînd schimbînd locul, fiindcă nu-mi sufeream stăpînul, cînd fiindcă nu mă suferea el pe mine, cînd din cine știe ce pretext, am nimerit într-o bună zi într-o vilă de pe via Cassia, unde mi s-a părut că am găsit o slujbă bună: valet.

În vila aceea recent construită, locuia o pereche căsătorită și ea de curînd. Ea era o blondină cu chipul prelung și frumos, cu niște ochi albaștri imenși și pătrunzători; foarte suplă, înaltă, elegantă, părea un băiețandru din pricina părului auriu, tuns foarte scurt, à la Bonaparte; el era un brun scund, dar spătos, cu umeri prea largi, față pătrată, un glas gros, dîndu-și multe ifose: unul din acei scundaci care se răzbună pentru statura lor ingrată urlînd și făcînd pe tiranul.

Dimineața, după un mic dejun copios, el ieșea cu o mașină puternică, model lux, și gonea pe via Cassia. De cele mai multe ori, rămînea în oraș toată ziua și-mi pare că la Roma avea o firmă de import-export. Avea și ea o mașină de lux, pe care o conducea personal, dar o folosea rar — probabil că nici nu prea avea cunoștințe prin oraș, așa că rămînea acasă și se-nvîrtea prin odăi, în pantaloni și neglijeu, dintr-un salon într-altul și, dacă era vreme frumoasă, se plimba și prin grădină.

La căderea nopții, soțul se întorcea și începea să claxoneze furios încă de la cotitură, de pe via Cassia. Numai după claxonul ăla, și se vedea imediat cine era stăpîn în vilă: nevasta sărea de pe divanul unde citea și alerga la poartă, iar alături de ea alergau doi dogi danezi uriași, bălțați: roșu și negru, ca niște viței, care dormiseră toată după amiaza încovrigați la picioarele sale; alerga jupineasa, netezindu-și boneta de dantelă; alerga grădinarul, ca să-i deschidă poarta, alergam și eu, ca să-i deschid ușa casei. El întorcea mașina pe aleie, ne orbea pe toți cu farurile, o băga în garaj și intra în casă, luîndu-și niște aere de Mussolini. Primele cuvinte pe care le rostea erau totdeauna: „E gata!". Pe urmă se trîntea pe unul din numeroasele divane din salon, și ea, ca o pisică îndrăgostită, îi giugiulea, îi lua mîna și începea să-i desmierde cu degetele fine părul lung și negru de pe braț. El îi lăsa brațul în timp ce mîna cealaltă ținea ziarul și-l citea mai departe, fără să-i pese de ea. Apoi mă încheiam la jachetă, dădeam de perete ușa dublă a sufrageriei și anunțam solemn, făcînd un soi de plecăciune: „Domnii sînt serviți".

Ați văzut vreodată, în vreo bojdeucă de periferie, un biet salahor nădușit și murdar de la lucru, purtînd încă pe cap coiful făcut din ziare, dînd pe gît o farfurie cu fasole? Ei, ăsta era patronul meu, chit că venea acasă într-o mașină de lux și purta un costum de lînă englezească. La un capăt al mesei de marmură galbenă plină de cristale, argintărie și porțelanuri cum nici nu puteai găsi mai frumoase pe lume, stătea soția — teapănă, plină de demnitate; la celălalt capăt, cu șervetul vîrît în guler, lăbărțîndu-și coatele pe masă, stătea soțul, ca un salahor. Dar, să mă ierte salahorii pentru că îi calomniez. Patronul meu era un copilaș care păsește copăcel-copăcel, învățînd să meargă, și care cade mereu în patru labe. La fel și el, căuta să mănînce cu tacîm, dar adesea ajungea să se folosească tot de mîini, mai ales cînd avea pui sau biftec cu os. Nu mai pomenesc că mesteca cu gura căscată, sau că bea gîlgîind, dar își ștergea gura cu dosul palmei sau aduna boabele de mazăre pe cuțit și le îndesa în gură — și toate gesturile acelea vulgare le înșira unul după altul, ca pe niște perle. Firește, soția suferea cumplit, fiindcă — așa cum repeta mereu — ea ținea mai ales la formă.

Am stat așa vreo lună și mai bine, și — afară de clipele supărătoare din timpul cinei — locul îmi plăcea. Eram liniștit, aveam o odăiță bună și puteam să mă ocup de grădinărit, care este pasiunea mea. Într-o seară însă izbucni furtuna, pe care eu o prevăzusem de mult. El tăbărîse, ca totdeauna, asupra farfuriei cu carne, apucînd cuțitele cu mîna. Ea îl privea și, ca de obicei suferea. El roase toate cuțitele acelea la grătar — pătru una după alta, mînjindu-se cu grăsime pînă peste urechi și pe urmă, cînd păru că a isprăvit, o luă de la capăt. Atunci ea îi spuse cu fermitate, de la celălalt capăt al mesei:

— Valentino, n-ai putea să nu mănînci mereu cu mîinile? Pe lîngă asta, mai îți ștergi și degetele de fața de masă, și ca să facem față ar trebui să avem numai pentru tine un serviciu de douăzeci și patru de persoane.

El firima un os cu dinții săi deși, de lup. Își roti sălbatec ochii și nu scoase o vorbă. Ea clipi și stărui:

— Valentino...

El lăsă o clipă osul din mînă și rosti, foarte limpede:

— Nu mă bate la cap — luînd apoi iarăși osul în mînă.

— Nu se cuvine să mănînci cu mîinile — urmă soția agitată și nervoasă. Cu mîinile mîncă numai bădăranii.

— Vasăzică, eu aș fi un bădăran?

— Dacă te porți tot așa, ești.

— Și tu, știi ce ești?

— Nu știu și nici nu vreau să știu — dar te rog să încetezi de a mai mînca cu mîinile...

— Ești o nemîncată și o cretină.

Atunci ea își pierdu răbdarea:

— Nu ți-am spus încă niciodată ce părere am despre tine... A sosit momentul să-ți spun ce gîndesc: ești un bădăran, un mitocan, un prost crescut, nu ești bun decît să strîngi parale... Și măcar de-ai fi frumos, dar cînd colo, ești un pitic.

Pesemne că cuvîntul acela: pitic — îl arse la ficați. Abia am avut timp să mă dau la o parte, ca să nu mă răstoarne, așa de turbat țîșni de la locul lui, alergînd la capătul mesei, unde stătea soția. Aceasta nu se clintea și-l privea cu un surîs tremurat, palidă de moarte. Soțul ajunse în dreptul ei, ridică mîna și o lovi de două ori peste față. Ea se ridică și, fără grabă, ieși din sufragerie. Soțul o urmă, furibund: am auzit urlete și vociferări, dar sbiera numai el și desigur că o pocnea sdravăn. Am strîns de la masă, liniștit, ca în fiecare seară și pe urmă am urcat în odaia mea. La drept vorbind, scena aceea de familie nu-mi făcuse vreo impresie deosebită: în primul rînd, fiindcă o prevăzusem de multă vreme, și apoi se știe că la masă se întîmplă scene de felul ăsta, ba chiar și mai violente; în toate familiile bune unde servisem văzusem incidente din astea, cît păr în cap.

În dimineața următoare m-am sculat devreme de tot și m-am dus la dulapul cu încălțăminte. Am luat o pereche de pantofi de-ai patronului și m-am apucat să-i lustruiesc, fredonînd încetișor. Vila era cufundată într-o tăcere adîncă — tăcerea obișnuită la țară. Pe fereastra larg deschisă intra soarele. În clipa aceea, iată că apăru în prag doamna.

— Remigio, îmi pare tare rău, dar sînt nevoită să te concediez.

La una ca asta chiar că nu mă așteptam. Am rămas cu gura căscată, cu un pantof în aer. În cele din urmă îngăimai:

— Dar bine, doamnă, ce am făcut ca să mă concediați așa peste noapte?

Ea îmi răspunse cu răceală:

— Nu ai făcut nimic, ba chiar sînt mulțumită de serviciile dumitale

— Atunci, nu pricep...

— Atunci, te concediez pentru cele întîmplate aseară.

— Dar ce vină port eu?

— D-ta nu ești amestecat în treaba asta, dar ai auzit tot și eu nu pot suporta ideea că vei rămîne în casa asta, după ce ai auzit și ai văzut...

Ați priceput? Ei își zvîrliseră în obraz vorbe murdare și se luaseră de păr, iar eu — care nu eram amestecat cu nimic în toată dăndănaia — eram concediat. N-am mai insistat — eram sigur că chiar dacă soțul — ca să-i facă în ciudă — mi-ar fi spus să rămîn, aș fi fost atît de urît încît n-ar fi putut rezista mult. Așa că mi-am făcut bocceluța și am plecat chiar în ziua aceea. Asta e realitatea: o stăpînă adevărată nici nu-l vede pe valet, pentru ea e străveziu, ca de sticlă. În prezența lui e în stare să se dezbrace în pielea goală sau să se omoare cu soțul — cazicum valetul nici n-ar exista. Ei, da' ce să-i faci, asemenea patroni trebuie să se nască, e mai greu să înveți meseria...

În românește de Eugen B. MARIAN

ȘAH ȘAH

Partida circuit

De multe ori, asistînd la o partidă disputată de un maestru sau rejucînd o partidă a sa, amatorul de șah nu înțelege sensul unei mutări sau a alteia. De ce o fi făcut-o oare? Uneori, găsește singur răspunsul; alteori, întreabă pe cineva care poate sau nu să-i deslușească „misterul". Schimbul de experiență, lămuririle unui jucător mai puternic, motivarea de către maestru a mutării sale — iată elemente pedagogice importante, care permit amatorului mai puțin inițiat să înțeleagă unele subtilități privind tactica și strategia jocului de șah. Acestui scop îi slujește și partida circuit inițiată de „Magazin", partidă pe care o disputăm, făcînd cîte o mutare și comentînd-o, maeștri și candidați maeștri din țara noastră. Urmărind explicațiile date la fiecare mutare, încercînd să anticipeze viitoarea mutare, cititorii șahiști ai revistei noastre au posibilitatea să confrunte propriile lor analize, să-și întărească forța de joc.

Pînă acum au fost efectuate următoarele mutări:

1. e2—e4 (Nicolau), *e7—e5* (Seimeanu).

2. Cg1-f3 (Troianescu), *Cb3 — c6* (Reicher).

3. Nf1—b5 (Urseanu), *Nf8—c5* (Drimer).

În poziția de mai sus candidat-maestrul *A. Braunștein*, pe care l-am rugat să continue partida, a jucat:

4. c2—c3

și a comentat această mutare în felul următor:

„Acesta este sistemul cel mai firesc de combatere a vechii apărări Lucena, pe care mulți o consideră ca îndrăzneață. Răspunsul mai modest 4. o—o ar permite negrului să ia inițiativa cu 4... Cc6—d4 sau cu mutarea mai riscantă 4... f7—f5. Mutarea 4. c2—c3 permite albului să deschide lupta în centru".

Mutarea următoarea, a patra, a negrului, va fi făcută săptămîna viitoare de către maestrul sportului *Th. Ghițescu*, care a obținut la recenta Olimpiadă de la Varna prima notă de mare maestru internațional.

Țara noastră în grupa III-a a campionatului european pe echipe

La cel de-al 23-lea congres al federației internaționale de șah care a avut loc în septembrie în orașul suedez Saltsjobaden au fost alcătuite și grupele campionatului european pe echipe pe anii 1963—1964. Echipa R.P. Romîne a fost repartizată în grupa a III-a, împreună cu formațiile R. P. Ungare, R. P. Bulgaria și R. D. Germane. Din grupa I fac parte Olanda, Spania și Luxemburg, din grupa a II-a R. S. Cehoslovacă, Austria și R. F. Germană. Din grupa a treia se califică în turneul final două echipe, iar din celelalte cîte o singură echipă.

La același congres s-a hotărît modificarea sistemului de desfășurare a turneului candidaților. Astfel, cei opt participanți calificați nu-și vor mai disputa întîietatea în cadrul unui turneu maraton de patru tururi, ca pînă acum, ci vor juca meciuri directe, eliminatorii de cîte 10 partide. Învingătorii primelor patru întîlniri vor juca între ei, ultimii doi învingători disputînd dreptul de a candida la titlul mondial.

Între alte hotăriri luate este și aceea de a se interzice în concursurile oficiale declararea remizei înaintea mutării a 30-a. Această măsură va duce desigur la reducerea considerabilă a remizelor de salon.

Rezultate din „Cupa Magazin"

Finala ediției I

Kugel Sigismund (Brad) — *Hang Eugen* (Cluj) 1—0; *Kugel — Tereza Urzică* (Vatra Dornei) 1—0; *Urzică— I. Bredan* (Petroșeni) 0—1; *Dabu Răzvan* (București) — *Urzică* 1—0; *V. Zaharescu* (Buc.) — *Klang Jerome* (Buc.) 0—1; *Klang—Urzică* 1—0; *N. Ștefănescu* (Buc.) — *Urzică* 1—0; *Urzică — Hang* 0—1; *Liviu Ghionea* (București) — *V. Zaharescu* 1—0; *Al. Gama — Urzică* 1—0; *Marian Iacob (Pitești) — I. Bredan* 0—1; *Ghionea — Dumitru Furnică* (Brașov) 1—0; *Paul Popescu* (Buc.-Popov) — *Ghionea* 0—1.

Jucătorii la mutarea în partidele Ghionea—Botezatu și Ghionea—Kugel sînt invitați să reia de urgență partidele. Participanții la semifinala ediției a II-a a „CUPEI MAGAZIN" și la sferturile de finală ale celei de-a III-a ediții sînt invitați să comunice cît de curînd rezultatele înregistrate pînă acum arbitrilor grupelor din care fac parte.

Redacția: Piața Scînteii. Tel 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

TEATRU

O nouă operetă românească

Compozitorul Filaret Barbu și librettistul Traian Iancu, autorii operetei „Plutașul de pe Bistrița", care s-a bucurat de un deosebit succes pe scenele teatrelor muzicale din țară și de peste hotare au terminat de curînd o nouă lucrare. Intitulată sugestiv „Tîrgul de fete", opereta va aduce în lumina reflectoarelor un crîmpei din viața contemporană a minerilor de pe Valea Jiului.

Turneu al Teatrului „C. Tănase"

Un colectiv al Teatrului Satiric Muzical „C. Tănase" întreprinde un turneu de 25 de zile în orașele țării, prezentînd cu distribuția de la premieră, concertul-spectacol „Muzica, bai-o vina" de I. Berg, H. Nicolaide și George Mihalache, cu muzica de Ghizase Dendrino, H. Mălineanu, Radu Șerban, Florentin Deimar și alții. Direcția și conducerea muzicală: Edmond Deda; coregrafia, Sandu Fayer; decorul și costume: Puiu Ganea; regia artistică Nicolae Frunzetti. Turneul se desfășoară în orașele Rm. Sărat, Iași, Piatra Neamț, Roman, Suceava, Rădăuți, Vatra Dornei, Cluj, Baia Mare, Satu Mare, Dej, Bistrița, Tg. Mureș, Reghin, Sibiu, Brașov, Ploiești.

Trei noi piese sovietice pentru tineret

Teatrul Tineretului are în repertoriul său din actuala stagiune trei piese din dramaturgia sovietică a zilelor noastre. Prima dintre aceste piese este lucrarea „Colegiile" de Axenov și Stabovoi cu care teatrul intenționează să se prezinte la Concursul tinerilor actori, ce se va desfășura la sfîrșitul acestui an. Realizată pe baza unui roman de Axenov care a stat și la baza unui scenariu de film, piesa „Colegii" tratează probleme deosebit de interesante din viața tinerei generații din Uniunea Sovietică. Piesa este pusă în scenă de regizorul Ion Cojar, asistat de Constantin Codrescu, decorurile fiind semnate de scenograful Sergiu Singer. Colectivul de actori care cuprinde pe tinerii Nicolae Pomoje, Magda Popovici, Vasile Gheorghiu, Ion Ciprian, Leopoldina Bălănuță și alții colaborează îndeaproape cu regia și scenografia pentru găsirea unei modalități interesante de prezentare a spectacolului, apropiate manierei cinematografice în care este scrisă piesa.

O altă piesă care se repetă în regia lui Constantin Codrescu ce-și face, după cum se vede, debutul ca regizor, este „Copiii au crescut" de Nina Ivanter. Această piesă, a cărei acțiune se petrece într-o casă de copii din Uniunea Sovietică, este dedicată temei grijii comuniste față de om. Din distribuție fac parte: Marin Moraru, Ion Mantia, Magda Popovici, Mariana Oprescu etc.

Teatrul pregătește celor mai mici spectatori al său, copiii, o surpriză plăcută la sala care le este destinată. E vorba de comedia sovietică pentru copii „Petka în Lună", de Iosif Dick. Cine este Petka? Petka este un băiat inteligent și isteț, mare meșter în boroboațe și care a fost cuprins de febra zborului cosmice. El vrea să ajungă în Lună, dar nu vrea să se pregătească pentru aceasta, studiind matematica și fizica. Iată de ce temerarele lui încercări duc greș spre hazul colegilor lui și al micilor spectatori care se vor distra dar vor trage și concluziile necesare.

Mircea ANDREI

Moment coregrafic din spectacolul de estradă „Muzica, bai-o vina"

Circul german

Mîine seară, în arena Circului de stat, spectatorii bucureșteni vor avea prilejul să urmărească interesantele evoluții ale artiștilor Circului german. „Deutsche Zirkusarena" e un spectacol reprezentativ care unește aproape toate genurile circului: acrobație, echilibristică, jonglerie și binecunoscutele dresuri de animale sălbatice. Din cei 40 de artiști care au făcut deplasarea la București, fac parte și o serie de tinere elemente talentate, absolvenți ai Școlii de circ din R.D.G. Vom întîlni pe Bill Terry — o cîrcel precise în aruncarea lasso-ului a fost aplaudată pe multe scene ale lumii și pe tl. nerele „4 Rosatos" — care vor evolua pe patine cu rotile. Echilibrul pe sîrmă executat de Petosa. nos — va fi înflorat cu diverse figuri de balet... In poante, iar după acela se va executa un număr de acrobație pe frînghie verticală. Apoi saltul în plasa elastică făcute de Kristellis. Mai trebuie menționați numărul de „zburători" Tmarega, duo Trapezos, Trei Saltis, Ursula Berara ca și numărul excentric Wentels. O interesantă dresură de urși prezintă dresoarea Christa Golde. Comicii Klein Otto și Beppo împreună cu Hirls, vor face o călătorie neobișnuită, plină de peripeții, cu o mașină neobișnuită.

„Deutsche Zircusarena", va prezenta o serie de numere interesante și distractive, care vor constitui o noutate pentru spectatorii romîni, iubitori ai acestui gen.

S. M.

PORTATIV

● NOUA STAGIUNE va marca o îmbogățire a vieții muzicale din orașul bunărean, datorită repertoriului larg cît și nivelului artistic la care vor fi interpretate noile spectacole ale Teatrului Muzical din Galați.

Astfel sînt prevăzute pentru prima parte a stagiunii operetele „Sărutul Ginghisei" de compozitorul sovietic Milutin — prezentată în premieră pe țară (director de scenă Paul Mihail Ionescu), opera romînească „Trandafirul Doltanei", de Norbert Petri — compozitor brașovean — în regia maestrului P. V. Cotescu, iar ca spectacol de deschidere a stagiunii opereta „Vînzătorul de păsări" în regia lui Ion Dacian și Paul Ionescu.

Din repertoriul viitoarei stagiuni mai fac parte operele „Boema" și „Lucia di Lamermoor", opereta „Pericola", iar secția de estradă pregătește cîteva lucrări originale ale compozitorilor locali. Ca reluări se înscriu în repertoriu lucrările „Trubaduru" și „Frumoasa Elena".

Viitoare premiere la Teatrul Național

La Teatrul Național I. L. Caragiale se află în pregătire, repetîndu-se concomitent, trei spectacole.

„MAȘINA DE SCRIS"

Piesa lui Jean Cocteau, „Mașina de scris", este pusă în scenă de regizorul Alexandru Finți. Distribuția cuprinde pe Marieta Deculescu, Geo Barton, Silvia Popovici, Florin Piersic, Marcel Enescu. De subliniat faptul că tînărul actor Florin Piersic va juca în acest spectacol două roluri, interpretînd pe Pascal și Maxim, frați gemeni.

„VIZITA BĂTRÎNEI DOAMNE"

Această piesă a lui Friderich Durrenmatt se repetă sub conducerea regizorului Moni Ghelerter. În rolul bătrînei doamne va apare artista poporului, Aura Buzescu. Din distribuție mai fac parte Emil Botta, Nicolae Brancomir, Nicu Dimitriu, Emil Liptac, C. Bărbulescu, Chiril Economu, I. Henter, Al. Demetriad, Eva Pătrășcanu, Eugenia Bamé, Liviu Crăciun, Gh. Cristescu, Cosma Brașoveanu și alții.

„CERCUL DE CRETĂ CAUCAZIAN"

Spectacolul acesta cu piesa lui Bertolt Brecht, se montează — în direcția de scenă a regizorului Lucian Giurchescu — în vederea participării la cel de-al IV-lea Concurs Republican al Tinerilor Artiști din Teatrele Dramatice. Din distribuția acestei piese fac parte: Eva Pătrășcanu, Emanoil Petruț, Eliza Petrăchescu, Adriana Pitești eanu, Ioana Bulcă, Valeria Gagialov, Dem Rădulescu, Neli Dordea, C. Rautki, N. Enache, Igor Bardu, N. Gr. Bălănescu, Nora Șerban, Șerban Holban și alții.

Artiștii fabricii

Înființat în urmă cu cîtva timp, ansamblul artistic al Combinatului poligrafic „Casa Scinteii" numără astăzi peste 200 de persoane, cuprinzînd o echipă de teatru, una de dansuri naționale, un cor și o formație de muzică ușoară.

Artiști pe scenă și la locul de producție, componenții ansamblului, — „artiștii fabricii", cum le zic tovarășii lor de muncă — s-au străduit și au obținut succese remarcabile pe diversele estrade din capitală, amenajate în acest scop.

Și nu putem scrie de ansamblul Combinatului poligrafic fără să amintim de bunele rezultate dobîndite de curînd cu spectacolul

Orchestra de muzică populară a Combinatului pe scena Teatrului de Estradă. Solist, Constantin Buburuz.

„Cîntece și dansuri pentru socialism, pentru pace", spectacol la a cărui realizare o contribuție cerioasă au adus-o tovarășii Paraschiv Marin, Ion Scocioreanu, Nicolae Mihăilă și alții.

Cu un program bogat și bine alcătuit, „artiștii fabricii" s-au calificat pe locul I în cadrul fazei raionale a echipelor de artiști amatori, obținînd premiul I atît la formația de cor, de dansuri naționale cît și la orchestră.

Al. GHERGHE

Teatrul debutului

Să poposim la studioul Institutului de teatru. Ca la oricare teatru și aici s-a alcătuit din timp repertoriul, iar actorii s-au pregătit îndelung și cu grijă în vederea primierei. Anul acesta au deschis stagiunea studenții clasei prof. Al. Finți prezentînd un spectacol Brecht: fragmente din „Mutter Courage" și „Nevasta evreică". După două zile o altă premieră. De data aceasta prezentată de clasa prof. Dinu Negreanu: fragmente din „Othello" de Shakespeare.

Bineînțeles că pe scena micuțului studio vor debuta și studenții celorlalte clase. Clasa profesorului C. Moruzan repetă în momentul de față „Costache și viața interioară" de Paul Everac, iar clasa prof. I. Sahighian „Evoluția tragediei" care cuprinde fragmente din „Eumenidele" lui Eschil, „Oedip" de Sofocle și „Ifigenia în Aulida" de Euripide.

La una din ultimele repetiții ale lui „Othello" am stat de vorbă cu prof. Dinu Negreanu, care ne-a spus:

— Pe la jumătatea lunii decembrie vom prezenta lucrarea satirică de mare ascuțime politică, piesa lui Bertolt Brecht: „Ascensiunea lui Arturo Ui poate fi oprită".

— V-am ruga să ne mai spuneți cîteva piese din repertoriul acestei stagiuni.

— În afara lucrărilor cu care clasele Institutului deschid stagiunea, pe scena studioului nostru se vor mai prezenta „Ciocîrlia" de Jean Anouilh și fragmente din „Poemul tragediei" „Antoniu și Cleopatra", „Visul unei nopți de vară" de Shakespeare (clasa prof. Al. Finți), „Unchiul Vania" de Cehov și „O chestiune personală" de Al. Stein (clasa prof. C. Moruzan), „Surorile Boga" de H. Lovinescu și „Trei gemeni venețieni", transcrierea unei lucrări din Comedia dell Arte (clasa prof. I. Sahighian). Și acestea sînt numai o parte din spectacolele actualei stagiuni.

Sandu MARIAN

Orchestra simfonică a Radioteleviziunii concertînd la Moscova

ARTA ROMÎNEASCĂ PESTE HOTARE

Orchestra Simfonică a Radioteleviziunii în U.R.S.S.

Turneul orchestrei simfonice a Radioteleviziunii romîne în cîteva din cele mai importante centre muzicale sovietice, — al doilea turneu întreprins peste hotare de aceeași formație, — s-a bucurat pretutindeni de un deosebit succes de public și de critică. Presa sovietică de specialitate și presa centrală au consacrat artiștilor romîni cronici și critici elogioase.

In numai 20 de zile, între 7 și 27 octombrie, orchestra simfonică a Radioteleviziunii Romîne a dat pe teritoriul U.R.S.S. un număr de 11 concerte.

Sub conducerea muzicală a dirijorilor Emanoil Elenescu, artist emerit al R.P.R. și Iosif Conta, orchestra noastră și-a întregit turneul printr-un număr de 4 concerte, cu programe deosebite, date la Leningrad, în sala de marmură a Filarmonicii leningrădene, aflată în turneu în S.U.A. Trei din cele patru concerte date la Leningrad au fost dirijate de tînărul șef de orchestră I. Conta, care a dezvăluit publicului muzical din acest oraș cu vechi tradiții artistice, și în special muzicale, frumusețea unor partituri romînești ca Simfonia II-a de George Enescu, executată în primă audiție în U.R.S.S. În programele dirijorului I. Conta se mai aflau lucrări de Respighi (Sărbări romane), Paul Dukas (Ucenicul vrăjitor), I. Dumitrescu (Suita 3-a) ș.a. Piesele de bază ale programelor dirijate de Em. Elenescu au fost Simfonia V-a de D. Șostakovici și poemul simfonic de Richard Strauss „Till Eulenspiegel".

Doi dintre soliștii noștri de frunte, pianistul Valentin Gheorghiu și violonistul Ion Voicu, artiști emeriți ai R.P.R. și Laureați ai Premiului de Stat au însoțit turneul orchestrei. Pianistul Valentin Gheorghiu a interpretat în cursul turneului „Variațiuni simfonice" de C. Franck, Concertul pentru pian și orchestră de Paul Constantinescu și propriul său Concert pentru pian și orchestră, în timp ce Ion Voicu a interpretat cu un deosebit succes Simfonia Spaniolă de Ed. Lalo și Concertul nr. 1 în Re major de S. Prokofiev.

Cei doi soliști romîni s-au bucurat pretutindeni, la Leningrad, Riga, Kiev și Moscova de un deosebit succes iar orchestra și dirijorii au fost primiți de publicul larg cu o deosebită căldură și cu aprecieri elogioase.

După șirul celor patru concerte de la Leningrad și Riga, de la Kiev și Moscova au fi gurat pe lîngă Simfonia II-a de George Enescu, și alte importante lucrări simfonice ca Simfonia V-a de Șostakovici, poeme simfonice de P. Dukas și R. Strauss precum și piese concertante de Ed. Lalo, C. Franck, P. Constantinescu, S. Prokofiev și V. Gheorghiu. Pianistul V. Gheorghiu a fost apreciat de criticii sovietici nu numai ca un interpret valoros ci și ca un compozitor inzestrat.

Orchestra simfonică a Radioteleviziunii Romîne și-a încheiat turneul la Moscova prin concertele din 24 și 25 octombrie dirijate de Em. Elenescu și I. Conta, cu participarea ambilor soliști, I. Voicu și V. Gheorghiu. Cele două concerte de la Moscova au avut loc, primul în sala „Ceaikovski", al doilea în Sala mare a Conservatorului. Ele s-au bucurat de o mare afluență a publicului, de participarea cercurilor artistice și a fruntașilor vieții culturale în frunte cu tov. Furțeva, Ministrul Culturii al U.R.S.S.

În cinstea colectivului de artiști romîni Ministerul Culturii din Moscova a oferit o recepție, urmată de o altă recepție dată de ambasadorul R.P.R. la Moscova.

O indicație a marilor succese înregistrate de orchestra Radioteleviziunii Romîne în recentul turneu din U.R.S.S. îl constituie marele număr de suplimente, acordate la cererea publicului sovietic. Între aceste suplimente cităm lucrări de Corelli, Enescu, Strawinski, Haciaturian, Kabalevski, Stogarenko și Ovidiu Varga.

A. HARALAMB

Ansamblul folcloric „Rapsodia Romîna" în S.U.A.

Seattle, Carvalley, Taft, Fresno, Hollywood, Pasadena Long Beach, Las Vegas, Flagstaff, Beavertal, San Francisco, Tucson. acestea sînt numai cîteva din zecile de orașe din Statele Unite care au fost vizitate în aceste zile de ansamblul folcloric „Rapsodia Romînă". Turneul în S. U. A. al soliilor artei populare romînești rezprezintă un mare succes. Despre aceasta vorbesc cronicile elogioase ale ziarelor americane, felicitările adresate artiștilor romîni și aplauzele puternice ale zecilor de mii de spectatori, care au rechemat de nenumărate ori la rampă pe cîntăreți și dansatori, pe instrumentiști și pe dirijorul Ionel Budișteanu.

Felicitînd pe organizatorii turneului pentru spectacolul minunat oferit publicului din Pasadena. ziarul *„The Independent"* din acest oraș scrie: *„Toți membrii acestui ansamblu folcloric sînt oameni simpatici, dansatori excelenți. Orchestra „Barbu Lăutaru", sub conducerea lui Ionel Budișteanu, a demonstrat o vervă rar întîlnită și un ritm irezistibil pe care l-au simțit deopotrivă spectatorii și dansatorii. Veselia și energia spectacolului au constituit amprenta întregii seri".*

După spectacolele prezentate de artiștii romîni în orașul Tucson, criticii muzicali ai celor două ziare locale au publicat cronici în care subliniază măiestria ansamblului. *„Locuitorii orașului Tucson, care s-au adunat să vadă ansamblul „Rapsodia Romînă" au fost plini de veselie, au uitat de „războiul rece"* scrie ziarul *„The Arizona Daily Star". În fața sălii arhipline a Universității din Arizona* — continuă ziarul — *dansatorii și muzicienii romîni au stabilit o asemenea comunicare cu spectatorii încît aceasta depășește cele mai optimiste speranțe ale oricărui negociator de la Geneva".*

„Rapsodia Romînă" și-a făcut mulți prieteni prin spectacolul plin de culoare, energie și vigoare prezentat aseară — scrie la rîndul lui criticul muzical al ziarului *„Tucson Daily Citizen".* *Înainte de a-și încheia rîndurile următoare vă îndemn: Mergeți, mergeți, mergeți diseară la al doilea spectacol al acestui minunat ansamblu. Dacă puteți cereți, împrumutați sau furați un bilet. S-ar putea să nu înțelegeți cuvintele cîntecului popular moldovenesc interpretat de Angela Moldovan. Dar nu se poate să nu vă atragă drăgălășenia cîntăreței și frumusețea acestor cîntece. Cyrinxul au natul este unul dintre cele mai vechi instrumente din lume. Seara trecută, în mîinile lui Damian Luca, el a efectuat un salt de 3000 de km! din pagînile istoriei și literaturii în prezent.*

Ar fi necinstit față de artiști și față de cititori — continuă autorul articolului — *dacă am menționa unul sau două numere cînd întregul spectacol, de la un capăt la altul, a fost excepțional. Fiecare dintre acești artiști a fost un virtuos. Spectacolul din seara trecută este de neuitat".*

'Angela Moldovan

CINEMA

CINE-I DE VINĂ?

Am citit în ultimul număr al revistei „Luceafărul" un foarte viu articol critic despre modul cum sînt distribuite pe ecranele Capitalei filmele și despre felul în care sînt popularizate acelea care merită.

Desigur, amărăciunea pe care-o provoacă dispariția rapidă de pe ecranele cinematografelor de premieră a unor opere de mare valoare și „cariera" prea lungă a filmelor de serie, o împărtășesc toți aceia care iubesc arta fiilmului.

A constata și a deplînge această stare de lucruri este foarte bine, dar a arunca vina numai asupra unei „părți", nu prea ajută la îndreptarea situației.

N-am nici un motiv să apăr pe acei care se ocupă de publicitatea și distribuirea filmelor. Aș vrea în schimb să apăr pe spectatori de propria lor... comoditate.

În ultimii ani a început să se profileze în rîndul publicului din toate țările un fenomen îmbucurător: mulți spectatori nu se mai mulțumesc să „meargă la cinema" pur și simplu, ci se duc să vadă un film anumit, pe care-l aleg dupa preferințe de gust, de cultură, după valoarea lui artistică.

Această situație se datorează în parte faptului că în cinematografia mondială a început să bată un vînt proaspăt, au apărut o pleiadă de regizori, în majoritate tineri, care au pornit o luptă înverșunată împotriva convenționalismului cinematografului tradițional, împotriva rețetelor și formulelor de succes ieftin, înovînd cu îndrăzneală formele de exprimare și mijloacele de pătrundere ale artei filmului în zonele tierbinți și prea puțin explorate ale vieții contemporane.

Această bătălie s-a dus și se duce nu numai pe ecrane, ci și în critica cinematografică din coloanele ziarelor și revistelor și în paginile cărților de teorie a filmului.

Sub acest ultim aspect noi mai avem încă mult de făcut. Cronicile din reviste și ziare, dacă nu sînt scrise toate într-un stil concesiv și ocolitor, apar însă cu întîrziere sau uneori nu apar deloc.

Dar, oricum ar fi scrise comentariile critice la un film sau altul, publicul, și nu numai al nostru, primește uneori cu rezervă inovațiile. Noul și în acest domeniu al artei, își face cu greutate loc. Spectatorii nu renunță așa ușor la obiceiurile lor, la vechile lor preferințe. De aceea, nu este de mirare că publicul, fără să fie înghesuit de o „reclamă" specială a umplut sălile, chiar și cele mai îndepărtate, din cartiere, la filmul „Scrisoarea unei necunoscute", o melodramă din 1948, fabricată după cele mai vechi procedee ale genului lacrimogen, gen care împăca toate pretențiile după o „matematică" a gusturilor îndelung verificată și ajustată.

Iată deci că nu „reclama" singură hotărăște soarta unui film bun, nici strada pe care se află cinematograful. Iar dacă, uneori, publicul nu frecventează la proporția cuvenită filmele cu adevărat bune, sînt de vină, după părerea semnatarului acestor rînduri, nu numai spectatorii cu gusturi și preferințe deloc exigente, ci și critica de specialitate care nu a făcut destul pentru a ajuta, de fiecare dată, la ridicarea nivelului acestor exigențe.

Victor ILIU

ECOURI

● GINA LOLLOBRIGIDA realizează la Neapole cel mai greu rol din cariera sa. Acel al căpricioasei și fiumoasei Paulina, sora lui Napoleon. Filmul (în regia lui Jean Delannoy) poartă titlul „Venus imperială". Partenerii Ginei Lollobrigida sînt Gabriele Ferzetti, Gianni Santuccio, Micheline Presle și Raymond Pellegrin — în rolul lui Napoleon.

● *„DECĂDERE"* se numește noul film al regizorului japonez Masaki Kobayashi. Eroul principal al filmului este un milionar bolnav de cancer. Pretendenții la moștenire — soția, fiul și alții — recurg la cele mai inumane metode pentru a înlătura pe rivali.

● DOI CINEAȘTI italieni, Roberto Capitani și Luigi Mondello, intenționează să realizeze filmul „Viața lui Cezar". „Scenariul — a spus Capitani — este scris chiar de Cezar, căci vrem să transpunem pe ecran memoriile lui Cezar. Nu vom adăuga textului nici un cuvînt".

● *IN NOUA republică africană Coasta de Fildeș*, cineaștii francezi turnează filmul colorat „Negrul Prometeu". *Este istoria unui african care a terminat studiile de medicină în Europa și, întorcîndu-se acasă, are de luptat cu tradițiile și superstițiile religioase ale conaționalilor săi. În rolul principale vor apărea membrii ansamblului de dansuri al Republicii Coasta de Fildeș.*

● „DE LA NEW YORK, la Iasnaia Poliana" se va numi noul film pe care-l va realiza, în studioul „Lenfilm", regizorul sovietic Frederik Ermler. În film va fi prezentată viața a doi muncitori, emigranți politici, care s-au stabilit în America încă din anul 1905. Aici, după recomandarea lui Lev Tolstoi, ei au fost angajați să muncească la Thomas Edison. După revoluție, ei s-au întors în patrie. Unul dintre ei, Piotr Obrimenko, care cunoștea bine pe John Reed — a fost colaboratorul ziarului „Pravda".

● LA NEAPOLE, tînărul regizor italian Nanni Loy a terminat realizarea filmului *„Patru zile ale Neapolului"* închinat răscoalei locuitorilor Neapolului împotriva ocupației hitleriste. Interpreții filmului sînt participanții la răscoala și apărarea orașului de bombardamentele naziste din anii 1943—1944.

● REGIZORUL ceh Karel Kachyna, al cărui ultim film a fost distins anul acesta la festivalul filmului pentru tineret de la Cannes, *lucrează acum la filmul „Coliția", de asemenea închinat tineretului.*

● *NU DE MULT, regizorul polonez Antoni Bohdziewicz a vizitat firma pariziană Champs-Elysées, în vederea coproducției cinematografice care va avea ca subiect viața și activitatea marelui scriitor Honore de Balzac.*

● REGIZORUL maghiar Mihaly Szémes, al cărui film „Alba Regia", cu Tatiana Samoilova, a rulat și pe ecranele noastre, lucrează în momentul de față la noul său film „De la răsăritul pînă la apusul soarelui".

● TÎNĂRUL actor englez Albert Finney, va interpreta rolul titular în filmul „Tom Jones", realizat după romanul clasicului scriitor englez Henry Fielding. Partenerii lui Albert Finney vor fi George Devine, Edith Evans și John Greenwood. Regia filmului o semnează tînărul regizor Tony Richardson.

● IN STUDIOURILE gruzine, regizorul T. Abuladze pregătește un nou film din viața satului de azi, cu titlul „Copilul satuhui".

● POPULARUL actor Jean Marais proiectează, în vederea reintrării pe scenă, să pună în scenă și să interpreteze „Discipolul diavolului" de Bernard Shaw.

● LA LEIPZIG se fac pregătiri pentru cel de-al V-lea festival internațional al filmelor de scurt metraj și documentare, care va avea loc între 8-18 noiembrie 1962. Sînt invitate peste 50 de țări.

● *ISTORIA asasinului Landru, cunoscut sub porecla de „barbă albastră", a mai fost folosită de Charlie Chaplin în filmul „Monsieur Verdoux". Un nou film pe această temă îl va turna Claude Chabrolle, care a încredințat rolul titular unui tînăr actor de la Teatrul Popular din Paris, Charles Denner. Pentru rolurile nefericitelor soții au fost invitate Giulietta Massini, Danielle Darrieux, Michele Morgan. Autorul scenariului este Françoise Sagan.*

● IN STUDIOURILE de filme din R. S. S. Ucraineană lucrează 89 de regizori, 88 operatori, 70 arhitecți. La Moscova studiază 23 viitoarea generație a cineaștilor ucraineni: 78 studenți care vor deveni regizori, operatori, scenariști, actori etc.

● UNUL din veteranii cinematografiei, regizorul Jean Renoir, intenționează să realizeze pentru televiziune o serie de filme consacrate tinereții părintelui său — pictorul Auguste Renoir.

CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ • CRONICA

„STEAUA POLARĂ" de Sergiu Fărcășan

la Teatrul C. Nottara

Din toate direcțiile, mereu mai mulți scriitori se îndreaptă spre teatru, răspunzînd unei chemări care a devenit imperioasă în ultimii ani, cînd s-a putut constata că, pe drumul mereu ascendent al literaturii noastre realist-socialiste, dramaturgia rămînea, în ciuda unor realizări deosebit de valoroase, în urma celorlalte genuri. Fiecare nou venit e deci, binevenit, și salutat cu o bucurie neprecupețită și cu un interes mereu sporit.

Cu „Steaua Polară" ziaristul Sergiu Fărcășan pășește în domeniul substanțial al literaturii. E vorba deci de un dublu debut — literar și dramaturgic — și e bine să spunem, din primul moment, că e un debut promițător.

Pășind din presă în literatură, Sergiu Fărcășan nu a abandonat la hotar — la hotar care devine, de altfel, din ce în ce mai incert — toate armele presei. Nu rareori, în piesa sa, se face simțit tot ce e mai bun, ca și tot ce e mai puțin bun, în această originală activitate a spiritului care este gazetăria: combativitatea, pasiunea polemică, promptitudinea replicii, dinamismul atitudinii morale, — dar în același timp: tendința spre simplificare, generalizările rapide și cam sumare, înclinația de a lua abstracțiunea drept realitate prin participarea subiectivă la tezele teoretice etc. etc.

De fapt cu toate că eroii dramei sînt oameni de știință, unii mari savanți, și că drama se leagă și se dezleagă în jurul activității și chiar între pereții unui Institut de foarte înalte cercetări științifice, Steaua Polară este un imn adus modestiei și luptei devotate în cadrul colectivității. Cuvîntul imn trebuie înțeles în modul cel mai direct, căci scena cheie a piesei, la finalul actului II, este într-adevăr un monolog vizionar, un poem hiperbolic, închinat, spune autorul, „omului de rînd", adică luptătorului creator al lumii comuniste, care în orice domeniu s-ar manifesta, a depășit hotărît conștiința individualistă, renunțînd la toate caracteristicile acesteia, ale cărei satisfacții țin, toate, de hipertrofia eului. Pavel Proca, savantul comunist, se declară mulțumit a fi „o parte", „un anonim", satisfacțiile sale, supreme, ținînd de conștiința contopirii în masa celorlalți, de conștiința datoriei împlinite. E dreptul lui Fărcășan și datoria noastră să spunem că acest monolog vizionar al răsplătirii comuniștilor, peste mii de ani, prin supraviețuirea în posteritate a „anonimului", e foarte frumos (prin idee și sinceritate patetică, deși cam oratoric), și dă mai multă forță și claritate conflictului dramatic, decît însăși acțiunea dramatică propriu zisă, care nu e lipsită de cusururi în direcția limpezimii, veridicității, ca și a soliidității construcției. Într-adevăr, dacă spectatorul înțelege clar, la final, că savantul cu foarte multe racile morale individualist-mici burgheze Bogdan Athanasescu și colaboratorul său cel mai apropiat, savantul comunist Pavel Proca, au intrat într-un conflict acut asupra unor probleme care țin de esența purității ideologice în creația științifică, el înțelege mai puțin care sînt cauzele precise ale acestui conflict, etapele lui dramatice, implicațiile exactă a celorlalte personaje în acest conflict (prezențele cuplului Didona-Liviu Nache sînt forțate, intervențiile de mentorat științific și chiar administrativ ale bătrînului academician Bălăceanu au o providențialitate artificioasă, iar tinerei Brîndușa, instabilă și instantanee în amoruri, îți vine să-i spui, întocmai ca un erou al piesei: „mai sînt și probleme serioase !").

Teatrul Nottara, care are un prim merit că a ales piesa, îl are și pe acela de a fi căutat să realizeze în regia lui Radu Penciulescu un spectacol cît mai bun, cît mai convingător și mai folositor pentru rezolvarea problemelor noastre morale.

Pe eroul principal, Pavel Proca, figura cea mai lucrată, cea mai atractivă a dramei, l-a interpretat George Constantin, actor de reale capacități cerebrale și pasiuni reținute: trebuie spus că interpretul a reușit, decorînd chipul intelectualului comunist creat de el, e complex, convingător și atractiv, cu un amestec foarte autentic de modestie forță, mîndrie, armonie, finețe. Subliniem cu bucurie izbinda interpretului, cerîndu-i să dea mare atenție unei tendințe din ce în ce mai alarmante spre o anumită intonație ciudată, care îzbucnește din cînd în cînd, cu aer mult, ca de foale. Pe adversarul său, frate-inamic, Bogdan Athanasescu, C. Brezeanu l-a interpretat pe o linie de excelente efecte de nonșalanță superioară și indulgență, — adică pe linia unor roluri în care el a găsit totdeauna o notă de originalitate prețioasă. În rolul bătrînului savant Bălăceanu, Jules Cazaban a făcut un popas pe scena Teatrului Nottara, pentru cîteva din efectele sale irezistibile. Un actor în neîncetat progres este Ion Punea, care ne-a demonstrat aceasta în rolul unui carierist intrigant, oportunist și laș. Mănuind cu o convingere fără margini periuța unui adulator de duzină, Tony Zaharian a redimensionat un rol episodic. Ion Dichiseanu prin simplitate, sinceritate voioasă dar substanțială, vigoare și simpatie cucerioare a interpretat cu succes rolul său. Nicolescu-Cadet și E. Herovianu în roluri cu totul opuse, au făcut apariții, una de comic gras, una de severitate sobră, ireproșabile. Marga Butuc-Barbu, Lia Pop, Athena Marcopol (cu mult haz), Tamara Vasilache și Coca Enescu s-au străduit și au reușit să se integreze ansamblului spectacolului.

Radu POPESCU

BIBLIOTEC... CENTRAL
81 ...

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Magazin

ANUL VI — Nr. 266

Sîmbătă 10 noiembrie 1962

8 pagini — 1,50 lei

PETROLIERUL „PRIETENIE"

ÎN AJUNUL IEȘIRII ÎN LARG

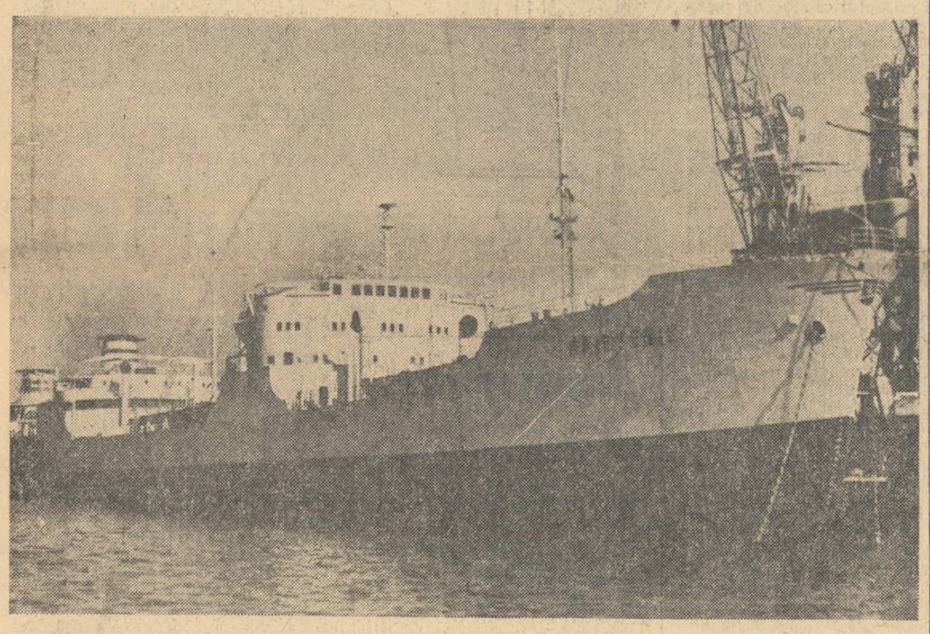

Zăngănitul lanțurilor de ancore care țintuiesc lîngă cheiuri siluetele navelor uriașe, huruitul macaralelor grele, șuieratul locomotivelor care se opresc în fața danelor de descărcare — iată peisajul obișnuit al portului nostru de la Marea Neagră.

Aflînd că noul nostru petrolier „Prietenie", cu o capacitate de încărcare de 19,020 tone, se pregătește să plece în prima sa cursă, ne-am propus să petrecem o zi în mijlocul echipajului său. Comandantul vasului, Nicolae Ștefănescu, o cunoștință veche, amabil ca întotdeauna, s-a oferit să ne fie ghid de-a lungul celor 174 de metri cît măsoară elegantul vas de la pupă și pînă la provă. Am pătruns în cabina de comandă, unde îți atrag în mod deosebit atenția aparatele moderne de navigație: „pilotul automat", radiolocatorul, goneometrul și altele. La clubul navei, dotat cu o bibliotecă bogată, cu jocuri și instrumente muzicale, marinarii au posibilitatea să-și descrețească frunțile, după terminarea serviciului de cart. În compartimentul mașinilor, agregatele strălucesc de curățenie. Careul ofițerilor și marinarilor, unde aceștia discută problemele legate de activitatea lor și unde servesc zilnic masa este frumos amenajat.

Fotoreportaj: Viorel LUPU

(Continuare în pag. 3-a)

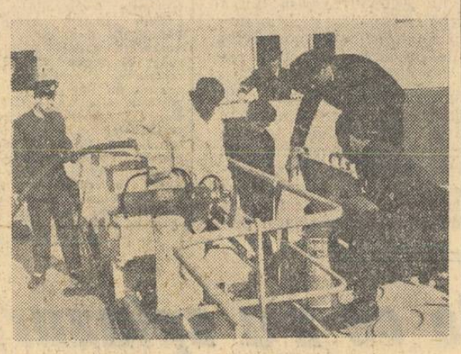

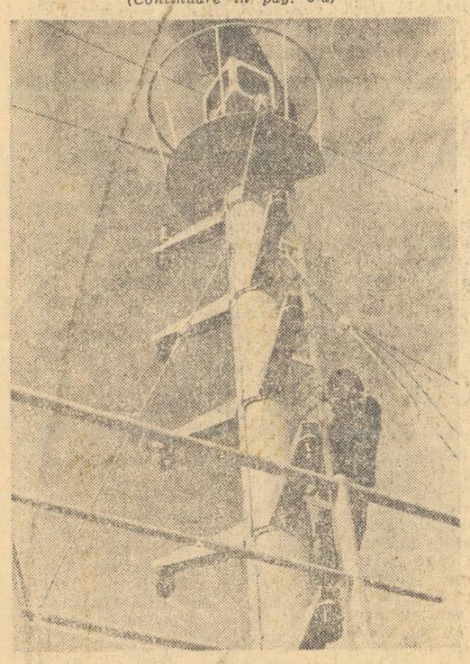

DIN SUMAR:

Vizitatori la Pavilion, lucrători din comerț și industrie, în jurul „Mesei rotunde" a „Magazinului"

TEMA DEZBĂTUTĂ:

CE VOM PURTA ÎN ANUL 1963?

■

CRONICA TEATRALĂ

■

AVANCRONICĂ MUZICALĂ

■

CRONICA RIMATĂ

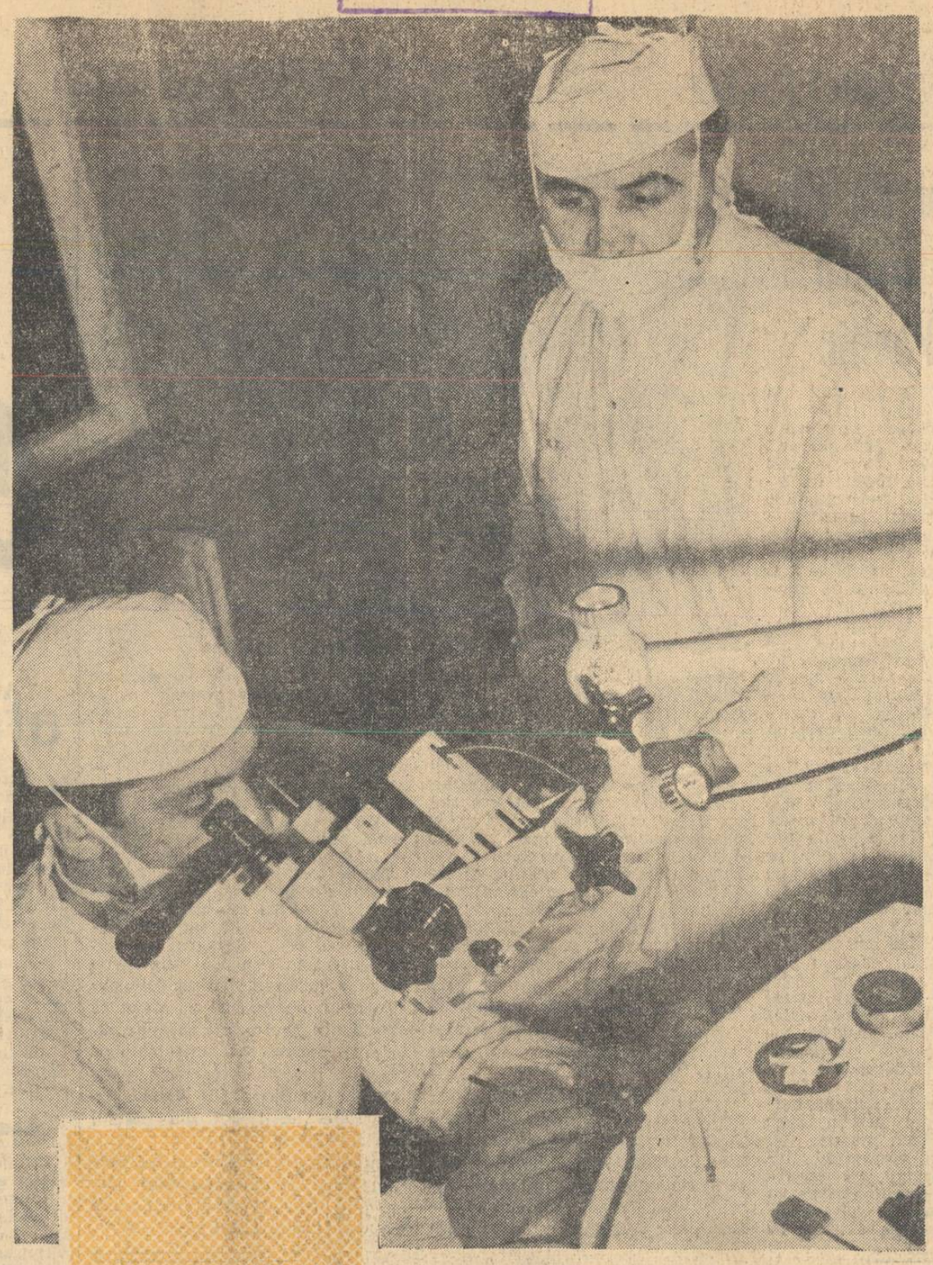

Operația de redare a auzului pretinde o aparatură de înaltă tehnicitate, de o mare precizie așa cum se vede și în clișeul nostru.

Salonul nr. 43 aude!

Succese ale medicinii românești în vindecarea unor tulburări ale auzului

— Numele dv., vă rog?
— Poftim?
— Numele dv. Nu-me-le.
— E. B. Vă rog însă nu-l notați, nu!
— Domiciliul?
— Bacău.
— Profesia?

Femeia face un efort vizibil ca să mă înțeleagă. Învîrtește discul aparatului-proteză, dar se pare că fără rezultat.

— Cînd îl dau „la maxim", ne spune ea, începe să țiuie în urechi, nu pot să-l mai suport. N-aud nimic.

Încercăm totuși.

— Profesia?
— Contabil.
— Vîrsta?
— 44 ani.
— Mulți înainte...
— Poftim?
— Am zis, mulți înainte...
— Nu, nu mai îmi trebuie. Sînt sătulă de viața asta. Mai bine lipsă, decît așa surdă...

Mai multe n-am întrebat-o. Femeia plîngea. În salonul 40 al spitalului „Al. Sahia", o femeie plîngea. Cînd s-a liniștit, mi-a vorbit fără s-o mai întreb. Și-a descărcat sufletul și s-a liniștit. Pînă la urmă a și zîmbit. Da, a venit să se opereze de oto-spongioză. Să facă operația asta nemaiauzită de ea pînă acum. „Uite, mă pregătesc pentru operație și tot nu-mi vine să cred. Parcă-i un vis din care nu vreau să mă trezesc... Ah, dacă ar reuși!..." Dacă ar reuși, ar mai vrea să trăiască, desigur, să meargă la teatru, să asculte muzică, să vorbească la telefon.

Interlocutoarea noastră va intra mîine în sala de operație și de aci va schimba salonul. Va intra în salonul nr. 43.

Salonul care aude

— Numele?
— V. B. Dar, vă rog mult, nu scrieți la gazetă. Nu vreau să se știe că...
— Domiciliul?
— Ploiești.
— Vîrsta?
— 35 de ani.
— Profesia?
— Economistă.
— Vă rog, povestiți-mi pentru ce-ați fost operată.
— Vă povestesc, dar va trebui să vor-

M. RADIAN

(Continuare în pag. 3-a)

TREI FEMEI

(Din volumul de amintiri „Carte despre vremuri multe")

de ION PAS

1.

Femeia pe care am cunoscut-o prin anul 1920 umbla totdeauna îmbrăcată în doliu. Îndoliate îi erau pentru totdeauna și inima și viața. Avea trei copii între opt și doisprezece ani pe care îi creștea mai mult cu ajutoarele căpătate din partea cîtorva prietene mai vechi, simțitoare la sărăcia și suferința ei. Pentru sprijinul pe care îl primea răspundea prin servicii făcute binevoitoarelor, la bucătărie sau la dereticat. Se pricepea și la croitorie.

Rămăsese văduvă de mai demult, dar nu purta rochii negre, pălărie și ciorapi de aceeași culoare după bărbatul ei, ci după un frate mort în împrejurări tragice, despre care ziarele scriseseră pe larg în urmă cu vreo cinci-șase ani. El fusese adevăratul reazim — al ei și-al copiilor ei. El o lăsase nemîngîiată.

— Cum s-a întîmplat, doamnă Voinescu?

Prin căsătorie se numea altfel. Renunțase la numele bărbatului, revenind la numele de familie care era și al fratelui adorat. „Cum s-a întîmplat" — mai fusese întrebată de aceleași persoane care, la anume intervale, simțeau parcă trebuința să audă din nou istorisirea dramei; care, poate, observaseră că ea găsea o ușurare în repetarea întîmplării funeste. Ori poate că-i puneau întrebarea cunoștințe noi făcute prin cunoștințe de mai demult. Printre lacrimi, suspine, uneori printre hohotiri de plîns, dădea drumul povestei. Deși blajină și îndeajuns de educată, nu se putea împiedica să rostească expresii grele cu privire la ființa care fusese cauza catastrofei și să-i adreseze blesteme.

— Liniștește-te, doamnă Voinescu. Regretăm că v-am răscolit durerea.

— Nu, durerea stă mereu ghemuită în mine și nu-mi dă pace. Vă mulțumesc pentru interesul pe care mi-l purtați. Depravata aceea, cînd ne întîlnim pe stradă, mă sfidează. A declarat în mai multe rînduri că sînt nebună. Parcă eu știu dacă mai sînt ori nu în toate ale mele?

(Continuare în pag. 4-a)

Desen de Beca RIND

Nici pescarii experimentați nu au prea des ocazia să vadă un morun de asemenea dimensiuni

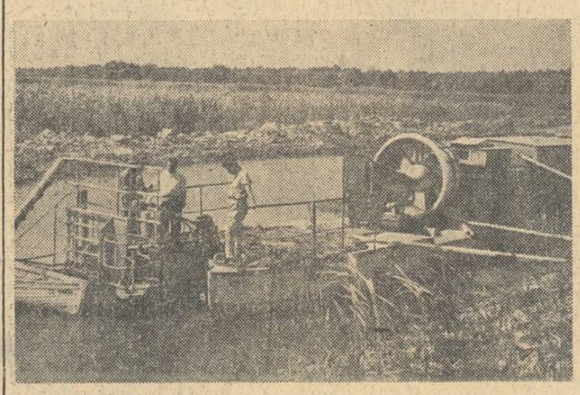

Mașină de recoltat stuful, trasă de o elice aeriană

4000 Km PRIN ȚARĂ

Un aparat fotografic, cinci carnețele de note și o jumătate de duzină de creioane m-au însoțit, timp de aproape trei săptămîni, prin 13 regiuni ale țării, într-un circuit de peste 4000 de kilometri. Azi, aparatul fotografic este însoțitorul credincios al oricărui turist care se respectă, dar carnețelul și creionul — în special creionul și nu stiloul — îl indică pe reporter. Curiozitatea sa profesională este întîmpinată uneori cu întrebări neașteptate. „Sînteți în căutarea noului?" — a vrut să știe un tînăr tehnician chimist de la Onești-Borzești, care citește regulat revistele noastre.

— Nu trebuie să-l caut. Aș fi foarte mulțumit să pot reda bine fie și o fărîmă din noul care ne întîmpină la fiecare pas!

Despre multitudinea de impresii și peisaje, despre oamenii pe care i-am cunoscut, relatăm în cele ce urmează. Judecați dvs. dacă e „noul" în ele.

Voi începe cu un moșneag. Nu-i nou, dar...

I.

Păcat că nu-s mai tînăr

Moș Cealcină Ion din Stănești, raionul Giurgiu are 74 de ani bătuți pe muche. În 1907, cînd împlinea optsprezece ani, „a fost și el pe acolo", adică a luat parte la marile răscoale țărănești. Șapte ani a stat în beciurile închisorilor, pentru că ceruse pămînt și pîine. Apoi, o viață de om a tru-

Al. PLĂEȘU

(Continuare în pag. 3-a)

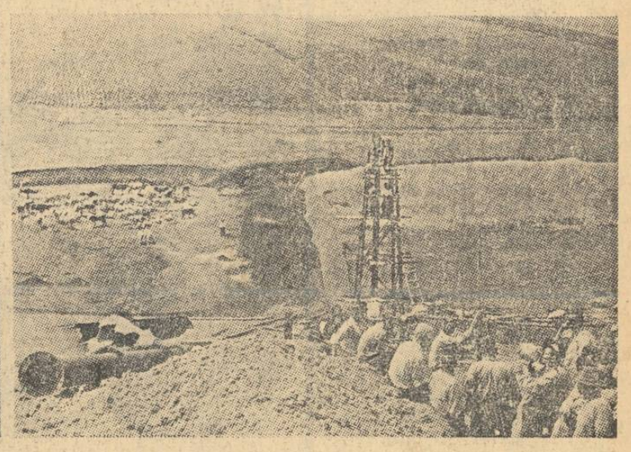

Stînga: *Moș Cealcină Ion a stat 7 ani la închisoare pentru că în 1907 ceruse pămînt și pîine*; dreapta: *Colectiviștii din Vieru nu mai așteaptă cu mîinile încrucișate să le vină ploaie: izvorul va fi obligat să treacă dealul și să ude cîmpurile colectivei*

DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI

UNELE furnici au o acțiune binefăcătoare asupra pășunilor de munte, căci ele distrug insectele mîncătoare de iarbă. Entomologiștii sovietici și-au propus să activeze înmulțirea acestora, în Tian-Șan, în Asia Centrală, în Kirghizia și în Transcaucazia. Utilitatea acestor furnici care trăiesc la 1.500—2.900 m. altitudine, a fost descoperită datorită faptului că furnicile din unele regiuni din Tian-Șan erau mult mai viguroase decît în alte părți.

●

CINCI SUTE de huligani fasciști au fost prezenți recent în sala din Düsseldorf, unde cunoscuta artistă Marlene Dietrich susținea un program de estradă. Nici nu apucase să înceapă al doilea număr din program, cînd în sală au început să se audă fluierături și huiduieli. Concertul a fost întrerupt. Cauza acestei manifestații îndreptată împotriva unei valoroase artiste constă în aceea că în anii celui de al doilea război mondial Marlene Dietrich a părăsit Germania fascistă și a refuzat să revină în țară pentru a cînta în fața armatei fasciste.

●

FIECARE lamă în parte a acestui briceag, compus din 52 de accesorii, este lucrată de mînă. Făuritorul acestei piese artistic lucrate, do-

vedind o neobișnuită îndeminare, este meșterul Arno Lützelberger din Sonneberg, în R.D. Germană. Briceagul, are o lungime de 85 milimetri.

●

O FEMEIE, examinată la Institutul de psihologie din Nijni-Taghil, în Ural, s-a dovedit capabilă să citească curent, fără să greșească, un text imprimat și să recunoască culorile, ținînd ochii închiși. Aceasta, la o simplă atingere a degetelor de la mîna dreaptă. Uimitorul ei simț tactil și l-a deprins și dezvoltat în mod conștient.

●

DATORITĂ unei asemănări de nume, un dentist englez a extras — după administrarea anesteziculul — unei tinere femei ce venise pentru o simplă consultație, nu mai puțin de 29... dinți. Revista „Medical Protection Society's Council" care relatează acest caz, arată că dentistul a sesizat greșeala prea tîrziu, la sosirea adevăratei bolnave.

●

„ALGERIA, 1 noiembrie", acesta este titlul primului film al Algeriei libere, peliculă realizată de către Jamel Șanderli. Filmul evocă lupta pentru independență a poporului algerian, începînd de la 1 noiembrie 1954.

●

DINTRE orașele vechi capitale fac parte Atena, Beirut, Roma, Delhi. Îngintea erei noastre au existat, în afară de acestea, Londra (Londonium), Paris (Lutetia), Viena (Vindobona), Lisabona (Olisipo), Sofia (Serdika), Belgrad (Singhidinum).

●

LA 15 NOIEMBRIE se împlinesc 100 de ani de la nașterea lui Gerhart Hauptmann, mare dramaturg, poet și prozator german. Din uriașa și nemuritoarea sa moștenire literară, cuprinzînd toate genurile literare, amintim capodoperele dramaturgiei realiste „Țesătorii", „Înainte de răsăritul soarelui", „Blana de castor", piesele „Căruțașul Henschel", „Șobolanii", „Rose Bernd", „Michael Kramer", cu puternice accente de critică socială, tragedia „Florian Geyer", în care sînt zugrăvite masele populare în acțiune, purtătoare ale ideilor unității naționale.

Trei luni de zile pe o stîncă din Pacific

Cu mai bine de trei luni în urmă, în largul Oceanului Pacific a dispărut fără nici o urmă micul cuter „Tuaikaepau". Pe bordul micuței nave — care pornise din insulele Tonga, din arhipelagul Polineziei, îndreptîndu-se spre Auckland (Noua Zeelandă) — se aflau șaptesprezece persoane din insulele Tonga, printre care și nouă boxeri profesioniști, ce plecau în Noua Zeelandă în căutare de angajamente.

Cercetările întreprinse pentru căutarea cuterului, sau măcar a urmelor sale — cercetări care au durat vreme îndelungată — nu au dus la nici un rezultat, fapt ce a făcut să se creadă că toți cei ce s-au aflat pe bordul micii nave au pierit, înnecîndu-se în Ocean.

Dar, iată că, recent, autoritățile de resort din Noua Zeelandă au făcut cunoscute împrejurările în care a dispărut mica navă „Tuaikaepau" și au anunțat că zece din cele șaptesprezece persoane ce se aflau pe bordul ei în timpul catastrofei au fost salvate, după ce au trăit timp de mai bine de trei luni pe un recif stîncos.

Supraviețuitorii au relatat că, după trei zile de la părăsirea portului, au fost surprinși în largul Oceanului de un uragan și cuterul a eșuat pe recifuI „Minerva", situat la aproape 400 de mile sud de insulele Fiji. Nava s-a scufundat, după ce s-a ciocnit de această stîncă submarină și s-a rupt în două. Trei dintre călătorii aflați pe bordul navei în timpul acestui tragic naufragiu și-au găsit moartea în momentul ciocnirii vasului de stîncă. Ceilalți naufragiați, care au rămas în viață, și-au improvizat un adăpost pe epava unei nave japoneze, care naufragiase anterior pe

aceeași stîncă. Lipsiți de apă potabilă și de alimente, supraviețuitorii au strîns rezerve de apă de ploaie, au băut apă fiartă într-un vas aflat întîmplător asupra lor și s-au hrănit cu pește și crabi prinși din Ocean. Cu unica cutie de chibrituri ce au găsit-o asupra lor, ei au aprins un foc pe care l-au întreținut în permanență timp de peste trei luni de zile, pînă ce au fost salvați. Neputînd să reziste încercărilor deosebit de grele din timpul dramaticului naufragiu, al îndelungatei și chinuitoarei izolări pe această stîncă din largul Oceanului și a lipsurilor, trei dintre supraviețuitori au murit. Disperat de atîta așteptare, unul dintre cei unsprezece supraviețuitori s-a urcat într-o zi pe bordul unei plute și a plecat în căutare de ajutor, dar a dispărut în marele Ocean. La puțină vreme după dispariția acestuia, în largul Oceanului Pacific au pornit alți doi marinari, care au navigat timp de nouă zile, fără întrerupere, pe bordul unei plute improvizate de ei, străbătînd peste 360 de mile. În cele din urmă, ei au ajuns, într-o stare de totală epuizare, în arhipelagul insulelor Fiji, acostînd pe insula Kandavu. Aici, ei au povestit autorităților toate cele întîmplate și au anunțat că pe recifuI „Minerva" se află în primejdie opt dintre tovarășii lor care au supraviețuit naufragiului și au rezistat încercărilor grele prin care au trecut. Aceștia au fost astfel salvați. După mai bine de trei luni de la naufragiu, un hidroavion pornit pe calea indicată de cei doi marinari curajoși i-a găsit pe ceilalți opt supraviețuitori pe locul catastrofei, pe bordul epavei amintite. La sosirea primelor ajutoare, medicii au fost, pur și simplu, uimiți cînd au văzut că șase dintre naufragiați au avut puterea să meargă spre ambulanțe pe propriile lor picioare, după toate cele ce îndureseră în timpul îndelungatei lor izolări din largul mareluj Ocean.

În fotografie: patru din cei zece supraviețuitori din acest naufragiu, în timp ce sînt transportați cu o ambulanță spre spital.

Victime ale thalidomidei

Cele două fotografii, apărute în ziarul „The Observer", înfățișează copii cu grave malformații fizice. În primul clișeu: un

băiețaș în vîrstă de mai multe luni zîmbește la aparatul de fotografiat la îndemnul surorii medicale care îl ține de mînuțe. Niciodată el nu va putea merge pe propriile lui picioare. În loc de picioare are proteze încătărămate la rudimentele de picioare.

Al doilea clișeu: un copil de culoare, fără mîini, cu picioarele anormale.

Iată doar două victime ale thalidomidei, „medicament" produs în Germania occidentală sub numele de „Contergan" și răspîndit în mai multe țări occidentale, inclusiv Anglia. Luat ca sedativ de către viitoarele mame, în primele luni ale sarcinii, el a provocat nașterea multor copii infirmi. Recent, Ministerul ocrotirii sănătății din Anglia a făcut cunoscut că în țară s-au născut peste 800 de copii fără mîini, fără picioare sau cu alte deformații.

Dintre aceștia mai sînt în viață peste 300. Unii trăiesc laolaltă cu părinții, iar alții se află în spitale, în grija medicilor.

Cu ce sînt vinovate aceste mici făpturi umane? Ele au apărut pe lume ca să trăiască, să crească sănătoase și să fie de folos societății. În timp ce ceilalți copii se vor juca, vor zburda laolaltă, se vor întrece în ghiumbușlucuri, ei vor sta în casă, vor privi în tavan, pe fereastră. Mai tîrziu, cei de seama lor vor merge la școală, apoi la slujbă, iar ei vor sta mereu acasă.

Părinții le-au dat naștere să aibă o mîngîiere în viață, un ajutor la bătrînețe. Dar ei sînt deprimați. După cum sublinia ziarul „The Observer", unele mame s-au îmbolnăvit de nervi iar altele nu sînt în stare să primească copiii acasă. Au văzut doar fotografiile lor. Nu se pot obișnui cu gîndul că au născut copii infirmi.

Vinovați nu sînt nici bieții copii și nici părinții lor, ci acei care, în goană după cîștig, au vîndut nefastul „medicament", acei care le-au permis să facă acest lucru.

Referindu-se la tragedia thalidomidei, Alice Bacon, membră în parlamentul englez, a declarat la ultima Conferință a Partidului Laburist: „Această situație este permisă în țară deoarece fiecare poate să vîndă pe piață medicamente fără a fi în prealabil experimentate, fără garanții, fără control".

În Anglia sînt numeroase firme care fac afaceri grase cu medicamente. Unele dintre ele realizează anual profituri de 8—10 milioane lire sterline.

Biblia... la telefon

Să presupunem că un cetățean din Stockholm s-a sculat dis de dimineață după ce a avut un vis urît sau pur și simplu nu prea se simte în apele lui. Firește că-l așteaptă o sumedenie de treburi pentru care ar vrea să fie vioi, cu mintea limpede. Ce are de făcut în cazul acesta? N-are decît să dea un telefon la 10.11.18. Patronul unei întreprinderi este nervos. Muncitorii cer mărirea salariului. Aceasta înseamnă că dacă le-ar satisface revendicările, profiturile sale s-ar micșora. Ce are de făcut? Să dea telefon la 10.11.18.

Un răufăcător se pregătește să dea o „lovitură". Cum își asigură succesul înainte de a porni la spargerea unui seif? Formează la discul telefonului numărul 10.11.18.

Al cui este acest miraculos număr de telefon?

La această întrebare răspunde vicarul Ingerman Stroem, unul dintre „inventatorii celui mai nou serviciu pe care îl asigură secolul XX". A vorbit amănunțit despre acest lucru în paginile ziarului „Svenska Dagbladet". Iată ce scrie acolo: „Formați acest număr și o să vi se citească fragmente din... biblie. Noi ne străduim să alegem texte în care se găsesc expresii ce aduc consolare". Stroem susține că acesta este primul serviciu „biblic" telefonic din Suedia și că rezultatele experienței sînt așteptate cu emoție. Ba bine că nu!

Meridiane

Criza a luat sfîrșit — afacerea „Spiegel" continuă!

Criza politică din Germania occidentală, provocată de represiunile împotriva revistei „Der Spiegel", a luat, pentru moment, sfîrșit. Doi secretari de stat au fost destituiți în schimbul retragerii demisiilor miniștrilor liberali. Cinci redactori ai revistei continuă însă să fie arestați, iar „justiția" vest-germană continuă să ancheteze cazul.

Așadar, partea spectaculoasă a crizei a luat sfîrșit prin împăcarea celor două partide care fac parte din coaliția guvernamentală. Măsurile luate împotriva redactorilor revistei nu au fost însă suspendate. Represiunile anunță alte măsuri represive, arestările alte arestări.

Arestările de astăzi...

Ultimul redactor al revistei care a fost arestat este Becker, directorul casei de editură „Spiegel". După ce au fost arestați Augstein, directorul, și Jacobi, redactorul-șef al revistei, asupra lui Becker cădea sarcina continuării publicării revistei. S-a sperat, printre altele, că revista nu va mai putea apare dacă și directorul ei va fi scos din viața publică. Revista a apărut totuși, în ciuda condițiilor grele create. Nu este vorba numai de faptul că cinci din principalii redactori au fost arestați. Secția de documentare a revistei a fost pusă la dispoziția autorităților pentru cercetări. Trei judecători, șapte procurori și 50 de polițiști verifică și triază arhivele revistei!

În ciuda tuturor condițiilor create revista a putut fi scoasă. Mai mult decît atîta. Tirajul ei a sporit de la 500.000 de exemplare la 700.000!

De ochii opiniei publice, pentru a aplana scandalul, cercurile guvernante de la Bonn au hotărît să mute întreaga problemă de pe terenul politic pe cel așa-zis „juridic" și să sacrifice doi secretari de stat: Walter Strauss și Volkmar Hopf. Care este „vina" acestora? După cum se știe, ministrul Justiției, Stammberger (partidul liber-democrat) a susținut că nu a fost informat, iar Weyer (Partidul liber-democrat), primul ministru al landului Renania-Westphalia, că nu a fost consultat cu prilejul arestării redactorilor și a percheziționării revistei „Der Spiegel". S-a aflat că secretarii de stat ai lor — respectiv Strauss și Adenauer, un nepot de-al cancelarului — au fost informați încă la 23 octombrie despre acțiunea pusă la cale prin intermediul lui Hopf, secretarul de stat al ministerului de război. Toți acești secretari de stat fac parte din partidul lui Adenauer. Lor li s-a atras atenția să nu sufle nici un singur cuvînt superiorilor lor cu privire la măsurile pregătite împotriva revistei.

Încă înainte de această dată „planul de bătaie" a fost discutat și elaborat în amănunțime într-un cerc restrîns format din secretari de stat de la ministerele de Război, Justiție, Externe, Interne. Lucrările acestora au fost conduse de Globke, secretar de stat la cancelariatul primului ministru, brațul drept al lui Adenauer.

Anunță pe cele de mîine

Secretarii de stat au fost destituiți. Opiniei publice i s-a prezentat spectacolul unor funcționari suspuși care și-ar fi „jignit" superiorii neînfor-

mîndu-i despre acțiunile pe care le-au ordonat. Liber-democrații au considerat că onoarea lor este spălată prin îndepărtarea „nedisciplinaților". Ei nu s-au ridicat însă împotriva represiunilor la care este supusă revista „Der Spiegel". Astfel, totul s-a terminat printr-o caragialească pupătură în Piața „Libertății" burgheze. La această piață au fost încă odată scoase la mezat dreptu-rile ciuntite de care mai dispunea populația vest-germană.

Represiunile împotriva revistei constituie semnalul începerii unei puternice ofensive împotriva tuturor forțelor care se opun politicii cercurilor militariste și revanșarde vest-germane. Aceasta se vede din faptul că arestarea redactorilor revistei a fost sincronizată cu dezbaterile din Bundestag privind adoptarea așazisei legi pentru declararea stării excepționale. Această lege nu este îndreptată numai împotriva comuniștilor așa cum ar dori să lase să se înțeleagă mașina propagandistică vest-germană. Ea este îndreptată împotriva tuturor celora care ar încerca de aci încolo să se opună politicii agresive a generalilor revanșarzi de la Bonn. Cazul actual este elocvent.

Nu numai revista „Der Spiegel" a comis „indiscreții" cu privire la manevrele militare „Fallex 62" (care a constituit principalul cap de acuzare). Cotidianul „Deutsche Zeitung" a adus la cunoștința cititorilor cam aceleași lucruri ca și revista amintită. Împotriva ziarului nu a fost lansată însă acuzația de „trădare" întrucît este strîns legat de cercurile conducătoare în timp ce redactorii lui „Der Spiegel" au fost arestați pentru că au comentat evenimentele *de pe alte poziții.*

Cu șase ani în urmă revista „Der Spiegel" comenta astfel rușinoasa sentință de interzicere a Partidului Comunist din Germania: „Această sentință nu ar trebui calificată ca fiind în contradicție cu dreptul". Cu șase ani în urmă conducătorii revistei nu întuiau că prin acea operație se puneau bazele reprimării de mai tîrziu a însăși propriei lor reviste burgheze. Nu este în intenția noastră de a ridiculiza pe cei ce nu au știut să aprecieze just realitățile iar astăzi au devenit victime ale aparatului militaro-polițienesc de la Bonn. Revista „Der Spiegel" nu poate fi „bănuită" de simpatii față de comunism. Revista a publicat însă materiale care aduceau un plus de informare față de presa guvernamentală. Opoziția ei, de pe pozițiile unor pături ale burgheziei liberale, față de împingerea Germaniei occidentale pe calea pregătirilor militare în vederea dezlănțuirii războiului nu a putut fi însă pe placul lui Strauss.

Articolul care a stîrnit scandalul a fost cunoscut autorităților, în linii mari. Din cele zece puncte pe care revista a vrut să le trateze unul a fost respins de „organele corespunzătoare". Cu toate acestea articolul a fost folosit ca pretext pentru acuzarea unor redactori de „trădare de stat". Aceasta demonstrează că și într-o formă cenzurată descrierea planurilor militare ale generalilor Bundeswehrului stîrnește indignarea opiniei publice față de planurile agresive care se întocmesc.

Eugen PHOEBUS

„Drepturi rezervate"

Cu prilejul unei conferințe de presă, purtătorul de cuvînt oficial al guvernului de la Bonn, Karl Günther von Hase, a făcut o serie de declarații interesante care aruncă o nouă lumină asupra metodelor de urmărire a elementelor progresiste din Germania occidentală și cu privire la organele care exercită această urmărire.

Întrebat cu privire la folosirea metodei de interceptare a convorbirilor telefonice, care ar fi fost îndeosebi folosită în afacerea „Der Spiegel", von Hase a tăgăduit că autoritățile vest-germane ar fi utilizat-o. El a declarat că dreptul de a intercepta conversațiile telefonice revine numai puterilor occidentale „aliate". Acest procedeu de investigare face parte din „drepturile rezervate", a declarat el. Dacă ați constatat că conversațiile dv. sînt interceptate — a continuat von Hase — aceasta nu ține de serviciul federal al poștelor ci de autoritățile aliate. Un ziarist a arătat că în cadrul unei conversații telefonice el a auzit clar pe fir, într-o perfectă limbă germană, următoarele cuvinte: „Este inutil să înregistrăm această conversație". În legătură cu această von Hase a declarat: „Aliații folosesc persoane care vorbesc perfect limba germană".

De ce s-a spînzurat elevul Loris

În „lumea liberă" literatura gangsterească are un rol nefast asupra tinerei generații, și nu numai a ei. Nu puține sînt cazurile cînd, după lectura unui asemenea „roman", persoana respectivă caută să imite cele citite. Acest lucru l-a făcut și elevul Loris Bezzanella, din Torino, în timp ce-și pregătea examenul, după lectura unei reviste ilustrate în genul faimoaselor „comicsuri". Loris a fost găsit spînzurat în camera sa. Alături de el se afla amintita revistă în care se descria o sinucidere care semăna ca două picături de apă cu sinuciderea lui Loris. Descrierea respectivă purta titlul: „Moartea călăului".

În urma acestui fapt s-a întreprins o anchetă care a ajuns la concluzia că elevul Loris a hotărît să repete întocmai ceea ce citise în revistă. Ziarul „Stampa", care relatează acest fapt, arată că lațul s-a strîns în jurul gîtului său și l-a omorît înainte ca el să-și dea seama de primejdie. Dorința de a imita faptele „eroului" a fost mai puternică decît instinctul de conservare.

Ziarul scrie că toate exemplele de violență, omoruri, sinucideri, reproduse în comicsurile destinate tineretului nu urmăresc altceva decît să captiveze copiii, să le provoace un interes bolnăvicios. Pentru mintea exaltată a copilului — continuă ziarul — mai ales atunci cînd ea este lăsată să se dezvolte la voia întîmplării, atracția pe care o exercită o asemenea literatură, în special ca o alternativă la realitatea cotidiană care îl înconjoară, este extraordinar de mare. Ea merge pînă acolo încît de multe ori tînărul uită complet de împrejurările vieții reale și începe să copieze în mod mecanic modelele ce-i sînt înfățișate.

Tînărul Loris a fost captivat în întregime de povestirea în care găsea un refugiu împotriva vieții cotidiene. El nu și-a dat seama că această lume pe de-a-ntregul inventată, în care agresiunea și setea de moarte epuizează întreaga sferă a impulsurilor omenești, îl va duce la pieire. Iată concluziile — conchide ziarul — care trebuie trase din moartea tragică a lui Loris Bezzanella — unul din numeroasele exemple de tineri care caută zadarnic un răspuns la multiplele probleme care îi frămîntă.

Iată care a fost mobilul care l-a dus pe tînărul Loris la acest pas necugetat. El este însă numai unul din multele victime ale acestor „romane".

VREA ȘI BANII!

Sînt cunoscute evenimentele care au avut loc recent la universitatea din Mississippi (S.U.A.) cînd au fost aduse trupe pentru a asigura înscrierea la universitate a unui singur negru — studentul James Meredith.

Încă și azi trebuie asigurată o puternică escortă polițienească pentru a-l păzi pe Meredith de atacurile rasiștilor. Pentru a vedea pînă unde poate merge jocul cu „legea", împotriva libertăților democratice, semnalăm un nou fapt intervenit în ultimele zile.

Unul din huliganii rasiști care în timpul evenimentelor recente s-a dedat la atîtări, injurii și încercări de lovire, studentul Cyril Faneca a dat în judecată autoritățile federale (care au trimis trupele). El cere 30.000 de dolari despăgubiri pentru că în timpul dezordinilor care au avut loc la universitate el, după părerea sa „a fost lipsit de drepturile constituționale ale libertății cuvîntului și dreptul de întrunire." Adică huliganul se plînge că nu a mai putut să vocifereze, să dea cu pietre și să lovească oamenii de culoare în incinta universității în momentul cînd un student negru dorea să-și apere dreptul constituțional la învățătură fără discriminare. Nu numai că se plînge dar vrea și bani pe deasupra. Culmea este că nimeni nu l-a considerat pe autorul acestei plîngeri un nebun și un turburător al ordinei demn de trimis într-o casă de corecție.

Plîngerea a fost găsită ca întrunind cerințele legale necesare pentru a fi acceptată. După cum relatează corespondentul ziarului „Sunday Telegraph" plîngerea deschide „un complicat și îndelung proces juridic". Nimic de zis — halal democrație în care huliganii devin acuzatori, iar cei care vor să-și apere drepturile trebuie să meargă la universitate păziți ca niște pușcăriași!

PRIETENA MEA CARTEA

„Prînzul de duminică"

Cititorului nostru, care se va fi așteptat să găsească în acest colț de revistă obișnuita carte povestită, îi cerem de astă dată iertare. Căci a povesti subiectul cărții lui Eugen Barbu, subiectele ei mai bine zis, echivalează cu a-i răpi plăcerea lecturii, a neașteptatelor emoții pe care rezolvările găsite de autor în dezvoltarea personajelor sale, i le oferă la fiecare pas. Neașteptate, cu unele poate nefiind chiar de acord întru totul, fiecare însă oferindu-i emoții și mai ales o privire ascuțită, analitică în universul complex constituit din sufletul personajelor între care se mișcă, pe care le iubește sau le urăște, dar care în nici unul din cazuri nu-l rămîn indiferente.

Așa că în locul înfățișării subiectelor să ne închipuim o scurtă întîlnire între eroii cărții. Și fiecare avînd cîte ceva de spus, Franzeluță care a mai crescut în ani, înțelepciune, le dă pe rînd cuvîntul.

— Eu, spune unul din cei trei cosași anonimi, n-aș putea să spun cu siguranță cînd anume s-a petrecut faptul arătat de tovarășul scriitor. Nu pot s-o spun nu pentru că n-am prinzit în tren duminică și încă în tovărășia unor oameni de felul celor zugrăviți, dar pentru că prea adeseori s-a întîmplat să-mi rămînă pe suflet acreala unor asemenea întîlniri, încît să-mi mai pot aduce aminte cînd s-a întîmplat.

— Acu, ce să ne apucăm de amintiri Ioane, îngînă celălalt. Că nu-s prea vesele...

— De ce nu? Bine a făcut că le-a pus pe hîrtie, că azi poți cutreera țara în lung și lat și așa ceva nu găsești. Chiar și fecior-miu cînd începe să-i povestesc cum trăim, strîmbă din nas. Îi vine greu a crede...

Franzeluță: Aveți ceva de spus? Are cuvîntul doamna Anca cea din „Pa-tru pești".

Anca: — Mai bine mă punea pe mine să povestesc și nu pe N. V.aș fi explicat că nu peștii erau vinovați ci N., care... dar, mai bine tac. Gîndiți-vă singuri. Citiți atenți rîndurile lui Barbu. Mi se pare că a înțeles lucrul principal și anume că fericirea unuia nu trebuie clădită pe nefericirea altora.

— Și eu cred că a greșit N. Dar noi „trebuie să judecăm oamenii după ce au frumos în ei. Asta dă încredere în viață". (Zidarul din „Bufet Expres").

— Bravo, are dreptate, se repede domnul Dobrotă (din „Păunii").

— Tu să taci, tu n-ai fost om, sare ciungul, argatul.

— Ba. Erau păunii mei. Și cu lucrul meu fac ce vreau. Vreau îi bat, vreau îi omor, cine ce are cu mine? Iar ciungul să mai tacă din gură. În loc să zică bogdaproste că l-am dat să mince o pită s-a gă-sit cu arțag...

— Pită mi-am cîștigat cu sudoarea frunții mele, dar tu ai mîncat cozonac de pe urma mea și a celorlalți. Și zi mersi, că te-am lăsat între noi aici. Că vremurile după cum vezi s-au cam schimbat, domnule Dobrotă: matale ai trebuit să te ascunzi și noi argații am ieșit la lumină. Și zi mersi încă odată că nu mi-ai căzut atunci în mînă că pe atunci nu prea aveam... nivel politic și te lămuream altfel decît cu vorba...

Franzeluță: Gata. Altcineva. Tovarășa doctor cea cu reumatismul din-tr-un „Loc de trecere".

Doctorița: Nu-mi plac curioșii iar pe reporteri și pe scriitori să nu-i văd în ochi că se bagă în viața oamenilor și răscolesc și zgîndăresc... De ce să povestească asemenea lucruri?

— De acord cu dumneata, sare domnișoara I. (din „Călătorie cu autocarul"). Sînt unele lucruri... oameni... șoferi... De ce să ne băgăm în viața omului?

— Ba eu zic altfel. Eu zic că bine a făcut tovarășul, sare domnișoara Aurica. Să știe lumea cum a fost pe vremuri, să tu-bească vremurile noi cum le iubesc și eu. Că și viața mea s-a schimbat între timp. „Șicul Elegant" l-am lăsat de mult că n-am avut putere să-l duc în spinare, am lăsat de o parte și anunțurile în gazeta domnului Ionică Pară și-am intrat la stăpîn. Grele vremuri, nimic de zis. Dar l-am cunoscut acolo, la atelier și pe Mitrică, cel care mi-e acum bărbat. Iar după eliberare am intrat în fabrica de confecții. Acu sînt fericită, stau într-un bloc nou (că „Șicul Elegant" a fost demolat), ce mai, alte vremuri pe Grivița. Și nu e rău să știe fiecare ce-a fost înaintea noastră...

— Alte vremuri!... Pe unde o mai fi pușcăriașul meu, cel cu caisele. Nu mai văzuse de mult muiere, săracul. Dar să nu-și închipuie careva că de milă... Nu. Era om. Primul om, care vorbea cu mine omenește. Primul om care m-a întrebat de necazurile mele. Și cînd mi-a lămurit cum stau lucrurile cu războiul și cum și-au primejduit ei viața punînd nisip în bombe în loc de pulbere și cînd l-am mai văzut că nu fuge deși putea, numai pentru a nu-l năpăstui pe ostașul care „a împărțit cu el o țigară" și cînd l-am văzut și fața alungită, cu părul frumos albit la tîmple și buzele uscate, atunci...

Franzeluță: Dar mata nene Sofronie n-ai nimic de spus?

Sofronie: Ce să zic? Mă rog și așa n-ar mai fi trăit mult că așa se aude că nu prea trăiesc ele mult. Și dacă mă gîndesc bine, apoi la mine trai bun tot n-ar fi avut: ar fi aflat vecinii, aș fi intrat în gura lor pe la ședințele de bloc... auzi dumneata ditamai deputat să crească..., ba mi-ar fi pus și caricatură la gazeta de perete sau cine știe s-ar fi nimerit pe aici vreun reporter și mă făceam de basm pe întreaga republică. Pînă la urmă tot o dădeam... Dar dacă mă doare ceva, apoi e inima. Că ea n-o să poată pricepe niciodată de ce se mai întîmplă că în timp ce unul se străduie să-ți facă un bine, tu-l dai în cap... Asta n-o s-o pot pricepe și nici admite vreodată... chiar dacă e vorba de...

Se mai îndesau la cuvînt bătrînii satului de pe malul mării și ciocîlii din „Înmormîntarea lui Dumitru Alexandru", și Anatol din „O canistră cu apă" și Arsenie, mai ales Arsenie, nefericitul Arsenie din „De-a viața și de-a moartea" dar Franzeluță, energic așa cum l-ați cunoscut le-o tăie cu un „potolim", cerînd suspendarea colocviului.

Și plecară toți unul cîte unul. Franzeluță murmurînd ceva în barbă din care am auzit doar atît:

— De ce să moară toți Gavroche din lume ?!! Las-că mi-a spus mie prietenul meu, doctoru'.....

★

Dacă vreți să-i cunoașteți mai îndeaproape răsfoiți volumul lui Eugen Barbu. Merită pe deplin osteneala.

M. R.

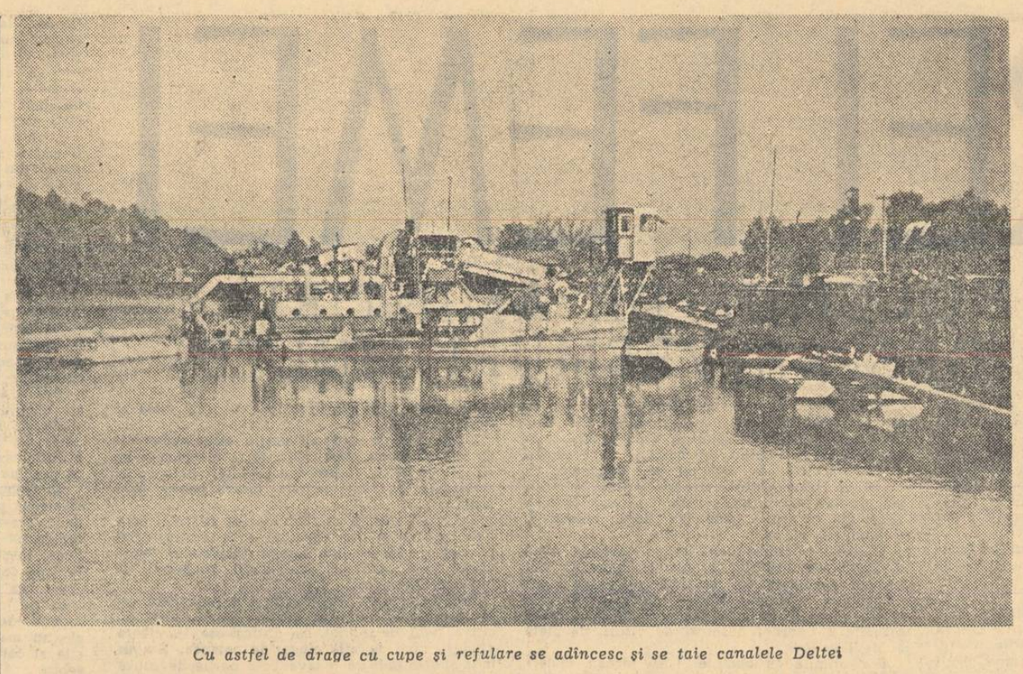

Cu astfel de drage cu cupe și refulare se adîncesc și se taie canalele Deltei

4000 km. prin țară

(Urmare din pag. 1)

dit din greu ca să smulgă pămîntului și exploatatorilor o bucată de pîine. Astăzi îi place să glumească: „...Acuma nu se mai face plugărie: asta-i muncă de birou. Te duce camionul la cîmp, ară tractorul, nimeni nu mai apasă coarnele plugului, culege și treieră combina. Ni s-au fudulit de tot nepoții".

„Păcat că nu-s mai tînăr"... — spune el. Nu este pur și simplu părerea de rău a omului care a îmbătrînit, este recunoașterea unei realități pe care merită s-o trăiești. Într-adevăr i s-au fudulit nepoții. În comuna vecină, Vieru, cu satul aparținător Hodivoaia, bombardat zice-se din greșeală în 1907, pentru pedepsirea celor din Stănești, azi colectiviștii nu mai așteaptă cu mîinile încrucișate capriciul binefăcător al cerului, ploaia. Din iazul alimentat de un pîrîiaș și de apele primăverii, apa va trece dealul cu ajutorul pompelor și va uda cîmpurile colectivei. Anul acesta sînt irigate 100 de hectare, de pe care s-au obținut mari recolte de legume, roșii în special. Într-un viitor apropiat, această suprafață va ajunge la peste 400 ha; va contribui și Dunărea, cu apele ei.

Aceeași grijă o manifestă colectiviștii de aici și pentru dezvoltarea sectorului zootehnic, care numără sute de vaci, porci, mii de oi și păsări, sursă sigură pentru sute și sute de mii de lei venituri.

Colectiva numără abia doi ani, iar valoarea zilei-muncă a fost planificată la 28 lei. Pe timpul tinereții lui Cealcină și a lui Radu Canbera, alt participant la răscoalele din 1907, doar fiecare al zecilea copil apuca să termine două, trei clase primare, toți ceilalți rămîneau analfabeți. Așa puteau fi exploatați mai ușor. Anul trecut 60 de tineri erau plecați la învățătură prin diferite școli profesionale, medii și superioare din țară. Anul acesta numărul lor a sporit la 63. De aici, din Vieru, Hodivoaia și Stănești, din rîndul urmașilor celor răsculați în 1907, au ieșit ofițeri ai armatei noastre populare, profesori, ingineri. Și președintele colectivei, Tudor Rădan, pînă nu de mult a fost învățător. Acum se gîndește cu toată seriozitatea la necesitatea calificării agronomice superioare. Da, ce-i drept, nu-i ușor, dar pe deplin realizabil...

II.
În Deltă printre darurile naturii

Împărăția stufului, raiul păsărilor, patria peștelui, ținutul pitorescului sălbatic — cîte denumiri nu poartă acest colț de țară, unic în felul lui. Dar și aici capacitatea transformatoare a omului a spus în ultimii ani cuvînt greu.

În mod obișnuit vizitarea deltei începe la Tulcea. Orașul acesta, a cărui origină se pierde în secolele antichității, oferă multe priveliști deosebite, confruntări între ieri și azi, particularități pe care nu le au alte porturi dunărene. O atracție deosebită exercită aici Întreprinderea pentru industrializarea peștelui. Conservele de pește produse aici sînt cunoscute și apreciate pînă și în cele mai îndepărtate sate ale țării. Dar un exemplar de morun ca cel din fotografie, nici pescarii încercați nu au ocazie să vadă prea des. Cîntărește 490 de kilograme! Iar în pîntecele său are aproape patruzeci de kilograme de icre negre. Au avut o zi bună pescarii care l-au prins!

Iată-ne și la Cherhanaua de la mila 35. La 61 de ani, pescarul Titov Mihail Niconovici e robust și sprinten ca un tînăr și, deși e pensionar, continuă să lucreze fiind fruntaș pe cherhana. Astăzi a pescuit nu mai puțin de 180 kilograme de pește. Are 10 copii. Acasă i-au mai rămas două fete. Băieții au plecat care încotro. Unu-i mecanic, altul e șofer, altul zidar, unul în armată. Doar unul singur e pescar. Nu-i de mirare. Atîtea porți li s-au deschis...

Minunate sînt excursiile care se fac în Deltă. Printre locurile căutate este și un braț umbrit de sălcii al Sulinei, denumit micul „m" sau Dunărea veche, odinioară cursul principal de apă. Relativ recent, pe la finele secolului trecut, s-a tăiat definitiv bulevardul drept de apă pe care se desfășoară cea mai mare parte a navigației. Redusă la rangul de canal oarecare al Deltei, Dunărea veche face legătura cu un sistem întreg de canale, care dau pe de o parte în ghiolul Furtuna și mărginesc pe de alta Ostrovul Maliuc.

Pentru a fi navigabile, pentru a asigura împrospătarea apelor în lacuri, omul se folosește de drage cu cupe și refulare pentru adîncirea canalelor Deltei sau săparea altora noi. Cu ajutorul lor se construiesc digurile prin aluvionare. Prin conducte amestecul de apă și nisip — pulpa, se poate transporta la 600—800 m distanță. Apa se scurge, nisipul rămîne, cresc digurile.

În ultimii ani s-au desfășurat mari lucrări de îndiguire în Deltă pentru a se asigura condiții optime dezvoltării stufului, materia primă de preț pentru fabricarea celulozei. Primele lucrări mai ample s-au făcut pe ostrovul Maliuc. Cele 800 ha îndiguite în Deltă ale acestui ostrov alcătuiesc un imens cîmp experimental și laborator de studiere a stufului. Care este adîncimea optimă a apei pentru creșterea stufului? Care sînt condițiile cele mai bune ale recoltării pentru a-i asigura reproducerea nestînjenită în anul viitor? Care...? Care...? Un șir de întrebări și-au primit răspunsul. Dacă în condiții naturale „recolta" de stuf este de 4000—5000 kg la ha, apoi acolo unde intervine omul și asigură o creștere dirijată, se poate ajunge la 12—14.000 kg la hectar. De pe urma creșterii dirijate și a intervenției omului, aici aproape s-au dublat recoltele de stuf. Este doar începutul. Dar experiența acumulată a și fost extinsă pe alte întinderi de mii de hectare — Rusca, Carasuhat, Obretin — unde nivelul apelor este menținut la o anumită adîncime. Alte suprafețe vor urma. Azi, pe Maliuc, în afara caselor, laboratoarelor și atelierelor existente, se construiesc 4 blocuri cu încălzire centrală și confort modern, iar unul cu magazine la parter și hotel la etaj. O alee pavată și luminată cu neon (neon în Deltă!) face legătura cu majoritatea clădirilor: este bulevardul Maliucului. Alt nume deocamdată nu are.

Zilele acestea recoltatul stufului va fi în toi. Verdele proaspăt al întinderilor nesfîrșite capătă un colorit brun-cenușiu. Cu ce este mai bine să se recolteze stuful? Cu recoltoare remorcate de tractoare pe șenile largi, cu mașini amfibii sau cu mașini de mers pe apă trase de o elice aeriană? Depinde de condiții. Obligația oamenilor de știință de pe ostrovul Maliuc este să construiască, să experimenteze și să perfecționeze mașinile corespunzătoare condițiilor diferite din Deltă. Și ei se achită cu succes de sarcinile lor.

AL. PLĂEȘU

Petrolierul „Prietenie"
în ajunul ieșirii în larg

(Urmare din pag. 1)

De obicei cu prilejul unui asemenea eveniment, unic în viața navei care primește botezul mărilor și oceanelor, fiecare membru al echipajului ține să-și împărtășească gîndurile legate de prima călătorie.

NICOLAE ȘTEFĂNESCU, comandantul tancului petrolier „Prietenie": — **Primul nostru marș are ca destinație portul Latakia, unde vom descărca produse petroliere românești. Sînt mîndru că am prilejul să conduc una din cele mai mari nave din flota noastră comercială, dotată cu o tehnică înaintată. Echipajul nostru e tînăr, bine pregătit și am încredere că mă va ajuta să devenim echipaj fruntaș pe flotă încă din primele curse.**

VICTOR VELICICU, ofițerul secund al navei: — **Prima carte de vizită a navei o constituie aspectul exterior, ordinea și curățenia care domnesc la bord. Am avut de ciocănit, rașchetat și piturat o suprafață de peste 2.000 metri pătrați. La chemarea organizației noastre de partid pentru a pregăti nava, marinarii au răspuns ca unul. Doriți cîteva nume de tovarăși care au muncit mai bine în această acțiune? Notați: tot echipajul s-a evidențiat în mod deosebit.**

PAUL DRAGOMIR, ofițer II: — **Anul acesta am obținut brevetul de ofițer II și vreau să mă pregătesc la bordul petrolierului în vederea examenului de ofițer secund. În ajunul plecării am studiat 250 de hărți maritime care se referă la viitoarele noastre trasee de navigație. Îi voi sprijini cu dragoste pe comandantul nostru pentru ca să ne îndeplinim planul de transport.**

Vă prezentăm totodată cîteva instantanee imortalizate pe peliculă în ziua aceea obișnuită cînd am vizitat tancul petrolier.

Fotografia nr. 1 ne înfățișează silueta petrolierului nostru acostat în portul Constanța, în ajunul plecării în prima sa cursă.

Pentru a-i obișnui pe marinari să rezolve cu rapiditate eventualele cazuri de incendii care s-ar putea ivi, comandantul vasului organizează adeseori exerciții de antrenament. (Fotografia nr. 2).

Electricienii verifică amănunțit întreaga tehnică de la bord. Totul trebuie să funcționeze ca un ceasornic. Iată-l în fotografia nr. 3 pe electricianul șef Nicolae Mihăilescu urcînd spre antena radiolocatorului.

În timpul liber, clubul navei e deosebit de solicitat. Iată un grup de ofițeri care au împrumutat cărți noi de la bibliotecă. (fotografia nr. 4).

Înainte de plecare, ofițerul secund împreună cu medicul navei controlează vicierea atmosferei în tancurile de marfă cu ajutorul explozometrului (fotografia nr. 5).

Petrolierul se află departe de țărm. Aici începe adevărata școală marinărească. Obiectivul i-a surprins pe cei mai tineri ofițeri din echipaj la un antrenament de calcul sub îndrumarea comandantului navei (fotografia nr. 6).

Fotoreportaj: Viorel LUPU

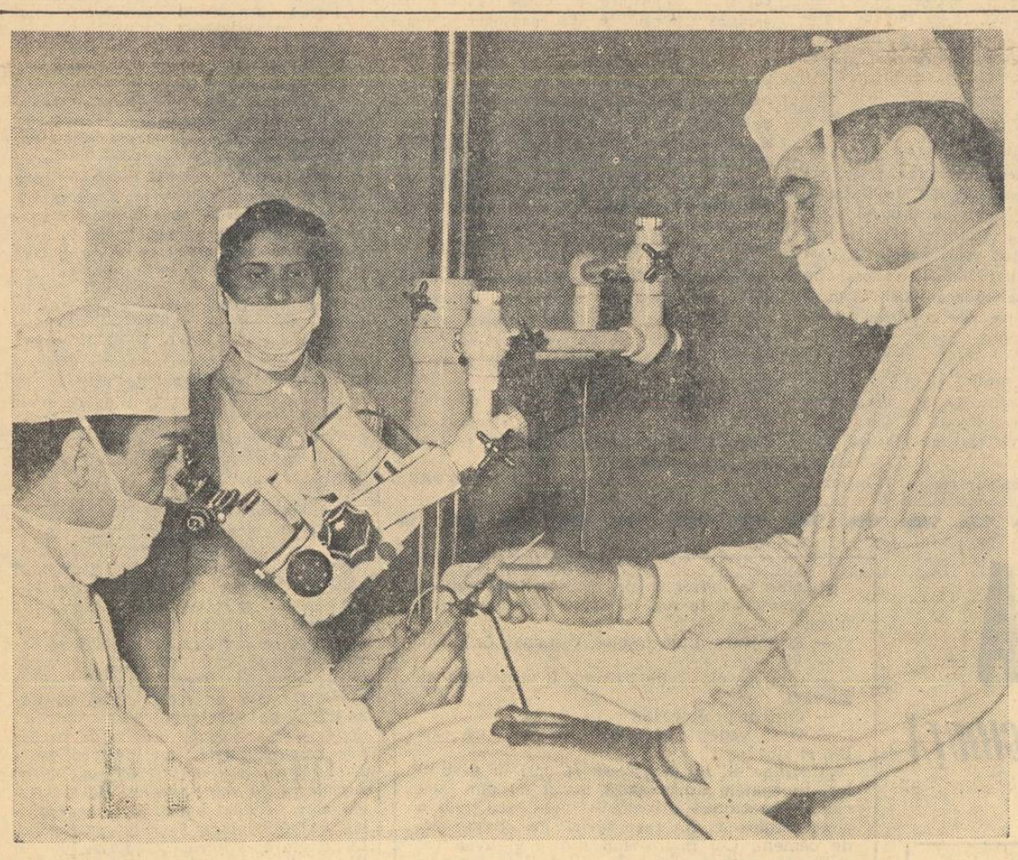

Salonul nr. 43 aude!

(Urmare din pag. 1)

besc mai încet, ca să nu-mi tulbur colegele. Știți, după operație, auzim ca din haut-parleur... hiperacuzie... normală... după ce ai fost surd 20 de ani sau 15 sau chiar numai 10 ani... și n-ai auzit nimic sau aproape nimic, și vine operația și te desfundă deodată. Nu mai suportă nervii nici cele mai mici zgomote... În 2—3 zile însă lucrurile se aranjează. Și acum să vă povestec.

De 5—6 ani de cînd sufăr de otospongioză nu mai aud, nu mai auzeam deloc pe urechea stîngă. (Pare-se că-i mai veche povestea dar pentru că auzeam pe urechea dreaptă, nu mi-am dat seama). De vreo 2—3 ani a început să mă lase și urechea dreaptă, am început să mă simt de-a binelea surdă. N-am să vă rețin povestindu-vă cum mi-am dat seama că sînt surdă, n-are importanță. Fapt e că eram Și eu aveam de lucru cu oamenii, cu Banca, cu sfatul popular, trebuia să vorbesc la telefon, să stau de vorbă cu cetățenii. Și mai ales, nu voiam să se afle de infirmitatea mea. De aceea, stăteam tot timpul încordată, încercînd să ghicesc pe buzele lor ce anume rostesc. (Ni se explica că labiografia, cititul pe buze, se dezvoltă cu deosebire la surzi, care încearcă astfel să compenseze lipsa auzului). Eram tot timpul cum s-ar zice, în dezlegare de șarade. Trebuia să aud, meseria mi-o cerea. Și nici nu voiam, repet, să se afle că sînt surdă... Trebuia să mimez tot timpul rolul omului care aude... Așa că mă întorceam de la muncă epuizată, iritată la culme, cu dureri groaznice de cap. Acasă, radioul nu-l puteam asculta, televizorul mă enerva, la teatru am încetat să mă duc, prietenii îi ocoleam pentru că un moment de neatenție era suficient pentru a pierde șirul discuției pe care n-o mai puteam relua, și așa mai departe.

Unii căutau să mă menajeze dar chiar și soțul uitînd cîteodată de boala mea, îmi vorbea dintr-o parte fără să-l pot vedea sau din altă cameră... Era crunt și te apuca disperarea.

— Și-acum?

— Acum? Aud!

— Bine? Ce auziți? Cum „simțiți" auzul?

— Nu mă mai întrebați, nu vreau să plîng. Sînt o fire emotivă și săptămînile acestea de nesiguranță m-au sleit. Aud, tovarășe ziarist și nu-mi vine să-mi cred urechilor. Aud totul... Chiar și ceea ce alții aud mai greu. Încă din sala de operație am auzit. Îmi puseseră tampoane mari pe urechi, dar eu le auzeam vocile. Ascultam și plîngeam. Ascultam și nu voiam să cred că e o realitate. Apoi am auzit diapazonul, și liftul, noaptea am ascultat zgomotul îndepărtat al tramvaielor și lătratul cățeilor din curtea de jos. Stau ceasuri întregi și mă controlez: aud, ori nu?... Nu cumva mi se pare doar că aud? Și mă conving că nu e un vis. Aud, tovarășe, ca și dumneata, ca toți oamenii. Sînt fericită... Și acum, de ce vă uitați așa la mine?!! Așa-s femeile, plîngărețe. Și nu numai eu aud, ci toate cîte le vedeți aici, toate aud. Salonul 43 aude... Aude, tovarășe gazetar, aude!...

Am ieșit din lumea tăcerii

Salonul 43 aude într-adevăr. Aude și jurisconsulta I. S., și soția de ofițer S. M., și economista E. O. din Tulcea și funcționara G. S. care vreme de 25 de ani a trăit în cea mai adîncă tăcere și A. R. din Ploiești și I. C. din București. Fiecare din cei de față încearcă să mă convingă de importanța ce-o are pentru om auzul. Fiecare îmi vorbește de chinurile prin care a trecut, la cei mai mulți boala manifestîndu-se nu numai prin surzenie, dar și prin zgomote permanente („parcă-mi clocotea tot timpul o apă în creier, parcă auzeam gaze arzînd în sobă"). Ajunseseră, toate, în ultimul grad de astenie și depresiune. erau obsedate de infirmitate, deveniseră toate, niște ființe irascibile, izolate de societate, de cei dragi, care vedeau viitorul în negru, care n-aveau viitor. Acum aud și noi stăm emoționați și le ascultăm:

— Voi merge la teatru cu bărbatul și copilul. Îmi voi ajuta bărbatul să se vindece de astenia pe care eu i-am provocat-o, cu boala mea... Am să-mi pot ajuta copilul la lecții. Bărbatul **meu m-a suportat ca un erou, iar pe copil îl năpăstuise prea rău soarta cu o mamă surdă.** Acum, sînt fericită. Nespus de fericită. (I. S. din București).

— Ești surdă, surdă, surdă, îmi spuneam tot timpul. Acum mai auzi puțin pe urechea dreaptă, dar într-un an, doi, ai să fii surdă, pînă la urmă și mută c-așa evoluiază; ei, ce-ai să te faci? îmi spuneam speriată, disperată, mai ales noaptea. Acum, deși mai trebuie să stau 10 zile în spital, nu-mi mai pasă de nimic. Voi auzi, aud și nu mai îmi trebuie nimic. (M. S. din București).

Începutul a fost făcut

Oto-spongioza este o boală a urechii și înseamnă de fapt o sclerozare a scăriței la nivelul ferestrei ovale. Cam complicat, nu? Și totuși e fleac pe lîngă complexitatea acestui organism denumit ureche și care, după părerea savanților, conține numai într-o parte a ei (urechea internă) un sistem de 10.400 membrane care intră în rezonanță fiecare pentru o altă frecvență de undă și care transmit astfel sunetul către celulele senzoriale auditive. Vom încerca totuși să explicăm, fie chiar sumar. În mod normal sunetul vine pe conductul auditiv extern, este amplificat de timpan (de aproximativ 20 ori) și e transmis prin lanțul a 3 oscioare (ciocan, nicovală și scăriță) la membrana așa-numitei ferestre ovale, care îl conduce apoi la urechea internă, de unde pornește spre celulele auditive. Lanțul de oscioare este mobil la omul sănătos. Mobilitatea este o condiție esențială. În cazul oto-spongiozei, care este de fapt o osificare, o anchilozare a capsulei de la nivelul ferestrei-ovale, scărița nu mai poate juca pe membrană și deci nu se mai poate transmite sunetul. Intervine așa-numita surditate de tip transmisie (spre deosebire de cea de tip percepție, care ține de nervul auditiv și de creier). Asupra acestei membrane și a scăriței se exercită intervenția chirurgicală despre care e vorba în cazul de față. Se execută, în funcție de aspectul leziunilor osoase, fie mobilizarea scăriței (care este o operație mai simplă, dar care nu este indicată decît într-un număr restrîns de cazuri) fie intervenția mai largă, pe platină, cum este stapedectomia cu stapedioplastie. În acest caz se ridică scărița și platina osificată, se înlocuiește platina cu Gelfoam (un burete resorbabil) sau venă care astupă fereastra ovală, iar în locul scăriței ridicate se **reface** lanțul oscioarelor cu un tub de polietilenă. Acesta va face apoi transmisia sunetelor spre fereastră.

Știința n-a stabilit încă cu precizie cauzele oto-spongiozei. Se presupun cauze congenitale, cauze metabolice, endocrine. De notat, însă, că nu e o boală a bătrîneții, din contră, se manifestă cel mai ades imediat după pubertate (16—18 ani) și cu deosebire la femei (unele statistici arată o proporție de 5:1).

În țara noastră platinectomia cu stapedioplastie a fost încercată de mai multe ori, dar operația se realizează în mod curent, începînd abia din august 1962, acum două luni. Pînă în prezent s-au operat 52 cazuri, în toate obținîndu-se rezultatele așteptate. Este un început promițător și pe baza căruia întrevedem un viitor bun. Mai aflăm astfel că sînt în curs de înființare în urma hotărîrii Ministerului Sănătății și alte secții în orașele mai mari ale țării, precum și un centru de triaj al bolnavilor, în București.

Ora de pian a doctorului

În sala mignonă, pastelată în bleu, cu lămpi ultraviolete care sterilizează permanent aerul, un doctor tînăr, cu fața smeadă, alungită, cu halat alb și mască, operează. Un fel de a spune, desigur, pentru că de fapt nu operează ci experimentează. Pe masa de operație, un mulaj de ceară în care se află un os mastoidian pe care medicul, cu degete lungi, nervoase, mînuiește cu dexteritate chiureta și dăltița. Este doctorul Doru Hociotă, șeful centrului de cofochirurgie al Ministerului Sănătății. L-am întrebat cu ce se ocupă acum.

— Experimentez lecția de pian, îmi răspunde el. Operația este o operație foarte migăloasă, care trebuie executată cu multă grijă și dexteritate. Regiunea asupra căreia lucrăm este foarte mică. Scărița este cel mai mic os din corpul omenesc. Tot cîmpul operatoriu are 2 milimetri pătrați, cam cît a cincisprezecea parte a unghiei degetului mic. Trebuie să ne adaptăm mîna și ochiul la chirurgia microscopică și asta cere exercițiu mult, muncă, muncă și iar muncă. Fără asta nu se poate...

Îmi prezintă pe doctorul Andrei Bucur, apoi sala de operație cu un microscop auricular special, cu un sistem special optic pentru operator și în paralel pentru asistenți, cu instalații de fotografiere în timpul operației, cu lumini speciale. Ne distrăm apoi privind instrumentajul operatoriu: ace atraumatice, siringi speciale, foarfeci, pense, dăltițe, chiurete, foreze ale căror dimensiuni sînt abia perceptibile, un punct, un vîrf de ac, un fir de nisip. Sînt truse speciale care cer o mînă bine formată. O greșeală de apreciere a distanței, cu un milimetru poate rata succesul.

— Vă dă satisfacție meseria?

— Foarte multă. Pentru că combaterea surdității este o problemă de interes social foarte larg. Cu ajutorul operațiilor acestea putem reda oamenilor capacitatea de muncă pe care au pierdut-o total sau parțial. Nu mai vorbesc de psihicul omului, care se descătușează de această infirmitate groaznică. Și cînd te gîndești că aproximativ 5 la sută din populația globului are, într-un fel sau altul, tulburări avansate de auz, și că cel puțin un sfert din ele pot fi tratate de cofochirurgie!... Iar nouă statul democrat-popular ne-a pus la dispoziție mijloace ultramoderne, care au trezit admirația specialiștilor străini ce ne-au vizitat. Ni se cere doar să lucrăm, să lucrăm cît mai mult și cît mai bine. De aceea fac și ora asta de pian. Face parte direct din lupta noastră contra tăcerii, pentru smulgerea oamenilor din imperiul tăcerii...

Priveam degetele lungi, nervoase și fața niteluș obosită, preocupată a tînărului medic și, mi-am amintit de cuvintele profesorului I. M., decanul unei facultăți din țară care a fost operat cu succes în această clinică.

— Cînd mă gîndesc că voi putea să țin seminarii cu încă cîteva generații de studenți și că nu voi mai trebui să-mi părăsesc catedra (așa cum era vorba, avîndu-se în vedere infirmitatea mea) mă simt cu 20 de ani mai tînăr. Abia cînd iese din lumea tăcerii, omul începe să fie om...

★

Desigur, nu orice surzenie poate fi operată, după cum nici nu există încă capacitatea pentru a cuprinde toți bolnavii. Sîntem încă la început, se cer de asemenea formate multe cadre de specialiști cofochirurgi. În sala de operații însă l-am zărit pe șeful secției de otorinolaringologie al spitalului „Al. Sahia", pe nume Andrei Bucur, care îl asista pe doctorul Hociotă la „ora de pian". Învață meseria nouă. Și asta e bine. Armata luptei împotriva tăcerii capătă încă un ostaș.

M. RADIAN

Fotografii: A. CONSTANTINESCU

Expresie a recunoștinței

La Universitatea Sorbona din Franța — acolo unde a lucrat marele fiziolog Claude Bernard — se află monumentul unei... broaște. O broască turnată în bronz. Este expresia recunoștinței pentru sutele de mii de broaște care i-au ajutat pe fiziologi.

Pe teritoriul institutului unde a lucrat marele I. P. Pavlov se află monumentul unui cîine. Este expresia recunoștinței pentru nenumăratii cîini care au ajutat fiziologia să se ridice pe trepte noi, mai înalte.

Încă în antichitate oamenii de știință au constatat asemănări între organismul omului și cel al animalului. Pe animale s-au efectuat experiențe, pe om ele au fost verificate. Mușchii, inima, plămînii toate sînt aproximativ identice. Paracelsius și Galin au învățat să trateze oamenii experimentînd pe cîini metode de tratament. Harwey a descoperit și a înțeles cu ajutorul animalelor sistemul circulației sangvine. Studiind funcțiile normale ale organismului ei au început totodată să cerceteze înrîuririle externe asupra acestuia.

În același scop animalele au fost folosite de mult nu numai în laborator, dar și în viață. Minerii cînd coborau în mină luau cu ei canari. De îndată ce simțea gaz de mină pasărea se întrista, lăsa capul în jos, nu mai cînta, începea să tremure. Insemna că mina trebuia imediat părăsită.

Canarul poate ajuta să se găsească răspunsul la întrebarea: „Cum vor acționa asupra omului diferiți excitanți din spațiul cosmic?" Cum va reacționa omul la foamea de oxigen, la presiunea scăzută la vitezele mari, la imponderabilitate, la radiațiile cosmice?

Pe bordul rachetelor care au zburat în Cosmos s-au aflat microbi, muște, broaște de apă, șoareci, șobolani, maimuțe, hîrciogi. Însă în aceste experiențe cel mai mult a fost folosit cîinele. Laika a fost primul și nu încape îndoială că omenirea recunoscătoare nu o va uita.

TREI FEMEI

(DIN VOLUMUL DE AMINTIRI „CARTE DESPRE VREMURI MULTE")

(Urmare din pag. 1)

Era. Nu fusese cîndva, de mult, într-o singură împrejurare cînd a acostat-o pe femeia detestată, în plin centru al orașului, aruncîndu-i în față cuvinte pe care se rușina să le reproducă. Pare-se că a și amenințat-o cu umbrela.

Femeia detestată era ziaristă și scriitoare, excelînd într-un anume gen de gazetărie și într-o anume literatură. Se adresa, prin scrisul ei înzorzonat, încărcat de un sensualism lînced, instinctelor, simțurilor inferioare; dacă s-ar putea spune astfel, epidermelor. Sub nume propriu sau sub pseudonime tuturor cunoscute, dădea sfaturi fetelor și femeilor cum să-și aline sau să-și răzbune dezamăgirile sentimentale, la ce subterfugii să recurgă pentru a cîștiga sau reciștiga dragostea soțului sau amantului infidel. Era de părere că rostul femeii în viață e să fie cochetă și că se poate iubi de mai multe ori, aducînd în sprijin, cu lux de erudiție, exemplul amantelor celebre ale istoriei.

Cam aceleași învățăminte se puteau desprinde și din romanele ei care prezentau femei demonice și iubiri pătimașe, cadrul alcătuindu-l coastele însorite, fierbinți ale Italiei, sau stațiunile de mare lux de pe Riviera.

Scria cam în felul lui Pitigrilli și Dekobra cu, deși femeie, un plus de indecență.

Înaltă, prea înaltă, excentric îmbrăcată și excentric fardată, cu ochi mari, negri, scînteind ca jăratecul (în limbajul ei: ca păcatul), cu un nas cam lung ale cărui nări păreau în continuă adulmecare, cu bijuterii (prea multe, prea grele ca să fie și veritabile) în urechi, pe după gît, pe sîni, la încheietura mîinilor și în degete, a fost ani și ani o apariție care stîrnea curiozitatea — nu admirația. Nu se putea spune: uite, o femeie frumoasă și distinsă. Părerea glăsuia: prea lungă, prea mare și prea impopoțonată. Nu-și mai punea nimeni întrebarea cine este cînd o vedea trecînd pe stradă sau intrînd într-un local.

— E doamna Karnabatt. E Lucrezzia Kar de la „Adevărul". E Calina care scrie la „Rampa".

— Aia care i-a băgat nevesti-mi în cap niște idei sucite?

Isprăvile galante îi erau cunoscute, ea nefăcînd nici o taină din ele. „Atenție! se spunea. A pus ochii pe cutare. Ai remarcat ce priviri îi aruncă? Nu-l văd bine". La drept vorbind, acel cutare nu mai era văzut deloc o săptămînă, două. Dispărea, ca intrată în pămînt, și doamna Karnabatt. Cînd reapăreau — păreau a nu se fi cunoscut niciodată. Ea îl ignora, superbă, compătimitoare, disprețuitoare. El îi întorcea spatele, răvășit și parcă abătut.

„Atenție la minori!".

Cu deosebire, spre dezolarea mamelor, îi cădeau victime studenții, liceenii, cu unii dintre ei afișîndu-se chiar și prezentîndu-i cu un subînțeles în care se bănuiau mîndria, ironia, cruzimea:

— Adoratorii mei!

Uneori se afișa pe Calea Victoriei și la cofetăria Riegler cu doi copilași drăguți, candizi. S-ar fi putut spune, și chiar se spunea: două păpuși, doi îngeri. Cine o știa mai puțin se lăsa anevoie convins că erau chiar ai ei — presupunerea fiind că-i lua cu chirie. Erau copiii ei, care creșteau ca două plăpînde flori de seră într-o cameră de hotel. Creșteau mai mult singuri sau pe mîna slujnicelor — tatăl, ziarist și poet cunoscut, cheltuindu-și revenea între redacție și bodegă, mama între redacție, promenadă și escapade. Trăia fiecare soț, printr-un acord comun, pe cont propriu.

Cînd în D. Karnabatt se trezea instinctul paternului lua, înduioșat, copiii și-i ținea ceasuri în șir la masa de circiumă, lîngă el și prietenii săi, stricîndu-le stomacul cu băuturi, gustări și mîncăruri nepotrivite.

Pentru a-i dovedi că nici ea nu e lipsită de simțămîntul iubirii pentru copii, iar pe de altă parte făcîndu-și calculul că era în interesul ei să se prezinte din cînd în cînd și altfel în lumea care o clevetea, mama își gătea copiii ca pe două sorcove, îi punea să meargă, ținîndu-se de mînă, dinaintea ei, și-i purta, cu aer cast, în sus și-n jos pînă cînd picioruțele lor stăteau gata să se frîngă de oboseală. Atunci îi introducea în cofetărie, alegînd totdeauna o masă de unde pietonii puteau s-o observe, și-i ghiftuia în chip nemăsurat cu bomboane și prăjituri.

A apărut, într-o vreme, învesmîntată în falduri de doliu din creștet pînă-n tîlpi, ca o personificare a D u r e r i i. Fardul — acum ocre și în cantitate mai mare pentru a-i reliefa ochii negri care arătau mai strălucitori și mai mari. Genele — parcă mai lungi, mai grele.

Îi muriseră copiii, amîndoi deodată, de scarlatină. Cu sau fără temei, părinții, în loc de compătimire și condoleanțe, recoltau reprobare, părerea aproape unanimă fiind că gingașele vlăstare nu primiseră din întîiul ceas toate îngrijirile, că astfel avuseseră timp să se contamineze unul de la celălalt, că nu fuseseră transportate la spital decît cu vinovată întîrziere.

Zguduitoarea dramă despre care a fost vorba cînd am amintit de nefericita doamnă Voinescu, se produsese înaintea intrării în război. „Atenție!" i s-a spus, și în glumă și cu toată seriozitatea, de către prieteni, tînărului care urma să cadă victimă ispitelor femeii.

El era artist fotograf, foarte prețuit în îndeletnicirea lui pe atunci și solicitat ca atare de gazete și reviste pentru instantanee, iar de edituri pentru albume.

Fără experiență, flatat că o scriitoare și o făptură extravagantă și-a fixat privirile asupra lui, s-a lăsat prins. Era poate la întîia iubire. Oricum, ceea ce pentru ea nu însemna decît un capriciu, o trecere în registru a încă unui nume, pentru el a fost o pasiune dogoritoare, oarbă. Cînd a vrut să-l părăsească, nefericitul i-a cerut o ultimă întîlnire și o ultimă explicație.

— Mitică, o bombă, o chestie de senzație: a tras în nevastă-ta amantul ei!

„Mitică" era D. Karnabatt căruia **bomba** îi fusese comunicată de un prieten, tot gazetar, acolo unde se știa că poate fi găsit: la bodegă.

Chestia de senzație nu i-a pricinuit de altfel decît o emoție relativă.

— Trebuia să i se înfunde odată! ar fi spus ridicînd-se fără grabă, după ce golise mahmur paharul început, și îndreptîndu-se, purtat mai mult de curiozitatea profesiunii, spre locul unde se adunase lume și sosiseră poliția, procurorul, „Salvarea".

Drama se petrecuse într-o birjă de piață al cărei stăpîn îngăima plictisit:

— Ce pot pentru a spune? Atîta doar că m-au purtat mai bine de un ceas încoa și încolo pe străzi și că i-am auzit certîndu-se. În meseria mea mi s-a mai întîmplat ca boieri și cucoane să mă tocmească, să-mi ceară să ridic burduful trăsurii și să se cuibărească în fund ca să nu-i vadă lumea. Ce fac ei acolo — nu mă privește. Dumnealor arătau să fie supărați de cînd s-au urcat. Mai ales dumnealui care mi s-a părut c-o ruga nu știu ce pe cucoană, iar dînsa zicea mereu: nu și nu! Pe urmă, am auzit două pocnituri, poc-poc!, și pe dumneaei țipind. Mi s-au speriat caii, gata să intre cu oiștea în zid.

Părea necăjit că făcuse de-a surda o cursă lungă și că pernele îi erau năclăite de sînge. Pe ele, într-o parte, se afla ea în nesimțire, cu o rană dinapoia urechii; în partea cealaltă, prăbușit el — mort, cu-o gaură în tîmplă, cu arma căzută la picioare.

A trăit mult. A continuat să dea sfaturi imorale cititoarelor ei și să scrie cărți cu subiecte erotice. Întîmplarea a cărei eroină fusese nu i-a căsunat nici o neplăcere în societate. O înconjura, dimpotrivă, un fel de aureolă. Era ființa stranie, demonică, fatală.

În anii fascismului și-a descoperit o chemare politică, începînd să colaboreze la presa huliganică unde publica articole veninoase împotriva... femeilor evreice și de laudă servilă la adresa Mariei „mareșal" Antonescu, mai-marea **Patronajului.**

Îmbătrînise. Căpătase, cu nasul ei mai lungit parcă, și cu ochii-i răi, adînciți în orbite, un aer de uliu, de vrăjitoare, de cucuvaie. Zvîrlea în juru-i, în tramvai și pe stradă, priviri dușmănoase, ascuțite, sfredelitoare. Luare-aminte la copii! S-ar fi înfricoșat văzînd-o; ar fi avut visuri urîte noaptea.

2.

Poate că numele îi venea de la culoarea obișnuită a rochiilor pe care le purta sau de la floarea pe care o prefera; poate de la impresia primăvăratică pe care o aveau toți despre ființa ei, urmărindu-i mișcările, vorbind cu ea, privind-o; poate pentru că le amintea unora, prin condiția ei de viață și prin trăsăturile-i sufletești, o eroină a lui Murger.

Cert este că o chema altfel (cum? nu se știa și nimeni nu avea curiozitatea să afle), dar scriitorii și artiștii îi spuneau Violeta. Era tînără, frumoasă, cuminte în purtări. Nici astăzi, după cincizeci de ani, nu mă resemnez cu ideea că trăia dintr-o meserie oribilă și încă mă revoltă împrejurările care o siliseră să facă parte din categoria împotriva căreia, îndeobște, e aruncată piatra.

O asociez, gîndindu-mă la ea, tinereții mele dintîi, zilelor însorite, înserărilor calme. O văd trecînd mlădioasă, cu un zîmbet șfios pe buze, oprindu-se în fundul grădinii, întrebînd cu discreție din ochi dacă se poate așeza la o masă ori alta a tinerilor posesori de visuri, de plete și de lavaliere.

Era primită cu bucurie. I se făceau uneori invitații zgomotoase din mai multe locuri deodată, ceea ce o punea în încurcătură:

— Vino-aici, Violeta!

Prezența ei nu stînjenea (dimpotrivă!) pasionantele discuții începute mai înainte. Să spună și ea dacă X are ori nu talent (X era, fie un poet celebru, prezent la masa mai lungă, mai depărtată, a „somităților", fie un prieten, bine-nțeles absent în momentul acela, al grupului care își pusese hamletica problemă); să se rostească dacă simbolismul în poezie are sorți să trăiască. Ea nu se rostea decît printr-un surîs care ar fi vrut să spună că prietenii ei sînt niște copii mari și că ar face mai bine să nu se ciondănească deoarece pînă la urmă tot se vor împăca.

Se aflau pe masă, cînd venise, drept „consumație", doar cîteva pahare cu apă. Cine și cum a arătat chelnerului că o importantă dispută literară nu se poate duce, cu sorții clarificării ei, decît avînd dinainte un caputiner cu frișcă de un deget, niscai chifle sau cornuri și-o porție mai groscioară de unt? Era fără sens punerea întrebării și căutarea lămuririi misterului. Fără sens erau și protestările:

— Violeta, ne supărăm!

Cînd și unde își îndeplinea trista și urîta ei meserie în legătură cu care nu cuteza nimeni să facă o aluzie cît de vagă și cu atît mai puțin să emită o judecată aspră? La cafenea venea singură, nu se așeza decît la mesele prietenilor ei și pleca ne-nsoțită.

Între patru ochi (niciodată în cerc mai mare) era împărtășit faptul că, la prînz și seara, lua masa la un restaurant de pe bulevard, reputat prin clientele care intrau acolo sau plecau de acolo, totdeauna, cu alți bărbați. Era și ea o astfel de clientă.

Mai mult nu se știa. În orice caz, mai mult nu se spunea. Cînd, o dată, a fost cu ea cam obraznic un chelner, ne-am înfățișat în grup protestatar patronului care i-a trecut îndată la un alt rînd de mese. Cînd un pictor care se îmbătase a exclamat în așa fel încît să fie auzit: „Ce e cu tîrfa asta?", din mai multe locuri s-au pornit la adresa lui, invective.

— Să știi că m-am supărat, Violeta!

— De ce?

Îi tremurase glasul, ușor, i se îmbujorase fața.

— Știi tu de ce.

— Serios că...

De unde dacă nu din poșeta ei lunecaseră în buzunarul unui pardesiu agățat în cuierul de la bufet cîteva monede de argint? Îi scăpase mai înainte proprietarului pardesiului subțirea o vorbă în legătură cu anume taxe care trebuiau plătite, cu un abonament la birt care trebuia preschimbat.

— Te-am văzut cînd te-ai ridicat de la masă...

— M-am dus la telefon.

— Oricum, îți mulțumesc și îți rămîn dator.

— Bine-bine.

L-am pierdut pînă la urmă pe-un prieten al nostru în privința căruia nu se pusese niciodată întrebarea dacă avea sau nu talent. Avea! Ca și pe D. Iacobescu, și cam la aceeași virstă, cam în aceeași epocă, l-a mistuit ftizia. Mai cu temei vorbind — mizeria. Mi-a mai băgat scîrba asta, în pămînt, prieteni buni care ar fi putut să justifice din plin trecerea lor prin viață și prin lume.

L-am avut în mijlocul nostru atîta numai cît să ni-l apropiem, să-l iubim și să începem a ne mîndri cu el. Îi fuseseră acceptate, publicate și remarcate în cîteva reviste, cîteva poezii. Încă puțin și...

Dar mai grăbite au fost foamea și frigul care l-au măcinat și l-au expediat, întîi la sanatoriul oficioșilor săraci din Dealul Filaretului, apoi, între patru scînduri, cu dricul primăriei, la cimitirul Ghencea.

Se strecurase, înainte de a se îmbolnăvi, și în buzunarele lui, în ciuda împotrivirii lui, cîțiva bani de argint. Se întîmplase în cîteva rînduri, cînd se afla singur la cafenea, (singur, trist și flămînd) ca o tavă cu-o porție de șuncă și două cornuri și un pahar de bere să-i fie așezată dinainte, pe masă.

— E o greșeală. Nu sînt pentru mine. Eu nu am comandat nimic.

Nu era o greșeală. Un zîmbet și un semn arătau că între cineva și chelner exista o înțelegere.

Existase și la sanatoriu o înțelegere ca poetului tînăr să i se dea mai mult lapte, să fie îngrijitoarele mai atente cu el, să i se primenească așternutul și rufele mai des, iar cearșaful, fața de pernă, halatul și cămașa să nu fie cu prea multe rupturi.

Cucoana sau domnișoara aceea tînără și frumoasă (logodnică i-o fi? soră i-o fi?) venea de trei-patru ori pe săptămînă să-l vadă, aducîndu-i totdeauna un buchet de flori, portocale și prăjituri. Înainte de a intra la el sau după ce pleca de la el (avea atunci ochii mulați în lacrimi) stătea de vorbă cu doctorii în cabinetul lor (ei o primeau — cum să nu primească o femeiușcă încîntătoare?) și cu femeile de serviciu pe coridoare. Din poșeta ei trecea în palma acestora totdeauna ceva. Care e părerea lor despre bolnav? Cred că va scăpa? Arată din ce în ce mai rău. E mai slăbit, îi sînt ochii mai adînciți în cap și tușește mai tare.

— Vă rog...

Îi ruga, cu glasul înecat de plîns, pe medici, le ruga pe femei să caute să-l vindece; oricum, să-i ușureze chinul.

În caietul care a rămas de pe urma prietenului nostru erau cîteva poezii — cele mai mișcătoare purtînd dedicația: **Violetei.**

Am desprins filele și i le-am dăruit.

Peste vreo cincisprezece ani, într-un antract, la teatru mi s-au oprit privirile asupra unei femei cu formele cam împlinite, dar frumoasă, distinsă. Era la brațul unui bărbat ceva mai în etate decît ea. Am tresărit remarcînd culoarea toaletei și buchetului discret de flori pe care îl ținea în mînă dimpreună cu programul piesei. Mi-a fost năpădită inima de-un val de singe cald.

Cînd ni s-au întîlnit întîmplător privirile nu m-am putut împiedica să-i adresez, cu o înclinare a capului, un salut. Mi-au răspuns amîndoi, cu politețe, cu nedumerire vădită întrebîndu-se, poate, de unde mă cunosc, de nu fac vreo confuzie.

Nu făceam.

3.

La teatru, la concertele de la Ateneu, era văzută deseori o femeie destul de tînără și corect îmbrăcată, cu ținută cuviincioasă. Atrăgea luarea-aminte doar pentru că avea un trup scheletic, un obraz de-o mare urîțenie și niște ochi spălăciți, adînciți în orbite. Acelora care băteau în mod obișnuit trotuarul Căii Victoriei și al bulevardelor, prezența ei stîrnea unora uimirea, altora supărarea.

— Ce caută aici?

— Ei, ce? N-are dreptul și ea?

Cum o chema — cred că nu știa nimeni. Multora le era cunoscută sub un nume hidos dat dintr-o pornire de răutate: Moartea obosită.

Avea într-adevăr un cap care ar fi îndreptățit porecla — însă numai pe jumătate, fiindcă obosită nu părea niciodată. Dimpotrivă, era văzută cutreierînd în sus și în jos, încontinuu, arterele din centru. Călca repede, preocupată, crispată, făcîndu-și loc printre trecători, cînd pe lîngă ziduri, cînd pe bordura drumului, lăsînd impresia că e zorită să ajungă undeva — poate la o stație de tramvai, poate la o farmacie pentru o rețetă urgentă — însă reapărea din direcția opusă, cu aceleași mișcări și aceeași expresie neliniștită pe figura-i slută.

Dar iat-o, cu trăsăturile destinse, cu un zîmbet care-i lumina ochii și gura, aninată de brațul unui bărbat. Mergea tot așa de grăbită, trăgîndu-l, ai fi zis, după ea, cu temerea ca nu cumva lui să-i treacă prin minte ideea de a se răzgîndi.

— Aha! își spuneau cei ce o cunoșteau. A dat lovitura.

Se întîmpla să dea lovitura de mai multe ori în desfășurarea cîtorva ceasuri. Se întîmpla să nu aibă noroc și, deci, să gonească de-a surda, cu un aer de îngrijorare sporită.

Așa era în meseria ei pe care, îmi închipui, ați bănuit-o.

Ca și în legătură cu Lucrezzia Kar, altădată, s-a spus și despre Moartea obosită, cînd a fost văzută pe stradă cu un copil de mînă, că l-a luat cu chirie.

Ar trebui să li se interzică imoralelor astea o asemenea practică, mai reprobabilă decît aceea a unor cerșetoare sau cerșetori care umblă cu mici făpturi străine ca să inspire milă. Ele ies în lume, însoțite de copii plătiți cu ziua sau săptămîna spre a-și da aere de mame sau, în orice caz, de femei cinstite.

La fel (n-ați citit în ziare!) fac englezoaicele bogate sau vedetele de la Hollywood. Pentru ele nu mai sînt acum la modă papagalii, pisicile și cățeii de rasă. Da, dar e oarecare deosebire: că nu-i ia pe copii cu chirie; îi adoptă, îi înfiază. Se duc la azilul unde sînt copii fără identitate și iau unul de-acolo, ori publică un anunț la gazetă. S-a făcut! Cît le privește pe artiste, pe vampe, ele fac asta din plictiseală, din snobism, din setea de reclamă, dîndu-și seama că nu mai interesează pe nimeni ce modă au lansat, cîte scrisori de admirație primesc pe zi, la al cîtelea divort au ajuns, ce marcă de automobil preferă, dacă la chef au obiceiul să danseze pe masă. Trăim, este drept, și niște evenimente mai palpitante (vorba reclamelor cînd e să lanseze un film) decît marafeturile cu care ne deprinseseră stelele răsfățate.

Stai că ne-am depărtat de subiect! Pornisem de la femeile care, ca Moartea obosită sau altele ca ea, indiferent dacă sînt sau nu cu tarif, pot fi lăsate să-și dea aere de doamne virtuoase și de mame afectuoase.

Pardon! Să-ți destăinuiesc un secret: nefericita asta iese din cînd în cînd în lume și intră într-un local, fără grabă, fără crispare, ci calmă, cu un zîmbet blînd, înduioșat pe față, chiar cu copilul ei, nu cu unul străin. Te-ai lămurit?

În legătură cu ea mai află că e reazimul unei mame infirme care stă undeva, într-un fund de mahala (Bucureștiul e mare, nu se reduce numai la două bulevarde și la Calea Victoriei!), că își crește fetița (ai văzut ce drăgălașă e — pot să iasă și din monștri copii frumoși) într-o familie (așa cum spunem noi) onorabilă. Pentru aceste două ființe face ea meseria dezgustătoare pe care i-o cunoașteți. O face, măcar că natura a fost atît de ingrată cu ea încît i-a ieșit porecla care ar trebui să ne rușineze cînd o rostim.

Ai rămas pe gînduri?

Uite-o, neliniștită că, de vreo trei ore, bate într-o parte și-n alta drumul fără folos; a trecut și pe bulevardele învecinate; a intrat, cu aerul că e în căutarea unei cunoștințe, prin mai toate cofetăriile, cafenelele, berăriile; s-a încumetat pînă spre Cișmigiu. Are azi ghinion. E și-o vreme ploioasă, rece, cu trecători puțini. Cărui bărbat pătruns de umezeală, de frig, i-ar mai arde acum de un sfert de ceas de iubire — și mai ales cu cine? E parcă mai scheletică, mai suferindă, mai urîtă decît oricînd. Ai auzit-o cînd a trecut pe lîngă noi, tușind. Cu siguranță că a răcit. Dintr-o astfel de răceală s-ar putea să i se tragă, într-o zi sau alta, Moartei obosite sfîrșitul. E ca o umbră.

Sfîrșitul i s-a tras, la vreo două luni numai după ziua aceea de toamnă rea, în noaptea cînd cutremurul a făcut din măgăoaia care se numea „Carlton" un morman de ruine. Printre victimele sfîrtecate, strivite se afla și ea. Locuia acolo.

În Cartea de imobil, în dreptul numelui ei, portarul, pierit și el dimpreună cu locatarii, îi pusese într-o paranteză, porecla. Îi trecuse și meseria. Era obligat.

Ion PAS

Note de telespectator

De cîteva săptămîni apar tot mai evidente semnele înnoirii în programele televiziunii, — preocupările pentru folosirea unor modalități noi de expresie. Aceste preocupări sînt concretizate prin realizarea unor rubrici noi, pe care le-am semnalat și în notele noastre anterioare, dar mai ales prin grija pentru o exprimare cît mai telegenică. Desigur, nu este vorba decît de un început, dar tocmai pentru aceasta el se cuvine semnalat și discutat. Nouă emisiune săptămînală „Rețeta gospodinei", bunăoară, despre care am vorbit și săptămîna trecută, este nu numai nouă în sensul strict, ci și înnoitoare sub raportul încadrării ei în formele specifice televiziunii. Deși necesită o necontenită expoziție verbală, emisiunea trăiește, mai presus de toate, prin imagine și mișcare. De fapt, cele două gospodine gătesc, iar comentariul nu devine decît un corolar firesc, un dialog aproape spontan. Probabil că emisiunea ar fi și mai în cîștig dacă exemplificarea practică s-ar face pînă la fund, dacă bucatele ar fi realmente gătite pînă la rodul finisat, sub ochii telespectatorilor. (În care caz ar trebui alese bucate necesitînd un timp foarte scurt de preparare).

În ultimele zile telespectatorii au urmărit cu interes formele noi, specifice micului ecran, cu care au intrat în unde buletinele de știri, iar duminică seara, și buletinul de știri sportive.

Însoțite de fotografie, hartă și peliculă, buletinele de știri devin mult mai interesante decît la citirea lor monotonă de către crainici. De altfel aceste buletine au cîștigat și prin lărgirea spațiului ce li se acordă, ca și prin îmbogățirea lor.

Nu știm (dar o putem presupune aproape cu certitudine) dacă studioul este preocupat și de revizuirea schemei însăși a programului său, atît în ce privește numărul, cît și distribuirea orelor de emisie. Nu știm, de asemenea, dacă se va rămîne la principiul unei scheme oarecum constante sau se va prefera principiul alcătuirii unui program mai puțin legat de periodicitatea strictă a rubricilor și mai ancorat de cursul vieții și al evenimentelor. Oricum, stă în posibilitățile televiziunii de a introduce în programul său, la actualul număr de ore, o emisiune care ar veni în întîmpinarea cerințelor multor telespectatori tineri și vîrstnici și anume UN CURS DE LIMBI STRĂINE, așa cum a organizat sora ei mai mare, radioul. Nimic mai specific, mai telegenic, decît o lecție la micul ecran, care îl poate transpune pe privitor aproape nemijlocit în sala de curs. Cît privește interesul larg și folosul educativ incontestabil pe care l-ar stîrni asemenea emisiuni, inutil să mai vorbim. Două ore pe săptămînă ar putea constitui un bun început. Să mai amintim că numeroase stații de televiziune de peste hotare consacră multe ore pe săptămînă unor asemenea emisiuni, și, în general, unor programe cu caracter pur didactic, care pot completa cultura generală a telespectatorilor și că rezultatele concrete care se obțin sînt remarcabile.

★

Din emisiunile ultimei săptămîni am reținut, în mod deosebit, punerea în scenă, prin mijloacele proprii ale televiziunii, a piesei lui Bertolt Brecht „Mutter Courage", în tălmăcirea lui Tudor Arghezi și într-o viziune regizorală adaptată cerințelor micului ecran de către regizorul Petre Sava Băleanu. Dimensiunile și simbolurile atît de actuale ale piesei lui Brecht au fost viguros subliniate, atît de regie, cît și de măiestrii de excelenți actori care au depus o îndelungată muncă de pregătire, asigurînd astfel un spectacol foarte închegat și cursiv. Actrița Marga Angelescu în rolul titular, Marcel Anghelescu în rolul bucătarului generalului, Ion Marinescu în rolul pastorului, Lucia Mara, Valeria Gagialov, Florin Piersic (într-un rol episodic) au reușit creații cu totul remarcabile. Este adevărat că micul ecran înseamnă de fapt o scenă cu sute de mii de spectatori, dar ce păcat că asemenea spectacole nu se pot reprezenta, în mod practic, decît o singură dată.

Șt. RADU

Din emisiunile viitoare

● Emisiunea bilunară de varietăți (care va începe la ora 18) și filmul artistic bulgar **„Soare și umbră"** (ora 20,45) premiat la Karlovi-Vary în 1962, alcătuiesc programul din seara de duminică 11 noiembrie.

● Luni 12 noiembrie, un nou telereportaj din ciclul **„Drumeție prin București"**. De astădată (la ora 19,35), va fi prezentată Calea Griviței. La ora 20,50, în aceeași seară, **„Actualitatea cultural-artistică"**, apoi **„Telesport"**.

● În programul de marți 13 noiembrie, o emisiune de știință și tehnică la ora 20,30, rubrica de șah (ora 21,05) și din nou un recital vocal-instrumental cu acompaniament de pian, la care își vor da concursul Emilia Petrescu-Ghroneanu, Marta Kessler și Alfons Capitanovici.

● Emisiunea pentru cluburile din întreprinderi de miercuri 14 noiembrie cuprinde, între altele, un reportaj despre noile construcții bucureștene, un **„Omagiu lui Paul Eluard"** și un concert de muzică ușoară. La ora 19, obișnuita emisiune pentru sate.

● Interesantă emisiunea de teatru intitulată **„Începuturile teatrului romînesc"**. La ora 19,35 în interpretarea colectivului Teatrului de Stat din Sibiu, vor fi prezentate piesele **„Conversații"** de Costache Facca, **„Două femei împotriva unui bărbat"** de Mihail Kogălniceanu, **„Ingrata fată plăpumăreasă"** și **„O soare la mahala"** de Costache Caragiali.

● Simbătă, 17 noiembrie, la ora 19,50 un recital vocal de 25 de minute al cîntărețului cubanez Ramon Calzadilla, după care, la ora 20,15 va fi prezentat filmul artistic cehoslovac **„Vals pentru un milion"**. La ora 21,35, program de romanțe.

MISIUNEA LUI JOHN O'LEA

SAU CRONICA NOILOR AVENTURI PĂMÎNTEȘTI ALE LUI AGHIUȚĂ

de Nicolae MINEI

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Aghiuță este trimis de Dardarot în Statele Unite, unde ia numele de John O'Lea. După ce asistă la uciderea gangsterului Bill Loratti de către banda rivală a lui Mortimer, O'Lea refuză propunerea lui Mortimer de a se lăsa „protejat". După o altă serie de peripeții, O'Lea se vede pus în situația de a se căsători cu actrița Lolita Bonita.

În spatele cordonului de poliție, strada se deschidea într-un fel de maidan larg, în stînga căruia se înălța clădirea masivă a unei fabrici. Pe poarta din fier forjat, scria cu litere de bronz, înalte de cel puțin un metru: „Nollingham and Son".

Pe maidan se petreceau lucruri ciudate. Un grup de vreo sută de oameni, cei mai mulți îmbrăcați în salopete de lucru, păreau că se distrează cu un joc bizar: înșirați unul în spatele celuilalt, ei alcătuiau un cerc mare, care se învîrtea necontenit, în cea mai deplină tăcere. Dar figurile lor întunecate arătau că nu e vorba de un joc. În mîini purtau pancarte lunguiețe, pe care O'Lea putu citi lozinci scrise cu tuș: „Greva noastră este dreaptă!", „Numai patronii trebuie să cîștige?", „Profiturile sînt enorme, salariile sînt infime!", „Oamenii vor să trăiască ca oamenii!".

Și cu un pas lent, mereu același, cercul viu se învîrtea necontenit.

— Ce căutați aici, d-le O'Lea? răsună o voce.

O'Lea se întoarse: era vechea lui cunoștință, reporterul Jim Croyden. Ținea într-o mînă un carnet soios, iar în cealaltă un capăt de creion cu vîrful bont.

— Am nimerit pe strada asta din întîmplare. Spune-mi, te rog, de ce merg într-una oamenii ăștia? E un ritual?

— Un ritual? Ha-ha! Bună glumă! Foarte bună! Stimate d-le O'Lea, acesta este un pichet de grevă. Conform legii, membrii unui pichet n-au voie să staționeze nici o clipă... Se învîrtesc așa de cînd a început greva.

Croyden se uită la ceas:

— Dar nu mai au mult... Maximum cinci minute... Mortimer și băieții lui sînt foarte punctuali.

— Mortimer?

— Da... Vine și el pe aici. O să fie nostim... E unul din cele mai interesante spectacole care se pot vedea la New York.

— Nu înțeleg. Ce spectacol?

Croyden își răsfoi carnetul:

— Dați-mi voie să vă citesc reportajul meu cu privire la cele ce se vor întîmpla aici peste cinci minute...

— Stai, stai... Vrei să spui că ai și scris reportajul înainte ca...

— Exact! De ce vă mirați? Am asistat pînă acum la atîtea chestii din astea, încît știu precis cum se vor desfășura lucrurile... Așa că, d-le O'Lea, iată ce veți citi mîine în „Afternoon Star":

„De data aceasta, reporterul dv. preferat, Jim Croyden, a abandonat luxoasele holuri ale hotelurilor de pe Fifth Avenue și s-a deplasat într-unul din cartierele mărginașe ale orașului. Ziarul „Afternoon Star" — primul care află, primul care spune — vă ține la curent cu felul cum se desfășoară una din cele mai penibile afaceri pe care le-a cunoscut New Yorkul în ultimii ani — greva de la fabrica „Nollingham and Son".

După cum ziarul nostru v-a relatat încă mai de mult, conducerea fabricii a făcut tot ce i-a stat în putință pentru a evita această grevă. Revendicările muncitorilor au fost ascultate cu răbdare și discutate într-un spirit de profundă înțelegere umană...

Croyden își întrerupse lectura și ridică ochii spre O'Lea:

— Ca să puteți gusta așa cum se cuvine acest pasaj, trebuie să vă spun că direcția nici nu a stat de vorbă cu delegații muncitorilor. Singurul lucru care a interesat-o a fost numele lor, pentru ca să-i concedieze imediat. ...Vă spun asta, d-le O'Lea, ca să vedeți și dv. de cîtă fantezie avem nevoie în afurisita noastră de meserie.

Și Croyden reîncepu să-și citească notele:

...într-un spirit de profundă înțelegere umană. Dar muncitorii s-au dovedit intratabili. Asupra lor acționase fermentul disolvant al comunismului și armonioasele raporturi dintre salariați și patroni au fost, o dată mai mult, tulburate. Greva s-a declanșat.

S-au împlinit două săptămîni de cînd a încetat lucrul la fabrica „Nollingham and Son".

Semnatarul acestor rînduri s-a dus să vadă la fața locului felul cum se desfășoară greva. Fără să mă laud, pot să spun că aceasta a constituit o adevărată aventură, în care mi-am riscat pielea (și cum nu am decît una singură, țin deosebit de mult la ea).

În dreptul fabricii se adunase o mulțime uriașă și extrem de agitată. Din mijlocul ei, răzbăteau strigăte fioroase: „La moarte cu patronii!", „Să dăm foc mașinilor!", „Vrem capul lui Nollingham!".

— Ah, ce rău îmi pare că am venit prea tîrziu! îl întrerupse O'Lea. Cînd s-au întîmplat toate astea?

— Niciodată! răspunse Croyden. V-am spus doar: ca să scrii un reportaj e nevoie de fantezie... Credeți că „Afternoon Star" m-ar publica dacă aș relata că greviștii se rotesc în cerc, liniștiți și tăcuți? Povestea cu capul lui Nollingham e cu atît mai amuzantă, cu cît ăsta a murit de vreo douăzeci de ani. Dar cititorii n-au de unde să știe și o să li se facă părul măciucă de groază. „Vrem capul lui Nollingham"... E de efect, nu-i așa?... Stați să vedeți mai departe:

Cetățenii cartierului au fost nevoiți să facă apel la poliție, pentru a-și proteja viața și avutul. Dar hoarda dezlănțuită a greviștilor a primit pe bravii polițiști cu o ploaie de invective și pietre. Apărătorii ordinei publice și-au păstrat calmul, dovedind o răbdare cu adevărat îngerească".

— Ce tot sporovăiești acolo, Jim? îl întrerupse o voce uscată.

— A, inspectorul Higgins!.. Îl cunoașteți pe inspectorul Higgins, nu-i așa, d-le O'Lea?... Vorbeam tocmai de răbdarea îngerească a agenților d-tale, inspectore.

— Așa? Ei lasă că știa de colo (și inspectorul făcu un semn cu capul spre pichetul de grevă) or să stea diseară cot la cot cu îngerii veritabili... De ce naiba o fi întîrziind Mortimer?...

Higgins se îndreptă spre cordonul de poliție.

— Spune-mi, te rog, ce caută Mortimer aici? întrebă O'Lea.

— Protejează, bine înțeles, răspunse Croyden.

— Pe cine?

— Cum pe cine? Pe patroni. Îi protejează de greviști.

— Cum îi protejează?

— O să vedeți numaidecît... Mi se pare că... Da, ei sînt!

„Cadillac"-ul lui Mortimer se opri în dreptul lor. În spatele lui, stopară, scrîșnind din cauciucuri, cele două „Plymouth"-uri negre și vreo cinci camioane, din care săriră jos cîteva zeci de oameni. Cel mai scund dintre ei avea cel puțin un metru optzeci. În mîini li se legănau cu dezinvoltură un fel de ghioage ghintuite și niște lanțuri groase, împletite în patru. O'Lea îl văzu pe Frank Trei-gloanțe care le striga:

— Atenție, băieți!... Pînă nu dau eu comanda, nimeni nu scoate pistolul din buzunar! Poate că nici n-o să fie nevoie de asta... Loviți în cap, numai în cap!

Mortimer coborî și el din automobil. La butonieră avea ca de obicei o imensă garoafă albă. Se făcu că nu-i vede pe O'Lea și Croyden și se apropie de Higgins, cu care schimbă cîteva cuvinte. La un ordin al inspectorului, cordonul de polițiști se desfăcu și indivizii veniți cu camioanele pătrunseră în maidanul din fața fabricii. În fruntea lor, se găsea Frank.

— Acum începe! spuse Croyden, frecîndu-și mîinile. Veniți cu mine, d-le O'Lea, eu am un loc la tribuna întîia, de unde n-o să pierdem nici o fază.

Urmîndu-l pe reporter, O'Lea pătrunse într-o cafenea, ale cărei geamuri deschise dădeau direct în maidan. Croyden comandă două whisky-uri și, cu paharele în mînă, cei doi se instalară lîngă una din ferestre.

Între timp, pichetul de grevă se imobilizase. Grupul condus de Frank se apropia încet de muncitori. Domnea o tăcere desăvîrșită. Frank ținea mîna dreaptă în buzunar și pășea mărunt și nepăsător, ca la o plimbare duminicală. Cînd ajunse la cîțiva metri de ei, ridică brațul stîng în sus și grupul din spatele lui se opri.

— Nu v-ați săturat de grevă, haimanalelor? întrebă el cu o voce ascuțită.

Nici unul din muncitori nu răspunse.

— Aha, sîntem mîndri, nu stăm la discuție. Bine! Atunci am să vorbesc numai eu. Vă dau un avertisment. Mai precis, două: primul și ultimul! Număr pînă la o sută... Nici prea rar, nici prea repede, ca un arbitru la un meci de box. Cînd ajung la o sută, vreau să nu mai văd pe nici unul din voi aici. S-a înțeles?

Din nou Frank nu primi nici un răspuns.

(Va urma)

ROMANUL NOSTRU ILUSTRAT

„ÎNTÎMPLĂRI ÎN MĂRILE SUDULUI"

de JACK LONDON

Ilustrații: Beca RIND

Urmașul piratului

În largul insulei Pitcairn din Arhipelagul Pomotou se legăna ancorată o corabie al cărei nume se putea distinge cu claritate de pe țărm: „Pyrénéen".

Un indigen care venise dinspre insulă într-o mică piroga, urca sprinten pe punte cățărîndu-se pe scara de frînghie ce-i fusese aruncată. Sus, i se păru că vede în fața ochilor un abur subțire, ca un fel de ceață care învăluia lucrurile adumbrindu-le conturul. Clipi odată, clipi de două ori și — pentru moment — crezu că este doar o închipuire. Își roti privirea în jur, o ridică spre catarge și păru tot mai nelămurit. Nu se vedea nimic neobișnuit. Și totuși, sus, la catargul cel mare flutura pavilionul de primejdie. Căpitanul îl întîmpină cu ochii neliniștiți, cu fața trasă. În aceeași clipă indigenul fu izbit de un ciudat miros care putea aduce a pîine arsă. Puțin mai departe, pe punte, zări un matelot îngenunchiat care astupa cu cîlți înmuiați în catran spațiile dintre scînduri. De sub ciocanul cu care lucra omul, se ridica un fum subțire care se mistuia în aer. Făcînd cițiva pași pe punte, insularul simți prin tălpile desculțe că puntea era încinsă. Înțelese brusc nenorocirea ce se abătuse asupra corabiei. Își plimbă privirea caldă asupra grupului de mateloți care începuseră să se maseze în jurul său și cu glasul blînd se adresă căpitanului:

— De cînd ardeți?

Căpitanul îl măsură pe insular din cap pînă în picioare. Era îmbrăcat cu un

pantalon de dril, cu o cămașă de bumbac, iar pe cap purta o pălărie de paie. La întrebarea omului, căpitanul răspunse scurt:

— Corabia arde de 15 zile. Dar tu cine ești?

— Mă numesc Mac Coy și vă stau la dispoziție.

— Vrei să spui că ești pilotul trimis?

— Aici domnule căpitan sîntem cu toții piloți; cunosc bine toate apele arhipelagului.

— Ne pierdem vremea zadarnic, se răsti căpitanul. Vreau să vorbesc cît mai repede cu un fruntaș al insulei.

— Atunci domnule căpitan cred că eu sînt cel mai nimerit, rosti cu aceeași extremă blîndețe insularul. Ce doriți de la mine?

Înfuriat la culme de calmul imperturbabil al acestui om cu aspect de vagabond, cu pielea cafenie de mulatru, cu pălăria prăpădită, cu pantalonii ferfeniță și cu cămașa fără nasturi peste care cădea o barbă lungă și încîlcită, căpitanul se apropie agresiv și îl întrebă pe insular privindu-l în albul ochilor:

— În definitiv cine ești tu?

— Sînt guvernatorul insulei Pitcairn și am ținut să răspund personal la chemarea dvs.

În acel moment, un bărbat înalt, spătos, cu fața nebărbierită, care se apropiase și auzise ultimele cuvinte, începu să rîdă batjocoritor;

— Ha, ha, derbedeul ăsta să fie guvernator?

Căpitanul interveni, impresionat brusc de felul deloc agresiv cu care insularul răspunse batjocorii, schițînd doar un zîmbet jumătate ironic jumătate binevoitor.

— Vă cred pe cuvînt. Sînteți prin urmare dl. Mac Coy, guvernatorul insulei.

Dacă nu mă înșel aici s-au refugiat cu cîteva generații în urmă pirații de pe corabia Bounty după ce și-au ucis căpitanul. Sînteți cumva rudă cu bătrînul Mac Coy, care făcea parte din echipaj?".

— Era străbunicul meu, răspunse liniștit insularul. Căpitanul nu părea foarte încîntat să aibă de-a face, într-un moment de mare nevoie, cu strănepotul unui pirat. Dar nu era la alegere:

— Foarte bine, numele meu este Davenport. Și arătînd spre bărbatul înalt și nebărbierit care rîsese batjocoritor căpitanul adăugă:

— Secundul meu, domnul König. Insularul se înclină politicos, apoi se întoarse spre căpitan așteptînd să afle ce doreau de fapt acești nenorociți îmbarcați pe o pară de iaratec. Căpitanul vorbi acum mult mai prevenitor.

— Cum v-am spus, ardem de 2 săptămîni. Nu știu cît va mai rezista corabia pînă să sară în aer. Iată de ce m-am îndreptat spre Pitcairn. Intenționez să îndrept vasul ca să eșueze pe un banc de nisip și să salvez astfel carcasa cît mai e timp.

Mac Coy clătină încetișor din cap:

— Ați greșit socoteala, d-le căpitan. Ar fi trebuit să mergeți mai departe pînă la atolul Mangareva care are în interiorul pereților de corali un lac cu malul jos și cu un prundiș minunat. Acolo puteți introduce corabia prin canalul care leagă laguna de ocean și s-o faceți să eșueze pe prundiș. Aici nu avem nici cea mai mică plajă, nici măcar un loc de ancorare.

Cu ochii injectați de furie, secundul König izbucni:

— Ești un mincinos fără pereche, haimanaua naibii, sămînță de pirat. Ce în-

drugi atîtea basme. Unde vă adăpostiți vasele voastre, bricul vostru, sau, mă rog, bărcile cu care navigați? Ei, ia răspunde?

Fără nici o umbră de emoție și nici de iritare, Mac Coy schiță din nou zîmbetul său care îi era la fel de blînd ca și vorba. Răspunse cu un calm nemărginit secundului arțăgos, dovedind că nici prin gînd nu-i trece să se ia la hartă:

— Noi nu avem nici bric, nici alte ambarcațiuni, în afară de micile piroge pe care le tragem cu funii sus, pe malurile ripoase. Legătura cu celelalte insule o ținem doar atunci cînd trece pe la noi cîte o corabie.

Secundul ar fi vrut să mai răspundă ceva, dar căpitanul interveni pe un ton mai blînd:

— Lăsați discuțiile inutile. Ce credeți d-le Mac Coy că am putea face în această situație?

Plimbîndu-și privirile asupra chipurilor neliniștite ale mateloților adunați în jur Mac Coy nu se grăbi cu răspunsul. Era vizibil că stă și cumpănește. În cele din urmă spuse:

— După cum v-am mai spus, Mangareva este pentru dvs. ținta spre care trebuie să vă îndreptați. Veți găsi acolo plaja necesară eșuării. E la 300 mile de aici. Nu șovăiți.

Căpitanul și secundul se priviră deznădăjduiți.

— Fie și Mangareva, încuviință după un răstimp, căpitanul Davenport. Veniți cu noi în camera hărților să ne sfătuim asupra drumului.

În cabina străimtă, bîntuiau fumul și gazele care răzbăteau de jos. Mac Coy simți că se înăbușe. Picioarele lui goale suportau cu greu fierbințeala podelii. Ne mai putînd suporta, ridică un picior și-l frecă de pantaloni. Secundul rînji:

— Aici e gura iadului. Sub picioare aveți chiar infernul.

(Urmarea în numărul viitor)

Un nou examen al rugbiului românesc

Fază din meciul Franța—Romînia, disputat anul trecut la Bayonne

Romînia-Franța la rugbi constituie de cîțiva ani evenimentul mult așteptat de iubitorii sportului cu balonul oval din cele două țări. Mîine, pe marele stadion al capitalei noastre, reprezentativele Franței și R. P. Române își vor măsura din nou forțele într-un meci care se anunță deosebit de atractiv. Rugbiștii francezi au de luat revanșa meciului de la București din 1960 (anul trecut la Bayonne, partida Franța-R. P. Română s-a încheiat la egalitate 5—5). Faptul i-a preocupat de mai multă vreme. După cum au anunțat ziarele franceze, cei 15 rugbiști ai „cocoșului galic" selecționați în vederea jocului de mîine, reprezintă tot ce are mai bun la ora actuală rugbiul francez. Din naționala oaspeților fac parte jucători cu multă experiență (majoritatea cunoscuți sportivilor noștri), precum și cinci „mari speranțe" — debutanți în prima garnitură franceză. Numele acestora din urmă: Maurice Lirat, Guy Camberabero, Michel Arino, Jean-Pierre Razat (succesorul celebrului fundaș Vannier) și Francis Mas. Primii doi aparțin clubului „La Voulte Sportive". Lirat — mezinul XV-ului francez, are doar 20 de ani — este un înaintaș cu mari posibilități. El joacă la fel de bine în linia II-a, sau în linia III-a (închizător sau aripă). În meciul cu Romînia, Lirat va apare în linia a II-a, împreună cu experimentatul Bernard Mommejat.

În tabăra rugbiștilor noștri, partida aceasta este așteptată cu mult interes. După unul din ultimele antrenamente, prof. *N. Pădureanu*, antrenorul coordonator al echipei, ne spunea: *„Am avut cinstea să mă ocup în ultimii ani de pregătirea rugbiștilor fruntași. Pe adversarii noștri de mîine îi cunosc bine (e adevărat, despre debutanții din formația franceză știm mai puțin). Dorința jucătorilor romîni — și îmi permit să mă fac exponentul lor — este de a arăta, de a reconfirma, mai bine zis — valoarea în creștere a rugbiului românesc. Am speranța că toți jucătorii care vor îmbrăca mîine tricoul național se vor dărui în întregime, luptînd cu întreaga lor ardoare pentru a face cinste rugbiului, sportului din țara noastră. Dacă o vor face la fel ca anul trecut la Bayonne sau ca acum doi ani — cînd pe stadionul „23 August" se știe, am obținut victoria asupra francezilor — nu se poate să nu cîștigăm...".*

Antrenorul are dreptate. În meciul de mîine, rugbiștii noștri trebuie să adauge cunoștințelor lor tehnice voința și dîrzenia ce i-au caracterizat de atîtea ori în meciurile din ultima vreme. Toți cei 15 componenți ai reprezentativei au mai jucat în fața națională franceze, așa că tracul debutului este, de la bun început eliminat... din joc.

Reamintind că meciul de rugbi Romînia-Franța va avea loc mîine, 11 noiembrie, pe stadionul „23 August" din capitală, cu începere de la ora 15, îi invităm pe cititorii noștri, care vor fi prezenți la această importantă întîlnire, să fie alături cu tot sufletul de echipa noastră.

Echipele — „față în față"

Conducerile tehnice ale celor două echipe ne-au anunțat următoarele formații:

Franța: Domenech (de la clubul C.A. Briviste), 29 de ani; De Gregorio (F.C. Grenoble), 27 de ani; Mas (A.S. Béziers), 24 de ani; Lirat (La Voulte Sportive), 20 de ani; Mommejat (S.C. Albi), 23 de ani; Gensane (A.S. Béziers), 28 de ani; Crauste (F.C. Lourdes), 28 de ani; Romero (U.S. Montauban), 27 de ani; Lacroix (S.U. Agenais), 27 de ani; Camberabero (La Voulte Sportive) 26 de ani; Dupuy (St. Tarbais), 28 de ani; G. Boniface (St. Montois), 25 de ani; A. Boniface (St. Montois), 28 de ani; Arino (S.U. Agenais), 24 de ani; Razat (S.U. Agenais), 22 de ani.

R. P. Română: Teofilovici (Unirea), 33 de ani; Al. Ionescu (Steaua), 25 de ani; Drobotă (C.S.M.S. Iași), 27 de ani; Preda (Steaua), 24 de ani; V. Rusu (Dinamo), 25 de ani; Moraru (Grivița Roșie), 30 de ani; Demian (Grivița Roșie), 24 de ani; M. Rusu (Grivița Roșie), 27 de ani; Stănescu (Grivița Roșie), 27 de ani; Chiriac (Progresul), 32 de ani; Wusek (Grivița Roșie), 23 de ani; Irimescu (Știința Timișoara), 23 de ani; Ciobănel (Steaua), 24 de ani; Sava (Unirea), 25 de ani; Penciu (Steaua), 30 de ani.

Rezerve: în echipa Franței — Laborde (R.C.F.), 22 de ani; Albaladejo (U.S. Daequoise), 29 de ani; Crancée (F.C. Lourdes), 30 de ani; Ladouar (S.B.U.C.), 28 de ani.

În echipa română — Iordăchescu (Dinamo), 32 de ani; Celea (Știința Timișoara), 25 de ani; Mateescu (Steaua), 23 de ani.

I. DAMIAN

MÎINE PE STADIONUL 23 AUGUST
ROMÎNIA - FRANȚA

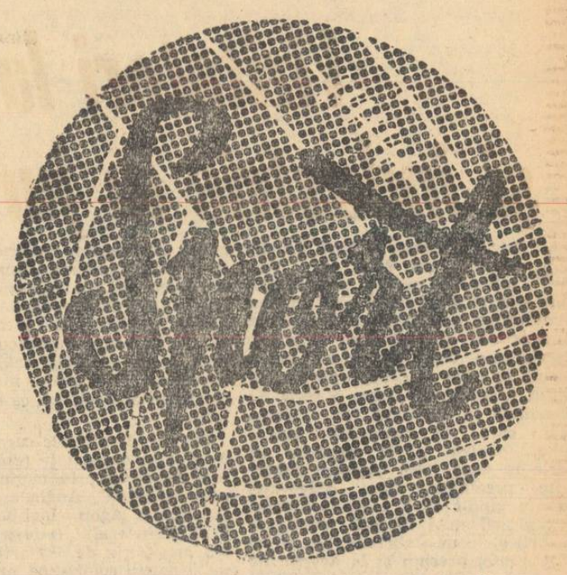

„VINE, VINE MOȘ GERILĂ..."

În fine, hocheiștii noștri au început pregătirile oficiale în vederea noului sezon, printr-un turneu de mai lungă durată în Cehoslovacia. Era și timpul — și anume cam de multișor...

Calendarul indică noiembrie, ultima lună de toamnă. După cum se știe — dacă se știe — la ora asta s-ar cuveni să înceapă programul competițional propriu zis, acolo unde există condițiile necesare. Aveam, parcă, un patinoar artificial... Ce-o fi cu el?

De cinci săptămîni și mai bine, patinele și crosele au intrat în acțiune, la modul cel mai serios, în țările de mare tradiție. În U.R.S.S., Suedia, Cehoslovacia s-au desfășurat cîteva concursuri de amploare, cu participare internațională. Informații prizărite într-un colț de coloană, aduc la cunoștința curioșilor că și în alte zone, mult mai recent cîștigate pentru fotbalul pe gheață, campania este în toi. Formațiile de specialitate din R. P. Ungară și R.D.G. ne-au devansat în materie de pregătire, cu o lună și mai bine! Faptul — după cum vom avea, desigur, prilejul să constatăm — nu poate rămîne fără repercursiuni asupra rezultatelor directe ale viitoarelor confruntări între echipele noastre și respectivii adversari.

Cu toată bunăvoința, mi-e greu să pricep de ce, și la acest capitol, trebuie să-și confirme valabilitatea cunoscutul tipic al muncii în asalt, al interesului intermitent, caracteristic pentru activitatea multora dintre federațiile U.C.F.S. Un asemenea stil de muncă barează, pur și simplu, drumul spre performanțe deosebite, ne împiedică să ținem pasul cu ritmul internațional de dezvoltare. Avem, din păcate, destule experiențe regretabile (vezi atletismul, tenisul de masă, luptele clasice, voleiul, chiar!) pentru a nu fi tentați să le reedităm, invariabil, în mai toate celelalte ramuri de sport...

Evident, la hochei n-am strălucit niciodată și nu putem emite cine știe ce pretenții într-o companie mai selectă. Totuși, dacă memoria nu mă înșală, nu de mult am ratat „milimetric" calificarea în finala grupei A la niște campionate mondiale și europene. După aceea înfrîngerea neașteptată și, zice-se nemeritată — în fața Austriei — ne-a fost dat să auzim multe cuvinte simțite, în spirit critic și autocritic. S-au făcut analize judicioase, s-a schițat un plan de perspectivă, în sfîrșit am fost încredințați că lucrurile se vor schimba în bine și roadele nu vor întîrzia să se arate. Ce-i drept, în sezonul următor, o bună parte din aceste angajamente au fost respectate: munca de pregătire a început de cu vreme, au evoluat la noi cîteva echipe străine de certă valoare, am obținut cîteva rezultate onorabile (pe care, conform unei rele deprinderi, ne-am grăbit să le supraapreciem) ERGO — s-ar fi zis că sîntem pe drumul cel bun. Ulterior, munca a stagnat; anul trecut am înregistrat un regres evident, pentru ca astăzi, cum ziceam, să debutăm sub auspicii puțin promițătoare. Neîndoielnic, atunci cînd vor surveni primele eșecuri în fața unor reprezentative pe care, mai ieri-alaltăieri, le aveam la cheremul nostru, vor reîncepe aversele critice însoțite de descărcări electrice, reproșurile, analizele, angajamentele...

Am prefera alaiului de cuvinte, o activitate mai susținută și mai consecventă.

Dan DEȘLIU

MOZAIC

● *Lupta pentru obținerea dreptului de a organiza Jocurile Olimpice de iarnă din 1968 este în plină desfășurare. Pe lîngă celelalte orașe care își dispută această cinste s-a adăugat acum și orașul Grenoble din Franța. Recent, instalațiile de la Chamrouse și proiectul viitoarelor lucrări au fost văzute de o delegație a Federației Internaționale de Ski.*

● *Noul campion mondial de box la toate categoriile, Sonny Liston, a plecat în Japonia unde va susține un turneu de exibiții.*

● *Performanța recent realizată de ghanezul Michel Ahey (8,17 m. la lungime), considerată al treilea rezultat mondial al tuturor timpurilor, nu va fi omologată întrucît s-a constatat că vîntul bătea din spate cu o viteză de peste doi metri pe secundă.*

● *MARGARET SPINKS este numele unei tinere în vîrstă de 23 de ani, prima femeie arbitru din Anglia, care a terminat recent un curs special.*

Acest caz, unic în istoria fotbalului englez a provocat o vie reacție în unele cercuri. Asociația arbitrilor din Anglia a protestat la federație împotriva acestui fapt, susținînd că prezența unei femei în costum de arbitru pe terenurile de fotbal nu poate decît să producă... complicații și că măsura trebuie abrogată.

Alții, sînt însă de părere că, din moment ce Margaret Spinks a reușit să absolve acest curs cu o medie mult mai bună decît a unor bărbați, că la examenul practic de pe teren s-a dovedit un arbitru foarte bun, înseamnă că merită să... conducă 22 de jucători de fotbal.

● VARIETĂȚI ● VARIETĂȚI ● VARIETĂȚI ●

La Kerokuen, Midori aleargă pentru fondul olimpic

Mai sînt doi ani pînă la cea de a 10-a ediție a Jocurilor Olimpice. Dar de pe acum tot mai mulți reporteri iau drumul spre „țara crizantemelor" nerăbdători să știe cu un ceas mai devreme cum va fi în 1964 la Tokio. Din reportajul ziaristului italian Luciano Oppo reproducem un capitol în care este vorba de un curios gen de pronosport, care ajută la strîngerea fondului olimpic.

„Erau vreo 12.000 de oameni în după amiaza aceea la Kerokuen, cel mai mare din cele patru velodromuri din Tokio. Aici peste doi ani se vor desfășura probele cicliste ale Olimpiadei. 12.000 de spectatori au venit să privească alergătorii și să joace la concursurile de totociclo, un fel de pronosport în care meciurile de fotbal sînt înlocuite prin curse cicliste. Tribunele erau arhipline, o mulțime cuminte, înceată, cenușie, se înghesuia la ghișeele de pariuri.

De odată se auzi sunetul violent și răgușit al unei sirene. Prin tribune trecu parcă un freamăt. În partea stîngă se deschise o poartă de lemn și pe pistă apăru un omuleț cu picioarele arcuite, îmbrăcat în călăreț. Omulețul făcu un gest cu brațele sale de clovn și din cușcă țîșniră alergătorii unul după altul, ca într-un foto finiș multicolor. Făcură un tur de pistă dar nu se auziră aplauze, nici un murmur. Ajunși în dreptul tribunei centrale se opriră în fața micului turn unde se aflau arbitrii. Cicliștii coborîră toți odată și își scoaseră căștile de piele, salutînd publicul. De abia atunci mulțimea aplaudă și noi văzurăm că alergătorii în număr de 7 erau femei. Cea mai puternică este aceea cu tricoul alb-roșu, îmi spune însoțitorul meu. Are 19 ani și se numește Midori, ceea ce ar însemna „gingașă tulpină în bătaia vîntului" Midori are însă niște picioare ca Maspes, campionul Italiei. Chilotul stă să plesnească pe coapsele mușchiuloase, dar fața sa rotundă și surîzătoare e plăcută, sub casca de piele.

Un clopoțel chemă alergătorii la start. Niște băieți în jachete albastre, cu nasturi aurii, aduc bicicletele lîngă o linie trasă cu cretă albastră. Apoi gheișele cicliste se urcă în șa. Bicicletele pornesc cu ajutorul unui starter mecanic, roata din urmă fiind agățată într-un mecanism. Apoi plecarea, cursa șerpuitoare pe marile viraje, sprintul. Cîștigă Midori, dar pentru că era favorită cei care au mizat pe ea nu vor primi decît 12 yeni. Urmează o cursă masculină după același ceremonial. Timpul pe ultimii 200 m.: 12,2! ne comunică un tînăr care adaugă pacă pentru a se dezvinovăți: Știți la noi ciclismul nu e prea grozav. Concursurile de totociclism servesc mai mult pentru construirea de spitale și în lupta contra cancerului. Acum, o parte din fondurile pe care le dă Kaelrinul (totociclism, în japoneză) vor fi destinate Jocurilor Olimpice.

Între timp privesc cum mulțimea tăcută își reia locurile în fața ghișeelor.

Așezate pe o bancă, Midori și colegele ei stau ca încremenite, stranii păpuși rub căștile împletite din piele. Regulamentul nu le permite nici să vorbească nici să surîdă. Midori, gingașă tulpină, ne aruncă totuși o privire rugindu-ne parcă să scrim despre soarta acestor fete care-și cîștigă existența alergînd de trei ori pe săptămînă pe velodromul din Kerokuen".

Soția portarului

Soția lui Bengston, portarul clubului suedez de fotbal „Iorgriute", era aproape nelipsită la meciurile de fotbal. S-a constatat însă că deîndată ce-și făcea apariția în tribună, soțul ei considerat un bun portar, primea goluri perfect parabile și firește, echipa lui pierdea. Administrația clubului și adunarea generală a jucătorilor au dispus să **i se interzică soției participarea la meciuri fără aprobarea conducerii clubului. În mod categoric i s-a interzis să participe ca spectatoare la meciurile hotărîtoare ale clubului. Într-un rînd, ea era prezentă în tribună cînd se disputa un meci în care conducerea clubului nu a văzut nici un risc în prezența ei deoarece adversarul era de o categorie inferioară. Cît de mare a fost mirarea, ba chiar groaza jucătorilor, cînd în primul mitan scorul arăta 2—0 în favoarea adversarilor. Atunci tribunele au început să țipe într-un singur glas: Bengston, poftește-o pe soția ta acasă. Soția a părăsit terenul și s-a mirat și ea, după cum s-au mirat spectatorii și jucătorii celor două echipe, că întîlnirea s-a încheiat cu rezultatul de 4—2 în favoarea echipei „Iorgriute".**

magazin
revistă săptămînală
editată de ziarul
ROMÎNIA LIBERA
★
Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17.60.10
★
Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții
★
PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI tel. 17.60.10 interior 14.00

CAMPIONATUL CATEGORIEI A

ÎN DATE SI CIFRE

(Etapa a XII-a)

Azi și mîine

Rapid—Viitorul
Dinamo București—Steaua
U.T.A.—Știința Cluj
Dinamo Bacău—Petrolul
Crișana—Știința Timișoara
C.S.M.S. Iași—Farul
Minerul—Steagul roșu
Progresul București stă în această etapă.

Pronosticul lui...

... Tabarcea, jucător la Petrolul Ploiești:

1. R. P. Română — Franța (rugbi)	1	2
2. Franța — R. P. Ungară	X	1
3. Austria — Italia		2
4. U.T.A. — Știința Cluj	1	
5. Dinamo Bacău — Petrolul	2	
6. Crișana — Știința Tim.	1	
7. C.S.M.S. Iași — Farul	1	
8. Minerul — Steagul Roșu	X	
9. Rapid Focșani — Metalul Tîrgoviște	2	
10. Jiul — Mureșul	1	
11. Drubeta — C.S.O. Craiova	1	
12. A. S. Cugir — Crișul Oradea	2	X
Sp. Dinamo Buc. — Steaua	1	2

Clasamentul general

1. Farul	10	6	2	2	26 : 14	14
2. Știința Cluj	10	6	1	3	16 : 13	13
3. Știința Timiș.	10	6	1	3	18 : 15	13
4. Rapid	11	5	3	3	22 : 19	13
5. Dinamo București	9	4	4	1	13 : 8	12
6. C.S.M.S. Iași	10	4	4	2	22 : 17	12
7. Petrolul	10	5	1	4	24 : 11	11
8. Steaua	10	4	3	3	23 : 18	11
9. Progresul	11	3	4	4	16 : 17	10
10. Steagul roșu	8	4	1	3	15 : 17	9
11. Viitorul	10	3	2	5	24 : 22	8
12. U.T.A.	10	2	2	6	15 : 20	6
13. Dinamo Bacău	10	2	2	6	10 : 18	6
14. Minerul	11	2	2	7	12 : 31	6
15. Crișana	10	3	0	7	10 : 26	6

Clasamentul acasă

1. Farul Constanța	6	5	1	0	20 : 6	11
2. Petrolul Ploiești	5	5	0	0	23 : 4	10
3. Știința Timișoara	5	5	0	0	11 : 3	10
4. Știința Cluj	5	5	0	0	9 : 3	10
5. Rapid București	5	4	1	0	11 : 4	9
6. Steagul roșu	4	4	0	0	11 : 5	8
7. C.S.M.S. Iași	5	3	2	0	12 : 6	8
8. Steaua Buc.	5	3	2	0	16 : 10	8
9. Progresul	6	2	3	1	8 : 7	7
10. Dinamo Bacău	5	2	2	1	7 : 3	6
11. Minerul Lupeni	5	2	2	1	8 : 5	6
12. Crișana Oradea	5	3	0	2	9 : 9	6
13. Dinamo București	3	2	1	0	6 : 3	5
14. Viitorul	6	2	1	3	18 : 13	5
15. U.T.A.	5	2	1	2	9 : 7	5

Clasamentul în deplasare

1. Dinamo București	6	2	3	1	7 : 5	7
2. C.S.M.S. Iași	5	1	2	2	10 : 11	4
3. Rapid	6	1	2	3	11 : 15	4
4. Progresul	5	1	1	3	8 : 10	3
5. Steaua	5	1	1	3	7 : 8	3
6. Știința Cluj	5	1	1	3	7 : 10	3
7. Farul	4	1	1	2	6 : 8	3
8. Viitorul	4	1	1	2	6 : 9	3
9. Știința Timișoara	5	1	1	3	7 : 12	3
10. Steagul roșu	4	0	1	3	4 : 12	1
11. U.T.A.	5	0	1	4	6 : 13	1
12. Petrolul	5	0	1	4	1 : 7	1
13. Dinamo Bacău	5	0	0	5	3 : 15	0
14. Minerul	6	0	0	6	4 : 26	0
15. Crișana	5	0	0	5	1 : 17	0

Cu cine mai au de jucat în tur

FARUL CONSTANȚA cu: Steagul roșu (d), Viitorul (d), Dinamo Bacău (a).

ȘTIINȚA CLUJ cu: Steaua (a), Dinamo București (d), C.S.M.S. Iași (a).

ȘTIINȚA TIMIȘOARA cu: Dinamo București (a), U.T.A. (d), Minerul (a).

RAPID BUCUREȘTI cu: Crișana Oradea (a), Minerul (d).

DINAMO BUCUREȘTI cu: Steagul roșu (a), Știința Timișoara (d), Știința Cluj (a), Viitorul (a).

C.S.M.S. IAȘI cu: Petrolul (d), Viitorul (a), Știința Cluj (d).

PETROLUL PLOIEȘTI cu: C.S.M.S. Iași (a), Steaua (d), U.T.A. (a).

STEAUA BUCUREȘTI cu: Știința Cluj (d), Petrolul (a), Progresul (a).

PROGRESUL BUCUREȘTI cu: Dinamo Bacău (a), Steagul roșu (d), Steaua (d).

STEAGUL ROȘU cu: Farul (a), Dinamo București (d), Minerul (d), U.T.A. (a), Progresul (a), Crișana (d).

VIITORUL BUCUREȘTI cu: Farul (a), C.S.M.S. Iași (d), Dinamo București (d).

U. T. Arad cu: Steagul roșu (d), Știința Timișoara (a), Petrolul (d).

DINAMO BACĂU cu: Progresul (d), Crișana (a), Farul (d).

MINERUL LUPENI cu: Rapid (a), Știința Timișoara (d).

CRIȘANA ORADEA cu: Rapid (d), Dinamo Bacău (d) Steagul roșu (a).

Bucureștenii între ei

Azi și mîine patru din echipele bucureștene angajate în campionat se întîlnesc din nou între ele. După meciurile consumate pînă acum clasamentul inter.bucureștean se prezintă astfel:

1. Rapid	3	2	1	0	8 : 3	5
2. Progresul	3	1	1	1	7 : 4	3
3. Steaua	2	1	1	0	7 : 5	3
4. Dinamo	2	0	1	1	3 : 2	1
5. Viitorul	2	0	0	2	3 : 9	0

De la o etapă la alta

● CEA mai eficace înaintare, după clasamentul golgeterilor, ar fi: Năsturescu, Ion Ionescu, Dridea, Dinulescu, Mițaru.

● VIRTUAL, Dinamo București are cele mai multe posibilități teoretice de a deveni campion de toamnă, avînd încă de jucat 5 meciuri, în timp ce Rapid mai are 3, iar Farul și cele două Științe, cîte 4.

GOLGETERII

1. **Dridea** (Petrolul) și **Ion Ionescu** (Rapid), cîte 10 goluri fiecare.
2. **Dinulescu** (Farul) 8 goluri.
3. **Manolache** (Știința Timișoara) 7 goluri.
4. **Ciosescu** (Farul), **Dumitriu I** (Viitorul), **Adam** (Știința Cluj), **Voica** (C.S.M.S. Iași), **Selymesi** (Steagul roșu), cîte 6 goluri fiecare.
5. **Bukosi** (Farul), **Haidu** (Viitorul), **Țircovnicu** (Dinamo București), cîte 5 goluri fiecare.
6. **Sasu** (U.T.A.), **Tabarcea** (Petrolul), **Voinea** (Progresul), **Mițaru** (Știința Timișoara), **Țîrlea** (U.T.A.), **Milea** (C.S.M.S. Iași), **Harșani** (Crișana), **Gram** (Dinamo Bacău), **A. Munteanu** (Petrolul), **Năsturescu** (Rapid), **Constantin** (Steaua), **Raksi** (Steaua), cîte 4 goluri fiecare.
7. **Matei** (Viitorul), **Stoicescu** (C.S.M.S. Iași), **Marcu** (Știința Cluj), **Tătaru** (Steaua), **Maftei** (Progresul), **Popescu** (Viitorul), **Smărăndescu I** (Progresul), **Baboie** (Progresul), **Mateianu** (Steaua), **Pavlovici** (Viitorul), **Drăgoi** (Minerul), **Toma** (U.T.A.), **Iancu** (Dinamo Bacău), cîte 3 goluri fiecare.

Etapa de duminică a fost favorabilă jucătorului ploieștean Dridea, care l-a egalat în fruntea clasamentului pe Ion Ionescu.

Vizitatori la Pavilion, lucrători din comerț și industrie în jurul „Mesei rotunde“ a „Magazinului“

A trecut aproape o lună de zile de cînd cel de-al 4-lea Pavilion de mostre și-a deschis larg porțile. Oprindu-și pașii în fața standurilor, analizînd cu seriozitate exponatele, discutînd cu ghizii de specialitate, vizitatorii și-au putut forma în acest răstimp, o părere, au putut trage de pe acum o serie de concluzii în legătură cu mărfurile care le întrunesc sufragiile, pentru a fi produse în serie în anul 1963. Așadar, condițiile prealabile fiind asigurate, ne-am gîndit că a sosit momentul organizării unei discuții privitoare la articolele de îmbrăcăminte și încălțăminte, precum și la accesoriile lor, pe care le vom purta în anul viitor. Iată-ne deci, în jurul „mesei rotunde“ a revistei noastre, la care — cu concursul Ministerului Comerțului Interior și al conducerii Pavilionului de mostre — am invitat vizitatori, ghizi-îndrumători de la standurile Pavilionului, lucrători din comerț și din industria de textile-încălțăminte. De fapt, datorită numărului sporit de participanți, pentru a putea face loc tuturor, masa a trebuit să devină... extensibilă.

13.000 de exponate

Despre progresele înregistrate de lucrătorii din întreprinderile producătoare de textile și încălțăminte, a vorbit — în cadrul discuției noastre — tov. PAVEL VERES, director general adjunct din Ministerul Comerțului Interior.

— **Sectorul de textile-încălțăminte — a spus acesta — este reprezentat la cel de-al 4-lea Pavilion de mostre printr-un număr de circa 13 000 de exponate, din care cea mai mare parte o alcătuiesc articolele noi. Cifra aceasta reflectă un important pas înainte, întrucît anul trecut acest sector a prezentat la Pavilion numai 5 239 exponate, dintre care 529 articole noi.**

Mostrele expuse în acest an se caracterizează printr-o varietate deosebită de modele, desene, poziții coloristice, contexturi, realizate la un nivel calitativ simțitor îmbunătățit și cu aspect comercial atrăgător. Materii prime noi ca fibrele sintetice artificiale, sau fibrele liberiene (in, cînepă, iută etc.) și înlocuitorii de piele, s-au utilizat cu succes în crearea unor sortimente deosebite, care încîntă ochiul și satisfac cele mai diferite gusturi.

Primul punct la ordinea de zi: țesăturile

Istoria îmbrăcămintei începe — după cum știm — de la țesătură. Dacă materialul ales pentru o rochiță, un taior sau un pardesiu, este reușit atît ca contextură cît și ca model sau coloristică, atunci și confecțiile respective vor cîștiga în valoare.

Prezența unui artist plastic la „masa rotundă“ — în persoana tovarășei Sofia Uzum — *s-a dovedit binevenită.*

— Vizitînd Pavilionul, m-au interesat în special țesăturile din diferite fire, unde am urmărit progresele realizate de creatorii din fabrici în ce privește desenul și armonizarea culorilor fixate pe țesături. Am remarcat astfel ca reușite articolul „Prislop“ și altele executate de uzinele din Lugoj și de uzinele „30 Decembrie“-Arad, care — pe lîngă calitatea de a avea culori frumoase, armonioase — au și desene care corespund destinației țesăturilor. Sînt însă și unele țesături care pierd din valoare, datorită imprimeurilor și coloristicii nereușite. Spre exemplu, unele articole din grupa mătăsurilor naturale, realizate la întreprinderea „Ana Ipătescu“ din București, mi s-au părut greoaie. Nici unele mostre de barcheturi și diftine, realizate la „Întreprinderile pentru industria bumbacului“-București — ca de pildă, cele ce poartă numerele 201 și 209 — nu sînt deloc originale, atrăgătoare, ca desen și colorit.

O serie de articole care constituie noutăți în domeniul țesăturilor, au fost anunțate prin cuvîntul inginerilor Niculina Anghelescu, Florica Petrișor *și* Agop Iagbjian, *din cadrul Ministerului Industriei Ușoare. Nu mai puțin de 580 articole, desene și poziții coloristice, prezintă sectorul mătăsii, printre care: 70 imprimeuri de mătase naturală (voaluri, satinuri naturale), țesături pentru capoate, pentru cămăși bărbătești și pentru bluze de vînt hidrofobizate etc. Caracteristicile liniei au fost îmbinate armonios cu proprietățile fibrelor sintetice, creîndu-se țesături „terel“ (tip tergal), care dau stofei stabilitatea la pliuri, dungi și mărește rezistența la purtare. O grupă nou creată este aceea a țesăturilor pentru pături din melană, care sînt mai suple, mai ușoare și mai călduroase, dînd senzația de confort. În sfîrșit, în sectorul bumbac au fost create 179 articole noi, printre care: țesături de mică serie, realizate la întreprinderea „Dacia“ cu imprimeuri pînă la șapte culori, țesături din fibre artificiale satinate neșifonabile, poplinul „Dacia“ etc.*

Asupra acestor noutăți, ca și asupra țesăturilor existente, s-au purtat vii discuții. Admirînd gama bogată a noilor tipuri de țesături, participanții au făcut și o serie de propuneri. Făcîndu-se exponentul părerilor vizitatorilor, ghidul-îndrumător Elena Tomescu, *a propus ca zefirul să nu aibă numai lățimile prezentate la pavilion, ci și lățimi mai mari, de 1,40 m și 2,20 m. O interesantă propunere a fost făcută de tov.* I. Mitică, *director la O.C.L. Confecția-București: să se producă și țesături specifice tineretului, pentru băieți și fete, care — prin desen și colorit — să corespundă vîrstei lor.*

Tot mai mulți sînt aceia care se îmbracă elegant și cu gust, apelînd la confecțiile gata executate, ce se oferă în magazinele de specialitate.

— **Rochiile, ca și paltoanele pentru femei** — a arătat planificatoarea **Zoe Rădulescu**, de la fabrica de pîine „Steagul Roșu“ — **au o croială originală și se încadrează în linia nouă a modei, care este practică și comodă. Gulerele la paltoane și pardesie, sînt, în general mai înguste, iar fustele au linia evazată. Vizitatoarele pot găsi la pavilion modele care să le avantajeze.**

— **Am constatat cu satisfacție** — a afirmat ing. **Ion Pîrvu**, de la uzinele „Griviția Roșie“ — **că sortimentul de confecții pentru bărbați și pentru adolescenți este bine reprezentat. Am avut surpriza să observ numeroase articole noi, cum ar fi confecțiile din stofe subțiri sau din bumbac mercerizat, executate într-o croială originală. O noutate, plăcută, desigur, o constituie îmbrăcămintea de interior pentru bărbați, care pînă în prezent a fost neglijată. Puține modele de confecții își pot alege însă din colecția prezentată, sau la „parada modei“, bărbații mai vîrstnici; ar fi bine ca această deficiență să fie înlăturată.**

— **Pe agenda mea** — a spus ghidul **Cecilia Dragomirescu — figurează multe aprecieri favorabile față de paltoanele bărbătești dublate cu vatelină, paltoanele pentru femei, căptușite cu urson, canadienele din relon etc.**

Propunerile și sugestiile au fost multiple. Tov. **Teodor Ștefănescu**, responsabil de magazin, a propus ca pentru bărbații cu o conformație mai mare să se execute confecții cu dimensiuni excepționale, care să se vîndă prin magazine specializate.

I. Mitică, directorul O.C.L. Confecția, a propus ca o stofă — înainte de a intra în producția de mare serie — să fie confecționată într-o serie experimentală, care să servească drept mijloc de consultare a cumpărătorilor; de asemenea, țesătura să fie cît mai în ton cu modelul ales. **„Ar fi bine** — a spus același vorbitor — **să se execute sacouri bărbătești pentru vară nu numai din țesătură balon, ci și din șantung sau alte țesături adecvate.**

— **Confecțiile pentru copii sînt lucrate din țesături cu culori pastel, plăcute, adecvate vîrstei lor**, a spus profesoara **Silvia Ștefan**, directoare adjunctă a școlii nr. 26. **Întrucît în școli, la orele de gimnastică și la alte activități sportive, sînt mult solicitate articolele de sport, propun să se studieze posibilitatea creării unor produse tip de acest gen. De asemenea, să se execute și cravate pentru băieții mai mari, astfel ca ei să nu mai solicite cravate de la tătucu...**

La o bună parte din sugestiile făcute a răspuns tovarășa ing. **Cristina Tartarian**, din Ministerul Industriei Ușoare. În legătură cu propunerea de a se armoniza mai bine țesăturile la modelele confecțiilor, vorbitoarea a arătat că acest deziderat îndreptățit se va realiza în semestrul II 1963, prin stabilirea unui decalaj între creația de țesături și aceea a noilor modele de confecții, care va permite să se dea spre execuție sectorului de confecții mult mai multe țesături noi. Justă este și propunerea de a se executa confecții de mărimi excepționale, pentru care direcția generală de confecții și tricotaje din Ministerul Industriei Ușoare va întreprinde un studiu special. Va fi studiată de asemenea și crearea de articole de sport tip, pentru elevi.

Ce purtăm pe timp ploios?

Iată o întrebare care a preocupat pe mulți vizitatori. Bărbații se pare că au fost mai favorizați în această direcție. Mantalele de ploaie din policlorură de vinil, mate, produse de fabricile de confecții din Timișoara și Buzău, sînt mult apreciate.

Dar mantalele pentru femei? Cum se prezintă ele? „Unele din aceste mantale — **a spus tovarășa** Zoe Rădulescu — mi se par nereușite. Ele sînt prea transparente, culorile roz, vernil sau galben sînt neadecvate, iar imprimeurile sînt neatrăgătoare. Lasă de dorit și croiala acestora, care este depășită de linia actuală a modei“. **Aceeași vorbitoare a criticat aspectul cazon al încălțămintei pentru ploaie, propunînd totodată să se producă galoși ușori, flexibili, care să poată fi puși peste orice fel de încălțăminte. Este necesară de asemenea lărgirea sortimentului la umbrele și îmbunătățirea calității lor, apelîndu-se și la utilizarea maselor plastice pentru unele din piesele componente.**

Tricotajele și accesoriile îmbrăcămintei

Știți cîte modele de tricotaje sînt expuse la Pavilion? Peste 2200, dintre care peste 1000 sînt modele noi. Aceste cifre au fost menționate la „masa rotundă“ a „Magazinului“ de tov. ing. *Nicolae Chiose*, director tehnic la direcția generală industrială tricotaje și confecții din Ministerul Industriei Ușoare.

— *Am admirat* — a spus farmacista *Cezarina Țuchel — colecțiile de tricotaje prezentate de fabricile „Tînăra gardă“, „Tricotajul roșu“, „Unitatea“-Sighet etc. În progres se prezintă și lenjeria fină din fire sintetice, la care s-a aplicat o varietate însemnată de dantele. Aș propune să se găsească în comerț fire sintetice pentru reparatul ciorapilor și al altor tricotaje și să se deschidă centre specializate pentru reparat îmbrăcămintea tricotată. De asemenea, ar fi bine ca fabrica „Adesgo“ să producă și tricotaje plușate cu numere mai mari (54 și 56) și ciorapi pentru mărimi mai mari (27). Oare există această posibilitate?*

— *Există!* confirmă prompt tovarășa *Maria Lang, inginer șef la fabrica „Adesgo“. Noi vom spori producția și la alte categorii de produse, cum ar fi ciorapii cu chilot din fire supraelastice și blănurile tricotate. Ar fi bine ca organele comerțului să prezinte cu mai mult curaj cumpărătorilor lucruri noi în modă, cum ar fi de pildă formele noi de talon la ciorapii cu dungă, sau culorile mai închise, moderne în prezent, ca maro-roșcat și altele.*

Lucruri care par mărunte, dar care își au importanța lor, sînt accesoriile la îmbrăcăminte. Ținuta vestimentară poate cîștiga sau pierde prin felul cum se selectează o cravată potrivită, o batistă, mănușile sau pălăria.

— *Nu pot remarca progrese prea mari la standul cu cravate*, spune tov. *ing. Pîrvu. Predomină, în general, aceleași cravate în dungi. Ar trebui dată o dezvoltare mai mare unui articol nou prezentat la Pavilion: cravata din fire sintetice, care are aspect plăcut și este ușor lavabilă.* (Propunere însușită, în cadrul discuțiilor, de reprezentantul industriei). *În ce privește pălăriile pentru bărbați, cred că trebuie adusă o împrospătare la modelele prezentate, întrucît pălăriile cu borurile prea late nu se armonizează cu linia paltonului modern.*

Ghidul *L. Kahane*, de la serviciul C.T.C. al întreprinderii „Flacăra Roșie“ a arătat necesitatea îmbunătățirii calității accesoriilor metalice pălăriile pentru femei, la mănuși, poșete, cordoane, care să formeze un ansamblu unitar cu îmbrăcămintea.

Sus: **la sfîrșitul discuțiilor, profesoara Angela Vucici, gospodina Maria Florescu, ghidul Victoria Indrei și lucrătorii din comerț Valeriu Marcu și Const. Gavrilă, examinează noile modele de țesături.** Stînga: **participanții în fața standului cu încălțăminte pentru femei.**

Pentru o calitate mai bună a încălțămintei

Un loc însemnat în cadrul discuțiilor l-a ocupat încălțămintea. În cuvîntul său, tov. Marin Nisipeanu, *mecanic la I.D.G.B., secția termofi-care, a relevat noutățile din Pavilion la standul de încălțăminte pentru bărbați: pantofi cu fețe din box sau piei presate executați la fabrica „Flacăra Roșie“-București, modele mai numeroase de sandale, bocanci cu talpă de cauciuc monolit, pantofi cu blacheuri din duraflex la nivelul tocului (rezistente la purtare) etc. În continuare, vorbitorul a propus să se fabrice ghete galoșate pentru bărbați și să se profileze în fiecare oraș cîte un magazin specializat, care să vîndă încălțămintea cu numere mari (45 și 46) și cu numere mici.*

Viu dezbătută a fost și încălțămintea pentru femei, care — așa cum au arătat unele participante — constituie pentru ele o „mică slăbiciune“. Noutățile s-au remarcat și aici: sandale cu plută, elegante și practice, expuse de fabrica „Dîmbovița“-București și cele tip „Guban“-Timișoara, noile modele de pantofi cu vîrf ascuțit și trapezoidal produse de fabricile din București, Timișoara și Cluj, cizmulițele cu fețe din box și talpă etc. Participantele au arătat și unele absențe din colecția de încălțăminte, cum ar fi pantoful „sport“, sau insuficiența în magazine a pantofilor cu jumătăți de numere, ori cu numere mici.

O problemă principală o constituie însă și calitatea încălțămintei. Tov. Vasile Dobrescu, *merceolog la O.C.L. produse industriale nr. 4 București, a făcut pe această linie propuneri interesante: îmbunătățirea calității semifabricatelor, cum ar fi boxurile corectate și talpa crupon; crearea de piei de porc cu fețe corectate pentru papuci bărbătești; înlocuirea calapoadelor necorespunzătoare la anumite modele de pantofi, în scopul asigurării comodității la purtarea încălțămintei (cazul pantofilor tip „Romarta“ pentru femei, produși la fabrica „Dîmbovița“).*

Tot în legătură cu calitatea, tov. A. Ionescu, *directorul O.C.L. produse industriale nr. 1, a criticat pantofii bărbătești cu perforații prea mari, care slăbesc rezistența acestora. O interesantă propunere a fost făcută și de profesoara* Silvia Ștefan: *producerea de încălțăminte specială pentru elevi, care să fie purtată în timpul șederii în clasă.*

...Și unele angajamente promițătoare

— **Noi acordăm** — a spus tov. ALEXANDRU PETRESCU, director general în Ministerul Industriei Ușoare — **o importanță deosebită studierii cererii cumpărătorilor. Împreună cu organele comerțului, colectăm și analizăm zilnic propunerile făcute pe chestionarele de sondaj, de către vizitatorii Pavilionului. Cele 13 000 de exponate, de care vorbea tov. director general adjunct** PAVEL VERES **din Ministerul Comerțului Interior în deschiderea acestor discuții, nu reprezintă întreaga colecție a unităților noastre producătoare. De fapt la Pavilion s-au expus cele mai frumoase modele din cele frumoase și practice, omologate de comisia specializată. Noi asigurăm pe această cale că pentru tot ce s-a prezentat la cel de-al 4-lea Pavilion de către sectorul de textile-încălțăminte, există condiții de realizare.**

O serie de importante angajamente au fost luate și din partea comerțului, prin cuvîntul tov. director general adjunct NICOLAE LUPAN, care — în calitatea sa de director coordonator al Pavilionului de mostre — a tras și concluziile asupra discuțiilor purtate. Mulțumind participanților pentru propunerile făcute, el a considerat ca juste multe din acestea și a dat asigurări că Ministerul Comerțului Interior se va strădui să le transpună în practică. Este vorba de întregirea sortimentului pentru școlari cu articole de gimnastică, papuci pentru folosit în clasă etc., de crearea de modele atrăgătoare, variate — potrivite cu linia modei — la cravate, pălării etc., de îmbogățirea sortimentelor la țesăturile imprimate destinate confecțiilor pentru copii. Se va insista de asemenea pentru introducerea în fabricație a ghetelor galoșate pentru bărbați, a ciorapilor bărbătești cu patent elastic etc., pentru îmbunătățirea calității și aspectului accesoriilor metalice la marochinărie, cît și pentru livrarea de către furnizori a diverselor articole realizate din materii prime noi (relon, rolan, materiale plastice, țesături din fibre naturale în amestec cu cele sintetice etc.), însoțite de buletine tipărite cu „sfaturile practice“ necesare utilizării și întreținerii acestor articole.

— **Vom veghea** — a spus în încheiere tov. **N. Lupan — ca mărfurile expuse în Pavilion, apreciate de vizitatori, să fie contractate și puse în vînzare în magazine, la același nivel calitativ ca și la prezentarea în marea expoziție din acest an. Pentru a ușura identificarea în unitățile de desfacere a mărfurilor expuse, ele vor purta etichete cu mențiunea „Pavilionul 4“. Vom spori exigența la recepția calitativă a mărfurilor. Totodată, Ministerul Comerțului Interior se va preocupa de îmbunătățirea activității colectivelor consultative din toate regiunile țării, în scopul alegerii și repartizării mărfurilor potrivit cu specificul local.**

★

După cum vedem, „masa rotundă“ a „Magazinului“ s-a dovedit abundentă în aprecieri, observații și sugestii. Unele propuneri făcute de participanți au fost adoptate pe loc de reprezentanții organelor comerțului și industriei. Rămîne să le vedem și traduse în viață ca de altfel și pe multe alte propuneri făcute zilnic de vizitatori, în chestionare sau caiete de impresii. Cumpărătorii se dovedesc interesați, exigenți, întrucît este vorba de articole pe care le vor purta în anul 1963...

Elena PAVELESCU
și Mircea SCRIPCĂ
Fotografii: Nicu VASILE

Aspect de la consfătuirea organizată de revista „Magazin“

MEDICUL vă sfătuiește

Cura de ape minerale în bolile de rinichi

Apele minerale sînt un minunat dar al naturii, ele au fost folosite din plin, sînt încă folosite și și-au dovedit eficacitatea în multe boli. În rîndurile de față ne vom limita să arătăm sumar indicațiile și efectul lor în bolile de rinichi.

Beneficiază de tratament cu ape minerale: 1) nefritele cronice fără hipertensiune arterială pronunțată, fără hematurie macroscopică și fără insuficiență renală; 2) nefrita albuminurică simplă și nefrita azotermică; 3) nisipul renal; 4) colibacilloza. De obicei colibacilloza ascunde o afecțiune intestinală, prezența unui calcul în căile urinare sau malformație congenitală sau dobîndită a lor, ceea ce implică o examinare atentă, de pură specialitate.

Trebuie să avem în vedere că uneori aceste boli se găsesc asociate cu boli ale altor organe, ca: ficat, stomac, inimă etc. sau cu boli ale unor aparate ca respirator, locomotor, din care cauză se recomandă să se pună un diagnostic precis și o îndrumare judicioasă către o stațiune pentru cură.

Termenul folosit pentru tratamentul cu ape minerale sau cu alte lichide pentru a mări secreția de urină este cura de diureză. Apele minerale folosite în cura de diureză acționează în sensul că măresc volumul urinii la dublu în 24 ore, cu care prilej căile urinare se spală și elimină substanțele aflate în exces, ca acidul uric, restabilind astfel echilibrul humoral distrus de aceste substanțe. Pe lîngă rolul mecanic de spălare a căilor urinare, apele minerale joacă un deosebit rol în regenerarea epiteliilor acestor căi, adică constituie un factor antiinflamator și cicatrizant. Trebuie reținut faptul că infecția care provoacă inflamația mucoaselor căilor urinare joacă un rol neîndoielnic în formarea pietrelor printr-un mecanism bine cunoscut.

Deoarece majoritatea bolnavilor care urmează cura cu ape minerale suferă de pietre la rinichi (litiază), credem că este util să insistăm mai mult în această direcție și cu acest prilej să precizăm că aceste ape nu dizolvă pietrele, ci creează condiții care să nu mai ducă la mărirea de volum a lor, că au efect antiinflamator asupra căilor urinare, că măresc puterea de filtrare a urinei, că elimină sărurile și favorizează expulzarea lor. Cînd vorbim de tratamentul litiazei urinare trebuie să avem în vedere că aceasta este răsunetul unei maladii a întregului organism și că terenul acesta litiazic trebuie modificat. Ori apele minerale acționează tocmai în acest sens, adică influențează funcția ficatului, reglează tulburările intestinului și metabolismul general.

Există cazuri de litiază urinară care trebuie mai întîi supuse unei intervenții chirurgicale și apoi să urmeze cură de ape minerale. Această cură are de scop:

1) De a libera căile urinare de rezidurile operatorii (celule de descuarnare, mase de globule roșii, leucocite, placarde mucoase), care pot constitui nuclei pentru formarea de noi pietre.

2. Să acționeze asupra ansamblului factorilor locali, de stare litiazică.

Împiedicăm recidiva, cercetînd maladiile de ordin general sau toate anomaliile căilor urinare care cauzează un obstacol în scurgerea urinei, situație pe care o precizează numai medicul de specialitate.

Se recomandă în general cure de cîte 21 zile în trei ani consecutivi, după care, dacă la un control apare piatra, înseamnă că există factori locali, care suprimați vor înlătura recidiva după cura cu ape minerale.

Cantitatea necesară curei, durata, regimul și staționarea le stabilește numai medicul, în funcție de starea generală, de compoziția chimică a coeculului, de sediu, volumul lui, de felul în care funcționează rinichii și de eventualele boli asociate.

Contraindicațiile curei cu ape minerale sînt: Hipertensiunea arterială, insuficiența cardiacă, hepatică, afecțiuni renale însoțite de insuficiența de eliminare apoasă sau de săruri, ulcerul gastro-duodenal, diabetul cu denutriție sau complicații, boli acute ale ficatului și căilor biliare.

Dr. M. EMILIAN

Camerele vieții

O ușă dublă se deschide și în camera încăpătoare, lipsită de ferestre, se îngrămădesc circa 100—120 de oameni de toate vîrstele. Cînd și ultimul loc a fost ocupat, ușa se închide ermetic cu un clinchet metalic și în această sală bizară nu mai pătrunde nici unul din zgomotele de afară. Cîteva clipe mai dăinuie o slabă rumoare produsă de cei astfel izolați, care fac comentarii asupra încăperii în care se găsesc. Pereții imaculați nu sînt împodobiți în nici un fel și singurul element ce întrerupe monotonia locului este un aparat care aduce oarecum cu o instalație de duș, datorită unei pilnii imense ce străpunge tavanul. Apoi se face auzit un huruit înfundat, ceea ce dovedește că în aparat a pornit un ventilator puternic.

Oamenii tac și se simt învăluiți de fluidul trimis prin pilnie. Respirația lor devine din ce în ce mai adîncă.

Nu vă înfiorați, căci toate acestea nu se petrec în întunecatul an 1943, iar camera descrisă mai sus nu este una din „camerele morții“ de la Auschwitz.

Peste cîteva minute ușa dublă se va deschide și în mijlocul unei larme vesele toți ocupanții ei vor da buzna afară, în plin soare, tot atît de sănătoși cum au intrat, ba chiar mai sănătoși. Mai sănătoși, pentru că aerul trimis de ventilator și inhalat de ei cuprindea aerosoli (o pudră foarte fină) pe care era depus un vaccin.

Această nouă metodă de vaccinare pusă la punct de medicul sovietic Sergiu Smirnov oferă o serie de avantaje față de metodele clasice ale vaccinării subcutane sau intradermice și chiar față de vaccinarea pe cale bucală. În camerele de vaccinare prin aerosoli, (ce pot fi denumite pe drept cuvînt „camerele vieții“), pot fi vaccinați cu mijloace simple și într-un timp foarte scurt numeroși pacienți ce devin astfel invulnerabili față de anumite boli ce le-ar putea pune viața în pericol.

Adrian MÎNTULESCU

POȘTA MEDICULUI

DASIO — **București.** Preocuparea dv. pentru călirea organismului este foarte lăudabilă. Multe din elementele programului dv. sînt raționale. De pildă dușurile reci după antrenamente și cele de dimineață, îmbrăcăminte nu prea groasă. Totuși, un program de călire trebuie să fie rațional. Orice exagerare se răzbună. Organismul nu trebuie supus la eforturi inutile. În camera în care locuim este bine să asigurăm o temperatură cel puțin în jurul lui 10-14 grade. Mai important este ca fereastra să fie deschisă. În rest, sîntem de acord cu dv.

C.F.R. — **Sibiu.** Nu credem că este vorba de o adevărată astenie. Starea de oboseală de care vă plîngeți se poate datora și altor cauze, motiv pentru care trebuie să apelați la policlinica de care aparțineți. Desigur că este bine să încercați tratamentul prescris. Vitaminoterapia susținută cu vit. B. complex, vit. C 200, vit. A. ar putea da rezultate. De asemenea sînt de acord că o alimentație (incompletă) unilaterală poate genera asemenea fenomene.

SIMION C.: Nu există posibilitatea de a transplanta fire de păr de la unul la altul.

E.M.: Temele propuse de dv. prezintă interes pentru revista noastră. În numerele următoare vom începe să publicăm o serie de articole care să le trateze.

REBUS

TOAMNA

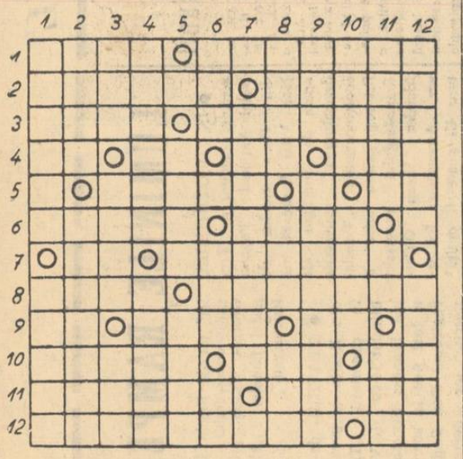

ORIZONTAL: 1) Personajul melopeelor, din „Rapsodii de toamnă" de Topîrceanu — „Iți mai aduci aminte, doamnă / Era tîrziu și era toamnă" 2) Regretată poetă, autoarea poeziilor: „Nu vă scuturați florilor" și „Ploaia" — Pește, rudă cu crapul 3) Devine și mai îndrăgită odată cu răcirea timpului — Ape renumite pentru... struguri și... derivatele lui 4) Arma albinei — Poftim (fam.) — Ruteniu — Măsură de greutate chineză 5) „Florile-n grădini s-agită. / Peste straturi...., / Ca o doamnă din elită / Își îndreaptă talia", („Rapsodii de toamnă") — Conjuncție 6) Vinurile de Cotnari, Drăgășani ș.a — Compozitor romîn, autorul unui „Cîntec de toamnă" 7) În crizantemă! — Bucolică 8) „S-a... pe culme toamna" (din aceleași „Rapsodii") — Calul din fruntea atelajului 9) Usturoi — Renumit prin „turbinca" lui — Dublă vocală 10) Reprezintă sugestiv bogățiile și frumusețile patriei — Varietate de zahăr — Textilă 11) Culeg toamna roadele muncii lor — Își reiau activitatea toamna 12) Pictor romîn, autorul tabloului „Pădure desfrunzită" — Fiecare cu toamna lui.

VERTICAL: 1) „Toamna se numără bobocii" — Aceasta în graiul moldovenilor 2) Regretat poet ardelean, autorul poeziilor „Cîntec de toamnă", „Plouă" ș.a. — Renumit pictor rus, care a închinat „anotimpului de aur" o adevărată simfonie de culori 3) Printre primele organe care suferă cînd răcim (sing.) — Îmbrăcăminte pentru zilele friguroase de toamnă — Localitate în R.P.U. 4) Varietate de struguri — Tăbăcar (reg.) 5) „Cad vestejite frunzele de tei, / Cu-o înțeleaptă, gravă resemnare; / O clipă pilpîie plutind în soare / Și se așternă tăcute pe..." (Dem Botez: „Toamna") — Vase mari ca acelea în care se storc strugurii 6) Răsărit — Direcția Navigației Aeriene — Bluza culegătoarelor de struguri 7) Răspîndește raze de căldură 8) Între galben și brun — Orășel în U.R.S.S. — Popor antic 9) Cam — A scris versurile: „Vezi rîndunelele se duc, /Se scutur' frunzele de nuc / Se-așază bruma peste vii..." 10) Muncă agricolă de primăvară și toamnă—Dosare 11) Must ce se scurge de la sine din strugurii puși la teasc — Una și alta — Refren în cîntecele populare 12) Cunoscut poet sovietic, autorul poeziei „Toamna" — Cerul în nopțile aducătoare de brumă.

Julieta FLOREA

CURIERUL NOSTRU

ELENA. — Propunerile pe care ni le faceți dv. le apreciem ca foarte interesante. Într-adevăr, noi nu ne-am gîndit că multe cititoare ar dori să lucreze perdele de file în casă. Acum însă vom căuta cît de curînd o specialistă în astfel de lucruri și vom publica într-unul din numerele viitoare ale revistei modele diferite precum și modul de executare a fileurilor.

KAMA B. — Problema ridicată de dv. are mai mult un caracter teoretic. Totuși au fost și împrejurări cînd teoriile se cereau aplicate în practică. Așa cum ați procedat a fost foarte bine. Aveți principii sănătoase și trebuie să le respectați, în primul rînd dv. și apoi cei din jurul dv. În cazurile concrete la care vă referiți v-ați comportat cu multă demnitate și fermitate și bine ați făcut. De altfel, desfășurarea ulterioară a evenimentelor v-a confirmat în totul justețea poziției dv. Să nu vă îngrijorați că o să deveniți poate prea „originală" în acest fel. Cei ce v-au spus așa ceva nu pot fi socotiți prieteni adevărați. Aveți o linie de conduită în viață foarte frumoasă și este în interesul dv. să o urmați întocmai și de aci înainte.

ADRIANA — Anina: Este greu să luați acum o hotărîre. Lucrurile sînt încă foarte încîlcite. Este bine să mai așteptați, cerîndu-i să-și schimbe felul de a se comporta. Poate că va înțelege. În funcție de ce va face în urma cerințelor dv., veți hotărî. Mai scrieți-ne cînd aveți mai multe elemente concrete.

I. MARIN — Petroșani: Cel mai bine este să vă adresați unei cooperative de specialitate. Dv. singur nu veți putea realiza în bune condițiuni ceea ce vă interesează.

NOUTĂȚI FILATELICE

MĂRCI POȘTALE ROMÎNEȘTI LICITATE LA PARIS

ÎN LUNA SEPTEMBRIE a avut loc la Paris o licitație pentru un lot de mărci poștale clasice din diferite țări.

Printre piesele mai deosebite licitate cu acest prilej, s-au numărat și două din a treia emisiune românească (Principatele Române unite).

Este vorba de o coală de 40 exemplare din valoarea de 3 parale, galben (23 bucăți), 3 parale portocaliu (o bucată) și 3 parale, galben, tête-bêche (8 bucăți).

A doua coală, de 32 exemplare, era din valoarea de 6 parale, roșu (16 bucăți) și 6 parale, roșu, tête-bêche (8 bucăți).

Amîndouă aceste piese erau în stare foarte bună.

Punerea în vînzare a acestor piese a stîrnit un interes deosebit atît pentru raritatea lor cît și prin faptul că în acest an se sărbătorește centenarul apariției emisiunii respective.

...ȘI LA BRUXELLES

ÎNTRE 13—20 OCTOMBRIE s-a ținut la Bruxelles una din cele mai interesante licitații filatelice din ultima vreme. Au fost vîndute: o colecție de mărci poștale din Belgia, o colecție generală de mărci clasice din lumea întreagă, colonii franceze și raritățI din Tahiti.

Dar — așa cum arată revista „Philatelic Magazine" din Londra, în numărul din 5 octombrie — lotul cel mai important la această licitație l-a constituit o parte din faimoasa colecție Burrus, cu piese dintre cele mai rare din emisiunile „cap de bour" din Moldova. Iată cîteva din piesele mai principale:

— gazete vechi din Moldova, francate cu cîte 3 și 5 exemplare din marca extrem de rară de 5 parale (a II-a emisiune „cap de bour");

„PORTO GAZETEI", pe hîrtie azurată, „una din cele mai senzaționale mărci din lume" cum se exprimă revista citată;

— din marca de 27 parale: un exemplar neștampilat (provenit din colecția Ferrari) și patru exemplare ștampilate, dintre care două pe scrisoare;

— din marca de 54 parale: două exemplare neștampilate, în stare perfectă, cele mai bune cunoscute pînă azi; trei exemplare ștampilate, pe două scrisori;

— Din marca de 81 parale: un exemplar neștampilat și două ștampilate;

— din marca de 108 parale: două din cele mai perfecte exemplare cunoscute, neștampilate (provenite din colecția Ferrari) și trei exemplare ștampilate (pe două scrisori):

— o marcă de 54 parale și una de 108 parale, amîndouă pe același scrisoare;

— unicul (probabil) exemplar neștampilat de 5 parale, negru, pe hîrtie azurată și un exemplar de 5 parale, negru, pe hîrtie albă, ștampilat, pe ziar.

De asemenea au fost licitate numeroase alte piese, pe scrisori, din emisiunile românești apărute între anii 1858—1893.

CE EMISIUNI DE MĂRCI POȘTALE R.P.R. VOR APĂREA ÎN ANUL 1963

Direcția Generală a Poștelor și Telecomunicațiilor a făcut cunoscut planul tematic al emisiunilor de mărci poștale care vor fi puse în circulație în cursul anului 1963. Iată aceste teme:

30 ani de la luptele ceferiștilor și petroliștilor din 1933; 1 Mai 1963; Construcții ale socialismului în R.P.R.; Cosmonautica în slujba păcii; Munca în transporturi; Artiști romîni de seamă; Ziua mărcii poștale românești 1963 (cu o vignetă dedicată Asociației filateliștilor din R.P.R.); Apicultura și sericicultura; Cultura legumelor timpurii; Fructele, izvor de sănătate; Păsări de rasă; Sport.

Patru din aceste emisiuni vor fi gravate.

GH. CHIRIAC

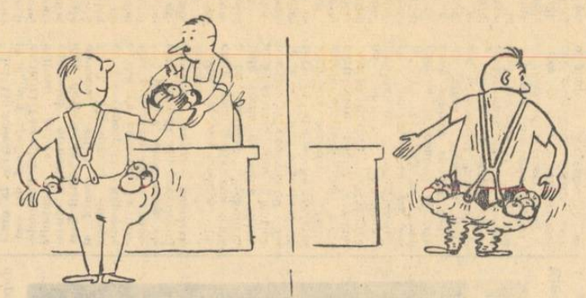

Cînd nu există ambalaj...

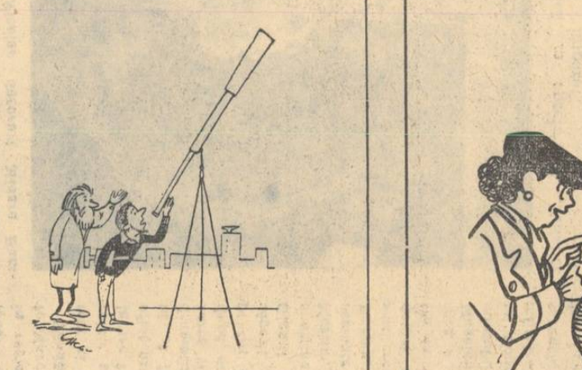

— În Lună materiile sînt de șase ori mai ușoare.
— Da? Acolo mă duc să-mi dau examenele...

C. CRĂCIUN

La unele chioșcuri cu produse de panificație se dau ca rest covrigei.

CĂLĂTORUL: — Mi i-a dat și mie ca rest la chioșcul din colț.

FRED GHENĂDESCU

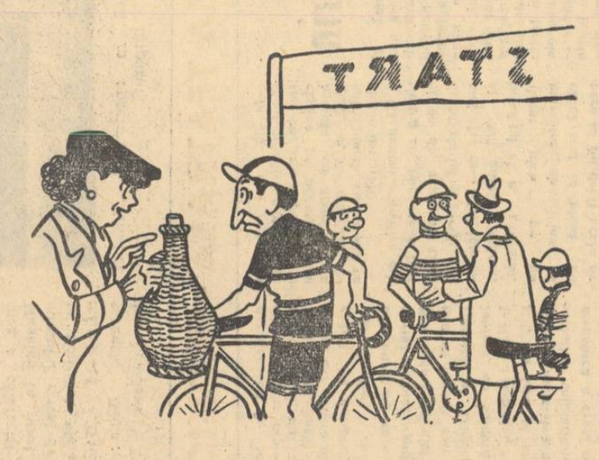

— Am auzit că treceți prin Predeal. Nu vrei să duci asta lui bărbatu-meu?

UMOR STRĂIN

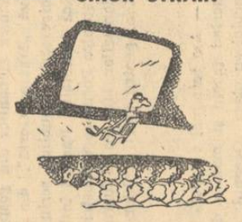

— Vă rog să mă iertați, sînt miop!

Premieră teatrală la televizor

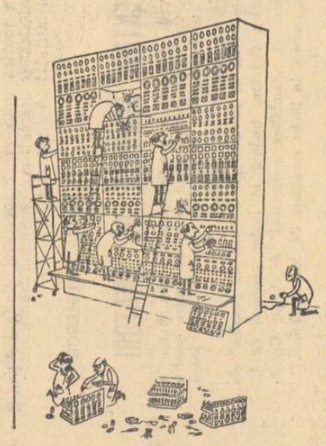

— Nu mai căutați defectul. Mi se pare că l-am găsit; nu era făcut contactul cu priza...

(După „EULENSPIEGEL"-Berlin)

ADRIAN ANDRONIC

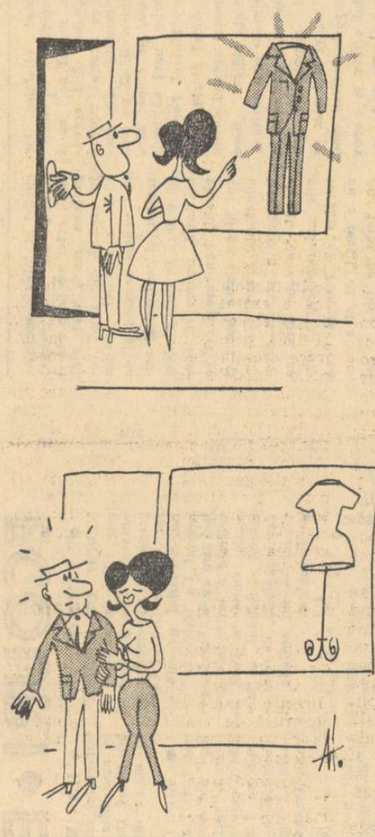

Fără cuvinte

Cronica rimată

PARDESIUL

Te salut, veșmînt tomnatic,
Pardesiul meu iubit.
Te salut, amic simpatic,
Și îți spun: „Bine-ai venit!"

Azi concediul se termină.
După luni de despărțire,
Te întorci din naftalină
Și-ți iei postul în primire.

Ești mototolit în spate,
Iar culoarea nu mai ține
Nici la guler, nici la coate,
Dar, în rest, ești încă bine!

Subt reverul ca o foaie
Doar un nasture-i ascuns.
(Ceilalți trei sînt prin tramvaie!)
Dar și unul mi-e de-ajuns.
Ai și-o pată pe pulpană.
Ți-amintești? Un scuter mic
Te-a stropit trecînd în goană.
Dar o pată nu-i nimic!

Și pe ploaie, și-n furtună
M-ai urmat mereu cuminte
Stînd în stradă împreună
Ore-ntregi... Ți-aduci aminte?

E povestea ta banală
Cu un strop de nostalgie...
Dar,... ce-ascunzi în căptușeală?
Simt un foșnet de hîrtie.

E-un bilet uitat de mine
— Îi cunosc caligrafia —
Scris cu litere senine:
„Voi veni diseară — LIA".
Ea mi-e visul, Lia dragă!
Ți-amintești cînd singurel
Stam la pîndă seara-n treagă
Amîndoi, sub geamul ei?..

De atunci, mergînd de-o-dată
Noi și basmul de iubire,
A trecut un an și, iată,
Îți dau iarăși întîlnire.

Vino, pardesiu poetic,
Chiar de nu mai ai prestanță,
Toamna, c-un fior patetic,
Te recheamă din vacanță.

Dar ce văd?... De-o săptămînă,
Ești vopsit, călcat, cusut...
Parcă te-a vrăjit o zînă.
Nici nu te-am recunoscut!

Cine te-a schimbat la față?
Ai aflat vrăjitoria:
Basmul meu e astăzi viață,
Zîna ta e astăzi Lia...

I. BERG

DIN LUMEA LARGĂ

„Memorita" — o boală care face ravagii în „tout-Paris"

Pînă acum cîțiva ani se credea, în general, că pentru a-ți scrie memoriile trebuie să aștepți să împlinești cel puțin 60 de ani.

Astăzi e deajuns doar să fi împlinit treizeci de ani pentru a fi pe deplin sigur că lumea așteaptă cu o nerăbdare arzătoare să-i povestești „de-a fir a păr" cum ți-ai întrebuințat cele treizeci de toamne.

Cel puțin acesta este raționamentul pe care și-l fac parizienii, căci se pare că o nouă boală bîntuie în prezent cu furie prin „tout Paris": memorita. O boală ce își alege victimele în deosebi în lumea teatrului, cinematografului și a varieteului: actori, actrițe, cîntăreți, balerine profesioniste ale „strip-tease"-ului, au descoperit cît e de plăcut și de incitator din punct de vedere material să-ți scrii memoriile.

Unii susțin că la originea acestei curse a amintirilor personale ar fi cunoscuta actriță Juliette Greco, care își publică amintirile într-un săptămînal parizian, axîndu-le în jurul legăturii sale cu Darryl Zannuck. De altfel, reporterii „cronicii mondene" din ziarele pariziene și-au avertizat cititorii că peste cîteva zile se va ști — în sfîrșit — dacă Zannuck dormea în adevăr, pe vremea cînd o iubea nebunește pe Juliette Greco, într-o cămașă de noapte tip „boby doll", adică o cămașă largă, împodobită cu broderii...

După memoriile Juliettei Greco vor urma cele ale actriței Bella Darvi (intitulate „Le roman d'un jouese), ale lui Jean-Pierre Aumont (vom afla astfel cum a înflorit dragostea care l-a determinat să se căsătorească cu Marisa Pavan), memoriile celebrei „țigănci desculțe" La Chunga, ale lui Regine, proprietara cabaretului parizian care a lansat în Europa moda „twist"-ului și, în sfîrșit, (ultima noutate) vor fi publicate memoriile uneia dintre vedetele „strip-tease"-ului parizian, Rita Cadillac.

Rita a mărturisit de altfel că publicarea „memoriilor" sale (ce vor apare sub titlul senzațional de „Les dessous du strip-tease") o vor ajuta să facă față cheltuielilor zilnice în următorii cîțiva ani. Se pare că „strip-tease"-ul feminin nu mai e la modă și că urmează să fie lansat acum cel masculin!... „Am deja un grup de băieți strașnici — a declarat blonda Rita — cărora le voi preda un adevărat curs de „strip"...

În memoriile ei balerina va povesti, printre altele, cele ce se petrec în culisele unuia dintre cele mai faimoase varieteuri din Paris, „Crazy Horse", unde balerina germană Dodo D'Hamburg prezintă de cîțiva ani numărul de „strip" intitulat „Văduva". După părerea Ritei Cadillac, succesul acestui număr se datorește știrii că soțul lui Dodo s-a sinucis. Ceea ce pentru o altă soție ar fi însemnat un motiv de durere și de doliu, a fost pentru ingenioasa și lipsita de scrupule balerină germană un prilej de... publicitate. Orice alt comentariu este de prisos!

Florin AMIRA

Adevărata renaștere a sticlei

În mai toate limbile din lume se cunoaște dictonul: fragil ca sticla. Și totuși... sticla a devenit mai solidă decît oțelul. Odinioară, un pod din sticlă ar fi părut ceva de domeniul fanteziei. Acum, există numeroase astfel de poduri, unul dintre acestea legînd de pildă două imobile ale aceluiași magazin. Mii și mii de cetățeni trec pe acest pod fără nici o teamă. Și pe bună dreptate: podul rezistă la greutăți mai mari de cinci tone.

Cenzura filmelor în S.U.A.

Publicistul american Lehman Milton, în studiul său „Who Censors our Movies", aruncă o lumină interesantă asupra cenzurii filmului în S.U.A.

50 de orașe și state din America au propriile lor comitete de cenzură, care vizionează filmele, le dau liber, le taie sau le interzic. Aceste orașe și state sînt dintre cele mai populate din S.U.A., iar comitetele lor de cenzură au convenții cu orașele dimprejur, astfel că filmele care rulează în mai mult de jumătate din S.U.A. trec prin cenzură.

În afară de aceste instituții, există și diferite grupuri care exercită presiuni împotriva filmelor care nu le convin pînă ce obțin retragerea lor. Astfel de grupuri sînt „The Catolic National Ligue of Decency" (Liga națională catolică pentru decență) și „Mothiar Picture Asociation of America" (Asociația cinematografică din America). Codul de producție (production code administration) al acestei asociații reglementează 98 la sută din producția Hollywoodului sub acest aspect.

Vom da în rezumat cîteva din interdicțiile acestui cod:

— Closetele n-au voie să apară în scenele în care se arată o cameră de baie.

— Adulterul nu trebuie menționat, chiar dacă este arătat foarte pregnant.

— La un moment dat, actorii erau obligați să poarte sub cămașă flanele de corp pentru a nu jigni pe fabricanții acestor articole vestimentare.

— Nici o religie, nici un partid politic (cu excepția Partidului comunist), nici o naționalitate (cu excepția acelora cu care S.U.A. ar fi în război), nici o rasă (cu excepția negrilor), profesiune sau ocupație (cu excepția profesiunii de gangster căreia i se face o reclamă), nu poate fi prezentată într-o lumină defavorabilă.

Un praz de 1 metru

Charles Ausset, din orășelul Tarn et Garonne (Franța) a reușit să cultive în grădina sa acest uriaș praz, care cîntărește 1,700 kg. și are o lungime de 1 metru.

Vaca la dentist

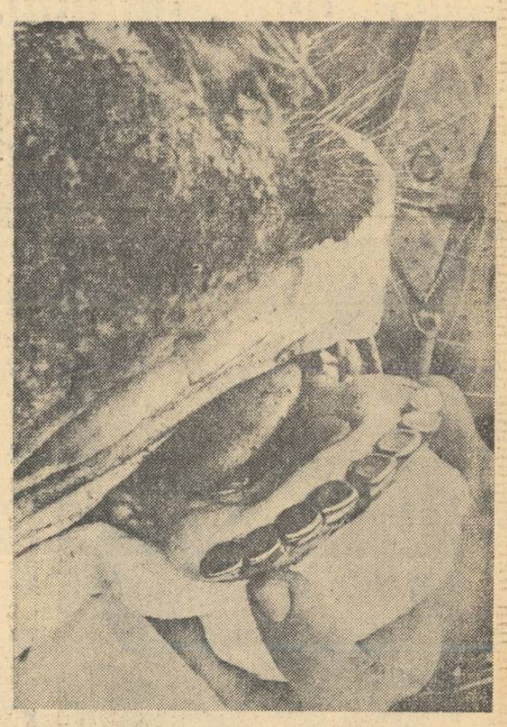

Un medic veterinar, dr. Duncan din Texas (S.U.A.) a făcut o interesantă experiență: el a plombat măselele cariate ale unor vaci, care din cauza durerilor de dinți nu rumegau cum și cît trebuia, influențînd în ultima instanță producția de lapte. Rezultatul a fost peste așteptări: vacile au început să mănînce mai bine, iar producția de lapte a crescut considerabil.

COOPERATIVA SOARELE

Sediul central str. Lipscani nr. 57, telefon 14.62.27

Confecționează cu materialul cooperativei și al clientului, prin unitățile sale din cuprinsul raionului T. Vladimirescu:

— Costume, rochii, taioare, pardesie, paltoane, balonseide etc.
— Lenjerie femei, corsete, sutiene.
— Lenjerie bărbați.
— Unitatea din calea Călărașilor nr. 1 primește comenzi de confecțiuni pentru femei și bărbați, balonseide, lenjerie femei, lenjerie pat, corsete, sutiene, mode, lenjerie bărbați, remaiat.
— Unitatea specială din str. Lipscani nr. 32 execută trusouri cu plata imediat și cu plata în rate.
— Închiriază prin unitățile sale din Calea Moșilor nr. 53 și Bd. Coșbuc nr. 4 costume negre, rochii nailon, voaluri pentru diferite festivități, baluri etc.
— Cumpără prin unitățile sale din str. Bărăției nr. 43 și 50 îmbrăcăminte uzată.
— Vinde prin aceleași unități îmbrăcăminte recondiționată.
— Unitățile din cal. Moșilor nr. 27 și 80 sînt amenajate special pentru a executa la cerere diverse reparații de confecții și lenjerie.

ȘAH ȘAH

Partida circuit

1. e2—e4 (Nicolau), e7—e5 (Seimeanu)
2. Cg1—f3 (Troianescu), Cb8—c6 (Reicher)
3. Nf1—b5 (Urseanu), Nf8—c5 (Drimer)
4. c2—c3 (Braunștein)

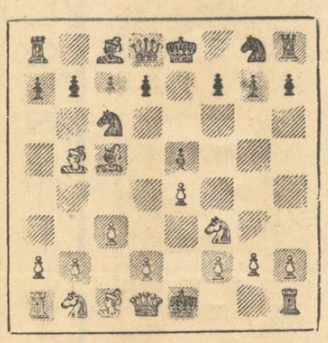

În poziția de mai sus l-am rugat să continue partida pe maestrul sportului TH. GHIȚESCU. El a efectuat următoarea mutare:

4...Cg8—f6

pe care a comentat-o astfel:

„Mutarea a patra a albului a limitat serios cîmpul posibilităților negrului și e considerată de teoria modernă drept singura metodă mai convingătoare de a combate încercarea 3...Nf8—c5. În poziția care rezultă după 4...Cg8—f6 negrul trebuie să fie pregătit (în condițiile unei partide de tipul partidelor prin corespondență acest lucru nu e prea ...greu) la două variante mai importante: 5.b2—b4 și 5.0—0. După cîte știu însă, în ambele cazuri negrul are un contrajoc suficient, cel puțin în faza actuală a evoluției cunoștințelor teoretice asupra mutării 3...Nf0—c5".

Ca să devii mare maestru...

Performanța pe care a realizat-o maestrul sportului Th. Ghițescu de a obține o notă de mare maestru la recenta Olimpiadă de la Varna a suscitat un viu interes în rîndurile amatorilor șahiști din țara noastră. Mai mulți cititori și-au exprimat dorința de a afla care sînt condițiile care trebuie îndeplinite pentru ca un jucător să obțină înaltul titlu de mare maestru. Le satisfacem dorința în rîndurile ce mai jos.

Prima condiție este aceea de a fi maestru internațional. A doua condiție este participarea la un turneu internațional la care să se joace cel puțin 13 partide cu șase mari maeștri, patru maeștri internaționali și trei maeștri naționali, și să se obțină un anumit procentaj: 50% în partidele cu marii maeștri, 70% în partidele cu maeștrii internaționali și 80% în partidele cu maeștrii naționali. Ghițescu, la Varna, a reușit să obțină mai mult de 50% în cele șase partide cu marii maeștri realizînd 3,5 puncte din șase posibile. El a învins pe marii maeștri Benko, Robatsch și Pachman (pe acesta chiar în ultima rundă!) și a remizat cu Matanovici. Ghițescu a izbutit astfel să acumuleze cele 8 1/2 puncte necesare pentru norma de mare maestru.

O secundă care costă 600 de dolari

În runda 11-a a turneului internațional de la Mar del Plata (Argentina), marele maestru Pachman juca cu maestrul Byrne. Poziția lui Pachman era net superioară. Dar, în momentul cînd făcea a 40-a mutare, marele maestru cehoslovac a avut o surpriză: steguleții de la ceasul de control a căzut, marcînd depășirea timpului de gîndire... Întîrziase apăsarea pe clapa ceasului de control o singură secundă. Partida, conform regulamentului, i-a revenit partenerului său, deși acesta se afla într-o inferioritate indiscutabilă.

Această înfrîngere — povestește Pachman într-un articol publicat în revista „F.I.D.E." — a făcut ca marele maestru cehoslovac să se claseze pînă la urmă pe locul 7—9 și nu pe locul 4, cum ar fi fost dacă partida cu Byrne s-ar fi încheiat cu rezultatul corespunzător situației reale de pe tablă de joc. Iar această distanțare în clasament l-a costat pe Pachman pierderea unui premiu de 600 de dolari.

În același articol Pachman propune o modificare a regulamentului de joc, în sensul că depășirea timpului de gîndire să nu ducă imediat la pierderea partidei, ci la obligativitatea ca jucătorul în criză să efectueze numărul de mutări „restante" sub controlul arbitrului, la intervale foarte scurte, eventual la cinci secunde.

În meciul R. P. R. — R. S. Cehoslovacă s-a deschis scorul

După cum am mai anunțat, nu de mult a început meciul de șah prin corespondență între echipele selecționate ale R.P. Române și R.S. Cehoslovace. Cu toate că marea majoritate a partidelor se află încă în studiu de deschidere, arbitrii consemnează prima victorie: la masa 12-a, făcînd o greșeală gravă, ca urmare a notării greșite a unei mutări, JAN BULLA (R.S. Cehoslovacă) s-a recunoscut învins de reprezentantul nostru ing. CONSTANTIN ȘTEFANIU din București. Așa dar, echipa noastră conduce cu 1—0. În total se joacă 50 de partide.

Redacția: Piața Scînteii. Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

Avancronică muzicală

Concertele Filarmonicii și orchestrei Radioteleviziunii

Concertele orchestrei simfonice a Filarmonicii „G. Enescu" din 10 și 11 noiembrie, vor fi conduse de un oaspete de peste hotare : dirijorul iugoslav KAVDARSKI VANCO. La începutul și la sfîrșitul programului figurează două simfonii ale maeștrilor clasicismului vienez : Mozart și Beethoven. Vom asculta prima ultima simfonie a lui Mozart, atît de echilibrata, expresiva și puternica simfonie nr. 40 în sol minor, cu cele 4 părți ale ei, de o vibrantă și nemijlocită frumusete melodică și o admirabilă desăvîrșire a limbajului armonic și orchestral. Folosind un aparat orchestral redus, Mozart ne apare în această creație de maturitate ca maestrul unei arte de o mare complexitate a contînutului, dar în același timp de o egală accesibilitate prin umanismul ei. Cealaltă simfonie este mezinul simfoniilor beethoveniene, cea dintîi din șirul celor 9 capodopere ale Titanului. La vremea ei, în 1800, a făcut impresia unei creații strălucitoare de un curaj sfidător. Beethoven, pe atunci în vîrstă de 30 de ani, reluă să arate măiestrenea lui Haydn și Mozart. De-a lungul simfoniei se simt impulsuri sufletești pătrunse de combativitate, un clocot interior se revarsă în contraste de bucurie și meditație. In această primă simfonie mai persistă forma de menuet, partea III-a, dar Beethoven îi dă o amploare de două ori mai rapidă decît a menuetului din epoca saloanelor. Finalul este de un optimism generos. Un critic al vremii, îi amintim numele ca o flagrantă pildă a lipsei de discernămînt, Rochlitz, considera lucrarea „o explozie confuză de infatuare obraznică a unui tînăr". Publicul vremii, și apoi posteritatea îu infirmat într-un secol și jumătate această opinie ioquată de „specialist". Dirijorul iugoslav ne prezintă și un dans popular croat, simfonizat sub titlul „Kolo simfonic" ; „Kolo" fiind denumirea dansului. Autorul, I. Gotovac, este un compozitor de seamă al țării sale.

Radu Aldulescu, artist emerit și laureat al Premiului de stat, apare în acelaș program ca interpret al Concertului pentru violoncel și orchestră în la minor de Camille Saint-Saens compozitor francez care a trăit între 1835-1921. Personalitate de o deosebită complexitate, pianist și organist celebru, matematician și astronom amator, poet prezent adesea în publicațiile literare ale vremii, pasionat de antichităti arheologice și de călătorii îndepărtate, estetician și critic muzical, Saint-Saens ocupă în muzica franceză locul unui continuator al lui Berlioz. El a creat o vastă operă, încă și ca valoare, cuprinzînd aproape totalitatea genurilor și formelor muzicale. In ansamblul creației sale străluce ca dovadă realizarii de prim ordin Simfonia III-a și opera „Samson și Dalila", neîmpărtășită din repertoriul marilor scene lirice. Apreciat în vremea sa în toate țările cu tradițe muzicală, Saint-Saens reprezintă pentru noi, primul mare artist de prestigiu internațional care a recunoscut și geniul creator al lui George Enescu. Acesta din urmă a dedicat maestrului francez „Suita I-a" scrisă în 1903—1904, cu inspiratul ei „Preludiu la unison". Concertul pentru violoncel și orchestră în la minor datează din 1872. Melodios și romantic, avîntat și plin de bravură, Concertul constituie chiar pentru cei mai încercați interpreți o sarcină artistică de răspundere.

Joi 15 noiembrie la orele 19,50, din studioul de concerte al Palatului Radioteleviziunii se va transmite concertul orchestrei simfonice dirijată de Mihail Brediceanu, artist emerit al R.P.R. Programul începe cu binecunoscuta Rapsodie a lui Enescu, în care sînt prelucrate într-o atmosferă poetică, evocatoare, cîteva melodii din repertoriul artiștilor noștri populari, lăutarii.

Vom asculta apoi o lucrare mai puțin cunoscută a lui Serghei Prokofiev. Este vorba de suita simfonică extrasă din muzica filmului „Locotenentul Kije". — film realizat în 1933 în studiourile Belgoskino din Moscova. Suita este alcătuită din cinci părți care poartă următoarele titluri : „Nașterea lui Kije", „Romanță", „Nunta lui Kije", „Troica" și „Imormîntarea lui Kije". De astădată se vor executa în concert și cele două cîntece ce fac parte din muzica filmului : „Some porumbelul cenușiu" și „Troica". Interpret : Dan Iordăchescu. In programul aceluiași concert, dirijorul a înscris „Simfonia Alpilor" de Richard Strauss, compozitor german bine cunoscut publicului nostru. Este o simfonie programatică, adică avînd la bază un subiect care ar putea fi expus în chip mai firesc într-o compoziție literară. Autorul descrie prin sunete o ascensiune în Alpi. Acorduri sumbre de la început ne sugerează imaginea munților în zorii zilei, cînd cetățile nopții învăluie peisajul. Melodia urcușului, o adevărată temă-conducătoare ne va călăuzi de-a lungul acestei sugestive ascensiuni muzicale, ale cărei episoade sînt indicate în partitură.

V. CRISTIAN

LUMINILE RAMPEI

● IN REPERTORIUL actualei stagiuni a Teatrului Național Popular din Paris condus de Jean Vilar figurează trei opere de prestigiu ale dramaturgiei universale contemporane : „Trandafiri roșii pentru mine" a dramaturgului progresist irlandez Shean O'Casey, „Ascensiunea lui Arturo Ui poate fi oprită" de Bertolt Brecht și, în premieră „Galileo Galilei" tot de Brecht în regia cunoscutului actor Georges Wilson (protagonistul filmului „Absență îndelungată").

● TEATRUL de Stat din Reșița a prezentat în premieră, „Trenul blindat 14-69", de Vsevolod Ivanov. Spectacolul a fost pus în scenă de regizorul Dan Radu Ionescu, iar decorurile sînt semnate de Ovidiu Mușinski.

La ce lucrează compozitorii noștri?...

Răspund : Gheorghe Dumitrescu, Alfred Mendelsohn, Hilda Jerea, Pascal Bentoiu.

Am vizitat pe cîțiva din compozitorii noștri, rugîndu-i să ne spună ce lucrări au în pregătire.

GHEORGHE DUMITRESCU

— După cum se știe, compun muzica pentru noul film romînesc „Tudor Vladimirescu". În cadrul activității mele am început, de asemenea, să lucrez, împreună cu Horia Lovinescu, la un libret de operă care dezbate problema unor savanți ai lumii ce-și închină eforturile binelui omenirii, luptei pentru pace. În planul meu de muncă mai sînt trecute o suită simfonică, realizarea unor cantate și a simfoniei a III-a.

ALFRED MENDELSOHN

— Lucrez în continuare la desăvîrșirea unui ciclu de lieduri pe versuri de Mihai Beniuc. O altă preocupare a mea în prezent o constituie cele 12 preludii pentru vioară solo, destinate învățămîntului mediu. Am schițat planul unui poem festiv închinat aniversării Republicii.

HILDA JEREA

— Am terminat tocmai de scris un cîntec intitulat „Măi cioban de la mioare" (inspirat din munca ciobanilor din gospodăria agricolă colectivă „Maxim Gorki", din Slobozia). În cinstea aniversării Republicii scriu o suită vocal-simfonică intitulată „Ramuri înflorite", pe versuri de Veronica Porumbacu, ilustrînd momente din viața pionierilor. Mai am în lucru o suită pentru patru mîini pentru elevii școlilor de muzică.

PASCAL BENTOIU

— Am terminat o sonată pentru pian și vioară, lucrînd recent și muzica de scenă pentru spectacolul cu piesa „Oceanul" de Al. Ștefn, pe care îl montează Teatrul „Valea Jiului" din Petroșeni. Scriu muzica unui viitor spectacol al Teatrului „Țăndărică" (o dramatizare de Ștefan Iureș), spectacol intitulat „A fugit un tren".

Sandu NAUMESCU

PENTRU ECHIPELE DE AMATORI

Casa regională a creației populare din Brașov a tipărit de curînd două piese de teatru pentru uzul echipelor artistice de amatori care joacă în limbile germană și maghiară.

Este vorba de lucrarea „O brigadă de pomină" de Veronica Crăciun, tradusă în limba germană de R. Schimm și „Zambilica e martoră" de Liviu Cernălanu, tradusă în limba maghiară de Molnar Tibor.

În vizită la „Țăndărică"

Aflat probabil că Țăndărică a devenit elev în spectacolul „Alfabet împărătesc" de soții Lamek (traducerea și adaptarea de Nicolae Popovici, cu un prolog de Costel Popovici; regia artistică Ștefan Lenkisch; muzica de Dan Jelescu; păpușî și decoruri Mioara Buescu)... Un alt spectacol care se reprezintă la teatrul „Țăndărică" este „Cartea cu Apolodor" de Gellu Naum, în regia artistei emerite Margareta Niculescu.

Țăndărică ne-a informat și despre spectacolele pe care teatrul le are în pregătire. Am aflat astfel că se repetă „A fugit un tren", dramatizare de Ștefan Iureș și Ira Vrabie, după celebrul roman pentru copii „Călătoria săgeții albastre" de Gianni Rodari. Regia aparține lui Nicolae Massim, decorurile sînt semnate de Mioara Buescu, iar păpușile sînt create de Ella Conovici. Curînd va intra în repetiție o evocare a călătoriei lui Magelan în jurul pămîntului, scrisă de Costel Popovici. Piesa se intitulează „Galioane, caravele". Regia : Ștefan Lenkisch.

Elevul Țăndărică în spectacolul „Alfabet împărat"

SĂPTĂMÎNA PE ECRANE

„10.000 DE SCRISORI"

Tema e generoasă și seducătoare : prietenia dintre copiii lumii, înfrățirea lor cu cei de păcii și înțelegerii dintre popoare. O coproducție franco-chineză, care a rulat acum cîțiva ani, „Zmeul de la capătul lumii", o aborda cu lirism și umor. Poeta sovietică Agnia Barto, ale cărei versuri pentru cei mici sînt larg cunoscute, a reluat teme, imaginînd o povestire simplă și emoționantă despre un băiețaș japonez și nenumărați alți prieteni necunoscuți — școlari și școlărițe din Uniunea Sovietică care îi scriu și îi trimit fotografiile lor.

Realizat în culori de regizorul sovietic B. Buneev împreună cu japonezul I. Okada, filmul „10.000 de scrisori" se bucură de adeziunea însuflețită a micilor spectatori. Ei urmăresc cu neslăbită atenție peripețiile acțiunii, se bucură și suferă alături de erou, simpaticul și talentatul Tăro, sînt gata să fredoneze împreună cu protagoniștii agreabila melodie care revine stăruitor de-a lungul filmului și reține la sfîrșit tilcul prețios și actual al subiectului : peste mări și țări, de jur împrejurul globului să se rostogolească nestingherit cercul prietiniei, spre bucuria tuturor copiilor.

Salutăm cu satisfacție prezența tot mai frecventă pe ecranele noastre a unor filme de calitate pentru copii, care împletesc divertismentul cu un țel educativ major.

Mircea ANDREI

„LAȘUL"

Viața învățătorului Ondrej Bondar se desfășoară într-o continuă frică, dictată de neputința lui de a lua atitudine în fața evenimentelor. Cînd localul școlii, transformat în spital în timpul insurecției slovacilor împotriva ocupanților fasciști, este părăsit de partizanii temporar înfrînți, Bondar se vede pus la adăpost de primejdii. Dar prezența unui parașutist sovietic rănit în curtea locuinței sale, îi readuce teama. Incapabil de acțiune, suflet oscilatoriu deschis compromisurilor, Bondar pierde treptat stima nu numai a concetățenilor lui dar și a propriei sale ființe.

Firul narațiunii lasă impresia că lui Bondar nu-i rămîne decît o singură ipostază : aceea de abject trădător, pentru ca în final, asemeni unei

loviturî de **teatru**, ceea ce era profund omenesc în blajinul și tematorul învățător de țară să triumfe, izbucnirea lui eroică realizîndu-se spontan și poate puțin ridicul dar nu lipsită de emoție și sinceritate.

Arta regizorală a lui Jiri Weiss, cunoscută spectatorilor noștri din dramaticul „Romeo, Julieta și întunericul" se vădește și în acest film: o fină discreție a detaliilor (foarte bună scena Te-Deumului), sobrietate, bun gust. Patru interpreți excelenți — Daniela Smutna (soția), Ladislau Chudik (învățătorul), Oleg Strijenov (parașutistul sovietic) și Wilhelm Koch-Hooge (ofițerul nazist) întregesc prin jocul lor intențiile scenariului și regiei.

I. DELEANU

„LUPII LA STÎNĂ"

Ecranizare după un roman cu acțiune filmică. Iui de față — care poartă un titlu alegoric — e destul mai puțin probleme de pedagogie a virstei fragede, examinate din unghiul mai dificil al tredu-cării unor adolescenți infractori. Dimensiunile subiectului sînt însă mult prea strîmte — cel puțin pe ecran — pentru a reuși o amplă și convingătoare demonstrație. Copiii beneficiază în general de o ineficace bunăvoință din partea pedagogului, preocupat în principal să nu apară în ochii lor drept un „sticlete", adică om al poliției. Din acest motiv le permite, făcîndu-se că trece cu vederea, tot soiul de comportări brutale care nu fac nimic să se întrevadă cinstea și dorința de perfecțiune a unor modificări radicale în caracterul lor. Un verdict bîl soc de conștiință este însă provocat de o neprevăzută întîlnire cu trei gangsteri care se refugiază în colonie de urmăritori, întîmplarea pistolului.

Este adevărat că momentul a fost bine explorat cinematografic. Se urmărește aici preocuparea cineaștilor pentru diferențierea psihologică a tipurilor, precum și a conflictelor născute între copii — ei înșiși tentați să devină „gangsteri celebri" — de întîlnirea neașteptată și discuțiile cu bandiții. Exaltați mai întîi de relatarea unuia dintre bandiți care le explică cum au organizat evadarea faimosului Iasomie (aflat acum cu ei), copiii sînt apoi apoape gata să se lase pradă unor instincte josnice. Dar apoi, trep-

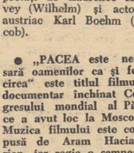

tat, prinîr-o reacție adînc omenească, în lipsa de scrupule, grosolănia și ființatea bandiților, copiii încearcă sentimentul trezirii demnității și au mai vor să se supună fricii inspirată de teviile pistoalelor îndreptate asupra lor. Cu sacrificiul unuia dintre ei — care cade împușcat de acești sclerați — copiii anunță poliția și, astfel, se încheie o zi de groază petrecută în colonie.

Sînt numeroase episoade realizate cu o simplitate grăitoare pentru posibilitățile artei ecranului de a ne comunica viața necontrafăcută de precepte pedagogice uscate. Nu este însă mai puțin adevărat că cineștii francezi au reușit din substratul educativ al întîmplării să scoată o pledoarie sensibilă, însuflețită, generoasă, dar absolut particulară cu soluție viabilă. Filmul cîștigă mult datorită interpreților — maturi și tineri — cu toții, admirabili.

Eugen ATANASIU

PORTATIV

● DE LA 11 NOIEMBRIE, Ansamblul sovietic de dansuri condus de Igor Moiseev va începe să dea o serie de reprezentații la Paris.

● *UNUL din cele mai importante evenimente din viața muzicală a orașului Oslo la începutul acestei stagiuni a fost turneul întreprins de cunoscuta solistă sovietică Bella Rudenko, care a interpretat cu mult succes pe scena Operei din capitala Norvegiei, rolul Gildei din opera „Rigoletto".*

● INSPIRAT de un poem al poetului Evgheni Evtușenko, marele compozitor sovietic D. Șostakovici a terminat recent cea de a XIII-a simfonie. Lucrarea, concepută pentru soliști, cor și orchestră, va fi executată în premieră prima dată luna viitoare la Moscova.

● JEAN MARAIS este interpretul lui D'Artagnan în noul film al regizorului Henri Decoin „Omul cu masca de fier".

● ADAPTAREA cinematografică a piesei „Colegii" de Axionov, la care lucrează regizorul A. Saharov, cuprinde în distribuție pe Tamara Siomina (protagonista filmului „Invierea"), Vasili Livanov, Vasili Lanovoi și alții.

● UN GANGSTER care a trăit peste 53 de ani în închisoare, este întruchipat de Burt Lancaster în filmul regizorului american John Frankenheimer „Prizonierul din Alcatraz".

● REGIZORUL francez André Michel proiectează un film alcătuit din schițe cinematografice și purtînd titlul „Toți copiii din lume". Între alte scurte povestiri consacrate copilăriei, una ar urma să evoce figura micului erou al lui Victor Hugo, Gavroche.

● REGIZORUL sovietic Iuri Ozerov și cehoslovacul Vladimir Vlcek, vor realiza un film artistic cu titlul „Drumul lung", închinat vieții și operei cunoscutului scriitor cehoslovac Iaroslav Hașek, autorul romanului „Peripețiile bravului soldat Svejk". Rolurile vor fi interpretate, printre alții, de artiștii Rudolf Hrușinski și Josef Hlinomaz.

● ÎN STUDIOUL de filme din Așhabad — R. S. S. Turkmenă — a fost terminat filmul regizorului Mieried Atahanov, cu titlul „O mie și a doua noapte", care reprezintă lupta împotriva rămășițelor feudale din R. S. S. Turkmenă. În rolul principal va apare o studentă în anul IV la medicină — Annagul Kurbanova.

● „MINUNATA lume a fraților Grim" se numește filmul reprezentat de curînd la Hollywood, la care s-a lucrat aproape cinci ani. Cunoscuții scriitori de basme sînt interpretați de Laurence Harvey (Wilhelm) și actorul austriac Karl Boehm (Iacob).

● „PACEA este necesară oamenilor ca și fericirea" este titlul filmului documentar închinat Congresului mondial al Păcii ce a avut loc la Moscova. Muzica filmului este compusă de Aram Haciaturian, iar regia o semnează Ilia Kopalin. Acest film este „prologul" unui alt film : „Trăim pe aceeași planetă" — al aceluiași regizor — în care se dezbate problema păcii și coexistenței între diferitele popoare.

● „FRATELE meu mai mic" este titlul filmului terminat de curînd de regizorul Alexander Zarhi. Filmul este închinat tinerei generații de astăzi. Rolul tinerei Galea îl interpretează actrița Ludmila Marcenko.

● NU DE MULT regizorul polonez Andrzej Wajda, a vizitat Moscova în vederea realizării unui film, în colaborare cu regizorul sovietic Ciuhrai, închinat luptei partizanilor polonezi și ruși în ultimul război mondial. Scenariul va fi scris de Valentin Ejov, autorul scenariului filmului „Balada soldatului".

● „PAVLUȘA" — așa se va numi noul film al regizorilor Tumanov și G. Sciukin, creatorii filmului „Dragostea lui Aliosa". Rolul titular va fi interpretat de Nikolai Kozlov, iar partenera lui, Zina, va fi tînăra actriță Raisa Kurkina.

● *CUNOSCUTUL erou al filmului „Balada soldatului", Vladimir Ivașov, interpretează rolurile principale ale filmului-comedie „Șapte dădace", realizat de tînărul regizor Rolan Bîkov. Vladimir Ivașov interpretează rolul unui muncitor de la o fabrică de țigări.*

● AUTORUL piesei „Bulevardul Durand", dramaturgul francez Armand Salacrou, a terminat o nouă piesă, al cărei titlu provizoriu este „Întîlnire peste 30 de ani".

● IN CAPITALA Republicii Democrate Germane s-a desfășurat recent festivalul muzicii și teatrului, la care au luat parte peste 630 de artiști din 14 țări, printre care Austria, Cehoslovacia, Danemarca, Suedia, Norvegia, Polonia și U.R.S.S.

ECOURI • ECOURI • ECOURI •

● **PĂMÎNTUL ARE NEVOIE DE MINUNE**", este titlul provizoriu al viitorului film pe care îl pregătește apreciatul regizor sovietic Grigori Ciuhrai. Scenariul, pe care cineastul l-a scris în colaborare cu E. Sevela, povestește o întîmplare dramatică trăită în 1939, în timpul războiului, în tundra înzăpezită, de doi aviatori — un sovietic și un finlandez.

● UN GRUP de actori francezi cunoscuți, printre care Françoise Arnoul, Barbara Laage, Jean-Pierre Aumont, Pierre Vanech, Françoise Brion, formează distribuția filmului „Răzbunarea" pe care îl realizează regizorul Pierre Kast.

● ÎNTRE 5 ȘI 10 DECEMBRIE o programat să se desfășoare tradiționalul Festival al filmelor de scurt-metraj de la Tours (Franța). Este cea de a opta ediție a acestei manifestări cinematografice internaționale.

● AUTORUL scenariilor la filmele „Cer senin" și „9 zile dintr-un an", D. Hrabovițki, pune la punct împreună cu regizorul Iuli Raizman scenariul unui nou film, a cărui acțiune se petrece în rîndul medicilor sovietici.

● REGIZORUL italian Franco Zeffirelli, care pregătește o nouă ecranizare a faimoasei „Dame cu camelii" și-a ales ca protagonistă pe actrița Susan Strasberg.

CINEMA

IN CURIND PE ECRANE

„POVESTEA ANILOR ÎNFLĂCĂRAȚI"

„Un scriitor dispărut lasă manuscrise care se tipăresc și care își pot găsi milioane de cititori. Dar un cineast, odată mort, părea pînă acum cu neputință să ne mai dea încă filme. Și totuși ! Talentul, încrederea și ardoarea lui Solnțeva au făcut o minune. Dacă noi n-am ști că Dovjenko a murit, am putea crede că el a fost acolo pentru a dirija aceste armate, pentru a înfățișa fluviile și norii, pentru a cînta cu glas puternic această tragică epopee a Ucrainei, pămîntul său natal..." Iată, pe **scurte**, elocvente pentru valoarea operei, întîmpina cunoscutul critic francez **Georges Sadoul** prezentarea filmului „Povestea anilor înflăcărați" **anul trecut la Festivalul internațional al filmului de la Cannes, unde s-a atribuit valoroasei creații a cinematografiei sovietice premiul pentru regie și un premiu pentru tehnică.**

Soție, asistentă și colaboratoare a ilustrului dispărut, Iulia Solnțeva a știut să exprime magistral concepția lui Dovjenko zugrăvind a ceea ce trebuia să devină acest scenariu rămas nerealizat de către el — și anume o operă bogată, multiplă și grandioasă. „Pentru a vorbi despre cel de al doilea război mondial — ca Dovjenko și Solnțeva — scria Konstantin Simonov — trebuie să fi suferit în 1941 — 42 tragedia patriei, să fi vărsat lacrimi amare părăsind Ucraina, să te fi consideirat omul cel mai fericit din lume în ziua cînd Kievul a fost eliberat... Acest film ne împărtășește marea mîndrie a lui Dovjenko pentru poporul său, înțelegerea pentru durerea îndurată, voința fizic palpabilă de a participa la aceste suferințe și totul dă într-atît încît emoția să vă înfioreze și să vă urmărească mult timp după ce ecranul s-a întunecat".

Inspirat de grandiosul efort pe care, ca un singur om, poporul sovietic La implinit izgonind pe cotropitorii fascișți și nimicindu-i în propriul lor birlog, filmul „Povestea anilor înflăcărați" este un omagiu adus celor ce s-au jertfit pentru ca întreaga lume să poată respira ușurată, în liniștea păcii. Fost corespondent voluntar pe front în anii războiului, Dovjenko și-a cunoscut eroii la fața locului. Totuși el nu a reținut în scenariu faptele mărunte, obișnuite de fiecare zi, ci a întruchipat simbolic durerea și eroismul poporului, încercări grele că. rora acesta le-a supraviețuit și fermitatea cu care și-a dus pînă la capăt misiunea istorică, eliberatoare.

Talentul lui Solnțeva a creat transparența cinematografice perspectiva complișitoare a marilor frescе istorice. În distribuție se află artiști binecunoscuți ai cinematografiei sovietice ca Boris Andreev, V. Merkuriev, Zinaida Kirienko precum și un cuplu de tineri actori — Nikolai Vinogradovski și Svetlana Igun. Filmul a fost lucrat după procedeul panoramic.

Imaginile filmd realizate în culori, pe peliculă de 70 mm. și cu sunet stereofonic, pe șase canale, ceea ce sporește valoarea emoțională a operei în spiritul dorit de Dovjenko care, înainte de a înceta din viață, vorbise tocmai despre importanța ecranului de mari proporții pentru enormele sale tablouri vivante în culori, pe care visa să le realizeze după cele mai noi cuceriri ale tehnicii ecranului.

Sorin ROIBU

CU REGIZORUL HENRY COLPI PE PLATOUL DE TURNARE

Totul este reprodus cu exactitate. Fiecare amănunt își are importanța sa în reconstituirea atmosferei ! Și atunci cînd se aprind luminile, senzația autenticului este absolută. Te afli, în urmă cu ani, undeva în Deltă, în preajma locuinței unor țărani săraci. Pereții casei, ascunzind golul din spatele decorului, mulajele de mucava, artificialul florei — toate au dispărut. Iar în mijlocul curții silueta masivă a lui Codin.

Se repetă o scenă. O dată, de două ori, de trei ori...

Distribuția filmului cuprinde actori romîni și francezi. Pe Codin l-am recunoscut imediat, e profesorul de limba romînă Virgil Platon, care a mai jucat în „Setea". Micul Adrian este mezinul echipei, Răzvan Petrescu, care de abia a împlinit 12 ani. În restul distribuției, Maurice Sarfati (Alexe) — Françoise Brion (Irina), Nelly Borgeaud (Joița), Eliza Petrăschescu (Catrina), iar în alte roluri Victor Moldovan, Dorin Dron, Mihai Fotino, Mihai Mereuță, Graziella Albini etc.

Se reia scena. Alt unghi de filmare. Se caută cea mai expresivă imagine. Și rezultatele acestei munci de cîteva ore, care vor însemna pe ecran abia un minut și ceva, vor „fi cunoscute după ce va fi developată pelicula. Abia mai tîrziu, la masa de montaj, se va hotărî ce merită să formeze acea parte din întregul care se numește film.

Profităm de o întrerupere a turnării pentru o scurtă discuție cu Henri Colpi :

— **De ce turnați un film colorat cînd ați folosit atît de bine alb-negrul în „Absență îndelungată"?**

— Cred că atmosfera de epocă va fi mai bine redată prin culoare. Folosesc un procedeu tehnic nou care sper că va da bune rezultate, obținînd-se o peliculă colorată de calitate.

— **Sînteți mulțumit de ce ați turnat pînă acum?**

— Da.

Și după o scurtă pauză :

— Dar nu vreau să anticipez. Aștept să văd tot materialul filmat. Sper să fi reușit să-l înțeleg pe Codin și, mai ales, specificul romînesc. Sînt deosebit de atașat de acest film.

— **Cînd va fi gata ?**

— Zilele acestea terminăm turnarea. Apoi nemărate operații tehnice care vor fi efectuate la București și Paris. Vreau să spun că studiourile romînești sînt bine înzestrate tehnic astfel că munca ne este ușurată. În jurul datei de 15 martie 1963 sper să avem gata o copie standard a versiunii romînești a filmului.

Pînă atunci, desigur vom avea ocazia să mai vorbim despre Codin. Mă ales că Henri Colpi a promis că ne va arăta poate din materialul turnat.

Sergiu BRAND

Aspect din timpul filmărilor

CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ • CRONICA

TEATRUL TINERETULUI :

„O felie de Lună" de Aurel Storin

Autorul care a înfruntat acum cîteva seri emoțiile și riscuitele unei premiere este unul din cei mai de curînd sosiți în domeniul dramaturgiei, și om foarte tînăr. Totuși, el nu este chiar un debutant, nu numai în ale teatrului, — în ale cărui catastife numele său a fost înregistrat acum vreo doi ani, cînd i s-a lucat o piesă la Teatrul Evreiesc de Stat — dar nici în alte cîmpuri literare, în lirică, de pildă, unde el a început să se facă cunoscut ca poet, într-un mod care îngăduie destule speranțe. Începător, însă, Aurel Storin este încă, și nu mai această situație, unită cu tinerețea, explică, pe de o parte, modestia întreprinderii sale, care nu ambiționează a fi mai mult decît o farsă, sumară, simplă și plăcută, iar pe de altă parte, temeritatea, simpatică dar naivă, cu care el crede în omniscința și omnipotența virstelor fragede. Într-adevăr, numai un tînăr, și încă foarte tînăr, poate încărca tinerețea cu atitea haruri, adăugînd la cele reale — ca și cînd acestea n-ar fi destule ! — și pe cele ale maturității și chiar ale senectății : înțelepciune, calm, experiență, abilitate, toleranță, severitate, profunzime, și toate celelalte, ale celui mai perfect bătrîn, ale bătrînului ideal.

Eroul comediei lui Aurel Storin, care poartă numele generic și simbolic de „Popescu", trebuie să albă, fără discuție, cel puțin nouăsprezece sau douăzeci de ani. Ajuns la această virstă, fiind un ofelar destoinic și pe punctul de a intra în anul I al studiilor universitare, e clar că el posedă toate calitățile necesare pentru a fi trimis de către autor să ancheteze și să cerceteze erorile de mentalitate, de concepție și de practică a vieții, a unei întregi familii, — tată, mamă și două fiice, între care una în instanță de gravă criză conjugală, pe punctul divorțului. Cum aș putea să mă îndoiesc de buna alegere a autorului, cînd il văd pe acest tînăr dînd tatălui, bătrîn inginer foarte onest și devotat vieții de familie, o lecție de iubire și pedagogie paternă ; cînd îl văd arătînd mamei, femeie foarte cumsecade dar cam simplă, cam înapoiată, calea adevăratei înțelegeri a fericirii fiicelor sale ; cînd îl văd, mai ales, deschizînd ochii tinerei quasi-divorțate și readucînd-o dulce dar sigur, lîngă soțul abandonat, printr-o demonstrație de înaltă tehnică a amorului simțit și a jocului amoros, executată cu o răcealâ și o precizie pe care vor trebui să le invidieze cei mai buni cunoscători și cei mai versați minuitori ai sufletului feminin ? Despre acțiunea sa asupra mezinei familiei, nu mai vorbesc, deoarece toate cele de mai sus s-au lăcut de către Popescu, în trecere, numai pentru a o cîștiga pe aceasta, care așteptă, cu degetul în gură, să fie măritată, de către mamă, cu nu știu ce pictor invizibil.

Că pentru a realiza misiunea sa, Popescu e liuat și se dă, rînd pe rînd, drept ziarist și pictor, și mai ales drept fiu legitim al bătrînului inginer, luînd și el, e adevărat, drept pictor pe un muncitor electrician, al cărui rost în piesă nu pare să fie decît acela de a mai fi fost, în prealabil, confundat cu același pictor, de către fiica cea mare, prilejuind un quiproquo de mult cunoscut, — iată lucruri de care nu avem nici un motiv să ne legăm, deoarece ele au fost de mult consacrate în domeniul farsei, unde nu trebuie căutate, cu sau fără luminare, veridicitatea absolută a situațiilor, autenticitatea reacției psihologice și logica riguroasă. Cu condiția ca totul să salte, să se rostogolească, să curgă vertiginos, pe un text hazliu, limpede, vioi, și să servească, în ultimă instanță, unei idei utile, unui scop moral, cu această condiție, regulile jocului sînt respectate și Aurel Storin le-a respectat : ritmul farsei sale este cel dorit, situațiile sînt neașteptate (chiar cînd apar deosebit de forțate), dialogul este rapid, glumeț, nu numai să nu-și piardă, dar să-și accentueze, cu ocazia acestei lecții, calitățile sale specific tinerești, să nu lase să apară, pe chipul său, trăsăturile unei bătrînețî precoce. Tînărul Popescu al lui Aurel Storin, stă sub semnul acestui destin nenatural, obligat fiind de părintele său spiritual, să-și exercite misiunea în situații nepotrivite cu virsta sa, și mai ales să se comporte într-un mod cu totul străin și opus virstei sale. De unde, rezultatul surprinzător, că a căutat să dilate excesiv toate efectele, imprimînd în mintea spectatorului ideea că alt filon nu mai poate exista și nu-i mai poate solicita atenția, ceea ce a avut drept rezultat că, în ultimul act, cînd farsa se dezleagă în sentimente calde și duioșii, spectatorii au fost încredulî, continuînd să rîdă. Că în condițiile acestea, Ion Lucian, care a interpretat pe bătrînul Popescu, a putut fi excelent, de un dinamism nestînjenit, de un haz nicidată monoton și obositor, ducînd realmente pe umerii săi întregul spectacol, ne dovedește încă odată valoarea personalității și luptei actoricești, cea care salvează spectacolul.

Radu POPESCU

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

ORAŞUL FĂRĂ STRĂZI

Proletari din toate ţările, uniţi-vă!

Magazin

ANUL VI — Nr. 267 • Sîmbătă 17 noiembrie 1962 • 8 pagini — 1,50 lei

Un aspect parţial al noului cartier

DIN SUMAR:

LUNGA ŞI MISTERIOASA POVESTE A SCRISULUI
În pagina 3-a

SCRIITORII SI... ARTA CULINARA!
În pagina 4-a

URIAŞELE PROGRESE ALE INDUSTRIEI STICLEI
În pagina 4-a

PARINTI SI COPII *„MOTIVE" DE DIVORT*
În pagina 6-a

REGULI DE PURTARE LA MASA
În pagina 6-a

„À LA CARTE"
Suită de caricaturi de MATTY ASLAN
În pagina 7-a

CRONICA TEATRALĂ
de Radu POPESCU
În pagina 8-a

Vizită de reporter la cunoscuta fabrică din Cluj

Nu cred să ştirbesc cu ceva importanţa şi frumuseţea procesului de fabricare a porţelanului, dezvăluind aici impresia care m-a stăpînit în timpul vizitei la cunoscuta fabrică din Cluj. La proporţii mărite parcă printr-o lupă uriaşă, fabrica seamănă cu un vast laborator culinar, avînd specialitatea... patiserie şi dulciuri. Apropierea nu poate supăra, cred, nici pe maeştrii porţelanurilor, nici pe aceia ai artei culinare. Poate că această impresie, încercată, îmi pare şi de alţii, a fost întărită şi de faptul că formele acelea ce prindeau contur delicat dintr-o pastă albă cenuşie, erau mînuite mai mult de femei. Deşi, specialişti dovedind o deosebită migală şi o neîntrecută precizie, sînt — după cum se va vedea în rîndurile de mai jos — şi bărbaţii.

Oricare ar fi însă impresia şi orice asociaţie ar determina o asemenea vizită, nu se poate consemna o cronică a unei zile de lucru în fabrică fără a se specifica munca plină de migală, munca unor artişti, avînd grijă să ne ofere, chiar în obiecte de strictă necesitate din viaţa noastră cotidiană, o părticică din arta lor, din dragostea pentru frumos.

Lucia MANOLESCU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

ŢIGLINA — LA VĂRSAREA SIRETULUI ÎN DUNĂRE — UN CARTIER NOU AL NOULUI GALAŢI

Din centrul reconstruit al Galaţilor, o stradă lungă urcă alene spre Barboşi, străjuită de ambele părţi de căsuţele începutului de veac. Parcă de multe decenii nimic nu s-a clintit din loc pe aceste străduţe înguste, prăfuite, în aceste modeste locuinţe încropite din te miri ce. Şi deodată, cînd te aştepţi mai puţin, începe miracolul. Liniştei patriarhale i-a luat brusc locul zgomotul marilor şantiere. Buldozere uriaşe, screpere, escavatoare, sfîrtecă pămîntul lutos, transformînd această stradă oarecare într-o magistrală largă. Iar pe partea stîngă a drumului încep a se contura primele semne ale noului oraş, ridicat aici ca peste noapte.

În urmă cu mai puţin de doi ani, opt oameni descindeau, încărcaţi cu valize, în gara Galaţi. Odată cu lucrurile personale pe care le aduseseră, proaspeţii gălăţeni purtau cu ei şi un bagaj nevăzut, dar foarte preţios: multă şi bogată experienţă în domeniul construcţiilor de locuinţe. Ridicarea Pieţii Palatului R.P.R., mîndrie arhitectonică a Capitalei, fusese condusă direct de aceşti tehnicieni constructori.

Paul MARIAN

• *(Continuare în pag. 3-a)*

UN EVENIMENT MUZICAL

„MISSA SOLEMNIS" de BEETHOVEN

în execuţia Filarmonicii de Stat „George Enescu" sub conducerea maestrului George Georgescu

Articolul nostru în pagina 8-a

Cine credeţi că va cîştiga cursa de triciclete?

La pas prin Bucureşti

PE MAGISTRALA NORD-SUD — ITINERAR NOU ÎN CAPITALA NOASTRĂ

Plimbarea noastră de astăzi prevede un itinerar cum nu se poate mai nou. Atît de nou, încît nu vom putea parcurge la pas decît o mică parte din el — restul neexistînd încă — sau mai precis, figurînd doar în proiectele arhitecţilor.

V-am aţiţat curiozitatea? Bun, atunci să nu mai zăbovim. Să coborîm din autobuzul 31, acolo unde el începe să urmărească cu consecvenţă Dîmboviţa (şi aici e un „el" şi o „ea"), şi să pornim pe bulevardul Mărăşeşti. O arteră lungă şi largă străjuită de o parte şi de cealaltă de pomi umbroşi şi bătrîni, care-şi unesc pe alocuri coroanele într-un gest protector, plin de delicateţe faţă de trecători. Pe dreapta, o firmă ne atrage atenţia, că aici se află sediul OCL — „Tutunul" — deci aici trebuie trimise reclamaţiile cînd pe piaţă lipsesc ţigările „Virginia" sau „Mărăşeşti" — vizavi un coafor de dame „Marie", pentru ca din nou pe dreapta să aflăm unitatea nr. 2 a întreprinderii de panificaţie „Steagul roşu" (instinctiv adulmeci în aer şi vezi dacă nu miroase a pîine caldă) şi un cămin al centrului şcolar tehnic şi de maiştri. Din cînd în cînd privirea zăboveşte pe cîte un blocşor stil 1935, făcut cu oarecare fantezie şi multe pretenţii de modernism, care priveşte cu exces de semeţie căsuţele modeste din faţa lui. În ciuda unei dubioase concepţii arhitectonice căsuţele sînt vesele, curate, cu geamuri lucitoare şi dantelă de horbotă veche, cu mese şi fotolii de rafie în curte, cu leandri şi muşcate. Şi multe dintre ele sînt legate prin braţe de sfoară pe care se întind gospodăreşte rufe albe — întocmai ca în „la strada" cartierelor mărginaşe ale Italiei. Trecem de atelierele secţiei de finisaj ale cooperativei „Arta populară" — amintindu-ne de sumedenia de obiecte de artizanat care, prin măiestrie şi excelent gust, smulg admiraţia cumpărătorilor din ţară şi din străinătate — şi ne oprim la centrul de încălţăminte de comandă din colţ.

Pia RĂDULESCU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

Bătrînul chei al Dîmboviţei

Zi de toamnă însorită pe bulevardul Mărăşeşti

PE MERIDIANELE GLOBULUI

ACOLO UNDE A TRĂIT DOSTOIEVSKI

În această casă din Leningrad au fost scrise romanele „Crimă şi pedeapsă" şi „Jucătorul de cărţi"

Şoferul anunţă la microfon staţii cu rezonanţe bucolice: „Următoarea, Crîngul Mariinskaia". Nădăjduiesc să descopăr prin geamul autobuzului crîngul făgăduit, dar, în locul acestuia, zăresc priveliştea unui vechi cartier moscovit, dintre acelea pe care le caută realizatorii filmelor de epocă. Sînt case greoaie, bătrîneşti, case care privesc melancolic, prin ferestrele înfundate de iarnă, cu perniţe lungi, pline cu nisip şi mi se pare că la tristeţea lor contribuie timpul urît de afară şi, mai cu seamă, vecinătatea blocurilor noi, luminoase, care le „iau cu asalt" dinspre Bulevardul Păcii...

Încă o oprire în faţa Teatrului Armatei Sovietice. Un panou de placaj, înalt cît castanii ce-l străjuiesc, cheamă trecătorii să viziteze muzeul Dostoievski.

Boris BUZILA

• *(Continuare în pag. 2-a)*

DE PRETUTINDENI

ÎN GRĂDINA zoologică din Moscova trăiau anul trecut 3500 de animale diferite, reprezentînd 550 de specii. Ca raritățI amintim: ursul de bambus, specie reprezentată în toate grădinile zoologice din lume prin abia 8 exemplare, antilopa cu coarnele în furculiță, lupul alpin, broasca țestoasă-elefant, de felul ei de prin insulele Galapagos. Această broască gigantică — cîntărind între 100—150 kg. — este denumită de marinari „conserva vie", căci, pe vremuri, cîteva exemplare asigurau o hrană gustoasă pentru un întreg echipaj.

●

ZIARUL vestgerman „Deutsche Zeitung" face reclamă ultimei „opere" a poetului Bazon Brock, care a împodobit cu autograful său fiecare exemplar. Opera lirică respectivă se compune dintr-un volum, elegant legat, cu 2200 de file... goale.

●

ÎNCĂ înaintea anului 2000, cincizeci la sută din populația globului va trăi în orașe, ținîndu-se seama de coeficientul de creștere al populației în marile orașe. În anul 1800, pe lume nu exista nici o așezare cu mai mult de un milion de locuitori. În prezent, 50 de orașe au un milion sau peste un milion de locuitori. În Danemarca, de pildă, fiecare al treilea locuitor trăiește la Copenhaga, iar fiecare al cincilea englez domiciliază la Londra.

●

PE CÎND se pregătea să plece în piață, fermierul Marinus Berkhout din Oud Beyerland (Irlanda), a remarcat dispariția portmoneului său. După căutări zadarnice în multe locuri, bănuielile sale s-au oprit asupra celor trei vaci care asistaseră la cele petrecute. Veterinarul chemat la fața locului, a constatat într-adevăr că este vorba de o vacă.... cleptomană. Deschizînd stomacul uneia dintre rumegătoare (cea bănuită), acesta a găsit portmoneul căutat.

●

ÎN DEPOZITELE muzeului de artă din Lyon, directorul institutului olandez de istorie a artei a descoperit o lucrare necunoscută pînă acum a lui Rembrandt. Studiile întreprinse au dus la descoperirea semnăturii ca și a anului în care a fost realizat tabloul, 1625 — dată cînd Rembrandt avea 19 ani. Se consideră că aceasta este prima lucrare a marelui pictor olandez.

●

FERMIERUL Erik Venia din Aalesund, Norvegia, a obținut nu de mult cîțiva berbeci cu lînă roșie. După părerea lui, lîna roșie se va bucura de mare căutare.

●

S-A SCRIS nu odată despre „inovațiile" în arta plastică occidentală. Un recent „erou" al saloanelor de pictură din Occident este elvețianul Joseph Müller. Drept penel folosește aparatul de sudat, iar în loc de pînză... tabla de oțel. Numitul și-a botezat metoda— care a primit o înaltă apreciere din partea unor „cunoscători" — electrodism.

●

CHIMIȘTII bulgari au sintetizat recent cîteva substanțe cu proprietăți extrem de importante: cu ajutorul unora dintre ele, plantele pot fi influențate în sensul accelerării sau încetinirii creșterii lor. Acționînd cu substanța chimică asupra sfeclei de zahăr proaspăt recoltată, se reușește „narcotizarea" plantei. Toate procesele vitale din celulele plantei rădăcinoase încetează aproape cu desăvîrșire. Sfecla „adormită" poate fi păstrată aproximativ un an fără ca ea să-și piardă calitățile. Nu va încolți. În acest fel, fabricile de zahăr vor putea lucra ritmic în tot timpul anului.

●

CELE mai multe specii de pești au simțul olfactiv foarte dezvoltat, mai dezvoltat chiar decît gustul. Nenumăratele experiențe efectuate au vădit că nada pusă la undiță de mîna unui fumător este mult mai rar luată de pești decît cea pusă de un nefumător.

Meridiane

„Am fost plăcut impresionat"

CORESPONDENȚĂ DIN MOSCOVA

La Moscova ai nenumărate prilejuri să întîlnești mari personalități din străinătate, oameni cunoscuți veniți din lumea întreagă în U. R. S. S. pentru a face cunoștință cu realitatea sovietică. Și, oricare ar fi opiniile acestor oameni, oricîte reticențe i-ar despărți încă de înțelegerea deplină a Uniunii Sovietice, concluzia generală (și bineînțeles cea mai esențială) este caracterizată în afirmația des repetată: „realizările sovietice sînt demne de relevat. Ele impresionează prin ritmul, optimismul și mai ales încrederea în viitor".

In aceste zile, în Uniunea Sovietică, ca de obicei, se află mulți oaspeți din străinătate. Fără îndoială că printre figurile cele mai remarcate se numără cunoscutul scriitor englez John Priestley.

John Priestley a colindat numeroase regiuni, a vorbit cu mulți oameni sovietici, și-a putut forma o părere generală pe care a împărtășit-o de multe ori.

— Am simțit că Rusia este o țară bine organizată. Am fost impresionat de construcțiile văzute peste tot. Moscova nu am recunoscut-o pînă nu am ajuns la hotelul „International" unde am locuit în 1945 cînd am vizitat prima oară Uniunea Sovietică. La Londra oamenii stau pe stradă cu toate că există unele locuințe libere. Și criza nu se poate rezolva. Aici se construiesc foarte multe locuințe.

Aceasta a fost una din primele declarații ale cunoscutului scriitor englez. In continuare el a spus:

— In Uniunea Sovietică m-au impresionat, spre deosebire de Anglia, impozitele mici. In magazine găsești tot ce este necesar pentru viață și dacă există unele lipsuri oamenii sînt conștienți de ele și pot să le remedieze.

Ceea ce l-a impresionat pe Priestley într-un mod foarte direct, a fost faptul că nicăieri nu se pune problema „de a face bani"; oamenii se gîndesc în primul rînd la învățătură.

Scriitorul englez a fost deasemeni impresionat de marele număr de cunoscători de limbi străine pe care i-a întîlnit în U.R.S.S.

De-a lungul celor 8000 km. străbătuți prin Uniunea Sovietică, John Priestley a avut nenumărate ocazii să asculte pe oamenii sovietici exprimîndu-și dorința lor vie de pace. La rîndul lui el a declarat:

— Aș dori să încep o campanie prin care să chem statele să renunțe pentru un an — asta pentru început — la orice fel de acțiuni care pot duce la criză.

La început un an, apoi încă unul și așa în continuare pentru a ajunge poate la înlocuirea ministerelor de război cu ministere de pace.

Cu cîteva decenii în urmă un compatriot și confrate al lui John Priestley, scriitorul Wells, pleca din Rusia neîncrezător în realizarea visurilor lui Lenin.

John Priestley, care a declarat că nu este de fel comunist, a făcut cunoștință cu realitatea sovietică și, ceea ce atrage atenția, majoritatea caracterizărilor pe care le-a dat vieții contemporane sovietice au început cu cuvintele: „Am fost plăcut impresionat".

Iată un fapt care cred că este demn de subliniat.

Al. STARK

Noiembrie 1962.

UN DINOZAUR DE ACUM 70 MILIOANE DE ANI

Un grup de colaboratori științifici din cadrul Institutului de Paleontologie din Moscova a întreprins, nu de mult, interesante cercetări științifice pe teritoriul R.S.S. Uzbece. Lucrînd cu însuflețire, sub conducerea candidatului în științe biologice Anatoli Rojdestvenski, grupul de oameni de știință sovietici a făcut, de curînd, o importantă descoperire. Astfel, cu prilejul săpăturilor efectuate în apropierea orașului Taşkent, ei au descoperit — la o distanță de circa 45 km. depărtare de capitala uzbecă, scheletul unui mare dinozaur, care a trăit cu 70 de milioane de ani în urmă. Scheletul acestui uriaș animal, dispărut de atîta vreme de pe planeta noastră, a fost găsit în fosta albie a unui fluviu care curgea în acea vreme pe aceste meleaguri. Acest dinozaur, care are o lungime de aproximativ 5 m., este cel de-al doilea și cel mai mare dinozaur descoperit pe teritoriul Uniunii Sovietice.

Faptul că dinozaurul descoperit face parte dintr-o specie necunoscută încă în știință, fiind un exemplar unic în felul său, are o mare însemnătate științifică, el facilitînd descifrarea unei noi pagini din marele letopiseț al bătrînei, și totuși veșnic tinerei noastre planete.

Dinozaurul descoperit va fi, în curînd, expus la Muzeul de paleontologie din Moscova. În prezent, colectivul de cercetători de la Institutul de paleontologie moscovit lucrează neobosit la reconstituirea și asamblarea părților scheletului uriașului dinozaur.

În fotografie: Anatoli Rojdestvenski (dreapta) și laborantul I. Lihaciov (stînga), lucrînd la prepararea scheletului dinozaurului în vederea expunerii lui la Muzeul paleontologic din Moscova.

Sentința în procesul „Softenon"

La Liége a avut loc un proces tipic pentru societatea capitalistă: în boxa acuzaților au fost introduse victimele iar criminalii nici nu au apărut în fața tribunalului. Formalismul justiției burgheze a fost odată în plus scos în evidență. Toată lumea — judecătorii de instrucție, procurorul, judecătorii — era convinsă de nevinovăția „acuzaților". Totuși, aceștia au fost dați în judecată. Faptul că aceștia au fost achitați nu schimbă cu nimic datele problemei, atîta vreme cît adevărații criminali nu au fost încă judecați și condamnați. Achitarea se datorește puternicelor presiuni ale opiniei publice.

...La sfîrșitul lunii mai 1962, Suzanne Vandeput a adus pe lume un copil diform. Drama s-a datorat — ca în atîtea alte cazuri similare — consumării medicamentului ucigător „Softenon", calmantul produs de o firmă vest-germană pe baza produsului denumit „thalidomidă". La cîteva zile după naștere, mama îi administrează ființei născute fără brațe și cu alte malformațiuni organice o otravă puternică. Odată aflată întîmplarea, mașina justiției burgheze intră în acțiune. Alături de membrii familiei Vandeput, în boxă este adus și medicul care a dat rețeta pentru procurarea otrăvii...

După dezbateri care au durat mai multe zile, Curtea de jurați din Liége achită pe cei inculpați. Adevărații vinovați pentru moartea micuței Corinne, copilul care a murit mai înainte de a apuca să trăiască, adevărații asasini ai altor mii și mii de copii schilozi nu se află în spatele gratiilor.

Ei nu au fost deocamdată judecați și condamnați deși presa din întreaga lume a denumit procesul de la Liége ca fiind „procesul Softenon", procesul celor ce au produs medicamentul ucigător. După cum se știe, în Anglia, Germania occidentală, Canada, Suedia, Belgia, Japonia, Statele Unite etc., s-au născut în lunile din urmă mii de copii-monștri. Cercetările au permis să se descopere că fenomenul s-a datorat consumării de către femeile însărcinate a unor produse fabricate pe baza „thalidomidei".

Din 1957, cînd a fost pusă în vînzare „thalidomida", peste 10.000 de copii cu grave defecte organice s-au născut numai în Germania occidentală. În Anglia, numărul lor trece de cîteva sute, în Canada aproape o sută. Cifre oficiale cu privire la alte state capitaliste nu se cunosc deocamdată dar se apreciază că numărul copiilor născuți sau al celor care se vor naște de aci înainte diformi este extrem de mare. Această teribilă dramă care a lovit în zeci de mii de familii a avut loc în toate acele state în care autoritățile nu exercită un control științific serios al produselor farmaceutice fabricate cu nemiluita de către diverse firme.

C- prilejul procesului din Belgia s-au făcut sumedenie de încercări pentru ca să nu se pomenească despre adevărații vinovați. În pledoariile lor, avocații au încercat să înfrîngă baricadele procedurale și să spună lucrurilor pe nume, atît cît li s-a permis.

Avocatul Rozet a declarat în pledoaria sa, printre altele: „Acuzații care se află aici sînt victimele unei societăți care închide ochii pentru a jertfi pe altarul ipocriziei pe nenorociții care sînt victimele ei. Dacă acest cadou otrăvitor al științei farmaceutice moderne, care este thalidomida, nu ar fi fost acceptat de către societate, acești sărmani oameni nu s-ar fi aflat în boxă, în boxa acestui insuportabil proces...".

Avocatul Paulus pune apoi juraților o întrebare retorică, pentru a putea să indice pe adevărații criminali: „Dacă această copilă care a murit ar trebui să hotărască, pe cine ar condamna ea? Pe părinții săi care au privat-o de viață sau societatea care, din cauza lipsurilor legislației, a privat-o de brațele sale? Pe părinții săi care au actionat din dragoste sau societatea care s-a dovedit nepăsătoare? Pe părinții săi care au suferit mai mult decît este suportabil sau societatea...?". Însuși avocatul general (adică procurorul) a declarat în rechizitoriul său: „Acest proces este totodată cel al thalidomidei. Iată de ce apărarea va spune că într-un asemenea proces Suzanne Vandeput este o victimă. Personal, eu voi merge mai departe: eu cred că dacă va trebui să facem procesul thalidomidei, și cred că el va avea loc într-o zi, acest proces ne va arăta că noi avem în fața noastră o victimă. În ziua cînd acest proces se va desfășura eu voi fi primul care să spun că locul acestei femei va fi aici (el a arătat locul procurorului — n.n) iar cel al societății acolo (a arătat banca acuzaților — n.n.)". În ciuda faptului că procurorul a fost nevoit să facă recunoașterile amintite, el, dînd din nou tribut formalismului justiției burgheze, nu a îndrăznit să meargă pînă la capăt și să ceară achitarea.

Faptul însă că juriații nu au pronunțat vinovăția acuzaților este edificator. El demonstrează că opinia publică și-a dat seama care sînt adevărații acuzați. În felul acesta tribunalul din Liége a condamnat fără să vrea pe cei ce în goană după profituri exorbitante au ucis cu bună știință mii și mii de suflete, au adus doliul și nefericirea în zeci de mii de cămine.

Procesul de la Liége nu va lua însă sfîrșit decît în ziua în care negustorii de moarte își vor primi pedeapsa cuvenită. Altfel, procesul nu va constitui decît o farsă în plus în lunga colecție a justiției burgheze.

Eugen PHOEBUS

PROGRAMUL CELOR „LIBERI"

S-a scris mult despre arestările de oameni nevinovați din Africa de sud ca urmare a politicii fasciste și rasiste a guvernului sud-african. Dar beciurile temnițelor reprezintă doar ultima încăpere a marei închisori cu multiple metode polițienești pe care o reprezintă Africa de sud pentru elementele democratice și pentru oamenii de culoare. Cazul doamnei Helen Joseph din Johannesburg este deosebit de edificator în această privință. De cinci ani de zile ea nu are voie să părăsească orașul de reședință. În plus activitatea sa zilnică și programul său zilnic este reglementat prin următorul regulament stabilit de ministerul „Justiției": 1) Nu are voie să participe la nici o adunare. 2) Zilnic nu are voie să părăsească locuința sa între orele 6,30 după amiază și 6,30 dimineață iar în zilele de sîmbătă și duminică de la orele 2,30 după amiază pînă a doua zi la 6,30 dimineață. 3) Trebuie să se prezinte zilnic la poliție între orele 12 și 2 după amiază.

În afara acestui program zilnic ea este permanent în primejdie de a fi arestată.

Pentru ce este persecutată doamna Helen Joseph? Iată ce scrie într-o scrisoare adresată publicației „New Statesman" din Londra doamna Bertha Mashaba secretară adjunctă a organizației femeilor din Africa de sud: „Ca urmare a calităților sale deosebite, a curajului și integrității sale, a talentului său de scriitor și orator, doamna Joseph a devenit purtătorul de cuvînt al organizației noastre, desvăluind suferințele profunde ale poporului. Tocmai de aceea ea îndură acum mînia domnului Vorster (ministrul Justiției — n.n.). Dar poporul Africii de sud nu-și va găsi liniște pînă cînd nu-și va cîștiga dreptul la o viață demnă de ființa omenească".

In ultima vreme, în goană după cîștig, patronii unor fabrici de produse farmaceutice din Roma, Milano, Neapole, Piacenza și din alte orașe au pus în vînzare numeroase medicamente „calmant" conținînd substanțe nocive pentru sănătatea oamenilor.

— Îngăduiți-mi, signore, să închin pentru succesul medicamentelor dvs...

Desen de V. TIMOC

„Nori întunecați" deasupra Federației Africii Centrale

Referindu-se la situația din cele trei țări care formează Federația Africii Centrale, ziarul „New York Herald Tribune" scria recent: „Deasupra Federației, compusă din Rhodesia de nord, Rhodesia de sud și Nyassaland plutesc nori întunecați". Întunecați pentru colonialiști, firește, fiindcă norii — stîrniți de mișcarea de eliberare națională ce ia proporții în aceste colonii britanice din inima Africii — prevestesc furtuna ce va șterge, pînă la urmă și aceste „pete negre" de pe harta continentului african.

Evenimentele care au inspirat, în ultimă instanță, pesimista frază ziarului american au fost cele legate de alegerile desfășurate zilele trecute în Rhodesia de nord. În mod justificat, dacă ținem seama că rezultatul lor — deși nedefinitivat din cauze ce se vor vedea mai jos — vine să sporească temerile colonialiștilor britanici pentru viitorul Federației, temeri provocate de coincidența acestor evenimente cu altele similare, privind celelalte două teritorii ale ei. Ne referim mai cu seamă la două fapte: primul — dezbaterile de la O.N.U. asupra situației din Rhodesia de sud, ce se desfășurau tocmai în zilele cînd aveau loc alegerile în Rhodesia de nord. Aceste dezbateri s-au încheiat prin adoptarea de către o covîrșitoare majoritate, a unei rezoluții care condamnă politica rasistă a guvernului Rhodesiei de sud și recomandă secretariatului O.N.U. să intervină de îndată pentru a împiedica ținerea alegerilor reacționare în această țară, precedate de o înverșunată campanie de represiuni împotriva forțelor ce se pronunță pentru independența Rhodesiei de sud în frunte cu partidul Uniunea poporului african Zimbabwe, condusă de Joshua Nkomo; al doilea — începerea la Londra a tratativelor cu privire la viitorul Nyassalandului, sub presiunea partidului Congresul Malawi condus de Hastings Banda, partid care deține majoritatea mandatelor în Consiliul legislativ al acestui teritoriu și cere autoguvernare pentru Nyassaland și ieșirea din Federația Africii Centrale.

Înainte de a vorbi despre semnificativele evenimente din Rhodesia de nord, e bine să reamintim că Federația Africii Centrale, înființată în august 1953, este o creație artificială și arbitrară a colonialiștilor britanici urmărind un dublu scop: pe de o parte menținerea rînduielilor coloniale în aceste trei teritorii care unificate într-o federație pot fi mai ușor „ținute în frîu" de către stăpînii coloniali; pe de altă parte exploatarea cît mai profitabilă a acestor teritorii.

Federația numără în total 8.430.000 de locuitori din care numai 311.500 sînt colonialiști albi (225.000 trăiesc în Rhodesia de sud). Cu toate acestea întreaga putere se află pe mîna acestora din urmă al căror guvern în frunte cu înveteratul rasist Roy Welenski duce o politică de teroare rasistă cu nimic deosebită de cea a guvernului Republicii Sud Africane.

Odată cu creșterea mișcării de eliberare națională, s-au afirmat și forțele centrifuge în cadrul Federației. Populația băștinașă a înțeles că desființarea Federației îi va ușura lupta pentru independență.

Sub presiunea populației autohtone, colonialiștii au fost nevoiți să ia unele măsuri care să creeze măcar impresia (înșelătoare, desigur), a unor schimbări ale rînduielilor politice. Dar constituția Rhodesiei de nord pe baza căreia s-au desfășurat recentele alegeri, (elaborată la Londra, ca și cea a Rhodesiei de sud) nu aduce nici o schimbare. E „cea mai încîlcită constituție pe care omenirea a cunoscut-o pînă acum" — sublinia Kenneth Kaunda, liderul Partidului unit al independenței naționale, cel mai puternic și reprezentativ partid al populației băștinașe din Rhodesia de nord.

Această „constituție" prevede că Consiliul legislativ al Rhodesiei de nord — pentru care au avut loc alegeri „generale" — trebuie să fie alcătuit din 45 de deputați aleși de trei colegii electorale. Colegiul inferior alcătuit mai ales din africani, alege 15 deputați. Colegiul superior, în cadrul căruia numai albii au drept de vot, alege tot 15 deputați. Restul de 15 deputați sînt aleși pe așa zisă listă „generală" pe care se înscriu și albi și negri. Pînă aici totul e bine... în aparență, fiindcă privită mai de aproape situația se prezintă în felul următor: pentru cei 15 deputați aleși de colegiul inferior există în țară 2.460.000 de locuitori „de culoare"; pentru cei 15 deputați aleși de colegiul superior există o populație albă de numai 77.000 oameni. În plus: din cei 2.460.000 de băștinași au fost admiși la alegeri numai aproximativ 95.000 de persoane în timp ce întreaga populație albă adultă a fost trecută pe listele electorale. Și încă un amănunt, privitor la colegiul al treilea: pentru ca un candidat „de culoare" înscris pe lista „generală" să poată fi considerat ales el trebuie să întrunească cel puțin 10 la sută din voturile alegătorilor albi, indiferent de numărul voturilor obținute din partea alegătorilor „de culoare".

Scopul urmărit de această din urmă „încîlceală" va fi mai ușor de înțeles dacă vom cerceta forțele care s-au înfruntat în alegerile din această țară. Interesele populației autohtone sînt reprezentate de Partidul unit al independenței naționale care s-a prezentat în alegeri sub lozincile: „Libertate și independență pentru Rhodesia de nord", „Jos Federația rasistă" — partid care se bucură de un larg sprijin de masă. Colonialiștii și interesele monopolurilor care exploatează imensele bogății ale Rhodesiei de nord sînt reprezentați de Partidul federal unit al lui Welensky. Pentru a se asigura împotriva unei înfrîngeri, colonialiștii au introdus pe arena politică, cu mult înainte de alegeri, pe Harry Nkumbula, spărgător al unității de acțiune a mișcării de eliberare națională, amicul lui Chombe, cu al său partid așa-numitul Congres național african, pentru a putea „culege" la momentul oportun voturile ce le pierde partidul lui Welensky. Cu alte cuvinte e vorba de o stratagemă diversionistă menită să asigure promovarea, prin al treilea colegiu, în Consiliul legislativ, al unor oameni mai „comozi" pentru colonialiști, în locul unor deputați combativi care să reprezinte interesele populației „de culoare".

Dar rezultatele alegerilor au demonstrat că, colonialiștii și-au greșit socotelile. În ciuda acestui sistem electoral fraudulos și a terorii sălbatice dezlănțuite împotriva membrilor și simpatizanților Partidului unit al independenței naționale (mii de oameni au fost arestați și maltratați bestial, au fost incendiate cîteva sate) alegerile s-au soldat cu un rezultat care i-a „dezamăgit" cumplit pe colonialiști. Deși partidul lor a obținut 15 mandate (firește, cele ale colegiului superior), Partidul unit al independenței naționale a obținut 14 mandate, iar Congresul național al lui Nkumbula numai 5. Cît privește celelalte 10 mandate (sînt toate ale celui de al treilea colegiu pentru care votează și albi și africani) nici unul din candidații propuși n-au putut obține voturile necesare pentru a fi aleși.

Ca urmare, n-a putut fi alcătuit noul „guvern" al Rhodesiei de nord, formarea lui fiind amînată pentru o dată după 10 decembrie cînd urmează să aibe loc alegeri suplimentare.

În prezent au loc tratative între cele două partide africane în vederea formării unei coaliții pentru alegerile suplimentare, sub lozinca lichidării Federației.

Dar chiar și rezultatele de pînă acum ale alegerilor arată că perspectivele de viitor ale colonialiștilor în Rhodesia de sud sînt întunecate. „În urma alegerilor, partidul colonialiștilor nu mai poate conta ca o forță politică în această țară" — a arătat Kenneth Kaunda, liderul mișcării pentru independență din această țară. De aceeași părere este și săptămînalul britanic „The Sunday Times" care scrie: „Rezultatul alegerilor din Rhodesia de nord, deși neconcludent, arată că zilele Federației sînt numărate".

A. STANCIU

Acolo unde a trăit Dostoievski

(Urmare din pag. 1)

Cobor din autobuz pornind de-a dreptul pe strada care poartă numele scriitorului, convins că muzeul trebuie să fie prin apropiere. Într-adevăr, după mai puțin de o sută de pași, mă aflu înaintea unei clădiri în stil clasic rusesc, de la începutul secolului trecut, o clădire modestă, ca un conac de boier ruinat, înconjurată de dependințe scunde, pe care ai putea să le iei drept odăile slugilor.

Sînt îndrumat spre una din acele dependințe din stînga clădirii principale.

Acolo s-a născut Dostoievski la 30 octombrie 1821, într-o zi de toamnă, asemănătoare aceleia în care îi treceam pragul casei. Acolo și-a petrecut copilăria pînă la vîrsta de 13 ani, cînd a devenit „intern" al unui liceu moscovit, unde avea să rămînă cîtva timp, înainte de a se muta la Petersburg.

Urc cele cîteva trepte de la intrare cu sfiala pe care o încerci atunci cînd pătrunzi în ambianța în care au trăit, au gîndit și au lucrat marii creatori dar și cu o ușoară părere de rău.

Poate că aș fi fost mai bucuros să cunosc casa în care a scris **„Crimă și pedeapsă"** sau **„Idiotul"**, încăperile pe care imaginația le-ar fi putut popula în voie cu eroi dostoievskieni — bunul cneaz Mișkin și înțeleptul Zosima, sumbrul Smerdiakov și pătimașa Nastasia Filipova. Mi se pare că pereții casei în care mă aflu n-au fost martorii niciunui „mister de creație". Filele împestrițate trudnic, cu o caligrafie labirintică, amețitoare, care vor fi dat mult de furcă istoricilor literari, au fost scrise în alte părți. Muzeul de la Moscova evocă, întîi de toate, amintirea lui Fedia, copilul sensibil și bolnăvicios, crescut sub tutela unui tată aspru și pedant.

Iată, în odaia asta medicul Mihail Andreevici Dostoievski își medita băieții la latină. Frații învățau cu meditator tocmit, dar și cu tatăl lor. Deosebirea consta în faptul că acesta de pe urmă obișnuia să-i țină toată lecția în picioare, neîngăduindu-le nici măcar să se sprijine cu coatele pe masă.

Copiii vor fi privit afară pe furiș, cu gîndul la joacă, prin aceleași geamuri înguste prin care zărim astăzi parcul desfrunzit din fața fostului spital Mariinski.

În 1821 doctorul Mihail Dostoievski primește direcția acestui spital, a cărui clădire, cu înfățișare de conac modest, o văzusem la venire. Strada purta piosul nume de „Bojedomka" (Casa lui dumnezeu). Cîrmuitorii de atunci socoteau că fac operă caritabilă, plăcută „celui de sus", ținînd acolo un spital pentru săraci, în care nu vor fi încăput mai mult de 50—100 de paturi, din cele 700 cîte aveau toate spitalele Moscovei pe vremea aceea.

Fedia s-a născut chiar în anul în care lui Mihail Andreevici, tatăl său, i se încredințase conducerea spitalului. Dostoievski avea să-și petreacă copilăria în mijlocul unor oameni loviți în cea mai mare măsură de suferință și de sărăcie. Se știe că pensionarii spitalelor, mai cu seamă ai spitalelor pentru săraci, se recrutau atunci dintre oamenii care n-aveau putința să se trateze într-altfel. Nici un om cu dare de mînă n-ar fi consimțit să fie internat într-un asemenea spital.

...În ceasurile cînd izbutea să scape de sub supravegherea tatălui, proaspăt „înnobilat" cu titlul de asesor de colegiu, care-l săltase — în sfîrșit! — în rîndurile aristocrației, micul Fedia își petrecea timpul în chip ciudat. Fratele său, Andrei Mihailovici, povestește că viitorul mare scriitor prefera jocurilor copilărești discuțiile discrete cu bolnavii, în ciuda interdicției paterne.

...În această casă a copilăriei nu s-a născut nici Raskolnikov, nici Rogojin. Dar, neîndoielnic, aici au căpătat ființă, în mintea scriitorului, triștii eroi ai cărților sale de început, „umiliții și obiditi", „oamenii sărmani" care nu vor fi fost alții decît tîrgoveții săraci, roși de boală și de mizerie întîlniți pe aleile parcului.

In duminicile cu vreme frumoasă, familia doctorului Dostoievski se îndrepta, asemenea tuturor moscoviților din cartier, spre cringul Mariinskaia, a cărui amintire o mai păstrează străzile din partea locului și stațiile de autobuz.

Mihail Dostoievski megaloman — suferind în egală măsură de mania „măririi" și de setea de înavuțire, care aveau să-l ducă la un sfîrșit tragic (Mihail Dostoievski a fost ucis de țărani pe moșia pe care o cumpărase) — nu îngăduia, probabil, copiilor să se amestece cu „plebeii". Dar este cu neputință ca lumea pestriță a picknik-ului duminical să fi scăpat atenției micului Fedia: muncitorul sleit de o săptămînă de muncă istovitoare în fabrica proaspăt înființată, croitoreasa bolnavă de ftizie, bucătăreasa venită de curînd de la țară — oameni care se străduiau să spulbere cu distracții nevinovate necazurile vieții; gradatul învoit de la cazarmă, polițaiul beat, fanaticul „nebun întru Hristos", „cinovnikul" mîndru de uniforma sa și cîte alte specimene ale Rusiei de odinioară.

Vizitez una după alta cele vreo 4—5 camere pitice, ocupate cîndva de familia Dostoievski. Privesc foto-copiile manuscriselor, obiectele care au aparținut scriitorului, fotografii, cărți apărute în Uniune, cărți traduse în zeci de limbi ale pămîntului.

Exponatele te copleșesc prin numărul lor și prin puterea lor de evocare. Îți pare rău că nu poți să le memorezi pe toate, oricît de mult ai dori aceasta... Soluția? Să mai vii odată!

Afară, drept în fața intrării principale, în fostul spital Mariinski, zăresc o statuie veche, extrem de originală, al cărui autor nu-l mai reții. Dostoievski este înfășurat într-o îmbrăcăminte stranie, semănînd cu o togă romană, sau mai degrabă cu o cămașă foarte largă; are umerii și brațele goale, iar ochii, fruntea, gura, exprimă concentrare și melancolie, asemenea cunoscutului tablou al lui Perov sau, poate mai mult decît acesta. Așa cum arată ai zice că este miticul Iov, îndelung încercat de boală și de tot felul de urgii, că înmănunchează în el toate suferințele vechi ale umanității, că murmură parcă, cu amărăciune: „smerește-te om mîndru!".

Dar conștiința contemporană, conștiința compatrioților marelui rus, conștiința oamenilor care făuresc orînduirea cea mai dreaptă, în spiritul celui mai nobil umanism, nu-l poate accepta pe acest Dostoievski.

Preluînd din paginile sale ceea ce este cu adevărat înălțător, ceea ce este aproape de inima omului liber și demn, ceea ce ajută la denunțarea vechiului, milioanele de cititori sovietici răspund, peste ani, genialului scriitor, cu o replică fermă: **„Înalță-te din ce în ce mai sus, om mîndru și liber!".**

Boris BUZILA

Aici a scris Dostoievski „Insemnări din casa morților" și „Umiliți și obidiți".

„COCONU" LUI GRIGUȚĂ

Din pricina coloritului mărgelelor — greu de prins în vorbe — pe care flăcăii le poartă ciucure la clop, sau datorită tonurilor vii ale straițelor lucrate cu migală și petrecute cruciș peste umăr, se zăresc, de departe, ca niște fișii de curcubeu. Bine nu poți ști de ce, dar pe toate ulițele din Certeze, în zilele acelea de miez de toamnă, parcă a înflorit primăvara...

Sîntem poftiți de Grigore Buzdugan — Griguță — să-i fim oaspeți un ceas-două, cît ne-o fi voia și ne-o îngădui graba. Griguță, cu toți cei 38 de ani ai săi, e încă tînăr. Înalt și subțire, se ține drept în umblet, ca un brad din pădurile Maramureșului.

Pășim agale alături de el și-i sorbim sporoava atît de neobișnuită pentru un oșan. Deodată, fără veste, Griguță tace. Tace și pare că ascultă ceva. Îl privim nedumeriți și-n cele din urmă, rușinat, parcă scuzîndu-se, ne explică:

— Mai avem puțin. Uite, colea, a patra casă. Ascultam... Iar cîntă coconu meu...

Și parcă mai mult pentru sine: „A doua și-a patra îs tare dezacordate".

Intrăm într-o odaie împodobită de jur împrejur cu blide și ștergare, un adevărat brîu de mozaic din pînză și argilă arsă. Gazda, abia de închină primul pahar cu palincă în cinstea noastră că se și îndreaptă cu nerăbdare către „cocon", un băiețel de 7-8 ani, cu ochii negri, rotunzi și mirați. De cînd am intrat noi în casă, piciul a lăsat să-i cadă moale în poală o vioară cu arcuș cu tot. Abia acum i-o întinde la un semn tăcut lui Griguță care-i încearcă strunele cu îndemînare de meșter, o învîrtește, o răsucește, iar ciupește cu vîrful degetelor firele subțiri și întinse, ascultă odată, apoi încă odată și în sfîrșit surîde larg, mulțumit. Trece pragul în odaia vecină și se întoarce de acolo cu o altă vioară. O mîngîie parcă în glumă cu arcușul și cascadă de sunete pline de farmec se revarsă din cutia de brad. Mezinul gazdei noastre și-a rezemat și el bărbia micuță, de muchia lustruită a viorii și se străduiește din răsputeri să ajungă din urmă tumultul nestăpînit al melodiei. Dar citeodată degetele nu ascultă porunca imperioasă a gîndului, și-atunci, prin cîntecul îndrăcit de joc străbat acorduri false, spre disperarea „coconului" care se-apropie la față ca focul. Griguță se îndură în cele din urmă și trece mai domol arcușul pe strune. Ei, acum e altceva ! La început mai greu, apoi tot mai lesne, cele două viori cîntă pînă la urmă în același glas.

Bătrînei, bunica „coconului", care șade pe laviță lîngă noi, i s-au umezit ochii. Dă din cap în dreapta și-n stînga și murmură cu emoție: „Ia te uită cum învață puiul de rîndunică să dea din aripi".

În casă s-au adunat feciori și fete. Griguță Buzdugan e ceterașul comunei. Mai sînt și alții e drept, dar el e socotit cel mai bun. Îl cunosc oamenii și la Negrești și Bixad, la Huta și-n alte comune, mă rog, s-a dus vestea în tot Oașul.

Podeaua de scînduri din odaia ceterașului a început să tresalte sub tropotitul jocului oșenesc. Și doi bărbați au slobozit chiar țipuriturî tunătoare. Fiul cel mic al lui Griguță nici n-a clipit însă. Concentrarea lui nu mai cunoștea margini...

Am plecat cu tot alaiul din casa ceterașului care era așteptat la horă. Și spre seară, cînd lăsasem în urmă comuna Certeze — leagăn al portului, cîntecului și jocului oșenesc — amintirile acelei zile de duminică ne petreceau încă :

Povestea Griguță Buzdugan că de cînd a deprins el meșteșugul arcușului, 45 de viori i-au fost spintecate de cuțit. Așa începeau bătăile în Oaș : întîi era făcută să amuțească cetera...

În ultimii ani nu numai că nu și-a mai înlocuit vioara dar i-a cumpărat și fiului celui mic una. Oamenii nu mai seamănă cu cei de altă-dată. Nu mai au pricini de dușmănie. Li s-au luminat mult mințile.

Ne urmăreau amintiri ale zilei aceleia de duminică petrecută în Certeze. Și peste toate, ochii negri, arzători și mirați ai lui Mitru Buzdugan, mezinul ceterașului, parcă ispiteau cel mai mult la reflecții.

Cine știe dacă peste cîțiva ani „coconu" lui Griguță nu va putea fi descoperit alături de pupitrul unei orchestre, așa cum vărul lui Gh. Buzdugan a jucat dans oșenesc și a fost aplaudat într-o sală de spectacole din Moscova. Fiul ceterașului Griguță, violonist adevărat ! N-ar fi de mirare...

Viorica CIORBAGIU

Lunga și misterioasa poveste a scrisului

Probe de scriere ale guvernatorilor orașelor chinezești în prezența împăratului Hinen Song (pictură pe mătase din veacul al XVIII-lea)

V-ați întrebat vreodată de ce omul a inventat scrisul ? Este oare scrisul o invenție sau un gest natural al omului ?

Totul a început în ziua în care popoarele de agricultori și păstori din antichitate au simțit nevoia unui sistem pentru a-și însemna oamenii, turmele, rezervele de alimente din colectivitatea în care trăiau. Unii cercetători — ca Gourmont de pildă — stabilesc în timp originile scrisului spre sfîrșitul perioadei matriarhatului preistoric. Pe de altă parte, un text chinez antic, care se crede că ar fi scris de Confucius, menționează următoarele : „Sfinții părinți, din vremurile străvechi, au înodat frînghiuțe (au scris), pentru a guverna".

Scrisul s-ar fi născut deci ca un instrument de conducere a oamenilor. Chinezilor însă, le contestă paternitatea scrisului egiptenii și în deosebi sumerienii. Civilizația chineză, spre deosebire de cea egipteană, nu s-a stins și a continuat să dăinuiască în istorie, lăsînd popoarelor întregii lumi unelte fundamentale pentru scris, cum ar fi hîrtia, cerneala și tiparul. În China, scrisul s-a dezvoltat pe baza ideogramei, căci în această țară a ști să scrii însemna să știi să vezi, să pictezi, să asculți muzica, să guvernezi. De aceea vechii funcționari chinezi ai antichității își ziceau cu mîndrie „literați", iar înalții demnitari erau supuși la examene severe de scris, în prezența împăratului, pînă în secolul XIX.

Spre deosebire de chinezi, fenicienii, navigatori și negustori pricepuți ai lumii antice, au descoperit un sistem mai practic și mai ușor de a scrie inventînd un alfabet consonantic, care s-a răspîndit cu repeziciune printre popoarele cu care aveau legături comerciale. În veacul IV, însă, un grec isteț a introdus în alfabetul fenician, devenit între timp semit, cele cinci vocale, dînd naștere astfel alfabetului modern. De atunci încoace interferențele dintre diferitele sisteme de scrisuri au fost inevitabile și au dat naștere diferitelor alfabete și moduri de folosire a lor (de la stînga la dreapta și invers, de sus, sau de jos) după fantezia și obiceiurile fiecărui popor.

Pentru a scrie, oamenii au folosit diferite materiale ca suport, după cum natura înconjurătoare le oferea mai cu ușurință : piatra, nisipul, lemnul, papirusul, trestia de bambus, ceara, mătasea și, în cele din urmă, hîrtia. Tot astfel și instrumentele folosite pentru scris au fost dintre cele mai diferite : vîrfurile ascuțite de metal, unghia, pensula, penele păsărilor, creionul, penița metalică și, în cele din urmă, stiloul cu peniță metalică și cu cerneală, sau cu o mică bilă în vîrf și cu pastă. Ca să nu mai vorbim de mașina de scris, care a mecanizat și acest mijloc de transmitere și păstrare a gîndului omului, unificînd caligrafia fără a izbuti însă să unifice și ortografia.

Istoria scrisului este și istoria caligrafiei, procesul ei de dezvoltare fiind strîns legat de înflorirea artelor superioare arhitectonice și plastice. E de ajuns să ne gîndim la caracterele rotunde ale romanilor, la cele ale alfabetului gotic, la cele cursive clasice ale umaniștilor. Cu toată afluența tiparului în occident (introdus și dezvoltat de Gutenberg și Aldus Manuzius), pînă în veacul XIX au dăinuit puritatea și caracteristicile diferitelor scrieri.

Mai tîrziu, încep ororile : de la majusculele umflate, diforme, împodobite cu noduri, folosite în așa numita „belle epoque", pînă la recentul grafism „nouvelle vague" ce bîntuie în țările apusului și chiar pînă la caracterele descentrate, cubiste, de nerecunoscut, ale firmelor luminoase ce caută să atragă atenția publicului nu prin frumusețea ci prin grotescul lor. Abstracționismul încearcă să cuprindă și acest domeniu, în țările occidentale. Nu e deci de mirare că mulți cercetători și scriitori vorbesc cu admirație de tradiționalismul din China, „unde pictorul e caligraf iar caligraful pictează" și unde există posibilitatea unificării diferitelor moduri de scriere, deoarece caracterele indică lucrurile și nu simbolurile acestora. Se reproșează alfabetului chinez uriașa sa cantitate de semne ideografice. În realitate însă, se pare că din cele 40.000 de ideograme ale alfabetului chinez ar fi suficiente numai 2.500 pentru a putea citi orice. Acest număr, care pe noi (și mai ales pe școlarii de la noi) ne înspăimîntă, nu-i împiedică însă pe unii cercetători din occident — cum ar fi Etiemble — să propună scrierea chineză drept „scrierea de mîine". Viitorul, ne va dovedi dacă această premiză se va verifica în practică.

Florin AMIRA

Orașul fără străzi

(Urmare din pag. 1)

Aici fuseseră folosite pentru prima oară în țară o seamă de soluții tehnice îndrăznețe, noi, care imprimaseră un ritm nemaiîntîlnit lucrărilor, iar toată această experiență acumulată trebuia acum utilizată pentru a ridica într-un timp scurt noul oraș al siderurgiștilor gălățeni de pe dealul Țiglinei. Astfel, a luat ființă I.C.O.R., întreprinderea de construcții care primise sarcina de a realiza această lucrare.

Cu o pasiune de colecționar, tovarășul Mircea Chițu, directorul general al întreprinderii, ne-a pus în față un maldăr de fotografii care ne-au permis să vedem pe viu, aproape ca la cinematograf, cum s-au ridicat într-un an și jumătate (șantierul s-a deschis în mai 1961) cîteva mii de apartamente.

Pentru cine nu cunoaște cum arăta dealul Țiglinei e greu să-și facă o imagine asupra muncii eroice dusă de constructori. Așezat la confluența Siretului cu Dunărea, acest deal înalt, lutos, plin de crăpături ca niște adevărate prăpastii, părea neprimitor, greu de îmblînzit. Și totuși, apropierea de marele oraș siderurgic, suprafața mare de teren disponibil, a îndemnat pe proiectanți să fixeze aici germenele noului oraș. Munți întregi de pămînt au fost urniți din loc (și mai sînt încă mutați) pentru a face loc blocurilor cochete, pline de soare, construcțiilor social-culturale.

O comparație cifrică este, credem, grăitoare pentru a ilustra amploarea lucrărilor executate. Puse cap la cap, locuințele executate ar reprezenta un bloc cu 5 nivele lung de 4 kilometri. Dacă am socoti însă numai pe un singur nivel, blocul nostru imaginar ar acoperi distanța dintre Galați și Brăila. Fierul beton consumat aici ar fi suficient pentru a înconjura de două ori ecuatorul. Ca să nu mai vorbim de kilometrii de rețele de canalizare, apă, de drumuri care împînzesc șantierul.

★

În timp ce pe o mare porțiune a orașului ne aflăm în plin șantier, blocuri în diferite faze — de la fundații la finisări — întîlnindu-se pretutindeni, multe sectoare ale Țiglinei au căpătat deja aspectul orașelor moderne.

Și totuși, mergînd de la un bloc la altul nu prea, te simți într-un oraș. Mai degrabă într-un imens parc prin care s-a ridicat, ici și colo, cîte o construcție. Imaginea se datorează concepției arhitectonice noi. Izbitoare e, de pildă, absența străzilor. Alei din dale de piatră, înconjurate de verdeață și împînzite cu bănci, leagă un bloc de altul. Mari spații verzi despart între ele construcțiile. În mijlocul lor s-au amenajat tot felul de mijloace de distracții pentru copii, un adevărat paradis pentru cei mici. Plin de aer, de verdeață și de soare, cartierul respiră parcă sănătate.

Bineînțeles, că drumurile de acces nu lipsesc, dar ele înconjoară cîte un sector întreg de locuințe. Un motiv în plus pentru a invidia liniștea actualilor și viitorilor locatari.

Cuvinte bune merită și arhitectonica noilor locuințe, în mare majoritate cu cîte patru etaje (fac excepție blocurile turn care au 11 nivele). Intrări cochete, cu copertine frumos colorate, balcoane spațioase, vopsite în tonul clădirii, casa scărilor în întregime din sticlă și iluminată fluorescent, marea variație de culori de la o clădire la alta, totul dă o notă veselă, personală, care amintește de cele mai reușite construcții de pe litoral.

Cîteva blocuri sînt legate între ele printr-o clădire scundă dar elegantă, cu ferestre mari. Bănuiala noastră că ar fi magazine în curs de amenajare a fost infirmată. E vorba despre un lucru nou și extrem de interesant. Și iată despre ce anume. Blocurile respective sînt formate din garsoniere și destinate tinerilor necăsătoriți. Or, ținînd seama de nevoile acestora, s-au construit acele clădiri-parter care cuprind o sală de primire pentru vizitatori, o bucătărie de bloc, un bar, o sală de lectură etc. O idee ingenioasă și utilă care va fi cu siguranță bine primită de viitorii locatari.

★

Dacă construcțiile pe care le bănuiam cu destinație comercială s-au dovedit a fi cu totul altceva, aceasta nu înseamnă că locuitorii Țiglinei nu vor avea posibilitatea să se aprovizioneze cu cele necesare. Ba mai mult, putem spune fără teamă să fim contrazișî că magazinele ce se amenajează aici întrec în ce privește aspectul lor ce s-a început pînă acum la Galați.

Ca și multe alte lucruri din noul oraș și magazinele vor fi aici de un tip deosebit. Ele nu s-au amenajat la parterul blocurilor ci într-un complex special construit pe o suprafață de 4.000 m.p., primul dintre cele ce vor fi construite aici, în care sticla a fost din belșug folosită. Dimensiunile acestor unități, arhitectura lor interioară, utilajul comercial dintre cele mai moderne, vor face ca o cumpărătură efectuată să constituie o adevărată plăcere, cu condiția ca și deservirea să fie la nivelul acestor unități moderne ; lucru pe care îl sperăm și noi și (mai ales) cetățenii orașului. Pînă în prezent s-au deschis magazine pentru desfacerea cărnii, produselor de pescărie, legumelor și fructelor, piinii, țigărilor, urmînd ca marile unități — un magazin alimentar cu autoservire, unul de produse metalo-chimice, o cofetărie, o librărie etc. — să-și deschidă porțile în curînd. Ideea, nouă în orașele noastre, a amenajării unui asemenea ansamblu comercial aparține proiectanților de la ISCAS (care au executat de altfel, proiectele întregului cartier).

Alături de marele complex comercial a început să se ridice un cinemascop cu 800 locuri a cărui construcție a ajuns într-o fază avansată.

Într-o perioadă ulterioară se va construi pe faleza dinspre Dunăre, un mare restaurant care va constitui, cu certitudine, un punct de atracție pentru locuitorii întregului Galați. Ca și marele parc de cultură și odihnă care va înconjura ca un brîu, cartierul.

★

Ritmul de construcții a depășit la Țiglina limitele îndeobște cunoscute. De la deschiderea șantierului și pînă în prezent s-au dat în folosință 2.560 apartamente, urmînd ca pînă la finele anului să se mai predea locatarilor încă 1.050 apartamente. Faptul că planul pe primele nouă luni ale anului a fost îndeplinit cu 8 zile înainte de termen constituie o garanție că și această sarcină va fi realizată. În afară de aceasta, se află în diferite faze de lucru încă 1.000 apartamente care vor fi terminate în cursul anului viitor. În acest fel primul sector al Țiglinei care va cuprinde 5.700 apartamente se apropie de faza finală a construcțiilor.

Explicația ritmului înalt al lucrărilor stă în folosirea unor metode rapide de lucru. Majoritatea blocurilor s-au confecționat din panouri mari prefabricate sau după metoda cofrajelor glisante executate aici pentru a doua oară în țară, după constructorii din Constanța. De un mare ajutor au fost în această privință utilajele de mică mecanizare : mașina de rașchetat parchete acționată electric, mașina electrostatică cu care se aplică zugrăveli și vopsitorii, pistoalele de împușcat dibluri, macaralele de ridicat materialele de finisaj, schela suspendată cu mai multe nivele pentru fațade etc.

De asemenea, în blocuri s-au folosit o gamă largă de materiale noi, precum covoare din policlorură de vinil pentru pardoseli, tapete semilavabile, obiecte sanitare și băi colorate, înlocuitori de faianță din masă plastică, plăci aglomerate pentru confecționarea mobilierului fix și a pereților despărțiți, geamuri riglate, jaluzele din aluminiu eloxat, lămpi fluorescente etc.

★

Seara, din depărtare încă, miile de becuri albe care strălucesc la ferestrele blocurilor îți vestesc că aici s-a ridicat o așezare de mari proporții. Orașul viitorilor siderurgiști gălățeni va fi la înălțimea imensei construcții industriale ce se ridică în portul dunărean, la înălțimea cerințelor unor oameni care desăvîrșesc socialismul.

Paul MARIAN

...Multe sectoare ale Țiglinei au căpătat deja aspectul orașelor moderne

Porțelan

(Urmare din pag. 1)

O rețetă în care cantitățile se măsoară cu tonele

Oricît m-ar stăpîni impresia aceea de la început, nu e posibil să încep a vorbi despre rețeta de fabricare a porțelanului punîndu-i maistrului Teodor Mureșan, întrebări cam de acest gen :

— Ce cantități de feldspat și caolin se folosesc pentru rețetă? Sau:

— Cînd se adaugă nisipul și acidul clorhidric ? Ori, știu eu :

— Cît timp trebuie să stea aluatul (de fapt e vorba de un amestec) în moară?

Deși întrebările, care n-ar părea — chiar în forma aceasta — nepotrivite, n-au fost rostite, maistrul Mureșan mi-a schițat în linii mari procesul de preparare a pastei pentru fasonare pornind de la materia primă pe care am văzut-o sub formă de praf și ajungînd pînă la magaziile în care ea a devenit o pastă densă de o culoare alb-cenușiu. Prepararea acesteia în moara pentru porțelan la finețea cerută are rosturile ei. Măcinarea la moară cu tabele căptușite cu piatră silex sau cărămizi de porțelan, trecerea prin agitatoarele ale căror site au 6400 ochiuri și respectiv 4900 ochiuri pe cm.², prin bazinul unde se face filtrarea, prin presa vacuum care ajută la omogenizarea pastei, trecerea la dospire și, în sfîrșit, după ce mai este dată odată prin presa vacuum, păstrarea pastei, sub forma unor calupuri uriașe, într-o magazie de unde pleacă în alte secții ale fabricii, iată pe scurt drumul pînă la botul de pastă din care va căpăta formă farfuria sau ceașca.

Precizie și finețe

De fapt, o farfurie sau o salatieră le-am văzut luînd formă în cîteva minute. Nagy Ștefan, unul din muncitorii de la strungărie — și termenul nu e greșit căci se lucrează la strung — îmi arată cum din felia aceea rotundă de pastă se poate face printr-o mișcare rapidă de învîrtire, cu ajutorul cuțitului-șablon și al buretelui, o salatieră. Lîngă locul lui de muncă se strînseseră rînduri întregi de salatiere așezate pe niște bucăți lungi de lemn ca pe niște tăvi de mari proporții. Îndeminarea e vizibilă căci salatiera iese ușă nici un defect. Operația aceasta se repetă cu aceeași îndeminare, cu aceeași grijă pentru precizia lucrului și finețea lui, de 180-200 ori într-o zi de muncă.

Femeia subțirică și mică de statură pe care am cunoscut-o la turnătorie, muncitoarea Elisabeta Szente, care lucrează de 20 de ani în fabrică și mi-a fost prezentată drept „specialistă în toate sortimentele", dovedește în practica zilnică ce rezultate se pot căpăta îmbinînd asemenea calități. Din degetele-i înguste și mlădioase apar supiere, cești, farfurii, într-un timp pe care nu-l poți măsura decît cu minutele.

Dar pînă să ajungă la sortare și să capete calificativ de calitate, farfuria ceașca sau bibeloul trec prin alte cîteva secții. Proaspăt confecționate, așezate în tiparele lor, acestea se usucă întîi și abia după aceea merg la cuptoare. Și aici precizia își spune cuvîntul. De felul în care e dirijat focul în cele 9 cuptoare mari și 2 mai mici care înghit fiecare cîte 9-10.000 piese, depinde netezimea și culoarea uniformă. Iată de ce, muncitorii de la cuptoare sînt ochi și urechi la toanele focului, care trebuie strunit după nevoie. „Indicele de calitate la cuptoare a crescut simțitor", mă informează maistrul Ioan Hirțan și tot de la dînsul aflu că aceasta au contribuit mult echipele conduse de Augustin Pop și Alexandru Pușcaș sau șefii Augustin Miron, Szentgyorgyi Adalbert și alții.

Luciul și podoabele

Dar farfuria are chiar după ardere culoarea aceea a pastei fără pic de luciu. Îi lipsește, întocmai ca unui tort, glazura. Într-una din sălile secției unde lucrează numai femei a apărut o nouă mașină, o inovație din întreprindere, care înlocuiește munca de glazurare ce se făcea și se mai face încă manual. Ingenioasa mașină are niște brațe mari de metal care prind farfuria și o trec prin glazură apoi o îndreaptă spre banda de ștergere (se șterge piciorul farfuriei ca să nu se lipească de capsula pe care se așează). Deocamdată această mașină care glazurează 8000 piese în opt ore e specializată numai pentru farfurii. Adaptarea ei la alte sortimente, e în studiu.

În sfîrșit, după a doua ardere care fixează glazura, farfuria are luciul pe care-l cunoaștem. Numai că-i lipsesc podoabele. Deci iată-ne ajunși la decorare. Fiecare linie albastră sau aurie, fiecare culoare, fiecare desen își au migala și povestea lor. Aici capătă fiecare obiect personalitate, iar dacă peste tot finețea și precizia sînt atributele muncii, la atelierul de decor e nevoie și de fantezie, de gust artistic. Poate mai sînt multe de spus : că se lucrează cu pensula, ștampila, decalcomanii sau cu aerograf, că și aici există un cuptor de ardere care fixează diferitele decorări, că cei mai mulți dintre cei care lucrează sînt tineri, iar printre ei i-am cunoscut pe Maria Chețan și Ioan Morea, dar relatările s-ar întinde poate prea mult. Cu sortarea pe calități și trimiterea la ambalaj se încheie procesul de producție. Aici, ar trebui să se încheie și reportajul. Nu înainte însă de a consemna că la fabrica unde se produce zilnic între 14—18.000 produse de porțelan s-au creat anul acesta 14 modele și 26 decoruri noi. Asta pentru a adăuga la cuvintele folosite pînă acum: finețe, precizie, migală, gust, fantezie, pe acela de creație care le cuprinde în fapt pe toate

Lucia MANOLESCU
Fotografii : A. CONSTANTINESCU

LA PAS PRIN BUCUREȘTI

(Urmare din pag. 1)

Nu, nu pentru că ne-ar fi atras vitrina — golașă și urîtă te privește ca o oaie tunsă — ci pentru că aici se întretaie bulevardul Mărășești cu strada Cuza-Vodă și implicit, autobuzul 33 cu 44. Le dăm întîietate, noi fiind doar pietoni, și apoi traversăm.

Decorul patriarhal ne oferă priveliștea unor clădiri bătrînești, cu acoperișuri largi la intrare din fier forjat și vitralii multicolore. La un moment dat avem impresia că bulevardul se înfundă. Într-adevăr este aproape complet barat de niște enorme baraci împrejmuite, semn că prin apropiere a fost sau este un mare șantier de construcții. Îl ocolim și cu acest prilej întîlnim și biserica Leon-Vodă, pe străduța cu același nume. Săpăturile făcute în curtea acestui monument istoric, vechi de cîteva sute de ani, au scos la iveală în vara acestui an prețioase documente istorice.

Cotim din nou și dintr-odată ne aflăm în fața unui bulevard, aproape neobișnuit de larg, de-a lungul căruia se înșiră doar blocuri noi, masive și impunătoare. Aceasta este magistrala Nord-Sud, sau mai bine zis, o parte a ei. Căci magistrala, care va parcurge întreg Bucureștiul de la miază-noapte la miază-zi, cuprinde deocamdată două mari etape de construcții : străpungerea de la bulevardul Mărășești la strada Lînăriei și apoi străpungerea de la Bulevardul Mărășești la podul Șerban-Vodă. Prima parte a magistralei a început să fie construită în primăvara anului 1960 și s-a terminat la sfîrșitul lui 1961. Ea cuprinde 10 blocuri — opt cu parter și 7 etaje, iar două cu parter și 10 etaje — totalizînd 1064 de apartamente și multe magazine. Aceste blocuri au fost executate în sistem fagure cu diafragme turnate în monolit și panouri de fațade prefabricate. Poate că pentru necunoscători în materie, asta nu spune prea mult. Așa că, să facem mai bine cîțiva pași și să le privim mai îndeaproape.

De la înălțimea lor — pe care însuși Icarus cred că ar invidia-o — balcoane cu iederă, cu ficuși și ghivece de garofițe rîd în soare, fericite că satisfac dragostea de verdeață a stăpînilor lor, care au renunțat la casele cu curți în favoarea blocurilor moderne. La ferestre se ondulează, suple și elegante, perdele din relon, dovedind și ele că proaspeții mutați vor să acordeze interioare moderne la magistrala modernă. Predilecțiile pentru orele libere, petrecute în halat și papuci, sînt trădate însă tot de... balcoane : borcane cu gogoșari, colivii de păsărele, șezlonguri, frînghii de rufe, sănii de copii, funii de usturoi, căluți de lemn, covoare scuturate, biciclete — toate se înșiră ca într-un ciudat bazar sporind policromul decorului. Și fiindcă tot am vorbit de cromatică nu ne putem abține să nu remarcăm blocul vopsit în albastru-mort și crem-pămîntiu (din fericire e unul singur) care dăunează aspectului general, dovedind o idee neinspirată și o totală lipsă de bun gust.

Cei mai mici locatari însă nu se ocupă cu estetica — o lasă în seama celor mari — ei au înalte preocupări automobilistice. O droaie de prichindei, cred că cel cel mai vîrstnic nu se poate lăuda cu mai mult de 4 ani, fac o larmă de răsună toată magistrala. Constituiți în echipe, probabil după legile nescrise și veșnic noi ale copilăriei, fac pe trotuar curse de triciclete. Uitați-vă la ei : capișonul le-a căzut pe sprîncene, paltoanele groase îi fac rotunzi ca niște mingi de fotbal, stau cu mîinile goale ca să „simtă" mai bine „volanul", din cînd în cînd smiorcăie de frig — și țipă cît îi țin gura :

— Tovalășe, ține dleapta, te nu știi ?

Cel din urmă bloc situat pe partea dreaptă a magistralei are un surplus de originalitate, notă pe care i-o dau copertinele de la ultimul etaj ce adăpostesc spațioase terase. Privite de departe ele par niște enorme aripi curbate, gata să-și ia zborul spre înălțimile cerului. Aici, la parter, se află moderne magazine : de carne, de fructe, o alimentară, o tutungerie, etc. Dar ele există deocamdată doar virtual, pentru că nu s-au deschis — deși răgaz a fost destul — prezența fiindu-le consemnată doar de... firme.

La capătul magistralei, clădirile țesătoriei de mătase „Flamura roșie" ne atrag atenția că am intrat în strada Lînăriei. Bătrîna și lunga stradă a Lînăriei, pe care o întîlnești amintită în toate cărțile de istorie a Bucureștiului. Pare-se că numele și-l datorează vechilor ei locuitori care, în vremurile de demult, se duceau să spele lîna în apele Dîmboviței și apoi o puneau la uscat în curțile caselor. Și încă un amănunt pitoresc : volumele de istoriografie consemnează că strada Lînăriei a fost una din ultimele artere ale Bucureștiului pe care, în anul 1926, circulau încă tramvaiele cu cai — dispărute complet în 1929.

Pînă aici, la intersecția cu strada Lînăriei, s-a construit prima parte a magistralei Nord-Sud. Cea de a doua parte, care va fi atacată în 1963, va prelungi magistrala pînă la Podul Șerban-Vodă — astfel încît din „Piața 1848" privirii i se va oferi întreaga esplanadă. Se preconizează ca noile construcții să cuprindă numeroase blocuri de cîte 8 și 10 etaje, un cinematograf, un restaurant modern etc.

După cum vedeți, acum nu vă putem invita la o plimbare pe aceste meleaguri noi, pentru că ele nu există încă. Dar, cunoscînd hărnicia constructorilor și minunile tehnicii moderne în construcții, ne rezervăm invitația pentru un viitor nu prea îndepărtat...

Pia RĂDULESCU
Fotografii : Nicu VASILE

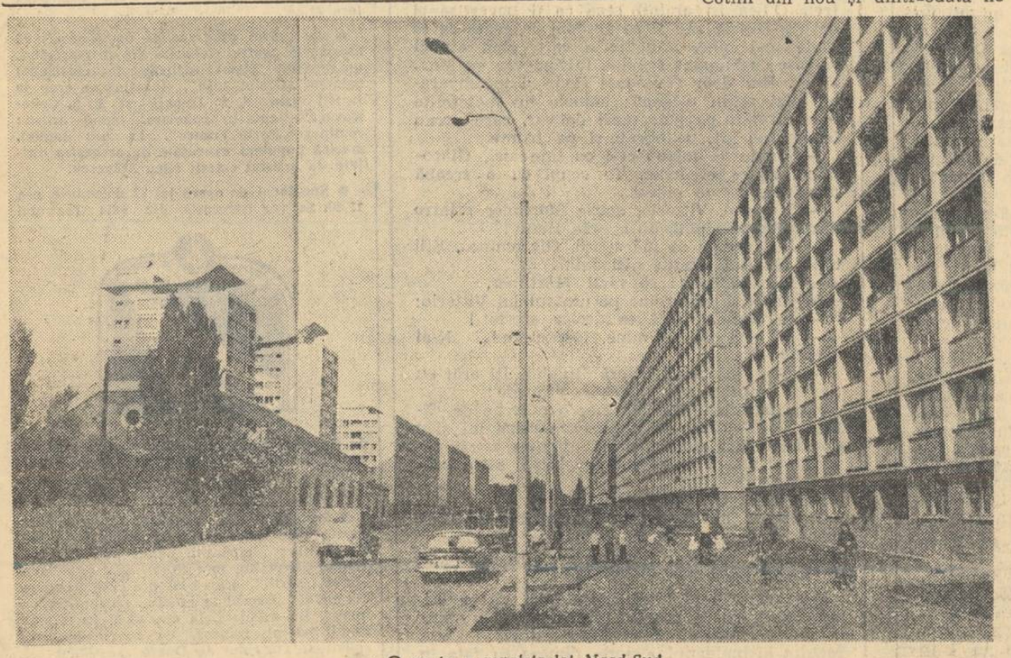

O parte a magistralei Nord-Sud

Într-una din sălile în care se fasonează pasta...

SCRIITORII ȘI ARTA CULINARĂ

Gogol și „Kulebjaka"

N. V. Gogol, adîncul cunoscător al sufletului omenesc, a fost foarte interesat și priceput în arta culinară. O cunoștință a marelui scriitor, A. O. Smirnova, relatează că Gogol frecventa neobosit, la Roma — unde lucra la „Suflete moarte" — locaIuri și saloane pentru a face investigații culinare.

Pentru meniul prînzului la Sobakevici, în „Suflete moarte", Gogol s-a inspirat dintr-o carte de bucate, editată în anul 1811 la Petrograd, „Bucătarul și ajutoarele sale".

Aceeași sursă La furnizat și rețeta pentru „kulebjaka" — o plăcintă uriașă, lunguiață, cu trei umpluturi.

Balzac și cafeaua

Marele scriitor francez lucra de obicei noaptea, la lumina unei feștile, și în timpul lucrului bea aproape fără întrerupere cafea. Cafeaua și-o pregătea totdeauna singur.

De îndată ce se consumă această băutură neagră, socotea Balzac,

omul se înflăcărează, gîndurile vin năvală, asemenea batalioanelor unei armate uriașe pe cîmpul de luptă, și bătălia începe.

Lev Tolstoi și cozonacul

La muzeul „Lev Tolstoi" există o carte de bucate, cuprinzînd rețete scrise de mînă de Sofia Andreevna Tolstoia. Printre rețete se află și cea a unui cozonac.

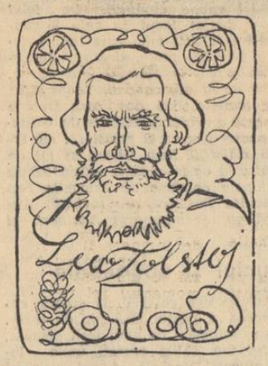

Iată și rețeta respectivă: 400 gr. făină, 200 gr. unt, 100 gr. zahăr pudră, 3 gălbenușuri și un păhărel de votcă. Pentru umplutură se iau 100 gr. unt, 2 ouă, se bate spumos. Apoi se adaugă cu lingura 200 gr. zahăr pudră, coaja rasă a două lămîi și sucul de la 3 lămîi. Umplutura se pune la fiert, se mestecă încontinuu și se lasă să fiarbă pînă cînd compoziția devine groasă, ca mierea.

IN 20 DE ANI MAI MULT DECIT INTR-UN MILENIU!

Uriașele progrese ale industriei sticlei

Bilanțul unui congres special

Anul acesta s-au desfășurat lucrările unui congres în care s-a făcut bilanțul progreselor realizate în domeniul industriei sticlei în ultimii 20 de ani; acest bilanț a constatat progrese mai mari decît în cursul unui întreg mileniu.

Folosirea sticlei în diferite ramuri industriale se lărgește neîncetat. În prezent se protejează capul rachetelor cu acoperăminte din sticlă, care sînt mai ușoare decît aluminiul și nu pot fi atacate de acizi. Se produc piese de mecanică de înaltă precizie din sticla denumită piroceram. Tuburile aparatelor de televiziune, ca și pătratele ferestrelor, sînt făcute din sticlă.

Cercetătorii atomiști sînt protejați împotriva radiațiilor radioactive mortale prin plăci de sticlă.

În ultimii ani, în combinația chimică a sticlei a fost încorporat plumb și bariu, reușindu-se să se conserve în felul acesta aspectul sticlei și în același timp ea să poată servi ca barieră de netrecut pentru razele gama, cele mai pătrunzătoare.

În domeniul industriei sticlei, numeroase fabrici din aproape toate țările lumii și-au extins activitatea de la gigantic la minuscul. Astfel, pentru anumite băi din sticlă s-au fabricat oglinzi de cîte 50 m². În același timp, în microchirurgie, de pildă, sticla aduce mari servicii, anumiți savanți folosind bisturii microminiaturale din sticlă...

Minunate țesături din sticlă

Sticla a devenit în prezent la fel de lesne de țesut ca și mătasea. În U.R.S.S., Franța, S.U.A., se produc perdele din sticlă care nu se deosebesc deloc de materialul textil obișnuit. Noua materie primă, folosită singură sau în combinație cu rășini sintetice, sticla textilă cunoaște un succes considerabil.

Aplicațiile țesăturilor din sticlă devin tot mai numeroase: acoperișuri, perdele, cortine etc. La un preț aproape egal cu cel al textilelor obișnuite, avantajele țesăturilor din sticlă sînt apreciabile: ele sînt neinflamabile și nu reține praful.

Construcții din sticlă

De la ferestre și luminatoare din sticlă, s-a ajuns în domeniul construcțiilor la uși întregi, pereți, și chiar apartamente întregi din sticlă. Nu numai că ea este la fel de rezistentă ca pereții din cărămidă, dar ea poate fi mai ușor colorată, este ignifugă, hidrofugă și poate izola complet zgomotele. Se produce în prezent sticlă prin care cei dinăuntrul unui apartament pot vedea ce se întîmplă afară în vreme ce cei de afară nu pot vedea deloc ce se întîmplă în apartament.

Sticla armată cu fibre din sticlă a devenit un element de bază în construcțiile moderne care înlocuiește tot mai mult betonul. În U.R.S.S., de pildă, ea este acum încercată în construirea unor diguri pentru hidrocentrale.

De la caroserii la avioane supersonice și rachete

Fibra de sticlă este larg folosită în industria automobilelor pentru confecționarea unor caroserii deosebit de aspectuoase. Ea servește la întărirea materialelor plastice: așezînd succesiv straturi de material plastic și straturi de fibră de sticlă se obține o „tablă" la fel de solidă ca și tabla de oțel. Avioanele franceze „Caravell" cuprind 600 de piese întărite cu fibră de sticlă. În combinație cu rășini sintetice fibra de sticlă este folosită la fabricarea rachetelor. De asemenea, din sticlă se produc rezervoare de mare capacitate, tuburi de canalizare etc.

Concomitent cu lărgirea extraordinară a aplicațiilor sticlei în tot mai numeroase ramuri industriale, în laboratoare se intensifică eforturile pentru pătrunderea secretelor structurii intime a sticlei. Există speranța că făcîndu-se apel la tehnica cea mai înaintată, cum ar fi folosirea radiației nucleare, se va obține un număr mare de varietăți de sticlă care să corespundă celor mai felurite exigențe ale vieții cotidiene moderne.

Ț. SIMION

O pendulă ...mergătoare

Ceasornicarii sălii de arme din Kremlin au reușit să repună în funcțiune o pendulă, al cărei model este unic în lume. Această pendulă... merge în sensul propriu al cuvîntului, ea putînd parcurge 12 m. pe zi.

Minunata pendulă, denumită Bachus, zeul vinului, îl reprezintă pe acesta stînd lungit, beat, și avînd pe capul său o găină care clocește. El doarme în carul său tras de un elefant, sub protecția paznicilor. Totul doarme... cînd de o dată, la oră fixă, începe să sune un clopot; paznicii se trezesc și se întorc scrutînd spațiul dimprejur. Vizitiul își ridică biciul, ochii elefantului se rotesc în orbitele lor și el începe să pășească. Zeul vinului se trezește, își deschide încet pleoapele și duce o cupă la buze; nemulțumită, găina îi dă o lovitură de cioc pe frunte.

Pendula „mergătoare" a fost făurită în urmă cu trei secole de un ceasornicar anonim. În ultimii 200 de ani ea n-a mai funcționat, anumite piese stricîndu-se, iar altele fiind ruginite. Cei mai buni specialiști dădeau înapoi în fața complexității mecanismului ei. Ea a fost repusă în funcțiune datorită priceperii deosebite a trei ceasornicari.

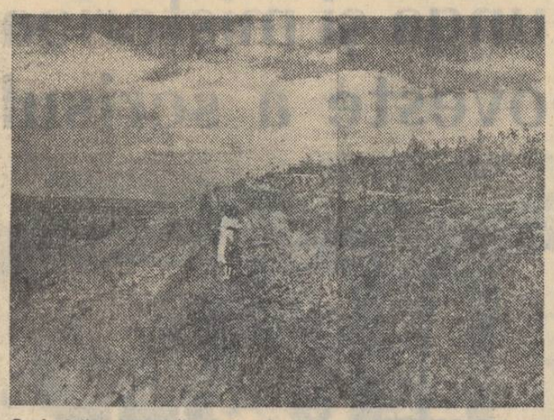

O plantație intensivă de pomi pe teren terasat la Stațiunea experimentală Argeș

Cercetătorii de la Ștefănești

Pe tovarășul inginer agronom Petre Baniță, l-am reîntîlnit deunăzi la sesiunea sfatului popular regional Argeș. Din vorbă în vorbă, am aflat că acum răspunde de activitatea unei noi stațiuni experimentale care are ca sarcină să dea soluții științifice pentru dezvoltarea agriculturii din această parte a țării.

— Sediul stațiunii noastre — *ne-a precizat tovarășul Baniță* — este la Ștefănești, la marginea Piteștiului. Dacă vă face plăcere...

Desigur că ne-a făcut plăcere să-i cunoaștem pe colaboratorii științifici, să vedem laboratoarele stațiunii, să ne familiarizăm cu temele de cercetare și să aflăm unele din rezultatele obținute.

— Aproape două treimi din suprafața arabilă a regiunii Argeș — *ne-a spus tovarășul ing. Berindei de la laboratorul pentru cultura cerealelor și plantelor tehnice* — sînt soluri podzolice. Cercetătorii noștri și-au propus să stabilească care sînt cele mai bune metode agrotehnice a căror aplicare să ducă la obținerea unor recolte bogate la diferitele culturi agricole. Bineînțeles că acordăm o mare atenție fertilizării acestor terenuri prin administrarea amendamentelor calcaroase și a îngrășămintelor.

În diferite unități agricole socialiste din regiunea Argeș se fac experiențe, se analizează rezultate, se confruntă păreri. Numeroși colectiviști din Cireașov, Scornicești, Bîrlogu, Răscăieți, Făgețelul și din alte sate, îi ajută pe cercetători în migăloasa lor muncă, se consideră răspunzători de succesul experiențelor care se execută pe unele loturi demonstrative.

Îndată ce am pășit în incinta stațiunii, am dat de o frumoasă livadă. Terenul, deși situat în pantă, în urma terasării, este folosit cu succes prin plantarea cu pomi fructiferi. Așadar, problemele pomiculturii intră și ele în raza de activitate a cercetătorilor de la stațiunea Ștefănești. Inginerul Stelian Coman ne-a dat toate explicațiile cerute. Ne-a vorbit, între altele, de colecția națională de cireși, unde se găsesc peste 60 de soiuri. Este în curs de realizare și o colecție cu 285 soiuri de păr.

— Deoarece livezile capătă în regiunea noastră o extindere tot mai mare — *ne-a spus tovarășul Coman* — colectivul nostru a studiat unele probleme legate de folosirea mai deplină a spațiului dintre pomi. Căci adesea într-un hectar de livadă rămîn 5500—7500 m. p. de suprafață care se pot cultiva cu diferite plante agroalimentare: porumb pentru boabe, porumb pentru siloz, ceapă etc.

Rezultatele experimentale au dovedit că problema merită să fie studiată. Într-o livadă de meri — intrată în al 7-lea an de la plantare — prin cultivarea spațiului rămas liber s-a obținut la fiecare metru pătrat, în afară de producția normală de fructe: 0,250 kg. de porumb boabe. 0,6 kg. de ceapă verde, 8 kg. de porumb siloz.

Și alte probleme importante din domeniul pomiculturii au fost luate în studiu. Este vorba de stabilirea unui complex agrotehnic în plantațiile tinere de pomi situate pe terase, a celor mai bune sisteme de îngrășare a pomilor de pe terase prin folosirea bălegarului, compostului sau a îngrășămintelor chimice, a căilor de folosire mai deplină a intervalului între rîndurile de pomi etc.

Discuția despre preocupările cercetătorilor secției de viticultură, conduși de tovarășul ing. Petre Baniță (care continuă o seamă de studii inițiate cu ani în urmă), s-a purtat într-un loc unde de regulă oamenii cei mai tăcuți capătă chef de vorbă: crama stațiunii. Fiindcă ne aflăm în plină campanie de vinificație, în locul degustării renumitelor vinuri de Ștefănești, am preferat o cană de must. Tovarășa ing. Alexandra Budan, care răspunde de vinificația strugurilor, ne informează că s-a terminat prelucrarea strugurilor din soiurile Pinot gris și Fetească albă.

— Producțiile de struguri la hectar — *ne spune ea* — au întrecut așteptările. Brigada de la Izvorani a scos în medie 10.000 kg. de struguri la hectar, cea de la Goleasca — peste 8.000 kg.

Pe bună dreptate, cercetătorii care se ocupă de problemele viticulturii se mîndresc cu colecția ampelografică care cuprinde 253 soiuri de struguri de masă și de vin. Există și o colecție de concurs, cu 50—60 de soiuri.

La laboratorul de viticultură mai aflăm că cercetătorii au încheiat lucrările la unele experiențe. După doi ani de studiu în viile pe rod s-a stabilit că cele mai bune rezultate (cu o producție de 40,5 la sută mai mare în comparație cu parcelele martor), s-au obținut în urma aplicării a 2 lucrări adînci și a 5 prașile, terenul fiind îngrășat cu gunoi de grajd și îngrășăminte chimice. De asemenea, sînt rezultate definitive cu privire la eficiența diferitelor măsuri agrotehnice în pepinierele viticole.

Th. MARCAROV

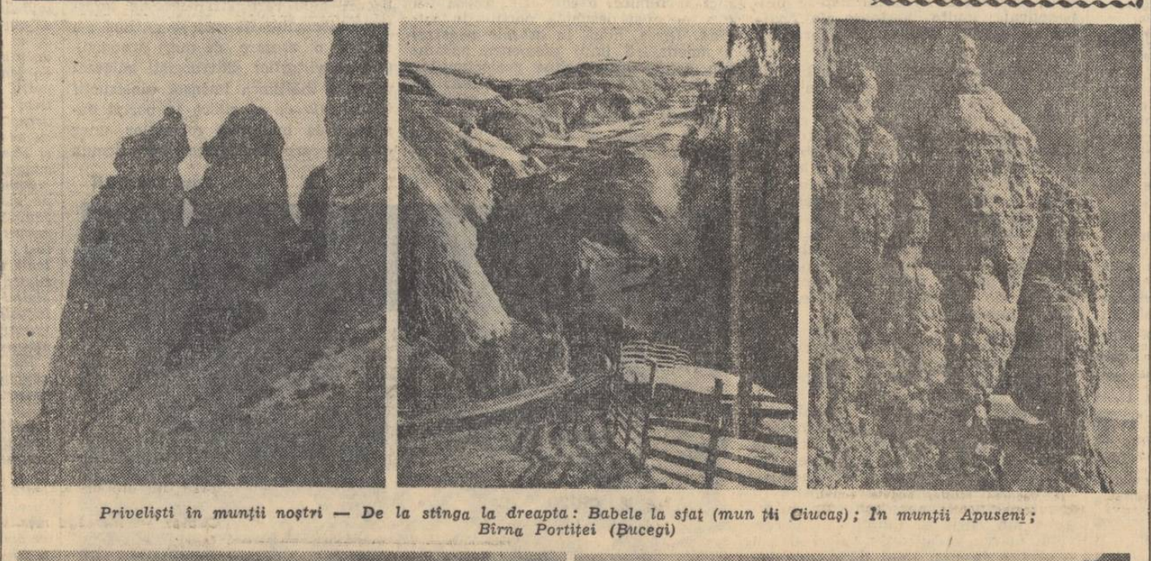

Priveliști în munții noștri — De la stînga la dreapta: Babele la sfat (munții Ciucaș); În munții Apuseni; Birna Portiței (Bucegi)

Stînga: Lacul Roșu; dreapta: Valea Izvorului, Stănișoara (Retezat)

Fotografii: Prof. V. ORZA

Micul ECRAN

Note de telespectator

...Din nou pe măsura realizărilor sale în acest sector, emisiunea de teatru în studio pe care televiziunea a prezentat-o sîmbătă seara. Piesa „Mașina de calculat", de Paul Everac, într-o interpretare aleasă (Florin Scărlătescu, Ion Lucian, Dem. Savu și Ștefan Bănică), a fost un spectacol alert, spiritual, bine pus în scenă.

...Interesantă și de astădată, emisiunea de varietăți. Cuprinzînd toate formele de expresie muzicală, de la muzica instrumentală la aria de operă (am revăzut pe excelentul tenor Cornel Stavru), de la operetă la muzica ușoară și populară, agrementată de bune numere coregrafice și de cîteva momente de satiră și umor, emisiunea de duminică a corespuns în general necesităților de diversitate și varietate ale genului. Am reținut melodia, în primă audiție, „Și toamna poate fi o primăvară" de Temistocle Popa, în interpretarea lui Ionescu, am revăzut cu plăcere pe talentatul M. Ciucă sau pe cîntăreața Ala Baianova, am savurat interpretarea plină de vervă prin care Mircea Crișan a însuflețit un text destul de sărăcăcios și am relevat din nou vocea, maniera și repertoriul cîntăreței Gigi Marga. Remarcabilă contribuția formației orchestrale condusă de Gelu Solomonescu.

...Foarte izbutită, transmisia meciului de rugbi România—Franța, atît în ce privește imaginea cît și comentariul (Em. Valeriu). Dar din nou sub așteptări transmisiile jocurilor de fotbal, însoțite de comentarii prolixe, improprii și neprecise (ca de pildă: „Ionescu pătrunde în careu, driblează unul, doi adversari — vai! ce mult driblează acest jucător în loc să paseze... dar iată-l singur în fața portarului, șut și gol!" (Crainic: D. Tănăsescu, la meciul Viitorul—Rapid). În schimb, jurnalul sportiv de la sfîrșitul emisiunii duminicale, ca și cel din seara de sîmbătă (redactat tot de D. Tănăsescu), bogat în informații și imagini, merită o subliniere.

...Îmbogățirea jurnalelor de ultime știri, pe care am semnalat-o și săptămîna trecută, a continuat, spre satisfacția telespectatorilor. Așteptăm o îmbunătățire similară a jurnalului televiziunii de la orele 19.

...Bogat și atrăgător programul de actualități culturale difuzat luni seara. Parcă i-a lipsit însă piperul strictei actualități, care ar fi putut fi presărat prin includerea în emisie, bunăoară, a unui moment din turneul Teatrului din Pireu.

...Și o doleanță exprimată de cîțiva dintre cititorii noștri: să fie mereu împrospătate benzile cu muzică înregistrată difuzată în pauze sau înaintea începerii programului.

Șt. RADU

Din emisiunile viitoare

● **Duminică 18 noiembrie, ca de obicei, gimnastica de înviorare (ora 8,50), emisiunea pentru copii și tineretul școlar (ora 9), rețeta gospodinei (ora 10,30) și emisiunea pentru sate (ora 11); transmisia fotbalistică (cuplajul de pe stadionul Republicii în jurul orei 12,45), după care va urma programul de seară: Evocare Ionathan Swift (ora 19,15), concertul orchestrei de muzică populară „Ciocîrlia" (ora 19,35), un film UNESCO „Limbajul gestului" (ora 21,35), iar la ora 22 o formație orchestrală condusă de Sile Vișan prezintă un program de muzică ușoară.**

● **După emisiunea pentru copii de la ora 19,15, în continuare vom vedea luni 19 noiembrie filmul artistic cehoslovac „Omul cu două fețe", apoi un program de romanțe rusești și sovietice (ora 21,10) și Telesport (ora 21,40).**

● **Marți 20 noiembrie, premieră pentru copii: „Pherda și Funtie îmbiînzesc un căluț" (ora 19,15), după care vom putea urmări emisiunea de știință și tehnică (ora 19,45), un**

„atlas literar" (ora 20,05), filmul documentar „Oamenii focului albastru" (ora 20,30) și un concert de muzică distractivă în execuția orchestrei condusă de Nelu Urziceanu (ora 21,25).

● **In cadrul programului de miercuri 21 noiembrie pentru cluburile din întreprinderi, un reportaj filmat realizat de cineclubul uzinelor „Oțelul Roșu", „Însoțind un grup de turiști prin R. P. Ungară și R. S. Cehoslovacă", apoi în încheiere, filmul artistic romînesc „Portio Franco". La ora satului, muzică populară executată de orchestra dirijată de artistul emerit Nicu Stănescu.**

● **Spectacol de operă joi 22 noiembrie, ora 19,30. Se vor transmite din sala Teatrului**

de Operă și Balet al R.P.R. „Cavaleria Rusticană" de Pietro Mascagni și „Paiațe" de Ruggiero Leoncavallo, cu foarte bune distribuții.

● **Programul de sîmbătă 24 noiembrie cuprinde un spectacol al Teatrului de păpuși din Brăila: „Impărăția periei de dinți" de Magda Gheorghiu (ora 19,15), apoi emisiunea „In fața hărții" (ora 19,40) și a IV-a emisiune din ciclul „Dansul în creația compozitorilor lumii". De astădată, la ora 19,50 va fi prezentat baletul francez, cu concursul unor soliști ai Teatrului de Operă și Balet al R.P.R. După filmul documentar „Comorile palatului armelor" (ora 20,40) va urma un „Telemagazin" (ora 21) și apoi muzică ușoară înregistrată pe film (ora 22).**

MISIUNEA LUI JOHN O'LEA

SAU CRONICA NOILOR AVENTURI PĂMÎNTEȘTI ALE LUI AGHIUȚĂ

de Nicolae MINEI

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Aghiuță este trimis de Dardarot în Statele Unite, unde ia numele de John O'Lea. După ce asistă la uciderea gangsterului Bill Loratti de către banda rivală a lui Mortimer, O'Lea refuză propunerea lui Mortimer de a se lăsa „protejat". După o altă serie de peripeții, O'Lea se vede pus în situația de a se căsători cu actrița Lolita Bonita. Însoțind-o pe artistă într-o plimbare pe străzile New-Yorkului, O'Lea asistă la o demonstrație a „democrației" americane în acțiune.

— Sîntem încăpățînați, nu-i așa? rînji Frank. Dar peste o sută de secunde, încăpățînații care se vor mai găsi aici vor avea căpățînile sparte. Avertismentul e semnat Frank Trei-gloanțe. E clar?... Începe: unu...

Cercul muncitorilor se sparse. Greviștii se strînseră și ei într-un grup compact, în fața lui Frank și a oamenilor lui.

— ... doisprezece... treisprezece... paisprezece...

— Nu pleacă nici unul! remarcă O'Lea.

— Firește că nu pleacă, răspunse Croyden. Să citiți mîine ce frumos am descris aceste momente.

— Vorbești în reportajul d-tale de Frank, de Mortimer, de...?

— Nu! Chiar atît de idiot mă considerați, d-le O'Lea?... Frank și Mortimer nu au ce căuta în reportaj! Conflictul are loc între greviști și muncitorii care vor să-și reia lucrul. Versiunea mea e mult mai interesantă decît realitatea: greviștii sînt cei care dau avertismentul și șeful lor, un bărbat cu părul vîlvoi și aspect feroce, numără pînă la o sută...

Dar O'Lea era atît de absorbit de cele ce se întîmplau pe maidan, încît nu-l mai asculta pe Croyden. Frank continua să numere:

— ...patruzeci și unu... patruzeci și doi...

De pe trotuar, se auzi vocea lui Mortimer:

— Higgins, ai tăi sînt gata?

— Gata, Jack... vreau să spun, domnule Mortimer. Contați pe noi, ca de obicei.

— ...cinci zeci și opt... cinci zeci și nouă...

— Nu te mai obosi, Frank, spuse unul dintre greviști. Nu ne mișcăm de aici!

— ...șaizeci și cinci... șaizeci și șase... șaizeci și șapte...

Muncitorii smulseră cartoanele cu lozinci de pe pancartele lor și rămaseră în mîini cu bețele subțiri care le sprijineau.

— În reportajul meu, nu-i chiar atît de monoton, spuse Croyden. Muncitorii care vor să reia lucrul se roagă de greviști: „dați-ne voie să intrăm în fabrică! Ne mor copiii de foame!"... Nu că mă laud, dar e scris cu mult sentiment.

Oamenii lui Frank începură să execute o mișcare de învăluire a grupului greviștilor.

— ...nouăzeci și șapte... nouăzeci și opt... nouăzeci și nouă...

Frank scuipă din gură guma de mestecat:

— O sută!... Pe ei, băieți!

O clipă, care lui O'Lea i se păru că dăinuie o veșnicie, cele două grupuri încremeniră. Apoi începu încăierarea. „Băieții" lui Frank se năpustiră asupra greviștilor cu ghioagele ridicate și cu lanțurile vîjîind prin aer.

— Facem un rămășag, d-le O'Lea? întrebă reporterul. Pun la bătaie o sută de dolari că operația nu durează mai mult de trei minute.

Spre marea mulțumire a lui Croyden, O'Lea acceptă. Trebuie să adăugăm că reporterul nu risca nimic în caz de pierdere, nu intenționa să plătească suta de dolari, cu atît mai mult cu cît nu-i avea.

Încăierarea era în toi: cu un zgomot surd, ghioagele și lanțurile împletite cădeau peste capetele și spinările greviștilor care se prăbușeau însîngerați la pămînt. Ceilalți se apărau cum puteau cu bețele subțiri ale pancartelor. Nici unul dintre ei nu părăsi locul bătăliei, nici unul nu o luă la fugă. Lupta continua, inegală dar îndîrjită.

— Hai, băieți! strigă reporterul, scoțînd capul pe fereastra deschisă.

O'Lea se uită la ceas:

— Mi-e teamă că pierzi pariul... Au și trecut două minute.

În dreptul porților fabricii, unul dintre atacatori ridică bîta cu amîndouă mîinile și lovi cu sete într-un muncitor. Dar acesta făcu o fentă și ghioaga, în loc să-l nimerească în cap, trecu pe lîngă el, dezechilibrîndu-l pe cel care o mînuia. Muncitorul profită de acest prilej și i-o smulse din mînă. În clipa următoare, „băiatul" lui Frank zăcea nemișcat pe jos, în timp ce o șuviță de sînge i se scurgea încet pe tîmplă.

Scene asemănătoare se petreceau și în alte locuri. Nu departe de fereastra de la care priveau O'Lea și Croyden, un grevist izbutise să apuce cu mîna stîngă lanțul cu care voia să-l lovească unul dintre atacatori. Acesta făcu greșeala de a se apropia prea mult de grevist, care îi repezi un pumn năpraznic în bărbie. Celălalt căzu încet, lăsînd lanțul în mîinile muncitorului.

— Au trecut patru minute, anunță O'Lea.

Croydon se făcu că nu aude. Evenimentele luau o întorsătură surprinzătoare. În ciuda pierderilor suferite, greviștii nu numai că nu dădeau înapoi, dar începuseră să preia inițiativa. Un număr din ce în ce mai mare dintre atacatori se retrăgeau spre cordonul de poliție. Armele lor se aflau acum în mîinile muncitorilor.

O'Lea îl văzu pe Frank, care urmărea lupta dintr-un colț mai retras cum scoate pistolul din buzunar. În zgomotul încăierării, împușcătura aproape nu se auzi. Muncitorul lovit de glonte rămase o clipă în picioare, nemișcat, se lăsă întîi în genunchi, apoi se întinse alene cu brațul sub cap, ca și cum ar fi vrut să doarmă.

— Băieți, urlă Frank, acum dați...

Dar nu izbuti să-și termine fraza. Un grevist înalt și spătos îi puse o piedică și, încă în timp ce Frank cădea, îi smulse pistolul din mînă. Frank vru să se ridice, dar muncitorul îi trase cu piciorul în coșul pieptului și geamătul de durere al lui Frank ajunse pînă la urechile lui O'Lea.

În același moment, Higgins dădu agenților săi ordinul de atac. Cordonul de polițiști începu să înainteze spre locul unde se dădea lupta.

— Acum le-a sunat ceasul! spuse Croyden.

Dar polițiștii nu apucară să facă decît cîțiva pași și se opriră. Pe strada care dădea în maidanul fabricii se născuse un vacarm asurzitor. Polițiștii șovăiră, apoi se întoarseră în trap înapoi.

— Ce naiba s-o fi întîmplînd? întrebă Croyden.

Și părăsindu-și postul de observație, alergă la ușa cafenelei, de unde veni înapoi după cîteva clipe. Era palid și dinții îi clănțăneau.

— Se strică treaba, spuse el. Vin muncitorii... o grămadă de muncitori... În ajutorul greviștilor... Se strică treaba!... Sper că există și o ieșire dosnică!...

În stradă, Higgins parlamenta cu cineva pe care, de la locul lui, O'Lea nu izbutea să-l vadă:

— Ce căutați aici?... N-aveți voie să treceți!

— De ce nu?... Tovarășii noștri de la „Nollingham" sînt atacați de o bandă de huligani... Vrem să le dăm o mînă de ajutor!

— Vedeți să nu vă treziți cu mîna asta în cătușe! Înapoi!

— Va să zică, iar îi protejați pe bătăuși!... Noi...

— Vittorio!... Ce-i cu tine aici?

Era Mortimer, care apăruse în cadrul ferestrei. O'Lea își aminti ceea ce îi povestise el despre fratele său și se apropie de geam ca să vadă mai bine. Muncitorul care pînă atunci vorbise cu Higgins semăna într-adevăr cu Mortimer. Era doar ceva mai tînăr și incomparabil mai puțin elegant: hainele lui mototolite erau stropite cu pete mari de var, care urcau în sus, pe gît, pe obraji și pe frunte.

— Eu nu te întreb ce-i cu tine aici, Giacomino, spuse el încet. Te ocupi cu o treabă murdară, ca de obicei...

— Șterge-o, Vittorio, spuse Mortimer printre dinți. Șterge-o pînă nu e prea tîrziu!

— Nu încerca să mă sperii, Giacomino... Știi bine că n-ai izbutit niciodată...

— Ia-l, Higgins! se răsti Mortimer.

Inspectorul puse mîna pe umărul lui Vittorio:

— În numele legii, te declar arestat!

— Ia laba de pe mine, inspectore!... N-ai dreptul să...

— N-am dreptul? zbieră Higgins. Îți arăt eu ție ce drepturi am, bolșevic obraznic!

Higgins scoase din buzunar o pereche de cătușe. Dar Vittorio se smulse din mîna lui și o porni în fugă spre maidan. Higgins zvîrli cătușele și lună de la unul din polițiștii săi o pușcă-mitralieră:

— Stai!... Stai că trag!

Mortimer mirosi garoafa, închizînd ochii de plăcere:

— Pierzi vremea, inspectore!... Ce rost mai au acum somațiile?

Pușca-mitralieră lătră aspru de cîteva ori, zvîrcolindu-se în mîinile lui Higgins. Străpuns de gloanțe, Vittorio se rostogoli pe pavajul neregulat al maidanului, unde rămase cu fața în jos și cu brațele în cruce.

(Va urma)

ROMANUL NOSTRU ILUSTRAT

„ÎNTÎMPLĂRI ÎN MĂRILE SUDULUI"

de JACK LONDON

Ilustrații: Beca RIND

Mac Coy răspunse cu același zîmbet plin de blîndețe :

— E desigur cald, dar nu trebuie să ne pierdem cumpătul.

Între timp căpitanul cerceta febril pe hartă.

— Văd că pînă la Mangareva avem în drum o altă insulă. De ce nu ne-am opri acolo ? E mai aproape.

— Da, răspunse Mac Coy, e insula Cornului. In mijloc se află însă o lagună complet închisă. Nu există nici un canal de trecere. Tot la Mangareva va trebui să mergeți.

Căpitanul făcu o mișcare obosită și întorcîndu-se spre secund, îi spuse :

— Chemați echipajul.

In fața oamenilor adunați, Davenport le explică situația. Mateloții începură să vocifereze furioși. Căpitanul se întoarse exasperat spre Mac Coy :

— Ați văzut ? S-au săturat, sărmanii, să plutească pe un cosciug aprins. Am să izbesc pur și simplu corabia de coastă și am s-o sfarm.

Mac Coy se îndreptă spre grupul agitat al mateloților cerînd cu un semn al mîinii să se facă liniște. Apoi, cu vocea lui plină de bunătate rosti :

— Nu vă pierdeți curajul tocmai acum, dragii mei prieteni. Eu l-am sfătuit pe căpitan ! Cu cîntul care bate acum, în 24 de ore sînteți la Mangareva și vă salvați corabia.

Minunea se întîmplă. Marinarii se liniștiră în fața omului acesta cu glasul blînd, cu căutătura sinceră. Davenport îl privi pe Mac Coy recunoscător, apoi spuse șoviind :

— Aș mai avea o rugăminte. Nu am o hartă amănunțită a Mangarevei și s-ar putea să nu găsesc la timp intrarea în lagună. N-ați putea să ne dați un pilot bun care să ne călăuzească ?

Fără o clipă de ezitare Mac Coy răspunse :

— Voi merge cu dvs.

— Și dacă, pe drum, corabia sare în aer ?

— Pregătiți bărcile. La nevoie ne vom salva în ele și tot vom ajunge la Mangareva.

De pe dunetă, căpitanul Davenport vorbi echipajului :

— Onorabilul domn Mac Coy, guvernatorul insulei Pitcairn, se învoiește să meargă cu noi. Se cuvine să-i arătăm încredere și să nu dăm înapoi din fața ultimei sforțări.

Oamenii se sfătuiră între ei și un tînăr fu împins în fața camarazilor săi :

— Dacă merge el, mergem și noi.

Mac Coy se întoarse vesel spre Davenport :

— Dacă cum vedeți totul s-a aranjat. Trebuie însă să mai așteptați ; e necesar, înainte de a pleca cu dvs. să mă întorc pe insulă.

Căpitanul Davenport tresări. Fără să știe de ce, în urechi îi răsunară cuvintele de injurie pe care secundul le aruncase înainte insularului : „Mincinosule ; sămînță de pirat". Totuși se străduí să-și exprime pe ocolite bănuielile :

— Să vă duceți pe uscat ? Bine, dar ce mai aveți de făcut acolo ? Și pe urmă cu piroga asta a dvs. vă trebuie 6 ore pentru dus și întors.

— De acord, răspunse Mac Coy neturburat.

In plus va mai fi necesară o oră pînă să-mi adun cetățenii.

— Să vă adunați cetățenii în timp ce corabia arde sub noi ? Iată un lucru care nu mi se pare neapărat necesar.

Mac Coy dădu și de data aceasta dovadă de calmul său imperturbabil :

— D-le căpitan, îmi dau foarte bine seama că arde corabia dvs. Dar tocmai pentru a o salva trebuie să fac ceea ce v-am spus. La noi s-a încetățenit obiceiul ca guvernatorul să ceară învoirea poporului atunci cînd părăsește insula. De altfel n-aveți nici o grijă. Voi explica oamenilor rațiunea imperioasă a acestei plecări și ei o vor aproba. Totodată trebuie să iau unele măsuri în interesul cetățenilor pentru perioada absenței mele. In sfîrșit, aveți nevoie și de hrană. Vă voi aduce cîteva piroge încărcate cu banane care vor constitui o bună rezervă.

Și „sămînța de pirat" întinse mîna, liniștit, căpitanului Davenport. Acesta i-o reținu o clipă :

— Cu ce-mi garantați că veți reveni ?

— Da, sări și secundul, de unde știm noi că ăsta nu are pur și simplu de gînd s-o întindă și să ne lase aici să pe prăjim pe țăratec ?

Mac Coy nu răspunse. Se mulțumi să-i privească pe căpitan și pe secund cu nemăsurata lui bunăcoință care nu mai lăsa loc nici unei bănuieli. Căpitanul dădu drumul mîinii insularului cu o privire rușinată. Mac Coy coborî repede scara de frînghie și se îndepărtă în piroga lui.

In zori, căpitanul Davenport zări pe mare două mici ambarcații de băștinași care se îndreptau spre „Pyrénéen". Cîteva minute mai tîrziu Mac Coy urcă pe punte însoțit de mai mulți insulari care duceau legături mari de banane uscate învelite cu grijă în frunze. Adresîndu-se vesel căpitanului, guvernatorul strigă :

— Ridicați ancora domnule căpitan, vîntul e strașnic și vom zbura spre malul salvator al Mangarevei. Mîine toate necazurile dvs. vor lua sfîrșit.

In tot timpul zilei, „Pyrénéen" spintecă marea înspumată cu încărcătura sa de

mai pentru a o salva trebuie să fac ceea ce v-am spus. La noi s-a încetățenit obiceiul ca guvernatorul să ceară învoirea poporului atunci cînd părăsește insula. De altfel n-aveți nici o grijă. Voi explica oamenilor rațiunea imperioasă a acestei plecări și ei o vor aproba. Totodată trebuie să iau unele măsuri în interesul cetățenilor pentru perioada absenței mele. In sfîrșit, aveți nevoie și de hrană. Vă voi aduce cîteva piroge încărcate cu banane care vor constitui o bună rezervă.

Și „sămînța de pirat" întinse mîna, liniștit, căpitanului Davenport. Acesta i-o reținu o clipă :

— Cu ce-mi garantați că veți reveni ?

— Da, sări și secundul, de unde știm noi că ăsta nu are pur și simplu de gînd s-o întindă și să ne lase aici să pe prăjim pe țăratec ?

Mac Coy nu răspunse. Se mulțumi să-i privească pe căpitan și pe secund cu nemăsurata lui bunăcoință care nu mai lăsa loc nici unei bănuieli. Căpitanul dădu drumul mîinii insularului cu o privire rușinată. Mac Coy coborî repede scara de frînghie și se îndepărtă în piroga lui.

In zori, căpitanul Davenport zări pe mare două mici ambarcații de băștinași care se îndreptau spre „Pyrénéen". Cîteva minute mai tîrziu Mac Coy urcă pe punte însoțit de mai mulți insulari care duceau legături mari de banane uscate învelite cu grijă în frunze. Adresîndu-se vesel căpitanului, guvernatorul strigă :

— Ridicați ancora domnule căpitan, vîntul e strașnic și vom zbura spre malul salvator al Mangarevei. Mîine toate necazurile dvs. vor lua sfîrșit.

In tot timpul zilei, „Pyrénéen" spintecă marea înspumată cu încărcătura sa de

jar încins. In sufletul căpitanului se produsese o destindere. Calmul și încrederea lui Mac Coy erau binefăcătoare. Secundul, ca și mateloții, erau de asemenea plini de nădejde. La căderea serii, de pe puntea încinsă se auzi chiar un cîntec marinăresc, vesel. După cîteva minute, cîntau toți oamenii. Căpitanul porunci să i se aducă așternutul pe dunetă și se culcă.

— De nopți întregi — spuse el — nu mai știu ce-i somnul. Sînt frînt de oboseală. Dacă va fi nevoie, vă rog să mă deșteptați.

Către orele 3 noaptea fu trezit de o furtună iscată pe neașteptate. Corabia gemea sub greutatea rafalelor de vînt și sub izbiturile unor talazuri sălbatice. Ruliul o culca de o parte și de alta. Puntea era măturată de valuri. Cu mare greutate Davenport izbuti să audă ce-i striga Mac Coy. Acesta cerea să se strîngă pînzele.

— Insula Cornului, explica el, trebuie să fie foarte aproape și, cum n-are focuri care să-i indice prezența, vasul s-ar putea sfărîma izbindu-se de stîncile ei. Dacă se strîng pînzele, adăugă Mac Coy, există desigur dezavantajul unei întîrzieri de cîteva ore, dar se salvează corabia.

(Urmarea în numărul viitor)

In Poiana Brașovului

Prima zăpadă în Bucegi

● Întrecerile de schi din apropiatul sezon ● În întîmpinarea Olimpiadei de la Innsbruck

Două știri sosite în ultimele zile ne-au introdus în atmosfera noului sezon sportiv. In munții Bucegi — și în special pe vîrful Omul — a început să se aștearnă zăpada, iar la cota 1.400 a fost pus în funcțiune un nou teleferic rezervat turiștilor și schiorilor

In plus, concursul de atletism de la Predeal, la care au participat 250 de schiori, animația deosebită care domnește în aceste zile la Federația de specialitate, ca și informațiile apărute în presă în legătură cu inaugurarea unei noi ediții a Spartachiadei de iarnă a tineretului — toate ne vestesc apropierea marilor întreceri din disciplinele sportive ale zăpezii.

Dar ca niște buni gospodari, activiștii Federației române de schi s-au preocupat încă din vară de pregătirea noului sezon sportiv, așa că în momentul de față ne-au putut pune la dispoziție cele mai interesante informații cu privire la sezonul de iarnă.

Alte mii de schiori

Și în acest an, odată cu căderea zăpezii în majoritatea regiunilor țării, își vor începe activitatea centrele de schi în cadrul cărora alte mii de tineri se vor iniția în practicarea acestei frumoase și utile discipline sportive.

Asemenea centre vor funcționa în apropiatul sezon la : Fundata, Rîșnov, Predeal, Bușteni, Sinaia, Abrud, Lonea, Lupeni, Iacobeni și Borșa. Tinerii schiori care se vor evidenția în cadrul acestor centre vor participa la 17 februarie la un concurs special organizat pentru ei pe renumitele pîrtii din Predeal. Alături de dînșii se vor întrece și cei mai talentați schiori din secțiile școlilor sportive de elevi. Tot pentru marea masă a tinerilor care au îndrăgit această disciplină sportivă se vor organiza cu regularitate, simbătă și duminica, concursuri speciale în diferite centre din țară.

Calendarul competițional

Concursul de deschidere al sezonului de schi va avea loc în ziua de 6 ianuarie 1963 în trei localități: Predeal (probe alpine), Bușteni (probe de fond) și Rîșnov (sărituri de pe trambulină). Acest concurs va inaugura o bogată serie de competiții de schi programate aproape săptămînă de săptămînă. Astfel, în zilele de 12—13 ianuarie se vor desfășura întrecerile din cadrul competiției dotate cu „Cupa Poiana" (alpine, fond și sărituri) iar la 19—20 ianuarie vor avea loc întrecerile din prima etapă a importantei competiții „Cupa R.P.R." programate la Poiana Brașov.

Cea mai importantă competiție internă este campionatul republican pentru juniori și seniori, programat la 23—26 februarie în Poiana (probe nordice) și la 27 februarie — 3 martie în Bucegi (probe alpine). Dintre competițiile de schi de primăvară pe prim plan se situează „Cupa Federației" programată pentru 12—13 aprilie în Bucegi.

Calendarul competițional intern mai cuprinde numeroase concursuri care vor avea loc la Predeal, Bușteni, în Poiana Brașov și în munții Bucegi în organizarea cluburilor Dinamo-Brașov, Olimpia-Brașov și Carpați Sinaia. Cei mai buni schiori din rîndul elevilor se vor întrece în campionatul republican școlar programat pentru 30—31 martie în Poiana Brașov.

Noi și moderne amenajări

In vederea acestei bogate activități competiționale s-au luat din timp măsuri pentru reamenajarea pîrtiilor și pentru construirea unei noi instalații speciale. Astfel, de curînd a fost dat în folosință telefericul din munții Bucegi — care face legătura între cota 1.400 și platou — pe o lungime de peste 2.000 metri.

La Rîșnov, din inițiativa clubului Dinamo-Brașov și sub conducerea antrenorului Ion Birlă s-a amenajat o trambulină care permite sărituri pînă la 45 de metri. In masivul Postăvar, cu sprijinul clubului sportiv „Steagul Roșu" din Brașov s-a amenajat un skilift pe pîrtia de slalom din vîrful Kanter. La Miercurea-Ciuc s-au construit două trambuline noi pentru sărituri. Mari amenajări s-au făcut în Poiana Brașov. Astfel, pîrtia Sulinar, în urma modificărilor aduse îndeplinește acum toate condițiile pentru a fi omologată ca pîrtie internațională. De asemenea pîrtia de bob a fost complet renovată și este gata de întrebuințare.

Concursurile internaționale

După cum se știe, în iarna anului 1964 vor avea loc la Innsbruck (Austria) Jocurile Olimpice de iarnă. In vederea acestei mari competiții schiorii din toate țările au început intense pregătiri. Calendarul Federației internaționale de schi cuprinde pentru apropiatul sezon o serie de mari competiții, care vor constitui o primă verificare a pregătirilor în vederea Olimpiadei.

La multe din aceste concursuri au fost invitați să participe și schiorii noștri fruntași. Astfel pentru probele alpine vor avea loc mari întreceri în Austria (concursul preolimpic de la Innsbruck), în Italia (la Avetone, tradiționalul concurs 3-Tpe, adică trei probe, pe trei piste), în Polonia (Memorialul de la Zakopane), în R. S. Cehoslovacă (în munții Tatra) și în Bulgaria, (în munții Vitoșa).

Pentru probele de fond sînt programate concursuri în Uniunea Sovietică, în Italia (Cupa Kuricala) și în R. S. Cehoslovacă.

In Poiana Brașov va avea loc în zilele de 23—26 februarie cea de a V-a ediție a concursului internațional de schi al R.P.R. la care și-au anunțat participarea sportivi din : Uniunea Sovietică, Franța, R. D. Germană, Austria, Ungaria și Cehoslovacia. De asemenea, la Predeal, în zilele de 17—20 februarie este programat Concursul armatelor prietene.

In vederea acestor competiții schiorii noștri fruntași fac intense pregătiri. Loturile reprezentative au fost împrospătate cu o serie de elemente tinere și talentate. Astfel la probele alpine, alături de Cornel Tăbăraș, Gohn Kurt, Gheorghe Bălan și Ilona Micloș vor evolua Hadu Beniamin, Postolache Ion, Ene Mitrea, Marin Focșăneanu, Casapu Mihaela și Belbea Iuliana.

In lotul reprezentativ pentru probele de fond au fost introduși tinerii Vilmos Gyorgy, Olteanu Ion și Boboc Doina.

La deschiderea apropiatului sezon sportiv de iarnă urăm tuturor schiorilor mult succes în frumoasele competiții interne și internaționale care îi așteaptă.

Ion N. CHIȚU

ÎNSEMNĂRI LA LUMINA TORȚELOR

Ca orice francez din sud, Robert Barran, redactorul șef al „Miroir-Sprintului", consideră rugbiul „sportul sporturilor". Și tocmai de aceea, în momentul în care echipele de fotbal Dinamo și Steaua părăseau gazonul, iar oamenii de servici ai stadionului „23 August" doborau porțile cu plase ca să înalțe stîlpii semeți ai sportului cu mingea ovală, fostul căpitan al echipei din Toulouse și-a frecat mîinile cu o bucurie de adolescent și a spus: „In sfîrșit, acum începe o treabă serioasă".

Moda coafurii după victoria rugbiștilor
Desen de Gh. CHIRIAC

Și „treaba serioasă" a început, sub privirile încordate ale cîtorva zeci de mii de români și ale celor 15 trimiși speciali ai presei franceze.

Robert Barran îi cunoaște foarte bine pe cei mai mulți dintre rugbiștii noștri. E unul dintre puținii ziariști francezi care spun Penciu și nu Pensiu, considerînd că sonoritatea autentică a numelui e un omagiu elementar față de „cel mai bun fundaș european".

In momentul în care corespondentul lui „France-Soir" — Carducci — care obținuse Parisul la telefon în minutul 10 de joc, transmitea numele lui Penciu, literă cu literă : „Paul . . . Edouard . . . Norbert . . . Const . . . ", Robert Barran a oferit o soluție mai rapidă: „Alexandre le Grand" . . .

. . . Jocul se desfășura aprig, cu ciocniri ciclopice pe înaintare. După alte 10 minute, Carducci transmitea că Demian n-a pierdut nici o tușă.

Robert Barran e un foarte fin observator al jocului de rugbi. Il e suficient să vadă un picior ieșit prin grila grămezii, ca să reconstituie — în stilul lui Cuvier — întreaga anatomie a fazei.

E foarte atent. Îi urmărește profilul cu maxilare mobile. Rostește aproape involuntar: „Ah ce numero 3 !". Și se uită imediat pe carnet: „Drobota!" Mă . . . intercalez:

— Ce-i cu Drobotă ?

— Îl anihilează pe Dommenech. Aici e una din cheile duelului înaintărilor.

Incep să-l urmăresc și eu pe Gigel Drobotă. E într-adevăr furibund. Tricoul lui alb s-a înegrit demult.

Barran : Am impresia că are voluptatea contactului cu pămîntul.

— E fiu de țăran. De lîngă Suceava... Legendara Țară de Sus a lui Ștefan cel Mare. E dintr-o familie de șapte copii. Știut, monsieur Barran, în clipa asta, vizavi, la tribuna a doua, se află 8 oameni din familia lui Drobotă, în frunte cu mama, veniți special de la Dolhasca (satul lui Gigel), Suceava, Bacău, Roman și Iași.

—Special pentru meci ?

—Mai mult decît atît. Special pentru duelul Drobotă-Dommenech, pe care numărul 3 și întreaga Moldovă îl așteaptă încă de la Bayonne.

. . . Drobotă îl urmărește pe Dommenech ca o umbră. Robert Barran repetă mereu: „Drobota, Drobota !". Ultima literă și-a pierdut căciula, în schimb a cîștigat un pitoresc accent galic. Barran pare obsedat de paznicul lui „le duc" —Dommenech.

—Și ce meserie spui că are Drobotă ?

—Contactul cu pămîntul și-a spus cuvîntul. E inginer agronom. Asistent la Institutul agronomic din Iași.

—Iassy, Iassy ? Lîngă Cotnari ?

—Da, lîngă Cotnari. Și e chiar viticultor. Ceilalți doi frați Drobotă sînt tot ingineri cu pămîntul. Încă un agronom și un silvicultor.

—Joacă demult ?

—Din 1954. Chiar din primul an de facultate. Acum e căpitanul echipei de rugbi a Iașilor.

. . . Ai noștri presează . . . Carducci, mereu acoperit de urale, a răgușit strigînd în receptorul care-i poartă vocea spre redacția „France-Soir"-ului . . . Dar, deodată, amuțește, de parcă ar fi fulgerat. „Alexandru cel Mare" a tăiat nodul gordian, fără sabie . . . Francezii încearcă totul, dar linia a treia (Moraru-Demian-Mircea Rusu) se deplasează ca pe o hîrtie milimetrică, pe tot terenul.

Robert Barran e stupefiat:

— Formidabilă această linie de ingineri ai Griviței Roșii.

. . . Drobotă, dezlănțuit cheamă la atac întreaga echipă. E momentul cel mai greu. A intrat în joc arbitrul Lacroix, care nu mizează pe trei-sferturi sau . . jumătăți de măsură. La masa presei franceze e liniște deplină, ca în seara bătăliei de la Borodino. Denis Lalanne, ziaristul care a însoțit marea echipă a Franței în Africa de Sud, în Noua Zeelandă și pretutindeni, își apropie nervos pipa. Nu-i vine să creadă că stadionul „23 August" e pentru a doua oară Waterloo-ul rugbiului francez.

★

In jocurile cu Franța, torțele victoriei au început să intre în tradiție.

Ioan CHIRILĂ

Fază din meciul R.P.R.—Franța (3—0)

UN ARBITRAJ DE POMINA

Deși cu doi Lacroix, echipa Franței n-a reușit mult așteptata revanșă asupra rugbiștilor noștri...

Campionii neoficiali ai Europei — și probabil ai lumii — au înregistrat duminică, pe „23 August", un eșec incomparabil mai dureros pentru prestigiul cocoșului galic, decît cel de la Murrayfield (0—3 cu Scoția) — unica lor înfrîngere de pînă acum, în actualul sezon. De astă dată, așa cum o atestă chiar declarațiile oaspeților, scorul este departe de a reflecta situația de pe teren. Și, dacă mi-am permis să încep aceste rînduri printr-o glumă amară, n-aș vrea ca ea să fie interpretată drept o impolitețe la adresa excelenților adversari ai cincisprezecelui nostru.

Dominați, din punct de vedere tactic, francezii — în frunte cu Razat, Camberabero și Mommejat — au făcut o partidă curajoasă, au deținut superioritatea teritorială în prima jumătate a meciului și ne-au amintit, prin cîteva sclipiri ale liniei de trei sferturi, că avem de-aface cu principalii pretendenți la supremația mondială.

Așa fiind, mi se pare obligatoriu ca orice comentator rezonabil să acorde importanța cuvenită acelui factor care a determinat, în esență, decalajul minim de pe tabela de marcaj. Factorul cu pricina, o știe toată lumea, a fost, din păcate, însuși conducătorul jocului, arbitrul belgian Teddy Lacroix.

S-o spunem deschis : am văzut, de-a lungul anilor arbitraje părtinitoare, la rugbi, la fotbal — și în alte discipline sportive. Niciodată, însă, nu mi-a fost dat să asist la tentative atît de fățișe, de înverșunate — urmărind să înverseze, pur și simplu, rezultatul unei mari confruntări internaționale !

Mă întreb : în definitiv, ce și-o fi închipuit dl. Lacroix ? Că arbitrează în fața unui public de ignoranți ? Că proverbiala ospitalitate românească îl va scuti de comentarii critice răspicate? Că înșiși oaspeții noștri, apreciați nu numai pentru jocul lor, ci și pentru perfecta loialitate, nu vor blama o procedură care i-a pus, vrînd-nevrînd, într-o situație penibilă ? Dealtfel, adjectivul revine frecvent în relatările presei franceze asupra întîlnirii de la București. Este, într-adevăr, extrem de penibil, mai ales pentru o formație de talia Franței, să se trezească „protejată" cu atîta largheță, „miluită" cu lovituri libere, din cele mai fanteziste poziții, „iertată" la pasiv, de șase puncte înscrise, plus două probabile (dropgolul lui Moraru și încercarea lui Chiriac, la centru, căreia urma să-i succedeze o transformare facilă) — toate astea, din pronia domniei-sale d-lui Teddy Lacroix !

Cu atît mai puternic se cuvine subliniată comportarea jucătorilor noștri, care și-au păstrat calmul în cele mai dificile momente, situîndu-se și din punct de vedere etic, la o altitudine demnă de purtătorii culorilor R.P.R. Orice s-ar zice, cred că băieților le-ar fi venit mai lesne să susțină încă o întîlnire, în aceeași după-amiază, decît să se vadă — la capătul unui meci în care înscriseseră nouă puncte, fără a primi niciunul — la un fir de păr de un neverosimil rezultat de egalitate !!

Ținînd seama de interesele superioare ale sportului, în genere, și ale rugbiului în special — sperăm că nu vom mai avea prilejul să întîlnim vreodată numele arbitrului de duminică pe fișa unei dispute internaționale a reprezentativei noastre.

Dan DEȘLIU

CAMPIONATUL CATEGORIEI A — ÎN DATE ȘI CIFRE — (Etapa a XIII-a)

Azi și mîine

Progresul — Dinamo Bacău
Viitorul — Farul
Steagul roșu — U.T.A.
Petrolul — C.S.M.S. Iași
Minerul Lupeni stă în a-aceastăetapă, iar partidele Știința Cluj — Steaua, Știința Timișoara — Dinamo București și Rapid — Crișana au fost amînate.

Clasamentul general

1.	Farul	11	6	3	2	28:16 15
2.	Știința Tim.	11	6	2	3	19:16 14
3.	Dinamo Buc.	10	4	5	1	15:10 13
4.	C.S.M.S. Iași	11	4	5	2	24:19 13
5.	Rapid	12	5	3	4	23:22 13
6.	Știința Cluj	11	6	1	4	16:18 13
7.	Petrolul	11	5	2	4	24:11 12
8.	Steaua	11	4	4	3	25:20 12
9.	Viitorul	11	4	2	5	27:23 10
10.	Progresul	11	3	4	4	16:17 10
11.	Steagul Roșu	9	4	1	4	15:20 9
12.	U. T. A.	11	3	2	6	20:20 8
13.	Minerul	12	3	2	7	15:31 8
14.	Dinamo Bacău	11	2	3	6	10:18 7
15.	Crișana	11	3	1	7	11:27 7

Clasamentul acasă

1.	Farul	6	5	1	0	20: 6 11
2.	Petrolul	5	5	0	0	23: 4 10
3.	Știința Tim.	5	5	0	0	11: 3 10
4.	Știința Cluj	5	5	0	0	9: 3 10
5.	C.S.M.S. Iași	6	3	3	0	14: 8 9
6.	Rapid	6	4	1	1	12: 7 9
7—8.	Steagul Roșu	4	4	0	0	11: 5 8
	Minerul Lupeni	6	3	2	1	11: 5 8
9.	Steaua	5	3	2	0	16:10 8
10.	Dinamo Bacău	6	2	3	1	7: 3 7
11.	U. T. A.	6	3	1	2	14: 7 7
12.	Progresul	6	2	3	1	8: 7 7
13.	Crișana	6	3	1	2	10:10 7
14.	Dinamo Buc.	4	2	2	0	8: 5 6
15.	Viitorul	6	2	1	3	18:13 5

Clasamentul în deplasare

1.	Dinamo Buc.	6	2	3	1	7: 5 7
2.	Viitorul	5	2	1	2	9:10 5
3.	C.S.M.S. Iași	5	1	2	2	10:11 4
4.	Steaua	6	1	2	3	9:10 4
5.	Farul	5	1	2	2	8:10 4
6.	Rapid	6	1	2	3	11:15 4
7.	Știința Tim.	6	1	2	3	8:13 4
8.	Progresul	5	1	1	3	8:10 3
9.	Știința Cluj	6	1	1	4	7:15 3
10.	Petrolul	6	0	2	4	1: 7 2
11.	U. T. A.	5	0	1	4	6:13 1
12.	Steagul Roșu	5	0	1	4	4:15 1
13.	Dinamo Bacău	5	0	0	5	3:15 0
14.	Minerul Lupeni	6	0	0	6	4:26 0
15.	Crișana	5	0	0	5	1:17 0

Pronosticul lui...

...CONSTANTIN NĂSTURES-CU, jucător la Rapid București

1.	C.S.O. Craiova — Dinamo Obor	1 x
2.	Viitorul — Farul Constanța	1 2
3.	Steagul roșu — U.T.A.	1
4.	Rapid — Crișana	Anulat
5.	Petrolul — C.S.M.S.-Iași	1
6.	Unirea Dej — Crișul Oradea	2
7.	Flamura roșie-Tecuci-Prahova	1 2
8.	I.M.U. Medgidia — Metalul Tîrgoviște	1 x
9.	Unirea Rm. Vîlcea — C.S.M. Reșița	1 x
10.	Iuventus — Milan	1
11.	Internazionale — Sampdoria	1
12.	Mantova — Spal	1
P.S.	Lanerossi — Atalanta	x

Cu cine mai au de jucat în tur

FARUL CONSTANȚA cu : Steagul roșu (d), Dinamo Bacău (a).

ȘTIINȚA TIMIȘOARA cu : Dinamo București (a), U.T.A. (d), Minerul (a).

DINAMO BUCUREȘTI cu : Știința Timișoara (d), Steagul roșu (a), Știința Cluj (a), Viitorul (a).

C.S.M.S. IAȘI cu : Viitorul (a), Știința Cluj (d).

RAPID BUCUREȘTI cu : Crișana (a), Minerul (d).

ȘTIINȚA CLUJ cu : Steaua (a), Dinamo București (d), C.S.M.S. Iași (a).

PETROLUL PLOIEȘTI cu : Steaua (d), U.T.A. (a).

STEAUA BUCUREȘTI cu : Știința Cluj (d), Petrolul (a), Progresul (a).

VIITORUL BUCUREȘTI cu : C.S.M.S. Iași (d), Dinamo București (d).

PROGRESUL BUCUREȘTI cu : Steagul roșu (d), Steaua (d).

STEAGUL ROȘU cu : Farul (a), Dinamo București (d), Progresul (a), Crișana (d).

U. T. Arad cu : Știința Timișoara (a), Petrolul (d).

MINERUL LUPENI cu : Rapid (a), Știința Timișoara (d).

DINAMO BACĂU cu : Crișana (a), Farul (d).

CRIȘANA ORADEA cu : Rapid (d), Dinamo Bacău (d), Steagul roșu (a).

De la o etapă la alta

● Și după etapa de duminică Dinamo București rămîne singura echipă care nu a suferit decît o înfrîngere în actuala ediție de campionat.

● Pînă acum au fost acordate 23 de lovituri de la 11 metri : 21 echipelor gazdă și doar două echipelor în deplasare. Au fost transformate 20. Restul de trei au fost ratate de Bodo (Crișana), Pavlovici (Viitorul) și Gram (Dinamo Bacău).

● Crișana Oradea a obținut duminică primul rezultat de egalitate de la începutul campionatului.

● În campionat au fost înscrise pînă acum 288 de goluri. Cele mai multe au marcat jucătorii echipei Farul (28). Cele mai puține jucătorii echipei Dinamo Bacău (10).

● Dintre jucătorii și antrenorii care au dat pronosticuri la această rubrică cele mai multe rezultate exacte le-a indicat antrenorul Angelo Niculescu : 10.

GOLGETERII

După etapa de duminică Ion Ionescu a rămas din nou „solist" pe primul loc în clasamentul golgeterilor, care se prezintă astfel :

1. Ion Ionescu (Rapid) 11 goluri
2. Dridea I (Petrolul) 10 goluri
3. Dinulescu (Farul) 8 goluri
4. Manolache (Știința Timișoara), Ciosescu (Farul), Voica (C.S.M.S. Iași), cîte 7 goluri fiecare.
5. Dumitriu I (Viitorul), Adam (Știința Cluj), Bukosi (Farul), Selymesi (Steagul roșu), Tîrcovnicu (Dinamo București), cîte 6 goluri fiecare.
6. Țîrlea (U.T.A.), Haidu (Viitorul), Pavlovici (Viitorul), Raksi (Steaua), Harșani (Crișana), cîte 5 goluri fiecare.
7. Sasu (U.T.A.), Tabarcea (Petrolul), Voinea (Progresul), Mițaru (Știința Timișoara), Milea (C.S.M.S. Iași), Gram (Dinamo Bacău), A. Munteanu (Petrolul), Năsturescu (Rapid), Constantin (Steaua), Drăgoi (Minerul), cîte 4 goluri fiecare.
8. Matei (Viitorul), Voinea (Steaua), Stoicescu (C.S.M.S. Iași), Marcu (Știința Cluj), Tătaru (Steaua), Mafteuță (Progresul), Popescu (Viitorul), Smărăndescu I (Progresul), Baboie (Progresul), Matelanu (Steaua), Toma (U.T.A.), Iancu (Dinamo Bacău), Cotroază (Minerul), cîte 3 goluri fiecare.

MOZAIC

● FRANCEZUL Paul Armagnac și mexicanul Ricardo Rodriguez sînt ultimele două victime ale curselor de automobile. Primul a murit în timpul probei de 1.000 mile de la Paris, iar pilotul mexican, care cîștigase această cursă, s-a accidentat mortal pe un circuit la Mexico City. „Cursele morții" au făcut în ultimii cinci ani peste 30 de victime.

● DOPINGUL și-a făcut apariția și în turful apusean. La Longchamp din Paris patru cai ai antrenorului Matet au fost drogați înainte de cursă.

● PRIMUL TUR CICLIST al Algeriei independente se va desfășura în martie 1963. Organizatorii intenționează să invite alergători din 10 țări. Cicliștii algerieni vor participa în ianuarie pentru prima oară la Turul Egiptului.

magazin
revistă săptămînală editată de ziarul
ROMINIA LIBERA
★
Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17.60.10
★
Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții
★
PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI tel. 17.60 10 interior 14.0

MEDICUL vă sfătuieşte

Prevenirea şi tratamentul spondilozei

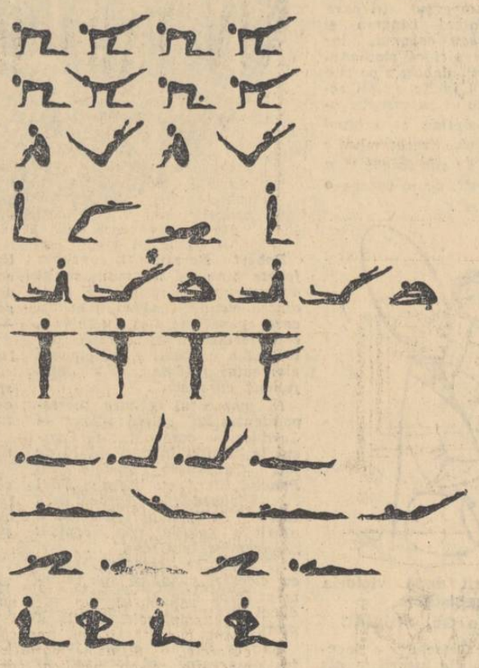

Exerciţii de gimnastică specială în spondiloză.

Într-unul din numerele trecute am descris pe scurt caracterele spondilozei ca boală, cauzele ce o favorizează şi o determină, precum şi manifestările ei dureroase.

În cele ce urmează vom arăta cum se poate preveni şi trata spondiloza.

Prevenirea sau profilaxia se adresează deci factorilor care o favorizează. Astfel vom căuta să evităm o alimentaţie neraţională, plină de grăsimi animale ce pot suprasolicita organismul adu-cînd în afara tulburărilor metabolice şi obezitatea.

Ţinînd seamă că tulburările endocrine (glandulare) apoi menopauza favorizează apariţia spondilozei, se recomandă o îngrijire medicală cît mai corectă şi timpurie.

Depistarea precoce a unor anomalii congenitale la vîrste tinere prin examenele medicale la angajare în unele profesii, le pot corecta la timp.

În ceea ce priveşte exercitarea unor profesii este recomandabil ca ele să se conforme normelor tehnice, fără a se suprasolicita posibilităţile organice şi fără a uza de poziţii necorespunzătoare; acestea favorizînd uzura şi slăbirea puterii musculare.

O gimnastică raţională după efectuarea programului de lucru sau între pauze, ajută la mobilitatea coloanei vertebrale şi la relaxarea ei.

Frigul şi umezeala, factori favorizanţi cunoscuţi în bolile reumatismale, vor fi evitate prin îmbrăcăminte corespunzătoare sezonului şi locului de muncă.

Masajul şi gimnastica medicală, procedee valoroase în prevenirea şi tratamentul spondilozei, vor fi aplicate sub îndrumarea medicului specialist, după indicaţiile tabloului de exerciţii alăturat.

Astfel de procedee vor fi evitate în perioadele dureroase.

Masajul uscat sau cu pudră de talc se execută mai frecvent pe regiunea cefii, de sus în jos, pe îgheaburile coloanei toracale dorsale, iar în regiunea coloanei lombare de jos în sus.

Tratamentul spondilozei este complex şi se adresează procesului inflamator şi dureros şi mai puţin perioadei neplăcute.

În primul rînd se recomandă evitarea eforturilor susţinute, statul prelungit în picioare, evitarea muncilor în poziţii încli-nate, evitarea mişcărilor brusce ale cefei, braţelor şi mijlocului.

De asemenea repaus pe pat tare (un pat fără arcuri dar cu saltele) şi cu pernă mică, sau pentru spondiloza cervicală, cu pernă sul.

Suferinzilor de ficat, obezilor, suferinzilor de rinichi, cu tulburări circulatorii etc., li se recomandă regim alimentar corespunzător.

Medicamentele cele mai utilizate de medici în perioada dureroasă sînt: aspirină, piramidon, antinevralgice, reumazol, antadol (butazolidină, irgapirină).

Sub formă de injecţii şi infiltraţii medicii administrează: Novocaină, Xilină. Hidrocortizon etc. cu bune rezultate în contracţiuni musculare, iar ca medicamente adjuvante în anumite forme cu osteoporoză (de calcifiere): Vitamina B 1, B 6, B 12, D 2, C 200, Calciu şi Testosteron.

Fizioterapia sub forma de căldură (aer cald, ultra scurte, infra roşii, băi de lumină, ultra violete, lonizări, diadinamici, ultrasunet) se folosesc la indicaţia şi sub controlul medicului de specialitate.

În plus se mai recomandă în unele cazuri, limitate, rontgenterapie — procedeu cu rezultate mulţumitoare.

În faza nedureroasă de o valoare indiscutabilă este cura balneară, care se adresează întregului organism. Ea este folosită, de la caz la caz, după aprecierea medicului de specialitate.

În corectarea unor poziţii vicioase se folosesc corsete ortopedice (lombostate şi corsete înalte cu balene de oţel), iar în cazuri mai deosebite — corectarea se face prin intervenţii chirurgicale şi ortopedice.

Dr. Ioan MATACHE

NOUTĂŢI MEDICALE

UN NOU MEDICAMENT ÎMPOTRIVA DURERII

În Uniunea Sovietică s-a preparat un nou medicament eficace împotriva durerii, inflamaţiilor şi a febrei denumit Acetofenă. Acesta are proprietăţi asemănătoare cu ale fenacetinei (substanţă care intră în compoziţia Fenacodului), a Antinevralgicului şi a altor medicamente) dar avînd o toxicitate mai redusă. Acetofena a dat bune rezultate în gripă, dureri articulare şi musculare, nevralgii, migrenă şi alte boli.

UROTROPINA ÎN TRATAMENTUL BOLILOR VASCULARE

Medicul sovietic L. M. Katzman a obţinut rezultate bune în tratamentul aterosclerozei (în special a celei cerebrale), a alcoolismului cronic, a endarteritei obliterante şi a parezelor după hemoragii cerebrale cu injecţii intravenoase de urotropină în doze reduse.

DIABETUL POATE FI PREVENIT?

Un grup de cercetători din Canada au ajuns la concluzia că „Phenoforminul" (unul din înlocuitorii insulinei) ar putea fi folosit în prevenirea diabetului la persoanele predispuse să facă această boală. Unele rezultate obţinute de aceşti cercetători par să confirme această ipoteză.

„INJECŢII" CU AJUTORUL ULTRASUNETELOR

O interesantă proprietate a vibraţiilor ultrasonore, descoperită recent, este aceea că ele favorizează pătrunderea unor medicamente în organism direct prin piele. Experienţe făcute pe animale au arătat că sub acţiunea unui fascicol de ultrasunete un strat de cortizon întins pe pielea intactă a fost „injectat" în cîteva minute pînă în muşchi fără să se producă vreo înţepătură sau vreo altă vătămare a pielii. Desigur că această descoperire aplicată în medicină va deschide noi perspective în tratamentul unor boli.

MASELE PLASTICE ÎN TRATAMENTUL ARSURILOR

În arsurile grave şi întinse s-a încercat cu succes un burete din material plastic. Aplicat cît mai devreme pe suprafeţele arse, acest burete are rolul de a înlocui funcţiile pielii distruse pînă cînd ţesuturile de dedesubt se refac şi permit operaţiile de înlocuire a buretelui cu piele sănătoasă grefată din alte părţi ale corpului.

Pneumonia atipică primară

Este o afecţiune pulmomară congestivă epidemică, răspîndită în toată lumea, produsă de un virus încă necunoscut, care are o afinitate specială pentru aparatul respirator.

Pneumonia atipică apare în focare epidemice. Semnele obişnuite care apar şi în alte afecţiuni acute, ca febra, durerea de cap, durerile musculare, oboseala sînt însoţite de tuse seacă zgomotoasă (care de obicei maschează procesul pulmonar). Semnele caracteristice lipsesc. De aceea, de cîte ori ne vom găsi în timp de epidemie în faţa unei traheobronşite persistente, cu stare febrilă prelungită (peste 5—6 zile) însoţită de oboseală să ne gîndim şi la posibilitatea unei pneumonii atipice şi să ne adresăm fără întîrziere medicului.

Nu sînt rare cazurile care au o evoluţie latentă (cu manifestări uşoare de obicei neglijate de bolnavi ca oboseala, tusea moderată, stare subfebrilă de 37°2—37°5) şi care sînt descoperite doar întîmplător la o radioscopie pulmonară ocazională.

Durata bolii este de circa 5—7 zile după care febra scade dar uneori — mai ales în cazurile netratate — ea poate persista timp de 2—8 săptămîni.

E de subliniat caracterul ei de mare contagiozitate mai ales în condiţii de frig, umezeală şi contact mai îndelungat cu cei bolnavi.

Aceasta impune măsuri de izolare a bolnavilor (la spital sau la domiciliu) şi alte măsuri de prevenire a răspîndirii bolii, ca respectarea regulilor de igienă.

Ca tratament se recomandă repaosul la pat pe toată durata bolii, dezinfectante nazofaringiene, tonice generale şi vitamine.

Fiind rezistentă la antibioticele uzuale (penicilină, streptomicină, sulfamide) tratamentul cu antibiotice cu spectru larg (cloranfenicol etc.) se va face numai la indicaţiile şi sub supravegherea medicului.

Dr. Mircea OLTEANU

SFATURI CU... TÎLC

● Vizitele prelungite obosesc pe bolnavi; de aceea vor fi cît mai scurte. Cei care se cred obligaţi să facă, numai din complezenţă, astfel de vizite, ar face într-adevăr un serviciu bolnavului dacă ar renunţa la vizitarea lui pe toată durata bolii.

● Cînd vizitatorii aduc bolnavilor „atenţii" e bine să se gîndească şi la plăcerea sau folosul pe care le-ar putea avea suferinzii. A duce ceva luat la întîmplare, în drum spre spital, numai pentru că să nu se meargă cu „mîna goală", constituie o formalitate fără rost şi uneori chiar dăunătoare pentru bolnavi.

● Nu spuneţi niciodată: „deşi am gripă, totuşi mă voi sacrifica astăzi şi mă voi duce să-l văd pe prietenul meu la spital". Cine va proceda astfel va „sacrifica" în primul rînd pe bolnavul la care se duce şi căruia îi va putea face cadou... o boală în plus.

● Venirea la lucru cu stări gripale, amigdalite sau alte afecţiuni acute infecţioase şi contagioase nu trebuie considerată drept „act de eroism". Cine procedează aşa dă dovadă ori de inconştienţă, fiindcă îşi poate agrava starea de boală, ori de egoism sau nepăsare căci poate transmite boala şi colegilor.

Au venit cu toţii... i-au adus de toate... chiar şi un guturai!...

PĂRINŢI ŞI COPII

„MOTIVE" DE DIVORŢ

Au început să se certe din nimicuri. Ea îi reproşa că nu-şi pune papucii sub canapea, că nu spală farfuriile, că n-o duce la spectacol, că duminica stă pironit şi mut în faţa micului ecran, că nu-i mai spune „te iubesc" etc. etc. El, se revolta că nu i-a cusut nasturele, că stă trei ore la coafor, că joacă pietre pînă tîrziu, că nu găteşte „ca mama" etc. etc. Ea, era ca un motor în presiune, alimentat de compătimirile „prietenelor": „Dragă, dar cum îl suporţi? E bădăran şi e mojic, e egoist şi nepăsător, e... Să-l vezi pe al meu, un miel...". El, era privit cu ironică milă de prieteni care-l luau peste picior: „Halal bărbat! Habar n-ai să-ţi pui nevasta la punct! Toată ziua bunăziua coafor, prietene, distracţii şi... pretenţii. S-o vezi pe-a mea, o mieluşea..."

Nemulţumirile se adunau pic cu pic. Înrăiţi şi aţîţaţi se înverşunară într-atît unul împotriva celuilalt, încît uitară amîndoi că au în casă „unul mic", de viaţa şi soarta căruia răspund. Şi în ziua cînd el i-a declarat: „Mai du-te naibii...!" ea s-a îmbrăcat şi a plecat... la mama. „O să mă mai caute" — a zis ea. „Bine c-am scăpat!" — a spus el.

Seara însă cînd se întoarse de la un film el avu o revelaţie. În faţa uşii aştepta cuminte „ăla micu" pe care maşina grădiniţii îl adusese cu o oră înainte. Văzîndu-l tatăl intră în panică: „Ce să fac cu el? Ce-o fi mîncînd? Cum să-l spăl? De unde iau pantalonaşi curaţi? Cine-l duce la grădiniţă? Cine-l piaptănă? Cine-l ingrijeşte? Cine? Cine?"

Cam tot în jurul aceleiaşi ore, mama descoperi deodată că se plictiseşte. Refuză o invitaţie la pietre, renunţă să se coafeze, o repezi pe maică-sa care o îndemna să mănînce „că eşti prăpădită maică" şi tam-nisam se puse pe plîns.

Şi pe amîndoi începu să-i încerce regretul. El se gîndi că ar fi fost mai nimerit s-o ajute din cînd în cînd pentru că oricum, ea face şi servici şi gospodărie şi deci — ce descoperire epocală — munceşte mai mult. Ea îşi spuse că n-ar fi pierdut nimic dacă uneori i-ar fi făcut mărinimoasă cu smîntînă, şi dacă în loc de ora 12 termina partida de pietre la zece.

Dar nu! Niciodată! Regretul e regret, iar ambiţia e ambiţie... Amîndoi se dovediră fermi. Ea avea timp liber cu sacul, dar... continua să se simtă — inexplicabil — nenorocită. El ar fi vrut să facă de toate (televizorul îl enerva), dar nimeni nu-i cerea nimic şi culmea... era mereu nemulţumit.

Şi sosi prima înfăţişare.

— Ce motive de despărţire aveţi? întrebă judecătorul.

Într-adevăr, ce motive? se gîndi el. Nasturii, coaforul, gălueştele? Eh, prostii. Rîd şi curcile dar mi-te judecătorul.

Şi rămase mut.

Oare cc-aş putea spune? se întreba ea. Papuci, farfurii, meci? Mă fac de rîs.

Şi onoră instanţa cu... aceeaşi tăcere.

— Tu ce zici, puştiule? întrebă judecătorul pe copilul de cinci ani. De ce se ceartă mama cu tata?

— Eu vreau şi cu mama şi cu tata — recită ea o poezie învăţată pe de rost prichindelul.

— ???

Judecătorul n-avea de unde să ştie că băiatul fusese „instruit" pe rînd, sîmbătă de tata şi duminică de mama.

Alice MIHALCEA

SFATURI COSMETICE

● Îndepărtarea punctelor negre nu este o operaţie prea uşoară; practicată în mod greşit fără a se lua măsurile necesare poate duce la infectarea obrazului, la dilatarea porilor. De aceea înainte de a începe această operaţie veţi procedea în felul următor: curăţaţi obrazul cu o cremă sau lapte de demachiat, expuneţi faţa la aburi şi stoarceţi punctele cu ajutorul degetelor învelite în tifon sterii. Stergeţi apoi obrazul cu o soluţie alcoolică astringentă sau cu alcool îndoit cu apă, în felul acesta se realizează închiderea porilor şi dezinfectarea feţei. Pentru calmare şi decongestionare aplicaţi pe obraz o mască de gălbenuş de ou (RODICA-Sibiu.)

● Veţi aplica zilnic pe ochi comprese călduţe de cei de muşeţel sau tei; veţi respecta orele de somn (cel puţin 8 ore pe zi). Dacă după un regim de odihnă, cearcănele continuă să persiste trebuie să consultaţi neapărat medicul de specialitate putînd fi vorba de o afecţiune renală sau altă boală — la vîrsta dv. nefiind permis să aveţi astfel de cearcăne. În timpul băii de abur veţi proteja ochii ungîndu-i cu o cremă hrănitoare deoarece aburul fierbinte dăunează cînd pielea este neprotejată, putînd duce la formarea ridurilor şi la iritarea ochilor. Deasemenea veţi practica un masaj mînglîietor şi tapotat al pleoapelor. Renunţaţi la soluţia alcoolică, este contraindicată în cazul dv. (LIDIA-Baia-Mare.)

● Vă puteţi prepara din zeama de castraveţi următoarea cremă: ceară albă 5 g., cetaceu sau stearină 5 g., ulei de vaselină pentru uz intern 15 g., suc de castraveţi 15 g. Crema o aplicaţi pe obraz cu 2-3 ore înainte de culcare, după care o îndepărtaţi ştergîndu-vă faţa cu un şervelel de hîrtie. Odată pe săptămînă veţi aplica o mască de drojdie de bere — 25 g. amestecată cu o linguriţă de miere de albine. După 20 de minute o îndepărtaţi de pe faţă spălîndu-vă cu apă călduţă apoi vă ungeţi cu cremă. Pentru părul gras se recomandă spălatul cu săpun sau şampon. Săpunul nu-l veţi freca direct pe păr deoarece se fixează pe fire, în acest caz îndepărtarea lui este aproape imposibilă chiar dacă îl clătiţi în mai multe ape. Deoarece aceste urme de săpun rămase pe păr atacă firele, trebuie să dizolvaţi mai întîi săpunul în apă şi să frictionaţi pielea capului şi părul cu clăbucul respectiv — evitaţi spălatul cu sodă (NANA-Bucureşti) CRISTINA C., CLAUDIA-Botoşani, VÎNĂTORUL A.-Mangalia, EVA-Cluj, LILI-Craiova, AURELIA şi DOINA-Suceava, S. A.-Arad, BECCA KNALLEN-Bucureşti, NELIDA-Craiova sînt rugate să-şi trimită adresa pentru a primi răspuns prin poştă.

Anca BOGDAN

Piei de lac cu presaj de reptile

Pielea de lac, realizată de colectivul fabricii „Flacăra Roşie" din Capitală a fost mult apreciată de cumpărători. Pantofii din această piele s-au dovedit a fi eleganţi, uşori şi comozi la purtat. Iată de ce şi specialiştii şi-au îndreptat atenţia spre îmbogăţirea sortimentelor acestor piei. Ca rezultat al acestor preocupări, specialiştii de la Institutul de cercetări pieliărie-cauciuc au definitivat tehnologia fabricării pieilor de lac cu presaj imitaţie de reptile. Pielea avînd luciul caracteristic celor din lac, imită totodată şi pielea de şarpe sau şopîrlă, avînd presată pe ea desenele caracteristice acestor reptile. Probele făcute cu aceste piei pentru încălţăminte şi marochinărie au dat rezultate satisfăcătoare. Pe baza rezultatelor obţinute la fabrica „Timpuri noi" din Braşov s-a amenajat o secţie pentru fabricarea acestor piei.

La cel de al IV-lea Pavilion de mostre se şi găsesc expuse, fiind oferite pentru contractare, încălţăminte şi articole de marochinărie din noul sortiment pe piele.

SE FACE FRIG...

...şi mai plouă, mai ninge, aşa că aceste costumaşe sînt foarte potrivite acestui anotimp. Se pot purta fie de băieţi, fie de fete. Jacheta se face din balon cu dublură (demontabilă) din molton sau blană iar puloverul lucrat pe andrele foarte groase, benzile colorate îndu-i nota tinerească.

Răspuns cititoarelor

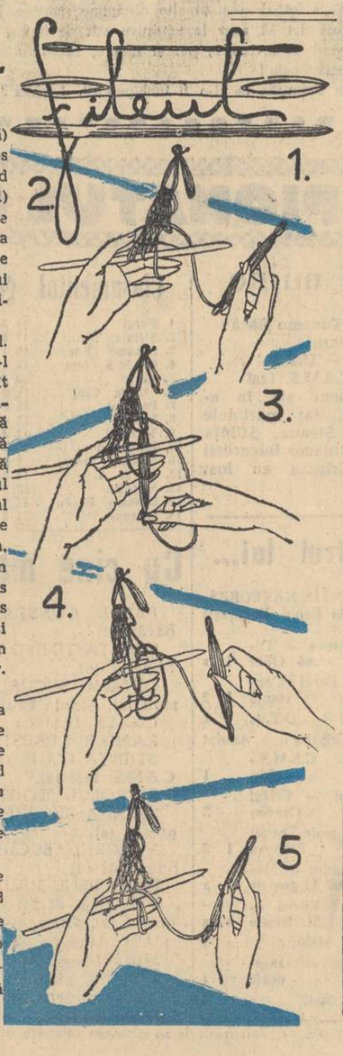

Fileul se lucrează cu ajutorul unei (sau două) navete şi un baton. Navetele sînt din lemn, os sau metalice, de grosimi diferite ce corespund lucrului pe care dorim să-l executăm. (fig. 1) Tot astfel şi batoanele care trebuie să fie bine rotunjite şi egale în grosime pe toată lungimea lor, pentru ca ochiurile lucrate să fie şi ele de aceeaşi mărime. Grosimea navetei şi a batonului trebuie să corespundă totdeauna cu grosimea firului pe care-l întrebuinţăm la lucru.

Fileul se lucrează fixat în masă cu un cui. Firul de aţă se înfăşoară pe navetă trecîndu-l prin ambele capete ale ei, în aşa cantitate încît să treacă uşor prin ochiul fileului. Fileul se lucrează fie drept, fie rotund. Pentru plasa lucrată drept se procedează în felul următor: se fixează firul ieşit din navetă de un inel făcut din aţă rezistentă şi prins de masă; apoi se ia batonul în mîna stîngă ca în figura 2 şi se trece firul deasupra batonului şi se coboară peste degetele mijlociu şi inelar. Se întoarce firul peste baton, se trece apoi spre stînga şi se ţine fix pe baton cu degetul cel mare. Se dă iarăşi firul în jos pe după cele 3 degete şi se trece naveta de jos în sus prin laţul care s-a format pe degete şi prin inelul fixat de masă, sau în cazul cînd am avansat în lucru prin bucla rîndului anterior. (fig. 3).

Se formează astfel pe mîna stîngă un al doilea laţ, care este reţinut pe degetul mic. Se trage firul încet cu mîna dreaptă, puţin cîte puţin, se scot treptat degetele mijlociu şi inelar, iar cînd lungimea firului a fost suficient trasă, pentru ca degetul mic să ajungă lîngă baton (fig. 4), se scoate din laţ şi se strînge nodul formîndu-se astfel un ochi de fileu. (fig. 5).

Se fac două ochiuri la rîndul întîi, se trage batonul, se întoarce lucrul şi se începe un rînd nou punîndu-se batonul alături de rîndul de ochiuri terminate. Naveta va trece acum prin ultimul ochi al rîndului precedent. Fileul se măreşte lucrînd la fiecare din rîndurile ce urmează cîte două noduri în ultimul ochi din rînd.

ROCHII DE STOFĂ

1. — Rochie închisă în faţă cu nasturi, cu talia netăiată şi o croială care se termină într-un buzunar.
2. — Două piese din stofă uni. Cazaca are o tăietură marcată prin tighele. Pe fustă, buzunare în completarea tăieturii.
3. — Rochie pentru după amiază cu corsajul bluzant, fusta uşor evazată, accentuată mai mult spre liv. În partea stîngă, pornind de la subbraţ, garnitură uni asortată la culoarea stofei, care se leagă în talie cu un nod şi se continuă pe fustă pe cuta dublă.
4. — Fustă din stofă uni cu buzunare şi garnitură din tighele.
5. — Din stofă tuid o rochie pe corp cu croiala asimetrică şi garnitura din stofă uni.
6. — Rochie din stofă în dungi cu buzunare asimetrice. La gît şi cordon stofă uni în culoarea dungilor.

Desene de Raia SOLOMONICĂ

GHIDUL GOSPODINEI

Meniul săptămînii

— Spanac cu ochiuri; ris-soto de rinichi; fructe.
— Supă de carne; rasol cu sos alb; ruladă cu marmeladă.
— Colţunaşi cu brînză; ficat la tigae — varză roşie; compot de vişine.
— Cremă de cartofi; tocană de purcel cu mămăliguţă; pere.
— Fasole sote cu smîntînă; ardei umpluţi cu carne; mînciunele.
— Ciorbă de fasole; cîrnaţi de purcel pe varză călită; compot.
— Macrouri la cuptor; pui în pesmet — cartofi piure; gutui cu cremă de vanilie.

GELATINĂ DE GUTUI

Se pune într-o cratiţă o jumătate litru de apă, 300 g. zahăr, zeama de la o lămîie, 50 g. gelatină sau 8 foi. Se aşează pe foc avînd grijă să amestecăm tot timpul cu o furculiţă pînă dă în clocot. După aceea o dăm jos de pe foc, o trecem printr-un tifon mai des, lăsăm să se răcească. La această compoziţie adăugăm o jumătate litru de zeamă de gutui fierte. Se răstoarnă totul într-o formă de savarină sau tort. Trebuie să stea la rece cel puţin 2 ore. Cînd o servim introducem forma în puţină apă caldă timp de 2—3 minute şi după aceea o răsturnăm pe o farfurie rotundă.

GUTUI COAPTE

Se spală bine gutuile, se scobesc la mijloc şi se umplu cu zahăr şi scorţişoară. Se aşează una lîngă alta într-o formă rezistentă la foc, se stropesc cu puţină apă, se bagă la cuptor la un foc potrivit. Cînd zahărul s-a topit, mai punem cîte o bucăţică de zahăr în ele. Se ţin în cuptor pînă se moaie. Se pot servi şi calde şi reci.

ALTFEL DE GUTUI LA CUPTOR:

Se curăţă gutuile, se taie în jumătăţi, se scobesc de sîmburi. Separat se taie atîtea felii de pîine albă cîte jumătăţi de gutui avem. Se unge cu unt o formă rezistentă la foc, se aşează feliile de pîine în ea şi deasupra punem gutuile pe care le-am umplut la mijloc cu zahăr amestecat cu scorţişoară. Peste fiecare fructă punem o bucăţică de unt. Băgăm forma la cuptor la un foc potrivit, aproximativ 1—1,30 oră. Din cînd în cînd stropim gutuile cu sirop de zahăr. Cînd sînt aproape coapte mai turnăm deasupra un sirop bine legat în care am pus şi cîteva linguriţe de rom. Se servesc în formă.

GUTUI CU CREMĂ DE VANILIE

Se iau gutui mai mici, se taie în jumătăţi, se scoate mijlocul cu sîmburi şi se fierb într-un sirop de zahăr cît trebuie ca să nu se sfărîme. Cu ajutorul lingurii de spumă scoatem gutuile din sirop şi le aşezăm pe o farfurie rotundă în formă de cerc. Trebuie însă să fie bine scurse de sirop înainte. Separat se prepară o cremă de vanilie care se amestecă cu una-două linguri de frişcă bătută. Dacă dorim putem să le acoperim şi numai cu frişcă.

PELTEA DE GUTUI

Fierbem cu coajă cu tot 1 kg. de gutui împreună cu 3—4 mere creţeşti tăiate şi unele şi altele în sferturi. Apă punem peste ele atît cu să se acopere bine. Trebuie să fiarbă încet pînă ce gutuile se moaie complet. Dăm apoi jos cratiţa de pe foc şi lăsăm să se limpezească timp de cîteva ore după care strecurăm printr-un tifon. În această compoziţie punem 1,500 kg. zahăr tos. Porţia trebuie să fie următoarea: 1 kg. zeamă — 1,500 kg. zahăr. Lăsăm să fiarbă pînă se leagă ca la şerbet. Cînd este caldă se toarnă în borcane.

Curierul nostru

SIMINA — Bîrlad: Oricît v-ar veni de greu, trebuie să recunoaşteţi că sînteţi singura vinovată de situaţia actuală. De la bun început nu trebuia să acceptaţi un astfel de compromis. Întîi să se fi rezolvat toate lucrurile după ordinea lor firească şi apoi să fi acceptat să vă mutaţi acolo. Faţă de situaţia creată în urma greşelei dv. trebuie să discutaţi foarte serios. Lucrurile nu mai pot continua astfel. Ori faceţi ordine în totul, ori vă continuaţi viaţa aşa cum era înainte. Va trebui să hotărîţi într-un fel amîndoi. Ceea ce este acum nu este bine şi nu mai trebuie continuat.

C. S. — Bucureşti: Dacă încercările dv. n-au dat rezultat, este bine să vă adresaţi unui specialist. Credem că în ţesătură se află în amestec şi fire sintetice. Numai aceasta explică insuccesul dv. De aceea este bine să cereţi ajutorul unui cunoscător în problemă.

FLORIN — Iaşi: Problema nu este atît de complicată precum vi se pare. Modificările la care vă referiţi nu pot fi constatate decît la microscop, aşa că trebuie să vă fie limpede că exageraţi şi că deformaţi adevărul despre starea organismului dv. Iar remediul nu se găseşte în tratamente şi în medicamente, ci în ducerea, din toate punctele de vedere, a unei vieţi ordonate. De căsătorie nu trebuie să vă temeţi ci dimpotrivă, va fi elementul care va contribui cel mai mult la însănătoşirea dv.

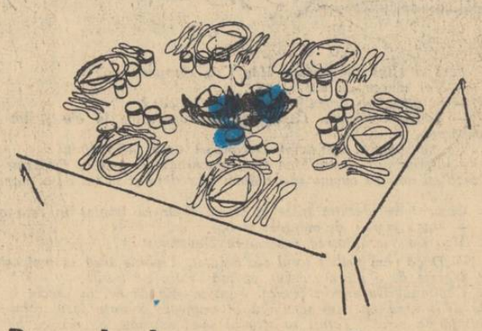

Reguli de purtare la masă

Într-un articol intitulat „Cum se mănîncă", apărut într-un număr trecut al „Magazinului", am spus că de cîtva timp s-a introdus un nou mod de a se ţine cuţitul în mînă la masă în cursul întrebuinţării lui, — şi anume: aşa cum ţin chirurgii, la operaţii, bisturiul. Cum cea mai mare parte din public n-a fost operată şi însişi pacienţii care au suferit o intervenţie chirurgicală n-au dat atenţie poziţiei bisturiului (unii fiind chiar adormiţi), — am fost întrebat de cîţiva cititori ai „Magazinului", telefonic şi în scris, care-i această poziţie?

Cuţitul se ţine ca creionul, adică cu minerul între degetul cel mare şi arătătorul mîinii drepte. Apăsăm cu arătătorul pe muchea cuţitului cînd tăiem carnea, împrimîndu-i o deosebită preciziune. Cuţitul se întrebuinţează numai la tăiat, nu şi la transportul alimentelor de la farfurie la gură... pentru a nu ne răni, eventual, buzele sau limba!!... De asemenea nu se ia sarea din solniţă cu cuţitul, ci cu linguriţa specială.

Furculiţa se ţine oblic sub palma mîinii drepte, cînd mîncăm tocături, legume, peşte, jumări, brînză cu smîntînă — şi sub palma mîinii stîngi (în aceeaşi poziţie) pentru a lua bucăţile de carne tăiate de cuţit în proporţii cît mai mici. Nu vom ţine perpendicular furculiţa cu coada în sus între degetul cel mare şi arătător, cum obişnuiesc foarte multe femei. Aceasta este o poziţie incomodă şi chiar riscantă deoarece furculiţa poate luneca pe farfurie, făcînd ca bucăţica de carne să ţîşnească din dinţii săi şi să ajungă proiectată pe podele. Cu furculiţa tacîmului nostru nu ne vom servi, ca să luăm pîrjoale, şnitel etc. din platoul comun — căci putem atinge şi o bucată care revine în urmă unui alt mesean, neîncîntat de un contact bucal intim cu noi prin intermediul unui instrument de serviciu.

Vom mînca cu mîna crenvurştii şi sparanghelul (cînd nu se pun la masă nişte pense speciale. De asemenea, racii, avînd grijă ca să nu dăm de duşcă bolurile cu apă caldă şi felii de lămîie, destinate a ne spăla degetele după deschiderea gîtului şi rontăirea labei crustaceelor.

Cînd se servesc la sfîrşitul mesei cireşe sau vişine, nu daţi drumul sîmburilor din gură în farfurie şi nici nu-i culegeţi în mînă, ca primă etapă — înainte de a-i depune definitiv în blid. E mai curat şi mai estetic a-i lăsa să cadă într-o linguriţă din care îi răsturnaţi, bob cu bob, în farfurie.

La ceai sau la cafea cu lapte, nu-i frumos să mesteci zahărul în ceaşcă — făcînd mişcări circulare cu linguriţa, ca farmaciştii care freacă o alifie cu pisălogul într-un mojar. E recomandabil a topi zahărul, ridicînd şi scoborînd linguriţa — de parcă ai vîntura lichidul.

Meseanul va deschide gura atît cît e necesar pentru a introduce în breşa ei porţia de aliment socotită pentru o îmbucătură. Dacă îndepărtezi prea mult fălcile una de alta, comesenii sînt dezagreabil impresionaţi, invitîndu-i a asista la procesul de masticaţie din gura ta. Iar dacă numai te pregăteşti, cu gura goală, ca să sorbi un pahar de şprit — ce interes anatomo-fiziologic ai pentru a-ţi arăta societăţii omuşorul din fundul gîtului.

Cînd mîncăm, e bine să nu vorbim — din mai multe motive. Mai întîi spectacolul masticaţiei este dezagreabil pentru asistenţă. Apoi oamenii se pot îneca, tuşi — consecinţele putînd fi neplăcute atît pentru eroul principal al operaţiei cît şi pentru vecini. Dar nici vorbele, amestecate cu alimente, nu-s destul de clare pentru meseni.

Dacă în timpul unei mese se leagă o discuţie interesantă, o gazdă atentă închide aparatul de radio, chiar dacă în momentul acela se dă rezultatul unei competiţii sportive.

M. SEVASTOS

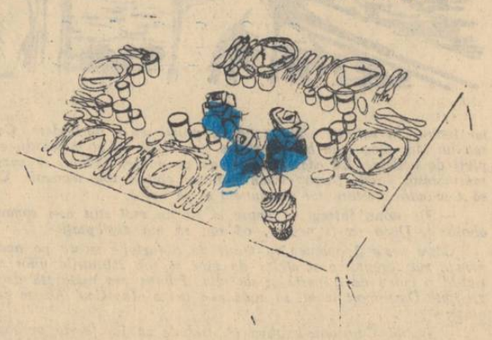

„A LA CARTE" Suită de caricaturi de MATTY ASLAN

— Mi-a spus doar atît: „Adu-mi repede ceva de mîncare, c-am luat un somnifer și peste două ore își face efectul...

— Ne-a simțit că intrăm prima oară într-un restaurant și acum rîde de noi! Îi spun foarte precis: Chateaubriand a fost un mare fizician, chimist sau așa ceva, dar în nici un caz o friptură...

— Acuma ești de acord cu mine că nu era bine fript?

— Mă mir!... Pe mine, dimpotrivă, mă servesc foarte repede. Nu-i vorbă, sînt și fratele responsabilului...

— Nu vă supărați, dar comanda mi-a dat-o un client ras proaspăt, bine dispus...
— Eu eram!...

DE TOATE-PENTRU TOȚI

MAI TARE CA TEMNIȚELE ȘI CĂTUȘELE

Istoria omenirii a consemnat exemple de luptători pentru libertate, încarcerați de asupritorii lor, care au reușit să se salveze prin evadare de la locurile caznelor, dovedind că dragostea de libertate este mai puternică decît lanțurile cele mai groase, decît zidurile cele mai de nepătruns.

Cei mai vechi caz poate fi socotită evadarea izbutită a atenianului Hegesistratos din Eleea, întîmplare petrecută în anul 200 înaintea erei noastre. Ținut în captivitate de către spartani, amîndouă picioarele, băgate în butuci. Numai o vicleniе l-a salvat de chinurile ce-i pregătea Inchiziția. I-a rugat pe temnicer să-i îngăduie să scoată pentru puțin timp măcar un picior, piciorul drept, din butuc. Scoase piciorul, umflă cracul pantalonului cu cîrpe și cîlți și puse „piciorul" la loc. În seara următoare, îl rugă pe temnicer să-i îngăduie să scoată pentru un ceas piciorul sting. Paznicul se lasă din nou înduplecat. Întemnițatul procedă la fel și cu piciorul sting, băgînd în butuc proteza confecționată. A doua zi, Curion evadă.

Hegesistratos din Eleea

În Bastilia de tristă faimă zăcea, de ani și ani de zile, pe baza unei simple „lettre de cachet", mandatul de arestare cu care doamna de Pompadour a lui Louis XVI ordonase încarcerarea lui Henri de Latude, căzut în disgrația ei. Întemnițatul a dispărut într-o zi în chip misterios. Relatările sale despre groaznicul regim care domnea în Bastilia au contribuit, după spusele contemporanilor, la dezlănțuirea mîniei poporului care a pornit, la 14 iulie 1789, la asaltul Bastiliei, la răsturnarea domniei regilor și, pînă la urmă, l-a adus pe Ludovic al XVI-lea pe eșafod.

Așa și-a imaginat un desenator contemporan fuga lui Henri de Latude din Bastilia.

Friedrich Trenck, victimă a despotismului lui Frederic II al Prusiei, zis „cel mare", a fost întemnițat și pus în lanțuri între zidurile fortăreței Glatz. Zi și noapte se gîndea la o modalitate de evadare. Deși păzit cu strășnicie, reușește în anul 1747 să-și pilească lanțurile, doboară pe paznici și se salvează într-un mod rămas de neînțeles pentru oamenii secolului XVIII.

Unul din cei mai renumiți evadați ai secolului XIX este considerat polonezul Pietrovski, conducătorul mișcării de eliberare națională din Polonia. Deportat în Siberia din porunca țarului, reușește în 1846 să evadeze, deghizat în țăran, străbătînd pe jos mii de kilometri.

Atunci cînd fascismul german ajunsese la putere, închisorile și temnițele se dovediseră insuficiente pentru a adăposti pe nenumărații adversari ai lui Hitler. Lagărele de concentrare, împrejmuite cu sîrmă ghimpată, au devenit simbolul terorii hitleriste. Hans Beimler, deputat comunist în Reichstag, izbutește să se furișeze printre rețelele de sîrmă ghimpată și nu este descoperit de nenumăratele gărzi de pe foișoarele de pază ale lagărului de concentrare din Dachau. Doi ani mai tîrziu se vorbește despre el ca despre un vrednic comandant al brigăzii internaționale „Ernst Thälmann", în fruntînd, alături de tovarășii săi spanioli, legiunea fascistă germană Condor.

Pilotul sovietic Mihail Petrovici Deviataev a fost doborît cu aparatul său în anii celui de-al doilea război mondial, undeva în spatele frontului german. A scăpat cu viață și a peregrinat prin numeroase lagăre de concentrare. În 1944 îl aflăm deținut pentru muncă silnică pe aeroportul Peenemünde. Săptămîni în șir îl frămîntă un gînd: cum să scape de aici, cum să ajungă la ai săi, ca să continue lupta împotriva fasciștilor. Pînă la urmă, împreună cu nouă tovarăși se avîntă neobservat pe bordul unui avion militar german și se face nevăzut în înaltul cerului, aterizînd dincolo de linia frontului, pe teritoriul sovietic.

Am enumerat doar cîteva exemple de evadări, suficiente însă pentru a dovedi că ideile înaintate ce îi însuflețesc pe luptătorii pentru dreptate sînt de nestăvilit, îi îndeamnă să-și croiască drum spre lumină.

Aviatorul sovietic Deviataev a evadat, împreună cu alți nouă prizonieri de război sovietici, la 8 februarie 1945, pe bordul unui „Heinkel 111" din aeroportul Peenemunde.

UMOR STRĂIN

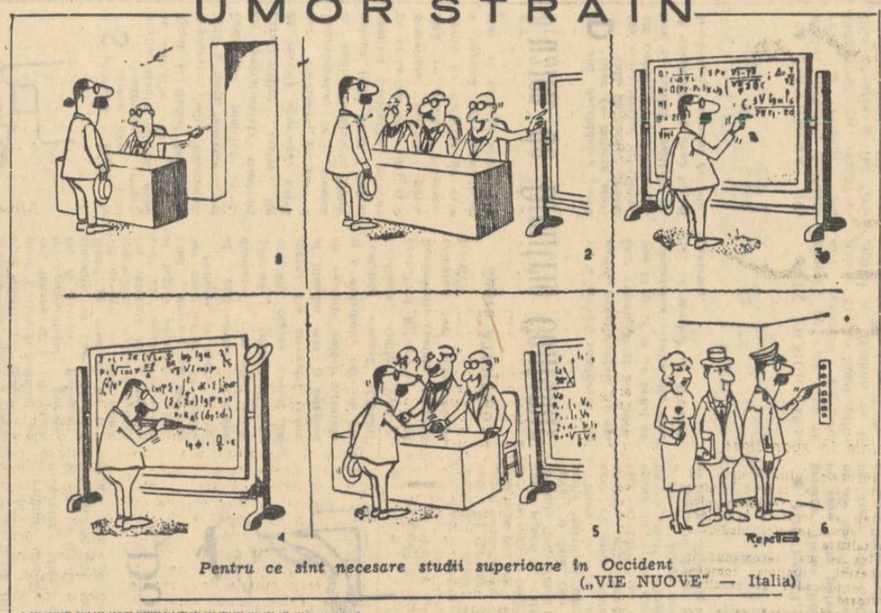

— Hei, d-ta, al șaselea din dreapta, ai 21-lea rînd! Ai luat o notă falsă!...
(„WOCHENPOST" — R.D.G.)

Arbitrii de gimnastică sînt și ei oameni... Mai pot greși!...
(U.R.S.S.)

Pentru ce sînt necesare studii superioare în Occident
(„VIE NUOVE" — Italia)

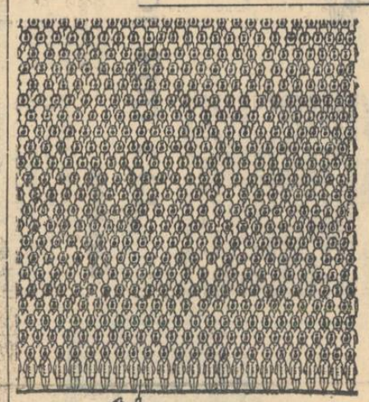

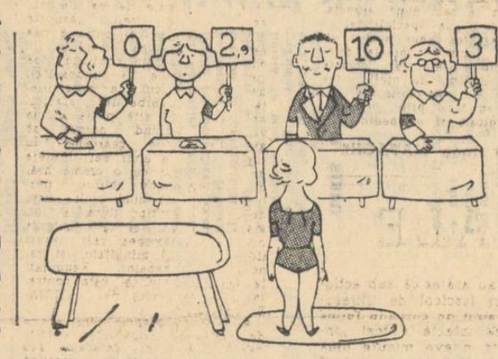

REBUS-MAGAZIN

PĂLĂRII

ORIZONTAL: 1) Pălărie tare de paie, cu fundul și borurile drepte — „Fetiță cu pălărie de...", tablou de Tonitza 2) Poet romîn, autorul versurilor „De mi-i da o sărutare, / Nime-n lume n-a s-o știe / Căci va fi sub pălărie / Ș-apoi cine treabă are!" (din „Floare albastră") — Poetă contemporană 3) „...statică cu pălărie", pictură de Pallady — Le șade bine cu pălărie roșie 4) Aliat — Partea de deasupra a unei pălării care acoperă capul și e mărginită de boruri — Plantă textilă 5) Suport pentru pălărie — Brînză dulce — Fără luciu 6) Se scurge pe borurile pălăriei... cînd plouă — Salut la romani — Stat în Asia 7) Carie! — Înainte de... lala — Onomatopee ovină — Cîmp cultivat 8) Localitate în U.R.S.S. (Kamciatka) — ... de Janeiro — Timp de... pălărie 9) Poet clasic romîn, autorul versurilor „Și cîntînd în poeniță / Aninam cu veselie / Unu-o salbă-n chinguliță / Altul flori la pălărie" (din poezia „Zburătorul) — Localitate în Japonia 10) Plin de... sare! — Istria! — Pălărie țărănească din Transilvania și Banat 11) Poet contemporan, autorul pălăriilor — Notă muzicală 3) Foarte puțin — Compozitor contemporan, autorul melodiei „Un minut" 4) Diminutiv masculin — Pălărioasă fără boruri pentru femei — Nota diapazonului 5) Fluviu spaniol — Sub... pălărie — Apreciat furnizor de pene pentru pălării 6) Poet romîn, autorul versurilor „Grădinarul era voinic băiat / Cu pălărie mexicană, / Și hiacintele după ce le-a udat, / Băuse, și el, lung, din cană (din poezia „Mikloș") — Cînd aplici... formula „jos pălăria" — Oraș în Somalia 7) Cel mai mic zar la table — Accesorii la pălăriile de damă — Frate cu Pietrosul 8) Monedă sovietică — Stimulent pentru cumpărarea unei pălării noi 9) „Pălărioara mea de..." — Vînător de... crustacei 10) Termen la rugbi — 101 la romani — Localitate în Abisinia 11) Pălării... vegetale — Pălărie cilindrică, care se poate turti și purta sub braț 12) Poemă de Victor Hugo — Personaj principal dintr-un film polonez, ale cărui peripeții se împletesc în jurul unei pălării — Theodor 13) Ardeiat — Scriitor sovietic, autorul povestirii „Pălăria vie" 14) Poet rus, autorul versurilor: „Pălăria mi-o pleoștea ades / Puneam calul între hulube late / M-așezam pe-un braț de fîn ales / Și pe urmă, tine-te, măi frate — Cu pălăria în... mînă! (pl.).

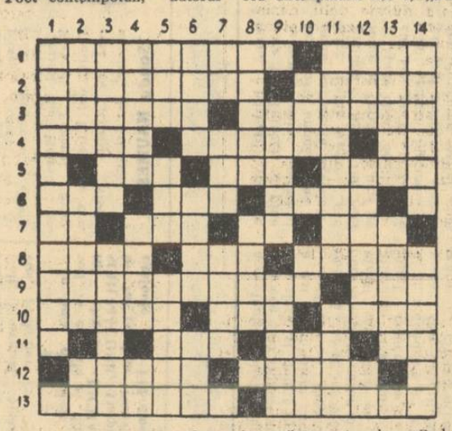

Mihai PĂTRAȘCU

ȘAH ȘAH ȘAH

Partida circuit

1. e2-e4 (Nicolau), e7-e5 (Seimeanu)
2. Cg1-f3 (Troianescu), Cb8-c6 (Reicher)
3. Nf1-b5 (Urseanu), Nf8-c5 (Drimer)
4. c2-c3 (Braunștein), Cg8-f6 (Ghițescu)

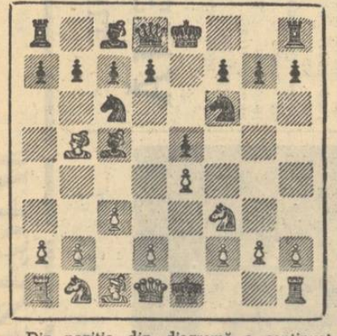

Din poziția din diagramă a continuat partida candidat maestrul GH. ROTARU. El a jucat

5. 0—0

și a comentat mutarea sa astfel:

„În această poziție se mai putea juca și 5. d2-d4, ca urmare logică a mutării 4. c2-c3 prin care albul a pregătit ocuparea centrului. Variantele concrete arată însă că poziția regelui alb la el permite negrului să efectueze schimbul în centru e5:d4 și să obțină contrajoc, ca în exemplele următoare:

I. 5. d4, e:d4 6. c:d4, Nb4+ 7. Cc3, C:e4 8. 0—0, N:c3 9. b:c3, 0—0 10. d5, C:c3 11. Dd3, C:b5 12. D:b5, Ce7 13. d6, c:d6 14. Na3, b6 15. N:d6, Nb7 16. Te1, Te8 și negrul păstrează avantaj material.

II. 5. d4, e:d4 6. e5, Ce4, 7. 0—0, d5 (nu merge d:c3 din cauza 8. Dd5) 8. e:d6, 0—0 9. d:c7, D:c7 10. c:d4, Tfd8 și pentru pionul sacrificat negrul are inițiativă.

De aceea am preferat mutarea mai elastică 5. 0—0 prin care se menține tensiunea în centru și prin care este stingherită mult timp dezvoltarea piesele negre. Acum, după 6. d2-d4 nu mai este bun schimbul e:d4 deoarece ar lăsa întregul centru în stăpînirea albului".

O partidă de la Olimpiadă

Alb: Florin Gheorghiu
Negru: Czerniak

1. e4, g6 2. d4, Ng7 3. Cc3, c5 4. d5, d6 5. Cf3, Cf6 6. Ne2, 0-0 7. 0-0, Ca6 8. h3, Cc7 9. a4, b6 10. Nf4, a6 11. Dd2, Te8 12. Tfe1, Cd7 13. Nf1, Rh8 14. e5, d:e5 15. C:e5 C:c5 16. N:e5, Nb7 17. N: g7, R: g7 18. Tad1, Dd7 19. b4, e6 20. d6, Cd5 21. b:c5 b:c5 22. Ce4, Dc6 23. c4, cb6 24. d7, Tf8 25. Db2 șah, f6 26. C: f6 și negrul se recunoaște învins.

Comentînd această partidă, revista vestgermană „Deutsche Schachzeitung" subliniază faptul că tînărul maestru romîn l-a învins pe adversarul său într-un stil puternic.

Problemă inedită

Adrian Porcescu (Craiova)

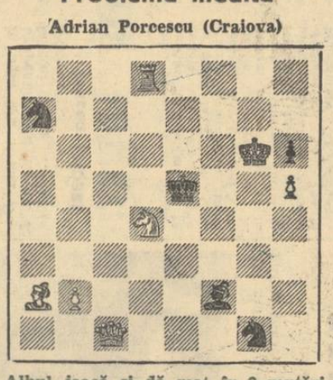

Albul joacă și dă mat în 2 mutări

Poziția de control. Alb: Rg6, Dc1, Na2, Cd4, pioni la b2 și h5. Negru: Re5, Nf2, Ca7, Cg1 și pion h6.

ȘAH ȘI... ESPERANTO

Într-un număr recent din revista F.I.D.E. — buletinul Federației internaționale de șah, — șahistul cehoslovac Vaclav Faigl relatează o serie de amănunte interesante cu privire la activitatea șahistă a esperantiștilor (esperanto este o limbă artificială creată în anul 1887 de L. L. Zamenhof). Publicațiile esperantiste au început să publice rubrici de șah încă de la sfîrșitul veacului trecut, cînd au fost organizate și o serie de concursuri prin corespondență. Cu prilejul congresului mondial al esperantiștilor din 1958 a luat ființă „Esperanta Sak-Ligo Internacia" care numără șahiști din 40 de țări și organizează numeroase turnee prin corespondență. Este publicat și un buletin „Esperanta Sako".

Visul pionului...

În afară de turneele prin corespondență liga de șah a esperantiștilor organizează și întîlniri pe echipe. Pentru esperantiștii nevăzători jucători de șah a fost tipărit și un buletin șahist în scrierea Braille. De remarcat că în limba esperanto au fost publicate și cîteva broșuri cu probleme de șah.

Un meci pentru campionatul lumii între Petrosian și Keres?

Într-o declarație recentă făcută unui corespondent de presă polonez, campionul mondial Mihail Botvinnik, care se află în momentul de față într-un turneu în Olanda, a declarat că participarea sa la meciul pentru titlul mondial cu Tigran Petrosian va deveni certă numai după avizul favorabil al medicilor. Chiar dacă acest meci va avea loc, a subliniat campionul lumii, acesta va fi ultimul, indiferent de rezultat, întrucît starea sănătății sale nu-i permite mari eforturi suplimentare.

În eventualitatea că medicii nu-i vor da avizul favorabil, Botvinnik va renunța la înaltul titlu și lupta pentru supremația șahistă se va da între chalangerul lui Botvinnik, Petrosian, cîștigător al turneului candidaților, și Paul Keres, clasat pe locul doi în același turneu.

Știri șahiste

Ultimele statistici arată că la federația de șah a Uniunii Sovietice sînt legitimați nu mai puțin de 2.400.000 jucători.

★

Campionatul de șah al Angliei a fost cîștigat de Penrose cu 8,5 puncte. Pe locurile următoare Clarke (8 p), Kottnauer și Littlewood (7,5 p) etc. Sanguinetti a cîștigat campionatul Argentinei iar Arturo Pomar pe cel al Spaniei. Campionul Italiei: Tatai.

MICA BIBLIOTECĂ MAGAZIN

ÎN ȚARA RUIUCILOR

Marile capacități ale lui James Wodruff s-au făcut cunoscute de timpuriu, într-un mic cerc de specialiști, și dacă vă vorbesc aci pe scurt despre aceasta, o fac pentru a-mi plăti o veche datorie de recunoștință, căci, oricum — deși sîntem certați de ani de zile — James Wodruff mi-a fost profesor; el ocupa (și ocupă și azi) singura catedră de pe glob pentru studierea ruiucilor; și chiar dacă în ultimii treizeci de ani nu a avut decît doi elevi, meritul lui nu trebuie subevaluat, căci el este acela care a descoperit acest trib, i-a studiat limba, obiceiurile și religia, a condus două expediții pe o insulă puțin primitoare de la sud de Australia și meritul lui rămîne incalculabil pentru știință, chiar dacă nu a fost scutit de unele erori.

Primul lui cirac a fost Bill van der Lohe, despre care însă nu am nimic altceva de comunicat decît că, ajuns în portul Sidney, și-a schimbat intențiile și a devenit zaraf, s-a căsătorit, a zămislit copii și și-a făcut mai tîrziu o fermă de bovine în interiorul Australiei; Bill a fost pierdut pentru știință.

Al doilea cirac al lui Wodruff am fost eu. Am cheltuit treisprezece ani din viață ca să învăț limba, obiceiurile și religia ruiucilor; alți cinci ani i-am cheltuit cu studiul medicinei, ca să practic medicina printre ruiuci; am renunțat însă să-mi dau examenul final, întrucît ruiucii, cu totul îndreptățit, nu se interesează de diplomele universităților europene, ci de priceperea mediculuI. În afară de aceasta, după optsprezece ani de studiu, nerăbdarea mea de a ounoaște direct pe ruiuci ajunsese la limită și n-am mai avut răbdarea să aștept, nu o săptămînă, dar nici măcar o zi, ca să dau ochii cu exemplarele vii ale unui neam a cărui limbă o vorbeam curent. Mi-am împachetat deci sacii de spinare, cuferele, o farmacie portativă și cutia cu instrumente medicale, mi-am verificat carnetul internațional de cecuri și, pentru orice eventualitate, mi-am făcut testamentul. Cu un taxi m-am dus apoi la aeroport și am scos un bilet pentru Sidney, de unde urma ca o balenieră să mă ducă la destinație.

Pînă la aeroport mă însoți profesorul meu James Wodruff (pe atunci încă mult respectatul meu profesor). Acesta ajunsese încă de pe atunci prea șubred pentru a risca o asemenea expediție; mi-a pus totuși în mînă, la despărțire, faimoasa lui lucrare „Un popor din vecinătatea Antarcticei", deși știa precis că o cunoșteam, cu să zic așa, pe dinafară. Pe cînd urcam scara avionului, Wodruff îmi strigă: „Boruval, doidoi duraboi!", ceea ce avut decît doi elevi, meritul lui nu trebuie subevaluat, căci el este acela care a descoperit acest trib, i-a studiat limba, obiceiurile și religia, a condus două expediții pe o insulă puțin primitoare de la sud de Australia și meritul lui rămîne incalculabil pentru știință, chiar dacă nu a fost scutit de unele erori.

Primul lui cirac a fost Bill van der Lohe, despre care însă nu am nimic altceva de comunicat decît că, ajuns în portul Sidney, și-a schimbat intențiile și a devenit zaraf, s-a căsătorit, a zămislit copii și și-a făcut mai tîrziu o fermă de bovine în interiorul Australiei; Bill a fost pierdut pentru știință.

Al doilea cirac al lui Wodruff am fost eu. Am cheltuit treisprezece ani din viață ca să învăț limba, obiceiurile și religia ruiucilor; alți cinci ani i-am cheltuit cu studiul medicinei, ca să practic medicina printre ruiuci; am renunțat însă să-mi dau examenul final, întrucît ruiucii, cu totul îndreptățit, nu se interesează de diplomele universităților europene, ci de priceperea mediculuI. În afară de aceasta, după optsprezece ani de studiu, nerăbdarea mea de a ounoaște direct pe ruiuci ajunsese la limită și n-am mai avut răbdarea să aștept, nu o săptămînă, dar nici măcar o zi, ca să dau ochii cu exemplarele vii ale unui neam a cărui limbă o vorbeam curent. Mi-am împachetat deci sacii de spinare, cuferele, o farmacie portativă și cutia cu instrumente medicale, mi-am verificat carnetul internațional de cecuri și, pentru orice eventualitate, mi-am făcut testamentul. Cu un taxi m-am dus apoi la aeroport și am scos un bilet pentru Sidney, de unde urma ca o balenieră să mă ducă la destinație.

Pînă la aeroport mă însoți profesorul meu James Wodruff (pe atunci încă mult respectatul meu profesor). Acesta ajunsese încă de pe atunci prea șubred pentru a risca o asemenea expediție; mi-a pus totuși în mînă, la despărțire, faimoasa lui lucrare „Un popor din vecinătatea Antarcticei", deși știa precis că o cunoșteam, cu să zic așa, pe dinafară. Pe cînd urcam scara avionului, Wodruff îmi strigă: „Boruval, doidoi duraboi!", ceea ce s-ar putea traduce liber prin: „Duhurile văzduhului să te aibă în paza lor". Precis cred că ar trebui spus: „Vîntul să nu abată duhuri potrivnice asupra ta, căci ruiucii trăiesc din pescuit și vîntul prielnic e sfînt la ei".

Vîntul nu abătu duhuri potrivnice asupra noastră, și descinsei cu bine la Sidney. Mă îmbarcai acolo pe balenieră și, după opt zile, fui lăsat pe o foarte mică insulă, care, după cum mă asigurase profesorul meu (pe atunci încă respectatul meu profesor) era locuită de „ruiucii cu p", care se deosebesc de adevărații ruiuci prin faptul că alfabetul lor conține litera p. Dar insula se dovedi a fi nelocuită, în orice caz nelocuită de ruiuci. Colindai o zi pe insulă, printre stînci abrupte și pe cîmpii sterpe; găsii, ce e drept, urme de locuințe ruiuce, pentru a căror tencuire se folosește un fel de var făcut din praf de oase de pește, dar unicul om pe care l-am aflat pe acea insulă era un vînător de urși, pe care îi prindea pentru grădinile zoologice europene. L-am găsit beat în cortul lui, și după ce îl trezii și îl convinsei că nu am vreo intenție rea, el mă întrebă într-o engleză foarte grosolană despre o oarecare Rita Hayworth. Cum nu am înțeles prea bine acest nume, el mi-l scrise pe o bucățică de hîrtie. Nu cunoșteam nici o femeie cu acest nume, așa că nu i-am putut da vreo știre despre ea.

Am fost nevoit să rămîn timp de trei zile în compania acestui necioplit, care aproape că nu vorbea despre altceva decît despre filme. Pînă la urmă, în schimbul unui cec în valoare de 80 dolari, am reușit să cumpăr de la el o barcă de cauciuc și, punîndu-mi viața în joc, am vîslit pe o mare liniștită pînă la insula, aflată la opt kilometri distanță, unde urma să găsesc pe adevărații ruiuci. Cel puțin această indicație se dovedi corectă. Încă de departe văzui oameni adunați pe țărm, văzui plase atîrnate la uscat, văzui un hangar de bărci, și lopătînd încordat și făcînd semne cu mîna, mă apropiai de mal cu strigătul pe buze: „Ioi vuba, ioi vuba — buveida guha!". (De pe mare, de pe mare vin să vă ajut, fraților!).

Dar cînd mă apropiai de mal, constatai că atenția celor strînși acolo se îndrepta spre un alt vas: dinspre apus se apropia, cu țăcănitul specific, o barcă cu motor, batistele fluturau, iar eu debarcai cu totul neluat în seamă pe insula visurilor mele, căci barca cu motor sosi aproape în același timp cu mine și toți fugiră la pontonul de debarcare. Trudit, trăsei barca la mal, destupai sticla de coniac din farmacia ambulantă și înghiții o dușcă zdravănă. Dacă așî fi poet așî spune: visul meu se frînse, deși e bine știut că visele nu se pot frînge. Așteptai pînă ce vasul poștal se îndepărtă, îmi luai în spate bagajul și mă îndreptai spre o clădire care purta simpla inscripție „Bar". Un ruiuc bărbos sta acolo ghemuit într-un scaun și citea o carte poștală. Mă lăsai istovit pe o bancheță și rostii încet: „Doidoi curf mali..." (Vîntul mi-a uscat gîtlejul).

Bătrînul puse cartea poștală deoparte, mă privi cu uimire și spuse într-un amestec de ruiucă și engleză din filme: „Lasă astea, tinere, spune ca lumea: Vrei bere sau whisky?".

— „Whisky", spusei cu vocea stinsă.

Se ridică, împinse cartea poștală către mine și spuse: „Ia, citește ce-mi scrie nepotu-meu". Cartea poștală purta ștampila Hollywoodului și pe fața pentru scris se afla o singură frază: „Treci apa cea mare, aci sînt dolari să te scalzi în ei!"

Rămăsei pe insulă pînă la sosirea vasului poștal următor; seara mă duceam la bar și îmi beam cecurile mele internaționale. Nimeni din cei de acolo nu mai vorbea curat limba ruiucă; se rostea doar, deseori, numele unei femei, pe care o luai întîi drept un personaj mitic, a cărui origină mi-a devenit însă între timp clară: Marlene Dietrich.

Trebuie să recunosc că și eu am renunțat apoi la cercetările ruiuce. E drept că mă întorsei la Wodruff și mai avui cu el o vie controversă asupra folosirii cuvîntului buhal, căci n-am părăsit nici acum ideea că înseamnă apă, în timp ce Wodruff se încăpățînează să afirme că înseamnă iubire. Dar e mult timp de cînd aceste probleme nu mai sînt atît de importante pentru mine. Am închiriat o casă la țară, mă ocup cu pomicultura și tot mai mă bate gîndul să-mi încoronez studiile printr-un examen de stat. Dar acum am atins vîrsta de patruzeci și cinci de ani și ceea ce făceam pe vremuri cu toată seriozitatea științifică, practic azi doar ca amator (ceea ce îl indignează crunt pe Wodruff). În timpul cînd muncesc în livezile mele, fredonez cîntece ruiuce, și în special pe acesta, care-mi place cu deosebire:

„Voi suhal buvaha / bruval noi loha graga / bahu — groga viuma / moha deiva buvaha". (De ce tot năzui spre depărtări, fiul meu? / Ce, te-au lăsat toate duhurile cuminți? / Acolo nu afli pești — n-afli îndurare / și mama ta își plînge feciorul).

Limba ruiucă e potrivită și pentru înjurături... Cînd negustorii încearcă să mă înșele spun încet: „Graga veita" (Să nu-ți aducă nici un noroc) sau chiar „Pihal gromhit" (Să-ți rămînă osul de pește în gît) una din cele mai cumplite înjurături ale ruiucilor.

Dar, în definitiv, cine înțelege ruiuca pe acest glob? În afară de mine, doar Wodruff, căruia îi trimit din cînd în cînd cîte o ladă cu mere și o carte poștală pe care scriu: „Vahu bahni" (Respectate maestre, te înșeli), la care el obișnuiește să-mi răspundă, tot pe o carte poștală: „Hugai!" (Renegatule!).

POVESTIRE DE HEINRICH BÖLL

Redacția: Piața Scînteii. Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

AVANCRONICA MUZICALĂ

„MISSA SOLEMNIS" DE BEETHOVEN

la sala Palatului R. P. R. — în interpretarea „Filarmonicii G. Enescu" sub conducerea maestrului George Georgescu

Sîmbătă 17 şi luni 19 noiembrie concertele orchestrei şi corului Filarmonicii de Stat „G. Enescu" se vor desfăşura sub conducerea muzicală a artistului poporului George Georgescu, în cadrul somptuos al sălii Palatului R.P.R. In programul acestor concerte este înscrisă una din creaţiile de culme ale lui Beethoven : „Missa Solemnis", conceput pentru orchestră mare, cor mixt şi 4 voci soliste. Inclinat prin şcoală, temperament şi sensibilitate către pătrunderea tainelor spiritului omenesc, exprimate în muzică de Beethoven, George Georgescu ne-a dăruit imprimarea integrală a simfoniilor Titanului. Putea oare primul nostru dirijor să treacă cu vederea peste grandioasa „Missa Solemnis", concepută în acelaş timp cu „Simfonia IX-a" — cu cor şi soliştii şi atît de înrudită cu aceasta prin conţinut, stil şi limbaj ? Neîndoielnic că „Missa Solemnis" este o lucrare mai puţin accesibilă atît pentru ea atît de celebră, „Simfonia IX-a", al cărui final a cucerit popularitatea unui cîntec de masă. Şi totuşi, genialul Beethoven exprimă şi prin această grandioasă partitură a sa, o imensă lume de idei şi sentimente. Terminată în anul 1823, cînd Beethoven avea 53 de ani şi ajunsese pe culmile măestriei, „Missa Solemnis" ne apare ca o dramatică mărturisire autobiografică, ca o expresie înaltă artistică a durerilor, spaimelor, mizeriilor, pătimirilor şi aspiraţiilor celui mai mare dintre compozitorii secolului trecut, care, şi în această lucrare, a ştiut să se identifice cu viaţa şi deziderile societăţii şi umanităţii.

Iată de ce „Missa Solemnis", formal o lucrare religioasă, nu îmbracă niciuna din caracteristicile artei liturgice tradiţionale. Energia lăcă a limbajului, accentele de demnitate umană, revoltă şi minie ce străbat culminaţiile coral-simfonice, puternica plasticitate a imaginilor ce zugrăvesc „blestematul război" (expresie folosită chiar de Beethoven), suavitatea imaginilor ce descriu binefacerile „păcii", toate aceste elemente proprii lucrării pe care o vom asculta, îi conferă un caracter dramatic eminamente laic, antitraditional.

Concepută, după cum am arătat pentru orchestră simfonică mare, cor mixt şi 4 voci soliste, „Missa Solemnis" reclamă prin însăşi proporţiile neobişnuite ale amplului aparat vocal-instrumental folosit, spaţiul larg al meilor săli de concert. In vederea concertelor din 17 şi 19 noiembrie corul Filarmonicii a fost pregătit de dirijorul Valentin Pintea, iar rolurile solistice au fost încredinţate sopranei Emilia Petrescu, mezzosopranei Martha Kessler, tenorului Ion Piso şi basului Marius Rinzler. Solo-ul de vioară din fragmentul „Benedictus" îl vom asculta în interpretarea concert-maestrului Varujan Cozighian.

Sînt semnificative cîteva date istorice. Prima audiţie integrală a „Missei Solemnis" a avut loc la 26 martie 1824 la Petersburg, pe atunci capitala Rusiei, ţara care suferise atît de mult de pe urma invaziei armatelor napoleoniene. Mult mai tîrziu, lucrarea a fost cîntată în Germania. La 17 noiembrie 1962 se vor împlini exact 29 de ani de la prima audiţie integrală a Missei Solemnis în Romînia. Ea a fost cîntată de Filarmonica din Bucureşti, dirijată de George Georgescu, cu concursul coriului „Carmen" condus de I. Chirescu. Pe atunci, la 17 noiembrie 1933, cel mult 1000 de melomani au putut s-o asculte la Ateneu.

La 17 şi 19 noiembrie 1962 peste 6400 de iubitori de muzică o vor asculta sub cupola minunatei săli a Palatului R.P.R. Prelucrarea marei moşteniri artistice a trecutului se desăvîrşeşte în socialism, în ambianţa marilor edificii social-culturale.

V. CRISTIAN

SĂPTĂMÎNA PE ECRANE

„PERMISIE PE ŢĂRM"

O emoţionantă poveste a solidarităţii umane, a-minunind cumva impresionantul „Dacă toţi tinerii din lume..", limitată geografic — străzile unui mare port la Marea Neagră — şi spaţial — parcursul unei zile de duminică. O banală confuzie de identificare a unei fete şi tînărul matroz Nikolai o cunoaşte pe Jenia, nefericita factoriţă care a pierdut 300 de ruble şi pe care trebuie să-i restituie la prima oră a zilei următoare. Nikolai se dovedeşte a fi un băiat tare înimos, gata s-o ajute pe fată să găsească suma respectivă şi împreună, spectatori şi erou, parcurgem înfrigurati străzile oraşului, intrăm în apartamentele unor bravi cetăţeni, poposim pe malul mării în decorul estival al unui şirand supraticsit, ne oprim 'n fugă în salonul elegant al unui restaurant, petrecem la clubul marinarilor într-o veselă societate de tineri marinari şi facem mereu cunoştinţă cu alţi oameni, unii înţelegători cu sufletul larg şi generos, alţii meschini, închistaţi într-o viaţă searbădă.

Regizorul F. Mironer a realizat un film de mult gust şi fineţe, fără ostentaţie, cu o inteligentă gradare a conflictului, convingător şi educativ.

I. DELEANU

„CARTOUCHE"

Spirituală şarjă la adresa unei lumi blazonate, coproducţia franco-italiană după un scenariu de Charles Spaak şi Daniel Boulanger, depăşeşte limita binecunoscută a unor interese pur comerciale, indicînd agreabil spectatorului trăsături caracteristice acelui tip de revoltă spontană, naivă dar curajoasă, pe care a întruchipat-o, în vremea sa, Louis Dominique Bourguinon (1693—1721). Supranumitul Cartouche, deţine pe ecran un bun gimţ şi o demnitate autentic populară, cu toată inconsecvenţa de caracter pe care o implică lipsa unui scop clar şi consecvent social în lupta inegală cu orînduirea crudă a timpurilor în care trăieşte.

Exprimate cu vigoare şi un umor autentic, sănătos aceste trăsături îl justifică totuşi drept un exponent înflăcărat al năzuinţelor de libertate în faţa maselor asuprite din epocă. Opunînd versiunii oficiale a unui Cartouche-bandit pe cea legendară a lui Cartouche-apărătorul poporului de clasele posedante, cineaştii nu l-au idealizat totuşi pe erou ci au privit deseori cu fină ironie uşurinţele sale, neputinţa lui evidentă de a se dovedi un conducător ferm al luptei poporului, rămînînd deseori un generos dar capricios şef de bandă.

Philippe de Broca a creat episoadelor tensiune dramatică, film alert şi o plăcută comunicativitate utilizînd copios gaguri de succes din arsenalul comic al filmului mut. O imagine cu anumite valori picturale şi o distribuţie care se recomandă singură (Claudia Cardinale, Odile Versois, Jean-Paul Belmondo, Jean Rochefort) conferă filmului valoarea unui spectacol atractiv.

Eugen ATANASIU

„Prietenul nostru comun"

Cele două recente adaptări cinematografice după Dostoievski — „Idiotul" şi „Nopţi albe" — nu l-au îndepărtat pe Ivan Piriev de actualitate. Iată-l, aşadar, pe reputatul cineast alegîndu-şi din nou ca izvor de inspiraţie lumea inimoşilor colhoznici ai nemărginitei stepe din Kuban.

In „Prietenul nostru comun", Piriev trasează portretul unui tînăr agronom, energic şi capabil, plin de tact şi înţelegere faţă de cei din jur, ales secretar al organizaţiei de partid din colhoz. Prohor Kornieţ, omul pe care toţi îl preţuiesc şi îl consideră un prieten apropiat, de nădejde, justifică pe deplin încrederea tovarăşilor săi. El se preocupă cu egală pasiune de problemele multiple şi dificile ale producţiei agricole şi de acelea, încă mai complicate, ale fericirii personale a oamenilor, ale dezvoltării conştiinţei lor comuniste. Nici existenţa eroului nu este scutită de încercări pe plan intim (drama neîmplinirii dragostei sale cu brigadiera Liza), dar întreaga lui evoluţie poartă amprenta unei demnităţi exemplare şi a unei superioare înţelegeri a vieţii.

Filmul atacă frontal probleme etice delicate şi demonstrează că acestea nu se pot soluţiona prin fraze de principiu şi frumos scenariu semnat de A. Vagenstein, a realizat o producţie care cuprinde atenţia spectatorului. Filmul nu apare ca o lecţie moralizatoare şi nici ca prezintă o lupă în care se obţin metamorfoze ale victorii după victorii. In cursul acţiunii sînt intimpinate multe greutăţi neprevăzute, pricinuite de spiritul răzvrătit al lui Ştefan, dîndu-i adesori impresia că întreaga lupta a colectivului nu va aduce roadele scontate. Totuşi mediului inconjurător însă, atmosfera sănătoasă în care muncesc Ştefan, îl ajută în cele din urmă la realizare, tămînînd să mundească dinsăşi, alături de Tania, în rodnic orăşel de mineri.

Filmul „Doi sub cer" îşi datorează, desigur, calităţile lui deosebite şi colectivului de regizori L. Nikolov precum şi operatorului T. Stoianov, căror contribuţie merită să fie subliniată în mod special.

Filmul „Doi sub cer" este un film care place, amuză şi educă.

Const. SÎRBU

„Doi sub cer"

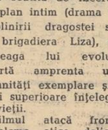

ECOURI • ECOURI • ECOURI •

• *SĂPTĂMÎNA filmului sovietic, desfăşurată la Tripoli, s-a inaugurat cu remarcabila creaţie a lui Grigori Ciuhrai, „Cer senin".*

• IN FILMUL „Dezghe-ţul", pe care urmează să-l realizeze regizorul italian Franco Rossi, principalul rol feminin va fi interpretat de Gina Lollobrigida.

• **POPULARUL comic german Heinz Rühmann, pe care l-am putut vedea nu de mult în filmul „Un om trece prin zid", este protagonistul unei noi adaptări cinematografice a aventurilor bravului soldat Svejk.**

• **REPUTATUL cineast progresist italian Vittorio de Sica a fost ales membru corespondent al Academiei de Arte din Republica Democrată Germană.**

• REGIZORUL Fabri Zoltan (R. P. Ungară), cunoscut ca realizator al filmelor „Călueşii" şi „Două reprize în iad", a realizat filmul „Profesorul Hanibal", a cărui acţiune se desfăşoară în timpul dictaturii fasciste a lui Horty.

• „CĂDEREA IMPERIULUI ROMAN" se va intitula filmul istoric pe care îl va realiza regizorul american Anthony Mann, avînd printre protagonişti pe Sophia Loren şi Alec Guiness.

• CU APROAPE 50 de ani în urmă, mai exact în 1916, a fost prezentat pentru prima dată un film în Egipt. Zece ani mai tîrziu s-a încercat şi realizarea celui dintîi film egiptean, „Laila", pentru ca în 1930 să se pună bazele primului studio cinematografic din ţară, destinat să producă filme mute. A trebuit însă să treacă multă vreme pînă cînd cinematografia să redăinducească în Egipt locul ce i se cuvine.

Astăzi abia, în condiţiile noi create în Republica Arabă Unită, producţia cinematografică cunoaşte o deosebită dezvoltare. La Cairo şi Giza funcţionează cinci studiouri care produc anual numeroase filme artistice şi documentare şi, totodată, găzduiesc realizarea unor coproducţii cu cineaşti străini.

Pentru a asigura cadrele necesare cinematografiei, în 1959 a fost creat la Cairo Institutul de înalte studii cinematografice, care numără acum peste 120 de studenţi, viitori regizori, actori de cinema, operatori şi tehnicieni cu înaltă specializare. Prima promoţie a Institutului va absolvi în vara viitoare cursurile, a căror durată este de patru ani.

• *FRANCO CITTI, protagonistul filmului italian „Accatone" („Cerşetorul"), premiat anul acesta la Festivalul de la Karlovy-Vary. Realizatorul filmului — scenarist şi regizor — este cunoscutul scriitor Pier Paolo Pasolini, care cu „Accatone" şi-a făcut debutul în cinematografie. Recent, el a mai terminat un film, intitulat „Mama Roma" şi se pregăteşte să turneze un al treilea, care va povesti despre viaţa unui învăţător alb în Africa. (In clişeu o secvenţă din filmul „Accatone").*

Carnavalul tipografilor

Sîmbătă trecută, muncitorii, tehnicienii, inginerii şi funcţionarii Combinatului poligrafic „Casa Scinteii" s-au întîlnit în sala de marmoră a combinatului la Carnavalul tipografilor.

Spectacolul organizat de formaţia artistică a combinatului, în colaborare cu artişti ai Teatrului de estradă „C. Tănase" şi ai Teatrului de operetă, s-a bucurat de o bună apreciere din partea celor prezenţi. Dansul, parada modei, tombola au făcut ca programul să fie şi mai atractiv şi mai gustat.

OPERETA ÎN PREAJMA PREMIEREI

O veste bună pentru numeroşii iubitori ai operetei. Peste foarte puţin timp, Teatrul de Stat de Operetă din Bucureşti va prezenta o nouă premieră : operata „Paganini", de Franz Lehar.

Această lucrare muzicală a fost prezentată pentru prima oară la 30 octombrie 1925 la Viena. O contribuţie excepţională la realizarea spectacolului a avut-o Richard Tauber care a cîntat în rolul titular atît în premiera de la Viena — cît şi în aceea de la Berlin, care a avut loc un an mai tîrziu, în ianuarie 1926.

Pe scena teatrului de operetă bucureştean, „Paganini" se repetă de acum în costume şi decor. La una din repetiţii, am stat de vorbă cu artistul emerit Ion Dacian care este de data aceasta interpretul rolului principal şi regizorul spectacolului.

„Prezentăm această operetă — ne spune Ion Dacian — într-o nouă versiune scrisă de V. Timuş. In ea se accentuează poziţia lui Paganini, cel mai mare violonist al lumii, faţă de societatea în care trăia, atitudinea lui demnă, şi dragostea faţă de poporul din care făcea parte.

Operata are o construcţie pretenţioasă în ceea ce priveşte interpretarea. Neîndoielnic însă că mănunchiul de cîntăreţi, din care fac parte cele mai bune forţe ale teatului — va reuşi să redea operetei lui Lehar toată bogăţia necesară".

LUMINILE RAMPEI

● RECENT, Teatrul de Stat din Oradea a prezentat prima premieră a actualei stagiuni : piesa lui Nexö, „Cei din Dangaard". Distribuţia cuprinde pe Maud-Mary, Eug. Tugulea, Ana Buzea, Liviu Mărtinuş, Lili Mihăilescu, Const. Simionescu, Valentin Avrigeanu, Genoveva Maiici, Ion Patler, Mişu Vladimir, Ion Martin, Anca Miere.

● ALĂTURI de Louis Seigner, magistralul interpret al domnului Jourdain pe scena Comediei Franceze, Parisul cunoaşte acum celebra comedie a lui Molière „Burghezul gentilom" şi în varianta scenică realizată de regizorul Jean-Pierre Darras cu apreciatul comic Fernand Raynaud în rolul principal.

● TEATRUL Naţional din Craiova şi-a deschis stagiunea cu o lucrare dramatică din tezaurul literaturii noastre clasice, piesa istorică „Răzvan şi Vidra" de Bogdan Petriceicu Haşdeu. Prima premieră a actualei stagiuni se bucură de o interpretare care reuneşte cele mai bune elemente ale teatrului craiovean, printre care : Vasile Constantinescu (Răzvan), Paula Culiţză (Vidra), Vladimir Nani (Tănase), Ovidiu Rocoş (Sbierea), Manu Nedeianu (Vulpoi), Sorin Lepa (Răzeşul), Ilie Cernea (Băsotă), Richard Rang (Hatmanul). Directia de scenă a spectacolului aparţine regizoarei Valentina Balogh, iar scenografia lui Viorel Penişoară-Stegaru.

VIITOARE PREMIERE TEATRALE

DICKENS PE SCENĂ

Unul din clasicii cei mai îndrăgiţi de publicul larg, este Charles Dickens. Multe din cărţile lui s-au tradus la noi, bucurîndu-se de mare succes, pe ecrane au rulat filme inspirate din opera lui, ca : „Nicholas Nickleby", „Marile speranţe", „Clubul Pickwick" etc. Acum citeva stagiuni s-a jucat o dramatizare după romanul „David Copperfield" (în urmă cu mulţi ani a rulat şi un film cu acelaşi titlu), iar peste puţin timp vom putea vedea pe scenă personajele unei alte cărţi a lui Dickens. Este vorba de romanul „Micuţa Dorrit", care n-a fost încă tradus în romineşte.

Dornic să ofere publicului o viziune cît mai apropiată de contemporaneitate a operei lui Dickens şi a vremurilor pe care le descrie marele autor englez, Teatrul Fineretului a încredinţat sarcina făuririi unei noi dramatizări regizorului Ion Cojar. In colaborare cu traducătorul H. R. Radian, Ion Cojar a transpus în noua dramatizare toată tragedia tinereţii sub capitalism, atît de bine descrisă de prietenul oropsiţilor care a fost Dickens.

Astfel, în „Micuţa Dorrit", Dickens demonstrează că acei trimişi la înfiorătoarea închisoare a datornicilor de burghezia engleză în secolul XIX erau oameni cinstiţi şi nefericiţi, în timp ce adevăraţii criminali, hoţi şi trintori se plimbau adesea liniştiţi în libertatea care le era asigurată de orînduirea timpului.

Dramatizarea care se află într-o fază înaintată de repetiţii, a reuşit să diminueze elementul melodramatic al romanului şi să valorifice puternicele accente de critică socială.

Am intrat într-o dimineaţă în sala de spectacole. Aflat într-un loc care-i oferă o bună perspectivă, regizorul Ion Cojar conduce cu energie repetiţiile ce se desfăşoară într-un cadru plastic (scenograf Ion Mitrici) foarte interesant, redînd pregnant atmosfera societăţii epocii victoriene. Iată evoluînd în costume de epocă, în înfăţişări pitoreşti, uneori aproape de nerecunoscut, actorii Gheorghe Vrînceanu, Eugenia Eftimie, Neamţu Ottonel, Marcela Demetriad, Marcel Gingulescu, Gheorghe Angheluţă, Gheorghe Gimă şi alţii. Rolul micuţei Dorrit este interpretat de tînăra dar talentata Alexandrina Halic, aflată la prima sa apariţie de mare răspundere pe scenă.

Vă invităm în curînd în sala din strada Dobrogeanu Gherea nr. 2 la premiera „Micuţa Dorrit".

Mircea ANDREI

ÎNTRECEREA TINERILOR ARTIŞTI

La Bucureşti, ca şi la Cluj, la Braila ca şi la Craiova, la Ploieşti ca şi la Tg. Mureş, tinerii artişti din teatrele dramatice repetă deopotrivă pregătindu-se cu asiduitate pentru o întrecere deosebită, finală, pentru un examen de mare importanţă. E vorba de participarea lor la cel deal IV-lea Concurs republican al tinerilor artişti din teatrele dramatice, organizat de Comitetul de Stat pentru Cultură şi Artă.

Un raid întreprins prin teatrele noastre ne-a dovedit din plin interesul deosebit care se acordă pretutindeni acestei frumoase şi creatoare competiţii artistice. La Teatrul Naţional „I. L. Caragiale", regizorul Lucian Giurchescu montează piesa lui Brecht „Cercul de cretă caucazian". Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" se va prezenta cu două piese originale : „O singură viaţă" de Ionel Hristea (pusă în scenă de Lucian Pintilie care va apare totodată şi în postura de interpret şi Adrian Georgescu) şi lucrarea lui Teodor Mazilu „Froştii sub clar de lună", de asemenea în regia lui Lucian Pintilie. Regizoarea Sanda Manu ne-a vorbit cu multă însufleţire despre piesa romancieriului şi dramaturgului polonez Leon Kruckzkowski, „Prima zi de libertate" pe care o pune în scenă la Teatrul „Constantin Nottara". Doi tineri regizori, Ion Cojar şi Constantin Codrescu de la Teatrul pentru copii şi tineret au început lucrul la realizarea spectacolului cu piesa „Colegii" de Axionov şi Şabovoi. La Teatrul Municipal C.F.R.-Giuleşti, colectivul de actori repetă sub conducerea regizorului Mihai Diniu piesa „Antigona şi ceilalţi" de Peter Carvaş.

Să vedem acum cu ce spectacole se vor prezenta la Concursul republican şi unele din teatrele din ţară. Colectivul Teatrului din Timişoara va participa cu două piese : „Cazul studentului Lotreanu" de Radu Theodoru (regia Emil Reus) şi „Fedra" de Racine (regia Laurenţiu Azimioară). Colectivul Teatrului Naţional din Craiova pregăteşte lucrarea Verei Panova „Incotro, fiicăle ?" în regia lui Petre Drăgu. Regizorul Dan Alexandrescu pune în scenă la Teatrul din Arad „Antigona şi ceilalţi" de Carvaş. La Tg. Mureş, regizorul Cristian Munteanu montează spectacolul cu piesa „Oceanul" de Al. Stem. Regizorul Valeriu Moisescu pune în scenă la Teatrul din Ploieşti „Umbra" de Evgheni Şvarţ. Teatrul din Piteşti va concura cu „Orăşul viselor noastre" de Arbuzov.

Sandu NAUMESCU

Lectură în jurul mesei la Teatrul „C. Nottara".

CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ • CRONICA

TEATRUL C. NOTTARA

„Ziua de naştere a Terezei"

de G. MDIVANI

Piesa sovieticului G. Mdivani, ne transportă în Cuba liberă, pentru a ne introduce în familia Terezei Fernandez, patroana unui modest bar popular de la Playa Giron, al cărei trei copii : Jasé, Violeta şi Antonio se pregătesc să serbeze aniversarea mamei. La atmosfera de dragoste profundă şi luminoasă voioşie care caracterizează aceste pregătiri şi apoi sărbătoarea însăşi, sentimentul patriotic al libertăţii dobîndită prin lupte atît de grele, contribuie foarte mult : se simte, în îmbrăţişările, urările, dansurile acestei serbări de familie, la care participă ca prieteni devotaţi şi vecinii din partea locului, muncitori şi ţărani care au luptat cu arma în mînă sub comanda lui Fidel Castro —, o mîndrie, o siguranţă interioară, o exuberanţă a sentimentului, care depăşesc cu mult sfera sentimentelor vieţii intime, pentru a se contopi cu conştiinţa colectivă a unui popor liber şi stăpîn în casa lui. Printre convivi, se mai află şi un alt fel de prieteni, simbolizaţi prin pictorul american Adlai Hamilton, care, deşi străin, şi chiar cetăţean al Statelor Unite, e un iubitor al libertăţii şi al omului, şi deci alături din tot sufletul de poporul cuban... Dar se mai găsesc şi alţi oameni, de cea mai pură origină cubană, ca Appolonio Selviro, fratele Terezei, şi Ventura, care sînt duşmani de moarte ai poporului şi revoluţiei, agenţi ai imperialismului nord-american şi ai mercenarilor săi, transfugii lui Batista. Astfel, convorbirea plină de ghimpi, care are loc în actul II între americanul progresist Hamilton şi trădătorul cuban Ventura, în jurul noţiunii de „ai noştri" în problema cubană, e făcută să accentueze poziţia fiecăruia din cei doi, ca o ilustraţie a ideii că o cauză ca aceea a Cubei libere nu este numai a poporului cuban, ci a tuturor oamenilor care în această largă lume, iubesc libertatea, progresul şi pacea. In sfîrşit, la această sărbătoare de familie participă, ca invitaţi întîmplători, şi farmacistul Karlos din Havana, cu soţia sa, doi oameni din categoria celor care n-ar avea nimic împotriva faptului ca lumea să-şi urmeze drumul spre mai bine, — chiar şi cu zguduiri, chiar şi cu suferinţe, chiar şi cu sînge — cu condiţia ca aceasta să nu afecteze de loc, micul, trist, meschinul lor confort şi echilibru personal mic burghez.

Se întîmplă ca „ziua de naştere a Terezei" să coincidă cu ziua în care trădătorii Cubei, mercenarii imperialismului nord-american, au încercat criminala debarcare la Playa Giron, atît de repede zdrobită de poporul cuban. Lăsînd din mînă paharul păşnicei petreceri şi al urărilor de viaţă lungă, bărbaţii (printre care fiii Terezei, şi pînă la urmă chiar apoliticul farmacist) apucă arma şi opun rezistenţă invadatorilor. Lupta e grea, cad victime : José, fiul cel mare al Terezei, e ucis pe la spate chiar de trădătorul său unchi, mezinul e rănit, moare luptînd şi pictorul american Hamilton, dovedind, astfel, cine sînt „ai noştri". Dar victoria e nebîndelnică şi imineată : în timp ce invadatorii sînt respinşi, apoi zdrobiţi, cei doi trădători al dramei îşi primesc cuvenita pedeapsă, iar Tereza, a cărei sărbătoare s-a sfîrşit cu cel mai dureros doliu, apucă pe însăşi arma căzută din mîna fiului său...

Spectacolul realizat de Teatrul C. Nottara e un spectacol de medie onorabilă. Regizorul George Rafael nu a înţeles caracteristica de **tot, de bloc,** a textului, şi implicaţia, pentru regie, a unei scheme largi cu liniaţie rapidă, a unui ritm intens a unei dinamice de mare forţă tumultuoasă a ansamblului. El a lucrat pe amănunt, adică în planul în care piesa are anumite slăbiciuni, şi tocmai în direcţia în care slăbiciunile acestea sînt mai accentuate. Astfel, condus de ideea unei captaţii prin atmosferă şi pitoresc, el a dat o subliniere excesivă rolului Amandei, obligată să-şi însoţească fiecare replică cu un dans turbat, sau măcar cu o atitudine dansantă, de **cha-cha-cha,** dar el nu a condus-o pe interpretă spre valorificarea măcar a citorva accente psihologice mai adînci, care existau în text, deşi foarte mari importanţă pentru sensurile fundamentale ale piesei. Dansurile şi cîntecele cubane ocupă un loc foarte întins în spectacol, şi nu le contestăm farmecul, deşi le cunoaştem de mult. **Cucurucucu paloma,** e un cîntec foarte frumos, nimeni nu se poate apăra, ascultîndu-l, de un sentiment de duioşie. Dar toate astea nu au nimic de a face cu Tereza, cu această mamă cubană, cu bucuriile, speranţele şi durerile ei, nu au nimic de-a face cu personajul **principal** al dramei, pe care regizorul nu a făcut nici o tentativă substanţială pentru a-l trece în primul plan, a-l valorifica în raport cu importanţa sa tematică.

Desigur că, pusă în aceste condiţii, interpreta eroinei principale, Sandina Stan, a fost profund dezavantajată. Ea nu a izbutit să devină centrul de coagulare al dramei, coloana principală a unei construcţii al cărei calcul de rezistenţă a fost cam subred : interpreta a crescut spre final, prea tîrziu însă spre a mai produce ameliorări sensibile. Rolul Amandei a fost, pentru Marga Butuc-Barbu, prilejul unei remarcabile desfăşurări de energie, şi al unor efecte de dinamism, şi uneori de haz, din cele mai bune. Dar interpreta, ale cărei posibilităţi le cunoaştem de mult, a trecut cu vederea virtualităţile de adîncire şi variaţie cuprinse în anumite momente şi replici ale rolului său (admărăcuni şi revolte, dureri înăbuşite şi neastepte tupeiuri ameţitoare), lăsîndu-se condusă de către regizor numai pe linia **ay, ay, ay şi cea, cea, cea.** In rolul yankeului progresist Hamilton, George Demetru a pus multă noblete, farmec şi sobrietate, unite cu o anumită otelire bărbătească al cărui secret nu îl au mulţi actori. Geo Maican a jucat rolul, la început foarte complex, al sinistrului Appolonio, cu bineconscuzut său meşteşug pentru rolurile negative, fiind, ca totdeauna, amănunţit, metodic, solid. In rolul unui luptător al Cubei noi, Dan Nicolae a pus o forţă bonomă şi caldă, foarte plăcută. George Buzneo, interpretînd un rol similar, a fost excelent, cald, visător, pasionat — în prima scenă importantă a rolului său, şi uscat, fără, strident, în cea de-a doua (ambele cu Amanda), prezentîndu-ne astfel un contrast care ne-a nedumerit la culme. Lili Nica şi Mihai Herovianu au realizat foarte convingător cuplul celor doi mici-burghezi. In rolul lui José, fiul Terezei, Dorin Moga ne-a dat satisfacţii însămînătoare. Cu o mască foarte elocventă, Petru Popa a trecut prin rolul trădătorului secund, fără nici o strălucire. Rodica Tupiniami a fost plină de farmec juvenil în prima parte, pentru a deveni brusc insensibilă şi imobilă, în cea de a doua. Victoria Dolore şi Cicerone Ionescu au purtat cu convingere două chipuri foarte vegi. Doi tineri cu totul necunoscuţi, probabil studenţi ai Institutului de teatru — Gonţa Grigore şi Andrei Zaharia — au adus spectacolului note lui cea mai cuceritoare de prospeţime şi tinereţe, în două mici roluri de naivă şi ardentă adolescentă.

Radu POPESCU

PORTRETUL SAPTAMÎNII

Joi seara a avut loc pe scena Teatrului Naţional „I. L. Caragiale", premiera piesei „Maşina de scris" de Jean Cocteau. In fotografie : una din protagoniştele piesei, artista Silvia Popovici.

NE VIZITEAZĂ

Alţi artişti de peste hotare vor fi oaspeţi ai ţării noastre. Pianistul PAVEL SEREBREAKOV, artist al poporului al U.R.S.S., va prezenta un recital, la 20 noiembrie în sala Ateneului şi va da recitaluri în oraşele Cluj, Iaşi, Constanţa. Apoi, la 29 noiembrie, va fi din nou la Bucureşti, cînd va cînta împreună cu orchestra simfonică a Radioteleviziunii. Programul lucrărilor pe care le va interpreta cuprinde piese de Schumann, Brahms, Boris Galt, Stravinski, Şostakovici, Prokofiev.

★

In luna decembrie va sosi în capitală şi dirijorul elveţian RICHARD SCHUMACHER. Oaspetele va conduce concertul simfonic al Filarmonicii „George Enescu" din zilele de 22 şi 23 decembrie, după care va poposi la Cluj şi Timişoara.

★

Mezzosoprana IRINA ARHIPOVA, artistă a poporului R.S.F.S.R., va cînta, la 2 şi 5 decembrie pe scena Teatrului de Operă şi Balet, apăriad în spectacolele cu operele „Carmen" şi „Aida". Artista sovietică va apare de asemenea, la 8 decembrie, pe scena Operei din Timişoara, iar la 12 şi 15 decembrie la Opera Română şi Maghiară din Cluj.

PREZENŢE ROMINEŞTI PESTE HOTARE

Concertul de muzică uşoară romînească prezentat de orchestra dirijată de Gery Podgoreanu în R. F. Polonă, s-a bucurat de o călduroasă primire din partea spectatorilor şi de aprecierea cronicarilor de specialitate. Au plăcut îndeosebi cîntecele „O fetiţă de pe Dîmbovita" de H. Mălineanu şi „Să dansăm", o melodie în primă audiţie de V. Veselowski, (voce Gică Petrescu), „Cheiare" de Camelia Dăscălescu (voce Ruxandra Stefănescu), „La braţ cu tine" de F. Morena (voce Roxana Matei), „O chitară cîntă" de V. Veselowski şi „O minunată cîntăreţe" de Ion Vasilescu (voce Vali Niculescu), „Tu mumi ceri luna" de Radu Şerban (voce Florin Dorian). La succesul spectacolelor a contribuit şi numărul coregrafic executat de Viella Stroescu şi Tudose Mimeli, că — pe muzica lui Sile Dinicu.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Magazin

ANUL VI — Nr. 268
•
Sîmbătă
24 noiembrie 1962
•
8 pagini — 1,50 lei

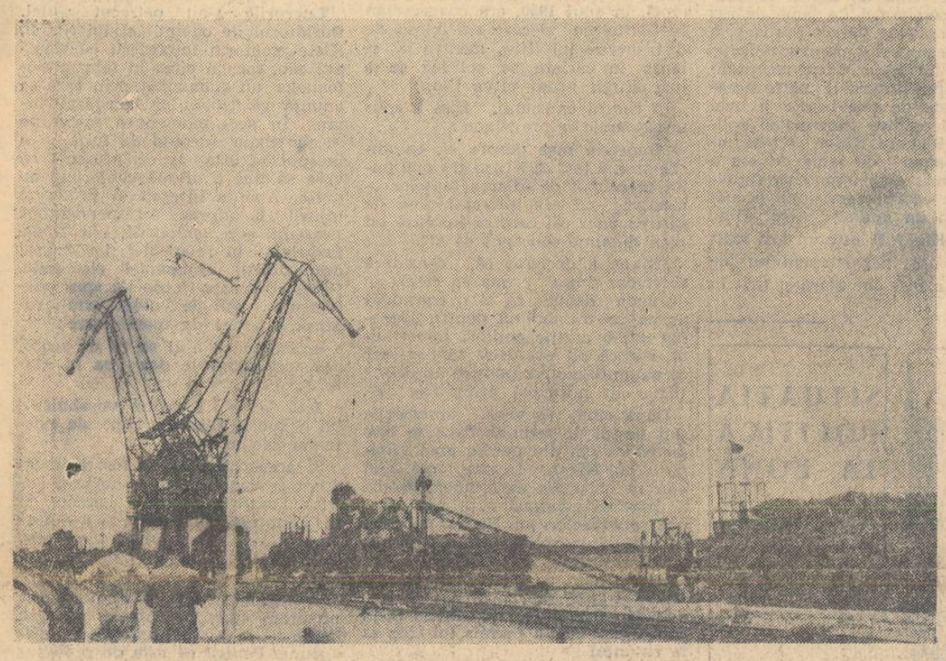

UZINA STUFULUI

Maliucul a rămas în urmă. Pe marginea canalelor mai largi, din loc în loc se văd cantități mari de stuf brun-cenușiu, care contrastează puternic cu verdele stufărișurilor parțial înecate de ape.

Este stuful recoltat, depozitat pe mari platforme special amenajate. Ele se aleg ceva mai înalte sau sînt înălțate prin aluvionare. Cea mai mare parte a stufului rămîne mult timp în Deltă, el fiind transportat treptat, pe măsura necesităților, în perioada bună de navigație. Pentru aceasta se folosește o întreagă flotă de vase speciale, construite în ultimii ani în șantierele noastre navale de la Galați, Brăila, Oltenița și Turnu-Severin.

Text și fotografii: Al. PLĂIEȘU

(Continuare în pag. 3-a)

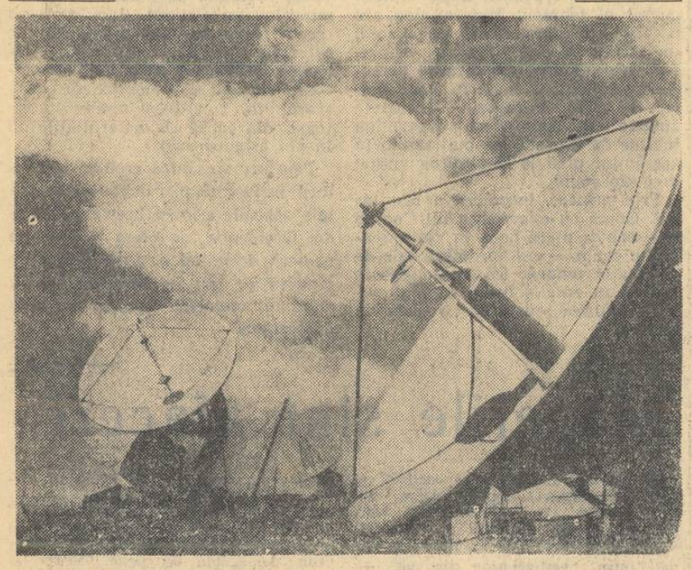

O fereastră spre Cosmos

Observatorul din Pulkovo

Corespondență specială pentru „Magazin"

De la Leningrad la Pulkovo merge o șosea dreaptă, tăiată parcă exact după meridian. Renumitul observator este clădit pe o culme înaltă și, deși pînă acolo este cale de 20 de km., cupola turnului său se vede de îndată ce părăsești Leningradul.

Pe această șosea poți vedea întotdeauna automobile și cicliști, poți întîlni turiști cu rucsacul în spate, ziariști cu aparate fotografice atîrnate după gît și, mai ales, oameni de știință de diferite naționalități. Observatorul din Pulkovo este cunoscut în lumea întreagă. Aici, între zidurile sale, au fost descifrate multe taine ale Universului.

Istoria observatorului nu este legată doar de descoperiri în astronomie

I. PETROV
comentator științific al agenției de presă „Novosti"

• *(Continuare în pag. 2-a)*

DIN SUMAR:

Matematica și automatica
Interviul nostru cu acad. Gr. C. MOISIL

„ZI UIMITOARE" LA OPERA DIN PARIS
De vorbă cu cîntăreața Elena CERNEI

Avancronică muzicală
de V. CRISTIAN

Cronica teatrală
de Radu POPESCU

Săptămîna pe ecrane

MODA PENTRU BĂRBAȚI

Medicul vă sfătuiește

Șah - Umor
Rebus

În interiorul plăcut, intim, locuiesc două prietene: Doina Ștefănescu și Maria Răcășanu.

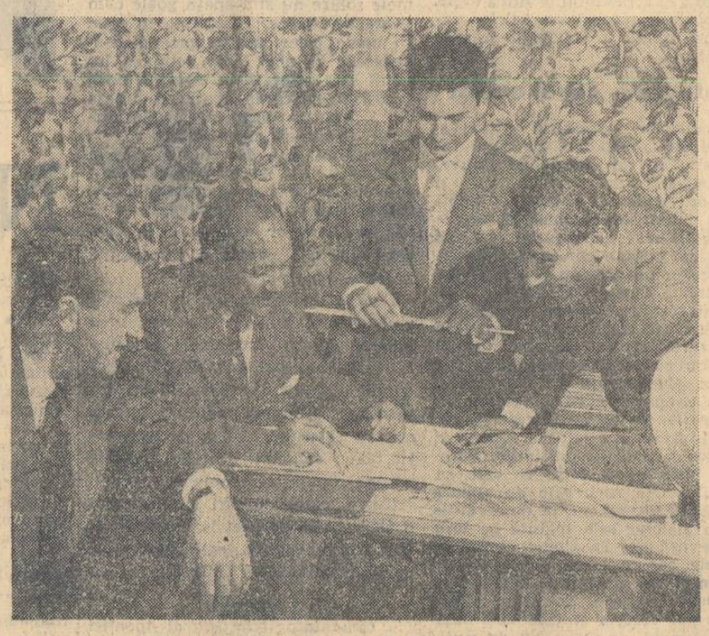

Un grup de studenți romîni și străini discută asupra unui proiect.

ORĂȘELUL STUDENȚESC DE LA GROZĂVEȘTI

Un edificiu din sticlă și beton pe malul Dîmboviței

Cartiere ale orașului pe care aveai convingerea că le cunoști cum nu se poate mai bine, ți se arată, după o absență de cîtva timp, pe de-a-ntregul necunoscute. Pentru un turist pătimaș, nimic nu poate egala plăcerea descoperirii unui oraș pe îndelete, fără călăuză, cu lungi opriri contemplative, cu satisfacția unică a identificării clădirilor și monumentelor.

Ție, iubite locuitor al Bucureștiului, bucuria asta ți-o dăruie orașul în care trăiești și lucrezi. Pentru a descoperi priveliști urbanistice inedite, nu-i nevoie să cauți orașe pe care nu le-ai văzut niciodată. Te urci într-un tramvai sau într-un autobuz, de pildă în unul dintre acelea care circulă spre marginile capitalei, acolo unde nu te poartă în mod obișnuit îndeletnicirile cotidiene, și revelația s-a săvîrșit!

Undeva, pe linia tramvaiului 14, față în față cu uzinele Grozăvești, îți surîde, străvezie ca de cleștar, silueta unei clădiri fastuoase. Da, acesta este cuvîntul! Locuitorii cartierului, care trec zilnic prin fața acestei clădiri, știu că ea aparține unui complex studențesc, complexul Grozăvești, care, împreună cu ansamblul similar de la Regie, formează, pe malul Dîmboviței, un ti-

Boris BUZILĂ
Fotografii: A. CONSTANTINESCU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

...Bucătarul evoluează profesional și meticulos în mijlocul complicatei aparaturi culinare...

Studentele de serviciu, îmbrăcate în halate albe se inițiază în secrete gastronomice...

Complexul studențesc de la Grozăvești; în dreapta cantina.

300 Km. cu caiacul pe Dunăre

Ideea excursiei pe Dunăre într-o ambarcațiune, a început să ne „zgîndăre" încă din iarna trecută, dar punerea ei în practică am realizat-o în vară. La început am vrut să plecăm cu o ambarcațiune mare, cu vele. Construcția acesteia era însă greu de realizat, așa încît am recurs la o altă soluție. Am găsit un schelet de caiac, l-am căptușit cu scînduri și l-am acoperit cu pînză albită.

Din București am plecat într-o frumoasă noapte a celei de a doua zi a lunii august, cu un marfar care transporta spre Oltenița stîlpi de beton. (Nici un alt tren nu voia să ne transporte caiacul, din cauza lungimii lui — 6 metri — și a fragilității învelișului).

Am ajuns în Oltenița în dimineața zilei de 3 august. De la gară o căruță ne-a transportat ambarcațiunea în port. „Ridicăm ancora" pe la orele 11. Cînd ne-am urcat în caiac, un simțămînt ciudat a pus stăpînire pe noi. Era ceva nou, necunoscut, un lucru pe care îl făceam pentru prima dată. Nu sîntem canotori de performanță, în caiac nu ne mai urcasem niciodată și lipsa antrenamentului ne-a costat.

Visleam voioși, dar din greu, prin faptul că tîram după noi, la o distanță de 3—4 metri în urmă, un imens colac (cameră de camion) supraîncărcat cu alimente. Acesta opunea o mare rezistență și după cîteva ore am început să simțim oboseala în mușchii brațelor.

Liliana și Ion OPREA

• *(Continuare în pag. 3-a)*

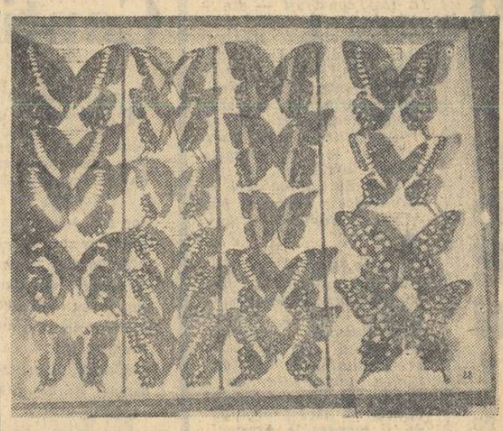

LEPIDOPTERE

ÎNSEMNĂRI DESPRE COLECȚIA DE FLUTURI DE LA MUZEUL „GRIGORE ANTIPA"

Cu traiectoria lui zburdalnică pe cerul pur al primăverii, fluturele ne încîntă an de an privirea. Sprințara zburătoare a animat atîtea pasteluri în proză sau în versuri, iar uneori a fost sursă de inspirație epigramatică sau de satirizare a unor omenești metehne. Erou de operă („Fluturaș nu mai ai aripioare"), sau personaj de fabulă la confluența dintre el și nociva omidă, fluturele a prilejuit atîtea divagații mai mult sau mai puțin întemeiate.

Acum cîteva zile, într-o vizită la muzeul „Grigore Antipa" din capitală, l-am întîlnit oarecum reabilitat pentru posteritate, într-o veritabilă antologie științifică. La cîțiva pași de trecătorul prin Piața Victoriei se află o mare și unică în lume colecție, a cărei celebritate a depășit de mult hotarele țării noastre.

D. TABACU

• *(Continuare în pag. 4-a)*

DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI

MICUȚA Elisabeth Bertram din orașul vest-german Köln, n-are decît doi anișori. Dar în lumea ei și copiii trebuie să „facă bani". Împreună cu cîntărețul Brand, ea este pusă să execute pe scenă un „baby twist" la modă. În mai puțin de zece zile, s-au vîndut aproximativ 200.000 de discuri, avînd înregistrat acest dans Elisabeth a „cîștigat" 10.000 de mărci „Are o voce de aur" spun, frecîndu-și mîinile de satisfacție, afaceriștii. Afaceriștii care visează aur nu se gîndesc că fură copilăria unui copil.

●

YVES MONTAND aniversează un jubileu: 25 de ani de carieră. Noul program pe care-l prezintă cu acest prilej la teatrul Etoile este alcătuit din 25 de cîntece, cîte un cîntec pentru fiecare an de carieră. Publicul a primit cu căldură noul program al popularului cîntăreț.

●

ÎN ÎMPREJURIMILE Budapestei a fost construită o întreagă așezare minieră franceză, în care se va desfășura acțiunea romanului lui Emile Zola „Germinal", transpus cinematografic în coproducție franco-maghiară. Regizorii au hotărît să construiască satul minerilor în urma faptului că nu li s-a îngăduit accesul la nici o mină din Franța.

●

DAVID ALFARO SIQUEIROS, marele pictor revoluționar mexican, lucrează și între zidurile temniței unde este deținut pentru ideile sale înaintate. La începutul detențiunii a realizat decorurile pentru grupa teatrală a închișilor. În prezent, finisează ultimul tablou din ciclul „Amurg — Noapte — Zorile — Ziua". De asemenea, a desenat pe un abajur mobil schițele unei lucrări care demască discriminarea rasială și colonialismul.

●

LA FESTIVALUL muzicii ultramoderne de la Wiesbaden, R.F.G., a fost prezentată o suită simfonică, intitulată „La Mondiana Nr. 6". Ultima mișcare a „compoziției" este un Furioso, la care pianistul este obligat să calce peste corzile instrumentului.

●

„CALEIDOSCOP" este numele primului teatru de păpuși pentru adulți, deschis recent la Paris. Directorul artistic al noului teatru a declarat că teatrul „Caleidoscop" va da spectacole numai pentru adulți, copiilor accesul le va fi cu desăvîrșire interzis. Copiii, după părerea regizorului, nu au simțul umorului. Ce-i drept, ei rid — a arătat el — fac larmă, părinții care-i însoțesc rid alături de ei, de dragul lor, din toate astea rezultă o hărmălaie inutilă". Primul spectacol este intitulat „Serenada celor șapte cadavre". Într-adevăr, cu un asemenea titlu nu-i deloc de rîs.

●

PENTRU a veni în ajutorul păsărilor de mare care se îmbolnăvesc din pricina păcurei deversate de vapoare, pe litoralul occidental al Suediei a fost construit — din inițiativa „Societății pentru prevenirea cruzimilor față de animale" din Göteborg, — un șir de stabilimente. Aci, „victimile" urmează un adevărat tratament de înfrumusețare-uscare, folosindu-se pentru aceasta lămpi infra-roșii, și fac o cură de odihnă care se prelungește uneori la mai multe săptămîni.

●

LA FABRICA de ceasuri din Leipzig a fost contruit un orologiu-turn gigantic pentru orașul-port Rostock. Înălțimea orologiului este de 4 metri, greutatea de 7 t, lungimea acului orar de 1 m, iar cea a minutarului de 1,6 m. Acest orologiu va fi montat la extremitatea superioară a unui turn de 60 metri, cele patru cadrane ale orologiului fiind orientate către cele patru puncte cardinale.

●

SENATORII americani discută problema alcoolismului în rîndurile minorilor. Ei examinează mai ales problema sub aspectul vîrstei la care copiii pot fi admiși în localurile ce desfac băuturi spirtoase. Discuțiile continuă. Între timp adolescenții, în număr tot mai mare se includ cu tot mai mult temei în rîndurile consumatorilor de alcool iar vîrsta de la care încep să bea este departe sub limita propusă, de 16 ani. Sînt copii care beau de la 11 ani. Mai bine de jumătate din tinerii între 14—18 ani care au răspuns la o anchetă efectuată recent în statul New York au arătat că beau în mod curent băuturi alcoolice.

O fereastră spre Cosmos

Observatorul din Pulkovo

CORESPONDENȚĂ SPECIALĂ PENTRU „MAGAZIN"

(Urmare din pag. 1)

În jurul colinelor se mai văd, năpădite de bălării, urmele unor tranșee care amintesc cruntele bătălii ce s-au desfășurat mai de mult pe aceste meleaguri. De trei ori în anii puterii sovietice, pe colinele de la Pulkovo au avut loc lupte împotriva cotropitorilor străini. În perioada celui de-al doilea război mondial timp de doi ani și patru luni, observatorul a fost neîncetat sub tirul artileriei inamice. Dar și în aceste condiții, astronomii au continuat munca, care nu a încetat aici de mai bine de 100 de ani.

Observatorul de la Pulkovo a fost înființat prin anii 30 ai secolului trecut, de către remarcabilul astronom rus V. Struve. Sub conducerea sa, a început întocmirea primului catalog sideral și studierea mișcării aștrilor. În 1846 la Petersburg au fost publicate primele lucrări ale observatorului.

Curînd, o importantă descoperire a îndreptat atenția presei și a oamenilor de știință, spre Pulkovo. Pe baza unor observații îndelungate asupra Soarelui, Struve a dovedit că protuberanțele și coroana nu sînt fenomene optice, așa cum se considera pînă atunci, ci manifestări reale ale astrului.

Serviciul ora exactă

În zilele noastre puțini oameni își mai pun întrebări cu privire la ora exactă. E de ajuns să consulți ceasul și poți să spui cu precizie, fără eroare, cît este ora. Dacă ceasul nu-ți inspiră destulă încredere, îl poți verifica după ora transmisă la radio.

Pentru stabilirea orei exacte a fost nevoie de munca îndelungată, timp de un secol, a oamenilor de știință. Cu 100 de ani în urmă ceasurile erau potrivite după soare. Precizia era, desigur, aproximativă. Observatorul de la Pulkovo a fost printre primele care a început să lucreze la stabilirea orei exacte. Astronomii, stabilind după poziția stelelor perioadele de rotație a Pămîntului au putut determina cu mai mare exactitate ora exactă. Și cu cît se acumulau date mai multe, cu atît aparatura devenea mai perfecționată, oamenii de știință puteau stabili cu mai mare precizie ora exactă.

După Marea Revoluție Socialistă din Octombrie, necesitățile economiei naționale în plină dezvoltare reclamau într-o mai mare măsură un serviciu de oră exactă. Atunci s-au dovedit utile observațiile și calculele acumulate în decursul anilor îndelungați. Datele serviciului orei exacte de la Observatorul de la Pulkovo au început să fie transmise la radio. În 1924 a fost creat un Comitet special al serviciului orei exacte. Din acest comitet au făcut parte, alături de astronomi, reprezentanți ai serviciului maritim, poștal și feroviar. Din toate colțurile țării au fost trimise expediții speciale înzestrate cu telescoape și alte aparate pentru precizarea orei locale.

La începutul anului 1940, serviciul sovietic al orei exacte reprezenta mai bine de a treia parte din serviciul mondial al orei exacte. Datorită datelor care veneau la Pulkovo din partea serviciilor și expedițiilor aflate în diferite colțuri ale Uniunii Sovietice s-a creat posibilitatea de a se calcula ora și mai exactă. Această lucrare a dobîndit curînd o importanță internațională.

În baza verificărilor astronomice după stele, se poate stabili într-un moment ora exactă. Cum se „păstrează" apoi ora exactă în decursul zilelor următoare?

Sub corpul central al Observatorului de la Pulkovo, într-un puț izolat de toți factorii externi, la adîncime de patruzeci de metri, se află patru ceasuri speciale cu cvarț. Nimeni nu are acces la aceste ceasuri. Un dispozitiv automat fixează ora exactă pe toate cele patru ceasuri, ora exactă stabilită după stele, iar apoi cu ajutorul semnalelor radio, ora exactă se transmite în țara întreagă.

Ajutoarele astronomilor

În catalogul sideral al Observatorului de la Pulkovo, ale cărui începuturi au fost făcute de Struve, se numără în prezent mii și mii de stele și planete. Telescoape puternice continuă să cerceteze adîncurile Cosmosului, căutînd noi și noi corpuri cerești. În fața telescoapelor nu oamenii de știință fac de gardă. Camere fotografice speciale fixează automat pe peliculă totul, chiar și impulsurile luminoase de scurtă durată pe care ochiul omenesc nu le poate sesiza. În fiecare zi se realizează sute de imagini care sînt apoi studiate, iar stelele noi descoperite se înscriu în catalog. Cu ajutorul acestor cataloage, cercetînd acțiunea forțelor de gravitație, astronomii stabilesc și locul în care se află planetele mici, care nu radiază lumină. În ultimii ani, în observațiile asupra stelelor este folosită pe larg și televiziunea. Imaginile mărite de lentilele puternice ale telescoapelor se transmit pe ecranul de televiziune. Cu ajutorul acestei aparaturi, astronomii pot cerceta și cele mai îndepărtate roiuri de stele. Nu de mult, de pildă, astronomul Kalinik a descoperit „nucleul" galaxiei noastre și a fixat-o pe fotografie în raze infraroșii. Lucrările au continuat și în felul acesta s-a descoperit că diferitele sisteme de stele care se rotesc în jurul nucleului galaxiei au viteză diferită. Viteza depinde de distanța stelei față de nucleu. Potrivit ultimelor calcule efectuate la Pulkovo, sistemul nostru solar se învîrtește cu o viteză de 230 km. pe secundă și efectuează o rotație în jurul nucleului galaxiei în 190 milioane de ani. Comparînd datele antropologilor, potrivit cărora ființele vii au apărut pe Pămînt, pentru prima oară, cu aproximativ 100 de milioane de ani, ne putem imagina mai precis vastitatea galaxiei noastre.

Ecoul mileniilor

Aproape toate corpurile cerești radiază în spațiu unde termice luminoase sau radiounde. Pentru studierea mai deplină a proceselor care au loc în adîncurile Universului, la Pulkovo se desfășoară, paralel cu observațiile telescopice, studiul undelor cosmice.

Pentru prima oară undele radio au fost reperate pe Pămînt în 1931. Astăzi, radioastronomia a devenit o știință de sine stătătoare. Cu ajutorul unei aparaturi extrem de sensibile, oamenii de știință descifrează tainele formării de stele noi, studiază structura internă a unor planete care se află la milioane de kilometri de Pămînt. La Observatorul de la Pulkovo funcționează unul din cele mai puternice și mai mari radiotelescoape din lume. El amintește un uriaș evantai lung de 120 metri. Cu ajutorul acestui radiotelescop, astronomii studiază undele care s-au format în Cosmos cu peste 1000 de ani în urmă cu prilejul exploziei unei stele foarte noi. De pe acum, în procesul acestor lucrări, oamenii de știință au îmbogățit știința cu date noi.

Astronomul Melnikov îmbinînd analiza spectrală cu radiotelescopia a descoperit că spațiile dintre sistemele solare nu sînt spații goale cum se credea înainte, ci umplute cu gaze. În unele locuri aceste gaze se condensează în nori. Sub acțiunea luminii și a altor unde cosmice, norii gazoși se mișcă în spațiu cu viteza de 7 km. pe secundă și ciocnindu-se formează nebulozități.

În ultimii ani, din ziua în care în Cosmos a fost lansat primul satelit sovietic, iar apoi nave cosmice avînd cosmonauți la bord, rezolvarea tuturor problemelor care stau în fața astronomilor capătă o importanță practică tot mai mare.

Pentru astronomii de la Pulkovo, anii aceștia au devenit anii unei intense munci încordate. Folosind întregul material acumulat în decursul a mulți ani, savanții au determinat influența pe care o are asupra sateliților, forța de gravitație, au calculat orbitele posibile pentru zborurile rachetelor cosmice.

Toate aceste lucrări au însemnat o contribuție de preț la cosmogonie, teoria care explică legile proceselor ce se desfășoară în Univers.

I. PETROV
comentator științific al agenției de presă „Novosti"

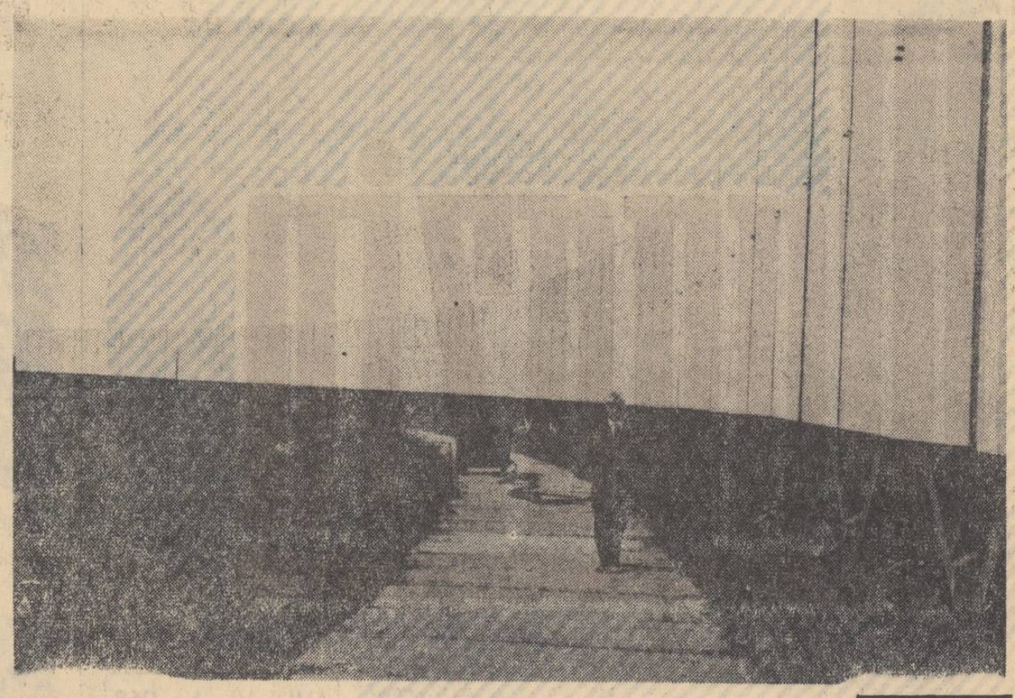

Marele radiotelescop de la Pulkovo

Necrolog și lame de ras

Societatea de televiziune „American Broadcasting Company" a pierdut acum cîteva zile aproape 750.000 de dolari. Pierderea a fost provocată de faptul că președintele companiei de lame de ras „Schick", domnul Patrik Frawley, a denunțat contractul pentru reclame pe care îl încheiase, drept represalii în urma transmiterii de către această societate de televiziune a unei emisiuni denumite „Necrologul politic al lui Richard Nixon". Președintele companiei de lame de ras a protestat mai ales împotriva faptului că în cadrul emisiunii a luat cuvîntul și un anume Alger Hiss. Cine este Hiss? El este un fost înalt funcționar al departamentului de stat care a fost dat afară și tîrît în închisoare în timpul dezlănțuirii terorii macchartiste. Alger Hiss a fost una din primele victime ale acțiunilor represive organizate sub conducerea lui Richard Nixon, care pe atunci, în anul 1950, era congresman de California și care s-a folosit de distrugerea lui Hiss pentru a se lansa în cariera sa politică ce a luat sfîrșit acum cîtva timp.

În cadrul emisiunii, Hiss a spus următoarele despre Nixon:

„Impresia mea despre el, ca anchetator, a fost că Nixon era mai puțin preocupat de aflarea faptelor obiective, cît era interesat doar de găsirea unor căi care să justifice un plan dinainte conceput de el".

„Nixon a declarat că, consideră acest caz drept prima sa criză, de unde deduc că el îl considera prima sa trambulină pentru lansarea într-o poziție politică importantă, așa că nu pot decît să consider că anumite motive politice au determinat în principal atitudinea sa".

După cum se vede, aprecierile sînt destul de reținute dacă se ține seamă că vin din partea unei victime a lui Nixon. În plus, ele sînt absolut obiective dacă ținem seamă de părerea generală exprimată asupra procedeelor lui Nixon, chiar și în rezultatul votului. Dar patronul lamelor de ras declară că „a fost șocat de lipsa de judecată și extrema lipsă de gust" de care ar fi dat dovadă societatea de televiziune, prin faptul că i-a permis lui Hiss să ia cuvîntul.

Numeroase ziare americane, ținînd seamă însă de starea de spirit a opiniei publice americane, nu numai că au transmis o știre cu privire la această emisiune „necrolog", dar au publicat și largi extrase din declarațiile lui Alger Hiss. Aceleași ziare au calificat la rîndul lor drept „prost gust" tocmai reprezentația dată de Nixon, în fața presei și a tuturor posturilor de televiziune, cu prilejul anunțării rezultatului voturilor.

Lucrurile s-au petrecut astfel. Purtătorul de cuvînt al lui Nixon, Klein, conform înțelegerii cu stăpînul său, tocmai citea în fața microfoanelor un comunicat prin care se anunța că Nixon se consideră învins. În acel moment a intrat pe scenă Nixon, turbînd de furie, și a început să urle la cei prezenți că vrea să țină o ultimă conferință de presă. Apoi a început să profereze injurii la adresa corespondenților prezenți, care, chipurile, l-ar fi defavorizat în relatările lor asupra desfășurării campaniei electorale. Părăsind scena, Nixon i-a spus purtătorului său de cuvînt care-i reproșa o astfel de manifestare:

— „Știam că n-ai să fii de acord, dar trebuia să le dau una în spate...".

Iată la ce s-a redus vocabularul lui Nixon în ultimele clipe ale existenței sale politice.

Și acest lucru nu a fost calificat drept „șocant" de către domnul Patrick Frawley, patronul lamelor de ras „Schick". Fără doar și poate că aceasta nu a împiedicat „raderea" lui Nixon de pe scena politicii americane.

Episodul este instructiv pentru că ne arată cine, și prin ce mijloace, impune ce să se transmită la televiziune. Pentru că este de presupus că „American Broadcasting Company" nu-și poate permite, din cauze financiare, să repete aceeași acțiune nici măcar de două ori pe an, deși ar fi încă multe necrologuri politice de transmis și multe victime ar avea un cuvînt greu și sincer de spus despre unele cariere politice.

SITUAȚIA POLITICĂ LA BONN

ADENAUER (către Strauss) — Nici o grijă te țin eu bine...!.

Desen de Cik DAMADIAN

Captivi în propria casă

Este cunoscut cazul Helen Joseph, cunoscut sociolog din Republica sudafricană, care, pentru vederile sale progresiste, a fost condamnată de autoritățile rasiale din această țară să nu-și părăsească locuința decît între anumite ore, să se prezinte zilnic la poliție etc. Au devenit cunoscute acum și alte cazuri de persecutări a unor democrați care protestează împotriva regimului de discriminare rasială din Republica sudafricană.

Fotografia de mai jos reprezintă pe Jack Hodgson și soția sa Rica la locuința lor din Johannesburg. De fapt, locuință nu este termenul cel mai potrivit, întrucît pentru cei doi soți ea a devenit un domiciliu forțat. Jack Hodgson este binecunoscut pentru vederile sale antifasciste, pentru vitejia de care a dat dovadă în luptele din timpul celui de-al doilea război mondial, cînd a fost și rănit în lupta contra armatelor hitleriste. Jack Hodgson este un militant al mișcării progresiste din Republica sudafricană, a luptat pentru lichidarea regimului de cruntă asuprire rasială care există în această țară. Intensificarea în ultima vreme a măsurilor teroriste de către guvernul Vorwoerd l-a lovit și pe el. El a fost condamnat de autorități să nu mai părăsească locuința sa timp de cinci ani de zile, timp în care nu are voie să primească nici o vizită în afară de cea a doctorului și a unui preot. Pentru jumătate de deceniu i s-a interzis orice legătură cu lumea din afară pe care o va putea privi numai de pe acest balcon care dă într-o mică piațetă din Johannesburg.

În afară de d-na Helen Joseph de care am mai amintit și de soții Hodgson au mai fost condamnați cu arest la domiciliu pe diverse termene și alte personalități progresiste din Johannesburg și din alte orașe sud-africane: Michael Harmel, publicist, Cecil Williams, producător de filme, Lionel Bernștein, Ahmed Kathrada, Walter Sisulu etc.

Măsurile represive aminitte lovesc și în copiii acestor oameni. Într-adevăr, copiilor lor li s-a interzis în mod expres, prin ordonanțele autorităților, să invite acasă la ei pe vreun coleg de școală sau de joacă...

Bette Davis caută de lucru...

În timpul din urmă două publicații americane de teatru au publicat un mic anunț care a atras imediat atenția publicului larg. Bette Davis, una dintre cele mai mari „stele" ale Hollywoodului anunța pe calea presei că vrea să muncească și că ar fi dispusă să interpreteze orice rol care i s-ar oferi!

Bette Davis a primit de două ori celebrul premiu Oscar, acordat peste Ocean celor ce sînt considerați a fi cei mai reprezentativi artiști ai unui an. De două ori deci ea a fost aleasă drept cea mai bună actriță a anului. Aceasta se întîmpla însă pe vremea cînd Bette Davis aducea mari profituri producătorilor de filme din S.U.A. Astăzi, la 54 de ani, Bette Davis este fără angajament, fără surse de existență.

După 30 de ani de cînd actrița a cunoscut gloria ecranului ea publică un anunț care glăsuiește:

„Caut angajament ca actriță; mamă a trei copii — de 10, 11 și 15 ani; divorțată; 30 de ani de experiență ca actriță de cinema. Încă vioaie și mai amabilă decît se spune. Caută slujbă stabilă la Hollywood (am lucrat pe Broadway)".

Stînd de vorbă cu un ziarist despre anunțul amintit Bette Davis spunea: „Poate că voi eșua în încercarea de a avea din nou un loc sub soare dar eu cer să mi se dea din nou posibilitatea".

Anunțul actriței americane vorbește suficient despre unele aspecte ale condițiilor de viață din lumea filmului de la Hollywood.

Steaua unor actori apune în momentul în care producătorii consideră că vedetele nu mai aduc abundența de dolari dorită.

„Viața de cîine" așa cum arată uneori

„O maternitate pentru cîini!? Există așa ceva?". Iată întrebarea pe care și-o va pune în mod firesc cititorul. Dacă ar fi să dăm crezare revistei burgheze „Today", există așa ceva. Citim acolo că un oarecare Frank Coumb a deschis — la Godstone, comitatul Suvrey, (Anglia) un astfel de așezămînt. Totul este aici organizat după ultimul cuvînt al tehnicii. Maternitatea are o sală de primire, există aici o soră, un regim dietetic pentru lehuze. Noii născuți urmează diferite proceduri terapeutice inclusiv tratamente cu raze infraroșii. Viitoarele „mame" sînt primite cu o săptămînă înainte de a naște, iar puii rămîn în așezămînt pînă la împlinirea vîrstei de 6 săptămîni.

Prin urmare, începutul a fost făcut. Odată cu experiența lui Coumb se deschide o eră nouă în viața neamului canin — era apropierii sale de civilizația umană De acum înainte nimeni în Anglia nu-și va mai putea identifica soarta cu „o viață de cîine".

Dar și o altă întrebare pe care tot în mod firesc și-o va pune cititorul: În ce condiții nasc femeile engleze? În revista „Today" el nu va găsi răspuns la ea. Se poate afirma însă cu deplin temei, chiar pe baza unor surse engleze, că multe femei din Anglia care se pregătesc să devină mame au suficiente motive să invidieze pe pacientele așezămîntului lui Coumb. Căci dintr-un recent raport al unei organizații de cercetări științifice în domeniul nașterilor, rezultă că 36 la sută din femeile engleze sînt nevoite să nască acasă, în condițiuni necorespunzătoare, din cauză că maternitățile nu le pot asigura locuri.

Prin urmare, după croitorii și coaforii pentru cîini, după restaurantele speciale pentru aceste patrupede, Occidentul ne oferă și case de nașteri, dovedind o grijă, pe cît de gingașă pe atît de absurdă pentru animalul mamifer carnivor — canis domesticus.

Afacerile sînt afaceri...

Presa din întreaga lume continuă să facă cunoscut opiniei publice noi victime ale medicamentului vest-german fabricat pe baza thalidomidei. Cu toate acestea, oricît ar părea de ciudat, firme vest-germane continuă să producă acest „medicament" deoarece, după cum justifică reprezentanții lor, „femeile gravide încă l-ar cere". În ciuda faptelor confirmate de specialiști, firma „Aachen" din Grünenthal, căreia — după cum scrie „The Sunday Telegraph" — 500 de părinți cu copii infirmi i-au intentat în ultimul timp procese și i-au cerut despăgubiri de peste 750.000 lei lire sterline, neagă candid că malformațiile fizice la copii s-ar datora medicamentului „Contergan" produs de ea.

Pe proprietarii acestei firme nu-i interesează rezultatele nefaste ale „Contergan"; ei urmăresc în continuare să cîștige, cu orice preț, sume mari de bani.

În legătură cu aceste fapte, atrage atenția atitudinea oficialităților vest-germane. În loc să împiedice ca nefastul medicament să apară pe piață și să tragă la răspundere firmele producătoare, cercurile conducătoare de la Bonn s-au gîndit... să creeze o nouă industrie. Ziarul „The Sunday Telegraph" relatează că guvernul vest-german ar fi alocat deja în acest an 55 000 de lire sterline, iar pentru anul viitor prevede să acorde aproximativ alte 200 000 de lire sterline pentru dezvoltarea industriei de... membre artificiale speciale.

Informațiile din „The Sunday Telegraph" nu precizează firmele care vor prospera producînd mîini și picioare artificiale. Cunoscînd moravurile lumii capitaliului, nu ar fi exclus ca inițiativa confecționării acestor produse să aparțină însuși firmelor care fabrică „Contergan". Cu voia autorităților, ele vor continua să producă medicamentele nocive și, totodată, să-și dubleze business-ul creînd o nouă piață.

Meridiane

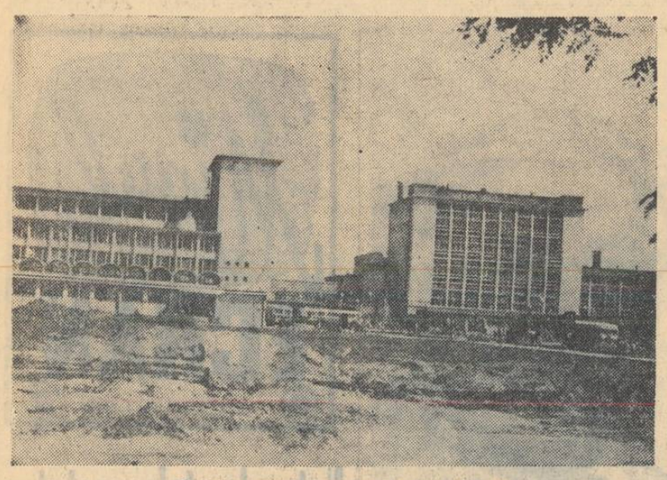

Vedere a combinatului de la Brăila

UZINA STUFULUI

(Urmare din pag. 1)

Unde merge stuful ? Aţi aflat, desigur : la marele combinat de industrializare a stufului de la Brăila. Dar mai sînt beneficiari, dintre care unul cel puţin este mai însemnat : Fabrica de stufit din Tulcea, care are o secţie şi la Brăila. Ce se face aici ? Într-o instalaţie specială, complet mecanizată, stuful este presat, cusut cu sîrmă şi transformat în plăci, care au mare căutare pe şantierele de construcţii, unde sînt folosite la înălţarea diferitelor amenajări necesare organizării şantierelor — magazii, birouri, apărătoare împotriva intemperiilor, şi în agricultură. Întreprinderea produce, numai în acest an, două milioane m² plăci de stufit. Tot aici se produce şi raţiţul, folosit ca substrat de tencuială în construcţii.

La producţia stufitului ca şi a raţiţului rămîn deşeuri de stuf : vîrfurile mai subţiri, frunzele uscate, măciuliile, toate acestea pot fi folosite, fie sub formă de pachete balotate ca umpluturi, fie la fabricarea furfurolului, ca material combustibil sau, tocate, ca materie primă pentru fabricarea blocurilor goale, uşoare, de construcţie, cînd sînt amestecate cu ciment şi silicat de sodiu.

Bineînţeles, cea mai bună valorificare stuful o capătă la combinatul de la Brăila. Aici ajunge cu vasele. S-ar părea că e simplu. Dar şi acest mijloc de transport ridică probleme. Stuful e uşor, ocupă un volum mare. Şi deci capacitatea de transport a vaselor nu e bine folosită. Inconvenientul trebuia redus. S-au luat deci măsuri. Într-un viitor apropiat aceleaşi vase vor transporta de peste două ori mai mult stuf. Cum ? S-au adus primele maşini speciale de presat stuf în Deltă şi se vor mai aduce şi altele iar maldărele de stuf vor fi presate înainte de încărcare, reducîndu-se astfel volumul lor. Atît vasele de transportat stuf şi remorcherele, cît şi mîna de lucru, vor fi mai bine folosite. Mai puţine curse goale de înapoiere. Preţ de cost redus.

Ajuns în cel mai tînăr port de pe Dunăre — la Chiscani, stuful este transportat, cu ajutorul unor macarale puternice şi benzi transportoare, direct din vase în vagoanele aliniate pe liniile special construite. Cu aceste vagoane stuful este transportat pînă la depozitul combinatului, unde este stivuit în nişte şire ce seamănă doar ca formă cu şirele de paie obişnuite. Proporţiile vorbesc de la sine. Fiecare platformă betonată de depozitare este lungă de 120 m şi lată de 30. Iar pe o platformă din acestea se depozitează pînă la 7.000 tone de stuf. Iar toate aceste şire de stuf stivuit pe platformele depozitului combinatului — în total sînt zece la număr — „hrănesc" fabrica de celuloză în cel mai bun caz vreo trei luni de zile. Adică aici se păstrează principala rezervă pentru perioada în care navigaţia este îngreunată sau întreruptă iarna pe Dunăre.

CELULOZA...

De pe platforme, stuful, de asemenea cu vagoane, este transportat în incinta combinatului spre tocătoare. Din vagoane, printr-un canal subteran, maldărele sînt duse cu benzi rulante în maşinile de tocat. Tocătura ajunge în nişte cuptoare bimetalice de fierbere, apoi la aşa numita operaţie de spălare, unde se înlătură leşiile de celuloză. Urmează instalaţia de sortare, de albire, apoi uriaşele maşini — sînt două — de tras celuloză în foi, care amintesc puţin, prin principiul de funcţionare, de maşinile de produs hîrtie.

Impresionează peste tot numărul mare de tineri ce lucrează în secţiile combinatului. Au crescut împreună cu uzina. Industrie nouă, oameni noi.

Ştiţi ce însemnătate are producţia acestui combinat ? Oferindu-vă cîteva date încercaţi să calculaţi singuri. Cu fiecare tonă de celuloză obţinută din stuf — depinde de calitatea ei — se economisesc între 5,5 şi 7,5 m.c. de lemn. Cîte mii de hectare de pădure, a căror creştere durează timp de decenii, se pot astfel economisi sau valorifica mai bine în alte scopuri ! Iar stuful creşte şi se recoltează în fiecare an. Nu mai trebuie subliniat că celuloză înseamnă mătase artificială, hîrtie, totul de pe urma unui dar al naturii pe care în aceşti ani am învăţat să-l valorificăm.

Text şi fotografii : Al. PLĂIEŞU

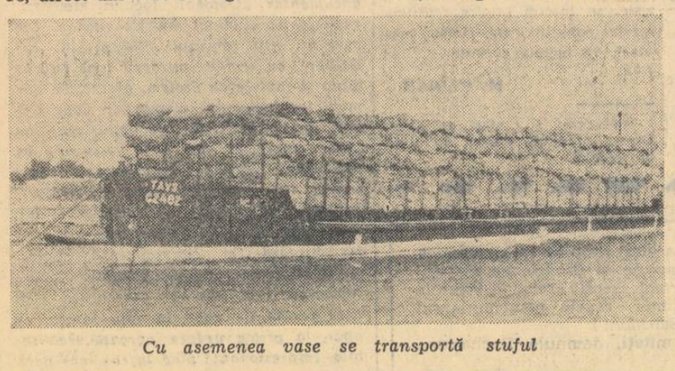

Cu asemenea vase se transportă stuful

Orăşelul studenţesc de la Grozăveşti

(Urmare din pag. 1)

năr orăşel studenţesc. Dar nici unul dintre cei cu care stai de vorbă nu-ţi va spune ce anume se găseşte acolo : o sală de „meditaţie" zic unii, un amfiteatru sau o sală de spectacol, presupun alţii. Nu e o lacună de informare. Este, fără îndoială rezerva prudentă în faţa neobişnuitului absolut : „Cum, clădirea aceasta care sclipeşte noaptea de-ţi ia ochii, ca o bijuterie, să fie doar o „prozaică" cantină ?".

★

Cu această întrebare pe buze am zăbovit şi eu timp de cîteva minute, într-una din serile trecute, în faţa edificiului de sticlă şi beton de pe cheiul Dîmboviţei. La fiecare oprire în staţie, tramvaiele aduceau pîlcuri de studenţi, din ce în ce mai mulţi, mai vorbăreţi şi mai grăbiţi. Am intrat într-un grup şi am pătruns în cantină. Uşile mari de sticlă de la intrare dădeau într-un foaier uriaş, pe care l-ar fi putut invidia orice teatru. Impresia de foaier de teatru este întărită şi de faptul că pe cei ce vin aici îi aşteaptă în hol o garderobă încăpătoare, aparţie neobişnuită în ambianţa clădirilor cu această destinaţie. Urc nişte scări împunătoare pînă la primul etaj, unde se află sala de mese, luminată ziua din toate părţile, ca o seră. La ora cînd mă aflam în cantină se servea cina. Studenţii se aşezau la mese, cîte şase, după ce mai întîi îşi luau singuri tava cu mîncare de la cele trei ghişeuri care comunică direct cu bucătăria. De altfel, din sala de mese unde mă aflam, locul unde se gătesc bucatele se vede cu uşurinţă ; uriaşe vase de aluminiu, sclipind de curăţenie, închise ca nişte autoclave, în care nu recunoşti cazanul, nici cratiţa tradiţională... Bucătarul evoluează profesional şi meticulos în mijlocul complicatei aparaturi culinare. Îl întreb de cît timp lucrează la cantinele universitare, cu vaga convingere că interlocutorul meu a apucat timpurile cînd în meniul cinei studenţeşti intra, frecvent şi inevitabil, faimosul grîş cu sirop de zahăr ars, poreclit în argou „crep". Nu, bucătarul n-are stagiu îndelungat în cantine. Interesîndu-mă ce au servit studenţii la amiază, aflu că meniul fiecărui prînz este compus din trei feluri, din care felul doi în două variante. Acelaşi lucru seara, pentru felul întîi. Astăzi, de pildă, s-a servit la prînz supă de roşii cu fidea, friptură cu piure şi pîrjoale moldoveneşti cu iahnie, la alegere, fructe ; la masa de seară, friptură cu murături sau muşchi tocat, cu orez şi tăiţei cu lapte. Studentele de serviciu, îmbrăcate în halate albe, se iniţiază în secretele gastronomice şi în acelaşi timp îşi pun la încercare calităţile gospodăreşti. Nu-i de glumă să te îngrijeşti de o masă pentru două mii şi ceva de persoane.

Sînt invitat să iau loc la... masa rotundă (aici toate mesele sînt rotunde, vopsite în culori tinereşti, pastelate) în jurul căreia cinează împreună, un student înalt, blond şi o fată brunetă, cu părul aspru şi ochii ca măslinele. Tînărul Victor Starcov, student la Petrol, Gaze şi Geologie, are în cadrul complexului oarecari răspunderi : e vicepreşedintele comitetului de cămin, calitate în care speră să-i cunoască personal pe toţi cei 2016 studenţi. De altfel, pe cei mai mulţi dintre ei îi ştie. Bunăoară, pe fata cu care stăm la masă. E studentă în anul I la Facultatea de Teatru şi o cheamă Lina Papadopolo.

— Grecoaică ?

— Nu, cipriotă, răspunde Lina, cu uşor accent străin.

— Aţi învăţat bine româneşte. Sînteţi de mult în Romînia ?

— De trei luni şi jumătate...

— Colegii şi colegele sînt cei mai buni profesori, mai cu seamă colegii, surîde Starcov. La noi în Institut învaţă studenţi din 34 de ţări. Aici locuiesc cu toţii în acelaşi bloc. Un adevărat Turn-Babel. Să mergeţi să vedeţi..

★

Dar înainte de a merge să vedem blocul celor treizeci şi ceva de neamuri, aş dori să intru în camerele în care trăiesc şi învaţă studenţii noştri, petroliştii, chimiştii, filozofii, matematicienii, naturaliştii... Cele 1008 camere mă pun în dilemă. In care din ele să intru? Mă scoate din încurcătură Victor Starcov, care îmi propune să vizităm camerele studentelor. „Prima impresie este aceea care rămîne... Fetele sînt mai ordonate decît băieţii şi au şi mai mult gust"... Apoi, după o pauză, simţind nevoia unei rectificări : „Să nu credeţi însă că camerele studenţilor n-ar fi şi ele bine aranjate...".

Străbatem coridoare lungi, în care răspund zeci de uşi. Totul sclipeşte de curăţenie. Simt mirosul de linoleum, iar privirea caută îngrijorată înapoi urmele posibile ale paşilor... Batem într-o uşă de la etajul patru şi ne deschide o studentă de la Chimie, Doina Ştefănescu, din anul IV. Interiorul este plăcut, intim, lucrurile par împărţite pe din două : două paturi, două noptiere, două mese de lucru şi totuşi ambianţa trădează parcă o singură familie. Păpuşi minuscule de porţelan şi bibelouri de tot felul, vin să confirme înclinaţia spre gingăşie a fetelor, de care îmi vorbea studentul petrolist.

— De unde sînteţi, tovarăşă Ştefănescu ?

— De la Ploieşti, ca şi colega mea Maria Răcăşanu.

— Peste un an terminaţi facultatea ; v-aţi gîndit unde aţi dori să lucraţi ?

— În petrochimie, la Brazi.

— Aţi fost vreodată acolo ?

— Nu, niciodată, dar de cîte ori mă duc acasă nu mă mai satur privind complexul din tren.

Surprind în ochii fetei o scînteie de vis. Şi eu am văzut de nenumărate ori, sclipind în lumina soarelui, ca o cetate de argint, complexul de la Brazi şi înţeleg că pentru orice tînăr, pentru orice chimist, mai cu seamă, puţine visuri pot fi atît de frumoase ca gîndul că va munci cîndva acolo.

★

Intrăm în altă cameră, alte două chimiste, Ana Uzum şi Victoria Groapă, din anul doi ne asigură că au de gînd să locuiască împreună pînă la sfîrşitul facultăţii, pentru că sînt prietene şi se ajută la învăţătură.

Iată încă o pereche care se ajută la învăţătură. Tinerii pe care-i găsim aplecaţi asupra cărţilor şi caietelor de notiţe sînt soţii Beljung, Elena şi Mihai, amîndoi studenţi în anul patru la Filozofie.

— Sînteţi căsătoriţi de mult ?

— De astă-vară, de cînd am terminat practica, ne răspunde Elena Beljung.

— Vă rog să mă scuzaţi că v-am întrerupt activitatea...

— De fapt nu învăţam. Soţia mea îmi citea o lucrare pentru cercul ştiinţific studenţesc, lucrare care are la bază observaţiile făcute astă-vară în tabăra de pionieri de la Ştefeşti.

Aflu că gazdele mele sînt colegi de grupă la secţia psihologie, că în afară de referatele pentru cercurile ştiinţifice au început să adune material pentru lucrările de diplomă, consacrate educaţiei estetice, respectiv educaţiei patriotice la clasele I—VIII, că în bloc locuiesc încă cinci familii de studenţi de curînd căsătoriţi.

— Să mergem în blocul B, blocul internaţional.

— Să mergem...

În holul confortabil al clădirii unde este amenajată, ca de altfel la toate celelalte blocuri, o elegantă sală de aşteptare, un negru stă de vorbă cu o fată blondă. Se aud crîmpeie de conversaţie în spaniolă, arabă, poloneză. În culoarul prin care trecem, păşind pe dinaintea zecilor de uşi, întîlnim adesea inscripţii care arată naţionalitatea locatarilor : Dost Mohamed — Afganistan ; Kassim Mohamed — Irak.

Batem în uşa lui Mohamed Kassim. Ne întîmpină un tînăr smead, mustăcios, cu privire veselă şi bună. Vorbeşte corect româneşte : „Sînt în anul trei la Petrol, Gaze şi Geologie, facultatea de utilaje".

— Cu cine staţi în cameră ?

— Cu un coleg de an, Mihai Ploscaru.

— Vă împăcaţi bine ?

— Puţin spus bine, minunat. Cînd am venit în Romînia, acum trei ani, necunoscînd limba îmi venea foarte greu să iau notiţe, să mă pregătesc pentru examen. Mihai m-a ajutat enorm.

— De cînd n-aţi mai fost în Irak ?

— De vreo doi ani. Ultima vacanţă mi-am petrecut-o lîngă Tîrgovişte, la părinţii lui Mihai. Admirabilă familie...

Cîţiva paşi mai încolo locuieşte un polonez, Ryszard Scierzynski. Odaia deretică cu gust, pe care o împarte tot cu un romîn, Ion Stăncilă, ambii fiind „petrolişti" este dominată de portretul lui Chopin. Alături un peisaj în ulei.

— L-aţi adus din Polonia ?

— Nu, l-am primit în dar de la o prietenă.

— Compatriotă ?

— Romîncă, studentă la Arte Plastice. În holul căminului un grup discută ceva în spaniolă, cu însufleţire. Unul pare a sta în centrul acestei pasionate discuţii. Fac cunoştinţă cu cîţiva studenţi : Ernesto Alvarez — Cuba; Jesus Morlans — Cuba; Hector Goico — Republica Dominicană, studenţi la Petrol şi Gaze şi la Medicină.

— Ce s-a întîmplat ?

— Colegul nostru Jesus Morlans a devenit tată. Astăzi a primit o telegramă din Cuba, în care i se comunică vestea..

— Felicitări, Jesus Morlans ! Poate că odată veţi veni în Romînia împreună cu fiul...

Aproape de ieşire surprind o conversaţie bizară ; doi tineri vorbesc între ei româneşte, ambii cu accent străin, dar cu alt fel de accent, trădînd graiuri materne diferite. Un afgan şi un brazilian comunică între ei prin intermediul limbii române... Mă gîndesc la comparaţia cu „Turnul Babel", pe care auzisem mai înainte. Hotărît lucru nu merge. Aici există un limbaj comun, care apropie şi uneşte.

★

...Poate că uneori aţi rîvnit şi dv. dragi cititori însuşirea acelui erou al lui Lesage, înaintea căruia clădirile oraşului apăreau în trei pereţi, lăsînd privirii posibilitatea de a pătrunde nestingherită înăuntru. În rîndurile de mai sus am încercat să vă înfăţişez „în trei pereţi" cîteva din încăperile în care trăiesc şi învaţă studenţii bucureşteni. În cele peste o mie de camere pe care nu le-am vizitat se desfăşoară aceeaşi viaţă, se poartă convorbiri asemănătoare, se urzesc visuri comune... Ei, beneficiarii acestor minunate palate sînt fii de muncitori, de ţărani colectivişti, de intelectuali din toată ţara, legaţi prin aceeaşi rîvnă spre învăţătură. Laolaltă cu ei tineri din cele treizeci şi ceva de ţări învaţă în cartea ştiinţei şi a prieteniei.

Boris BUZILĂ

Fotografii : A. CONSTANTINESCU

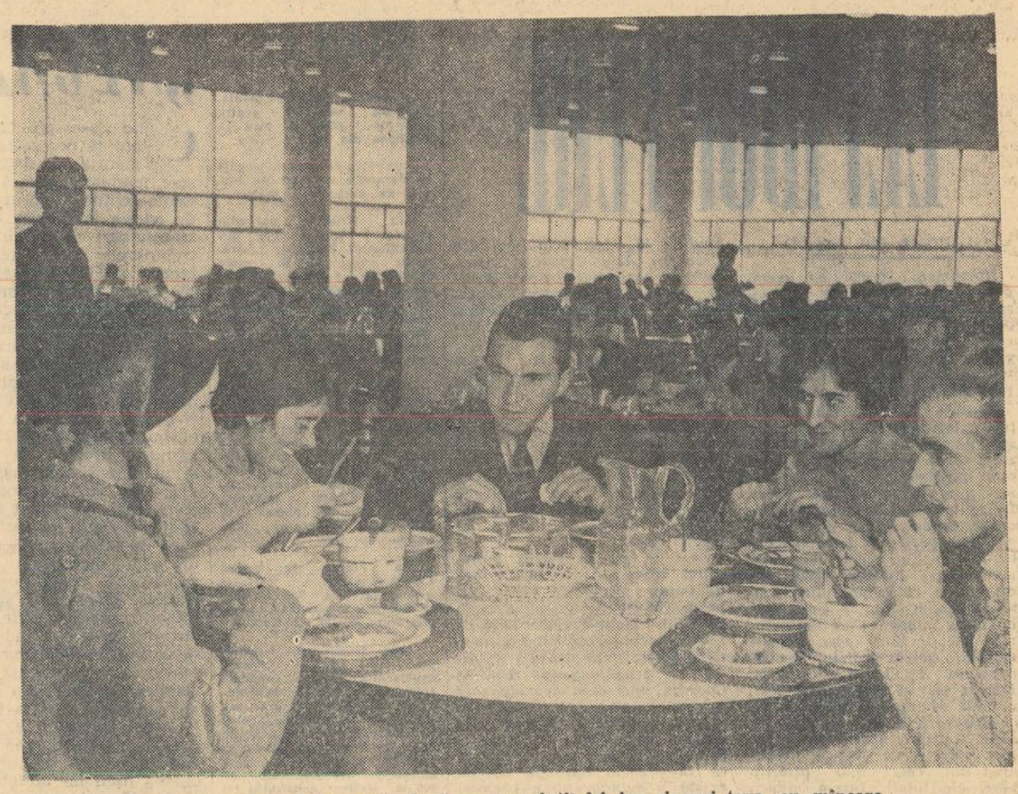

Studenţii se aşează la masă, după ce mai întîi îşi iau singuri tava cu mîncare...

Clipe de odihnă în Căminul internaţional : de la stînga spre dreapta Faiz Sohaimat (Iordania), Mihai Ploscaru (R.P.R.), Hector Goico (Republica Dominicană), Enrique Mallard (Republica Dominicană), Ernesto Alvarez (Cuba), Victor Starcov (R.P.R.).

300 KM. CU CAIACUL PE DUNĂRE

(Urmare din pag. 1)

In jurul nostru domnea o linişte desăvîrşită, întreruptă rar de ţipătul unei păsări sau de sirena vreunui remorcher ce ne saluta pe noi, originalii călători.

Treceam lent pe lîngă malurile împădurite, populate de sute de păsărele. Lumina puternică şi umbra copacilor se oglindeau în undele apei, făcîndu-ne să ne credem într-o lume de basm.

Seara ne-a ajuns din urmă, acoperindu-ne cu vălul ei întunecat. Poposim la ţărm. Ridicăm caiacul şi colacul şi începem să despachetăm. Trebuia să dormim sub cerul liber, întrucît nu aveam cu noi cort, deoarece n-am mai avut loc unde să-l punem.

În sfîrşit, pe întuneric, asaltaţi de ţînţari am mîncat şi ne-am culcat lîngă caiac, în vecinătatea pădurii. Ţînţarii ne ciupeau cu perseverenţă diabolică, dar spre mijlocul nopţii a început să bată vîntul şi ei au fugit. Dimineaţa, la ora 4, am pornit din nou la drum. Oboseala unei nopţi petrecută în compania ţînţarilor dispare sub impresia minunatelor privelişti întîlnite: cîrduri de raţe sălbatice, de cocostîrci albi şi negri, ne însoţesc parte din itinerar. Pe o salcie uscată căzută în apă, cîteva familii de stîrci albi dau un farmec nespus peisajului. Ceva mai încolo, o păsărică nemişcată ca o statuietă suplă şi elegantă, ne-a urmărit de pe craca unui pomişor, întorcînd gîtul lung şi delicat după noi.

Înaintăm spre Călăraşi, pe braţul Borcea, sub un soare torid. Liniştea de pînă acum e înlocuită cu zgomotul vesel al copiilor ce fac baie. Ne întîmpină numeroase bărci încărcate cu tineri. Peisajul s-a schimbat brusc, păsărelele au dispărut. Portul e micuţ şi elegant, cu o animaţie deosebită. Vislim continuu şi oboseala îşi spune cuvîntul. Renunţăm la colac, la damigeană şi la o serie întreagă de alte lucruri inutile. Vislim înainte, în rînd cu un cîrd de gişte, cărora le trezim atîta interes încît le vedem cum îşi întind gîturile, toate în aceeaşi direcţie. Apoi se iau parcă la întrecere cu noi, căutînd să înnoate înaintea noastră. Bineînţeles, pierd întrecerea.

Peisajul se schimbă iar, malurilor umbroase le iau locul ţărmuri înalte, cu frumoasele grădini ale gospodăriilor colective. Peste tot viaţa s-a schimbat, peste tot oamenii muncesc cu mult drag. Unde în trecut pămîntul era sterp, plin de ciulini, astăzi în drumul nostru am văzut peste tot grădini bogate datorită întinselor canale de irigaţii.

E dimineaţă. Sîntem în drum spre Feteşti. Un fenomen ciudat şi nou ne întîmpină. În faţa noastră ceaţa se ridică ca un zid compact, alb. Se apropie şi ne cuprinde încet, încet. Plutim cu multă greutate. Nu se mai văd nici prova, nici pupa caiacului. Liniştea ne apasă. Nu ştim dacă înaintăm sau dacă stăm pe loc. Pierdem noţiunea timpului pînă cînd zidul de ceaţă începe să se destrame, rămînînd în urma noastră compact, imens. Muşchii ne dor, tragem la pedale şi parcă ni se smulg şi mîinile din umeri. Nu mergem pe firul apei, care curge cu 6 metri pe secundă ci pe lîngă mal, unde curentul ne trage înapoi. E adevărat, prin mijlocul fluviului apa e mai adîncă, dar aici pe lîngă mal sînt nişte gropi adînci, în care apa parcă fierbe, se revarsă în sus cotcind. Ne împărţim sarcinile, unul stă la cîrmă, celălalt trage la vîsle şi amîndoi sîntem numai ochi, croindu-ne drum prin labirintul acesta periculos de virtejuri.

Pe măsură ce ne apropiem de Feteşti ne întîmpină cel de al doilea fenomen natural, care avea să ne însoţească tot drumul, vîntul din faţă cu valuri mari. În apropiere de podul Cerna-Vodă, valurile cresc pînă la un metru înălţime, mult prea periculoase pentru micul nostru caiac. Cu multă greutate am acostat lîngă o stînă. Natura ne-a impus o zi de odihnă forţată. E frumos la stînă, mîncăm caş şi bem lapte de oaie. Dormim pentru prima dată paziţi de vestiţii ciini ciobăneşti, dar tot sub cerul liber. Iar a doua zi plecăm mai departe, lăsînd în urma noastră Hîrşova, Vadul Oii şi satele înşirate de-a lungul firului apei. Încercăm o variaţie în meniul nostru, transformîndu-ne în pescari amatori. Reuşim performanţa de a prinde doi peşti de cîte 3 kg fiecare, care ne ajung pentru două zile.

În sfîrşit, ajungem la Brăila. Înoptăm în oraş, feeric luminat cu neon, amintindu-ne de Bucureştiul nostru drag. Lăsăm caiacul în port şi plecăm prin oraş să mîncăm şi să ne odihnim după atîtea zile şi nopţi pe care le-am petrecut sub cerul liber, bătuţi de vînturi. Dar, ghinion ! În Brăila sînt trei hoteluri mari, toate sînt însă ocupate. La ora 23 noaptea am fost îndrumaţi la căminul marinarilor. Aici am fost minunat primiţi — cu toate că noi nu eram navigatori, ci marinari amatori. A doua zi dimineaţa am vizitat Brăila. Peste tot blocuri noi şi frumoase. Pe oriunde mergi se construieşte în stil nou, modern, vesel.

Plecăm mai departe, spre Tulcea, admirînd din drum noua panoramă a Galaţiului.

Excursia noastră se apropie de sfîrşit. Ajungem la Tulcea, oraş vechi de peste 2.000 de ani, care îşi scutură bătrîneţea renăscînd nou şi tînăr. Nu avem timp de stat, stringem repede ca să putem pleca în aceeaşi zi, dar cu toată graba noastră nu putem să nu admirăm frumoasa construcţie a liceului mixt, elegantele siluete ale instalaţiilor industriale şi toată atmosfera de oraş modern.

În seara zilei de 15 august eram înapoi în Bucureşti, cu amintirea minunatelor zile petrecute în această excursie neobişnuită.

Liliana şi Ion OPREA

Peisaj dunărean

Matematică şi automatică

INTERVIUL NOSTRU CU ACAD. GR. C. MOISIL

Departe de a fi izolate de practica socială şi de producţie, ştiinţele matematice îşi au rădăcinile bine înfipte în realitate. Formulate în expresii matematice, care exprimă raporturi cantitative precise, legile ştiinţifice constituie un instrument de neînlocuit în transformarea de către oameni a naturii şi a societăţii.

De aceea, începînd cu munca de zi cu zi în producţia de bunuri materiale şi terminînd cu problemele teoretice ale cercetării ştiinţifice, calculul matematic a devenit şi devine din ce în ce mai mult un ajutor preţios pentru toţi cei ce muncesc în opera de desăvîrşire a construcţiei socialiste.

Cu privire la problema legăturii dintre matematică şi automatică am adresat cîteva întrebări acad. Gr. C. Moisil, preşedintele Comisiei de automatizare de pe lîngă Academia R.P.R.

— Vă rugăm să ne spuneţi cîteva cuvinte despre însemnătatea matematicii pentru cercetările de automatică.

— Însemnătatea matematicii în ceea ce priveşte automatica este un fapt atît de evident pentru lucrătorii ştiinţifici de pe acest tărîm, încît aproape că a devenit un adevăr banal. Instrumentul cercetării matematice este indispensabil atît în privinţa elaborării bazelor teoretice ale automaticii, cît şi în domeniul atît de cuprinzător al automatizărilor industriale.

Rezolvarea complexelor probleme de automatizare este indisolubil legată de efectuarea unui volum considerabil de calcule. Fără intervenţia continuă a logicii matematice, automatica nu poate fi concepută.

Un sprijin deosebit pentru cercetătorii în domeniul automaticii îl reprezintă maşinile electronice de calcul, care preiau o parte considerabilă a efortului, avînd totodată avantajul unei rapidităţi uimitoare. Conduse de matematicieni, ele permit rezolvarea automată a unor probleme economice complexe al căror cîmp de activitate priveşte în egală măsură industria şi agricultura, transporturile şi munca de planificare etc.

Trebuie subliniat faptul că locul cercetării matematice în automatică este atît de temeinic statornicit, încît acest fapt impune nu numai o colaborare strînsă cu matematicienii, ci şi o înaltă pregătire matematică a fiecărui cercetător în parte.

— Amintiţi-ne cîteva din roadele colaborării cu matematicienii.

— Cercetările în problemele de automatică presupun o largă colaborare între ingineri, matematicieni, chimişti, economişti, lingvişti etc. În cadrul acestei colaborări un loc de seamă revine matematicienilor.

Ţin să scot în evidenţă contribuţia unor matematicieni în rezolvarea unor probleme referitoare la sinteza unor circuite cu contacte şi relee, găsirea variantelor optime ale unor probleme economice, rezolvarea unor probleme de lingvistică matematică ş.a.m.d.

— Vorbiţi-ne despre unele probleme de perspectivă în privinţa creşterii tinerelor cadre.

— Una din problemele importante asupra cărora este necesar să ne îndreptăm atenţia este însuşirea de către tinerele cadre a unor cunoştinţe temeinice în domeniul matematicii, deprinderea lor — încă din vremea studenţiei — cu munca în colectiv.

Pe această linie s-au şi înregistrat unele succese. Astfel, Facultatea de matematici şi mecanică a Universităţii din Bucureşti a organizat încă din anii trecuţi un cerc ştiinţific studenţesc comun cu Institutul Politehnic; în cadrul unui alt asemenea cerc au desfăşurat o activitate ştiinţifică comună studenţii Facultăţii de matematici şi mecanică, cu cei ai Facultăţii de filologie.

Sînt de părere că asemenea cercuri ştiinţifice studenţeşti ar trebui să ia fiinţă şi în alte centre universitare. Fără îndoială că din membrii unor asemenea cercuri se vor recruta şi viitoare cadre de cercetători în domeniul automaticii.

— Ce aspecte prezintă schimbul de experienţă pe plan internaţional, în problemele amintite ?

— Colectivul nostru are strînse legături de colaborare cu Institutul de automatică şi telemecanică din Moscova, a cărui activitate — între altele în ceea ce priveşte legarea strînsă a cercetării în problemele de automatică, de matematică — o apreciem şi din a cărui experienţă învăţăm. Cunoscutul om de ştiinţă M. A. Gavrilov ne-a vizitat de mai multe ori ţara, aceasta contribuind la adîncirea colaborării noastre.

Legăturile noastre rodnice cu colectivul din Moscova se materializează într-un schimb regulat de lucrări ştiinţifice, comunicări, informări bibliografice, schimb de experienţă, vizite reciproce etc. Actualmente sîntem pe punctul de a stabili relaţii de colaborare cu colective de cercetători din alte centre ştiinţifice din U.R.S.S.

Oamenii de ştiinţă care se preocupă de probleme de automatică participă la folositoare schimburi de experienţă în cadrul diferitelor întîlniri internaţionale. O delegaţie alcătuită din 12 cercetători de la Institutul de Matematică al Academiei R.P.R., Facultatea de Matematică şi Fizică şi Institutul de Cercetări Electrotehnice, a participat la un simpozion asupra teoriei circuitelor cu relee şi a automatelor finite care a avut loc toamna aceasta la Moscova.

Simpozionul amintit a fost precedat de un colocviu ştiinţific internaţional organizat în R.P. Ungară, care a dezbătut problema „Fundamentelor matematice, maşinilor matematice şi aplicaţiilor lor în automatică".

În încheiere aş vrea să reamintesc despre recenta sesiune de comunicări ştiinţifice în domeniul automaticii, a comisiei de automatizare de pe lîngă Academia R.P.R., la ale cărei lucrări matematicienii au adus o valoroasă contribuţie şi din alo cărei concluzii a ieşit în evidenţă, o dată în plus, însemnătatea nepreţuită a instrumentului de cercetare matematic în domeniul automatizării.

I. ADRIAN

LEPIDOPTERE

(Urmare din pag. 1)

Numărînd 90.000 de exemplare de fluturi de la noi sau de prin alte părți ale globului, colecția „Aristide Caradja" suscită un interes în primul rînd științific, iar pentru vizitatorul neavizat este o revelație plină de învățăminte.

Fluturii, sau în limbaj științific „lepidopterele", își oferă sub pereții de cristal, o vastă suită care echivalează pe aripile imaginației, cu o călătorie în multe colțuri ale lumii. De la microlepidoptere, pînă la orgya caliacrae sau alte specii noi descoperite în Dobrogea, ai în față o diversitate impresionantă, care include truda neostenită a colecționarului, a omului de știință ce i-a strîns cu atîta migală. Căci de această colecție este legat numele marelui savant romîn, academicianul Aristide Caradja. Născut la 28 septembrie 1861, a trăit 94 de ani și a murit la București la 29 mai 1955, lăsînd statului nostru celebrele sale colecții de fluturi provenind din cele mai diferite părți ale lumii. Într-o muncă prodigioasă de aproape 70 de ani, acest mare om de știință, care după ce a absolvit facultatea de drept din Toulouse și-a dedicat întreaga sa viață cercetării fluturilor, a strîns în această colecție exemplarele cele mai rare din lume. La Grumăzești, lîngă Tg. Neamț, retras în mijlocul naturii, el s-a dedicat cu pasiune studiilor de entomologie. Localitatea aceasta anonimă pe harta țării a devenit cu timpul un adevărat centru științific vestit peste mări și țări. Aici, în liniștea incrementată a Grumăzeștilor, Aristide Caradja și-a petrecut o bună parte din viață ocupîndu-se cu studiul naturii și cercetînd cu asiduitate problemele biogeografice. Primele lepidoptere ale lui Caradja sînt colecționate chiar de la Grumăzești și de la Neamț, Agapia și Văratec. Este numai un preludiu însă, căci cu timpul dimensiunile geografice se vor mări considerabil. El achiziționează cu anii colecții valoroase provenite de la Wocke, Mann, Schutze, Nagel, Statzner, Hedemann, Zimmermann, Bong-Haas, Bartel etc. Este interesant de reținut că Aristide Caradja îndrumează expediții științifice ca cea a lui Fassel în America de Sud, pentru colecționarea fluturilor mărunți (microlepidoptere). De o mare importanță sînt studiile lui despre fluturii din China și Asia Centrală, întocmite pe baza materialelor strînse de marile expediții științifice ale lui Stotzner, Frank, Max Korb, Bartel, Sven Hedin și mai ales aceea a naturalistului german H. Hone, precum și expediția lui J. B. Corporaal în regiunea Karakorum.

Meleagurile țării noastre au fost o sursă permanentă de cercetare pentru marele savant. Legate de descoperirile sale sînt cele 9 noi specii de fluturi din Dobrogea sau de pe litoralul romînesc și bulgar al Mării Negre.

Știți la cît se ridică materialul studiat de el în perioada îndelungatei sale vieți? La peste 400.000 de exemplare, în care sînt incluse peste 1.000 de specii necunoscute pînă atunci. Cele peste 75 de lucrări publicate de academicianul Aristide Caradja ilustrează teoriile sale privind originea și răspîndirea faunei. Colecția Caradja este astăzi cunoscută în întreaga lume și este un fapt știut că în prezent aproape că nu există o monografie a vreunei familii de fluturi în care să nu se facă referiri la materialul existent în acest tezaur aflat la muzeul din București.

La noi în țară au venit pentru a cerceta piesele rare din vestita colecție, mari specialiști ca Dr. Gr. Friese de la Institutul de Entomologie Friedrichshagen din Berlin, Dr. H. Hannemann, de la Muzeul Zoologic din Berlin, Dr. Clarks Gates și Dr. P. Walley de la British Museum, V. I. Kusnetzov și A. K. Zakulajev de la Muzeul Zoologic din Leningrad, Dr. Vl. Bleszynski și S. Toll de la Academia de Științe din Cracovia, Dr. L. Gozmany de la Muzeul de Științe Naturale din Budapesta etc. În lucrările de specialitate din Uniunea Sovietică, activitatea lui Aristide Caradja este pomenită la loc de cinste. Ca de pildă, în volumul I și XXIII din fauna U.R.S.S.

Numele și pronumele marelui savant romîn a fost imortalizat prin aceea că el este purtat de multe specii noi de fluturi. O vizită la muzeul „Grigore Antipa" din București este instructivă și edificatoare. Așezați cu grijă sub plăcile de cristal, fluturii etichetați în marea colecție, scot la lumină celebritatea lepidopterelor, atît de anonime în viața de toate zilele.

D. TABACU

ȘTIAȚI CĂ...

...pastelul este o plantă, cultivată odinioară pentru culoarea albastră care se extrăgea din ea?

...ciuperca de gunoi degajă în fiecare oră 2 cm³ de bioxid de carbon pe gram?

...în Orient, pescuitul perlelor datează încă din antichitate? Monetele străvechi, dezgropate în urma săpăturilor, poartă efigiile unor împărătese persane, ale căror urechi erau împodobite cu perle. De asemenea, în Coran, perla este socotită simbolul frumuseții perfecte.

...țesătura vaporoasă, pe care o cunoaștem sub numele de tul, a fost creată de-abia la începutul secolului trecut? Deși, de-a lungul veacurilor, mulți țesători au încercat să realizeze ochiurile hexagonale, specifice acestui material, acesta a reușit numai în 1807, după inventarea unei bobine speciale.

...în Franța, în orașul Chartres, există o catedrală a cărei fațadă are trei ferestre și trei uși împodobite cu nu mai puțin de 700 de statui?

...prin localitatea Krimml, din Tirol, trece o conductă neobișnuită? Această conductă transportă... lapte. Tubul, construit din material plastic, are o lungime de cîțiva kilometri, un diametru de 16 mm și un debit de 20 litri pe minut, iar denivelarea între cele două extremități ale sale este de 500 m. Motivul construirii lui l-a constituit înlăturarea dificultăților de transport a laptelui din virfui muntelui în vale.

...cursele de alergări cu obstacole datează de mai puțin de 80 de ani? Prima cursă de acest fel s-a disputat în Franța, la 1886.

...la început, meciurile de fotbal se desfășurau fără participarea unui arbitru? Cel dintîi meci arbitrat a avut loc de abia în 1883, în Noua Zeelandă.

„NECAZURILE" FRUNTAȘILOR

Cînd i s-a spus că va trebui să pozeze în echipamentul său de lucru, cu șorț, mănuși și mască de protecție, Ghiță Cojocaru, sudor de frunte la fabrica de transformatoare a Uzinelor „Electroputere" din Craiova, a crezut că toată povestea va dura opt sau cel mult zece minute. Că doar masca nu era să i-o așeze la pozat cumva mai pe-o ureche, să pară fudul, șorțul de piele n-o să-l aibă călcat la dungă și apretat, iar mănușile, ce să mai vorbim. N-o să le poarte cu eleganța obișnuită în alte ocazii, cînd mănușa dreaptă se ține în mîna stîngă înmănușată (sau viceversa, că nu-și mai amintește cum l-a văzut pe unul odată intrînd în restaurant). I s-a spus să meargă într-una din sălile Institutului Pedagogic și să-l caute pe artistul Nicolae Enea. Mai știi, o fi fotograf, dacă trebuie să pozez, și-a spus el. Cînd colo, ce să vezi? L-a ținut Enea cîteva ceasuri într-o singură poziție (asta numai în prima zi) și în loc să-l pună în fața aparatului, să-l fotografieze, a început să mustruluiască un cîmoi de pămînt, pe care i-l adusese unul de la fabrica de cărămidă.

După prima zi i-a spus să vină și în cea următoare și tot așa zile în șir, pînă cînd pămîntul a căpătat forma unui bust. Ba dacă se uita mai bine la bust și în oglindă constata că trăsăturile se potriveau bine. Mai văzuse el, Ghiță, o statuie asemănătoare la Muzeul de artă. Pînă la urmă a aflat că tot Nicolae Enea a modelat-o și pe aceea într-o documentare anterioară la altă uzină craioveană. După nume, parcă tot cel care îl ținuiește cu orele într-o singură poziție, ar fi modelat și grupul de dansatori ce te întîmpină de cum intri în holul cel mare al sfatului popular regional.

Dar cîți alții n-au avut de-a face cu sculptorul Enea și cu

Sudorul fruntaș Ghiță Cojocaru — bust

colegii săi sosiți în documentare! Norocul lor a fost că le-au desenat doar chipurile, treabă mult mai rapidă decît mușchiuiala asta în humă de cîteva zile la rînd.

Așa mi se destăinuia într-o pauză, în vreme ce sculptorul mai retușa ici-colo asperitățile lutului, sudorul Ghiță Cojocaru. Fiecare bine cu părțile lui neplăcute. Cînd ești fruntaș în muncă ai și necazuri de felul ăsta. De fapt n-a fost singurul care a trecut prin asemenea „supărări". La uzină au venit mulți artiști plastici, printre care pictorii Grigore Spirescu, Cici Constantinescu și alții pentru a așterne pe pînză portrete sau peisaje industriale.

Pe lîngă marea uzină craioveană, pentru cei amintiți mai sus ca și pentru artiștii plastici Renata Duncan, Marcel Grossu, Iulian Gheorghiu, Rodica Severineanu, Călin Linica-Els, Irina Nemeș și alții au constituit adevărate puncte de atracție gospodăriile colective de la Segarcea, Catane, Gîngiova, Bîrca și Curtișoara, exploatările forestiere de la Baia de Aramă, exploatarea minieră de la Rovinari, unitățile industriale din Tg. Jiu și din alte locuri ale Olteniei renăscute din zilele noastre.

Peisajele noi, apărute mulțumită industrializării, oamenii noi, constructori bravi ai unei vieți din ce în ce mai bune au prilejuit oaspeților strîngerea unei recolte bogate de schițe, compoziții, picturi în ulei, portrete și frize care vor sta la baza unor noi lucrări despre viața nouă, despre înflorirea fără precedent a Olteniei în anii puterii populare, alături de celelalte regiuni ale țării.

Cu ajutorul colaboratorului nostru Titu Zidaru, publicăm alăturat cîteva din schițele și lucrările cu care s-a întors din „Țara Banilor" sculptorul Nicolae Enea.

Ion BECHERU

Liniorul — desen în cărbune

Controlorul de calitate Ion Georgescu — desen în cărbune

Micul ECRAN

Note de telespectator

Programele ultimelor zile n-au adus multe lucruri deosebite. Excepție a făcut, între altele, retransmisia de joi seara din sala Teatrului de Operă și Balet al R.P.R. — prilej pentru telespectatori de a urmări două din cele mai cunoscute și mai iubite creații ale operei italiene din școala verismului: „Cavaleria rusticană" de Mascagni și „Paiațe" de Leoncavallo. Iubitorii muzicii de operă au ascultat cu plăcere mai ales „Paiațe", care s-a bucurat de o distribuție aleasă, cuprinzînd pe Arta Florescu, Octav Enigărescu, Cornel Știavru și Dan Iordăchescu. Reluarea periodică a transmisiilor de la Operă îmbogățește, indiscutabil, programul televiziunii.

Simbătă și luni „numerele" principale le-au constituit două concerte orchestrale și vocale de romanțe și de cîntece așa-numite de „café-concert". Fără îndoială că romanțele își au farmecul și admiratorii lor, de aceea probabil și zelul cu care sînt programate de către studioul de televiziune. Orchestrele conduse de Leonida Petrescu și Nelu Urziceanu au interpretat cu fidelitate, iar soliștii Mia Braia, Petre Gusti — consacrați ai genului — Vasile Micu și Maria Moraru, cîntăreți din noua generație, au executat cu accente caracteristice un repertoriu în general foarte mult bătut de difuzoarele micului ecran.

Două emisiuni interesante, care au reținut atenția, au fost puse în unde marți 20 noiembrie. Emisiunea „Atlas literar" —„Pe drumuri băcăoane", înlocuind monotonele „momente lirice" difuzate pînă nu de mult și folosind pagini de proză și versuri ale scriitorilor Al. Vlahuță, Mihail Sadoveanu, Geo Bogza, Alecu Ivan Ghilia și alții, ne-a plimbat peste peisajul dulce al Moldovei, asupra căruia s-a suprapus puternic amprenta zilelor noastre de uriașe transformări. Reportajul filmat (scenariul și regia: Ion Filip) poate fi considerat ca foarte izbutit, mai ales pentru faptul că s-a bizuit, aproape în totalitatea lui, pe folosirea și exploatarea imaginii. Ecranul a fost ocupat în început de înălțimile molcome ale Carpaților răsăriteni, în mijlocul cărora, singular și măreț, domină Ceahlăul, de ruinile cetății marelui Ștefan, apoi de cursul zvăpăiat și năvalnic al Bistriței, pentru a face în cele din urmă loc imaginii contemporane a Moldovei industrializate, marelui baraj de la Bicaz, complexului petrochimic de la Borzești, Săvinești și Oneștilor, noului aspect al orașelor Bacău și Roman. Mîndrie a moldovenilor, care — ideea scenaristului a fost excelentă — respiră cu putere și în creația folclorică nouă, a țăranului pietrean, fost miner la Bicaz, sau a mosului — poet care-și recită în fața aparatului de filmat bucuriile anilor pe care-i trăiește. În aceste zile cînd întîmpinăm cea de-a 15-a aniversare a proclamării Republicii noastre Populare, asemenea reportaje ne ajută să cuprindem parcă și mai bine măreția epocii noastre.

A doua emisiune remarcabilă de care am amintit a fost proiectarea filmului documentar „Oamenii focului albastru" realizat de studioul din Uzbekistan. Cei care au citit romanul „Vi-l prezint pe Baluev" au retrăit aproape pas cu pas lupta și faptele de eroism, greutățile, dar mai ales bucuriile membrilor unor brigăzi de constructori sovietici, care au așezat conducta de gaze naturale în ținuturile aproape neumblate, peste poarta lui Tamerlan, pînă la Tașkent. Calitatea principală a documentarului este, fără îndoială, pregnanța cu care portretizează și generalizează figura și trăsăturile constructorului comunismului, siguranța și încrederea cu care acesta își pune în față sarcini ce apar, la prima vedere, aproape irealizabile. Impresionantă pînă la cea mai pură emoție secvența luptei oamenilor pentru înfrîngerea unui cataclism provocat de irumperea gazelor printr-un crater de proporții vulcanice și aprinderea lor într-o imensă jerbă de flăcări, în plin deșert. Curajul și priceperea oamenilor ajutați de cea mai avansată tehnică, stăpînesc catastrofa și captează gazul focului albastru, care pornind prin nesfîrșita conductă, încălzește casele locuitorilor și întreține focul uzinelor din Urali.

Dacă și în programele celorlalte zile ale săptămînii am fi putut viziona asemenea emisiuni, am fi fost, neîndoielnic, pe deplin satisfăcuți de orele petrecute în fotoliul din fața micului ecran al căminului nostru.

Șt. RADU

Din emisiunile viitoare

● **Duminică 25 noiembrie telespectatorii sînt din nou mobilizați în fața micului ecran. La ora 14,30, pentru a urmări transmisia meciului de fotbal R.P.R - Spania, iar la ora 18, pentru bilunara emisiune de „Varietăți", care de data aceasta are o temă: „Săptămîna economiei". În fruntea distribuției se află artiștii poporului Grigore Vasiliu-Birlic și Ion Fintesteanu. Tot duminică, la ora 20,30, se va transmite filmul artistic sovietic „Start spre necunoscut".**

● **În programul de luni 26 noiembrie, la ora 20, prima emisiune dintr-un nou ciclu: „Teatrul - artă realistă". Expunerea lui Ion Marin Sadoveanu va fi însoțită de exemplificări cu fragmente din creația lui Heroudas din Kos, William Shakespeare și N. Gogol.**

● **Marți 27 noiembrie, ora 20,05, filmul artistic polonez „Sentința se va da joi" și, din nou, recital vocal-instrumental.**

● **Joi 29 noiembrie, pianistul sovietic Pavel Serebreakov, împreună cu orchestra Radioteleviziunii, va executa în fața telespectatorilor concertul nr. 3 de Beethoven, în cadrul concertului retransmis din studioul de concerte al Radioteleviziunii.**

● **În programul de simbătă 1 decembrie, concertul orchestrelor de muzică populară și ușoară ale Radioteleviziunii (ora 19,30), apoi „Actualitatea cinematografică" (ora 21,30).**

Prietena mea CARTEA

LADISLAV MNACKO:

„MOARTEA SE NUMEȘTE ENGELCHEN"

Ultima zi a celui de al II-lea război mondial. Postul de radio Praga transmite din ceas în ceas comunicatele istorice: cel de al III-lea Reich a încetat să mai existe. Germania hitleristă a capitulat. Dacă ar fi în putere, tînărul partizan slovac Volodea s-ar afla acum în stradă, ar lua parte la dezarmarea hitleriștilor care mai opun rezistență, ar roti pușca deasupra capului și și-ar îmbrățișa tovarășii, ar cînta și ar striga către înaltul cerurilor și ar anunța lumii vestea cea mare. Dacă ar fi în putere ar face parte dintr-unul din miile de comitete naționale de acțiune și ar avea de dus lupta aprigă cu sabotorii și colaboraționiștii, cu dezorganizarea lăsată de război.

Volodea însă nu va putea face nimic din toate acestea. Pentru simplul motiv că se află paralizat într-un pat de spital. În ultima zi a războiului, într-o luptă de stradă, un glonte dușman îi atinge coloana vertebrală, transformîndu-l într-un infirm, a cărui optimă speranță poate fi aceea de a scăpa cu viață și a-și petrece restul zilelor purtat într-un cărucior împins de alții. Deocamdată, după operație nu are voie să stea decît pe burtă, singurul lui contact cu lumea fiind vizita doctorului, pansamentele infirmierelor și colțul de cer albastru pe care se proiectează o crenguță și ea părelnic moartă.

La ce gînduri ne putem aștepta din partea unui om în asemenea situație disperată, în asemenea clipe, în ceasurile, zilele, nopțile cînd redescoperă de fiecare dată trista realitate a infirmității sale? Poate gîndiți că aci nu poate fi vorba decît de disperare, de abdicare.

Aruncîndu-vă însă ochii asupra primelor pagini din carte, pe care, avem convingerea că n-o veți mai lăsa din mînă, veți găsi nu un infirm ci un om minunat plin de vitalitate, și prin el un grup de oameni minunați cu tăriile și slăbiciunile lor, cu înălțările și prăbușirile lor, inerente războiului și situației de război, oameni care au reprezentat forța cea mai înaintată a societății în acel colț de lume, în acei ani negri de ocupație nazistă. Un roman de aventuri de bună calitate, dominat de la un cap la altul de optimism, cu o epică furtunoasă în care analiza psihologică, subtilă se împletește cu o lirică emoționantă.

Cartea beneficiază, pare-se, de avantajul trăirii personale de către autor, a unor întîmplări asemănătoare celor descrise în volum. Ladislav Mnacko a fost arestat la începutul războiului de către agenții gestapoului și transportat în Germania unde a lucrat ca deținut în minele de cărbuni. În 1944 a reușit să evadeze și să treacă în Moravia unde s-a încadrat într-un detașament de partizani. De aici și autenticitatea multor scene descrise în povestire, care i-au adus cărții o bine meritată faimă și Premiul Național al Uniunii Scriitorilor Cehoslovaci pe anul 1961.

Întreaga povestire se află sub semnul luptei dintre partizani și Engelchen (Ingerașul), de fapt vestitul Skorzeny, specializat în vînători de partizani, organizate în Ucraina și Franța. Este o luptă grea, de multe ori inegală, între o mînă de oameni flămînzi, cu mijloace de luptă reduse, dar devotați cauzei libertății și marea mașină de război hitleristă reprezentată prin vestitele Jagdkommando — (unități special pregătite pentru lupta cu partizanii). În această bătălie din care vor ieși pînă la urmă biruitori, partizanii primesc ajutorul kopaniciarilor, țărani din regiunile muntoase, satul Ploștina unul din centrele de rezistență, va plăti dealtfel tribut greu ocupantului pentru sprijinul acordat partizanilor. În încleștarea pe viață și pe moarte cu hitleriștii, apar în fața cititorului figuri luminoase ca cea a lui Nicolai, ofițer în Armata Roșie, parașutat pentru a organiza activitatea partizanilor și care devine comandantul lor, a lui Grișka care-i va urma la conducerea detașamentului, figurile lui Volodea, Petar, Jojina, fiică de munteni, darnică cu dragostea, care va sfîrși prin a pune mîna pe armă, curajosul inginer Kubiș și fiul său Fred și multe alte personaje interesante. Cu deosebită măiestrie este descrisă figura complexă a Martei care, cu un preț uriaș, reușește să pătrundă în rîndurile gestapoului de unde furnizează partizanilor informații prețioase. Și chiar dacă nu sîntem de acord cu prețul plătit de ea și cu rezolvarea pe care o dă autorul dramei ei sufletești, paginile în care apar figura Martei, acțiunile ei, în care sînt descrise dragostea simplă („dragostea de război, fără artificii și fără cuvinte mari"), dintre ea și Volodea, se numără printre cele mai reușite. Emoționant și mult grăitor este episodul alăturării celor doi soldați nemți, detașamentului de partizani, după cum cititorul nu va uita curînd rîndurile dedicate eroismului Ploștinei.

În carte apar și figuri episodice din Cehoslovacia zilelor de după război. Figura colaboraționistului Kroupa în goană după certificate de bună purtare, în contrast cu cea a comunistului care-l vizitează pe Volodea la spital, gîndurile ce pun stăpînire pe eroul nostru atunci cînd i se propune intrarea în rîndurile comuniștilor, dragostea fermă dintre el și buna Elișka și mai ales finalul emoționant al omului revenit la viață, care socoate ca principală datorie a sa lupta împotriva rămășițelor naziste, se înscriu printre reușitele acestei povestiri care, sîntem convinși, va încinta cititorul.

M. RADIAN

Traducere și prefață de Jean Grosu. (Editura pentru literatură universală).

MISIUNEA LUI JOHN O'LEA

SAU CRONICA NOILOR AVENTURI PĂMÎNTEȘTI ALE LUI AGHIUȚĂ

de Nicolae MINEI

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Aghiuță este trimis de Dardarot în Statele Unite, unde la numele de John O'Lea. După ce asistă la uciderea gangsterului Bill Loratti de către banda rivală a lui Mortimer, O'Lea refuză propunerea lui Mortimer de a se lăsa „protejat". După o altă serie de peripeții, O'Lea se vede pus în situația de a se căsători cu actrița Lolita Bonita. Însoțind-o pe artistă într-o plimbare pe străzile New-Yorkului, O'Lea asistă la o demonstrație a „democrației" americane în acțiune.

— Bravo, Higgins, ai ochi buni! comentă Mortimer, cu nasul mereu înfundat în garoafă. Familia Moretti și-a pierdut penultimul ei membru. Fie-i țărîna ușoară!

Împușcăturile se întețiseră și răsunau acum atît pe maidan, cît și în stradă. Lui Croyden, entuziasmul profesional îi pierise cu desăvîrșire. Apucîndu-l de brat pe O'Lea, îl tîri cu de-a sila spre fundul cafenelei:

— S-o luăm din loc, d-le O'Lea... Nu-i de noi aici!

O'Lea ar fi vrut să mai rămînă. Dar cînd un glonte rătăcit făcu țăndări oglinda de pe perete, la cîțiva centimetri deasupra capului lui, se hotărî și el să plece.

În clipa în care ieșea pe ușa strîmtă care dădea într-o curte, îl mai auzi pe Higgins strigînd:

— Trageți în ei!... Trageți în ei!

CAPITOLUL XIV

Unde se vede încrederea pe care i-o dovedește Steve Rochester al III-lea lui O'Lea și care sînt consecințele ei

— O'Lea, îmi placi, spuse Steve Rochester al III-lea. Ești naiv. Candoarea d-tale e fermecătoare...

O'Lea nu înțelese prin ce merita complimentul. Se afla din nou pe șubredul scaun din biroul de pe Wall-Street și gazda lui îl privea enigmatic printre pleoapele sale ceroase.

— Ești naiv pentru că faci pe plac femeilor frumoase. Este adevărat că în domeniul acesta experiența mea e nulă. Dar atîta lucru știu și eu: nici o femeie nu poate fi mai frumoasă ca zece mii de dolari. Unii din cunoscuții mei pretind că Gioconda lui da Vinci ar fi o frumusețe de peste o sută de mii de dolari. N-am văzut-o pe Gioconda nici o dată, în schimb sînt foarte familiarizat cu sutele de mii de dolari și te asigur că estetica lor nu are nici un termen de comparație în rîndul sexului slab.

Rușinat, O'Lea lăsă capul în jos.

— Nu te necăji, continuă Steve Rochester al III-lea. Drept compensație, sînt dispus să-ți plasez milioanele pe care ai să mi le mai încredințezi în acțiuni ale „Vizuinii vulpii". În trei luni, îți scoți pîrleala... Da, e un business foarte interesant și care se bucură de tot sprijinul din partea guvernului... Vezi, O'Lea, principalul în meseria noastră este să îmbini patriotismul cu dolarii și...

Capul mustăcios al secretarei își făcu apariția în ușă:

— Au venit domnii Pierce și Mortimer.

— O clipă!

O'Lea aruncă o privire mirată bătrînului.

— Pe Mortimer îl cunoști, nu-i așa? spuse Steve Rochester al III-lea. Iar Pierce te cunoaște el pe d-ta. I-am chemat aici ca să avem o mică discuție la care vreau să asiști... Dă-le drumul, se adresă el secretarei.

Pierce și Mortimer intrară călcînd în vîrful degetelor, ca și cum s-ar fi temut să nu scoale din somn pe cineva. La vederea lui O'Lea, tresăriră amîndoi și rămaseră în picioare, lîngă ușă. Steve Rochester al III-lea îi măsură de sus pînă jos, mai întîi pe Pierce, apoi pe Mortimer, mîngîindu-și în tăcere obrajii.

— V-am chemat ca să vă mulțumesc pentru isprava pe care ați făcut-o ieri la „Nollingham and Son", spuse el într-un tîrziu.

O'Lea auzi limpede zgomotul pe care îl făcură Mortimer și Pierce înghițind în sec în același timp.

— Domnule Rochester... începu Pierce.

— Domnule Rochester... începu Mortimer.

— Acum vorbesc eu! Sînteți cei mai siniștri dobitoci care au lucrat pentru mine vreodată!... Și cînd spun asta, mă exprim cu multă indulgență.

Pierce și Mortimer se uitară unul la celălalt și amîndoi la O'Lea.

— N-am secrete față de dl. O'Lea, spuse bătrînul. Nu mă deranjează — ci dimpotrivă — dacă află că „Nollingham" sînt eu, „Son" sînt tot eu, pînă și „and" sînt eu!... Cît despre faptul că voi sînteți niște imbecili, asta o știe încă de ieri, căci a fost martor ocular al genialei voastre acțiuni.

Se făcu din nou tăcere. Bătrînul privea cu un aer dezgustat prin fereastra murdară. Pierce se lăsă de pe un picior pe celălalt, tușind de cîteva ori ducînd palma la gură și în cele din urmă îndrăzni:

— Eu, domnule Rochester...

— Tu, Pierce, n-ai fost în stare să afli, cu toată droaia ta de agenți, care e starea de spirit în fabrică. M-ai asigurat mereu că greva este impopulară și că muncitorii abia așteaptă să reia lucrul. În realitate, situația era exact inversă... Iar tu, Mortimer, în loc de o treabă discretă și eficientă, ai făcut un tărăboi cumplit din care nu au de profitat decît bunii noștri prieteni, comuniștii. Ți-am cerut să zdrobești greva și să-i lichidezi pe greviști, nu să faci război civil, gangster ratat ce ești!... Sînt doisprezece morți și patru zeci de răniți...

— Dacă s-au împotrivit!

— Lasă-mă să vorbesc! Sînt doisprezece morți și patru zeci de răniți **la lumina zilei**, Mortimer! În văzul tuturor, Mortimer! Puteau să fie de două ori mai mulți, Mortimer, dar fără lupte de stradă. La ora asta, în toate fabricile și uzinele din New-York au loc mitinguri. Se prevăd mari greve de solidaritate cu cei de la „Nollingham and Son". Grevele înseamnă timp pierdut, timpul pierdut înseamnă bani pierduți. Bani pierduți pentru mine!... Cine mă despăgubește? Tu, Mortimer?

— Domnule Rochester, presa scrie...

— Presa scrie ce îmi convine mie, dar muncitorii cunosc adevărul. Iar cei care nu-l cunosc, îl află de la comuniști... Mare serviciu le-ați făcut, tu și cu Pierce. Meritați toate felicitările!

Fața lui Steve Rochester al III-lea căpătase o nuanță vinătă.

— Și meritați în același timp să vă strivesc ca pe niște ploșnițe lacome și proaste ce sînteți! Domnul Pierce, cel mai ascuțit creier al F.B.I.-ului! Domnul Mortimer, regele neîncoronat al lumii interlope!... Scîrnăvii!

— Dacă îmi permiteți, domnule Rochester... încercă iar Pierce.

— Nu îți permit, Pierce! Nu îți mai permit nimic. Azi dimineață am chemat la telefon Washingtonul, pentru a cere destituirea ta...

Pierce se rezemă de perete, ca un om căruia i se taie picioarele.

— ...dar am anulat convorbirea. Am anulat-o pentru că deocamdată m-am răzgîndit. Mi-e teamă ca în locul tău să nu vie unul și mai cretin. Acesta e motivul pentru care mai îl cruț și pe Mortimer. Vă dau amîndorura o ultimă șansă.

Cu răsuflarea ușurată pe care o scoaseră cei doi, s-ar fi putut umfla zece cauciucuri de automobil.

— O ultimă șansă... repetă gînditor Steve Rochester al III-lea. De azi înainte, veți avea un șef comun care vă va coordona activitatea. Lui îi voi transmite dispozițiile mele. Fără încuviințarea lui, nu aveți dreptul să luați nici o măsură, nu aveți dreptul să întreprindeți nici o acțiune. Arestările, Pierce și execuțiile, Mortimer, se vor face la indicațiile pe care le veți primi de la el. E clar?

— Da, domnule Rochester! răspunseră în cor Pierce și Mortimer.

— Omul de care veți asculta amîndoi este...

Steve Rochester al III-lea se opri o clipă, savurînd din plin tensiunea care domnea în mica încăpere.

— ...este dl. O'Lea, aci de față.

Cel mai surprins dintre cei cărora li se făcu această comunicare, fu bine înțeles O'Lea.

— Eu, domnule Rochester? îngînă el.

— Dumneata! Ți-am mai spus că îmi înspiri încredere. Sper că nu mi-o vei înșela!...

— Domnule Rochester, anunță secretara, la telefon Taivanul. Cian Kai-și dorește să vă vorbească personal.

— Escroc bătrîn! bodogăni Rochester. Bine, fă-mi legătura. Voi puteți pleca. O'Lea, ar fi bine ca încă azi să discuți cu ăștia doi nătărăi felul în care o să colaborați... Nu-i lăsa să-și facă de cap! La revedere!

Buimăcit, O'Lea nici nu își dădu seama cum ajunse pe coridor. În timp ce așteptau liftul, care urca din greu spre etajul 20, el reflectă cu glas tare:

— Nu mi-am închipuit nici o dată că dl. Steve Rochester al III-lea se ocupă și de F.B.I. și de... și de afacerile d-tale, Mortimer.

Ceilalți doi schimbară o privire posomorită.

(Va urma)

ROMANUL NOSTRU ILUSTRAT

„ÎNTÎMPLĂRI ÎN MĂRILE SUDULUI"

de JACK LONDON

Ilustrații : Beca RiND

Și bieții mateloți, frînți de oboseală, începură să tragă mecanic de frînghii, strîngînd pînzele corăbiei încoltită din afară de furia mării și dinăuntru de para focului. În zori, furtuna se potoli și vîntul reveni la normal. Dar se ivi o nouă primejdie. Marea se acoperise de o ceață opacă ce astupa cu totul zarea. Puntea goeletei fumega mult și veselia din ajun a echipajului se risipise cu totul. Tînărul elev marinar care se afla pe vas în prima lui călătorie începuse să se tînguie amarnic. Căpitanul Davenport se plimba pe punte cu pași mari ; cu mîinile la spate, mușcîndu-și nervos mustața și încruntînd sprîncenele. Doar Mac Coy rămăsese netulburat. Așezat la măsuța de pe dunetă, își lua micul dejun, mușcînd cu poftă bananele prăjite și trăgînd cîte o dușcă din oala cu apă. Într-un tîrziu, căpitanul Davenport se îndreptă spre insular și-l întrebă :

— Ce credeți că avem de făcut ?

— Mai bine să fugim decît să ardem stînd aici pe loc — răspunse Mac Coy. Pînzele fură din nou ridicate și „Pyrénéen" își reluă drumul cu 10 noduri pe oră. Ochii tuturor scrutau ceața opacă în speranța că vor putea distinge undeva pămîntul dorit. Dar orele se scurgeau și nu se zărea nimic.

— Și dacă nu dăm de Mangareva ? — îl întrebă brusc căpitanul pe Mac Coy.

— Vom goni mai departe. E tot ce putem face. Undeva trebuie să ajungem. Mac Coy tăcu o clipă apoi reluă :

— Teoretic, direcția noastră era bună, dar în arhipelagul Pomotou trebuie ținut mereu seama și de faptul că există curenți care abat corăbiile din drum. Să nu uităm că insulele astea s-au numit vreme îndelungată, tocmai din cauza aba-

terilor provocate de curenți, „Arhipelagul viclean". Probabil că și noi am fost îndepărtați din drumul cel bun.

Căpitanul Davenport desfășură din nou harta.

— Iată insula Moerenhout, spuse el. Se află la vreo sută de mile în fața noastră.

— Afurisit loc — explică Mac Coy — e o insulă înconjurată de stînci foarte primejdioase. Să ne încercăm totuși norocul — spuse căpitanul.

Pentru ca nu cumva să depășească insula în timpul nopții, el dădu ordin ca o parte din pînze să fie strînse. Cînd zorile se iviră strălucitoare, căpitanul făcu măsurătorile cu sextantul și vesti echipajul că Moerenhout nu poate fi mai departe de zece mile. Ceața se risipise și pîndarii postați pe catarge puteau vedea pînă departe. Dar corabia străbătu zece mile, mai străbătu alte zece și pămîntul nu se ivea nicăieri.

— Cu neputință — urla de pe dunetă căpitanul Davenport. Pămîntul e pe aici pe undeva. Dormiți acolo sus, sau ați orbit ? Mac Coy interveni :

— Poate că iar am fost victima vicleniei curenților. Ne-or fi abătut din drum în cursul nopții. Liniștiți-vă, d-le căpitan. Furia nu ne folosește la nimic.

Davenport luă iar sextantul și împreună cu secundul refăcu măsurătorile. Se oprea din cînd în cînd din calcul mușcînd nervos creionul. Sudoarea îi curgea pe obraz. De odată, cu o mișcare brutală mototoli în pumni hîrtia cu calcule, o aruncă pe jos și o călcă în picioare.

— Continuăm drumul în aceeași direcție, porunci el cîrmaciului. Apoi des-

făşurîndu-și din nou harta începu să o studieze cu de-amănuntul. După un timp, îi făcu semn lui Mac Coy să se apropie.

— Văd la 40 de mile spre nord-vest niște insule marcate cu numele Acteon. Ce știți de ele ?

— Sînt patru, răspunse insularul. Prima e nelocuită și nu are nici o intrare spre laguna centrală. A doua are doar un canal mic pe care nu poate pluti decît o pirogă. Celelalte două și ele nelocuite — n-au trecere spre lagună. Prin urmare sînt insule care nu ne pot fi de nici un folos. A eșua acolo înseamnă distrugere sigură.

— I-auzi domnule ! izbucni Davenport exasperat. Nelocuite și fără trecere spre lagune. Dar atunci la ce naiba folosesc insulele astea ? Tăcu o clipă, privi harta, apoi, întărîtat, îl făcu iar pe Mac Coy să se plece indicîndu-i alte insule :

— Uite aici, d-le Mac Coy, un roi întreg de insule. Care ar fi cea mai numerită ?

Mac Coy stătu pe gînduri făcînd tot felul de calcule. Verdictul lui fu necruțător : stînci ; ape puțin adînci ; lagune înfundate, altceva nimic.

— La zece mile mai departe văd alte două insule — reluă Davenport. Mac Coy dădu din cap.

— Da „Paros" și „Manuhundi". Fără intrare spre lagună și nelocuite. Dar, ridicînd obrazul înseninat, Mac Coy adăugă :

— Iată o insulă care s-ar potrivi de minune pentru noi : insula Hao și are un lac interior de cincizeci de mile lungime și un canal de pătrundere prin

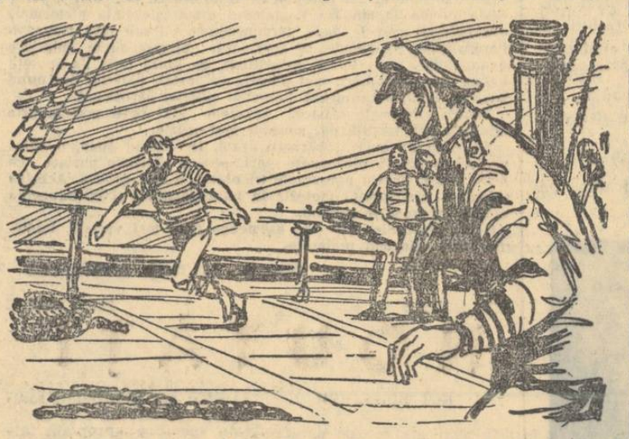

care poate trece orice vas. E locuită. Și încă de oameni foarte binevoitori. Există apă de băut din belșug.

Aplecat peste hartă, cu compasul în mînă, Davenport făcut grăbit cîteva măsurători. Ridică apoi capul disperat :

— Pînă acolo sînt 340 de mile. Nu pot să-mi asum răspunderea unui drum atît de lung. Vietile acestor oameni sînt în joc. Voi eșua deci vasul pe insulele Acteon, fie ce-o fi.

Păcat de o corabie atît de frumoasă, adăugă el cu adîncă părere de rău. Dar vremea trecea și insulele Acteon nu se zăreau. Curenții „arhipelagului viclean" își băteau joc de toate calculele experimentatului navigator care era Davenport. Mac Coy își menținea părerea :

— Trebuie să ajungem pe insula Hao. Dacă corabia mai ține 24 de ore sîntem salvați.

În zori, o dîră de fum puțoasă începu să se răsucească deasupra catargului din urmă. Ajunsă în vîrf, fu măturată de vînt și se șterse pe cer.

— Ca să iasă un astfel de fum — spuse Davenport — trebuie ca presiunea din cală să fi atins un grad fantastic. Totuși e necesar să rezistăm pînă mîine. Dar nici a doua zi insula Hao nu se arătă La apusul soarelui elevul marinar începu să urle sfîșietor. Frica îl făcea să nu se mai poată abține. Căpitanul Davenport sări în sus ca împins de un resort :

— Mă, tu de colo, ține-ți gura ! Bietul elev o luă la fugă urlînd și mai tare.

(Urmarea în numărul viitor)

MÎINE ÎN „CUPA EUROPEI" LA FOTBAL

Returul întîlnirii R.P.R.-Spania

Reprezentativa de fotbal a țării noastre susține mîine, la București, returul întîlnirii cu Spania din cadrul primului tur al celei de a doua ediții a „Cupei Europei". După cum este cunoscut, în primul joc desfășurat la 1 noiembrie pe stadionul Santiago Bernabeu din Madrid fotbaliștii spanioli au cîștigat cu 6—0, (4—0) la capătul unei partide în care echipa noastră nu a putut face față, în mod onorabil, unui adversar de certă valoare internațională. Problema calificării în turul următor nu se mai pune pentru echipa noastră, practic ea nemaiavînd acum nici o șansă după eșecul de mari proporții suferit la Madrid. Se așteaptă însă din partea echipei noastre o mai mare strădanie în partida de mîine, în așa fel încît — beneficiind de astă dată de avantajul terenului propriu — să șteargă într-o oarecare măsură penibila impresie lăsată la Madrid.

Ideea organizării unei competiții fotbalistice europene, rezervată reprezentativelor de țări, aparține francezului Pierre Delaunnay, fostul secretar general al federației franceze de fotbal. Această idee, susținută cu mult entuziasm de ziarul parizian „L'Equipe", a prins viață în anul 1960, cînd 16 reprezentative de țări au început întrecerea pentru cucerirea primei ediții a competiției. A triumfat echipa Uniunii Sovietice care în finala desfășurată la Paris a învins — după prelungiri — R.P.F. Iugoslavia cu 2-1. În prima semifinală U.R.S.S. a dispus cu 3-0 de R.S. Cehoslovacă iar în cea de a doua Iugoslavia a învins Franța cu 4-3. Finala a dat loc la o luptă foarte echilibrată și — după cum am mai spus — a revenit fotbaliștilor sovietici. Pentru locurile 3—4 R.S. Cehoslovacă a întrecut Franța cu 3—0.

Echipa noastră a fost și ea prezentă la prima ediție a competiției. În primul tur fotbaliștii romîni au eliminat reprezentativa Turciei pe care a învins-o la București cu 3-0 pierzînd apoi cu 2-0 jocul desfășurat la Ankara. În turul următor R.P. Romînă a pierdut ambele jocuri, cu 2-0 și 3-0, susținute cu R.S. Cehoslovacă, la București și Bratislava.

A doua ediție a competiției a stîrnit un interes deosebit în rîndul țărilor europene, comitetul de organizare primind înscrierea a 29 de reprezentative. Pentru turul doi s-au calificat direct trei echipe : U.R.S.S., deținătoarea trofeului, Austria și Luxemburg prin tragere la sorți. Restul de 26 de echipe au început, cu cîteva luni în urmă, întrecerea pentru calificarea în tururile următoare. Pînă acum se mai cunosc două echipe calificate în turul doi : Statul Eire care a învins cu 4-2 pe teren propriu Islanda și a făcut 1-1 în deplasare și Suedia (2-1 și 1-1) cu Norvegia. În afara acestor echipe se mai pot considera calificate, datorită rezultatelor obținute în tur, reprezentativele Danemarcei (6-1 cu Malta), Spania (6-0, cu R.P.R.) și Irlanda de Nord (2-0, cu R.P. Polonă, la Varșovia). În rest, partidele jucate pînă acum s-au încheiat cu rezultate destul de strînse : Iugoslavia-Belgia 3-2 ; Anglia-Franța 1-1 ; R.P. Ungară-Țara Galilor 3-1 ; R.P.Bulgaria-Portugalia 3-1 ; Olanda-Elveția 3-1 ; R.D. Germană-R.S. Cehoslovacă 2—1. Nu s-a disputat nici un joc în partidele Turcia-Italia și Grecia-Albania.

În numai doi ani de la înființarea sa „Cupa Europei" a ajuns, deci, să se bucure de o largă popularitate, fiind, după campionatul mondial, cea mai mare competiție de pe glob. „Cupa Europei" se desfășoară din doi în doi ani, între campionatul mondial. Întrecerile încep imediat după terminarea campionatului mondial și se termină anul următor. Cîștigătorul competiției este răsplătit cu o frumoasă cupă, care reprezintă un copil ce lovește mingea, imagine luată după o amforă grecească. Să vedem cui îi va reveni în această ediție prețiosul trofeu.

B. IONESCU

MOZAIC

● PREȘEDINTELE comisiei financiare a F.I.F.A., Otorino Barassi, a comunicat că beneficiul net al campionatului mondial de fotbal din Chile este de 2.553.630 dolari, record absolut în analele cupei Jules Rimet. Din această sumă 1.659.860 dolari revin echipelor participante la turneul final.

● FEDERAȚIA iugoslavă de înot a hotărît ca meciurile de polo din cadrul campionatului național să se dispute în patru reprize a 7 minute în loc de 5 minute (joc efectiv) cît este prevăzut în regulamentul internațional. Federația de specialitate va propune ca această măsură cu titlu experimental să fie adoptată și de Federația internațională.

● ȘTIAȚI CĂ Pele poartă la bocanc nr. 38, ceea ce confirmă regula după care marii fotbaliști au piciorul mic. Celebrul fotbalist brazilian a împlinit de curînd 22 de ani și cu acest prilej a declarat ziariștilor că speră să mai joace pînă la campionatele mondiale din 1970.

● JOHN PECK, fiul actorului american Gregory Peck, se anunță ca o mare speranță a atletismului. El se află acum în Noua Zeelandă, unde se antrenează cu Halberg și Snell pentru Olimpiada de la Tokio. Tînărul Peck se specializează în probele de 1.500 m. și 5.000 m.

● FRANCO DE PICCOLI, care în ciuda numelui său este cel mai înalt boxer italian, un al doilea Carnera, l-a învins pe americanul Johnny Riggins prin k.o. în numai 2'40". Riggins nu este altul decît acela care l-a lovit aproape mortal pe argentinianul Lavorante.

● ZIARUL francez de sport „l'Equipe" a publicat un original clasament întocmit pe baza performanțelor obținute de echipele feminine de gimnastică (pe echipe și individual) în ultimii ani. Iată cum arată acest clasament : **Pe echipe :** 1) U.R.S.S. 2) R.P. Ungară 3) R.S. Cehoslovacă 4) R.P. Romînă, 5) Japonia. **Individual :** 1) Latînina (U.R.S.S.) 2) Bosakova (R.S. Cehoslovacă) 3) Keleti (R.P. Ungară). Reprezentanta noastră Leușean ocupă locul 15 iar Iovan locul 26.

● DUPĂ anularea campionatului mondial de baschet masculin care urma să aibă loc la Manilla, Federația internațională a primit mai multe oferte din partea unor țări dispuse să organizeze această importantă competiție. Două din candidaturi se pare că au cele mai mari șanse : Brazilia și Mexic. Rezultatul alegerii și data campionatului vor fi fixate după prima ședință a conducerii Federației internaționale.

● DUPĂ cum s-a anunțat la timp, cunoscutul atlet suedez Dan Waern a fost suspendat pe viață pentru profesionism. Presa străină relatează că federația suedeză are intenția să-i ridice suspendarea pentru a putea să participe începînd de la 1 ianuarie 1963, la concursuri disputate numai în Suedia.

● **„UN BOXER care se retrage din activitatea sportivă cu titlul de campion, pe deplin sănătos, cu numele neîntinat de cine știe ce isprăvi și cu ceva bani în buzunar, se poate considera cu adevărat un om fericit".** Declarația aceasta, a lui Joe Louis, fost campion mondial la toate categoriile (care nici pînă în ziua de azi nu și-a lichidat datoriile către fisc) n-are nevoie de nici un comentariu...

● ARBITRUL francez de fotbal Roger Husté a fost premiat pentru felul cum a condus o serie de meciuri. Cu prilejul festivității s-a aflat că Husté este în viața civilă... agent de circulație, deci un versat mînuitor al fluierului. Premierea lui se pare că n-a fost deci întîmplătoare.

● LA NUMĂRUL celor care doresc cu orice preț să figureze pe lista celor mai originale și extravagante recorduri s-a adăugat și cel al francezului Henry Rechatain. El a rămas în echilibru pe un cablu ridicat la o înălțime de 8 metri timp de 174 ore, bătînd vechiul record deținut de suedezul Rune Olesson care era de 101 ore și 25 minute.

VARIETĂȚI

Pregătiri la Tokio

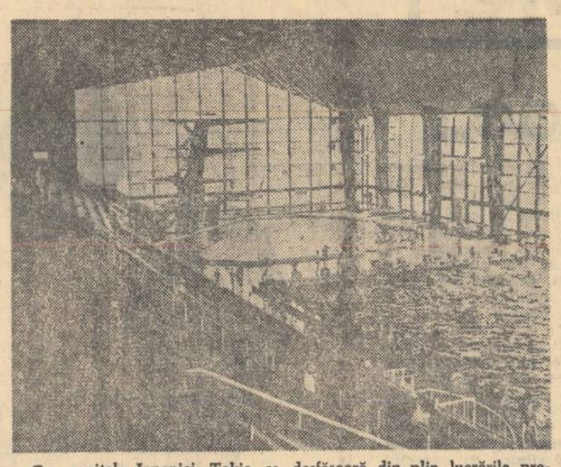

În capitala Japoniei, Tokio, se desfășoară din plin lucrările pregătitoare pentru desfășurarea Jocurilor Olimpice care vor avea loc în 1964.

Paralel cu construcția „orașului olimpic', cu noi hoteluri, se ridică noi baze sportive care vor adăposti diferite competiții. Printre construcțiile recent terminate se numără și un mare bazin acoperit unde se vor disputa probele de înot, jocurile de polo și probele de sărituri. În clișeu : Aspect al bazinului.

O performanță...

Vechi alpiniști, o pereche din Viena, au hotărît să sărbătorească nunta lor de aur escaladînd un munte de aproape 3 000 de metri. Cei doi soți în vîrstă de 76 și respectiv 72 ani au reușit această frumoasă performanță.

Iată-i în timpul ascensiunii...

SĂRITURI DE LA 40-50 M.

Clișeul nostru vă prezintă trei curajoși tineri mexicani specializați în sărituri de la 40—50 metri înălțime cu ajutorul unor aripi care le dau posibilitatea să obțină un echilibru mai stabil pînă la luarea contactului cu apa mării.

„Forme noi" de luptă la catch

În forma lor obișnuită și așa sălbatecă, neavînd nimic comun cu sportul, luptele de catch au ajuns să nu mai prezinte prea mare interes în rîndul spectatorilor.

Organizatorii venali ai unor asemenea manifestări, în dorința de a atrage noi spectatori și implicit de a-și mări beneficiile, au lansat în ultimii ani diferite variante ale luptelor de catch.

S-a scris despre întîlniri pe un ring plin de... noroi sau acoperit de... pești, în apă, meciuri între femei etc.

După scurt timp, cînd s-a constatat că interesul spectatorilor pentru asemenea manifestări a scăzut, organizatorii au început să caute alte formule.

Recent, presa din țările capitaliste a semnalat noi forme de luptă la catch care, evident, întrec în sălbăticie cele precedente. Astfel, într-un caz, luptătorii sînt legați între ei printr-un cablu care nu le permite să se depărteze prea mult unul de altul. Cablul poate fi folosit în luptă. În alt caz, pe ring apar cîte două perechi compuse fiecare dintr-un bărbat și o... femeie !

Surpriza lui Johansson

Cu prilejul meciului de box Floyd Patterson — Sonny Liston, în S.U.A. a sosit fostul campion mondial, suedezul Ingemar Johansson cu speranța că va putea încheia o întîlnire cu învingătorul meciului. Pe lîngă insuccesul avut în această direcție, Johansson a avut o mare surpriză : atunci cînd a vrut să părăsească S.U.A., a fost reținut de organele de poliție în urma reclamației înaintate de organele fiscale. Este vorba de o mare sumă de bani pe care fiscul o pretinde lui Johansson în urma celor două întîlniri, cu Patterson pentru titlul mondial și pe care acesta s-a eschivat să o plătească atunci, plecînd pe furiș în Suedia.

O palmă binemeritată

Duminica trecută, publicul bucureștean a servit o lecție aspră celor douăzeci și ceva de jucători (era să zic, fotbaliști...) care au evoluat în prima parte a cuplajului din Dealul Spirei. Adevărat, ne-a fost dat să auzim și în alte ocazii, exclamații de insatisfacție, dezaprobări izolate sau parțiale, la adresa penibilelor exhibiții de pe teren. Niciodată însă, pe cît mi-aduc aminte, n-a răsunat un asemenea protest unanim al zecilor de mii de spectatori, împotriva celor ce-și bat joc, cu consecvență, de nervii și de inimile noastre, ignorînd — cu îngerească nepăsare — criticile de specialitate, vocea indignată a opiniei publice.

Abia apăruse amplul articol din „Scînteia", analizînd situația fotbalului romînesc ; citisem, cu cîteva zile în urmă, în „Sportul Popular", observații judicioase cu privire la activitatea echipei Dinamo Bacău ; problema sportului cu balonul rotund este la ordinea zilei, ajungînd să frămînte chiar pe aceia care nu se interesează în mod special de domeniul respectiv. În aceste condiții, două echipe cu vechi state de serviciu în prima categorie, își permit să ne ofere, timp de nouăzeci de minute, un spectacol lamentabil, avînd tot atîta contingență cu fotbalul cît ar avea boxul cu leapșa pe ouate...

În afară de Iosif Lazăr, Baboie și — cu bunăvoință — încă vreo doi-trei dintre partenerii lor de duminică, cei care au îmbrăcat tricourile respectivelor formații în meciul Progresul-Dinamo Bacău, nu au justificat întru nimic această cinste. Tehnică execrabilă, condiție fizică de asemenea, lipsă de interes elementar pentru latura spectaculară a jocului — iată ce a caracterizat, d-a capo al fine, jalnica parodie a unei discipline care, cu ani în urmă, stîrnea explozii de entuziasm în tribunele și peluzele arhipline.

Este de-a dreptul revoltător să-i vezi pe apărătorii Progresului ștuțind, de la treizeci de metri, spre... propria poartă (și asta, în repetate rînduri) sau pe înaintașii băcăoani driblînd cu insistență, din jumătatea adversă, spre careul lui Ghiță ! Din păcate, asemenea practici s-au încetățenit nu numai în jocul cîtorva formații mai prizărite, ci și în comportarea unor echipe cu pretenții — ca Steaua, Dinamo, București, Steagul Roșu etc. De ani de zile, publicul speră zadarnic într-un reviriment, încurajînd cu generozitate fiecare sclipire, fiecare fază spectaculoasă, — așa cum a făcut-o cu prisosință chiar duminică, în a doua parte a cuplajului, aplaudînd combinațiile înimoșilor atacanți de la „Viitorul".

Pare-se că, de astădată, cupa răbdării s-a umplut ! Acel „ieșiți afară !", scandat de mii de glasuri, reprezintă un avertisment serios, de care trebuie să se țină seama.

Dacă și alții își vor permite să repete mascarada oferită de Progresul și Dinamo Bacău, corul tribunelor ar putea să intre în acțiune ceva mai devreme... Și n-ar fi exclus ca asemenea fotbaliști să se trezească distrîndu-se între ei, ca două echipe de ageamii pe un maidan oarecare...

Dan DEȘLIU

Povestea lui Nill Nieder

Nu de mult, presa de specialitate a anunțat hotărîrea atletului american Bill Nieder, cunoscut aruncător de greutate, de a deveni boxer. Determinată de necesitatea de a-și asigura existența, încercarea fostului campion olimpic s-a soldat — după cum se știe — cu un rezultat dezastruos, el a fost învins chiar în primul meci, prin K.O. în repriza întîia !

În urma acestui eșec, Bill Nieder a făcut o cerere către federația americană de atletism prin care cere să i se acorde recalificarea, implicit dreptul de a lua parte și în viitor la concursurile atletice.

În mod excepțional — luîndu-se în considerare valoarea lui sportivă — Bill Nieder a primit acest drept. Deși este în vîrstă de 29 de ani, el a declarat că speră să revină la forma care l-a consacrat și să participe la Jocurile Olimpice de la Tokio.

Un caz puțin obișnuit

Un caz puțin obișnuit s-a petrecut în cursul unui meci de baschet între echipele franceze A.S. Hayange și Gerardmer. Cu cîteva secunde înainte de fluierul final cînd primii conduceau cu 55—54 un jucător al echipei gazde care fusese eliminat pentru cinci greșeli personale a intrat pe teren, a primit mingea, a marcat și apoi a dispărut printre spectatori. Arbitrul neatent, a acordat coșul în favoarea echipei gazdă. Numai după intervenția stăruitoare a conducătorului echipei Hayange și a jucătorilor, arbitrul a rectificat rezultatul jocului, după ce, cu ajutorul unor spectatori, jucătorul „clandestin" adus în fața lui, a recunoscut isprava sa puțin obișnuită.

CAMPIONATUL CATEGORIEI A — (Etapa a XIII-a)

ÎN DATE ȘI CIFRE

Miercuri 28 noiembrie

Steagul roșu-Progresul
Dinamo Bacău-Crișana
Minerul-Rapid
C.S.M.S. Iași-Viitorul
U.T.A.-Știința Timișoara
Dinamo București-Știința Cluj

Farul nu joacă în această etapă, iar partida Steaua-Petrolul a fost amînată deoarece Petrolul joacă în Cupa orașelor tîrguri.

Clasamentul general

1. Farul	13	6	3	4	31:23	15
2. C.S.M.S. Iași	12	4	6	2	25:20	14
3. Știința Timiș.	11	6	2	3	16:16	14
4. Petrolul	12	5	3	4	25:12	13
5. Dinamo Buc.	10	4	5	1	15:10	13
6. Rapid	12	5	3	4	23:22	13
7. Steagul Roșu	11	6	1	4	21:22	13
8. Știința Cluj	11	6	1	4	16:18	13
9. Viitorul	12	5	2	5	30:24	12
10. Steaua	11	4	4	3	25:20	12
11. Progresul	12	4	4	4	18:17	12
12. U.T.A.	12	3	2	7	20:22	8
13. Minerul	12	3	2	7	15:31	8
14. Dinamo Bacău	12	2	3	7	10:20	7
15. Crișana	11	3	1	7	11:27	7

Clasamentul acasă

1. Steagul Roșu	6	6	0	0	17:7 12
2. Petrolul Ploiești	6	5	1	0	24:5 11
3. Farul Constanța	6	5	1	0	20:6 11
4. Știința Timișoara	5	5	0	0	11:3 10
5. Știința Cluj	5	5	0	0	9:3 10
6. C.S.M.S. Iași	6	3	3	0	14:8 9
7. Rapid București	6	4	1	1	12:7 9
8. Progresul	7	3	3	1	10:7 9
9. Minerul Lupeni	6	3	2	1	11:5 8
10. Steaua	5	3	2	0	16:10 8
11. Dinamo Bacău	6	2	3	1	7:3 7
12. U.T.A.	6	3	1	2	14:7 7
13. Viitorul	7	3	1	3	21:14 7
14. Crișana Oradea	6	3	1	2	10:10 7
15. Dinamo București	4	2	2	0	8:5 6

Clasamentul în deplasare

1. Dinamo București	6	2	3	1	7:5 7
2. C.S.M.S. Iași	6	1	3	2	11:12 5
3. Viitorul	5	2	1	2	9:10 5
4. Steaua	6	1	2	3	9:10 4
5. Rapid	6	1	2	3	11:15 4
6. Știința Timișoara	6	1	2	3	8:13 4
7. Farul	7	1	2	10	11:17 4
8. Progresul	5	1	1	3	8:10 3
9. Știința Cluj	6	1	1	4	7:15 3
10. Petrolul	6	0	2	4	1:7 2
11. U.T.A.	6	0	1	5	6:15 1
12. Steagul roșu	5	0	1	4	4:15 1
13. Dinamo Bacău	6	0	0	6	3:17 0
14. Minerul Lupeni	6	0	0	6	4:26 0
15. Crișana Oradea	5	0	0	5	1:17 0

GOLGETERII

1. Ion Ionescu (Rapid) 11 goluri.
2. Dridea I (Petrolul) 10 goluri.
3. Ciosescu (Farul) 9 goluri.
4. Dinulescu (Farul), 8 goluri.
5. Manolache (Știința Timișoara), Voica (C.S.M.S. Iași), cîte 7 goluri fiecare.
6. Dumitriu I (Viitorul), Adam (Știința Cluj), Bükosi (Farul), Selymesi (Steagul roșu), Țîrcovnicu (Dinamo București), Pavlovici (Viitorul), cîte 6 goluri fiecare.
7. Țîrlea (U.T.A.), Haidu (Viitorul), Raksi (Steaua), Harșani (Crișana), A. Munteanu (Petrolul), Baboie (Progresul), cîte 5 goluri fiecare.
8. Sasu (U.T.A.), Popescu (Viitorul), Tabarcea (Petrolul), Voinea (Progresul), Mițaru (Știința Timișoara), Milea (C.S.M.S. Iași), Gram (Dinamo Bacău), Năstureșu (Rapid), Constantin (Steaua), Drăgoi (Minerul), cîte 4 goluri fiecare.
9. Matei (Viitorul), Voinea (Steaua), Stoicescu (C.S.M.S. Iași), Marcu (Știința Cluj), Tătaru (Steaua), Pop (C.S.M.S. Iași), Maftеuță (Progresul), Smărăndescu I (Progresul), Mateianu (Steaua), Toma (U.T.A.), Iancu (Dinamo Bacău), Cotroază (Minerul), cîte 3 goluri fiecare.

Cu cine mai au de jucat în tur

FARUL CONSTANȚA cu : Dinamo Bacău (a).

ȘTIINȚA TIMIȘOARA cu : Dinamo București (a), Minerul (a).

DINAMO BUCUREȘTI cu : Știința Timișoara (d), Steagul roșu (a), Viitorul (a).

C.S.M.S. IAȘI cu : Știința Cluj (d).

RAPID BUCUREȘTI cu : Crișana (a).

ȘTIINȚA CLUJ cu : Steaua (a), C.S.M.S. Iași (a).

PETROLUL PLOIEȘTI cu : Steaua (d), U.T.A. (a).

STEAUA BUCUREȘTI cu : Știința Cluj (d), Petrolul (a), Progresul (a).

VIITORUL BUCUREȘTI cu : Dinamo București (d).

PROGRESUL BUCUREȘTI cu : Steaua (d).

STEAGUL ROȘU cu : Dinamo București (d), Crișana (d).

U. T. ARAD cu : Petrolul (d).

MINERUL LUPENI cu : Știința Timișoara (d).

DINAMO BACĂU cu : Farul (d).

CRIȘANA ORADEA cu : Rapid (d), Steagul roșu (a).

Anul trecut și acum

Joi 28 noiembrie este programată penultima etapă în campionatul categoriei A. Din curiozitate am consultat clasamentul ediției trecute, stabilit tot cu două etape înainte de încheierea stagiunii. Iată, pe scurt, constatările noastre :

■ Lider era echipa Steagul roșu care din 11 jocuri realizase 18 puncte. Azi Steagul roșu a susținut tot 11 jocuri dar a realizat doar 13 puncte.

■ Locul doi era ocupat de Dinamo București, tot cu 18 puncte, dar din 12 partide. În prezent dinamoviștii se află pe locul cinci, cu 13 puncte, dar ei nu au susținut decît 10 partide. Practic însă, ei nu pot realiza, în 12 jocuri, punctajul din trecutul campionat.

■ Știința Timișoara a marcat cea mai spectaculoasă ascensiune. Anul trecut se găsea pe locul 11, cu 9 puncte, din 11 jocuri, iar acum ocupă locul 3, cu 14 puncte, realizate tot în 11 partide.

■ Dinamo Bacău, în schimb, a marcat în actualul campionat cea mai mare cădere : de la locul 6, cu 12 puncte din 12 partide, la locul 14, cu 7 puncte din 12 jocuri.

■ Rapid este singura echipă care și anul trecut și acum a realizat în 12 partide susținute același număr de puncte : 13.

■ Punctaje mai bune față de anul trecut au realizat : Steaua, 12 din 11 jocuri, față de 11 din 12 jocuri; Știința Cluj, 13 din 11 întîlniri, față de 11 din 12 întîlniri ; U.T.A., 8 din 12 jocuri, față de 7 din 11 partide. La acestea se mai adaugă Știința Timișoara, despre care am amintit mai sus.

magazin
revistă săptămînală editată de ziarul
ROMINIA LIBERA
★
Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17.60.10
★
Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții
★
PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI tel. 17.60.10 interior 14.00

MEDICUL vă sfătuieşte

Cel mai bun leac...

Care dintre noi n-a urmărit măcar o dată şi măcar la televizor, epica stenică şi concentrată a unui meci de fotbal? Care dintre noi n-a încercat un sentiment de admiraţie la vederea arcului de zeci de metri făcut de suliţa aruncătorului, ori de talerul greu al discobolului modern!

Totuşi, pe „microbistul" care reduce stadionul de fotbal, la dimensiunile lilipuţane ale unui ecran de televizor, aş vrea să-l văd nu numai în ipostaza unui spectator oarecare, nici numai în postura unui credincios participant la... concursul „Prono-expres", ci şi în aceea a unui om preocupat de o diurnă activitate fizică. Deschid în zorii zilei aparatul de radio şi-mi închipui cu plăcere zecile de mii de ferestre deschise, îndărătul cărora zeci de mii de muncitori şi intelectuali fac — măcar timp de cîteva minute — exerciţiile matinale de înviorare, cu obişnuinţa cu care îşi iau dejunul ori citesc ziarul. Mă gîndesc la oamenii care consideră plimbarea pe aleile unui parc drept un exerciţiu gimnastic, un fortifiant fizic şi psihic. Nu trebuie să ai vreo diplomă de medic igienist ca să fii convins că răceala, gripa şi guturaiul devin nişte suferinţe necunoscute dacă începi ziua de muncă printr-un exerciţiu fizic. Cîteva minute de gimnastică matinală sînt mai bune decît un tub cu pastile antinevralgice şi în farmacopeea modernă trebuie să adăugăm ca pe un medicament de preţ exerciţiul de gimnastică zisă „suedeză".

La toate aceste lucruri mă gîndeam, pornind de la povestea unui bun prieten al meu pe care nu-l văzusem de cîtăva vreme. Îl ştiam pasionat după fotbal; urmărea cuplajele la micul ecran, din fotoliu, mereu chinuit de un guturai cronic, mereu înconjurat ca un munte de ceaţa fumului de ţigări, mereu suferind, ba de amigdalită, ba de bronşită, ba de junghiuri. În buzunarele sale găseai lîngă pachetul de ţigări, bumbii albi ai piramidoanelor şi sticluţa cu „rinofug", iar pasiunea lui pentru stadioane şi sport, nu-i cerea nici un efort fizic şi gimnastic. Tehnica „radio" şi „tele" îi întreţinea comoditatea lenevoasă şi duminicală de pensionar prematur, iar cozile la agenţiile „Pronosport" nu-l fortificau nici ele.

— Ce-ai făcut, nene, de nu te mai plîngi nici de guturai, nici de ştiutele tale junghiuri? — l-am întrebat de curînd, mai-mai să nu-l recunosc sub noua lui înfăţişare.

— L-am ascultat pe Daşkevici.

— Daşkevici? Nu-l cunosc.

— Nici eu nu-l cunosc personal pe acest prieten al meu. Dar uite aici, am ceva de la dînsul.

Şi spunînd aceasta scoase din portofel o tăietură dintr-o revistă. Fluturînd-o în faţa mea, îmi povesti cum într-o zi, în sala de aşteptare a policlinicii din cartier, răsfoind o revistă, a dat peste acest mic articol în care semnatarul vorbea despre o experienţă simplă şi stenică. El arăta că, maladiile obişnuite — gripa, răcelile, guturaiul — i-au devenit pe încetul străine şi necunoscute, aplicînd un program zilnic de exerciţii fizice şi de plimbări, ziua debutînd la el cu cîteva minute de gimnastică după radio urmate de spălatul cu apă rece pînă la brîu. Cele citite l-au pus pe gînduri. Venit la policlinică să ceară o reţetă şi un consult de doctor cu stetoscop, a plecat să cumpere revista pentru a păstra reţeta, hotărît să-şi întărească sănătatea altfel decît cu prafurile şi cu concediul medical plătit. De atunci guturaiul nu-l mai chinuie. Dintr-un pătimaş după activităţile sportive din fotoliu, a devenit cu adevărat un sportiv pasionat.

— Acesta-i cel mai bun leac, mi-a spus amicul meu, împăturind articolul decupat, cu grija cu care ar fi păstrat o reţetă miraculoasă.

Florian PEŢA

Regimul de muncă şi de viaţă al bolnavilor de epilepsie

Există bolnavi de epilepsie cărora boala nu le împiedică o viaţă obişnuită; ei pot munci şi trăi normal în familie. De cele mai multe ori nici nu se observă că sînt bolnavi. Uneori, oameni care lucrează ani de zile cu ei nici nu ştiu că lucrează cu un bolnav de epilepsie. Aceşti bolnavi formează majoritatea.

Referindu-ne la această majoritate, trebuie să precizăm de la început că trebuie să ducă o viaţă foarte cumpătată, în toate domeniile activităţii: muncă, odihnă (activă), alimentaţie.

Emoţiile puternice, mai ales cele negative, oboseala, în special cea fizică, trebuie evitate de bolnav. În ceea ce priveşte sporturile, ele nu sînt cu desăvîrşire oprite; dintre ele însă, înnotul, sporturile care se execută la înălţime, acrobaţiile, alpinismul, ca şi ciclismul sau condusul unei maşini, sînt total contraindicate.

Sînt admise şi chiar recomandate, gimnastica la sol, excursiile puţin obositoare, plimbările, tenisul de masă.

Şi în munca în gospodărie, o bolnavă de epilepsie trebuie să ia o serie de precauţii: astfel va căuta să nu gătească. În timpul gătitului poate surveni o criză, bolnava poate cădea peste maşină, expunîndu-se la arsuri. Nici căţăratul pe scară, spălatul geamurilor, suitul în pod, pe acoperiş; într-un cuvînt toate împrejurările în care bolnavul poate cădea de la înălţime.

Viaţa bolnavului de epilepsie trebuie să se desfăşoare cu multă regularitate: somnul trebuie să aibă durata normală, iar mesele se vor lua la aceleaşi ore. Spectacolele îi sînt îngăduite, iar parcurgerea literaturii care-l interesează, de asemenea.

Viaţa de familie este permisă majorităţii bolnavilor de epilepsie. Ei se pot căsători şi pot avea copii. Nu însă cei cu tulburări mintale; se vor evita şi căsătoriile între doi bolnavi. Cît priveşte sarcina, se va discuta de la caz la caz, rămînînd ca medicul să hotărască.

Regimul alimentar este diferenţiat şi el de forma bolii. Nu toţi bolnavii suportă aceleaşi alimente. O regulă generală însă este aceea că alimentele excitante trebuie evitate. În primul rînd băuturile alcoolice, apoi cafeaua, cacaoa, ciocolata, ceaiul.

Regimul mai sărac în sare este de asemenea recomandat. În mod obişnuit cumpătarea va conduce şi regimul alimentar, atît în privinţa cantităţii, cît şi a calităţii, evitîndu-se alimentele greu de mistuit.

Boala este de lungă durată, tratamentul trebuie urmat cu consecvenţă. Respectînd toate prescripţiile medicului, viaţa bolnavului va fi aproape normală, crizele se vor rări, putînd la un moment dat chiar să înceteze.

Interesant şi util de ştiut

PENTRU GOSPODINE, TOAMNA

Odată cu sosirea toamnei şi cu dispariţia de pe piaţă a roşiilor, vinetelor, ardeiului verde, fasolei verzi şi a altor zarzavaturi şi legume, se micşorează treptat şi cantitatea de vitamine din alimentaţia noastră. Ce trebuie făcut?

Să consumăm mai mult şi mai des din legumele şi fructele rămase şi să începem treptat consumul conservelor şi al preparatelor vitaminizate produse de industria noastră alimentară.

Pentru a păstra cît mai multe vitamine şi în special vitamina C în timpul prelucrării legumelor şi zarzavaturilor, este bine să reţinem următoarele sfaturi practice:

— Legumele trebuie, pe cît se poate, mîncate crude, după ce le-am spălat foarte bine sau chiar le-am opărit pentru a distruge microbii de la suprafaţă.

— La curăţatul legumelor se pierde cam 10% din vitamina C. Dacă coaja care se scoate este foarte subţire, se pierde din cantitatea de vitamine, deoarece acestea se găsesc în cantitate mai mare la suprafaţă.

— Prin mărunţirea legumelor se pierde o cantitate dublă din vitamina C.

— După curăţire şi mărunţire, trebuie preparate cît mai repede, deoarece, oxigenul din aer distruge vitamina C într-o jumătate de oră, în proporţie de 40%.

— Legumele odată curăţate, nu trebuie ţinute nici în apă prea mult timp, pentrucă o parte din vitamine şi din sărurile minerale, poate trece uşor în apă, scăzîndu-se astfel valoarea nutritivă.

— Maşina de tocat şi cuţitul, din fier, distrug vitamina C. De aceea se preferă folosirea unei maşini de oţel inoxidabil sau smălţuită. Din aceleaşi motive se preferă şi vasele de aluminiu sau smălţuite.

— Legumele trebuie puse la fiert numai după ce apa a început să clocotească, iar vasul să fie acoperit. Pătrunderea aerului distruge vitaminele. Dacă le punem de la început în apă rece, stînd prea mult în apă, legumele pierd prin fierbere pînă la 90% din conţinutul în vitamine.

— Apa în care au fiert legumele fiind bogată în vitamine şi săruri minerale, nu se va arunca ci se va adăuga la sosul altor mîncăruri.

Unele tulburări de ritm cardiac

Activitatea normală a inimii, adică asigurarea unei circulaţii eficiente a sîngelui în întreg sistemul vascular, printre alţi factori, comportă existenţa unor contracţii ritmice, care la individul adult şi sănătos se cifrează la cca. 70 — 80 pe minut. Limitele acestea sînt depăşite în plus sau în minus de multe ori, după cum organismul este în repaos sau efort, după gradul de adaptare al cordului la eforturi etc...

Se vorbeşte de o tulburare de ritm ori de cîte ori numărul de contracţii (pulsaţii) variază în condiţii de repaos, peste sau sub limitele arătate mai sus, ori de cîte ori contracţiile cardiace (chiar dacă corespund ca frecvenţă) se produc la intervale neregulate. Examenele electrocardiografice decelează în plus şi alte categorii de tulburări în contracţia cardiacă (ce survine chiar şi la ritm normal) aşa zisele „biocuri", adică tulburări în conducerea stimulului contractil (înregistrat ca fenomen electric).

Semnificaţia tulburărilor de ritm cardiac este variată, de la o categorie de tulburări la alta şi la aceeaşi categorie de tulburări, variînd de la bolnav la bolnav. Pentru pare paradoxal, dar nu trebuie uitat că unele tulburări de ritm se produc din cauze extracardiace în timp ce unele boli de inimă nu produc tulburări de ritm.

Una din tulburările de ritm constă în accelerarea frecvenţei contracţiilor cardiace — tahicardia — şi în afara condiţiilor fiziologice, survine în variate condiţii: în hipertermii (creşteri de temperatură) produse prin cauze diferite, în stări de hemoragii mai accentuate, în hipertiroidii etc..., toate cauze extracardiace. Tot cauză extracardiacă o constituie şi intoxicaţia tabagică sau cu cafea. Iată o întreagă categorie de bolnavi care nu sînt „cardiaci" şi totuşi pot avea o tulburare de ritm a inimii. Aceasta nu înseamnă că existenţa unei tahicardii trebuie să fie neglijată de „posesorul" ei, căci munca inimii este mai puţin economică la o frecvenţă de 90 — 100 contracţii pe minut, capacitatea ei de adaptare la eforturi fiind diminuată. Bine-înţeles că pentru bolnavul cu o suferinţă cardiacă, existenţa unei tahicardii chiar în condiţii de repaos este o cauză suplimentară de obosire a inimii şi un motiv în plus de a respecta cu stricteţe recomandările medicale, unele tahicardii ţinînd de boli cardiace propriu zise.

O altă tulburare de ritm cardiac, deşi de frecvenţă o constituie aritmia extrasistolică. Ce este extrasistola?

„Sistola" este contracţia cardiacă propriu zisă, produsă prin excitaţia bio-electrică pornită din nodulul sino-atrial transmisă în întreaga inimă prin căile sale obişnuite, cu o frecvenţă regulată (70—80 pe minut). Extra-sistola este tot o contracţie cardiacă, dar stimulul ce a produs-o, fie că porneşte dintr-o altă zonă a inimii decît cea obişnuită, fie că porneşte din locul obişnuit, dar mai devreme, rezultatul este acelaş, adică producerea unei contracţii ce tulbură ritmul normal.

Extra-sistola înseamnă boală cardiacă? În marea majoritate a cazurilor NU. De altfel, de cele mai multe ori nici nu este resimţită de individ şi dispare la efortul fizic, adică atunci cînd inima este şi ea în efort. Cauzele cele mai frecvente ţin de un surmenaj nervos, de abuz de alcool, tutun, cafea, de folosirea unor medicamente, de existenţa unei hipertiroidii etc.

De multe ori, prezenţa unor extrasistole produce adevărate stări de panică la unii bolnavi ce consultă medicul pentru cu totul alte boli decît cele de inimă şi nu puţini sînt cei care se prezintă la repetate examene medicale doar pentru că „suferă de extrasistole". Atunci cînd medicul ce vă examinează vă asigură că nu suferiţi de inimă, şi efortul fizic vă este chiar indicat, ascultaţi-l cu încredere. (totodată renunţaţi bineînţeles la abuzul de cafea, tutun sau alcool). Pentru bolnavii de inimă, cu leziuni cardiace şi cu tratamente medicamentoase (mai ales digitală), existenţa unor extrasistole impune desigur examenul medical, pentru verificarea sau corectarea tratamentului.

Celelalte tulburări de ritm cardiac ca fibrilaţia auriculară, tahicardiile paroxistice etc... sînt mai rare (şi necesită o explicaţie mai vastă decît poate încăpea în spaţiul nostru), putînd fi şi ele generate atît de boli cardiace cît şi de unele boli extracardiace. Pentru cititorii ce vor fi miraţi că „palpitaţiile" („bătaia de inimă" etc.) nu au fost discutate, deşi sînt frecvente, ţinem să arătăm că ele de fapt nu sînt tulburări de ritm ale inimii. Senzaţia de „palpitaţie" corespunde uneori unor tulburări de ritm, dar este o senzaţie proprie a individului (bolnav sau nu), care de cele mai multe ori nu corespunde nici măcar unei extrasistole, ci se produce la indivizii surmenaţi, neliniştiţi, abuzivi (alcool, cafea, tutun) cu o mai mare excitabilitate a sistemului nervos vegetativ (din organele interne).

Dr. M. C.

CURIERUL NOSTRU

G. V. — Petrila: Toate ar fi bune, afară de un singur lucru: felul cum întrezăriţi dv. rezolvarea lucrurilor. De ce vă gîndiţi numai la partea negativă a situaţiei actuale. Menţinînd mai departe aceleaşi bune relaţii, vă puteţi pregăti şi dv. pentru a vă continua studiile. Aveţi acum şi un puternic stimulent şi mari posibilităţi. Este mult mai bine să faceţi aşa decît altfel. Pînă în cele din urmă toate, absolut toate, vor fi bune şi veţi fi pe deplin mulţumit.

AURA — Brad: Răspunsul dat de dv. acum două luni n-a fost urmarea unei gîndiri profunde. În asemenea situaţii se impune mai multă judecată şi mai multă seriozitate. Este bine însă că nu s-a întreprins încă totul, în mod concret. Unele pregătiri care s-au făcut vor aduce desigur prejudicii morale şi materiale. În urma celor intervenite între timp este mai bine să suportaţi aşa-zisele daune, decît să porniţi înainte cu atîtea îndoieli. Altădată însă să nu vă mai jucaţi cu astfel de lucruri.

E. ANDREI: Este totuşi cam devreme să vă gîndiţi la astfel de probleme. Nu aţi făcut nici un rău pînă acum, dar trebuie să vă feriţi de ceea ce ar putea să urmeze de aici înainte. Încă nu sînteţi pe deplin format ca să vă gîndiţi şi la perspective de viitor de acest gen. Examenul de maturitate a fost numai un pas făcut spre realizarea visului dv. Mai aveţi încă mult de muncit. Relaţiile de prietenie începute pot continua în aceleaşi condiţii. Aşa va fi foarte bine pentru amîndoi acum; mai tîrziu vom vedea.

VAL ING: În parte, dv aveţi dreptate. Ţinînd seama de consideretele existente, noi sîntem de părere să faceţi dv. primul pas spre reluarea legăturilor. Prilejuri se pot ivi oricînd. Trecerea timpului nu numai că nu ajută, dar poate chiar complica lucrurile. Este păcat să persiste o situaţie încordată din cauza unor lucruri prea puţin semnificative.

A. H. DORINA: Deşi o să vi se pară oarecum curios, noi nu vă dăm sfaturi despre ce anume trebuie să faceţi pentru a relua legăturile. Noi credem că este foarte bine că s-a întîmplat aşa. Ar fi bine să înţelegeţi că această relaţie nu avea să ducă la ceva bun, din motivele pe care le ştiţi şi dv. foarte bine. Aţi mai fi pierdut mult timp în mod inutil iar lucrurile s-ar fi complicat tot mai mult. Sîntem siguri că veţi ajunge şi dv. la această concluzie.

MILIEURI

Pentru cititoarele noastre prezentăm — la cerere — două modele de milieuri, care vor da un aspect foarte plăcut interiorului; cu puţină răbdare veţi reuşi să le realizaţi întocmai. Pentru executarea lor aveţi nevoie numai de lasetă subţire. Milieul cel mare, care este mai complicat, necesită mai multă migală. El se deosebeşte printr-o abundenţă de frunze, care pentru a le realiza ca în fotografia de mai jos va trebui să le executaţi um. plutura cu acul. La marginea interioară va trebui să coaseţi o lasetă mai lată, de care veţi prinde apoi garnitura. Mijlocul milieului va trebui să-l completaţi printr-o garnitură mai deosebită din tul sau goblen. De preferinţă este tulul pe care veţi putea coase diverse aplicaţii din flori.

Milieul cel mic este foarte uşor de realizat. De altfel, acesta îl recomandăm persoanelor care deabia se iniţiază în a lucra milieuri din lasetă.

Moda pentru bărbaţi

Putem vorbi despre o „modă" masculină? Da, firească, deşi evoluţia ei e mai lentă şi, în orice caz, mai liniştită.

Variaţiile modei masculine se limitează — de la anotimp la anotimp, de la un an la altul — la modificări în lungimea vestonului, a pantalonului, la un neînsemnat detaliu al reverului, fără ca ochiul să înregistreze schimbări revelatoare. Modeliştii totuşi lucrează, creează mereu ceva, urmărind — cum e şi de aşteptat în vremea noastră — să dea bainei bărbăteşti însuşirea ei esenţială — supleţea.

Extravaganţele (aminţiţi-vă de pantalonii-burlan, de umeriigrenadir) dispar, se revine la sobrietate, la o siluetă mai prelungă, mai „iluidă" — am spune — urmărind linia trupului. Sacoul se poartă mai aproape de trup, umerii sînt mai înguşti, vesta revine la modă. Pantalonul urmăreşte linia piciorului, evazîndu-se uşor la bază, terminîndu-se cu sau fără manşetă. Pardesiurile, paltoanele, se scurtează, oprindu-se la îndoitura genunchilor. Lipsa totală de artificii, de pînză tare, dă supleţă hainei şi o face, deci, mai plăcută la purtat. Pălăria, basculind uşor pe ochi, accentuează tinereţea siluetei bărbatului.

Pentru costumele clasice, reverele sînt ceva mai înguste decît în anii trecuţi, dar sensibil mai scurte.

La locul de muncă, bărbaţii arată, în ultimul timp, o certă preferinţă pentru bluzoanele-sport, pentru cămăşile purtate ca nişte bluze, pentru puloverele tricotate cu lînă groasă. Acestea permit o mai sporită fantezie în îmbrăcăminte, şi introducerea culorii în moda masculină.

Gama ţesăturilor este, de asemenea mult mai variată, tiparele fiind cele mai preferate.

Desene de Tanţa PFENNINGS

NOUTĂŢI

NOI BIBELOURI

Creatorii de modele din fabricile de porţelan şi faianţă au realizat în ultimul timp o serie de modele noi care au fost omologate şi vor fi oferite comerţului pentru contractare. O parte din ele se şi găsesc în magazinele de specialitate.

Realizate din pastă înnobilată, noile bibelouri constituie obiecte de ornamentaţie reuşite pentru noile apartamente.

TALPĂ DE CAUCIUC TRANSLUCID

O nouă realizare a industriei de pielărie-cauciuc este talpa de cauciuc translucid. Noul sortiment de talpă de cauciuc are proprietăţi multiple: este uşoară (are greutate specifică apropiată tălpii de bovine), foarte rezistentă şi are o mare flexibilitate.

Datorită acestor însuşiri, talpa de cauciuc translucid este mult utilizată la noile modele de încălţăminte, atît pentru femei, cît şi pentru bărbaţi.

La fabrica „Dîmboviţa" din capitală au fost realizate modele de încălţăminte flexibilă pentru bărbaţi şi tot aici au fost introduse în producţie noi modele cu talpă din cauciuc translucid, dar cu tocuri înalte de format tip mosor pentru femei.

A. MIHAELA

POȘTA REDACȚIEI

T. G. Vasiui. — Din ultimile materiale ce ni le-ați trimis ne-am oprit asupra „Motivului" :

Dind frîu liber hazului,
Gelu-a pus o întrebare :
Cheile Bicazului,
De ce nu ruginesc oare ?
Taică-său atunci în plină
Jenă, porni să zîmbească
— Păi, dar cum, din ce pricină,
Ar putea să rugineaască ?
— Cum de ce ? fecioru-i zise
Și-un suris șiret îi scapă,
Cheile mai sus descrise
Nu stau permanent în apă... ?

A. D. — Galați. — Ceea ce ni se pare deosebit de valoros în încercările dv. literare este tendința de a cînta frumusețile noului Galați, cu monumentalul său centru. „Diagnoza" pe care o așteptați nu trebuie să vă îngrijoreze. Sînteți pe un drum bun. Poeziile „Seară de toamnă" și „Galați" sînt în general reușite, cu excepția finalurilor care parcă curmă brusc firul poetic prin versurile cu imagini oarecum lăturalnice. Nu același lucru îl putem spune despre celelalte două poezii cu caracter prea intimist. Așadar, iată că răspunsul dorit a sosit.

Camelia — Carei. — Ca să vă puteți explica mai bine chestiunea ce o puneți trebuie să știți că în atribuirea titlurilor științifice nu mai există titlul de „doctor", ci de candidat în științe, obținut pe baza trecerii unor examene și a susținerii unei lucrări originale. Medicii sînt numiți, după cum știți și doctori. Din cauza aceasta unii semnează „dr." Dar aceasta are vreo importanță ?

T.V.K. — Simeria. — Adresa exactă a actorului sovietic care v-a plăcut într-unul din filme, nu o avem. Sîntem însă de părere a-i mai scrie pe adresa studioului „Mosfilm".

Toma Erdos — Brad. — Propunerile ce le faceți sînt bine venite. Trebuie însă să vă spunem că în cadrul acordurilor științifice dintre țările socialiste se stabilesc strînse relații de colaborare și în domeniul medicinii. În afară de aceasta, specialiștii romîni în medicină iau parte la diverse conferințe internaționale, aducînd o prețioasă contribuție.

Ne vom strădui să prezentăm cititorilor noștri cît mai multe și mai substanțiale vești din activitatea cultural-științifică sovietică.

Tema propusă — o lucrare științifico-fantastică pe tema luptei contra cancerului — nu considerăm că necesită a fi publicată. Ne interesează în mod deosebit cercetările ce se fac pentru combaterea acestei boli de către specialiști.

Olga Ilias — Petroșani. — Acum este prea tîrziu pentru a vă înscrie la cursurile de zi ale unei facultăți. Probabil că ați citit între timp recenta hotărîre cu privire la organizarea învățămîntului superior fără frecvență. Nu cumva vă încadrați în prevederile respective ?

L. Staicovici — Timișoara — Se vede că aveți „linie" frumoasă în desenul dv. Tema aleasă însă nu este tratată în mod corespunzător. Poate mai aveți altceva în mapă. În acest caz, nu vă recomandăm să le țineți numai pentru uzul propriu.

Constantin Badea — Comuna Brănești, raionul Filias : E de neînțeles de ce nu v-ați interesat de pensionare încă din anul 1947, cînd sîntem siguri că vă puteați procura mai lesne actele respective. Acum nu mai e nimic de făcut, decît rectificarea martorii sînt admiși numai pentru salariații care nu pot dovedi cu acte o perioadă de timp pentru a fi trecută în cartea de muncă.

Ștefan Gheorghe — Medgidia : Textul melodiei respective începe așa cum spuneți dv. Noi nu putem ști de ce interpreta locală a adus aceste modificări neinspirate.

Enigme istorice

În nordul Italiei — încă înainte de întemeierea Romei — trăia poporul etruscilor. Nimeni nu-i mai cunoaște limba care pare să nu fi fost înrudită cu nici una din limbile cunoscute de noi. Și astfel monumentele limbii etrusce, afară de cîteva cifre și cîțiva termeni de înrudire, sînt încă nedescifrate, cu toate că literele cu care au fost scrise sînt împrumutate ca formă din alfabetul grec și cu toate că știința a pus în slujba acestei cercetări o remarcabilă ingeniozitate.

Și mai importantă decît citirea inscripțiilor etrusce, în majoritate foarte scurte, ar fi descifrarea hieroglifelor găsite în insula Creta numite „minoice", (după numele legendarului rege Minos), pentru că acolo a fost leagănul culturii europene.

Primele descoperiri importante din Creta aparțin arheologului Evans, ale cărui săpături au scos la iveală imensul palat din Cnossos, despre care ne vorbesc legendele grecești. În acest palat și în numeroase locuri din insulă, el a descoperit o mulțime de tăblițe cu inscripții făcute după mai multe sisteme. Astfel se pot deosebi în primul rînd, scrierile cu figuri, desigur de dată mai veche, pe care, ca și cele egiptene le numim hieroglife, și scrieri mai recente în care imaginile au evoluat transformîndu-se în semne simplificate, lineare.

Foarte recent, un cercetător a reușit să descifreze una din aceste scrieri liniare. Este o scriere silabică în care s-a consemnat un text într-un dialect grecesc, cel mai vechi dialect, cunoscut numai prin această inscripție ; dar scrisul hieroglific cretan a rămas încă nedescifrat.

Cel care ar reuși să-i descifreze enigma ar obține informații prețioase asupra unei culturi ajunsă la culmea înfloririi într-o epocă în care grecii înșiși nu știau încă să scrie și să citească; despre o cultură la școala căreia au mers triburile elline cînd au năvălit din nordul peninsulei Balcanice.

REBUS

IN FAȚA HARȚII

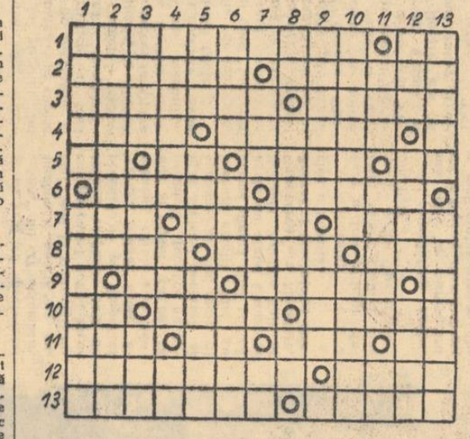

ORIZONTAL : 1) Constanța — La intrarea în Cîmpina ! 2) Pietroasele din fructieră — S-a născut la Săvinești. 3) Animată — Cetatea Neamțului 4) A-și vîsi Bacăul — Tisa 5) La Timișoara și Arad ! — La poalele Apusenilor ! — Rapid — La periferia Calafatului ! 6) Greaca — I-a zis Victoria și așa i-a rămas numele. 7) Culoare la cărți — Tecuci ! — Islaz. 8) Baia — Piatra Mare ! — Inimă de aur 9) De la Albești — Corabia (pl) 10) Vîrf în Maramureș — Mulțime de oameni care însoțesc o ceremonie — Inima „Volgăi" ! 11) Lacul Roșu — Tepeș Vodă... mărunțel ! — Posada — Vîrf de munte ! 12) Imediat după Simbăta — Amara (masc.). 13) Vidra, ursul etc. — Hidă (masc.pl).

VERTICAL : 1) Salva — A se adapta 2) Olt, Carpați sau Bucegi — Vinerea pentru Simbăta. 3) Lucrătul pămîntului — Nu e Breaza ! — Damis în centru ! 4) Biberoane — La Calafat și Călărași ! — Noroi 5) Din Posada — Interior... abreviat ! — Ieșită din Bușteni 6) Rășița ! — Îl cauți vara la Predeal — Pronume demonstrativ 7) Măsuri de suprafață — A prevesti ceva rău — Întrebare 8) Ion Kalinderu — Mamaia — Vîrful Paringului ! 9) Cara Calul ! — Jumătate de armătură 10) Munții vestici — Escaladează hornurile. 11) Ordinea ceremoniilor unui cult — Năzuință — Capul de la Midia ! 12) De la Brad — Apă — Alba. 13) Cît Omul — Șiret (pl).

Ștefan STOIANOVICI

DOR...

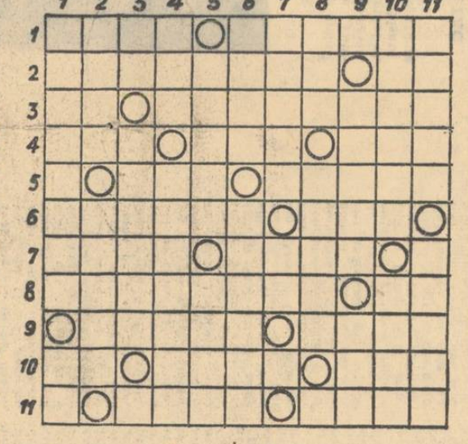

ORIZONTAL : 1) Artistă emerită, interpretă neîntrecută a romanței „Mi-e dor" — Dorobanți. 2) Autorul poeziei „Mai am un singur dor" care are mai multe variante : „De-oi adormi". „Nu voi mormînt bogat". „Iar cînd voi fi pămînt" — Nu-i la Dorel, da-i la Dorian ! 3) Începe vorba — Te poartă dorul în spre ele. 4) Nu-l are caricaturistul Doru, da-l are Leru ! — „Mă poartă dorul... spre tine" — Ramură. 5) Zgomot caracteristic respirației în afecțiunile bronhopulmonare. — Odinioară, neguțător de torturi de in. 6) Un cîntec de dor — Epoci. 7) Dor la amor ! — Bărbierîți. 8) Duce doru-n plic ! — Doruri la urmă. 9) Cînd se-ntîlnește dor cu dor. — „Ca gondola-i din Piațetă — Nu e... mai de dorit / Cînd pe draga-i Biondinetă, / El o plimbă fericit !" V. Alecsandri). 10) Afirmație — „Mi-a trimis mîndra d-acasă / Într-o foaie de bujor, / Mi-a trimis o... de dor" — Mai scurt decît un ism !... 11) Dorul ei e într-o doară... — Do, Re...

VERTICAL : 1) Curmă dorul — Doru Teodoru. 2) Sentiment cu dor — Întreține dorul. 3) Dorina Ionescu — Intoxicare a organismului cu uree. 4) A lega — Iritate. 5) Gospodari ai orașului (od.) — Exprimă dorul privighetorii. 6) Între un călăreț și un cal ! — Ia un dar drept dor ! 7) Trepte — Alexandru cel Mic 8) Țesătură foarte fină și străvezie — Poftă 9) Merge pe lîngă a dori... — ...de Janeiro sau de la Plata 10) Acțiunea de a săra — Fără..., în dorul lelii 11) Sediul dorului ! (pl.) — E rău cînd te dor... (sing.).

N. CORNEA

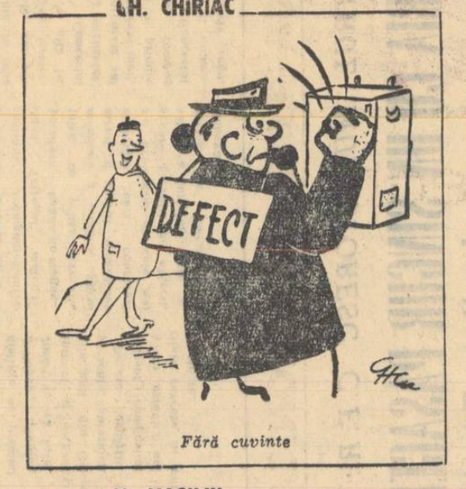

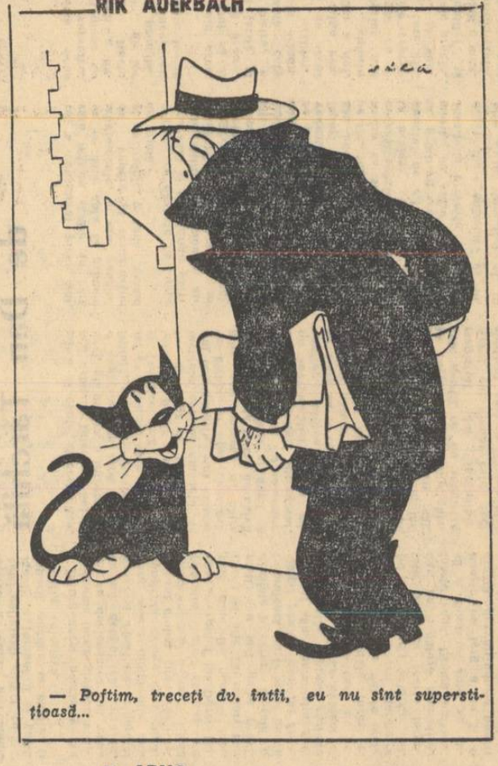

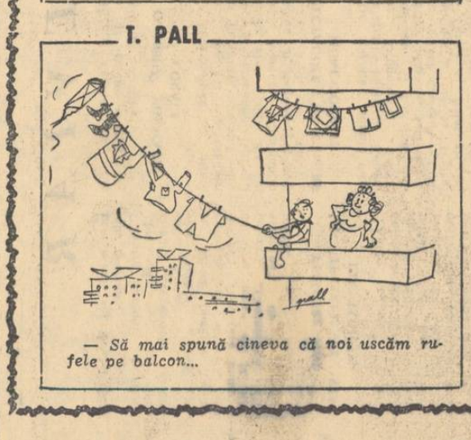

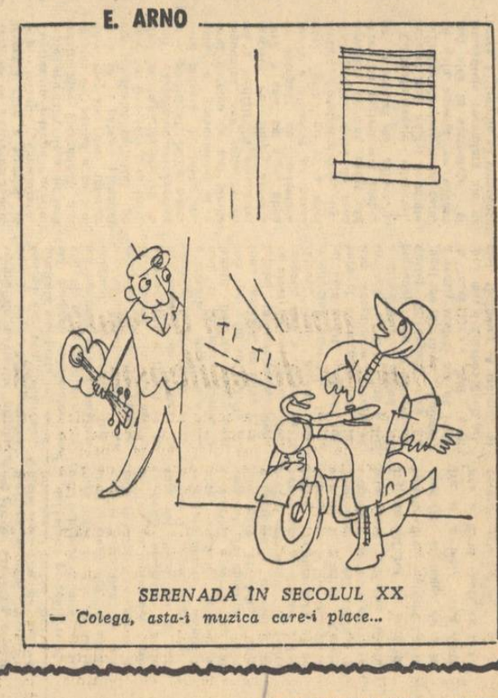

Clubul internațional al marinarilor

În portul Constanța, la poarta țării, la Marea Neagră cum îi mai spun localnicii, întîlnești în aceste zile de toamnă zeci de vase comerciale, cargouri sau tancuri petroliere din diferitele țări ale lumii. Vasul sovietic „Nebit Dag", acostat la dana 3, care a sosit de curînd de la Odesa, cargoul englez „Silver Comet" sosit din Istanbul sau vasul sub pavilion japonez „Yowa Maru" se pregătesc să ridice ancora.

Pînă la plecarea în noile lor curse pe mări și oceane, pe timpul cît vasele staționează la încărcare și descărcare, marinarii, oaspeți ai Constanței vizitează unul din punctele principale de atracție din port. Este vorba de Clubul internațional al marinarilor aflat în incinta gării maritime, unde întîlnești zilnic marinari sovietici, cehi, englezi, japonezi sau indieni. Oaspeții au la dispoziție aici jocuri distractive, instrumente muzicale, săli de lectură, colecții de reviste, discuri de muzică ușoară, o bibliotecă bogată cu volume în limbile rusă, engleză, germană și altele. În afară de sălile clubului marinarii străini vin și la Clubul internațional al marinarilor din Constanța. Ansamblul de muzică populară „Brîulețul", care se bucură de o bună apreciere din partea marinarilor străini, prezintă pentru aceștia un program de cîntece romînești. Pe stadion o selecționată de pe vasele engleze „Cristal Gem" și „New Gat" susține un meci de rugbi cu echipa „Farul" din localitate. După o luptă dîrză gazdele învîng cu scorul de 36—5. În sala de sport a clubului, în jurul meselor de ping-pong e animație. Suporterii s-au împărțit în mai multe grupuri încurajînd frenetic echipele preferate. La această întîlnire participă marinari englezi, japonezi și muncitori din port.

Peste orașul-port se lasă seara. De pe faleză se zăresc mii de becuri ce strălucesc în vîrfuri de catarge sau pe punțile vapoarelor ce se odihnesc la cheiuri. Din cînd în cînd liniștea e întreruptă de sirena vreunui vas aflat în rada exterioară care solicită pilotul căpităniei pentru intrarea în port. Cu toate că e tîrziu activitatea la clubul marinarilor se desfășoară cu aceeași intensitate. În sala cinematografului „Dezrobirea" rulează filmul „S-a furat o bombă". Spectatori : marinari indieni, englezi, greci și romîni de la bordul petrolierelor noastre care se pregătesc să plece într-o nouă cursă.

L-am solicitat pe tov. Constantin Ionescu, directorul Clubului internațional din Constanța să ne povestească despre noutățile de aici. Am aflat despre schimburile de experiență organizate în acest an cu cluburile marinarilor din Odesa și Ialta, despre noile ilustrate sosite pe adresa Clubului, despre intenția colectivului de conducere de a extinde în viitor schimburile de scrisori cu toate cluburile marinarilor din țările socialiste. Sînt planuri care vor ridica tot mai mult prestigiul clubului constănțean pe tărîmul întăririi prieteniei marinărești.

Viorel LUPU

GRIȘKA ARE DOUĂ INIMI

Cîinele Grișka, căruia i s-a făcut o grefă a inimii, trăiește de 4 luni cu două inimi. Cea de-a doua inimă ca și plămînii i-au fost grefați de V. Demikov, savant bine cunoscut, director al laboratorului de grefare a organelor de pe lîngă Institutul Sklifosovski din Moscova.

La intervenția chirurgicală care a fost executată la 20 iunie, a luat parte cu asistenți și doctorul Jean Henley de la Universitatea din Columbia (S.U.A).

Autor a 30 de procedee de grefe a inimii și plămînului, la operația cîinelui Grișka, Demikov a aplicat una din metodele sale cele mai noi : el a cusut artera și vena inimii grefate cu vasele cîinelui. Pentru a face loc inimii artificiale în cavitatea toracică, a fost necesar să se opereze partea superioară a plămînului stîng al animalului.

Operația s-a desfășurat fără complicații. Noua circulație a început de îndată ce chirurgul a cusut vasele și a scos copcile. Cele două inimi și-au împărțit munca : cea artificială și-a luat sarcina alimentării labei anterioare stîngi și a părții stîngi a gîtului și a capului. Pipăind laba stîngă a cîinelui se simt bătăile inimii grefate, iar la cealaltă labă, se percep pulsațiile celeilalte inimi.

Cîinele se simte bine și s-a îngrășat chiar după operație. Cel mai elocvent semn al stării sale generale e atitudinea sa față de neamul pisicesc. Dimineața, cînd își face plimbarea prin parcul institutului, el nu îngăduie „libera trecere" nici unei pisici. Cît timp va mai trăi cîinele cu cele două inimi ale sale, aceasta rămîne de văzut.

ȘAH ȘAH

Partida circuit

1. e2-e4 (Nicolau), e7-e5 (Seimeanu)
2. Cg1-f3 (Troianescu), Cb8-c6 (Reicher)
3. Nf1-b5 (Urseanu), Nf8-c5 (Drimer)
4. c2-c3 (Braunștein), Cg8-f6 (Ghițescu)
5. 0-0 (Rotaru).

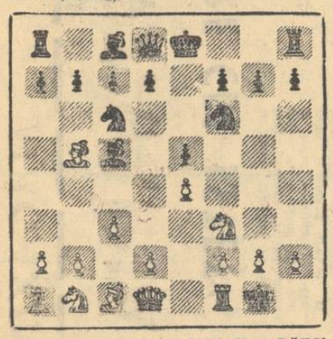

Maestrul sportului MIHAIL RĂDULESCU, pe care l-am rugat să continue, din poziția de mai sus, partida noastră circuit, a efectuat mutarea

5... 0—0

însoțind-o de următorul comentariu :

„Mutarea clasică, recomandată și de marele maestru Paul Keres, prin care negrul se dezvoltă normal și păstrează atacul în centru asupra pionului e4. S-ar putea juca și 5... Nb6 după care prin intervertire de mutări se ajunge în varianta principală".

V. Sălceanu a cîștigat primul concurs republican de șah prin corespondență

După aproape doi ani de întreceri disputate, primul concurs republican de șah prin corespondență — 1960-1962 — s-a încheiat la sfîrșitul lunii octombrie cu victoria clară și meritată a ploieșteanului VLADIMIR SĂLCEANU, candidat de maestru. Dovedind o forță de joc redutabilă, putere de analiză, bună pregătire teoretică, Sălceanu a reușit să obțină 10,5 puncte din 12 posibile, fără să sufere vreo pierdere.

După omologarea tuturor rezultatelor, clasamentul definitiv al concursului — la ale cărui prime etape au luat parte peste 300 de jucători — are următoarea înfățișare :

1. **V. Sălceanu** (Ploiești), 10,5 puncte ; 2. **Sergiu Olteanu** (București) 9 puncte ; 3. **Emil Buzoianu** (Pitești) 8 puncte ; 4. **Ianczo Ioan** (Tg. Mureș) 7,5 puncte ; 5-6. **Victor Malcoci** (Cluj) și **V. Firică** (București) 7 puncte ; 7. **Dumitru Tepeneag** (București) 7 puncte ; 8. **Vlad Constantin** (Constanța) 6,5 puncte ; 9. **Kugel Sigismund** (Brad) 4 puncte ; 10. **M. Socoteanu** (Craiova) 4 puncte ; 11. **Adrian Buză** (Cluj) 3,5 puncte ; 12. **N. Kimmel** (București) 2,5 puncte și 13. **L. Redlienger** (București) 1,5 puncte.

Iată mai jos una din partidele cîștigate de învingătorul concursului :

Alb : SĂLCEANU
Negru : VLAD CONSTANTIN

1. e4, e5 2. Cf3, Cc6 3. Nb5, a6 4. Na4, Cf6 5. 0—0, Ne7 6. Tfe1, b5 7. Nb3, d6 8. c3, 0—0 9. h3, Ca5 10. Nc2, c5 11. d4, Dc7 12. Cbd2, Te8 13. Cf1, Nf8 14. Ng5, Cfd7 15. Ce3, Cb6 16. b3, f6 17. Nh4, g5 18. Ng3, Ne6 19. h4, h6 20. Ch2, Ng7 21. d5, Nf7 22. Df3, c4 23. Cg4, Cbd7 24. Cf5, Rh7 25. h::g5 26. b4, Cb7 27. a4, Nh5 28. Nh2, N:g4 29. D:g4, Cf8 30. f4 !, g:f4 31. N:f4 !! **Un sacrificiu de figură care străpunge complet poziția negrului.** 31... Df7, 32. Dh3+, Rg8 33. Nh6, Nh8 34. N:f8, D:f8 35. Ch6 **șah**, Rh7 36. Df5 **șah și negrul a cedat.**

★

Se mai primesc înscrieri în noua ediție a campionatului republican de șah prin corespondență, pentru grupele de sferturi de finală ale ediției care începe în 1963 și semifinala ediției 1962—1964 (la semifinale se pot înscrie doar jucătorii care au cel puțin categoria II-a de clasificare). Înscrierile se primesc pe adresa : **Federația Romînă de Șah**, Str. Vasile Conta 16, București.

Sacrificiu de damă la mutarea a 12-a !

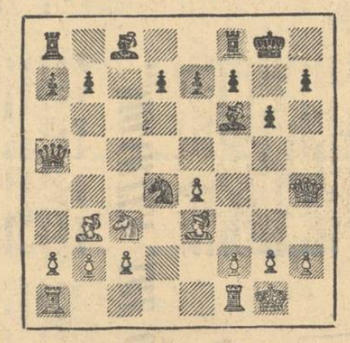

Poziția de mai sus a survenit într-o partidă jucată de Nejmetdinov (cu albele) cu Cernikov (campionatul pe echipe al Uniunii Sovietice pe anul 1962), după mutările 1. e4, c5 ; 2. Cf3, Cc6 ; 3. d4, c:d4 ; 4. C:d4, g6 ; 5. Cc3, Ng7 ; 6. Ne3, Cf6 ; 7. Nc4, 0—0 ; 8. Nb3, Cg4 ; 9. D:g4, C:d4 ; 10. Dh4, Da5 ; 11. 0—0, Nf6.

În această situație, în alte întîlniri albul a continuat fie cu 12. Dg3, fie cu 12. Dh6. Aceste continuări erau desigur cunoscute și de către Cernikov, care-și pregătise răspunsurile corespunzătoare. Dar, spre surpriza sa și a spectatorilor, Nejmetdinov a continuat cu un uluitor sacrificiu de damă : 12. D:f6 !! În schimbul a două figuri și al obținerii controlului diagonalelor, Nejmetdinov a dat regina angajînd o luptă palpitantă, în care a obținut pînă la urmă victoria, la mutarea 33.

Iată cum a continuat partida : 12... Ce2 șah ; 13. C:e2, e:f6 ; 14. Cc3, Te8 ; 15. Cd5, Rg7 ; 16. Nd4, Te6 ; 17. Tad1, d6 ; 18. Td3, Nd7 ; 19. Tf3, Nb5 ; 20. Nc3, Dd8 ; 21. C:f6, Ne2 ; 22. C:h7 șah. Rg8 ; 23. Th3, Te5 ; 24. f4, Nf1 ; 25. R:f1, Tc8 ; 26. Nd4, b5 ; 27. Cg5, Tc7 ; 28. N:f7 șah. T:f7 ; 29. Th8, șah, R:h8 ; 30. C:f7 șah. Rh7 ; 31. C:d8, Te4 ; 32. Cc6, T:f4 ; 33. Re2 și negrul a cedat.

★

Comisia de probleme și studii din cadrul Federației romîne de șah a hotărît să prelungească pînă la 31 decembrie termenul de predare a problemelor care participă la campionatul republican de compoziție șahistă pe anul 1962. După cum s-a anunțat în „Magazin" și — mai detaliat — în „Revista de șah" nr. 5/1962, campionatul republican de compoziție cuprinde în acest an 4 secții : probleme cu mat în 2 mutări, cu mat în 3 mutări, studii și ajutoare. Fiecare din aceste secții are cîte două grupe : temă liberă și temă impusă.

COOPERATIVA SOARELE

Sediul central str. Lipscani nr. 57, telefon 14.62.27

Confecționează cu materialul cooperativei și al clientului, prin unitățile sale din cuprinsul raionului T. Vladimirescu :

— Costume, rochii, taioare, pardesie, paltoane, balonseide etc.
— Lenjerie femei, corsete, sutiene.
— Lenjerie bărbați.
— Unitatea din calea Călărașilor nr. 1 primește comenzi de confecțiuni pentru femei și bărbați, balonseide, lenjerie femei, lenjerie pat, corsete, sutiene. mode, lenjerie bărbați, remaiat.
— Unitatea specială din str. Lipscani nr. 32 execută trusouri cu plata imediat și cu plata în rate.
— Închiriază prin unitățile sale din Calea Moșilor nr. 53 și Bd. Coșbuc nr. 4 costume negre, rochii nailon, voaluri pentru diferite festivități, baluri etc.
— Cumpără prin unitățile sale din str. Bărăției nr. 43 și 50 îmbrăcăminte uzată.
— Vinde prin aceleași unități îmbrăcăminte recondiționată.
— Unitățile din cal. Moșilor nr. 27 și 80 sînt amenajate special pentru a executa la cerere diverse reparații de confecții și lenjerie.

Redacția : Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația : 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

Elena Cernei

Un succes al muzicii românești peste hotare:

5 minute cu Anatol Vieru —

laureat al concursului de compoziție de la Geneva

Știrea despre acordarea marelui premiu al Concursului internațional de compoziție de la Geneva, compozitorului român Anatol Vieru, pentru lucrarea sa „Concert pentru violoncel și orchestră", — a umplut de bucurie și mândrie inimile ascultătorilor de muzică.

Redăm o scurtă convorbire cu valorosul nostru compozitor, al cărui nume, în urma concursului de la Geneva, a căpătat o largă circulație internațională.

— Spuneți-ne cum ați luat hotărârea de a participa la concursul de la Geneva ?

— Despre acest concurs am aflat încă din 1961, dar hotărârea de a participa la el am luat-o mult mai târziu. Abia în luna mai, anul acesta, am pășit la înfăptuirea proiectului, după ce o altă lucrare a mea, Concertul pentru flaut și orchestră, cântat într-un program al orchestrei Radioteleviziunii, s-a bucurat de o primire favorabilă. Am compus relativ ușor „Concertul pentru violoncel și orchestră", care, potrivit regulamentului concursului nu trebuia să depășească durata de 15 minute și o anumită formație orchestrală de acompaniament.

— Când ați terminat lucrarea ?

— Am isprăvit Concertul cu foarte puțin timp înainte de termenul-limită, fixat de juriul internațional pentru primirea lucrărilor. Norocul meu a fost că am găsit la timp, în persoana violoncelistului Vladimir Orlov, un interpret capabil să imprime pe bandă de magnetofon lucrarea. Conform prevederilor aceluiași regulament, piesa de concurs trebuia să fie inedită, iar impresarea să fie făcută cu un acompaniament de pian. Pianistei Mariana Kabdebo îi revine meritul de a fi susținut acompaniamentul. Apoi, întregul material, partitura, banda de magnetofon cu prima execuție mondială a lucrării, plicul menit a stabili identitatea autorului, căci concursul s-a desfășurat cu cele mai severe garanții de obiectivitate a juriului, toate a-cestea au plecat spre Geneva.

— Și apoi ?

— Apoi am așteptat și așteptînd mi-am continuat activitatea.

— Cum ați primit știrea premierii lucrării dv. ?

— Firește cu o mare bucurie. M-a bucurat îndeosebi faptul că mi s-a atribuit un unic premiu, indivizibil, și că lucrarea mea a fost aleasă dintr-un număr de 50 de piese concertante aparținînd unor compozitori din diferite țări. În același timp m-am bucurat pentru că socotesc că nu este numai un succes personal, ci unul care se răsfrînge asupra întregii creații romînești.

— Și acum ?...

— Potrivit regulamentului concursului prima audiție în public a lucrării mele distinse cu premiul internațional „Regina Maria José" se va face într-un concert al orchestrei Radio-difuziunii din Geneva, în prezența autorului.

Ne-am despărțit de valorosul compozitor Anatol Vieru urîndu-i noi și neîntrite succese în munca sa creatoare.

C.

„ZI UIMITOARE" LA OPERA DIN PARIS

Într-una din zilele de la sfîrșitul lui octombrie, pe adresa Oficiului de spectacole și turnee artistice a sosit următoarea telegramă : **„Elena Cernei — splendidă Amneris, a obținut un imens succes la Opera din Paris. Cronici excelente. Voce magnifică. Mulțumiri cordiale". Semnează Michel Glotz.**

Rîndurile de mai sus, aparținînd unui impresar parizian care a organizat participarea cîntăreței noastre la două spectacole extraordinare cu opera „Aida", pe scena faimoasei „Grande Opera", anticipau cu puțină vreme o veste a cărei confirmare aveam s-o aflăm din ziare. **„Și Visnevskaia și Cernei, și Uzunov, fiecare din ei ne-au uimit, într-o zi uimitoare",** spunea Olivier Alain, critic muzical la ziarul „Le Figaro", directorul Conservatorului din Saint Germain ; **„Elena Cernei posedă un contralto de o rară calitate",** avea să scrie săptămînalul „Les Lettres francaises".

Întoarsă acasă, Elena Cernei ne povestește impresii, repetind probabil lucruri istorisite de mai multe ori celor ce au dorit să afle cu de-amănuntul cum anume s-a desfășurat acea „zi uimitoare" de care vorbea criticul francez.

— **Spectacolele la care am participat, așa cum arăta și afișul operei pariziene și cum bănuiesc că știți și dv. au fost socotite reprezentații extraordinare, grație participării a trei interpreți străini în rolurile principale : Galina Višnevskaia (Aida), Dimităr Uzunov (Radames) și eu.**

Nu cred să vă pot spune pe îndelete „cum a fost", fiindcă, prinsă în focul repetițiilor și al spectacolelor succesive, la un răstimp foarte scurt unul de altul, 27 și 28 octombrie, am trăit sub stăpînirea unei singure preocupări, aportul meu la spectacol, așa încît nu am putut să observ nimic altceva, n-am văzut alte spectacole...

— Cred că ați trecut printr-o mare emoție...

— **Oricare cîntăreață în locul meu ar fi fost emoționată ca și mine. Spectacolele au o solemnitate și o prestanță care impune... Este de ajuns numai să-ți arunci ochi pe afiș și să vezi că spectacolul „Aida" din 27 octombrie, bunăoară, poartă un număr : 640. El reprezintă locul pe care-l ocupă spectacolul respectiv față de premiera de pe timpul lui Verdi... Singur acest amănunt, cărua i se adaugă și faptul că de la premieră încoace au rămas aceleași decoruri și costume, aceeași regie, îți creează emoții. Mai cu seamă atunci cînd știi că acolo au cîntat Caruso și Șaliapin, Adelina Patti și Geneviève Vix, Muratore, Brévai și bineînțeles Darclée a noastră...**

— Cunoșteți cumva care a fost ultimul cîntăreț romîn care a cîntat pe scena Operei Mari din Paris ?

— **Cercetătorii noștri, mă refer la muzeografii de la Operă, afirmă că nu a mai cîntat nimeni din 1902, adică de la Darclée. Dar chiar sub rezerva unei probe contrarii este de ajuns numai faptul că acel compatriot al nostru, puțini la număr, care au cîntat pe această scenă au făcut cinste artei romînești. Mă gîndeam cu neliniște la acest lucru întrebîndu-mă dacă voi reuși să răspund așteptărilor..**

— Despre colaboratorii ansamblul Operei din Paris, ce ne puteți spune ?

— **Aș vrea să amintesc în special nunca dirijorului Georges Prêtre, un artist excepțional, a cărui apariție la pupitru este o adevărată sărbătoare.**

— Ce proiecte aveți pentru viitorul apropiat ?

— **Un turneu în Polonia, altul în Iugoslavia, pînă la sfîrșitul anului și, firește, aparițiile obișnuite la Teatrul de operă și balet.**

V. BALTAG

Mezzosoprana Elena Cernei

BREVIAR

PREMIERĂ LA TEATRUL GERMAN DIN TIMIȘOARA

Teatrul german de stat din Timișoara a prezentat recent în premieră comedia „Patru sub un acoperiș" de M. Smirnova și M. Kraindel. Distribuția cuprinde pe Ottmar Strasser, Irmgard Schatti, Peter Schuch, Hadamuth Becker, Hannelore Waldeck. Regia de scenă a spectacolului este semnată de Ottmar Strasser.

REDESCHIDEREA STUDIOULUI ARTISTULUI AMATOR

Sîmbătă s-a reluat activitatea Studioul artistului amator de pe lîngă Casa creației populare a capitalei. Cu prilejul deschiderii s-a ținut un referat pe marginea interpretării cîntecului Arkadi Raikin — pe care artiștii amatori au avut prilejul să-l vadă cu ocazia spectacolelor prezentate la București. Au continuare cu ascultat, înregistrări pe bandă de magnetofon, cîteva scene din spectacolul Au fost reluate lecțiile pentru instructorii de brigăzi artistice, iar în fiecare vineri seara, în cadrul acestui studio, brigăzile artistice bucureștene vor prezenta pentru exemplificare spectacole. Ele vor fi, ca de obicei, urmate de discuții.

O NOUĂ FORMAȚIE CORALĂ

A luat de curînd ființă un cor al Universității din București, format din 140 de persoane. Dirijorii corului sînt Dinu Stelian, Ion Vanica, Constantin Palade și Zaharia Popescu.

SPECTACOLE ÎN CENTRE MUNCITOREȘTI

Un colectiv format din cîntăreții Ladislau Konya, Zoe Dragotescu, Maria Șindilaru și balerinii Valentina Massini, Lizi Lindon Alexe, Gheorghe Constantinescu, de la Teatrul de Operă și Balet și cîntăreții Cella Tănăsescu și Ludovic Spiess, de la Teatrul de Operetă, prezintă un ciclu de spectacole în centre muncitorești, la Sighișoara, Mediaș, Hunedoara, Lupeni, Deva, Petroșeni.

„ȘARJELE REVISTEI"

Colectivul Teatrului de Stat de Estradă din Deva, după un turneu în interiorul țării, prin orașele țării, va fi începînd de luni spectacolele capitalei noastre pentru vîrstnici.

Dintre tablouri amintim : „Nu mă joc cu fericirea", „Legendele castelului", „Fiare vechi, mărunțiș vechi", „Țăndărică" iar dintre bucățile muzicale : „Sînt mereu bine dispus", „Tovarășa Lume e deșteaptă", „Coșmăncuța", „Coșmăncuța de V. Vescelovski.

PREMIERE NOI LA TEATRUL DE STAT DIN PLOIEȘTI

Anul acesta, Teatrul de Stat din Ploiești și-a deschis stagiunea cu piesa lui Gh. Vlad „Indrăzneața". Premiera a avut loc la gospodăria colectivă milionară „Baba Ana" și a trezit un deosebit interes în rîndul colectiviștilor.

În luna decembrie, pe scena teatrului ploieștean vor fi prezentate 2 noi premiere. La 1 decembrie, cu prilejul celei de-a 400-a aniversări a lui Lope de Vega, va avea loc premiera piesei „Steaua Sevilliei". În luna decembrie va fi prezentată în premieră și piesa lui Evgheni Schwarz „Umbra", în regia lui Victor Moldovescu și scenografia lui Camilo Osorovitz.

AVANCRONICĂ MUZICALĂ

„SIMFONIA a IX-a" de A. Bruckner în prima audiție la București • O violonistă de înaltă clasă din R. P. Bulgaria

Concertele din 24 și 25 noiembrie ale orchestrei simfonice a Filarmonicii „George Enescu" vor fi dirijate de artistul emerit Mircea Basarab.

Programul încadrează, între două lucrări simfonice, o piesă concertantă de mare farmec și atractivitate, unul din cele 8 concerte pentru vioară și orchestră de W. A. Mozart, și anume cel în Sol major, nr. 3, pe care îl vom asculta astfel în interpretarea care ofică temeinice garanții de autenticitate a stilului și de reală ținută artistică, datorită personalității violonistei ce va apare ca solistă. Este vorba de Dina Schneidermann din R. P. Bulgaria, violonistă sovietică, stabilită de cîțiva ani în Bulgaria. Ea s-a născut la Odesa, orașul care și-a statornicit de mult reputația unui centru muzical, căci Sviatoslav Richter, David Oistah și Emil Ghilels, ca de altfel și alți mari muzicieni sovietici, sînt toți din Odesa. Copil minune, Dina Schneidermann a beneficiat de excelenta școală violonistă sovietică, avînd norocul deosebit de a fi fost îndrumată din copilărie de prof. Stolearski, eminentul pedagog sovietic care a format și pe neuitatul David Oistrah. Talentul și școala deosebite ale tinerei violoniste au fost consacrate de premiul I cucerit la Concursul internațional din cadrul Festivalului Mondial al Tineretului și Studenților de la Berlin și în ultimii ani printr-unul din primele premii ale Concursului internațional de la Geneva. Avem deci bune garanții că interpretarea Dinei Schneidermann va reda întreaga gamă de idei și sentimente, exprimate de Mozart în acest concert de tinerețe, compus la Salzburg în anul 1775, cînd autorul avea doar 19 ani. S-au scurs de la apariția acestei lucrări concertante aproape 19 decenii, dar ca orice creație mozartiană, Concertul în Sol major își păstrează deplina tinerețe, prospețime, cînd, emoționînd și punînd stăpînire pe inimile auditoriului, Richard Wagner explică astfel minunea supraviețuirii în timp a muzicii mozartiene : „Mozart a ridicat forța de expresie a instrumentelor la o astfel de înălțime, încît ea cuprinde în sine toată adîncimea nesfîrșitelor aspirații ale inimii omenești".

Concertele din 24 și 25 noiembrie vor încheia cu **„Două capricii pentru orchestră"** de Theodor Rogalski (1901 — 1954) lucrare mai rar executată, a regretatului compozitor și muzician romîn. Datînd din anul 1932, cele „Două capricii pentru orchestră" sînt destinate unei formații simfonice ieșite din comun, alcătuită din instrumente de suflat, percuție, pian și instrumente de coarde din al căror grup lipsesc viorile.

Lucrarea de fond și de mare exigență artistică a acestor concerte este neîndoielnic **„Simfonia a IX-a, — în re minor"** de Anton Bruckner (1824 — 1896), compozitor austriac, a cărui creație simfonică, vocal-simfonică, corală și de cameră se integrează în curentul romantismului întîrziat, inrîuriț cu deosebire de estetica și drama wagneriană. „Simfonia a IX-a" a maestrului austriac este și „cîntecul de lebădă" al său. Moartea a întrerupt terminarea simfoniei din care autorul n-a putut desăvîrși decît 3 părți. Ca și Simfonia a VIII-a de Schubert, ultima lucrare simfonică a lui Bruckner este deci o „Neterminată". Și totuși au ne aflăm în fața unui „tors" simfonic, ci a unui monument muzical finisat dar incomplet.

Cele 3 părți ale Simfoniei a IX-a de Bruckner alcătuiesc prin proporțiile lor grandioase și mai ales prin bogăția conținutului emoțional ca și prin măestria remarcabilă a dezvoltărilor simfonice, o operă unitară, organic închegată, de adîncă expresie și solemnă monumentalitate. Artist modest și aproape anonim în timpul vieții, Anton Bruckner a fost, ca și contemporanul său, compozitorul francez Cesar Franck, unul din marii organiști ai secolului trecut. De aceea el trăiește orchestra, mărită pînă la limitele orchestrei wagneriene, ca pe o imensă orgă, cu o sferă largă de registre și timbruri. Cu acest instrument colectiv, puternic și colorat, folosind o dinamică foarte nuanțată, Bruckner ne emoționează prin căldura sinceră cu care revarsă asupra auditoriului o mare abundență de motive și melodii, prelucrate cu a magistrală măestrie.

V. CRISTIAN

„ADAM ȘI EVA" —

noua comedie a lui Aurel Baranga — a intrat în repetiție

Nu-i premieră în sala de spectacole, ci repetiție în foaierele teatrului. Într-adevăr, începe repetițiile unei noi piese. Cel mai emoționat pare a fi — și de asigur pe bună dreptate — Aurel Baranga, autorul piesei **„Adam și Eva"**, venit la prima întîlnire cu directorul de scenă al spectacolului — artistul poporului Sică Alexandrescu — și cu interpreții, artiștii poporului Grigore Vasiliu-Birlic și Alexandru Giugaru, artiștii emeriți Silvia Dumitrescu-Timică și Niki Atanasiu, artiștii Simona Bondoc, Mihai Fotino, Dem Rădulescu, Ovid Teodorescu, Eugenia Bazon, Igor Bardu, Marian Cudac și alții, care alcătuiesc distribuția a două — pentru a face chiar el lectura noii sale lucrări.

— Ce este „Adam și Eva" ?

— Prima comedie a lui Aurel Baranga. E foarte comedie, satiră sau farsă sentimentală ?

— Comedie, din care însă nu am exclus elementul dragoste.

— Pentru ce se intitulează piesa „Adam și Eva" ? Are cumva vreo legătură cu personajele biblice ?

— N-are altă legătură decît aceea că eroii se numesc ADAM... Vintilă și EVA... Pandele.

— Așadar ?...

— Comedia vorbește despre o dragoste frumoasă și civeva năravuri urîte ce trebuie stigmatizate.

Intervine în discuție maestrul Sică Alexandrescu care ne spune că această este a noua piesă a lui Aurel Baranga pe care o pune în scenă.

— Ce părere aveți despre „Adam și Eva" ?

— Nu vreau să fac pronosticuri, dar doresc... lui „Adam și Eva" viață lungă. Piesa are aspecte care se înrudesc cu „Siciliana" și aspecte care o înrudesc cu „Mielul turbat". „Siciliana" se va juca pentru a 250-a oară, iar Mielul, după 13 ani, suge și azi la mai multe oi, deși nu e blînd ci turbat, afirmă zîmbind artistul poporului Sică Alexandrescu, pentru ca apoi să precizeze că publicul, ca întotdeuna, va avea de spus cuvîntul hotărîtor.

...Între timp s-au instalat cu toții în jurul mesei și lectura începe :

— Actul întîi, tabloul întîi...

Sandu NAUMESCU

SĂPTĂMÎNA PE ECRANE

„PETRE CEL ISTEȚ"

Petre este un erou popular care străbate țara, făcînd isprăvi pline de haz, niciodată fără rost, totdeauna îndreptate spre ajutorarea celor mulți și spre necazul asupritorilor pe care-i demască împreună cu slujitorii lor. Creatorii filmului i-au dat o puternică notă populară și laică, ceea ce își găsește adeziunea caldă a spectatorilor manifestată în rîsul sănătos ce punctează vizionarea. Se bucură astfel de o caldă apreciere și locul spiritual al actorului Iabanîev (Petre) și simplitatea mijloacelor cu ajutorul cărora regizorul a povestit cinematografic multiplele (poate chiar prea multiplele) aventuri ale eroului său

Ceea ce cucerește este de asemenea profunda valorilicare a folclorului care se face cu prilejul acestui film, precum și autentic. talea scenelor din viața Bulgariei din urmă cu sute de ani. Această maniera realistă de a descrie pe eroi și cadrul acțiunii își găsește o deosebită amploare în crearea atmosferei tîrgului, a bazarului plin de culoare în care se petrece ultima parte a întîmplărilor amuzantului film.

B. DUMITRESCU

„O SLUJBĂ SIGURĂ"

Emmano Oimi, scenaristul și regizorul filmului „O slujbă sigură" a încercat o încrucișare, ginditâ critic, în viața funcționărimii milaneze și, pentru a-și realiza țelul îi obligă pe spectatori să asiste la peripețiile unui tînăr dornic de satisfacții birocratice, peripeții povestite anost, necinematografic. Accentul critic țintește cîteva banale ticuri funcționărești, deloc caracteristice, iar finalul cînd Dome-nico, unul dintre curier este avansat funcționar la contabilitate, anihilează complet și umbra de satiră încă timidă a tentativei. O anemică punere de drăgoste care, vitaminizată, ar fi putut să-i scoată din anonimat pe protagoniști, e pierdută pe drum.

Pe lîngă plictiseala pricinuită de filmul propriu zis, spectatorii trebuie să mai suporte o bandă sonoră realizată în laboratoarele Studioului Bucureșt. Sincronizarea, (aceiași pare) sună ca jel și pe dale de marmură și pe podele de fier.), abundența în formulări ca „o să fie frumos (ah, Raikin, Raikin), „absolvent al școlii medii" (mi lăneze evident !!!), etc. ca să nu mai vorbim de faptul că textul cupletului debitat în noaptea revelionului — o cascadă de poante, pare-se, judecînd după veselia comesenilor — rămîne netradus.

I. DELEANU

„MOARTEA ARE O FAȚĂ"

Horst Besseler și regizorul Joachim Hasler de la studiourile DEFA au conceput un film demascator pentru unelti rile revanșarzilor vestgermani, film ce debutează ca dramă psihologică. Experimentînd nociva substanță „L" în laboratorul unui mare concern, doi chimiști încep să-și dea seama de adevăratul scop al realizării acestei otrăvi care, în nici un caz, nu ar fi fost necesară ca bază pentru insecticide. Un stupid accident de automobil duce la pierderea fiolei periculoase care se rătăcește fără știrea nimănui în oraș. De aici încolo, drama psihologice i se substituie, treptat, tragicul fabulos al situațiilor căci, odată deschisă, fiola conține suficientă otravă pentru a nimici un oraș întreg. Amintind spectatorului nostru ideea lui Gopo din „S-a furat o bombă", filmul cineaștilor din R.D.G., deși constituie o pledoarie acuzatoare la adresa celor ce uneltesc din umbră împotriva vieții și a păcii, nu reușește totuși să rezolve pînă la capăt, convingător, cazul dr. Kramm. Filmările pe ecran lai sînt realizate de doi profesionisti buni ai imaginii (Joachim Hasler, Helmut Grewald), acordurile grave ale muzicii punctează adînc tragicul tensiunea dramatică (Hans-Dieter Hosalla) iar în rolurile principale revedem artiști de talent ai cinematografiei din R.D.G. : pe Gunther Simon, Christine Laszar, Franz Kutschera și alții.

Eugen ATANASIU

PREMIERA SĂPTĂMÎNII

„O SINGURĂ VIAȚĂ"

Pe scena Teatrului „Lucia Sturdza Bulandra" au debutat, de-a lungul anilor, numeroși dramaturgi, artiști amatori apreciați. Consecvent în sprijinirea creației orl. ginale, teatrul a lăsc in repertoriul său în actuala stagiune, premiera a două piese aparți. nînd unor debutanți „O singură viață" de Ionel Hristea și „Prostii sub ciar de lună" (titlu provizoriu) de Teodor Mazilu, ambele aflate acum într-un stadiu avansat al repetiților.

Ionel Hristea abordează o tematică de gravă rezonanță etică. Drama. turgul stringe laolaltă în apartamentul doctorului Mihalcea opt persoane cărora le cere pe parcursul unei singure nopți, prima din seria celor trei ale rebeliunii legionare din 1941 — fixarea unei poziții clare, nete, față de evenimentele singeroase din acele zile. Conflictul e declanșat de apariția în casa lui Ștefan Mihalcea a loa-nei, fiica unui muncitor, fost luptător în brigăzile internaționale din Spania, urmărită de bandele dezlănțuite și adăpostită de legionarului care îndată cu venirea la-nei, familia Mihalcea, apa-rent unită, își dezvăluie neomogenitatea, dictată de caracterul fiecărui personaj : unii, ca Mateias Ștefan, Mărioara și Nicolina găsesc forța de a răspunde teroarei legionare prin afirmarea încrederii în om, a demnității umane, alții, ca Iulian sau Alexandra, cochetează, la adăpostul unei pompoase frazeologii cu lașitatea, compromisul.

În viziunea regizorală a lui Lucian Pintilie și Adrian Georgescu care vor interpreta alternativ și ro. lul lui Mateias), piesa „O singură viață" va fi jucată de Nelly Șterian și Cezar Mărtuza, artiști emeriți, Lucia Mara, Nastasia Șova, Mirona Șotrop, Octavian Colescu și Mircea Albulescu.

I. MATEI

PORTATIV

● *COMPOZITORUL sovietic Aram Haciaturian a terminat recent o Rapsodie pentru vioară și orchestră inspirată de motive folclorice armene. Prima audiție a noii lucrări, interpretată de violonistul Leonid Kogan, s-a bucurat de o caldă primire.*

● *MARELE pianist sovietic Emil Ghilels a interpretat recent la Paris, acompaniat de orchestra „Lamoureux", trei concerte pentru pian și orchestră de Poulenc, Mozart (în do major) și Chopin (în mi minor).*

● *LA NUMAI 14 ani, micuța pianistă franceză Viviane Gomori a cunoscut un deosebit succes ca solistă a unor concerte date de orchestra filarmonică din Oslo.*

● *ORCHESTRA de cameră din Moscova, de sub conducerea dirijorului Rudolf Barșai, urmează să concerteze în Franța la începutul anului viitor.*

ECOURI

● DUPĂ ce a fost protagonistul filmului lui Pietro Germi „Divorț italian", premiat în acest an la Festivalul de la Veneția, actorul Marcello Mastroianni va apare în filmul „Casatorie franceză". Regizorul viitoarei producții a studiourilor din Franța este Michel Boisrond.

● „OCHELARII PISICII" este originalul titlu al unui basm modern pe care-l filmează regizorul cehoslovac Vojtech Jasny cunoscut ca realizator al filmelor „Dorința" și „Am supraviețuit morții mele".

● CELEBRUL operator de film mexican Gabriel Figueroa va apare în postura de regizor, realizînd în prezent filmul „Apelul în noapte".

● UN NOU film a cărui vedetă e popularul comic Fernandel : „Căluțul fericirii la Cattle" se turnează actualmente în Franța.

● Valoroasa artistă de cinema Simone Signoret va fi principala interpretă a noului film pe care-l pregătește regizorul Henri Georges Clouzot (autorul filmului „Salariul groazei").

● „NU SÎNT EU, E UN ALTUL" se intitulează cea mai recentă comedie cinematografică a regizorului francez Jean Boger. Printre interpreți se află : Fernand Ledoux, Jean Poiret, Michelline Daix etc.

● REGIZORUL italian Renato Castellani filmează la Messina „Mare Matto" („Marea nebună") avînd ca protagoniști pe Gina Lollobrigida și Jean Paul Belmondo.

● VIITORUL film al regizorului Pietro Germi va fi inspirat dintr-o carte a cunoscutului prozator italian Alberto Moravia și va avea titlul „Vremea ințelepciunii".

● MARELE cineast sovietic Serghei Iutkevici pregătește realizarea unui film (coproducție sovieto-polonă) consacrat perioadei trăite de Vladimir Ilici Lenin în Polonia.

● FILMUL polonez „În golful urșilor albi" a fost distins cu premiul Kalinga, decernat de un juriu internațional pe lîngă cel de către UNESCO, pentru a răsplăti o realizare cinematografică excepțională în domeniul științei, educației și culturii.

● „DULCE PĂSĂRE A TINEREȚII" constituie o nouă adaptare cinematografică după teatrul lui Tennessee Williams. Filmul, realizat de regizorul american Richard Brooks are în distribuție pe : Paul Newman, Geraldine Page, Ed. Begley, Shirley Knight etc.

● PRINTRE filmele prezentate în luna octombrie la Festivalul cinematografiei internaționale de la Beirut (Liban) se află „Cîntec de leagăn" al tînărului regizor sovietic Mihail Kalik, „Thérèse Desqueyroux", recenta realizare a cineastului francez George Franju. filmele japoneze „Fericire numai pentru noi" și „Onnamai", precum și „Shahid", o producție a cineaștilor din Pakistan.

TEATRUL MUNCITORESC C.F.R.:

„CORABIA CU UN SINGUR PASAGER" de Dan Tărchilă

Autorul celei de-a doua piese originale reprezentată în actuala stagiune de teatrul din Giulești a debutat cu „Marele fluviu își adună apele", de lipsită de calități promițătoare pentru un incepător, obținînd o încurajare foarte generoasă.

N-aș crede că din aceasta își prinde autorul să fi tras concluzia că dramaturgia e o treabă ușoară, că și succesul, în teatru, e o floare minunată care crește sălbatic din cîmpul vieții, că ne condus spre propria sa profesiune, și pe care-l vedem devenit chirurg el însăși și asistent al tatălui său adoptiv. Și mai vedem, pe fiu, tulburat de faptul că tînăra sa soție, medic de specialitate, și chiar în același serviciu, e pe punctul de a-l părăsi, atras, printr-un sentiment neînțeles, de către un pictor. Jora-tatăl privește cu multă dezaprobare suferința de livre a lui Jora-fiul, și, în loc să se comporte patern, adică să caute să restabilească armonia între cei doi tineri, se pierde în introducții o expresie cam tare, „bgă fitiul", și o ponegrește bruftal pe nora sa, care nu pare să justifice prin nimic o asemenea pornire de antipatie, și chiar de ură. Sentimentele acestui om față de fiul său adoptiv sînt extrem de bizare, și apar neverosimile, sau bizarerii de către autor pînă la forme de naivă exagerare, chiar și după ce vom afla că Jora-senior este un orgolios. Insingurat, un individualist și un misantrop ; iubirea fiului față de soția sa le contrariază în orgoliul patern care domină afectivitatea sa. Se constată că Jora are comportări mizantropice, în totală diferență orgolioasă, față de toți cei ce-i înconjoară, impulsi ființă de bolnavii săi, pe care-i salvează din ghiarele morții cu un tehnician magistral dar insensibil. Acest om cîndat este deci singurul pasager al corabiei individualismului și mizantropiei (dacă nu cumva e în acelaș timp, și corabia și pasagerul), descoperire metaforică, aparent clasică, apare confuză și neadevărată), iar tema dramei este părăsirea conceptuilor permise, condamnate, reprezentate de eroul, și trecerea pe poziția activă a unui personaj care, cîștigă sufletești adînci cu oamenii, a încrederii și partidului comune la muncă și creație colectivă.

Intreg acest proces se va consuma într-o singură noapte, la declanșarea lui contribuind, deopotrivă, criza subită, și căsătorirea tînărului Jora, dublu intervenție chirurgicală asupra unui tînăr savant biolog, grav rănit într-un accident de motocicletă (titulație ce seamănă cu cea a eroului lui Dorin Dorian din „De n-ar fi iubirea") și alte întîmplări mai mult sau mai puțin provizoriu dențiale a căror morală o formulează, în termeni foarte simpli pentru unul lui Jora, colegul său, comunistul doctor Apostol. Morală profund justă, de adevăr evident și elementar, dar care nu rezultă din faptele însăși și nu se referă la datele inițiale, ci numai la cele finale ale diferită orgolioasă, față de toți cei ce-i înconjoară, impulsi ființă de bolnavii săi, pe care-i salvează din ghiarele morții cu un tehnician magistral dar insensibil. Acest om cîndat este deci singurul pasager al corabiei individualismului și mizantropiei pe care le atacă, să-l adîncească și să-l exprime în imagini de viață unitară și vie.

Colectivul Teatrului Muncitoresc C.F.R. a depus un efort deosebit de meritoriu pentru a feri corabia de stînci fatale și a izbuti un record de navigație primej. dioasă, între Scylla și Charibda, semnînd, în cursul cursului, prezente mai peste tot. Aceasta în ciuda de sobrietate, de simplitate, de metodă cu care mă pe linia unui dramatism continuu, este meritul regizorului Mihai Dimiu, care subtilizez cu multă plăcere. El a lucrat intens asupra personajelor, a căutat să le dea bogăție și complexitate, variație de profil, să creeze o atmosferă specifică a drama, și în parte măsură a izbutit. Dar resortul unui bun spectacol se află în altă parte, în mina scrii. torului. Interpretarea, bună ca nivel de ansamblu, a fost inegală, fără a coborî, decît rareori, sub nivelul corectitudinii onorabile. În rest nu închegat, nesigur, tulburat de decît cîteva roluri. Așa Necuțescu a reușit să învingă cea mai mare parte a dificultăților, creînd un personaj viu și interesant. Costel Gheorghiu, care la jucat pe doctorul Apostol, a reușit același tur de forță în încercarea unui erou încă mai descărnat decît primul, făcîndu-l să trăiască și să respire, cu simplitate și umor. Pe tînărul Jora, eroul unei drame amoroase false, Paul Ioachim l-a jucat cu o nesiguranță mirată, nu fără bune momente de sinceritate. Partenera sa, Maria Georgescu-Pătrașcu, a căzut deseori în ispita melodramei, fără a cădea însă în stridență comică așa cum a fă. cut Mircea Cruceanu, celălalt partener, interpretul piciorului. Plin de haz, ca totdeauna, Traian Dănceanu a realizat o prezență roșiatei unui bolnav curios și încucă lume. Ion Gheorghiu, în rolul profesorului academi. cian și Astra Dan, în rolul misteriosului locotenent de militie, au luptat din greu cu două personaje aproape, fără rol. Buna actrișă care e Marja Anghelescu a dat o înfățișare foarte originală, bine studiată, roluiei de soră-primă a serviciului chirurgical. În aparițiia laisei Georgescu, Elisabeta Rălea a confirmat o excelentă impresie anterioară. A fost adolescentul ad dramei a fost foarte neinteresant și necorespunzător în interpretarea lui I. Azoiței. Corado Negreanu a dat căldură și simplitate de bun efect, rolului unui muncitor bătrîn. Într-un alt rol de soră de spital, cărela autorul i-a încredințat misiunea de a intra și a ieși, Dana Comnea a făcut exact ce i s-a cerut.

Radu POPESCU

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Magazin

ANUL VI — Nr. 269
Sîmbătă
1 decembrie 1962
8 pagini — 1,50 lei

DIN SUMAR:

PE DRUMURI EGIPTENE
ALEXANDRIA
Note de călătorie de Const. SÎRBU

PEDEAPSA INFANTILISMULUI
de Dan DEȘLIU

CRONICA TEATRALĂ
de Radu POPESCU

DIN LUMEA LARGĂ

MEDICUL VĂ SFĂTUIEȘTE
PERICOLUL UNOR TRATAMENTE EMPIRICE

Mica bibliotecă „Magazin"
O SPĂLASE MOARTEA...
Povestire de Juan Carlos Mauri (Argentina).

NOTE DE TELESPECTATOR

ȘAH — REBUS — UMOR

ELECTRONICA 1962

Reglorul Victor Romanescu și muncitoarele Stela Nistor și Maria Cihodaru la banda de aparate „Modern".

„Aici postul de radio București. Transmitem programele noastre pe lungimile de undă...". Și vocea crainicului se revarsă în toată încăperea. Aparatul de radio „Romanța", „Timiș", „Enescu" sau alt tip aflat într-un colț al camerei, a devenit, pentru cei mai mulți dintre noi, un lucru indispensabil, cu prezența căruia ne-am obișnuit din prima clipă cînd l-am adus în locuință. Dar cine sînt constructorii, cum se străduiesc ei să realizeze aparate cît mai bune, iată întrebări pe care și le-au pus unii fără să-și poată răspunde. În rîndurile ce urmează vom căuta să le răspundem.

De la „Record" la „Modern"

Ne aflăm în cabinetul tehnic al uzinelor „Electronica". O sală lungă, despărțită aproape în două de un perete cu ochiuri de sticlă. Într-o parte, rafturi pline cu cărți de specialitate, cercetate de foarte mulți dintre muncitorii sau tehnicienii întreprinderii. În cealaltă jumătate, o adevărată expoziție. Pe stative, pe rafturi, sînt rînduite aparate de diferite mărimi și forme. Și toate fabricate în aceeași întreprindere.

— Fiecare reprezintă o carte de vizită a uzinei, încerc să leg discuția, referindu-mă la această interesantă colecție de aparate de radio.

— Nu sînteți departe de adevăr, ne răspunde inginerul Eremia Mihăilescu, șeful cabinetului tehnic. Se găsesc aici toate radioreceptoarele produse de Uzinele „Electronica", din anul 1949 și pînă în prezent. Peste 50 de tipuri de aparate, proiectate și realizate de către muncitorii noștri, fără a mai pune la socoteală o serie întreagă de piese fabricate tot aici.

— Adică ?...

— Este vorba de comutatoare de undă, de transformatori, difuzoare de cele mai diferite tipuri, scale de radio și multe altele.

„Peste 50 de tipuri de radioreceptoare realizate de muncitorii noștri...". O asemenea cifră cuprinde în ea un efort colectiv, o strădanie permanentă pentru crearea unor aparate din ce în ce mai bune, moderne. Cine nu ține minte primul radioreceptor? Se numea „Record". Era modest, fără pretenția de a atinge performanțe ridicate. Avea două lungimi de undă, o scală circulară și un difuzor destul de mic ca putere.

Victor TEODORU

● *(Continuare în pag. 3-a)*

Artista emerită Magda Ianculescu trăiește o dublă satisfacție: a fost numită recent lectoră la Conservatorul „Ciprian Porumbescu" și dă viață, pe scena Teatrului de operă și balet al R.P.R., eroinei lui Massenet, „MANON" (așa cum o vedem în fotografia noastră).

IN PAGINA 8-a, CONVORBIREA NOASTRĂ CU SOPRANA MAGDA IANCULESCU.

„Cum i-am cunoscut"

AMINTIRI DESPRE DELAVRANCEA

de I. PELTZ

Opera sa literară am cunoscut-o încă din copilărie. N-am să uit niciodată pe acel fioros **„domnu' Vucea"** — profesorul anacronic, care își preschimba elevii în servitori, care persecuta pe cei săraci și ocrotea odraslele burtă-verzimii și care, ca mijloc suprem de educație, avea nuiaua. N-am să uit personajele din **„Apus de soare"**, din **„Viforul"**... Făceam pe dracu în patru și izbuteam să-mi procur biletul de intrare la Teatrul Național.

Cu inima în zbatere ascultam tiradele înflăcărate ale legendarului Ștefan cel Mare, întrupat de maestrul Nottara, decanul artiștilor noștri.

Țineam cu tot dinadinsul să-l cunosc personal pe autorul atîtor pagini de proză substanțială și al teatrului care mi-a oferit ceasuri de neuitată încîntare.

Și, într-o noapte de iarnă, visul mi s-a împlinit. Iată în ce împrejurare :

...În acea mahala bucureșteană unde m-am născut și mi-am petrecut copilăria, ne adunasem cîțiva băieți să organizăm un cor. Eram, toți, cam golași, cam pirpirii.

Printre ei, unul — ucenic la o croitorie — era șchiop, iar doi tușeau de mama focului. Li se citea pe obraz prezența cumplitei boli care cutreiera întreg cartierul. Nici ceilalți nu erau prea fericiți.

Ne adunasem la o lăptărie, în strada Traian, spre Calea Dudești, al cărei patron își lăsase prăvălia pe mîna nepotului, Ianache.

Era un tinerel — să tot fi avut optsprezece ani — pe care noi, ceilalți mai mici, îl luam, așa, fără izmeneli și cam „la sigur" :

— Mă, neamule, dă-ne cîte-un lapte pe datorie !

— Cum așa ? se mira Ianache.

— Păi mergem, mă, cu **„moș-ajunul"** și-ți plătim. N-avea nici o grijă !

— O să mă bată unchiu !

— O să te bată ! Auzi vorbă ! Știe el că ne-ai dat lapte — trei căni — că nu bem toți : numa' șchiopu' și oftico șii ăștia ! Trei căni! O să-ți cumpărăm și o muzicuță !

Știam cu toții că Ianache, care deseori stătea cu noi de vorbă și ne mărturisea „of-ul" lui — moare după o muzicuță de gură.

— Bine ! Vă dau ! Vă dau la toți ! Și pîine vă dau ! Dar... repede ! Să nu vie unchiu' !

● *(Continuare în pag. 4-a)*

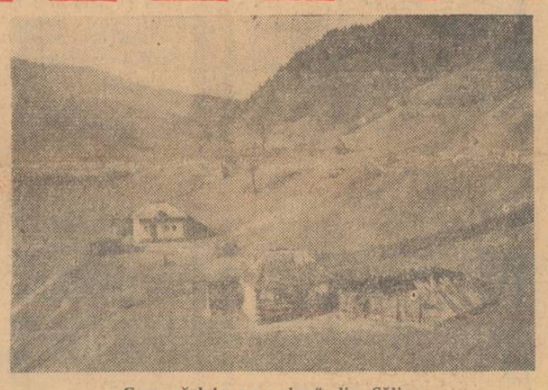

Case răzlețe cu „obor" din Sătic.

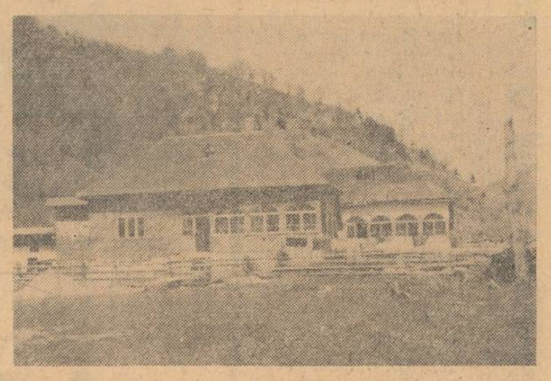

Locuințe noi ale țăranilor din Sătic.

Săticul DE SUB PIATRA CRAIULUI

Pînă la Săticul de sub Piatra Craiului, așezat pe cursul superior al Dîmboviței — pînă mai deunăzi nu se putea străbate decît cu mare greutate și doar pe două căi : peste o curmătură înaltă, căreia în grai local i se spune „pă Pleașe" și prin „chei", adică prin gîrla ce abea-și făcea loc printre pereți înalți de stînci de calcar; rar cu căruța... și mai mult cu piciorul, pe o potecuță îngustă care șerpuia la o oarecare înălțime de-a lungul versantului nord-estic al Dîmboviței și căreia i se spunea pe „brîu".

In felul acesta putem spune că Săticul era ca și izolat de restul lumii. O situație destul

Ion CHELCEA
cercetător la Muzeul Satului

● *(Continuare în pag. 4-a)*

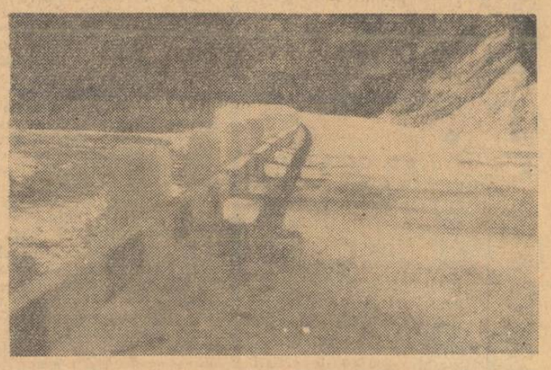

Noul drum care trece prin cheile Dîmboviței, construit recent.

ÎN PAS PRIN BUCUREȘTI

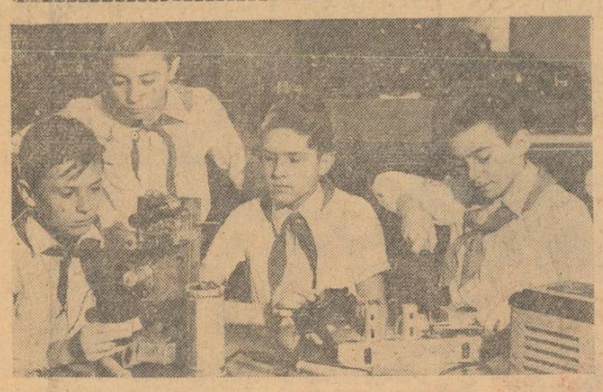

Legenda spune că numele cartierului Cotroceni s-ar trage de la o veche întîmplare, petrecută pe aceste meleaguri cu veacuri în urmă. Se zice că pe la 1678 domnitorul Țării Românești, Șerban Cantacuzino, aflînd că vrăjmașii lui au urzit planul de a-l urmări și de a-l ucide, a poruncit să se pună potcoavele la cai invers, ca să se creadă că merge spre direcția opusă, și s-a refugiat în pădurile seculare din apropierea Bucureștilor, unde a stat „cotrocit" (pitit, ascuns) trei zile și trei nopți. Pare-se că de la cuvîntul arhaic „cotroci" se trage și numele de Cotroceni...

Fără îndoială, legenda este dăruită cu multă fantezie populară, devreme ce „moșia Cotroceni" este pomenită încă la 1614 în hrisovul lui Radu Mihnea-Vodă, prin care acesta dăruiește lui Stoica Vătaful, Predei și lui Istfan, „moșia Cotrocenilor din cîmp, din apă, din pădure și din hotar pînă în hotar, oricît se va alege, pentru că este a lor bătrînă și dreaptă moșie, de la moșii lor din zilele altor domni bătrîni". Deci, după calcule incerte, dar probabile, existența Cotrocenilor s-ar putea data pe la 1540.

Așadar, mai bine de 400 de ani au fost aceste locuri martore la întîmplări care au format și întregit istoria frămîntată a Bucureștilor. De multe ori ni se pare de necrezut atît ne obișnuim cu decorul cotidian al unui cartier sau altul, încît adesea

Pia RĂDULESCU

(Continuare în pag. 3-a)

COTROCENI

Sus : Cerc radiofonist la Palatul Pionierilor ; Jos : Căminul

BARBU DELAVRANCEA — autoportret în peniță la volumul „Sultănica", dăruit viitoarei sale soții în 1885

DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI

UZINA „Iunii tehnik" din Moscova a început să producă ochelari-aparat de radioreceptie. La montura ochelarilor este montat un aparat de radioreceptie miniatural, pe bază de semiconductori, care receptionează emisiile unor stații care au amplificatori de sunet. Ochelarii-aparat de radioreceptie pot fi folosiți la fel de bine în cameră, în excursii, la pescuit și la vînătoare.

●

LA LONDRA există un club ai cărui membri locuiesc în case și castele străvechi și nu folosesc în locuințele lor nimic din ceea ce a fost

inventat după anul 1500. Recent, doi onorabili membri ai clubului au fost excluși pentru că s-a aflat că și-au instalat telefon.

●

BUBBIO DI ASTI din Italia a străbătut în viața ei nu mai puțin de 150.000 km. Fiește pe jos. Și nu de dragul unor performanțe sportive. Din 1918 ea lucrează ca poștăriță și totuși Administrația poștelor nu s-a îndurat să-i aprobe pensia. Pînă la urmă, pensia i-a fost acordată după ce statisticienii au calculat kilometrii pe care ea i-a străbătut în activitatea de aproape o jumătate de secol.

●

MAI MULȚI răufăcători s-au introdus în biblioteca lui Harry Truman, unde fostul președinte al S.U.A. păstrează mai ales lucrări personale. După cît se pare, „operele" expreședintelui nu interesează pe nimeni în afară de autorul lor. Hoții le-au lăsat neatinse dar s-au grăbit să fure o colecție de monede americane aflate în bibliotecă și care datează din timpul lui George Washington.

●

SUB TITLUL „Vulpea neagră" cineastul american Louis Clyde Stouman a realizat un film documentar cu vădit caracter antinazist, folosind filmări, fotografii și desene. Comentariul este rostit de către Marlene Dietrich care a contribuit și la realizarea peliculei, fapt pentru care a fost defăimată și insultată cu prilejul vizitei ei în Germania occidentală.

●

FUNCTIONARII vămii din Ceylon au aruncat în apa mării un număr de 10.000 de exemplare de reviste americane pe care marinarii din S.U.A. au încercat să le introducă în port pentru a le comercializa. Paginile acestor reviste aveau fotografii și conținut pornografic, anecdote și glume scabroase.

Interesant este faptul că revistele erau îmbibate cu o soluție specială și chiar dacă li se dădea foc nu ardeau, ceea ce dovedește că americanii au fost nu odată în situația de a-și „proteja" publicațiile.

●

TÎNĂRUL Lajos Posa, în vîrstă de 15 ani, elev la liceul „Mihaly Fazekas" din Budapesta, rezolvă probleme de matematică din programul universității. Împreună cu profesorul de renume mondial Pal Erdoes, tînărul matematician a publicat o lucrare din care o parte a elaborat-o singur.

●

DOI ARGENTINIENI, Leonardo Antico și Enrico Mazei, de profesiune pompieri, și-au ales pentru călătoria lor prin Europa o mașină de pom-

pieri producția Renault-1925. Ei speră — în taină — că fabrica producătoare le va oferi drept recompensă pentru această reclamă originală o mașină modernă gratuită.

●

ÎN R.D. GERMANĂ, o dată cu apariția celui de al 6-lea volum suplimentar, a fost încheiată, după 55 de ani, publicarea enciclopediei artiștilor Thieme-Becker, cuprinzînd 43 de volume. Această vastă lucrare oferă date privind aproximativ 200 000 de artiști de frunte din domeniile picturii, artelor grafice, arhitecturii, artelor plastice și artelor aplicate.

Meridiane

Aranjamentele „libertății"

În dorința de a fi mai informați asupra problemelor politice, studenții universității din Buffalo (S.U.A.) au obținut ca un cunoscut publicist marxist american Herbert Aptheker, membru al Partidului Comunist, să fie invitat a face în fața studenților o expunere cu privire la concepția comunistă despre lume. Desigur s-au găsit cercuri cărora nu le-a fost pe plac acest lucru și contra acțiunea lor s-a desfășurat în două etape, bineînțeles și cu sprijinul „justiției". Mai întîi cercurile respective au aranjat astfel ca în programul de expuneri în fața studenților să fie inclusă și o conferință despre fascism care să fie ținută de însuși liderul fasciștilor englezi Oswald Mosley. În ciuda protestelor puternice, Mosley a fost invitat în Statele Unite, a căpătat viză de intrare din partea oficialităților și și-a putut ține „expunerea" la universitatea din Buffalo.

Înainte însă ca Herbert Aptheker să poată veni să țină expunerea sa, „un cetățean" din New York, acționînd în numele cercurilor interesate, amintite mai sus, a cerut unui tribunal „să interzică această expunere pe motivul că o conferință despre comunism este contrară statutului universității și ar putea aduce statului american pagube ireparabile".

Fără să întîrzie, tribunalul a dat o aprobare „temporară" acestei cereri iar expunerea despre comunism a lui Herbert Aptheker a fost suspendată în așteptarea unei decizii a Curții Supreme a statului New York. În fapt s-a ajuns la înlocuirea unei expuneri despre comunism cu una despre fascism, folosindu-se în acest scop mecanismul în doi timpi al „libertăților" democrației americane. Comentînd această istorie corespondentul în Statele Unite al ziarului englez Daily Telegraph scria: „Problema aflată în fața Curții Supreme a statului New-York este: care e cantitatea de libertate de gîndire care poate fi permisă în universități?" După cum se vede au ajuns să pună la cîntar libertatea abia după ce marfa fascistă a și fost plasată. Se știe din experiența altor cazuri că procesul acesta de „cîntărire" poate dura multe luni în justiția americană. Și pînă atunci studenții termină anul, pleacă în vacanță și rămîn audienți involuntari ai preceptelor fascistului Mosley. Din fericire, după cum o arată alte fapte, studenții nu așteaptă cîntarul „justiției" și își caută singuri drumul spre adevărul comunist.

Forța colectivului

Acum doi ani, Galia Maevskaia, elevă la Școala tehnică de căi ferate din orașul Kuibîșev, a suferit un grav accident. Adusă în stare gravă la spitalul feroviarilor din Kuibîșev, chirurgul principal al spitalului, Timofei Maslov și colaboratorii săi, au făcut tot ceea ce le-a stat în putință pentru salvarea tinerei fete. În urma îngrijirii ireproșabile din partea acestui colectiv, viața accidentatei a fost salvată, dar tînăra elevă a rămas fără picioare. Rănile bolnavei se vindecau greu, fapt ce impunea o deosebită grijă din partea personalului spitalului.

Elevii școlii tehnice de căi ferate, colegi de-ai Galiei, o vizitau des pe aceasta și stăteau pe rînd nopți întregi, la căpătîiul ei, alinîndu-i durerile și încurajînd-o să-și recapete încrederea în forțele sale, în viață. Cu ajutorul neprecupețit al colegilor ei, Galia Maevskaia a reușit să-și termine și școala. La părăsirea spitalului, colectivul școlii i-a oferit Galiei în dar un autoturism „Moskvici" cu conducere exclusiv manuală.

Obținînd diploma de absolvire a școlii, Galia a început să lucreze la un birou de proiectări pentru construcții. Acum, Galia este studentă în anul I al Institutului politehnic unional. Nenorocirea nu a putut schimba firea veselă a Galiei. Cu ajutorul colectivului, Galia Maevskaia s-a reîntors în mijlocul lui.

În fotografie: Galia Maevskaia la bibliotecă. În dreapta ei, bibliotecara, care o ajută să-și aleagă cărțile de studiu de care are nevoie.

„Originalitate"

Presa occidentală și, în special, cea americană, a făcut și face un mare tapaj în jurul unui nou curent în arta plastică. Cu surle și trîmbițe, acest nou curent este denumit „noua realitate", „noul realism" etc. Ce este acest nou (și într-adevăr este ceva cu totul și cu totul nou) curent? Ce reprezintă el?

De curînd, la galeria de artă Sideney Janis din New York, s-a deschis o expoziție internațională cuprinzînd „operele" a 29 de reprezentanți ai acestui curent din cinci țări. „Operele" expuse la această expoziție sînt reprezentate — după cum relatează revista „Newsweek" — printre multe alte absurdități de: un burete de dimensiuni mari înmuiat în vopsea albastră; o sobă veche de bucătărie avînd atîrnată de coș o bucată de șuncă afumată; o uriașă pînză în ulei reprezentînd zeci de etichete puse unele peste altele etc., etc.

Numai din simpla enumerare a „operelor" expuse se poate vedea „originalitatea" lor. Nu trebuie să fii un mare specialist pentru a-ți da seama că „noul realism" nu este nimic altceva decît o absurditate, o negare fățișă a adevăratei arte, „un conglomerat de peisaj comercial, reclamă fățișă și comicsuri simplificate" — după cum recunoaște revista „Newsweek". În rîndul „pictorilor" care și-au expus „operele" se numără R. Indiana al cărui subiect preferat sînt niște „tăblițe indicatoare". Un alt „artist" este A. Warhol, șeful neoficial al curentului, autorul picturilor cu etichete pentru conserve. El declară fără pic de jenă: „Sînt obsedat de conservele de supă". „Crezul" artistic al lui Warhol este următorul: „Pictez tot timpul același lucru. Îmi place ideea repetării obiectelor, deoarece le vezi în permanență fără ca aceasta să te facă să gîndești asupra lor" (?!!).

După cum se vede, acești „artiști" nu fac altceva decît să copieze lucrurile din jurul lor care nu „te fac să gîndești". Mai mult, aceste idei, adică lipsa de gîndire, este exprimată și de unele persoane competente cum este Paul Selz, directorul expozițiilor de pictură și sculptură de pe lîngă Muzeul de artă modernă din New York. El a declarat textual: „Sîntem cu toții interesați în noul curent, deoarece el apare proaspăt și nou. Cerințele sale față de intelect și față de sensibilitatea artistică sînt reduse". (?!).

Aprecierile lui Selz asupra meritelor „noului realism" nu merită multă atenție. Din cele spuse de Selz trebuie însă reținut faptul că „cerințele sale (adică ale artistului) față de intelect și față de sensibilitatea artistică sînt reduse".

Completări la dosarul „Der Spiegel"

A trecut o lună din noaptea în care zeci de polițiști vest-germani au invadat birourile săptămînalului „Der Spiegel", de cînd cinci redactori ai acestei publicații au fost arestați. În săptămînile care s-au scurs s-a ajuns la demisia celor cinci miniștri liber-democrați din guvernul lui Adenauer, apoi la demisia întregului cabinet.

În repetate rînduri s-a subliniat că afacerea „Der Spiegel" are o serie de implicații interne și internaționale. Este evident că represiunile împotriva redactorilor săptămînalului urmau să constituie prima lovitură dintr-o acțiune orchestrată îndreptată spre lichidarea oricărei forme de opoziție față de politica primejdioasă a cercurilor revanșarde, militariste, vest-germane. Pe bună dreptate scria „Die Andere Zeitung": „Acțiunea întreprinsă împotriva revistei „Der Spiegel", ca preludiu și sprijin pentru legislația de stare excepțională, pentru eliminarea oricărei opoziții în rîndurile opiniei publice și în cadrul unor foruri guvernamentale ar putea să constituie un Reichstagsbrand (incendierea Reichstagului — N.N.)... Incendiul Reichstagului din 1933 a fost preludiul unei campanii deșănțate împotriva comuniștilor, social-democraților, sindicaliștilor, împotriva artiștilor liberali...".

Acesta este un aspect. Nu însă singurul. Numeroși observatori atrag atenția asupra unor fapte devenite cunoscute cu privire la forțele care au acționat din culise cu prilejul evenimentelor recente.

După cum se știe, după începerea campaniei „judiciare" împotriva revistei vest-germane, în cadrul arestărilor efectuate pe căi mai mult sau mai puțin legale, a fost arestat și un oarecare colonel Wicht. El a fost acuzat că ar fi pus în gardă revista asupra faptului „că se pregătește ceva împotriva ei". Se mai spune că acesta ar fi furnizat redactorilor săptămînalului o serie de informații „confidențiale" taxate ulterior ca fiind „secrete de stat".

Acest colonel nu este însă un ofițer de rînd. S-a stabilit că acesta aparține „Serviciului federal de informații", serviciu de spionaj cunoscut mai ales sub denumirea de „rețeaua Gehlen".

În R.F. Germană există două servicii de spionaj. Pe de o parte este vorba despre B.N.D. (serviciul de informații federal). Acest serviciu de spionaj este condus de fostul general hitlerist Gehlen. Al doilea serviciu este cunoscut sub numele de M.A.D. (serviciul de spionaj militar). B.N.D. este subordonată direct cancelarului Adenauer prin intermediul șefului de cabinet al acestuia, faimosul Hans Globke. Colonelul Selmayr, șeful M.A.D., este subordonatul direct al ministrului de război. În fapt și în drept el este deci la ordinele lui Strauss.

Din faptul că Wicht este salariatul lui Gehlen s-au tras o serie de concluzii interesante cu privire la relațiile dintre cele două servicii de spionaj și la cercurile care au acționat în spatele lor. Cu prilejul recentelor dezbateri care au avut loc în Bundestag, deputatul liber-democrat Doering a declarat că ar fi interesant să se afle care serviciu „de informații" a crezut că este util să colaboreze cu „Der Spiegel" și care anume serviciu rival de spionaj a crezut necesar că trebuie să lucreze într-un sens invers. Aceste cuvinte au stîrnit imediat interesul cancelarului Adenauer.

Interesul nu era cîtuși de puțin întîmplător. Pentru a înțelege pe deplin sensul interesului manifestat de cancelar este suficient să amintim că Gehlen este acel fost general hitlerist care a condus în timpul celui de-al doilea război mondial serviciile de spionaj pe frontul de est. După ce a reușit să-și salveze de la distrugere o parte din arhivele sale, Gehlen s-a predat în 1945 autorităților americane. Acestea nu au crezut de cuviință că Gehlen ar trebui tradus în fața tribunalului pentru a da socoteală de crimele comise în timpul războiului și l-au pus în fruntea unei rețele de spionaj aflată în slujba S.U.A. Faptul că rețeaua sa a devenit ulterior un serviciu oficial vest-german nu a schimbat întru nimic adevărata stare a lucrurilor.

„Oficial — scria în acest sens săptămînalul francez „Express" — Gehlen nu are de dat socoteală decît șefului de cabinet al cancelarului Adenauer, Hans Globke. De fapt, însă, Globke rămîne ostatec în mîinile americanilor, cărora le este întru totul devotat. Această precizare aruncă o lumină nouă asupra interveției colonelului Wicht. Dacă a pus redacția revistei „Der Spiegel" în gardă, după ce a făcut „expertiza" articolului incriminat și l-a declarat bun de publicat, aceasta se datorește faptului că Gehlen și în spatele lui, serviciile americane, au intrat în război împotriva lui Franz Josef Strauss".

Presa occidentală apreciază că este vorba despre o serie de divergențe de păreri între generalii vest-germani și noua conducere militară a Statelor Unite în legătură cu concepțiile militare ale Washingtonului.

În legătură cu acest aspect „Express" observa că atitudinea adoptată de clica generalilor vest-germani „a devenit unul din principalele obstacole în calea reconversiunii strategiei occidentale. Mizînd pe arsenalul nuclear în detrimentul forțelor clasice, pe șantajul cu războiul mondial în legătură cu cel mai mic conflict, pe o forță nucleară europeană independentă și cu capacități ofensive, Strauss a dus o polemică împotriva concepțiilor americane".

„Der Spiegel" a făcut critica manevrelor militare „Fallex-62" arătînd opiniei publice vest-germane pericolele care ar rezulta pentru ea și pentru cauza păcii dacă concepțiile militare ale lui Strauss și ale generalilor săi ar avea cîștig de cauză. Or, informațiile privind aceste manevre au fost procurate de către redactorii revistei prin intermediul unui ofițer superior care lucrează în rețeaua de spionaj condusă de Gehlen, în numele cercurilor conducătoare de peste Ocean, în slujba cărora se află acesta. Din toate aceste fapte „Express" — ca și numeroase alte publicații occidentale — trage următoarea concluzie: „Faptul că această informare a venit din partea rețelei Gehlen trebuia să dea de gîndit oamenilor politici germani: în afacerea „Der Spiegel" ei trebuie să aleagă nu între Strauss și revista „Der Spiegel" ci între politica lui Adenauer și Strauss și cea a președintelui Kennedy".

Criza guvernamentală declanșată în urma represiunilor îndreptate împotriva săptămînalului vest-german continuă. Aceasta arată criza gravă a politicii oficiale vest-germane dar mai scoate în evidență și faptul că cercurile militariste, revanșarde, nu doresc să se împace cu înfrîngerea suferită și că încearcă diferite manevre cu ajutorul cărora să continue politica lor periculoasă, contrară intereselor vitale ale populației din R.F. Germană, ostilă cauzei păcii.

Eugen PHOEBUS

Lîngă palatul lui Ibn Saud

Ziarul turc „Vatan" a publicat sub semnătura lui Șevket Sureyya Aydemir un articol intitulat „Regatele din Orientul Mijlociu și Statele Unite".

„Proclamarea Republicii Yemen a provocat panică printre regatele din Orientul Mijlociu. Puternica emoție și spaima din palatul lui Ibn Saud sînt explicabile pînă la un punct. Se știe că regele saudit este stăpînul atotputernic al petrolului din Arabia. Anual intră în tezaurul lui Ibn Saud 350—400 de milioane de dolari de pe urma petrolului, fără nici un control din partea statului. Fondurile afectate pentru căile de comunicații, învățămînt, spitale și instituții sociale reprezintă o sumă infimă în bugetul Arabiei Saudite.

În același timp, petrolul Arabiei este controlat de capitalul american prin intermediul companiei „Aramco". În felul acesta interesele lui Ibn Saud coincid cu interesele capitalului american în ce privește exploatarea zăcămintelor de petrol din Arabia. Dacă într-o zi proclamarea Republicii Yemen va avea repercusiuni și în Arabia Saudită și ca o consecință regimul monarhic din această țară va fi zguduit vor fi păgubiți atît Ibn Saud cît și America. De aceea între Ibn Saud și Statele Unite a început o nouă colaborare, în vederea imixtiunii în treburile interne ale noii Republici Yemen. În acest scop au fost mobilizate atît stocul de aur al lui Ibn Saud cît și armamentul american pe care îl deține, America trimite în continuare în scopuri agresive, avioane, și nu-și ascunde intenția de a-i întinde o mînă de ajutor lui Ibn Saud pentru restaurarea vechiului regim monarhic, exploatator în Yemen.

Acest vechi regim se baza pe înrobirea omului. În această țară cei care se cocoțaseră la conducere și-au asigurat huzurul și domnia bunului plac prin suprimarea părinților, fraților și altor rude apropiate ale lor. Astfel, imamul Ahmed, care a murit cu o săptămînă înainte de revoluție, își consolidase situația prin exterminarea a 27 dintre rudele sale. Nu trebuie pierdut din vedere nici faptul că în decursul celor nouă ani ai stăpînirii sale a fost exact de nouă ori obiectul unor atentate. În această perioadă sute de oameni au fost decapitați pentru vina de a se fi revoltat împotriva stăpînirii sale, samavolnice și brutale. Sistemul său de stăpînire teocratică nu a adus decît robie, exploatare și tiranie între granițele acestei țări, de la extremitatea sudică a Peninsulei Arabice. Dar aliata noastră, America, dorește, din nu se știe ce motive, perpetuarea acestor metode de guvernare și acestor regimuri tipice Evului mediu.

Direcția greșită a politicii americane provine din faptul că în vocabularul american nu își găsește încă loc formula „probleme sociale". Avioanele americane pot distruge sate și orașe, dar nu vor rezolva niciodată problemele sociale".

PE DRUMURI EGIPTENE

Alexandria

— ÎNSEMNĂRI DE CĂLĂTORIE —

Orașul de pe malul Mediteranei — Alexandria — este o adevărată poartă de intrare în R.A.U. Pe aici, vasele încărcate își lasă în mare parte mărfurile, aici poposesc multe din avioanele care vin dinspre Italia sau Grecia. L-am cunoscut într-o seară de iulie, cînd înaintea ochilor mei se contura ca un conglomerat de lumini electrice multicolore. Văzut de la înălțime, orașul Alexandria este întins, desfășurîndu-se de-a lungul falezei cu valuri înspumate. L-am cunoscut și venind dinspre pustiul Saharei.

Înainte de a-l fi întîlnit am făcut cunoștință cu un peisaj deosebit de original. Nu prea departe de intrarea pe barierele orașului, drumul trece prin niște stufărișuri imense, alcătuind bogata deltă a Nilului. Stufărișul e foarte înalt iar suvița de pămînt pe care se întinde drumul șerpuiește cu timiditate, parcă, încurcîndu-se și încolăcîndu-se ca o ață. Uneori ai impresia că te vei împotmoli în ape și în desișurile de trestie și că nu vei mai putea ieși niciodată. Pe deasupra capului săgetează aerul tot felul de păsări răpitoare care sterg din zbor ochiurile de apă, răpind vreo vietate acvatică: pește, broască sau cine știe ce pasăre măruntă. Sălbăticia deltei îți amintește de cea a nisipurilor din care abia ai putut ieși.

Și cînd totul se pare că s-a isprăvit, cînd apa și stuful au rămas în urmă ai în fața ta un tablou ciudat. Cît vezi cu ochii se întinde o cîmpie albă ca varul, un pustiu de var, de cretă pisată. Cristalele albe sticlesc în razele soarelui. Bagi mîna în puful lor și o afunzi adînc. E sarea rezultată din evaporarea unui mare lac, sarea rămasă atîta vreme nefolosită, un dar al naturii pe care pînă astăzi nu s-a găsit nimeni să-l folosească. O mare bogăție stă aici, în văzul tuturor. O bogăție peste care calci cu piciorul, pe care o spulberă vîntul. Am aflat că actualmente se fac pregătiri pentru valorificarea acestei sări și transformarea ei în produși chimici, utili industriei.

Nu departe de șesul cu nisip alb ca spuma laptelui se petrece o adevărată demonstrație chimică de laborator. Pentru aceasta însă nu este nevoie nici de eprubete, nici de retorte, nici măcar de chimiști. Singurul chimist este soarele care face ca totul în jur să fie fierbinte. Sub acțiunea solară, apa ce a mai rămas din marele lac, în bună parte secat, o transformă în vapori. Dar nu niște vapori cunoscuți de noi, ci alții, de culoare roșie, purpurie. Înaintea ochilor se desfășoară, așadar, un interesant proces de descompunere, este pictat un mirific tablou policromat. Treci pe lîngă această pîclă roșie care-ți dă impresia că în acele locuri arde pămîntul și intri printre primele case ale vechiului oraș ce poartă numele lui Alexandru cel Mare.

Orașul nu-ți dă de la început impresia monumentalității lui. O începe modest, cu vile nu prea înalte, cu grădini mari, cu pomi rotați.

Dacă ar fi să vorbim despre Alexandria ar trebui să spunem că are numai o singură dimensiune: lungime. De fapt orașul este o panglică de case care trece ca o vipușcă de-a lungul malului. La capete, această panglică are două noduri: cele două mărețe palate — Montazah, în partea de răsărit și Ras-el-Tin, în partea de apus. Ele fac parte din altele, multe ca număr, în care s-a lăfăit familia regală a cărei ultimă progenitură a fost regele Faruh, alungat cu peste zece ani în urmă din Egipt. Pentru a ne da seama de fastul palatelor, trebuie să arătăm că arhitectonica lor, grădinile ultra fanteziste, aranjamentul interior erau inspirate din fantasticele „O mie și una de nopți".

Să ne referim, de pildă, la Montazah. Ca să intri în acest palat trebuie să pătrunzi dincolo de zidul înalt ce-l înconjoară, să străbați alei întinse, să parcurgi pîlcuri de pădurici cu arbori exotici. În mijloc se înalță clădirea măreață, cu sclipitoare scări interioare, cu sute de camere. În „graba" sa, Faruh a uitat pesemne să-și ia bogățiile de aici, transformate acum în piese de muzeu. Pentru desfătarea privirilor regale, undeva, peste un ochi de apă, a fost construit un pod ce seamănă mai mult a dantelă de piatră. În grădinile de pe malul mării au fost clădite căsuțe din piatră, felurită și ca granulație și din punctul de vedere al culorii.

Acum, Montazah este văzut de oricine plătește o taxă de intrare sau o taxă de șirand. Prețurile sînt, ce-i drept, cam mărișoare.

Cu cei peste 1.500.000 locuitori ai săi, Alexandria este cunoscută ca un centru maritim și ca atare comercial. Pe bună dreptate i se spune capitala comercială a Republicii Arabe Unite. Acestei caracteristici i se mai adaugă cea de centru balnear și cultural.

Pe faleză se întinde o salbă de șranduri. Cele mai moderne, mai bine utilate, dispunînd de cabine confortabile sînt cele aparținînd unor cazinouri cum sînt: „Stanley", „Ikhlas el Chark", „Foul Mohamed Ahmed" sau hotelului „San Stefano" unul dintre cele mai mari din oraș. Interesant este că pe plaje sînt oameni care stau tot timpul sub umbrele, ferindu-se de soare. Mănîncă, beau sucuri răcoritoare, discută pînă cade amurgul.

Între șrandurile cazinourilor, pe plajă, sînt instalate ciuperci de pînză, sub care, în schimbul unei taxe mai reduse oamenii cu mai puțini bani vin să se bucure de binefacerile soarelui și mării. Cîte un întreprinzător etalează pe sfoară costumele de baie oferite spre închiriere. Și se găsesc amatori.

La Alexandria, ca și în alte orașe egiptene există o deosebire frapantă între restaurant și cazino. La primul se mănîncă liniștit pînă pe la ora 10 seara. După aceea, locul îl ia cazinoul, cu dans și program artistic, ceea ce nu se face la restaurant.

Într-unul din aceste cazinouri erau adunați tot felul de artiști din lume, angajați aici cu sezonul. „Arta" unora din ei era foarte dubioasă. De exemplu, pe scenă au apărut doi minuitori englezi de marionete, prezentatori ai descarnării omului după moarte și ai călătoriei oaselor lui spre neant. Cu nedescris cinism ei desfăceau în aer scheletele, le împrăștiau pentru a le readuna și apoi a reîncepe de la capăt „spectacolul" ce se desfășura în fața mesenilor... Pe aceeași scenă au apărut pe rotile doi echipieri ai formației „Parisul pe gheață". Adeseori, pe scenă sînt invitați și spectatorii, unii prinși fără vrere în vîrtejul patinatorilor pe rotile. Amețiți, ei coboară treptele spre mese, nemulțumiți de participarea nedorită la program. Dar, ce să-i faci, dacă artiștii au asemenea idei trăznite...

Așa-numitul cartier comercial — propriu-zis un bulevard — are clădiri masive, din blocuri de piatră, cu portaluri înalte. În această zonă, am mers într-o seară la un teatru unde se juca o piesă scrisă nu prea de mult, amintind de campania lui Napoleon în Egipt și de lupta poporului împotriva lui.

M-a surprins sala goală și aspectul ei. O splendidă trupă de actori a prezentat, în englezește, această tragedie napoleoniană. O făcea cu multă conștiință, slujind cu pasiune arta zeiței Thalia. Fiecare act avea un tablou ce se repeta mereu, ca un refren, înfățișîndu-l pe Napoleon încolțit de gînduri și deznădejde, căzut cu capul în mîini, pe o mesuță.

La unele cinematografe, între care și cel de la hotelul „San Stefano", rulează un program oarecum original. Pentru 14—15 piaștri, asiști seara, în grădină, la trei filme ce rulează în continuare.

De puțin timp, în Alexandria au început să funcționeze și întreprinderi industriale, completînd astfel fizionomia sa de oraș complex. Printre întreprinderi este și cea de asamblare a pieselor de automobile a firmei „Ford", precum și o fabrică de anvelope de cauciuc, stînd spate în spate. Desigur se mai poate vorbi și despre altele; ele au însă o mai mică amploare.

Am părăsit Alexandria pe alt drum decît cel de la venire, — drumul care duce prin mănoasa vale a Nilului. Totul era înverzit. Ici, colo, se zăreau cuiburile pentru porumbei, construite ca să adăpostească aceste gingașe păsărele ce rătăcesc prin piețele publice, îți ciugulesc din mînă, ți se așează pe umeri. Te impresionează sensibilitatea, omenia acestor țărani egipteni, prieteni ai păsărilor, iubitori ai frumosului.

Lăsăm în urmă vechea Alexandrie, cu vestita ei bibliotecă, tezaur al culturii vechi, arsă de mîna unor cotropitori fără suflet și minte. În mașină, ne facem vînt, drept evantai, cu un ingenios ghid al orașului avînd scris pe copertă un cuvînt de bun sosit în oraș.

Căldura își spune cuvîntul, rarefiind atmosfera și făcînd, prin intermediul unor efecte optice naturale, ca turnurile orașului să danseze ca niște feline baiadere.

Const. SÎRBU

LA PAS PRIN BUCUREȘTI

(Urmare din pag. 1)

ni se estompează din minte chiar imaginile văzute cu 5—10 ani în urmă. Au trecut doar doi ani de cînd urmăream în același cartier Cotroceni, schelele care se ridicau pe locul fostului parc din dreapta facultății de științe juridice. Iar acum ni se pare că nou și modernul cămin studențesc „6 Martie" — cu cele trei aripi ale sale, cu terase, mari și interioare elegante — se înalță acolo de cînd lumea! Și nu s-au scurs decît 9 ani de la Festivalul Tineretului și Studenților de la București, cînd a fost inaugurat și noul local al Teatrului de Operă și Balet al R.P.R. Totuși, astăzi, cînd ne instalăm comod în fotoliile moi și urmărim cum candelabrele își pierd pe nesimțite puterea luminii — avem impresia că rîsul lui Mefisto a răsunat din totdeauna pe această scenă, și că durerea lui Oneghin a înfiorat din totdeauna diafragma microfoanelor moderne...

Dar la ora plimbării noastre, sala este goală și doar cîteva vocalize și o vioară ce-și picură duios sunetele, anticipează reprezentația de seară. Ne îndepărtăm deci de sanctuarul muzicii și traversăm, trecînd peste podul Elefterie. Moment de impas: încotro s-o luăm? Pe strada dr. Lister, însoțind la pas troleibuzele 84, 88 și 89, pe strada Sf. Elefterie, sinuoasă și întortochiată sau pe bulevardul dr. Petru Groza? Optăm pentru ultima alternativă, fiindcă bulevardul lat și croit drept, ne făgăduiește o perspectivă mai largă.

Pașii trecătorilor răsună arar și izolat pe asfaltul umezit de capriciile toamnei prelungite: este o arteră liniștită, pe care doar vocile subțirele și ascuțite ale elevilor de la noua școală de 8 ani nr. 150 o desmorțesc la ore fixe, cînd intră și ies de la școală. Cîțiva metri mai încolo, într-un parc mic, gospodinele vor cu tot dinadinsul să contrazică calendarul. Improspătează florile sub privirile sceptice ale pomilor de culoarea lămîii: ei știu mai bine ca oricine că decembrie nu poate fi tras pe sfoară...

★

Intersectăm bulevardul Eroilor și cotim la stînga, de unde ni se înfățișează în toată amploarea ei, Academia Militară. În față, grupul statuar de mari dimensiuni, alcătuit dintr-un tanchist, un aviator și un marinar, amintește de vitejia consemnată de istorie a ostașilor noștri pe cîmpurile de luptă. Citim inscripția: *„Slavă ostașilor romîni, moștenitori ai tradițiilor străbune, luptători neînfricați împotriva fascismului, pentru libertatea și independența patriei!"*. De o parte și de alta, pe pereții largi ce stăvilesc scările, sînt sculptate scene din lupta înfrățită a ostașilor romîni și sovietici împotriva cotropitorilor fasciști.

Austeră și monumentală, Academia Militară străjuiește de pe deal toate împrejurimile: blocurile din față ridicate prin 1950, noul cartier Drumul Taberei, parcul de pe cheiul Dîmboviței, multe și cochetele străduțe cu nume de doctori: dr. Gr. Țăranu, dr. Nanu Muscel, dr. Iatropol, dr. Butoianu. Nici nu este de mirare că, aproape fără excepție, toate poartă nume de doctori, de vreme ce în imediata lor apropiere se află sediul bătrînului Institut de Medicină și Farmacie, ce-și are obîrșia în modesta școală de medicină înființată pe la jumătatea veacului trecut de Carol Davila. Această proeminentă personalitate a științei românești din secolul trecut a fost inițiatorul multor unități medicale și de învățămînt, cu rol de pionierat: școala națională de medicină și farmacie, serviciul sanitar al Principatelor Unite, școala veterinară, eforia spitalelor civile, institutul de chimie, spitalul oștirei, facultatea de medicină din București. Cu arcade înalte, cu sculpturi pe frontispicii, cu geamuri rotunde și bătrînești — imaginea institutului de astăzi nu este cu mult diferită de cea prezentată în fotografiile făcute cu decenii în urmă. Numai că, străcurrîndu-ne într-un grup de studenți care ies de la cursuri, sîntem aduși în plină actualitate de un singur cuvînt prins din zbor: izotopi radioactivi. Într-adevăr, angajați într-o discuție în care se pare că se înfruntă păreri diferite, studenții vorbesc despre folosirea izotopilor radioactivi în tratamentele medicale moderne...

Îi lăsăm să-și continue disputa în drumul spre cantină — fără-ndoială nu se vor liniști nici în fața supei aburinde și apetisante — și pornim mai departe. Traversăm strada Carol Davila și admirăm, pe partea stîngă, niște blocuțe noi, cu interioarele balcoanelor vopsite pastel. Prin zîmbetul culorilor, ele înveselesc strada, altminteri poate prea sobră...

★

La capătul bulevardului, privirea întîlnește un zid lung, ce se întinde pe multe sute de metri și care adăpostește... bucuria copiilor din București. Aici se află Palatul Pionierilor. Fostul castel regal de la Cotroceni, în care sălășluia odinioară monarhilor de odinioară, și-a deschis larg porțile pentru toți cetățenii cu cravate roșii ai capitalei. Și trebuie să vezi pe micile balerine învățînd „pas des deux" în sala oglinzilor, pe aeromodeliști făcînd din hîrtie și șipci sute de modele de nave sau pe radio-amatori stabilind legături pe calea undelor cu copii din diferite puncte ale globului — ca să-ți dai seama că bătrînul palat găzduiește într-adevăr talentul și hărnicia. De altfel, chiar din aceste zile, la Palat începe o perioadă foarte „aglomerată": copiii fac pregătiri pentru tradiționalul lor carnaval de Anul Nou, cînd se vor întîlni și vor petrece împreună deghizați în Feți Frumoși și Ilene-Cosînzene...

★

Mergem în continuare de-a lungul bulevardului dr. Gh. Marinescu și, din curiozitate de pieton, privim ferestrele caselor ce se înșiră pe mîna dreaptă: așternuturi puse la aerisit, flori pe pervazuri, cîte-o pisică stînd ghem la geam, cu aer impenetrabil de sfinx egiptean. E încă dimineață și stăpînii nu s-au întors de la lucru. Fără îndoială că la ora aceasta vom găsi destul de singuratecă și vechea Grădină Botanică din imediata apropiere...

Ca să ne convingem, pășim prin porțile ei și intrăm în lumea enigmatică, tăcută și plină de farmec a plantelor. Aici este împărăția științei care contrazice geografia: Asia orientală este alături de America boreală, iar ecuatorul se înfrățește cu Mediterana. Pe același pămînt al Grădinii Botanice au sosit fără pașaport plante de pe meridiane diferite și s-au stabilit aici pe viață, sub nume dăruite de titulatura internațională horticolă. Nume ciudate, cu rezonanțe din limba lui Vergilius: picea pungens (molid înțepător), fraxinus holotricha (frasin pufos), aesculus hippocastanum (castan porcesc) saphora japonica (salcîm japonez). Cîtorva dintre ele, limbajul popular le-a găsit echivalente plastice — uneori cu iz de ironie, alteori cu emoționantă duioșie: lăcrămioare, limba soacrei, lipicioase, opaiță... Dar indiferent de ce nume poartă, plantele nu țin seama decît de legile lor și ale pămîntului din care provin. Așa se face că unele cresc ciudat, cu crengile în jos, că altele au trunchiul doar de mărimea palmei, sau că se răspîndesc pe sol căutîndu-și parcă neîncetat sprijinul. Cîțiva din reprezentanții genului verde al naturii au trăit aici, în Grădina Botanică, o viață de om! Ba chiar două: există un palmier care are peste o sută de ani, arborele „iuca" numără peste 80 de ani, niște cactee sînt cam de aceeași vîrstă... Poate că unele datează chiar de pe vremea fondatorului grădinii, dr. D. Brîndză din inițiativa căruia s-a ridicat și vechiul Institut Botanic, situat pe atunci în partea din deal și care a fost distrus la bombardamentele de la 4 aprilie 1944. Pentru a-i suplini lipsa, clădirea vechiului restaurant din grădină a găzduit orele de curs ale studenților pînă anul trecut, cînd s-a inaugurat modernul și spațiosul local al Facultății de Științe Naturale. Acum se execută aici lucrări de ornamentații exterioare, adecvate ansamblului general al grădinii. De altfel, an de an „populația" horticolă a grădinii crește, prin plantările care se fac cu semințe trimise de cele aproape 500 de grădini botanice din lume, cu care avem stabilite schimburi.

Grădina din București a plantelor din întreaga lume se îmbogățește mereu, spre desfătarea ochiului și completarea cunoștințelor. Și nu trebuie să fii neapărat un mare pasionat al plantelor, pentru ca o simplă plimbare prin Grădina Botanică să te „prindă" cu forța unei povestiri din „O mie și una de nopți" și emoția unui spectacol de mare artă.

Pia RĂDULESCU

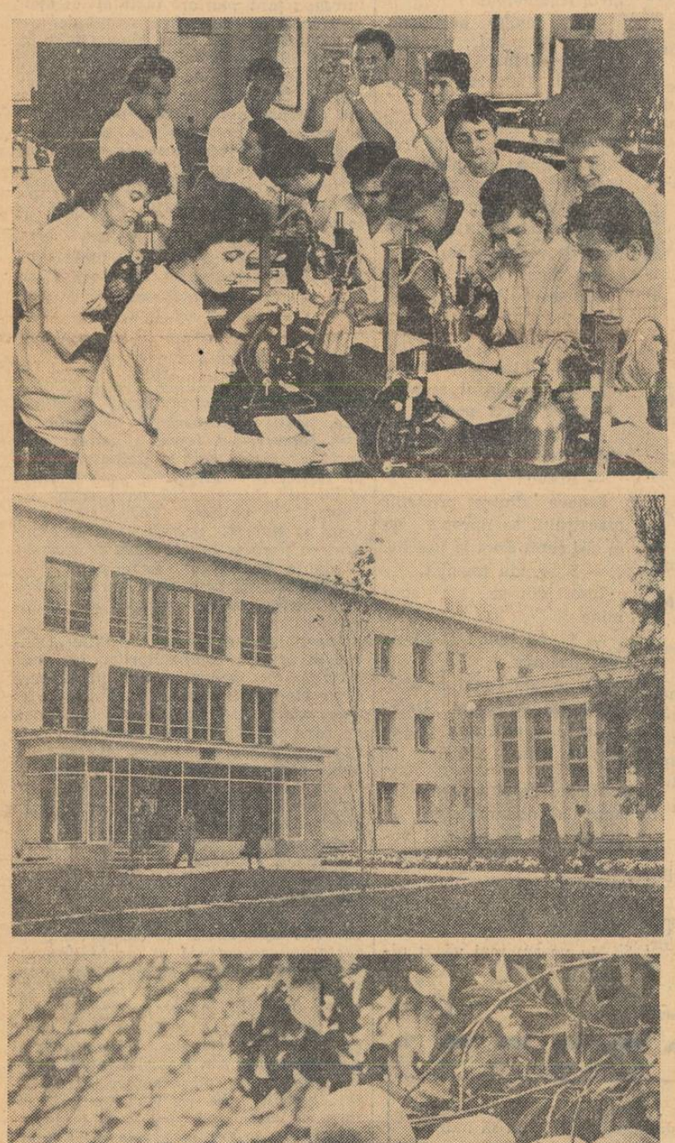

De sus în jos: Un grup de studenți în medicină; Institutul de botanică de la Cotroceni; plante subtropicale la Grădina Botanică.

Din lumea largă

Omul care se hrănește cu petrol, ciment și șerpi

Un cetățean iugoslav, Nedeljko, în vîrstă de 63 de ani, care locuiește în satul Vodnjack din Slovenia, este cu siguranță unul din cele mai rare cazuri cunoscute. Pentru a se „hrăni" el înghite zilnic 15—20 kg de alimente „sui-generis". El nu se hrănește ca toți ceilalți oameni. Pentru micu-dejun, Nedeljko înghite 30 de ouă crude, împreună cu coaja lor. Consumă întotdeauna carnea în stare crudă și bea petrol sau benzină, pentru a digera mai bine.

Cînd era copil își ungea pe pîine, în loc de unt, ulei de motoare; în anii antebelici, cînd era șomer și nu-și putea cumpăra hrana înghițea orice, chiar și șerpi.

Și mai uimitor este faptul că atunci cînd este foarte flămînd, Nedeljko își pregătește o supă bună dintr-o jumătate de kilogram de ciment, pe care-l fierbe cu apă timp de 10 minute. Cînd pleacă de acasă, pentru a nu muri de inaniție el duce cu sine cîteva kilograme din hrana lui specială.

Săptămînalul „Arena" din Zagreb, care relatează amănuntele de mai sus, precizează că acest mîncăcios n-a fost niciodată bolnav și că nu-i plac fructele și nici legumele. Numeroși cercetători și institute științifice l-au făcut oferte tentante pentru a-i cumpăra corpul după moarte, în vederea cercetărilor.

„Se caută ghiulele de tun"

Fotograful londonez, John Arthur, a publicat în ziarul britanic „The Times" un anunț la mica publicitate în care se declara gata să cumpere... „orice cantitate de ghiulele care se potrivesc unui tun de marină, model 1805". Chiar a doua zi el a primit numeroase oferte de vînzare.

Explicația acestei cereri neobișnuite rezidă în faptul că fotograful a cumpărat recent pe o sumă destul de modestă un tun model 1805 care se afla pe vasele engleze în timpul istoricei lupte de la Trafalgar. Neputînd rezista tentației de a trage cu acest tun străvechi, John Arthur a încercat să caute ghiulele potrivite.

Cel mai curios lucru este că legile engleze nu-i interzic acest original... sport, ele specificînd că... nu este nevoie de nici un permis pentru folosirea unor arme a căror țeavă este mai mare de 50 cm lungime.

GORILA... PICTORIȚĂ

Gorila Sofia, în vîrstă de 12 ani, aflată la grădina zoologică din Basel, a dovedit subit „talent" pentru desen.

Numeroasele ei mîzgăliturі au făcut obiectul unei „expoziții de artă". Clișeul o înfățișează pe Sofia în plină „acțiune creatoare" și unul din „desenele" expuse.

În jungla artiștilor suprarealiști occidentali, încă o concurență...

TANDREȚEA HIPOPOTAMILOR

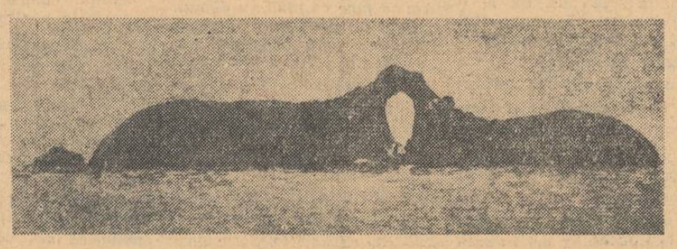

În dicționar veți întîlni următoarea definiție: hipopotam (Hippopotamus amphibius) mamifer mare și greoi, cu pielea groasă și fără păr. Trăiește în fluviile și lacurile din Africa ecuatorială, hrănindu-se cu ierburi. El poate atinge patru metri lungime, 1,5 înălțime și poate ajunge la 2 500 kg greutate. Și totuși, și la aceste animale uriașe se pot întîlni asemenea momente de intimitate...

SCAUNE ANTIȘOC

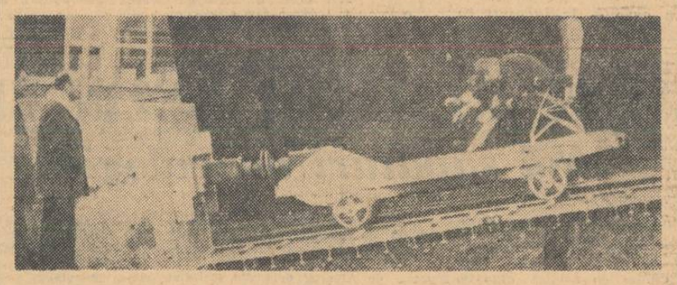

Pentru a experimenta un nou model de scaune de avion, care au menirea să atenueze șocurile provocate la aterizarea sau decolarea avioanelor, la o fabrică din Berkshire (Anglia) s-au făcut diferite probe. Una din ele este prezentată în fotografia noastră: doi „voluntari", fixați în scaunele respective, sînt proiectați înainte în momentul șocului provocat artificial, odată cu sosirea vagonetului — lansat pe o pantă înclinată — la punctul terminus: un bloc de ciment avînd în față un tampon de vagon.

Se verifică în laborator un nou aparat de radio.

ELECTRONICA 1962

(Urmare din pag. 1)

A urmat apoi o cale destul de anevoioasă uneori, pentru producerea unor aparate de radio care să corespundă exigențelor cumpărătorilor. După zece ani de căutări (în care timp au apărut printre altele „Simfonia", „Doina", „Armonia", „Bicaz", „Opereta", „Lux" și „Romanța") s-a fabricat primul aparat cu două difuzoare. Era „București-560". Au urmat apoi „Tomis", „Darclée", „Mioriță", „Carmen", „Select", combinele „Orfeu" și „Electronica". Iar de curînd expoziția aflată la cabinetul tehnic și-a mărit numărul „exponatelor" cu încă unul. Este vorba despre radioreceptorul superheterodină „Modern", care are 7+2 tuburi electronice (sau lămpi, cum se numesc în limbajul obișnuit), șase lungimi de undă (lungi, medii, trei extensii de bandă pe scurte și U.K.V.), butoane de reglaj pentru frecvențele de înalte și joase, antenă de ferită, precum și un registru de ton pentru orchestră, bas, vorbă. Alături de ele, pe un buton este trecută o cifră și o literă: 3D. Apăsîndu-l, obținem sunetul tridimensional, scos în evidență de cele patru difuzoare ale aparatului (două cu o putere de cîte 4 volți amperi și alte două cu o putere de cîte 1 volt amper).

Punînd aparatul „Record" alături de „Modern", îți poți da seama de drumul parcurs de către muncitorii uzinelor „Electronica", de însușirea unei tehnici noi într-un interval nu prea lung de timp, de căutarea celor mai potrivite soluții pentru producerea unor aparate cu calități superioare.

Cea mai mare grijă

Un mare magazin bucureștean. Un tînăr s-a oprit la secția de aparate de radio. Privește atent. Apoi, fără a-și da silința să pară un cunoscător în materie, se adresează vînzătorului:

— Ce aparat îmi recomandați să cumpăr?...

— Puteți lua un „Tomis", un „Orizont", o „Mioriță" sau o altă marcă... Depinde de care doriți.

Și vînzătorul înșiră cele mai importante caracteristici ale fiecărui aparat în parte, după care conchide:

Toate sînt produse de uzinele „Electronica".

Precizarea binevenită asigură pe cumpărător că aparatul pe care-l va lua este bun. Dar acest adevăr îl cunosc tot mai mulți oameni. Fiindcă cea mai mare grijă a muncitorilor și tehnicienilor întreprinderii respective este producerea unor aparate cît mai bune și cît mai aspectuoase. Această preocupare este a întregului colectiv. Și în afara operațiilor pe care le execută fiecare la locul lui de muncă, tot mai mulți sînt aceea care vin cu propuneri, cu inovații care îmbunătățesc procesul tehnologic, aduc economii de materiale și — ceea ce este mai important — contribuie la ridicarea calității electro-acustice și mecanice ale aparatelor de radio.

Numeroși sînt aceea care, urmărind cu atenție procesul de producție, și-au dat seama că unele îmbunătățiri sînt necesare. Printre numele muncitorilor și tehnicienilor înregistrați la cabinetul tehnic se află de pildă și acela ale lui Grigore Chirică. El a propus în acest an ca să se realizeze pentru radioreceptorul „Modern" un transformator nou cu un carusel (buton pentru schimbarea tensiunii curentului electric) mai ușor de manevrat. Așa cum a fost conceput subansamblul, se aduc importante cantități de materiale și manoperă și calități superioare celorlalți transformatori folosiți pînă acum. Propunerea a fost acceptată, iar economiile antecalculate se ridică la aproximativ 100.000 în anul 1962.

Într-un alt sector, la serviciul tehnologului șef, tehnicianul Alexandru Tudoran a făcut o serie de modificări constructive la potențiometrul aparatelor de radio, îmbunătățindu-i calitățile și reducînd rebuturile de fabricație în proporție de 30—40 la sută. S-ar mai putea aminti aici numele tîmplarului Decebal Fenișer (care a creat caseta elegantului radioreceptor „Orizont"), al inginerului Cornel Șulea, al muncitorilor Constantin Popescu, Dumitru Ghimbășan și al multor alți inovatori, care prin propunerile făcute au adus importante îmbunătățiri aparatelor de radio.

— Nu putem uita însă — ne-a spus inginerul Constantin Arie, șeful laboratorului de control tehnic — de măsurile luate de către conducerea întreprinderii. În afară de îmbunătățirea unor procese tehnologice și de înlocuirea unor subansamble sau piese cu altele (de exemplu se va trece de la difuzoare cu magneți izotopi la difuzoare cu magneți anizotropi) s-a introdus controlul de sondaj care a dat rezultate bune.

Personalul care manevrează radioreceptoarele a primit o pregătire specială, iar laboratoarele de control au fost dotate cu o serie de aparate moderne de control.

★

Mulți dintre acei care au vizitat cel de-al 4-lea Pavilion de mostre din capitală au zăbovit îndelung în fața standului uzinelor „Electronica". Au privit cu interes aparatele de radio, au răsfoit prospectele „Selectului" sau „Modernului". Noutățile aflate i-au făcut poate să se întoarcă cu gîndul, în timp, la primul aparat de radio românesc, fabricat cu mai bine de treisprezece ani în urmă. Intențiile de atunci ale muncitorilor și tehnicienilor s-au tradus treptat în fapte. Iar produsele de pînă acum nu sînt numai o făgăduință, ci și o obligație, aceea de a realiza aparate din ce în ce mai bune, mai moderne.

Victor TEODORU

„Agrofruct"

Din castane comestibile — un produs apreciat

De la specialiștii din cadrul Institutului de cercetări hortiviticole am aflat cîte ceva din preocupările pentru studierea agrotehnicii acestei plante. S-au început cercetări privind metodele de înmulțire, plantare și îngrijire a plantațiilor. La Stațiunea experimentală Bistrița sînt deja exemplare de castan care, deși sînt tinere, au ajuns deja să rodească. Specialiștii din cadrul institutului au identificat din cei 45.000 de castani din regiunea Maramureș cîțiva ale căror fructe sînt mai mari, pentru a fi folosite în vederea producerii materialului săditor. Bine înțeles, o preocupare esențială a cercetătorilor este și reducerea termenului de punere pe rod a acestor arbori. Valoarea deosebită a fructelor cît și calitatea lemnului de castan fac ca acest arbore să aibă o căutare din ce în ce mai mare și să fie extins în zonele favorabile creșterii lui.

Peste cîțiva ani, noi păduri de castani vor împînzi dealurile maramureșene și cantități tot mai mari de fructe vor fi prelucrate la fabrica din Baia Mare.

Ion HERȚEG

Dulceață, gem, compot, marmeladă — iată cîteva din produsele fabricii de conserve „Agrofruct" din Baia Mare. Spre deosebire de alte întreprinderi de acest fel, aici se prepară și un produs mai puțin cunoscut: pireul de castane.

Am vizitat zilele acestea instalațiile pentru prelucrarea castanelor. Ele au fost concepute de tov. Nicolae Tutilă, inginerul șef, împreună cu un colectiv de lucrători din fabrică. Urmărim procedeul de lucru. Castanele fierte trec printr-o mașină care le curăță de coajă. Miezul obținut se strecoară și se amestecă cu zahăr, rom și vanilie. Se umplu borcane de 500 gr. care după sterilizare sînt trimise unităților comerciale. Prin aceasta se rezolvă o problemă destul de grea. Castanele comestibile nu se pot păstra multă vreme în stare proaspătă. Pireul de castane pregătit așa cum s-a arătat mai sus se păstrează 2—3 ani fără să se strice.

În acest an, fabrica de conserve „Agrofruct" din Baia Mare produce 85—90 tone de pireu de castane, față de 31 tone în 1960. Producția este în continuă creștere.

Cine a gustat un piure de castane sau a mîncat aceste fructe fierte sau coapte nu a putut să nu remarce gustul lor deosebit. Într-adevăr, castanele comestibile, pe lîngă faptul că sînt deosebit de delicioase, au și o mare valoare alimentară. Ele conțin 16—24 la sută amidon, 4—14 la sută zahăr, dextrină, substanțe azotoase, grăsimi etc. adică cele mai multe elemente nutritive necesare în hrana omului. Merită amintite și cîteva lucruri despre materia primă — castanele — din care se obține acest pireu.

O pădure neobișnuită

De unde provin castanele comestibile? Să face o vizită într-o pădure de castani din regiunea Maramureș.

Chiar din marginea comunei Șomcuța Mare, urcînd dealul Berchezului, pătrunzi în inima livezilor de meri. Pe culmea Lenceșului, locul pomilor fructiferi și a viței de vie este luat de o pădure puțin obișnuită. Copacii falnici cu o coroană asemănătoare nucului și o înălțime de 30—35 m sînt răspîndiți pe o suprafață bunicică din terenul secției Șomcuța Mare a gospodăriei de stat Satulung. Acum, frunzele lor au căzut, iar fructele au fost trimise la fabrica din Baia Mare. Dar pe timp de vară, frunzele lor lucioase și deosebit de bogate îți dau impresia că te găsești într-o pădure de pe țărmurile Mediteranei. Castanele, așa cum le cunoaștem, se aseamănă cu cele porcești doar că sînt mai mici. Dacă te îndeamnă curiozitatea să iei un fruct direct din copac, mîna este obligată să se retragă deoarece fructele se află într-un înveliș cu țepi ascuțiți întocmai ca un arici mititel numit prin partea locului „gubă". Pe timp frumos, cu zile însorite, acest înveliș crapă în patru și castanele cad singure.

Cei care lucrează la strînsul lor țin să remarce că nu-i întotdeauna așa. În toamnele ploioase, fructele cad la pămînt cu înveliș cu tot. Atunci începe munca grea a desghiocării lor. Coaja este îndepărtată numai după ce a fost bătută cu ciomege noduroase. După cum se vede, culesul este o muncă nu tocmai ușoară, dar care este răsplătită prin fructele acestea deosebit de apreciate.

Frumoasă e pădurea de castani! Dar de ce sînt atît de puțin răspîndiți în țara noastră?

O taină nedezlegată

Între castanul comestibil și castanul porcesc este o mare deosebire. Castanele comestibile conțin substanțe hrănitoare, spre deosebire de castanele porcești care sînt improprii pentru consum din cauza conținutului lor ridicat în substanțe vătămătoare.

Faptul că în țara noastră, castanul este puțin răspîndit, aflîndu-se doar în jurul orașului Baia Mare, la Băile Herculane și în vecinătatea Tismanei, a dat loc la multe discuții. Cum a ajuns să se cultive această plantă la noi? Părerile oamenilor de știință sînt împărțite. Unii susțin că pădurile de castani care sînt în țara noastră ar fi rămășițe ale florei vechi care a supraviețuit epocii glaciale. Alții sînt de părere că această plantă s-ar fi înmulțit la noi din semința adusă de oștirile romane care au cucerit Dacia. Oricare ar fi origina lor, acești arbori sînt puțin răspîndiți din cauză că nu rezistă gerului și vînturilor puternice. La adăpostul munților Oaș, Gutin, Țibleș, ei găsesc un climat mai dulce decît în restul țării și de aceea cresc în voie sub formă de păduri fără ca cineva să-i fi sădit.

Castanul este însă un arbore care crește foarte încet. Pînă să rodească din plin îi trebuie 15—20 de ani. Are însă o viață foarte lungă. La Șomcuța Mare și în împrejurimile orașului Baia Mare sînt castani care ating vîrsta de 100—200 de ani și chiar mai mult. La Tismana este un castan despre care se spune că ar avea o vîrstă de 1000 de ani. Și am înclina să dăm crezare acestui lucru întrucît diametrul trunchiului lui măsoară 2,60 m. Curiozități de acest fel sînt numeroase. În Sicilia, în apropierea vulcanului Etna, există un castan cu circumferința tulpinei de 50 m iar vîrsta lui se pare a fi de 3000 de ani. Dar mai bine să ne reîntoarcem în pădurile de castani de pe plaiurile Maramureșului. Culesul s-a terminat. Din regiune au fost livrate numai fabricii „Agrofruct" 12 vagoane de castane. O cantitate însemnată a valorificat și „Aprozar"-ul.

Perspective

După cum s-a văzut, castanul comestibil crește foarte încet și numai după cîteva zeci de ani ajunge să rodească din plin. Va fi răspîndit acest arbore?

La stațiunea experimentală Bistrița se fac cercetări privind ameliorarea castanelor comestibile.

Prietena mea CARTEA

Marin Preda: „Risipitorii"

Senzația pregnantă care-l încearcă pe cititor după ce-a parcurs primele 20 file din cartea lui Marin Preda este aceea a pătrunderii într-o lume ce nu-i este de fel străină. Simțămîntul acesta se adîncește apoi, fiecare pagină sugerîndu-i asemănări, paralele cu oameni și fapte întîlnite în viața cea de toate zilele, iar pe măsură ce lectura avansează cititorul capătă sentimentul că pătrunde adînc, la izvoarele vieții, că descoperă sau redescoperă adevăruri, multe adevăruri. Aceasta credem că este principala calitate a noului roman semnat de talentatul scriitor.

Romanul ne prezintă cu deosebire figuri de intelectuali. Doctorul Sîrbu, inginerul Vale Sterian, profesoara Constanța Sterian (Munteanu, Sîrbu), doctorul Munteanu, inginerul Gabi Sterian și alții ca ei sînt intelectuali crescuți în anii noștri. În funcție însă de origină, de mediul în care au crescut, de condiții, ei s-au format ca niște caractere diferite. Confruntarea dintre aceste caractere, dintre moduri diferite de a înțelege și cuceri viața constituie substanța romanului. Cum să-ți trăiești viața (și mai ales tinerețea), cum să muncești, la ce să aspiri și cum să-ți înfăptuiești aspirațiile, cum trebuie privită dragostea, prietenia, societatea în mijlocul căreia te afli, sînt teme care au făcut să curgă rîuri de cerneală de-a lungul secolelor. Fiecare societate a dat răspunsuri diferite alcătuind codurile ei morale, coduri pe măsura intereselor celor ce o dominau. Societatea noastră socialistă și-a făurit morala ei, morala socialistă, comunistă, cea mai umană dintre morale, morală ce înalță pe om, îl înnobilează și-l îmbogățește neîncetat oferindu-i satisfacția împlinirilor unor idealuri înălțătoare și a perspectivelor nemăsurate.

Morala nouă socialistă își face însă drum și cucerește mințile și inimile oamenilor prin lupta cu deprinderile vechi, în luptă cu egoismul și rapacitatea burgheză, cu rămășitele morale burgheze, fie că este vorba de atitudinea față de muncă (în speță față de cercetarea științifică), fie că este vorba de prietenie, dragoste, căsătorie. Cartea lui Preda, fără a avea pretenția de a da soluții indiscutabile, oferă însă prin prisma experienței eroilor săi un bun prilej de meditație, constituind o pledoarie caldă pentru cea mai înaltă dintre morale.

Prietenia dintre inginerul Vale (fiul cazangiului Sterian de la Grivița Roșie) și doctorul Sîrbu provenit dintr-un mediu de intelectuali, amîndoi membri de partid, urmărirea firului vieții Constanței Sterian și opusă lor, evoluția doctorului Munteanu, om talentat dar crescut de mic copil în spiritul parvenitismului și prin aceasta tributar moralei burgheze, prilejuiește autorului pătrunderea în diferite medii ale societății contemporane, într-o lume deosebit de complexă. Vom nota deci scrutarea cu măiestrie a psihologiilor de muncitori, de intelectuali și în mai mică măsură de țărani, pătrunderea în meandrele sufletelor, gîndurilor lor.

Va urmări cititorul drumul lui Vale și va găsi numeroase corespondențe în jurul său fie că e vorba de felul în care își începe munca de inginer, greutățile de care se izbește, modul cum le rezolvă, fie că e vorba de primele contacte ale lui Vale cu literatura, muzica, pictura, dragostea. Va regăsi în existența zbuciumată a Constanței, în evoluția ei deloc lineară, simplistă, complexitatea sufletului unui om bun dar mai greu adaptabil vieții, mai puțin rezistent la loviturile ei, dar care este salvat prin eforturile unite ale lui Vale și Sîrbu. Paginile care descriu activitatea profesoarei în perioada alfabetizării încîntă prin finețea observării oamenilor simpli, prin dăruirea eroinei în această operă măreață inițiată, pe scara țării întregi, de partid. Așa, în timp ce doctorul Sîrbu ne sugerează dăruirea în cercetarea științifică necesară oamenilor și nu mai puțină dăruire în viața intimă, în prietenie și pînă la urmă și în dragoste. Galeria personajelor care trezesc simpatia cititorului este mult mai vastă. Petre și Toma Sterian, Lungu, directorul Jurcă, Iliuță și alții ca ei răminînd din păcate niște apariții episodice. Alături de ei vom face cunoștință cu Gabi care ne va demonstra încă odată că viața este deosebit de complexă și că morala burgheză nu ocolește nici oamenii care ies dintr-un mediu sănătos, dacă aceștia se rup de mediu și flirtează cu viața în loc s-o ia în serios. Portretul doctorului Munteanu, evoluția sa se înscrie și ea printre reușitele scriitorului chiar dacă nu întotdeauna suficient de verosimilă. Nu e tot una cum muncești, vine parcă să ne spună el. În cercetarea științifică ca și în alte domenii trebuie să și muncești într-un anume fel, să-ți subordonezi munca, gîndurile nu scopurilor personale, ci cauzei oamenilor de al căror ajutor nu trebuie să fugi sau pe care să-l folosești doar în scopurile tale, ci a căror prietenie trebuie căutată și răsplătită cu sinceritate și prietenie. Ratările lui în dragoste confirmă și ele adevărul că numai dăruindu-te poți aspira la fericire.

O suită întreaga de personaje, diferite întîmplări din cea mai apropiată actualitate, viața cu diverse planuri în complexitatea ei, aceasta este interesanta carte a lui Marin Preda. Cititorul însă va regreta o oarecare tendință spre complicarea artificială a existențelor, nefirescul relațiilor dintre unele personaje (Constanța-Sîrbu, Gabi-Mimi Arvatinache, Sîrbu-Munteanu) spațiul uneori prea darnic oferit unor reacții neurogene. Și mai ales va regreta că o seamă de personaje care se anunțau interesante au fost fie expediate, fie părăsite pe drum.

Vădind însă existența unui vast material documentar volumul îndreptățește pe cititor să aștepte noi întîlniri cu oamenii societății noastre socialiste, cu unii dintre eroii pe care paginile „Risipitorilor" îi schițează ca o frumoasă promisiune.

M. RADIAN

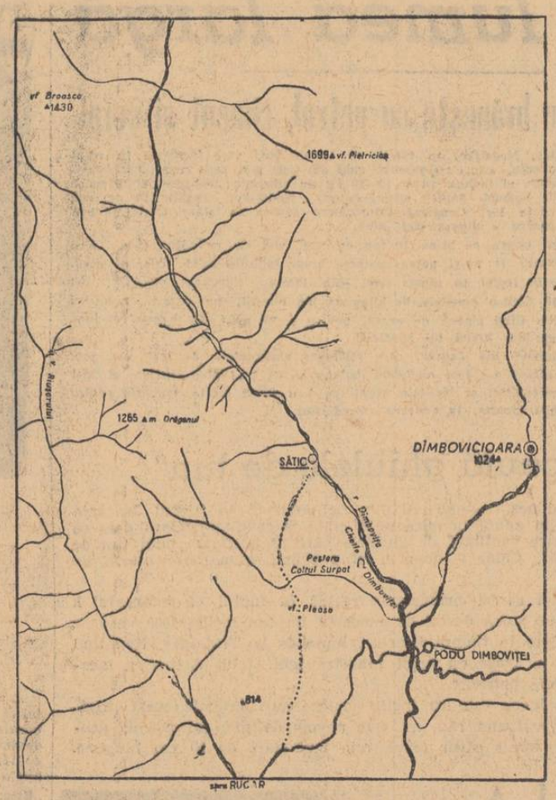

Săticul DE SUB PIATRA CRAIULUI

(Urmare din pag. 1)

de curioasă pentru a atrage pe cercetător.).*

Despre ce este vorba? Anumiți locuitori din marele sat Rucăr, avînd „pămînturi" pe Dîmbovița în sus, de la o vreme, pentru că transportul finului era anevoios, au trecut la așezări temporare: iarna, toamna și primăvara, stăteau pe la hodăi ori surle și „micau" nutrețul cu vitele pe-aici.

Dar faza aceasta — deși îndelungată — a fost o fază de populare pregătitoare, deoarece, pe-încetul traiul la hodăi, (de cele mai multe ori în surle) a cedat locul altei forme de viață; traiul sezonier prin așezări temporare a fost înlocuit prin așezări permanente. Aceasta este geneza Săticului. Parte din locuitorii din Rucăr (și din alte părți) s-au așezat definitiv aici, trecînd la locuirea în case — la început în mod cu totul precar, folosind hodaia sau coliba sărăcăcioasă ce ținea loc de casă.

Se înțelege, ca la orice primă locuire a unui început de sat, au venit de s-au așezat aici și locuitori din alte părți. Așa se face că pînă nu demult Săticul de sub Piatra Craiului număra cca. 60 de familii statornicite aici „pă Dîmbovița", în case înșiruite de-a lungul văii pe o distanță de cca. 10 km. formînd un sat de tip împrăștiat de-a lungul văii.

Dezvoltarea Săticului a fost lentă. Prin anii 1900, adică pe la începutul secolului al XX-lea, existau în Sătic doar 5-6 case; astăzi numărul sufletelor a crescut la peste 300.

S-ar putea totuși preciza fazele de dezvoltare în timp a Săticului, în felul următor:

Mai întîi a existat o fază de folosire a hotarului acestui sat sub formă de păstorit sezonier — oamenii trăind în surle și hodăi. A urmat o fază de trecere treptată de locuire în așezări stabile — mai întîi fiind folosite înseși hodăile, adică locuințele temporare de mai înainte — construindu-se între timp și case mai mult sau mai puțin confortabile. Așezarea ia acum caracterul de sat minuscul, cum se și numește pînă în ziua de azi („Sătic").

Această fază coincide, în bună parte, cu sfîrșitul orînduirii capitaliste. Caracteristica dominantă a epocii respective constă în lupta dusă de oamenii muncii din Sătic, în majoritatea cazurilor cu foarte puțin pămînt, împotriva celor cîtiva moșieri, stăpîni de munți, care exploatau munca acestora.

Acum Săticul intră într-o altă formă de viață. Modul de trai se schimbă radical. Respectiva fază de evoluție se caracterizează prin dărîmarea tuturor obstacolelor, prin crearea unor noi condiții, care pun pe oamenii din Sătic, cum se spune, „la rînd cu lumea".

În primul rînd s-au rupt zăgazurile ce țineau Săticul departe de lume. În anul 1960 s-a construit o cale lesnicioasă de acces ce trece prin „chei", săpată în stîncă, ce răspunde și trece prin Sătic și continuă pînă departe, în inima Munților Făgăraș, lăsînd în urmă obstacole altădată de netrecut. O victorie a omului asupra naturii se citește în noua realizare care dă acum Săticului mari posibilități de dezvoltare.

Cu un cuvînt, dacă s-ar lua în considerație și alte progrese realizate între timp, am putea spune că s-a pășit, în cazul de față, de la o fază de înapoiere a oamenilor din Sătic, la una de civilizație.

Ion CHELCEA
cercetător la Muzeul Satului

„Surlă" conică — adăpost arhaic pentru ciobani.

* Datorită acestor condiții de așezare, autorul a fost nevoit să redacteze asupra acestei localități o mică monografie.

CASTRUL SCLAVAGIST ROMAN JIDAVA

Noi săpături arheologice

Castrul sclavagist roman Jidava se află la o depărtare de patru kilometri de Cîmpulung Muscel. De curînd un colectiv științific condus de Emilian Popescu, secretar al Academiei R.P.R. și Flaminiu Mirțu, arheolog și muzeograf, au întreprins aici săpături arheologice. Cercetările au descoperit zidul de incintă al castrului care are o suprafață de aproape 10.000 m², valul de pămînt din interior care susținea zidul, turnurile porților și o serie de turnuri necunoscute pînă acum în arhitectura castrului. S-a identificat praetoriul (comandamentul) și harreumul (magazile). Peste tot sînt urme violente de incendiu. Se văd distinct grinzile acoperișului carbonizate și prăbușite pe nivelul antic precum și imense cantități de țiglă și de olane. În praetorium s-a descoperit un sector al depozitului de armament (armamentorium) cu 71 de săgeți turnate din bronz (în tipare), cît și o încăpere cu instalație de încălzire centrală. În turnurile de pe laturile zidului de incintă s-au găsit vase ceramice variate (cu mozaic), rîșnițe rotative complete, construite din granit de Albești, deci din material local, s-au mai găsit vase pentru provizii (dolium) cît și sîrcedele, piese de costumație militară și de harnașament, ceea ce indică profilul de cavalerie al unității militare ce era instalată aici. Materialul numismatic descoperit în turnuri și în centrul castrului, pe nivelul de călcare antic, confirmă durata existenței castrului între sfîrșitul secolului doi și jumătatea secolului trei (era noastră). Castrul și-a sfîrșit existența desigur în urma unui atac de amploare dat de un val din primele emigrațiuni ale popoarelor, la care s-au adăogat răscoalele dacilor, care erau permanente. În apropierea castrului, se află salina de la Apa Sărată, pe care romanii o exploatau cu ajutorul sclavilor din apropiere. Salina, care a existat pînă în secolul 12, a fost foarte mult apreciată de romani.

Castrul roman Jidava a fost cercetat pentru întîia oară de un oarecare Butculescu, între anii 1860 — 1870. În 1901 este cercetat de Tocilescu. El s-au limitat însă numai la sondaje și la delimitarea castrului; n-au făcut cercetări ex-haustive (adică cercetări care implică suprafețe mari). De aceea el n-au descoperit decît turnurile porților. Este pentru prima oară cînd se fac cercetări de amploare asupra complexului acestui castru, el fiind singurul castru roman păstrat într-o stare bună, singurul castru din R.P.R. care în momentul de față se sapă prin cercetări arheologice.

Săpăturile reprezintă o primă etapă din planul de asamblare care prevede transformarea acestui monument de cultură materială de acum 1700 de ani, într-un obiectiv turistic arheologic, care să contribuie la ridicarea nivelului cultural al oamenilor muncii.

Nicolae NASTA

„CUM I-AM CUNOSCUT"

AMINTIRI DESPRE DELAVRANCEA

(Urmare din pag. 1)

Am băut laptele și-apoi ne-am sfătuit cum să organizăm colindul.

Era, în acel „ajun", o noapte de argint cu un cer împînzit de stele, cu multă zăpadă troienită, ca într-un basm al copilăriei. Am bătut la toate ușile. Am cîntat cu glas subțire cîntecele învățate pe de rost și am primit mai de la fiecare gospodar daruri — în bani, în covrigi, în nuci, în mere.

Ne-am oprit și în fața unei case — nici prea arătoasă — dar nici de rînd. O casă de gospodar cuprins.

Am cîntat și aici, vitejește, din toată inima.

Ușa s-a deschis și în pragul ei s-a ivit un om înalt, cu părul vîlvoi, cu o față brăzdată, cu o frunte largă, de sub care ne priveau, în lumina zăpezii, niște ochi scînteietori. Purta haina încheiată la git.

Ne-a dat cîțiva gologani — poate mai mulți decît ne așteptam să primim.

— Mai facem o cîntare! am propus.

Și băieții au repetat un cîntec compus chiar la lăptăria lui Ianachi, după ce se sfîrșise „consfătuirea". Era cîntecul nostru de „rezistență", cum îl botezase unul din „bandă".

Tot timpul privirea mea stăruia pe obrazul omului înalt care, tăcut și zîmbitor, rămăsese în cadrul ușii, ascultîndu-ne cîntecul.

Nu-mi luam ochii de pe chipul lui. Pentru că **știam** în clipa ceia cine era acest om înalt cu privirea vie, cu părul răzvrătit: era Barbu Delavrancea.

Plimbîndu-și privirea deasupra capetelor noastre, vorbi:

— V-am auzit cîntecele. Frumoase! Da' ăsta din urmă parcă nu-l cunoscui! Ce fel de urare e asta, de unde o știți?

— Păi!... eu am făcut-o! cutezai să-i răspund.

Barbu Delavrancea își plecă puțin bustul, ca să mă privească mai bine. Nu știu nici astăzi ce o fi gîndit atunci. Știu că, așa în haină cum se afla și în capul gol, a stăruit cu ochii asupra mea preț de cîteva secunde.

— E adevărat, tu ai făcut-o? Și „faci" și altele?

Înclinai capul a încuviințare.

— Bravo! Ia mai spune-o, așa fără cîntare, ca o poezie.

Cu glasul nesigur am pornit să-i zic:

E noapte și ceru-i frumos
Și liniște — adîncă-n cetate...

. . . . . .

Se scurseseră aproape trei ani din noaptea ceia de moș Ajun. Obrazul dramaturgului se mai brăzdase puțin. Altminteri, tot așa, înalt și palid, cu părul zbîrlit, cu ochii scăpărători. Purta aceeași haină încheiată la git.

L-am auzit vorbind la „Dacia", sala întrunirilor de pe vremuri.

Barbu Delavrancea, spre deosebire de ceilalți oratori n-avea nimic „făcut" în exprimarea sa.

Cînd vorbea, aveai sentimentul că fiecare metaforă, fiecare enunțare, fiecare figură de stil, e firească. Capul său mare, ochii săi vii, glasul său puternic — aș spune tunător — impuneau. Dar impunea mai ales patosul cu care se rostea, căldura, sinceritatea, înalta sa onestitate.

Îl priveam copleșit de admirație. Iată, și-a terminat cuvîntarea și acum se depărta de tribună.

M-am grăbit să-l întîmpin:

— Vă salut, domnule Delavrancea! am rostit cu voce tare, învingîndu-mi emoția, și privindu-l pe orator drept în față.

Omul înalt m-a măsurat, la rîndu-i, oarecum nedumerit de apariția acelui adolescent pirpiriu, care s-a urcat pe scenă și l-a întîmpinat cu un asemenea salut puternic. (Strigasem aproape: Vă salut...).

— Vă... vă... vă felicit! am mai izbutit să-i spun și vocea, cu toate eforturile, nu mai era sigură: tremura.

Barbu Delavrancea zîmbi — cu zîmbetul acela îngăduitor pe care i-l cunoșteam din noaptea ceia. Apoi mi-a întins mîna, căutînd — de asta îmi dădeam seama — să afle cine sînt.

Mă sufocam de emoție. Totuși, am izbutit:

— Eu... eu... vă cunosc!

Îngăimai cuvintele din ce în ce mai descumpănit.

— Mă cunoști? se miră cu blîndețe omul înalt.

— Da...

Și dintr-o dată, ca să-mi birui stingherealа:

— Vă cunosc **personal**... de-acu' trei ani... de cînd cu moș-ajunul.

Barbu Delavrancea rîse în hohote.

— Așaa? De cînd cu moș-ajunul, va să zică?

Și punîndu-mi mîna pe umăr:

— Atunci... dacă mă cunoști personal sîntem cunoștințe vechi, — nu?

Am tăcut.

Dar Barbu Delavrancea, încercînd să-mi risipească stingherealа de care bănuia că sînt copleșit, mă întrebă, cu glasul scăzut:

— Mai „faci" poezii?

— Nu. Scriu nuvele. Am gata o carte.

— Bravo!

Cineva dintre prietenii maestrului se apropie de el și-i șopti ceva la ureche.

— Bine, viu imediat.

Întorcîndu-se iar spre mine:

— Ei, cu bine! O să ne mai întîlnim.

Nu ne-am mai întîlnit. Izbucnise războiul. Delavrancea a murit în pribegie, la Iași.

Adolescentului căruia i-a spus la întrunirea de la Dacia: „o să ne mai vedem", i-a rămas pentru de-a pururi vie imaginea scriitorului și a oratorului Delavrancea.

Nu ne-am mai văzut niciodată.

I. PELTZ

Micul ECRAN

Note de telespectator

Săptămîna aceasta posesorii de televizoare au avut din nou musafiri. Cei mai numeroși s-au reunit duminică, pe la orele amiezii, în fața micului ecran care urma să reflecte fazele mult așteptatului meci de fotbal dintre reprezentativele R.P.R. și Spaniei. Atrași de faima echipei oaspe, dar și de speranța că vor putea asista la o reabilitare a fotbaliștilor noștri, telespectatorii au trăit, cu emoția și intensitatea celor 100.000 de spectatori aflați pe stadionul „23 August", satisfacția unei victorii pe deplin meritate a echipei române. Transmisia a fost reușită din toate punctele de vedere, iar momentele cele mai interesante ale întîlnirii au fost bine cuprinse în patrulaterul ecranului.

Tot duminică a fost urmărită, cu interesul obișnuit, periodica emisiune de „Varietăți", parcă mai puțin izbutită decît în alte prilejuri.

Afluența de privitori a atras și transmisia de marți seara a concertului de muzică ușoară dat de cîntăreața daneză Ingela Brander și de cîntărețul și compozitorul italian de reputație mondială Domenico Modugno.

Încheind seria „spectacolelor extraordinare", televiziunea a retransmis joi concertul Orchestrei Simfonice a Radioteleviziunii, avînd ca solist pe marele pianist sovietic Pavel Serebreakov, care a dat o strălucitoare interpretare minunatului concert nr. 3 de Beethoven.

Iată, așadar, pe telespectatorii din întreaga țară martori încîntați ai unor spectacole care au ținut capul de afiș al actualității artistice bucureștene în aceste zile, — iată-i asistînd la valoroase spectacole de cele mai diferite genuri. O săptămînă foarte bună pentru telespectatori, dacă vom mai spune că și în celelalte zile am putut vedea lucruri remarcabile, demne de cel mai larg interes. Să menționăm, astfel, „Telemagazinul" difuzat sîmbătă seara, care a depășit, sub raportul tematicii, al textului și mai ales al realizării imagistice, emisiunile anterioare ale rubricii. În redactarea colaboratorilor televiziunii Marilena Croitoru și Carmen Dumitrescu și cu ajutorul unor actori ai teatrului local, reportajul filmat ne-a prezentat, în cele mai interesante aspecte ale ei, viața unui vechi și important centru urban regional, Oradea. Cea de a doua temă a „Telemagazinului", intitulată „Ce faceți astă seară?", ne-a condus prin Bucureștiul feeric iluminat, ne-a introdus într-o hală a Uzinelor Griviția Roșie, în saloanele maternității „Giulești", în mijlocul unui grup de cineaști, în culisele Teatrului pentru copii și tineret, printre cumpărătorii dintr-o florărie sau la Casa de Cultură „Grigore Preoteasa", unde peste 1.000 de studenți își petreceau seara dansînd și bucurîndu-se de tinerețea lor triumfătoare.

Foarte spectaculoasa emisiune „Dansul în creația compozitorilor francezi" s-a remarcat printr-o inspirată alegere a pieselor prezentate și mai ales printr-o interpretare bine pusă la punct, pe care au asigurat-o un grup de tineri balerini din tînăra generație a școlii coregrafice românești. O mențione pentru farmecul și maniera dezinvoltă cu care actrița Adela Mărculescu a făcut prezentarea programului.

Am lăsat în mod deliberat la urmă emisiunea cu care s-a deschis luni seara noul ciclu intitulat „Teatrul — artă realistă", atît pentru noutatea ei, dar mai cu seamă pentru puternicul ei caracter spectacular și instructiv. Prezentarea competentă și foarte limpede făcută de scriitorul și omul de teatru Ion Marin Sadoveanu a fost ilustrată cu un moment coregrafic evocînd prima manifestare a teatrului — dansul, cu scene din creația dramaturgului elen Herondas din Kos și a lui W. Shakespeare și cu reprezentarea savuroasei comedii a lui N. V. Gogol, „Jucătorii de cărți", pe care le-au interpretat actori de frunte ai teatrului bucureștean. Telespectatorilor care n-au putut urmări prima emisiune a acestui ciclu, le facem recomandarea să nu le scape pe cele următoare.

Șt. RADU

Din emisiunile viitoare

● În programul de luni 3 decembrie, filmul artistic polonez „Sentința se va da joi" (ora 19,30), după care se va transmite un recital muzical-coregrafic (ora 20,50) și telesport (ora 21,35).

● Comedia populară a lui Moricz Zsigmond, „Mateiaș giscarul" va fi transmisă marți 4 decembrie, ora 20, în interpretarea unui colectiv al Teatrului Regiunii București.

● Miercuri 5 decembrie, obișnuitele emisiuni pentru cluburile din întreprinderi și pentru sate.

● Elevii școlii de coregrafie din București prezintă joi 6 decembrie (ora 19,15) o seară de balet pentru tineretul școlar. Urmează, la ora 20,15, filmul de desene animate „Trei bărbați", apoi (la ora 20,25) filmul artistic sovietic „Fetele".

● O nouă emisiune din ciclul pentru copii, „Știți să desenați?" (ora 19,15) în programul de simbătă 8 decembrie. În aceeași seară, în premieră, filmul „Povestea jucăriilor" (ora 19,30), apoi un program muzical-coregrafic „Din viața și opera lui Rimski-Korsakov" (ora 19,50). Emisiunea „În fața hărții" (ora 21), două filme după schițele lui Caragiale „Căldură mare" și „Domnul Goe" (ora 21,10) și „Noutăți de muzică ușoară" (ora 21,40) completează programul serii.

MISIUNEA LUI JOHN O'LEA

SAU CRONICA NOILOR AVENTURI PĂMÎNTEȘTI ALE LUI AGHIUȚĂ

de Nicolae MINEI

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Aghiuță este trimis de Dardarot în Statele Unite, unde la numele de John O'Lea. După ce asistă la uciderea gangsterului Bill Loratti de către banda rivală a lui Mortimer, O'Lea refuză propunerea lui Mortimer de a se lăsa „protejat". După o altă serie de peripeții, O'Lea se vede pus în situația de a se căsători cu actrița Lolita Bonita. După ce, însoțind-o pe artistă într-o plimbare pe străzile New-Yorkului, O'Lea asistă la o demonstrație a „democrației" americane în acțiune, este primit de Steve Rochester al III-lea.

— Doar nu vreți să ne faceți să credem că n-ați știut, d-le O'Lea! spuse acru Pierce.

— Că n-am știut ce?

— Că dl. Rochester e marele boss.

EPILOG INFERNAL

Unde se vede care e hatîrul pe care-l cere Aghiuță lui Dardarot

— Păcat! spuse cu regret Dardarot. Mare păcat că tocmai acum s-a întîmplat accidentul. Tare aș fi vrut să văd cum te descurci ca șef al F.B.I.-ului și ca mai-mare al gangsterilor din New-York.

— Dl. Steve Rochester al III-lea mă aprecia foarte mult... Dovadă că mă făcuse un fel de mare-boss adjunct. Păcat că tocmai acum nu s-a găsit nimeni să scrie despre isprăvile mele.

— Aghiuță, Aghiuță, zîmbi Talpa-iadului, ai cam început să te înfumurezi... Nu zic, raportul tău nu e prost! Pentru două săptămîni cît ai stat acolo, ai văzut, ai auzit și ai pățit destule...

— Pentru că veni vorba de pățit, Intunecimea-ta... Cum de m-am pomenit iar aici? Ținminte că m-am urcat în lift și...

— ...și liftul a căzut cu voi. Nici nu-i de mirare: era un hîrb atît de vechi, că numai printr-o minune mai funcționa. Și minunile, după cum știi și tu, n-au viață lungă! V-au scos de acolo pe toți trei, făcuți chiseliță.

Aghiuță oftă:

— Ce-o fi spus Lolita cînd a aflat!

Dardarot pescui o hîrtie de pe biroul lui:

— Dacă te interesează, pot să-ți spun cum au reacționat cei cu care ai avut de-a face. Lolita Bonita a tras o criză de nervi...

— Ținea la mine, săraca!

— ...și de atunci repetă într-una: „De ce nu i-am luat banii pentru film?". Mac, portarul, a vărsat o lacrimă de sincer regret: „Ce om! Ce bacșișuri!". Joshua Finch s-a îmbătat de bucurie că i-a murit șeful. Sam Benett a declarat, în legătură cu Mortimer, că face parte din categoria celor despre care, nici ca morți nu se poate vorbi de bine. Inspectorul Higgins lucrează acum pentru banda pe care o conduce fratele lui Bill Loratti, cel împușcat de Frank. Croyden ți-a scris un necrolog, de parcă ai fi fost președintele Statelor Unite; zice că erați prieteni din copilărie și că i-ai lăsat moștenire cinci zeci de mii de dolari.

— Și marele boss? Steve Rochester al III-lea?

— Rochester a falsificat iscălitura ta și a încasat și restul de cecuri pe care le mai aveai la tine... Și a dat dispoziție ca ascensorul să fie reparat cu banii care s-au găsit în buzunarele lui Pierce și Mortimer. Te regretă el, e adevărat, dar are și motive de mulțumire: de cînd cu accidentul, a mărit de trei ori primele la societatea lui de asigurări.

— Așta și cînd o să moară, o să scoată un beneficiu! spuse cu admirație Aghiuță.

Dardarot se instală cu picioarele pe birou și parcurse din nou în fugă raportul subalternului său.

— Ascultă, împielițatule, văd că propunerile lipsesc.

— Ce propuneri, Întunecimea ta?

— Ce trebuie să facem pentru ca Rochester, Higgins, Frank, Benett și ceilalți să ajungă aici cînd or termina cu viața pămînțească?

— Nu trebuie să facem nimic, Întunecimea ta. Au ei singuri grijă de asta! Poți să le pregătești de pe acum spațiul locativ.

— Bine, Aghiuță, dacă spui tu!

Dardarot rîndui cu grijă foile raportului într-un dosar, pe a cărui copertă scria cu litere ronde:

Referent — Aghiuță.
Obiectul lucrării — Raport de deplasare
Locul deplasării — New York, S.U.A.

— Sînt mulțumit de tine, Aghiuță. Ce răsplată dorești? Un somnulet de vreo sută de ani?

Aghiuță își drese glasul:

— Să vezi, boss... vreau să zic, Întunecimea ta. Nu strică nici somnulețul. Dar am să îndrăznesc a cere încă un hatîr.

— Spune, puiule dragă, glăsui Dardarot ca pe vremea lui Kir Ianulea.

— Cînd o mai fi cazul, să mă trimiți tot pe mine în Statele Unite.

Stăpînul împărăției subterane își ridică mirat arcul stufos al sprîncenelor sale negre ca smoala:

— Cum se poate, Aghiuță? Data trecută, cînd te-ai întors de la București, spuneai că te-ai deșelat de atîtea trebușoare pe pămînt. Și acum, îți sfîrîie copitele să te întorci la New York?

— Păi de, Întunecimea ta, acolo mă simt ca acasă!

CUVÎNT DUPĂ

De ce „după" și nu „înainte"?

Pentru că e vorba de o mărturisire. Și mărturisirile se fac întotdeauna după.

Prin urmare, acum, la sfîrșit, venim cu umilință în fața cititorului și recunoaștem:

— că singurele personaje fictive din această carte sînt Aghiuță și mai-marele său, Dardarot;

— că și ei au fost împrumutați din nesecata comoară pe care ne-a lăsat-o marele, neprețuitul, unicul Caragiale;

— că toți ceilalți — gangsteri sau ziariști, financiari sau agenți ai F.B.I.-ului, vedete de cinema sau judecători, inspectori de poliție sau vînători de negri — există cu adevărat în țara în care și-a făcut Aghiuță scurta lui incursiune;

— că toate — absolut toate — întîmplările citate aci sînt copii după realitate și că noi ne-am mulțumit doar să schimbăm numele oamenilor și ale locurilor;

— că, în sfîrșit, dacă am împinge cinstea profesională pînă la limitele ei extreme, am pune pe coperta cărții numele principalului ei autor: Modul de viață american.

— SFÎRȘIT —

ROMANUL NOSTRU ILUSTRAT

„ÎNTÎMPLĂRI ÎN MĂRILE SUDULUI"

de JACK LONDON

Ilustrații: Beca RIND

— D-le Köning — strigă căpitanul — faceți-l pe pustiul ăsta să tacă; dați-i cîteva lovituri cu coada măturii. Fără să spună un cuvînt Mac Coy îl opri cu mîna pe secund. Se îndreptă apoi spre bietul copil înspăimîntat și mîngîindu-l plin de duioșie îl liniști. O noapte întreagă marinarii munciră fără să închidă ochii. În zori continuau cu toții să se întrebe unde ar putea fi salvatoarea insulă Hao. Își dădură seama că, din cauza curenților, aceasta fusese ocolită și rămăsese cu mult în urmă. Același lucru se întîmplă în timpul zilei și cu alte insule pe care Davenport le depista una după alta, pe hartă. Către amiază marinarii se adunară brusc pe punte strigînd că nu vor să meargă mai departe. Cereau să se coboare bărcile și să plece cu ele. Vîntul și curenții n-aveau decît să-i tîrască unde vor avea chef. Orice li se părea mai bun decît rămînerea pe corabia incendiată. Căpitanul și secundul încercară să se împotrivească, dar fură înfrînți cu brutalitate. Cei doi ofițeri scoaseră revolverele. Tensiunea ajunsese la culme. Nervii tuturor ajunseseră la capătul rezistenței. Dar, cînd totul părea pierdut, se auzi deodată glasul plin de bunătate al lui Mac Coy:

— Dragii mei, nu faceți să curgă sînge! Mateloți, vă rog să mai aveți puțină răbdare. În fața noastră avem acum un șirag întreg de insule cu locuri foarte potrivite pentru tras la mal și care se înșiră, toate, ca un arc de cerc. E cu neputință să nu ajungem în următoarele ore pe vreuna din ele. Aceasta este adevărata scăpare a dv. și a corabiei. Mateloții se opriră ca prin farmec ascultînd

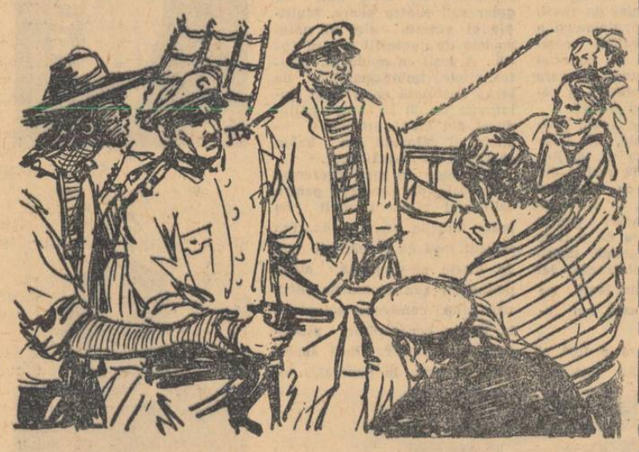

cu gura căscată, în timp ce Davenport și Köning puneau la loc, în tocurile lor, revolverele. Încet, fiecare marinar se întoarse la locul său de muncă.

— I-ați vrăjit, spuse secundul.

— O! oamenii aceștia, nu sînt răi de loc. Dar au îndurat multe și au muncit din greu. Sînt sigur că vor merge pînă la capăt.

— Nici eu nu mă voi lăsa — strigă înfrînt Davenport. Sînt gata să continui lupta cu acest arhipelag blestemat, pînă ce voi găsi un pat bun pentru corabia noastră. De acord prietene Mac Coy?

— Bineînțeles — răspunse liniștit Mac Coy — voi rămîne lîngă dv. domnule căpitan pînă îsprăvim cu bine această călătorie.

La căderea nopții puntea ajunse atît de încinsă încît oamenii se cățărară pe frînghii. Aburi otrăvitori răbufneau din cald, făcînd pe toți să tușească aproape fără întrerupere. Davenport se așeză lîngă Mac Coy pe una din vergile catargului din spate și-l întrebă brusc:

— Ia ascultă, prietene, ce s-a întîmplat exact cu străbunul dumitale de pe „Bounty" și cu ceilalți pirați care au eșuat pe insula Pitcairn? Și în noaptea aceea de groază, Mac Coy începu să istorisească cele ce știa și el din auzite. Evoca vremile de demult în care piraților corabiei englezești „Bounty" provocaseră mari vărsări de sînge pe insula Pitcairn, dispărînd în cele din urmă ei înșiși, dar lăsînd ca urmași, o amestecătură de albi și negri care alcătuia populația insulei. În timp ce Mac Coy povestea ghimpele îndoielii începu iar să-l înțepe pe Davenport. În definitiv nu avusese dreptate Köning? Acest Mac Coy „sămînță de pirat" și care cunoștea perfect arhipelagul nu-și bătea joc de el și de oamenii lui, tîrîn-

du-i spre pieire sub impulsul a cine știe ce gînduri ticăloase? Ca și cum ar fi ghicit gîndurile căpitanului, Mac Coy îi zîmbi încurajator și arătîndu-i un colț de pămînt care se profila în zare îi strigă:

— Iată domnule căpitan, insula Pacarava. Acum vă veți convinge că nu v-am înșelat. În cîteva ore nădăjduiesc să putem duce vasul pînă pe o plajă lină.

Și sărind pînă la cabina cîrmaciului, insularul apucă hotărît timona. După vreo două ore, condusă de Mac Coy „Pyrenéen" pătrunse fără nici o greutate prin canalul îngust care ducea spre laguna din interiorul insulei. Era și timpul. O limbă mare de foc țîșni din mijlocul punții și aprinse catargul cel mare cu pînzele lui întinse. Cuprinși de panică matelotii și cîrmaciul se repeziră la bărci.

— Nu vă grăbiți — strigă Mac Coy — totul e în regulă. Vă rog să nu-l uitați pe elevul marinar. Nu fiți severi cu el! E doar la prima lui călătorie.

Căpitanul Davenport dădu ordin secundului să preia comanda celor două ambarcații cu mateloți.

— A treia barcă, spuse el, o păstrez pentru domnul Mac Coy și pentru mine.

Și sub privirea aprobativă a lui Mac Coy adăugă:

— Noi nu vom părăsi vasul decît în ultimul moment. Rămas singur cu Mac Coy căpitanul preluă cîrma și Pyrenéen pătrunse în lagună. Flăcările îi înconjurau acum pe cei doi bărbați din toate părțile. Ultimele pînze căzură pradă focului mistuitor.

— Acum nu mai are importanță — spuse Mac Coy. Avîntul corabiei ne va ajunge. Într-adevăr, Pyrenéen atingea țărmul și înainta pe nisip rămînînd nemiș-

cată pe plaja lină așa cum făgăduise Mac Coy. A treia barcă fu coborîtă în mijlocul flăcărilor. Năpădit de arsuri, Mac Coy se dădu totuși la o parte plin de politețe:

— După dv. domnule căpitan!

— Ba dv. treceți mai întîi, strigă Davenport. Și împingîndu-l înainte pe Mac Coy, începură să coboare de-a lungul frînghiei cuprinsă și ea de flăcări. Cînd fură în barca ce se depărta de vasul incendiat, Mac Coy rosti liniștit:

— Am făcut tot ce am putut pentru dv., oamenii dv. și pentru Pyrenéen.

Și căpitanul Davenport privi cu cea mai adîncă recunoștință spre omul plin de noblețe sufletească pe care-l băniuise pe nedrept și care știa să reprezinte cu atîta demnitate și ținută pe insularii din Pitcairn care preluaseră nu tradițiile rele ale străbunilor pirați, ci tradițiile umane venite cine știe din ce străfunduri de istorie. Între timp Mac Coy rostea mai mult pentru sine:

— Și acum, trebuie să văd de întoarcerea mea la Pitcairn.

(Urmarea în numărul viitor)

Manolache (ultimul din dreapta) a înscris cel de-al doilea gol și cu mîinile ridicate se întoarce spre centrul terenului. Apărătorii spanioli parcă nu-și cred ochilor, în timp ce fotoreporterul a uitat să mai declanșeze aparatul și-și manifestă, cu toată gura, entuziasmul. Iar „piticul" de mingi din spatele porții, parcă este imaginea reflectată a lui Manolache.

Pedeapsa infantilismului

Fiind eu ceva mai june, cu pantaloni scurți și încălțările veșnic scîlciate în urma contactului frecvent cu mingea — de cîrpă, cel mai adesea — de diverse maidane, aveam, orice s-ar zice, niște opinii ferme în materie de fotbal! Cultivam — mărturisesc — politeismul: zeități mele se intitulau David, Albu, Beratki, Dobay... Nu concepeam echipă națională fără cei patru idoli, și, slavă domnului, vederile subsemnatului concordau, pe atunci, aproape invariabil, cu optica selecționerilor.

Au trecut anii, vechile glorii s-au perimat, au apărut alți „senatori de drept", ai unei alte generații, dar eu continuam să-i consider pe eroii copilăriei mele mai presus decît oricare vedetă „la modă". Cînd venea vorba despre reprezentativa țării, gîndurile îmi zburau automat la cei patru și mă trezeam murmurind: „Ah, dacă i-ar pune pe Gussy centru și pe Calu' extremă!"

Desigur „federalii" nu-și băteau capul cu atari fantezii, orientîndu-se după criterii mai puțin sentimentale... Ulterior, am convenit că bine făceau!

Închipuiți-vă surprinderea mea, cînd, mai acum vreo zece săptămîni, mi-a fost dat să asist la o neașteptată revanșă a mentalității infantile. Ce-i drept, nu s-a apelat la oldsboys; aș putea zice, chiar dimpotrivă! În ciuda faptelor evidente, s-a procedat la alcătuirea lotului republican, și apoi la aceea a unsprezecelui de bază, pentru una din cele mai dificile confruntări din istoria fotbalului românesc, după criterii subiective, ignorîndu-se cu o ușurință copilărească (adjectiv, recunoașteți, blajin!) datele fundamentale ale problemei. Nu trebuie să fii specialist, ca să-ți dai seama, de pildă, că tentativele riscante nu își au locul într-o întîlnire de asemenea importanță, că o formație tînără, eteroclită, neexperimentată, constituie o pradă facilă pentru un adversar superior tehnicește, mai ales pe terenul acestuia, că tactica defensivă — în genere, neindicată — are mai puțini sorți de izbîndă cînd este aplicată de niște debutanți în partide internaționale etc., etc.

Disprețul față de asemenea adevăruri elementare a dus, după părerea mea, la eșecul regretabil din prima întîlnire cu fotbaliștii spanioli. Privind retrospectiv, apare deosebit de supărătoare îndărătnicia în menținerea unei formule care și-a demonstrat în practică, încă de timpuriu, lipsa de viabilitate. Astăzi, toată lumea este de acord că s-a trecut prea ușor peste o serie de manifestări simptomatice, în acest sens, elogiindu-se comportarea formației într-un trial de operetă, cu Marocul, în timp ce jalnicele performanțe din alte meciuri de verificare erau eludate, sub eticheta „nesemnificativ". Să admitem că acel 1—2 cu Steagul Roșu a putut fi taxat ca tare. Dar cînd obții rezultate asemănătoare în compania lui C.S.M. Sibiu și a Faianței-Sighișoara, ar fi cam greu de presupus că poți intra pe Bernabeu Chamartin cu altă mentalitate decît aceea de victimă sigură!

Dacă spiritul critic și autocritic ar fi funcționat normal, selecționerul unic ar fi trebuit, măcar în ceasul al doisprezecelea, să recunoască falimentul încercărilor aventuroase, să apeleze urgent la cei mai în formă jucători din campionat, ținînd seama și de experiența lor ca internaționali, chiar dacă respectivii nu se antrenaseră cărind chintale de pietre în aerul ozonificat al Brașovului — și să salveze, astfel, ceea ce se mai putea salva.

Că n-a făcut-o, e condamnabil. Că și-a putut permite să n-o facă, e uimitor.

Nimic n-ar fi reușit să demonstreze mai elocvent eroarea procedeelor amintite, decît recenta verificare de pe „23 August". Echipa care a reabilitat duminică, în mare măsură, prestigiul fotbalului nostru, are, față de improvizația de la 1 noiembrie, avantajul conceptiei realiste, al ponderei și rațiunii, asupra aberațiilor infantile. Au fost menționați cei care dăduseră satisfacție, chiar dacă numai parțial, în meciul anterior. Au fost introduși trei oameni (Voinescu, Pircălab, Constantin) pe care numai reaua credință îi putea elimina din echipă, dar mi-te din lot! — cu ocazia unei întîlniri atît de importante. În fine, pentru celelalte posturi s-a recurs la soluții chibzuite și, după cum s-a putut constata — eficace.

Fără îndoială, 3—1 cu Spania reprezintă un succes de seamă, care ne onorează cartea de vizită, mai ales în condițiile grele în care a fost obținut, ținînd seama de antecedente. Din fericire, nimeni nu pare tentat să se culce pe laurii acestei victorii.

Tocmai deaceea, socotesc oportun să readuc în discuție, completîndu-le, unele sugestii enunțate mai înainte, pare-mi-se nu numai în cadrul rubricii de față.

Repet, avem în țară practicieni de reală valoare. Petchowski, Gică Popescu, Oană, Ploieșteanu, Marian sînt numai cîteva exemple peremptorii. Ca orice iubitor al fotbalului, urmărind de o bună bucată de vreme dezvoltarea sportului cu balonul rotund, am deosebită stimă și admirație pentru sus-amintiții antrenori și pentru toți cei care, asemenea lor, s-au dedicat cu pasiune și competență educării noilor promoții de fotbaliști, după ce, ani de zile, și-au dovedit măiestria în lupta sportivă. Fără a subaprecia calitățile incontestabile ale cadrelor autohtone, mă gîndesc că și lor, ca și elevilor lor, le-ar putea fi util sprijinul unuia, sau al mai multora, dintre specialiștii de talie internațională, cu o bogată experiență profesională, cu o viziune tactică majoră, la nivelul celor mai înalte exigențe ale soccerului modern.

În aceeași ordine de idei, consider că s-ar cuveni examinată cu mai mare atenție problema contactului cu echipele de peste hotare. Participăm periodic la cîteva importante competiții pentru formațiile de club: Cupa Campionilor Europeni, Cupa Cupelor, Cupa orașelor-tîrguri, Turneul balcanic, plus diverse întreceri cu caracter aparte, cum ar fi turneul inter-feroviar. Calendarul fotbalistic este, prin forța împrejurărilor, destul de aglomerat. Cu atît mai mult, ar fi de dorit ca, în limita posibilităților, să vedem evoluînd la noi, în meciuri internaționale, echipe de clasă, de la care să avem într-adevăr ce învăța. Ne-ar bucura vizitele unor fruntașe ale fotbalului european, ca Juventus, T.S.K.A., Anderlecht, Reims, Vasas, Dukla Praga, Norköpping, Partizan Belgrad etc. Am fi fericiți ca, atunci cînd împrejurările o îngăduie, cînd Santos sau Vasco de Gama colindă pe undeva, prin vecinătate, să ni se ofere o mostră din veritabila valoare a campionilor lumii.

Despre foloasele unor asemenea contacte pentru fotbaliștii noștri, inutil să mai pomenesc.

Un aport însemnat la progresul jocului cu balonul rotund, sînt chemați să-l aducă, așa cum s-a subliniat deseori, în ultima perioadă, condeiele de specialitate.

În timpul pregătirilor pentru primul meci cu Spania, am rămas consternat de tonul necritic, de optimismul de paradă al multor materiale care abordau acest subiect... delicat. Firește, nu-i prea plăcut să debitezi adevăruri astringente, dar este de-a dreptul dăunător să fugi de răspundere, cultivînd trandafirii liuziilor, în loc de a milita, argumentat și consecvent, în favoarea soluțiilor realiste.

Cu totul neconvingătoare mi s-a părut, în acest sens, atitudinea tovarășului Dan Olteanu, unul din apreciații noștri gazetari sportivi, ale cărui opinii le receptăm adesea cu justificat interes.

În articolul publicat imediat după eșecul din deplasare, tov. Olteanu a criticat cu vehemență anumite aspecte ale muncii de pregătire, uitînd că, în multe privințe, a contribuit alături de alți confrați la întreținerea iluziilor pernicioase, despre care vorbeam. Articolul în chestiune, sugerează, e drept, că semnatarul său și-ar fi exprimat neaderența la formulele aventuroase, în cadrul unor ședințe de analiză. Deși nu pun la îndoială temeinicia afirmației, nu mă pot opri să observ că, în cele din urmă, cronicarul „Informației" s-a lăsat furat, pesemne, de „îmbătarea cu apă rece", pe care o combătuse într-o patru pereți și pe care avea s-o ridiculizeze ulterior... Spun aceasta, întrucît în după-amiaza de 1 noiembrie, cînd radioul anunța 0—4 la pauză, citeam un alt articol al tov. Olteanu, în care se afirma ritos că echipa noastră poate să învingă, că, în ultima parte a pregătirilor s-a observat o creștere a nivelului de joc, că formația are resurse mult mai mari decît cele demonstrate la antrenament...

Bine, să admitem că a fost necesar, pentru „psihoza" echipei, să i se acorde acest straniu „sprijin moral": să nu se critice cu ascuțime deficiențele arhi evidente, să li se repete celor învinși de C.S.M. Sibiu că pot învinge Spania în deplasare, ș.a.m.d. Dar, mă întreb, la ce bun se mai lansau astfel de afirmații hazardate, într-un moment în care, ca „suport moral", ele deveneseră inoperante? Pentru că, îmi răspund, autorul lor ajunsese el însuși la păgubitoarea confuzie între dorință și realitate. Cititorii articolelor sale și ale altora, n-ar fi dezavuat, cred, cîteva propoziții autocritice în acest sens...

Mă rog, nu-i timpul pierdut! Dezbaterea despre problemele fotbalului va continua, nădăjduim, în formele cele mai variate și sîntem încredințați că ea va contribui la stabilirea unor concluzii judicioase, a unor măsuri largi, capabile să asigure deplina înflorire a celui mai popular sport din țara noastră și, dealtminteri, de pe toate meridianele și paralelele.

Dan DEȘLIU

MOZAIC

● Prima ediție a cărții lui Vladimir Kuț, recordmen mondial la 5000 m. și campion olimpic, intitulată „De la începător la măestru al sportului" s-a epuizat în cîteva ore.

● Spectatorii prezenți la disputarea meciului de fotbal C.O. Pontlieu-S.O. Maine au fost surprinși de faptul că întîlnirea se prelungea peste timpul regulamentar. Pînă la sfîrșit s-a constatat că arbitrul Leroy nu fluierase la timp întrucît își pierduse... fluierul.

● În cercurile sportive din Occident se dă ca sigur faptul că cel mai bun jucător de tenis din lume, Rod Laver, va trece la profesionism la începutul anului viitor după desfășurarea finalei Cupei Davis.

● Prin recordul lui de 8'37"6, atletul romîn Zoltan Vamoș figurează pe locul 7 pe lista celor mai bune rezultate din lume din acest an.

magazin
revistă săptămînală editată de ziarul
ROMÎNIA LIBERA
Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17 60.10
Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții
PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI tel. 17.60 10 interior 14.00

Variațiuni pe teme șahiste

Am auzit că o dată, într-un final de partidă, nu știu care șahist mare s-a uitat fix în ochii adversarului său și i-a spus: „Te fac mat la mutarea a 10-a dacă joci exact". Auzi dumneata vorbă: „dacă joci exact!". Iar dacă stai să te gîndești că Alehin a jucat cîndva 32 de partide oarbe, simți cum încep să te roadă complexele și să te învăluie astenia.

Nenorocirea e că matul anunțat cu zece mutări înainte nu e o poveste și că Alehin a obținut un scor strălucit în meciul celor 32 de partide oarbe. Deci tu, ca șahist, ești inexistent. Și barem de-ai avea scuza că ești... superficial. Dar nu... N-ai nici măcar această *calitate* care ar fi putut să te înalțe în propriii tăi ochi.

Acum un an am avut cîteva zile de liniște euforică. În „Gazeta literară", într-un studiu despre stil — pare-mi-se, — academicianul Tudor Vianu pomenea despre șah, considerîndu-l „un domeniu autonom de gîndire". Evrika! — mi-am zis atunci. Sînt eliberat. Afară cu complexele. Șahul e șah și nimic mai mult. Nu sînt un infirm. Nu sînt un incapabil. Faptul că nu izbutesc să mîn doi cai de lemn și să izolez doi nebuni, nu e deloc o tragedie...

Dar asta a durat foarte puțin. Pînă în ziua în care Valerică m-a provocat iar la o partidă, m-a tentat cu „dama înainte", m-a înghesuit într-un colț, m-a strivit între propriile mele turnuri, mi-a anesteziat nebunii, mi-a înhămat caii la piramida lui Kefren, mi-a cules pionii — ca un crupier de meserie — și, în cele din urmă, m-a avertizat: „mat la mutarea a treia!".

Aseară aveam o situație și mai proastă ca de obicei. Pe la mutarea a 15-a piesele albe stăteau gata să se prăbușească asupra mea, ca o lavină. Și cînd totul părea pierdut, m-a salvat nu criza de timp a lui Valerică (așa ceva nu prea se întîmplă!) ci ușa pe care a intrat Victor Ciocîltea. În cîteva minute lavina s-a topit și scorul a devenit 80—1 pentru Valerică. Prima mea victorie. Dar cu ce preț...

După cîteva minute a apărut Ghițescu (prima normă de grossmeister a șahului nostru), Pavlov și, colac peste pupăză, Reicher, șahistul cu vervă de crainic și ironie de semifinalist.

Cine pretinde că șahiștii sînt oameni bine crescuți se înșeală. Nu mi-e frică să afirm. Spuneți și dumneavoastră dacă e delicat să vorbești o limbă străină față de cineva care n-o cunoaște. Au început să joace șah fără tablă. Și știți cum se desfășoară o astfel de partidă: „Cum răspunzi la g5-g6? Foarte simplu (zic ei): fiei nebunul la b5... Nu ține (zic tot ei)... Philidor, în partida cu (nu reține numele) recomandă cal fe șase... Apoi literele și cifrele încep să joace sarabanda, iar eu încerc să iau o plasă de prins fluturi, dar degeaba. Variantele se succed ametitor, ca filele din rotativă, și partida continuă, și nici unul din cei patru nu cedează. În cele din urmă toți promit o soluție personală revistei de șah din ianuarie...

În sfîrșit, au obosit:

— Cum a fost Victore cu Fischer la Varna?

— Greu de tot. E un tip dificil. Jucător mare, dar prea răsfățat. După ce m-a învins în calificări, a refuzat să analizeze. A făcut un gest disprețuitor cu mîna... Adică, ce rost mai are... „Și-apoi nici n-am timp". Dar asta nu l-a împiedicat să înceapă o serie de blitz-uri cu spaniolul Pomar. Zece leva partida. Time is money.

— Cum a fost în finală, cînd l-ai învins?

— Tensiune mare. Înainte de partidă mi-a refuzat autograful. Cu același gest disprețuitor, de concediere. M-am stăpînit cu greu... La mutarea a 10-a, cînd a simțit că cedează teren, a început să protesteze: „n-am lumină destulă. Nu văd!". I s-au ridicat storurile... Eu însă am continuat să atac. Atunci au început să-l deranjeze turiștii de pe terasă. Alte proteste. În cele din urmă masa noastră a fost mutată în centrul sălii. Caz unic în istoria întrecerilor șahiste. Tare aș fi vrut să-i spun că Alehin abia aștepta să părăsească masa pentru a gîndi departe de tablă, ca să nu-l deranjeze piesele... Dar iar m-am abținut.

După întrerupere a încercat să repete mutările. Eu însă am găsit continuarea victorioasă. Iar cînd au izbucnit aplauzele — scuzați lipsa de modestie: singurele aplauze de la Varna — Fischer, devenit subit Bobby, a început să tragă de mine, pentru analiză. Am fost tentat o clipă să-l pedepsesc printr-un refuz, dar mi-am alungat imediat gîndul. M-a „pisat" o oră și zece minute... Așa a economisit Pomar o sută de leva...

— Și cu autograful cum a rămas?

— L-am obținut prin mr. Hearst, conducătorul echipei americane, fiul „regelui presei". De altfel, frații Byrne, Donald și Robert m-au felicitat după partidă și mi-au urat să ajung cît mai repede mare maestru. În fond, Fischer nu reprezintă America. Dar apropo de America. Știi că i-am cerut un autograf și lui Tal? La început n-a vrut să mi-l dea. A rîs și mi-a spus: „Glumești, Victor. Ce-ți vîni? Ce nevoie ai de autograful meu?". Abia cînd i-am explicat că e pentru cineva de acasă, Mihail Tal a acceptat să semneze în carnetul meu.

...Ghițescu e grăbit. Pleacă. Dar șueta continuă. Apare și geologul Florin Codarcea, un suporter atins grav de maladia șahului. A fost special la Moscova ca să vadă o partidă din meciul Botvinnik-Tal, iar în octombrie și-a cărat nevasta la Varna, tot pentru șah. Are o mare ambiție: categoria I, și un idol: Botvinnik.

Dacă a venit Codarcea, nu mai vorbește nimeni. Reținem două din amintirile lui de la Varna. Prima: într-o zi, după rundă, Najdorf a demonstrat o analiză a șah la care a lucrat o lună. Unzicker, Pomar, Sanguinetti, Filip și alții s-au convins curînd de profunzimea ideilor lui Najdorf. Dar iată că apare Petrosian, cu ochii săi de tigru. Prinde din zbor analiza și oferă în cîteva clipe trei soluții paralele. (Peste cîteva luni începe meciul Botvinnik — Petrosian). A doua: Fischer nu salută pe nimeni. O singură excepție: Botvinnik, în fața căruia s-a înclinat aproape reflex întotdeauna...

★

Am scris aceste rînduri pentru că azi începe finala campionatului nostru de șah și am intrat în atmosferă. Iar în sală se vor afla și toți cei care au făcut 2—2 cu echipa Uniunii Sovietice. Cei care au alcătuit singura echipă neînvinsă la Varna de cîștigătorii Olimpiadei.

Ioan CHIRILA

CAMPIONATUL CATEGORIEI A — (Etapa a XV-a)

IN DATE ȘI CIFRE

Ultima etapă

Dinamo București—Viitorul
Steaua—Progresul
Farul—Dinamo Bacău
Știința Timișoara—Minerul
Știința Cluj—C.S.M.S. Iași
Petrolul—U.T.A.
Crișana—Steagul roșu

Pronosticul lui...

Mircea Crețescu, arbitru de fotbal.

1.	Italia—Turcia	1
2.	Slovan Bratislava—Dukla Praga	2
3.	Progresul—Steaua	2
4.	Petrolul—U.T.A.	1
5.	Farul—Dinamo Bacău	1
6.	Știința Cluj—C.S.M.S. Iași	1 x
7.	Știința Timișoara—Minerul	1
8.	Crișana—Steagul roșu	1 x
9.	Padova—Lecco	2
10.	Parma—Mesina	1
11.	Alexandria—Verona	1 2
12.	Udinese—Lazio	1 2

Clasamentul general

1.	Farul	13	6	3	4	31:23	15
2.	C.S.M.S. Iași	13	4	7	2	27:22	15
3.	Steagul Roșu	12	7	1	4	23:22	15
4.	Dinamo Buc.	11	4	6	1	15:10	14
5.	Știința Tim.	12	6	2	4	21:19	14
6.	Rapid	13	5	4	4	23:22	14
7.	Știința Cluj	12	6	2	4	16:18	14
8.	Petrolul	12	5	3	4	25:12	13
9.	Viitorul	13	5	3	5	32:26	13
10.	Steaua	11	4	4	3	25:20	12
11.	Progresul	13	4	4	5	18:19	12
12.	U.T.A.	13	4	2	7	23:24	10
13.	Minerul	13	3	3	7	15:31	9
14.	Dinamo Bacău	13	2	4	7	11:21	8
15.	Crișana	12	3	2	7	12:28	8

Clasamentul acasă

1.	Steagul Roșu	7	7	0	0	19: 7	14
2.	Petrolul	6	5	1	0	24: 5	11
3.	Farul Constanța	6	5	1	0	20: 6	11
4.	Știința Timișoara	5	5	0	0	11: 3	10
5.	Știința Cluj	5	5	0	0	9: 3	10
6.	C.S.M.S. Iași	7	3	4	0	16:10	10
7.	Minerul	7	3	3	1	11: 5	9
8.	U.T.A.	7	4	1	2	17: 9	9
9.	Rapid	6	4	1	1	12: 7	9
10.	Progresul	7	3	3	1	10: 7	9
11.	Dinamo Bacău	7	2	4	1	8: 4	8
12.	Steaua	5	3	2	0	16:10	8
13.	Dinamo Buc.	5	2	3	0	8: 5	7
14.	Viitorul	7	3	1	3	21:14	7
15.	Crișana	6	3	1	2	10:10	7

Clasamentul în deplasare

1.	Dinamo Buc.	6	2	3	1	7: 5	7
2.	Viitorul	6	2	2	2	11:12	6
3.	C.S.M.S. Iași	6	1	3	2	11:12	5
4.	Rapid	7	1	2	3	11:15	5
5.	Steaua	6	1	2	3	9:10	4
6.	Farul	7	1	2	4	11:17	4
7.	Știința Timișoara	7	1	2	4	10:16	4
8.	Știința Cluj	7	1	2	4	7:15	4
9.	Progresul	6	1	1	4	8:12	3
10.	Petrolul	6	0	2	4	1: 7	2
11.	U.T.A.	6	0	1	5	6:15	1
12.	Steagul Roșu	5	0	1	4	4:15	1
13.	Crișana	6	0	1	5	2:17	1
14.	Dinamo Bacău	6	0	0	6	3:17	0
15.	Minerul	6	0	0	6	4:26	0

Cele 5 restanțe și campioana de toamnă

Mîine este programată ultima etapă dar campioana de toamnă a competiției o vom cunoaște după consumarea celor cinci restanțe:

Dinamo București—Steagul roșu.
Știința Cluj—Steaua.
Rapid—Crișana.
Știința Timișoara—Dinamo București.
Steaua—Petrolul.

Primele trei partide se vor desfășura duminică 9 decembrie, iar următoarele două vor fi programate zilele acestea de către federație.

Punctajul acumulat pînă acum și programul avantajos pe care îl are în acest final de stagiune fac din Dinamo București echipa cu cele mai îndreptățite veleități la titlul de campioană de toamnă. Surprizele nu sînt însă excluse, mai ales cînd este vorba de fotbal. Tocmai de aceia ultimele jocuri ale sezonului oficial sînt așteptate cu mult interes.

BUCUREȘTENII ÎNTRE EI

Ultima etapă a campionatului programează mîine un nou cuplaj al echipelor bucureștene, participante la competiție. Înaintea consumării acestui cuplaj clasamentul inter-bucureștean se prezintă astfel:

1.	Rapid	4	2	1	1	9: 6	5
2.	Steaua	3	1	2	0	9: 7	4
3.	Progresul	3	1	1	1	7: 4	3
4.	Dinamo	3	0	2	1	3: 4	2
5.	Viitorul	3	1	0	2	6:10	2

Mîine vom cunoaște deci cîștigătoarea de toamnă a acestui clasament neoficial întrat însă în tradiția statisticilor fotbalistice. Reamintim cititorilor noștri că în ediția trecută pe primul loc în clasamentul inter-bucureștean a fost echipa Rapid.

GOLGETERII

1. Ion Ionescu (*Rapid*) *11 goluri.*
2. Dridea (*Petrolul*) *10 goluri.*
3. Ciosescu (*Farul*) *9 goluri.*
4. Dinulescu (*Farul*) *8 goluri.*
5. Manolache (*Știința Timișoara*), Voica (*C.S.M.S. Iași*), Bükosi (*Farul*), Selimesy (*Steagul roșu*), Pavlovici (*Viitorul*), *cîte 7 goluri fiecare.*
6. Dumitriu I (*Viitorul*), Adam (*Știința Cluj*), A. Munteanu (*Petrolul*), Tîrcovnicu (*Dinamo București*), *cîte 6 goluri fiecare.*
7. Sasu și Tîrlea (*U.T.A.*), Milea (*C.S.M.S. Iași*), Gram (*Dinamo Bacău*), Baboie (*Progresul*), Harșani (*Crișana*), Haidu (*Viitorul*), Raksi (*Steaua*), *cîte 5 goluri fiecare.*
8. Stoicescu (*C.S.M.S. Iași*), Tabarcea (*Petrolul*), Voinea (*Progresul*), Mitaru (*Știința Timișoara*), Popescu (*Viitorul*), Năsturescu (*Rapid*), Constantin (*Steaua*), Drăgoi (*Minerul*), Bitlan (*Știința Timișoara*), *cîte 4 goluri fiecare.*
9. Matei (*Viitorul*), Voinea (*Steaua*), Marcu (*Știința Cluj*), Tătaru (*Steaua*), Pop (*C.S.M.S. Iași*), Mafteuță (*Progresul*), Smărăndescu I (*Progresul*), Meszaros (*Steagul roșu*), Mateianu (*Steaua*), Dumitriu II (*Viitorul*), Toma (*U.T.A.*), Iancu (*Dinamo Bacău*) Cotroază (*Minerul*), Leac (*U.T.A.*), Chivu (*U.T.A.*), *cîte 3 goluri fiecare.*

MEDICUL vă sfătuieşte

Pericolul unor tratamente empirice

Mulţi dintre cititorii noştri au mai avut prilejul să se documenteze asupra pericolului pe care îl prezintă pentru sănătate tratamentele empirice sau leacurile băbeşti, cum li se mai spune. În rîndurile ce urmează vom menţiona doar cîteva din aceste „leacuri", asupra cărora s-a scris mai puţin, dar care au încă o anumită circulaţie.

Iată, bunăoară, la ce se pot expune bolnavii de icter atunci cînd îşi pleacă urechea la unele leacuri, pe cît de ridicole, pe atît de periculoase. Este vorba de obiceiul prin care se recomandă efectuarea unei mici tăieturi sub limbă sau pe frunte, pentru a se ocaziona scurgerea unei oarecari cantităţi de sînge, chipurile în scopul de a scoate „răul" din organism. Nu este greu de înţeles pentru cine vrea să se gîndească puţin, cît de absurd este acest „leac". În primul rînd, eliminarea unei cantităţi de sînge — indiferent de cantitate — n-are cum să contribuie la distrugerea virusului hepatitei epidemice, în cazul în care icterul ar fi datorit infecţiei organismului cu un asemenea agent patogen şi nici n-ar putea să înlăture obstacolul în calea bilei dacă ar fi vorba de un icter de natură mecanică. Cu un astfel de „leac" se poate însă produce o infecţie la nivelul plăgii tăiate sau chiar o hemoragie mai mare, cînd tăietura a fost mai profundă şi care de multe ori poate da de furcă medicului. Tot în stările de boală însoţite de icter, unele băbuţe mai recomandă şi o băutură formată din rachiu de drojdie, miere şi.... balegă de cal, timp de 3-4 săptămîni. Orice om cu judecată poate uşor să-şi dea seama nu numai despre imposibilitatea eficacităţii unui astfel de „medicament" dar şi despre pericolul pe care îl poate prezenta faţă de un bolnav de hepatită epidemică. Rachiul de drojdie va contribui în mare măsură la distrugerea celulelor ficatului, iar produsele amintite de la cal, prin microbii ce îi conţin, pot la un moment dat să favorizeze pătrunderea în organism a unor noi microbi care să se asocieze cu cei existenţi în corpul bolnavului şi să dea naştere la complicaţii.

În durerile de şale cauzate de lombago, se mai găseşte uneori cîte o cumătră bătrînă care susţine sus şi tare că numai o „călcătură" zdravănă de urs poate rezolva cazul. Dar cum urşii nu se găsesc chiar pe toate drumurile se mulţumesc şi cu recomandarea ca această „călcare" a şalelor să fie efectuată de o persoană cu „greutate", adică de cineva care atinge cel puţin 80-100 de kilograme. Rezultatul? Strivirea musculaturii regiunii lombare şi chiar posibilitatea producerii unei hernii a discurilor intervertebrale, ceea ce determină accentuarea durerilor şi crearea de suferinţe în plus.

Ciorapul îmbibat în urină şi transformat în prişniţ în jurul gîtului mai face încă pe cîţiva naivi să creadă că acesta este leacul salutar pentru vindecarea amigdalitelor, mai ales dacă se asociază cu gargara de petrol. Ce să facă bietul ciorap muiat în soluţia amintită şi care nu are darul decît să mărească greţurile celui suferind?!... Cît priveşte gargara cu petrol, aceasta nu poate decît să producă iritaţii ale faringelui, agravînd starea de boală.

Unii care suferă de dureri de stomac, încă îşi mai închipuie că un păhărel, două dintr-o băutură alcoolică oarecare le poate calma durerile. Uneori, pentru moment, se mai întîmplă şi aşa. Dar cu cîte riscuri! Fiindcă este cunoscută acţiunea iritantă şi congestivă a alcoolului faţă de mucoasa stomacului şi a duodenului, mai ales cînd este vorba de o gastrită, gastro-duodenită sau de boală ulceroasă.

Cînd intervine un guturai, uneori se mai găseşte cineva „atotştiutor" care să recomande suferindului punerea de mălai pe cărbuni aprinşi şi inhalarea fumului produs. Dacă am da curs „leacului" recomandat, nu am face altceva decît să agravăm simptomele guturaiului prin iritarea şi mai mult a mucoaselor nazo-faringiene şi oculare datorită fumului produs de mălaiul aprins. Bine înţeles că procedînd după astfel de „sfaturi" am contribui şi la apariţia unor eventuale complicaţii ca sinuzite, conjuctivite etc.

Fără îndoială că numărul leacurilor băbeşti periculoase este foarte mare. Din cele cîteva exemple arătate reiese însă suficient importanţa faptului că pentru a-şi putea apăra cu succes sănătatea, orice bolnav trebuie să recurgă numai la medic, leacurile băbeşti neputînd fi considerate decît doar nişte episoade de domeniul fanteziei, asemănătoare basmelor din copilărie.

Dr. I. LEONESCU

Un fleac de zgîrietură, dar e cu leac!

Un ciorap murdar şi leacul e sigur!...

Ştiaţi că...

...studii recente au dovedit că toxinele cuprinse în tutun întîrzie mult creşterea fătului la femei care fumează mult în timpul sarcinii? După datele acestor cercetări, femeile fumătoare nasc copii mai mici în greutate (în medie cu 5 la sută) decît femeile care nu fumează.

...în R.F.G., datorită folosirii de către femeile gravide a calmantului denumit „Thalidomida", s-au născut 6.000 de copii monştri, după cum recunoaşte statistica oficială, dintre care jumătate au murit la naştere, iar cei care au supravieţuit au rămas cu grave deformaţii congenitale? Despre această problemă s-a discutat mult în coloanele ziarelor, dar de astădată ştirea a primit o confirmare oficială chiar din gura ministrului sănătăţii al R.F.G., care a recunoscut cele de mai sus în cadrul unei conferinţe de presă.

...„Erimita", un nou produs medicamentos sovietic, s-a dovedit a fi eficace în tratamentul anginei pectorale şi mai cu seamă în combaterea crizelor dureroase survenite în timpul nopţii?

..medicul bulgar Dr. S. Nacev a reuşit să prepare un nou medicament denumit „Venohlit" care s-a dovedit eficace în combaterea varicelor. Noul preparat, care acţionează prin refacerea ţesuturilor alterate din pereţii venelor, a intrat în producţia de serie a industriei de medicamente din R.P. Bulgaria.

RITMUL CARDIAC ŞI VARIAŢIILE SALE FIZIOLOGICE

În cele mai vechi timpuri, palparea pulsului a constituit una din metodele obiective de cercetare a stării bolnavului; vechii medici chinezi descriau cîteva sute de variaţii calitative ale pulsului. Astăzi chiar, în condiţiile unei înalte tehnicităţi a cercetării medicale, antica palpare manuală a pulsului nu şi-a pierdut din valoarea sa ca metodă de diagnostic. De fapt ce „spune" pulsul palpat?

În afară de cercetarea stării arterei propriu zisă (calitatea peretelui) şi a permeabilităţii vasului pentru coloana de sînge, datele cele mai importante se referă la ritmul cu care se contractă cordul.

Căci cauza care determină acest efect periferic, pulsul, este această neobosită pompă, inima, organ cu proprietăţi deosebite, dintre care face parte şi ritmicitatea. Într-adevăr, pentru ca sîngele să circule în mod armonios atît în încăperile inimii (auricule, ventriculi) cît şi în toate organele din corp, este necesară o activitate ordonată a inimii, care să asigure un flux sanguin continuu. Orice tulburare în timpul de contracţie sau în frecvenţa contracţiei cardiace (ceea ce constituie de fapt „tulburările de ritm"), fie accelerări, fie rărîri, fie neregularităţi, constituie împrejurări în care se tulbură şi circulaţia sîngelui în organism.

Inima, muşchi contractil, spre deosebire de ceilalţi muşchi din organism posedă un ţesut special format din celule de aspect mai tînăr, (embrionar) a căror surprinzătoare calitate este aceea de a funcţiona automat. Adică, aceste celule au proprietatea de a da naştere la intervale regulate de timp, — la stimuli ce provoacă contracţia întregului muşchi cardiac, începînd de la atrii spre vîrful inimii, spre ventriculi.

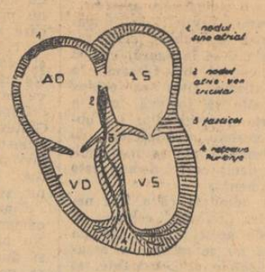

Acest ţesut deosebit este grupat în cîteva formaţiuni speciale numite noduli (nodul sinoatrial, nodul atrioventricular) precum şi un fascicol ce leagă atriile de ventriculi, realizînd un sistem de conducere al excitaţiei contractile, care plecată din nodulul sinoatrial se propagă spre ventriculi unde este răspîndită printr-o adevărată reţea (descrisă de Purkinje în 1845) la fibrele musculare.

Dintre elementele acestui sistem de formare şi conducere a excitaţiei ce determină contracţia inimii, cel mai important este nodulul sinoatrial, care emite stimulii fiziologici, cu o frecvenţă de cca 70 pe minut, adică exact frecvenţa normală a contracţiei inimii. (Copiii au în mod obişnuit o frecvenţă mai ridicată). Activitatea aceasta intrinsecă a inimii nu trebuie însă înţeleasă ca fiind ruptă de restul organismului, complet independentă.

Funcţia inimii, ca element principal al asigurării circulaţiei sîngelui în organism, este supusă variaţiilor care determină viaţa fizică şi psihică a individului, prin subordonarea sa nevoilor mereu variate.

Această subordonare a funcţiilor cordului, dintre care face parte şi ritmicitatea, este realizată prin sistemul nervos şi în special datorită nervilor vag şi simpatic, care controlează activitatea sistemului de conducere amintit (în special a nodulului sino-atrial); nervul vag rărieşte frecvenţa contracţiilor inimii în timp ce simpaticul o accelerează.

Iată deci cum în mod normal, inima îşi supune ritmul ei automat de contracţie nevoilor organismului, variindu-şi în plus sau în minus frecvenţa, după cum este nevoie de mai mult sau mai puţin sînge în diverse organe.

Repaosul rărieşte ritmul cardiac, în timp ce efortul îl accelerează; unii indivizi au o stare constituţională ce determină un ritm mai rar, alţii au în mod normal o alură cardiacă mai accelerată chiar în repaos. Rărirea frecvenţei contracţiei cardiace (bradicardia) sub 60 pe minut poate surveni şi ca rezultat al antrenamentelor sportive, reprezentînd o adaptare economică a aparatului circulator; marii alergători de fond, ciclişti, fotbalişti etc. au în general o alură cardiacă între 55—60 contracţii pe minut sau chiar şi sub 50.

Tahicardia, adică accelerarea frecvenţei cardiace pe lîngă starea constituţională, se produce întotdeauna la emoţii, după mese, la eforturi (100—120 pe minut) mai ales la indivizii neantrenaţi.

Aceste variaţii fiziologice ale ritmului cardiac nu se percep de către individ decît în cazuri deosebite. Alteori, în special unele tahicardii sînt însoţite de palpitaţii, neliniste sau chiar jenă în regiunea inimii, deşi examene amănunţite clinice sau electrocardiografice nu arată modificări patologice din partea inimii. Pe lîngă unele boli extracardiace care pot genera aceste supărări, de cele mai multe ori este vorba despre o intoxicaţie „banală", cum ar fi abuzul de ceai, cafea şi mai ales abuzul de tutun, care prin cofeină şi respectiv nicotină, exagerează activitatea sistemului nervos simpatic asupra inimii. Celelalte tulburări de ritm ale inimii — subiect ce va fi atins într-un număr viitor — sînt legate mai frecvent de diferite stări de boală cardiacă sau extracardiacă.

Dr. M. C.

PĂRINŢI ŞI COPII

LĂSAŢI-LE ROMANTISMUL!

Porunca simplă şi pe undeva irresponsabilă „nu mai visa!", adresată de o maică posacă şi arţăgoasă adolescentului, care s-a plimbat în parc, (păcat că unii n-au asemenea predilecţii) cu o carte în mînă, este după mine, o cruzime.

Priveşti obrazul de faianţă cu puritatea visului întipărită în el. Descoperi candoarea ochilor care-i amintesc pe eroii de-apururi ai timpurilor: Till, Romeo, Pavel Korceaghin, svîcnind ca şi cînd pe dinaintea lor ar plesni un harapnic nemilos.

Harapnicul plesneşte atît de des, încît în colţurile îragede din coada ochilor adînci, răscolitori, s-a instalat firul de păianjen al cutei protestului. E o împotrivire ascunsă, dar îndîrjită, organică; o durere înăbuşită şi nemărturisită, fiindcă-i vorba de „mama". „Ştie ea ce spune", se descumpăneşte sufletul în fecior, ca o corolă de camee străbătută de uscăciune. „Spusele ei sînt ştiinţe, deh!" Oare sînt ştiinţe?

— Cărţi, iaca, toată ziua, cărţi şi plimbări prin parcul desfrunzit şi foi veştede ghemuite-n buzunări şi versuri de ăla cum naiba-i spune? aici maica se-mpleteşti roşind. Cătă cu privirea peste umerii copilului spre pereţi, doar l-o veni în gînd.

— Garcia Lorca, mamă, o ajută adolescentul, roşind apoi şi el din pricina nepriceperii ei.

— Cum i-ai zis?

— Garcia Lorca, un mare poet spaniol, mamă.

— Ei poftim cu ce vă-mpuiaţi capul, şi tu, şi neisprăvitul ăla de Jan. Epitetul îi crispă ca şi cînd prietenul ar fi fost de faţă şi ar fi asistat la această discuţie penibilă.

— Cu ce te-a supărat mamă, ce ai cu ei?

— Cu ce? Cu nimic.

— Atunci?! Îi ştiu cuvîncios, ca o fată, mămico!

— Un mironosit, strîmbă cu acreală buzele încercînd să încheie discuţia.

Adolescentul nu consimţi în sinea lui ca visurile şi prietenul să-i rămînă ofensaţi. Cere o explicaţie.

— Ce-nseamnă mironosit? Un băiat cuminte şi prea liniştit poate, şi prea tăcut. E tăcut fiindcă simte că nu-l poţi suferi. Sînt sigur că nu ţi-ar place un insolent, o secătură brutală ca Fănuţă, care duhneşte la 17 ani a tutun şi a băutură, înfatuat pînă la grosolănie. De cine nu-şi bate joc ăsta? De la bunic la profesor, pe colegi şi colege, pe toţi îi vîră-n troaca lui şi-i porceşte de-avalma. Aşa ceva, ţi-ar place, un „om practic" şi „bărbat" ca el, mamă. Se crede zeflemitorul ăsta „bărbat".

— Nu, cum să-mi placă puşlamaua ceea? protestă mama, căscînd în acelaş timp ochii către adolescentul ieşit puţin din sărite, dar nu se lăsă pînă nu-şi subliniie părerea: N-am nimica pînă-n cele din urmă cu voi, da... nu ştiu cum parcă aţi fi făcuţi din aer şi fum, prea moi, prea blajini şi prea delicaţi. Viaţa e mai aspră, mai aprigă, nu trebuie s-o întîmpinaţi ca nişte fecioare.

— Nici nu ne gîndim la aşa ceva!

Mama continuă:

— O să vă strivească-n picioare inimile voastre de catifea.

— Nu mamă, zîmbi cu înţelegere fiul, redobîndind stăpînirea. Şterse în grabă aburul de pe frunţea uşor întunecată: Vă-sătorii au multă căutare în lumea noastră.

E drept, în pragul tinereţii în sufletul nostru are ecou pînă şi picătura de ploaie desprinsă de pe o frunză plesnind un ochi de apă de la rădăcină, unde s-a adăpostit şi o frîntură de cer. Fără poezie, viaţa-i searbădă şi goală, mămico!, ca portocalul uscat cum zice Garcia Lorca:

Pădurare,
Umbra-mi retează!
Din chinul de-a mă vedea
fără roade, mă eliberează".

Maica ridică din umăr a nepricepere şi parcă nu a înţeles nepăsare. Se răsuci pe călcîie şi plecă.

Glasul încă neformat al feciorului, tremură în urma ei, spunînd:

„Lasă-ne să visăm, maică!"

Eugen TEODORU

MODA ÎN ACEST SEZON

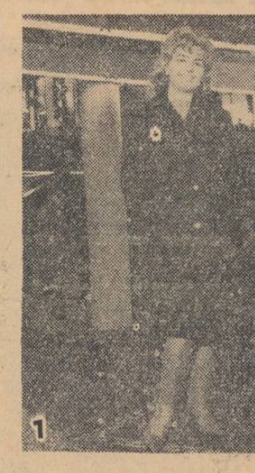

Pavilionul de mostre din acest an a oferit şi o colecţie de modele prezentată de Întreprinderea Industrială de Stat „Arta Modei", în cadrul „paradei modei". Dornici să cunoască „pe viu" linia nouă a modei, să facă cunoştinţă cu un ceas mai devreme cu confecţiile ce vor fi executate în anul 1963, vizitatorii au urmărit cu mult interes modelele prezentate.

Fiecare model a fost viu comentat. Noi vă prezentăm aici cîteva din aceste modele. Iată, de pildă, în fotografia nr. 3 un exponat din colecţia I.I.S. Arta Modei: un elegant palton din stofă, cu garnitură de blană artificială tricot. Pentru adolescente (fotografia nr. 1), un palton cu o linie „sport" originală, executat din stofă fantezi. A fost de asemenea admirată o rochie elegantă din două piese, confecţionată dintr-o ţesătură cu fir de lamé şi completată cu o floare la rever (fotografia nr. 5) şi un complet de sport, alcătuit dintr-un pantalon şi o canadiană din balon, completat cu o bluză cu material din bumbac în dungi, cu care de altfel este căptuşită şi canadiana (fotografia nr. 6).

Cîteva rochii de seară pentru toate vîrstele, vă înfăţişăm în fotografia nr. 8. Prima este o elegantă rochie din relon imprimat, cu decolteu adecvat; a doua, e o rochie cu jachetă din lamé, pentru talii mai pline, cea de a treia o rochie din etamină imprimată, pentru adolescente, iar ultima o rochie din lamé pe fond alb pentru femei mai tinere.

Moda bărbătească a fost şi ea prezentă. Iată costumul bărbătesc pentru după amiază (fotografia nr. 4); la un rînd cu vestă şi cu reverul scurt, acest costum este uşor cambrat pe talie. Fotografia nr. 7 înfăţişează un reuşit costum bărbătesc din stofă uni, cu guler şal, pentru seara. Multiple şi variate sînt şi noile modele de confecţii pentru copii.. A ieşit în evidenţă, printre altele, îmbrăcămintea de iarnă destinată celor mici (fotografia nr. 2) şi anume paltonaşul din blană artificială — tricot şi salopetă din balon căptuşită cu blană-tricot.

Este bine că s-au prezentat şi modele de confecţii pentru talii mai pline, întrucît nu toate femeile au siluetă... Era indicat însă ca şi bărbaţii mai în vîrstă să-şi poată alege paltoanele sau costumele adecvate, după cum erau aşteptate, la grupa accesoriilor pentru bărbaţi, pălăriile. Dacă toaletele feminine, în general, au fost bine armonizate cu accesorii (poşete, pantofi, cordoane sau pălării), în schimb accesoriile necesare ţinutei vestimentare bărbăteşti au înregistrat dezasortări. Aceste lacune, ca şi altele cîteva semnalate prin caietele de impresii, sînt aşteptate să fie remediate. La aceasta, au cuvîntul atît organele industriei, cît şi cele ale comerţului de stat.

PRACTIC ŞI UTIL

SCAMPOLOURI DIN FIRE SUBŢIRI P.N.A.

Produsele din P.N.A. (fibră sintetică tip lînă) imită lîna, avînd însuşiri asemănătoare cu aceasta, adică menţin căldura corpului, sînt aspectuoase şi rezistente. Produsele (veste, pulovere) din P.N.A. sînt mult căutate de cumpărători, ele întregind cu succes garderoba de toamnă-iarnă.

În curînd vor apare în magazine produse din aceste fibre tricotate pe maşini interlock. Este vorba de scampolouri realizate din fire subţiri, pe care specialiştii au reuşit să le obţină din P.N.A. Celelalte însuşiri pozitive ale fibrei rămîn bineînţeles pe mai departe în vigoare, adică rezistenţa, căldura, lavabilitatea şi bineînţeles varietatea de culori atrăgătoare.

Noile scampolouri sînt foarte moderne pentru fustele plisate din tergal, ele formînd o îmbrăcăminte elegantă pentru ocazii cărora le mai adaugă sau chiar pentru birou.

HAINE DE BLANĂ TRICOTATĂ

Primele produse (misade şi garnituri) de blană tricotată din fire sintetice au fost bine primite de cumpărători. Iată că specialiştii au găsit acum metode de utilizare superioară a blănurilor tricotate. Îmbunătăţind procedeul tehnologic de fabricare a blănurilor tricotate, ei au reuşit să realizeze imitaţii de blănuri apte pentru îmbrăcăminţea exterioară. La ora actuală, la fabrica de confecţii şi tricotaje „Bucureşti" se confecţionează primele modele de haine de blană tricotată pentru femei şi copii. Noile produse au avantaje multiple: sînt uşoare, călduroase, rezistente şi uşor lavabile. De asemenea, ele pot fi realizate într-o gamă variată de culori.

Pentru copii sînt în curs de realizare glugi şi mănşoane care vor întregi într-un mod fericit haina de blană, fiind realizate din acelaşi material.

CIORAPI CU DESENE „JACQUARD"

Este cunoscut că războaiele de ţesut „Jacquard" permit realizarea unor ţesături atrăgătoare, cu desene în relief. Ţesăturile tip damasc din bumbac sau cravatele din mătase naturală realizate pe războaie de ţesut „Jacquard" sînt mult solicitate de cumpărători.

Iată însă că şi tricoterii s-au străduit să realizeze produse tricotate cu desene tip Jacquard. La fabrica „Ocsko Tereza" din Timişoara au fost montate noi maşini moderne, care permit realizarea a 400.000 perechi ciorapi şi şosete din fire sintetice, cu desene variate.

A. MIHAELA

SFATURI COSMETICE

Ce este o cremă hrănitoare? Care sînt substanţele care adăogate la compoziţia unei creme obişnuite îi atribuie această calitate?

Deoarece asemenea întrebări se repetă destul de des în scrisorile primite la redacţie de la cititoarele noastre, vom căuta în cele de mai jos să dăm cîteva noţiuni privind această problemă. Cremele hrănitoare sau nutritive sînt de fapt cremele care conţin în afară de ingrediente ca lanolină, ceară, cetaceum, unt de cacao şi substanţe biologice active care au rol de înviorare şi stimulare a ţesuturilor combătînd ofilirea şi ridarea lor timpurie. Astfel de substanţe care influenţează procesele vitale şi funcţiile pielii sînt: vitaminele, hormonii, lecitina, colesterina etc.

Aceste substanţe pentru a-şi atinge scopul urmărit trebuie să fie pure, să-şi păstreze în timp activitatea şi să fie încorporate într-un amestec de substanţe care să ajute la absorbţia lor prin piele. Cercetările în acest domeniu au arătat că pătrunderea substanţelor active prin piele este uşurată prin masajul manual sau prin aplicarea de comprese calde prelungite care măresc temperatura locală şi micşorează rezistenţa stratului superficial al pielii.

În dorinţa de a obţine rezultate cît mai bune multe persoane obişnuiesc să adaoge în creme diverse vitamine, hormoni etc., care nu întotdeauna au justificare. Din grupa vitaminelor cea mai indicată este vitamina A, recomandată în special în cazul tenului uscat, acneei vulgare, căderii părului. Dintre vitaminele B acidul pantotenic denumit şi factorul încărunţirii se foloseşte în cosmetică atît pentru tratamentul căderii şi încărunţirii părului cît şi pentru îngrijirea pielii.

Un rol deosebit pentru îngrijirea pielii are vitamina E sub formă de ulei de germeni de grîu şi vitamina F care este de fapt o asociaţie de acizi graşi nesaturaţi: acidul linolenic, acidul linolic şi acidul arahidonic. În comerţ găsim o gamă variată de creme cu vitamine ca spre exemplu: crema Doina, crema cu vitamina F, coldcrema Tosca, crema Nutrin etc. O cremă cu vitamine indicată pentru tenurile normale şi uscate este următoarea: ceară albă 6 g., lanolină 8 g., ulei de parafină 20 g., butir cacao 5 g., apă 15 g., borax 0,30 g., vitamina A 0,50 g., vitamina F 1 g.

Folosirea cremelor cu vitamine este indicată în special dacă am depăşit vîrsta de 30 de ani, deoarece ele activează circulaţia sîngelui în ţesuturile periferice, tonificîndu-le şi influenţează favorabil formarea de noi celule regenerînd pielea. În compoziţia cremelor nutritive se pot folosi cu succes şi substanţe cu: colesterină şi lecitină cu rol deosebit în funcţionarea glandelor sebacee şi în regenerarea celulelor pielii. Pentru a evita eventualele iritaţii care pot surveni prin folosirea de doze mari se recomandă la început încorporarea a cel mult 0,30—0,40 g. la 100 de g. de cremă.

Colesterina are aplicaţii şi în tratamentul părului în special în caz de seboree. Iată formula unei creme de faţă cu colesterină: lanolină 15 g., stearină 10 g., ceară albă 5 g., ulei de parafină uz intern 25 g., colesterină 0,25 g., apă 30 g. Dacă tenul este aspru şi dorim să-l înmuiem vom adăuga la cantităţile de mai sus 0,30 g. lecitină.

Anca BOGDAN

COAFURI

Iată cîteva modele noi de coafuri prezentate de colaboratoarea noastră

Melania POPESCU

GHIDUL GOSPODINEI

MUŞCHI CU SMÎNTÎNĂ

Cantităţi pentru 6 persoane: 1 kg. de muşchi, 150 g. zarzavat, 1—2 foi de dafin, 5—6 boabe de piper, o jumătate pahar de oţet diluat, 3 pahare de smîntînă, o jumătate pahar apă sau zeamă de carne, puţină sare.

Muşchiul sărat îl aşezăm în cratiţă cu zarzavatul tăiat felioare rotunde, puţin piper, foi de dafin şi oţet. Deasupra turnăm puţin cîte puţin apa sau zeama de carne şi lăsăm să fiarbă înăbuşit întorcîndu-l din cînd în cînd. Cînd a scăzut se scoate din cratiţă, se pune în alta iar peste muşchi turnăm sosul care a mai rămas în cratiţă dat prin sită şi amestecat cu smîntînă. Se pune din nou pe foc şi se lasă să fiarbă pînă cînd se moale. Se serveşte cu garnitură de mazăre, cartofi etc.

MUŞCHI CU CIUPERCI

Cantităţi pentru 6 persoane: 1 kg. muşchi, 100 g. grăsime, 100 g. unt, 15 g. făină, 100 g. zarzavat de supă, 10 g. bulion, 1 dl. vin alb, 100 g. ciuperci, puţină apă (1/4 pahar). Se alege un muşchi mai fraged care se sărează, se pipărează şi apoi se prăjeşte puţin în grăsime. Pe urmă îl punem într-o tavă şi-l băgăm în cuptor. Din cînd în cînd îl ungem cu grăsimea din tavă. Separat facem următorul sos: încingem untul în care punem făina şi zarzavatul tăiat mărunt. Se stinge cu bulion şi puţină apă sau dacă avem zeamă de carne. Lăsăm să dea cîteva clocote după care dăm sosul prin sită, îl turnăm peste muşchi împreună cu paharul de vin şi ciupercile tăiate mărunt. Lăsăm să mai stea în cuptor încă o jumătate de oră.

MUŞCHI ÎMPĂNAT CU SLĂNINĂ

Cantităţi pentru 6 persoane: 1 kg. de muşchi, 150 g. slănină, 10 g. sare, puţin cimbru, 100 g. grăsime, 1 dl. apă sau zeamă de carne. Muşchiul se curăţă de pieliţi, se împănează cu slănină tăiată subţire, se dă prin sare, cimbru şi se pune în tavă. Deasupra lui vărsăm grăsimea bine încinsă şi-l băgăm la cuptor. Avem grijă ca din cînd în cînd să turnăm peste el puţină apă, sau zeamă de carne. Cînd este gata îl tăiem felii subţiri iar lîngă el servim piure de cartofi şi salată.

MUŞCHI ÎN FOIETAJ

Cantităţi pentru 6 persoane: 1 kg. de muşchi, 50 g. grăsime, 10 g. sare. Coca: 200 g. unt, 200 g. făină, pătrunjel, 100 g. ciuperci, puţină apă şi 2 pahare de sos picant. Se curăţă muşchiul de pieliţi, se sărează şi se aşează într-o tavă. Se bagă direct la cuptor unde se lasă să se frigă în grăsime. În acest timp facem o foaie din aluat frăntuzesc. Întindem apoi foaia şi după ce muşchiul a fost scos din cuptor şi s-a răcit bine se aşează în mijlocul aluatului, se presară cu pătrunjel tocat, ciuperci curăţite şi tăiate mărunt. Învelim muşchiul în foaie şi-l băgăm din nou la cuptor. După ce s-a copt se taie felii şi se serveşte cu un sos picant.

Meniul săptămînii

— Brînză cu smîntînă; mîncare de ţelină cu carne; struguri.

— Borş de sfeclă; muşchi cu slănină; cremşnit.

— Tăiţei cu varză; mîncare de vinete cu carne; compot de caise.

— Ouă umplute; chiftele marinate; mere în aluat.

— Conopidă cu pesmet; vrăbioare la grătar-salată; pere.

— Ciorbă de purcel; şniţel cu cartofi prăjiţi-murături; cremă de vanilie.

— Ciorbă de potroace; raţă pe varză călită; savarină cu frişcă.

CURIERUL NOSTRU

ANA MARIA. De fiecare dată aţi mers din greşeală în greşeală. Şi de fiecare dată greşeala a fost mai mare. Ne surprinde faptul că nu aveţi cît de puţină demnitate şi vă puneţi singură în cele mai dificile, am spune chiar înjositoare, situaţii. Nu vrem să discutăm toate amănuntele, dar vă sfătuim să nu-l mai căutaţi, să-l evitaţi chiar şi atunci cînd îl vedeţi întîmplător pe stradă. Dacă o să vă caute el, asta-i altceva. Nici atunci nu va trebui însă să reluaţi legăturile decît după ce va dovedi că regretă comportarea actuală.

P. P.: Am reţinut ca deosebit de preţioasă soluţia dv. privind rezolvarea cazului prietenei aflate în încurcătură. O situaţie atît de complicată nu se poate rezolva decît printr-o acţiune radicală şi îndrăzneaţă de genul celei propusă de dv. Totuşi nu va trebui să grăbiţi punerea ei în aplicare. Dv. v-aţi făcut datoria. Lăsaţi-o acum pe prietena dv. să se gîndească la propunerea dv., să judece în ansamblu toată situaţia pe care ea, oricum, o cunoaşte mai bine şi să acţioneze aşa cum va crede ea de cuviinţă. Aşteptăm însă să ne scrieţi şi nouă despre evoluţia ulterioară a lucrurilor.

D. N. VLADIMIR: Situaţia actuală este într-adevăr cam încurcată şi tocmai de aceea nu trebuie să vă grăbiţi în luarea unei hotărîri. Ea este încă foarte tînără şi mai poate fi ajutată să se îndrepte, să-şi formeze un alt fel de a gîndi. Pentru aceasta trebuie să aveţi, în primul rînd dv. ca om cu o experienţă mai mare, multă răbdare şi înţelegere. Se pare că acum şi-a dat seama că a greşit foarte mult faţă de dv. Este momentul să discutaţi cu ea cu mult calm şi să o ajutaţi să-şi schimbe comportarea. Sîntem siguri că veţi reuşi. Vă rugăm să ne mai scrieţi.

E. A. — **Satu-Mare**: Credem că vă alarmaţi în mod inutil şi aţi comis, din această cauză, unele greşeli care pot avea urmări neplăcute dacă se vor repeta. Ceea ce face el nu este un lucru grav şi nu poate aduce prejudicii vieţii de familie. Dacă nişte colegi de şcoală se întîlnesc din cînd în cînd (bineînţeles nu prea des) şi stau de vorbă între ei la restaurant, fără să depăşească în timp şi în cantitate limitele admise, acest lucru nu poate fi luat în nume de rău. În restul timpului se comportă foarte bine, cum spuneţi şi dv. Lipsa de înţelegere din partea dv. poate avea însă urmări nu tocmai dorite. Va trebui deaceea să interveniţi, în mod judicios însă, numai atunci cînd încep să apară exagerările. Se pare însă că nu va fi cazul.

ANGELINA: De data aceasta nu credem că mai aveţi motive să vă supăraţi pe noi. V-am trimis la timp modelele cerute şi am publicat şi în revistă unele idei pe aceeaşi temă. Noi nu putem da sfaturi concrete pentru fiecare cititoare în parte; ideile noastre în materie de modă sînt generale. Ele se referă la linie, la colorit, la genul materialelor etc. Toate acestea pot fi adaptate în funcţie de vîrsta, talia, culoarea părului fiecărei cititoare.

LIA — **Vatra-Dornei**: Va trebui să vă pregătiţi cu foarte multă seriozitate pentru a realiza întocmai ceea ce vă propuneţi. Noi vă vom putea fi de folos dacă ne veţi da adresa pentru a vă trimite indicaţii asupra bibliografiei necesare. Este adevărat că mai sînt cîteva luni pînă atunci dar nu trebuie lăsat timpul să treacă, dacă doriţi să obţineţi un succes deplin. Noi sîntem de părere să nu renunţaţi la această idee, chiar dacă ea se pare uneori greu de realizat. Este posibil succesul deplin şi acest lucru trebuie să vă stimuleze.

REBUS

Mozaic plastic

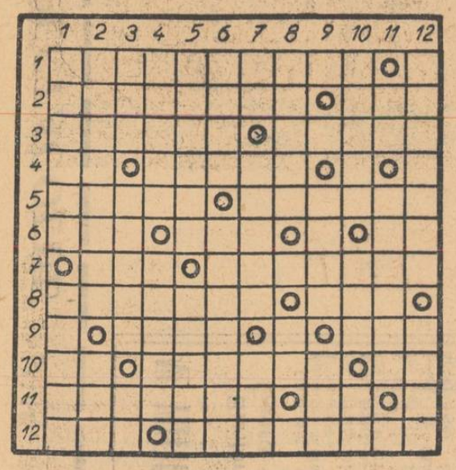

ORIZONTAL: 1) Colecție de tablouri 2) „...Petrogradului", pînza pictorului sovietic A. Deineka — Cu unul din aceste puternice animale se luptă Hercule într-o celebră pînză de Rubens 3) Compoziție statuară de C. Medrea (2 cuv.) din muzeul ce-i poartă numele — Imitație de piele de antilopă 4) În paletă! — Film și numele unei celebre cîntărețe 5) Vînzător de haine vechi înfățișat într-o pînză de O. Băncilă — „Despărțirea lui Rinaldo de...", celebru tablou de Tiepolo din Galeria universală (Muzeul de Artă al R.P.R.) 6) Campioni — Erou din războiul pentru independență, al cărui chip poate fi admirat în Muzeul militar central — În statuie! 7) „...de țărăncuță" (Mina), tablou de Grigorescu — Vera... sculptorița eroicilor apărători ai Leningradului 8) Pictor român contemporan (Marius.) Prefix pentru păsări 9) Localitate în Italia — Același 10) Unu și una — Pictoriță sovietică, autoarea tabloului „O scrisoare de pe front" — Literă slavonă 11) Categoria vasului tras de „Edecarii de pe Volga" — Lina..., sculptoriță sovietică, oarbă, fostă balerină, autoarea statuii „Piruetа" 12) Cernează specială pentru desen — Autorul pînzei „Portretul sculptoriței Vera Muhina".

VERTICAL: 1) Unul din principalele ustensile ale pictorului — Tencuială neîntinsă încă cu mistria (reg.). 2) Vajnică luptătoare din Revoluția din 1848 (Ana) dintr-un cunoscut tablou de A. Ciucurencu — Insulă în arhipelagul Salomon 3) Afluent al Dunării — Diminutiv feminin — În bust! 4) „Vîrsta de..." statuie de Rodin, a cărei replică poate fi admirată în Galeria universală a Muzeului R.P.R. — Pictor rus, autorul tablourilor: „Popasul vînătorilor", „Troica" ș.a. 5) Cuie de potcoavă — E negru într-un roman de G. Călinescu 6) Oraș în U.R.S.S. — Prenumele unuia din cei mai mari pictori români 7) În atelier! — Pictor român (Aurel...) — Localitate în R.D.G. 8) Păsărică cîntătoare — Artur Verona 9) A înfige penelul în vopsea — Joc de culori (fig.). 10) Albicioși — Prima femeie, imortalizată într-o statuie de Rodin — Conjuncție 11) Primul pronume — Ana..., al cărei portret executat de Th. Aman este expus în muzeul cu numele acestui artist 12) Zugrăvită (fig.) — Numele unei mări și al vasului din primul plan al unei pînze de Aivazovski înfățișînd bătălia de la Navarin.

Julieta FLOREA

POȘTA REDACȚIEI

V. SALZMAN — Turda: Salutăm cu plăcere contribuția ce ne-o oferă cititorii noștri de a ne informa asupra unor evenimente culturale ce se petrec în orașul lor. Aceleași lucru îl facem și în legătură cu propunerea dv. Aici însă este de făcut o remarcă: atunci cînd ne scrieți, să aveți în vedere că publicația noastră este săptămînală. Ca atare, trebuie alese acele știri care nu se perimează, care își mențin prospețimea mai multă vreme. Credem că veți ști să discerneți din bogăția de fapte pe cele mai semnificative și mai adecvate publicației noastre.

ION GEORGESCU — Cluj. Vom mai publica din cînd în cînd materiale la rubrica de filme povestite, însă numai atunci cînd vom considera că este nevoie. Am apreciat că mai bine este să ne ocupăm de filmele care rulează deja pe ecran, să facem aprecieri în legătură cu valoarea lor, să-l ajutăm în acest chip pe spectatori.

MIHAI V. DUMITRU — Vaslui: Am citit cu interes scrisoarea dv. în care faceți unele observații privind una din cronicile noastre dramatice. E bine ca cititorii noștri să-și spună cît mai des cuvîntul despre revistă, în orice probleme. Sîntem de acord cu dv. că scriitorul a mințit este talentat, că a dat lucruri bune, că „are ceva de spus" în scrisul lui. Uneori însă abuzează de o terminologie ne la locul ei, aceasta spunîndu-i-se și în cronicile de specialitate apărute.

Întrucît nu ați văzut spectacolul și nici nu ați citit piesa — așa cum bine arătați — nu vă puteți pronunța cu siguranță asupra calităților lucrării lui dramatice. Observațiile ce i s-au făcut scriitorului, nu au „anihilat" piesa, ci au atras atenția asupra unor lacune, lucru din care se poate învăța foarte bine.

Am dori să ne mai scrieți, întrucît orice scrisoare, de la unul celei ce ne-ați trimis, constituie un mijloc în plus de comunicare.

EMILIA MALIȚCHI — Pitești. Acum este prea tîrziu să mai puteți urma o școală în anul de învățămînt 1962—1963. Pentru anul viitor este bine să vă adresați din timp Ministerului Învățămîntului, singurul competent de a vă spune cu ce echivalează școala pe care o aveți și ce ați putea urma în continuare.

A. M. — Predeal: La Cluj nu există Facultate de Chimie Industrială. O asemenea facultate funcționează la București.

J. I. TOMESCU — comuna Budișteni, raionul Găești. Vă mulțumim pentru aprecierile făcute la adresa revistei și vom ține seama de propunerile cuprinse în sc.l. soare. Am vrea să ne arătați concret cine procedează cu abonamentele așa cum ne relatați dv.

FLORICA RUSU — Șimleul Silvaniei: Este un lucru frumos ceea ce vreți să faceți, voi însă nu vă putem ajuta decît printr-un sfat: să vă adresați directorului Casei raionale de cultură, cerîndu-i un text de brigadă, pe care să-l adaptați la specificul școlii. În ceea ce privește regia, poate s.o facă cu mult succes un tovarăș învățător.

EMIL MUSCĂ — Agnita: Pregătiți și alte epigrame, mai reușite decît cea intitulată „Exces de zel". Intenționăm să creăm o rubrică de epigrame, în cadrul ei selectînd numai ceea ce este mai bun din poșta sosită la redacție.

DOREL ARDELEANU și VICTOR MODAN — blocul „23 August" Reșița, MAURICIU NADLER — str. Ștefan Gheorghiu nr. 8, orașul Roman, RODICA OLESCU — str. Silfidelor nr. 5 — București, raionul Lenin, ELENA DIDĂ — str. F. Sîrbu nr. 6 Deva și PAVEL CÎMPEANU, căminul nr. 3, camera 25, orașul Vulcan, raionul Petroșeni, vor să facă schimb de vederi cu frumusețile patriei.

POȘTA REBUS

THEODOR UNGUREANU — **Regiunea Sucea**va: Îl reținem. Va apare în limita spațiului disponibil. Pe viitor v-am ruga să evitați licențele rebusistice, de genul: rua, ata, irb.

NICOLAE DRĂGHICESCU — **București**: Preferăm teme de actualitate.

VALERIU POPOVICI — **Brăila**: Le reținem. Vor apare în limita spațiului disponibil.

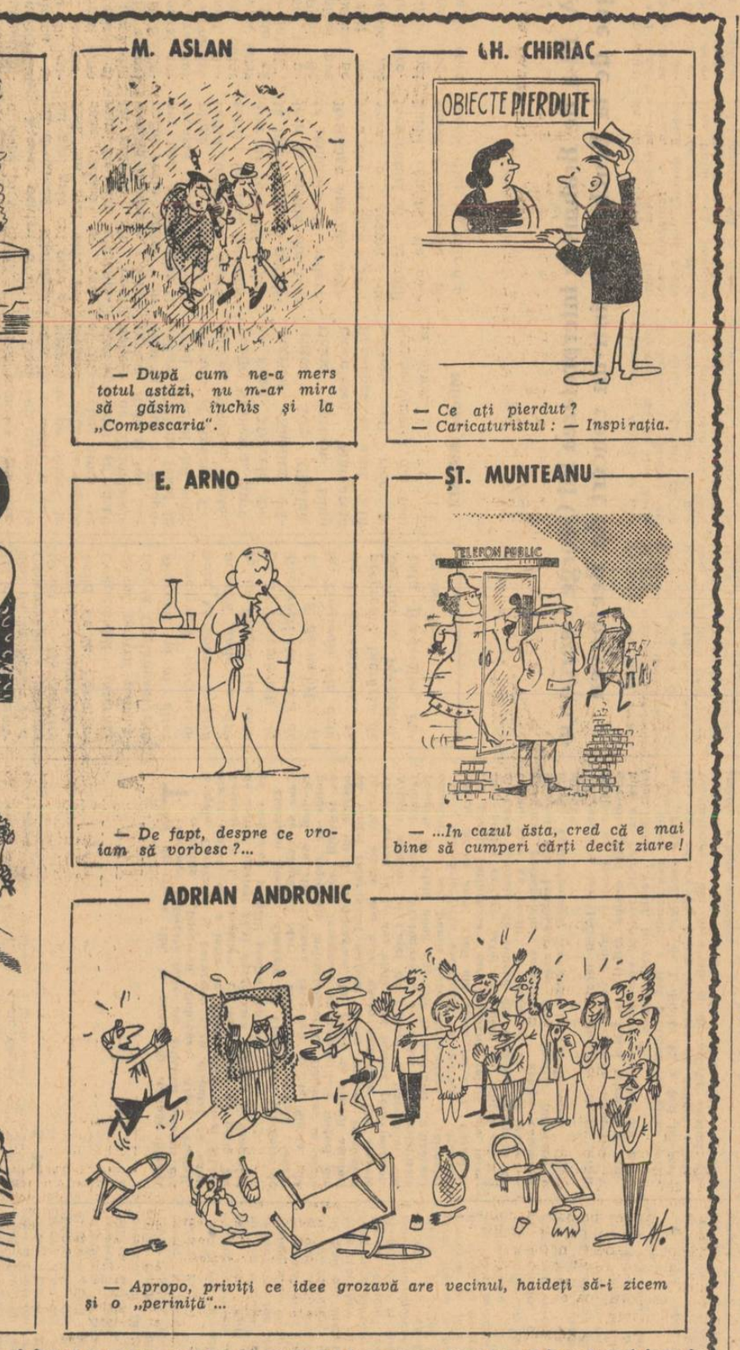

CHESTII VECHI ÎN CASĂ NOUĂ

—Piesă de actualitate în 5 tablouri mici și tot atîtea emoții mari—

ACȚIUNEA se petrece în zilele noastre într-unul din blocurile noi, adică în oricare oraș din țară.

DECORUL: un apartament la etaj, cu mobilele abea aduse și încă neorînduite.

PERSOANELE: MIRCEA, tînăr muncitor și încă mai tînăr căsătorit, IOANA, idem, soția lui, SOACRA, cunoscută mai ales sub denumirea familiară de „coana mare", GIGEL, copilul lor și, deci, nepotul ei.

TABLOUL I
(În camera mare din față)

MIRCEA: — Simpatic apartament, nu?

IOANA: — Abea va fi. Vezi tu, Mircea, aici o să pun studioul, aici șifonierul, colo televizorul, portretele, perdelele... Aranjez o casă, o bomboană!

MIRCEA: — Draga mea, faci cum crezi că-i mai bine.

SOACRA: (intră foarte agitată): — Aoleu, maică, nenorocire!

IOANA și MIRCEA: — Ce e?... Ce s-a întîmplat?

SOACRA: — Nenorocire! M-ați zorit atîta cu mutatul ăsta, că am uitat să iau lampa cu gaz din cămară.

MIRCEA (amuzat): Ha! Ha!... Nu-i nimic, coană mare.

IOANA: — Da, mamă, aici nu mai avem nevoie de lampă cu gaz, că e lumină electrică peste tot.

SOACRA: — Și în cămară?

IOANA: — Și.

SOACRA: — Ei, dacă ziceți voi așa...

(Soacra, mirată, cade pe gînduri. Cortina, distrată, cade pe scînduri).

TABLOUL II
(În camera de alături)

SOACRA: — Gigele, nu te mai juca cu paharele, că o să spargi acușica vreunui și...

GIGEL: — Ba n-am să sparg... ba n-am să sparg...

SOACRA: — Liniștește-te, Gigele, că vin acu la tine!

(Coana mare se duce spre băiat. Cortina se duce spre podea).

TABLOUL III
(În prima cameră)

IOANA: — Dincolo, Mircea, zic să facem camera băiatului. Punem canapeaua, etajera, cărțile, jucăriile...

MIRCEA: — Da, Ioano, și eu cred că planul tău o să fie...

SOACRA: (intră dispe.rată): — O nenorocire! Altă nenorocire, maică!

MIRCEA: — Dar ce s-a mai întîmplat, coană mare?

SOACRA: — Dacă mă lau eu după voi, așa-mi trebuie. Cu graba asta, iaca am uitat și fringhia de rufe.

MIRCEA (rîde): — Ha! Ha! Ha!

SOACRA: — Ție îți vine să rîzi, dar eu pă ce o să întind rufele?

IOANA: — Aici, mamă, nu mai ai nevoie de frînghie.

SOACRA: — Cum adăcătelea? Stau rufele în aer?

MIRCEA: — Nu, Blocul are spălătoria și uscătoria lui.

SOACRA: — Ei, dacă ziceți voi așa...

(Soacra, dînd neîncrezătoare din cap, coboară pe scară. Cortina, dînd șovăitoare din falduri, coboară pe scenă).

TABLOUL IV
(În camera de alături)

SOACRA: — Gigele, ți-am spus de zece ori pînă acum să nu te mai atingi de pahare. Dacă strici vreunul, apăi...

GIGEL: — N-am să stric... n-am să stric...

SOACRA: — Iar nu mă asculți, neastîmpăratule!

(Copilul nu se lasă. În schimb, cortina se lasă!)

TABLOUL V și ultimul (în prima cameră)

IOANA: — Mircea, unde punem divanul?

MIRCEA: — Eu zic, în hol, unde o să doarmă mama.

IOANA: — Să vorbim cu ea, să auzim ce spune...

SOACRA (intră supărată): — Catastrofă, maică! Acu chiar că am făcut-o de oaie!

MIRCEA: — Dar ce-ai mai uitat, coană mare?

SOACRA: — Scăunelul meu, ăla cu care mă ajutam la urcatul scărilor. Mai suiam un etaj, mă mai așezam nițel.

MIRCEA: — Dar bine, mamă, aici nu-ți mai trebuie scăunel, că ai lift și nu mai urci mata; te urcă el.

SOACRA: — Ei, dacă ziceți voi așa... (iese).

MIRCEA: — Fac pariu cu tine, Ioano, pe un carton cu prăjituri, că...

IOANA: — Știu ce vrei să zici: că divanul e prea mare și...

MIRCEA: — Ba nu. Pariez că mama a mai uitat ceva și vine iar și spune...

SOACRA (intră mai furioasă): — Nenorocire, maică, mare nenorocire! Asta chiar că te-a întrecut pe toate.

MIRCEA: — Dar ce-ai mai uitat, coană mare?

SOACRA: — Vătraiul, maică, vătraiul.

IOANA: — N-avea nici o grijă, mamă. La ce-ți mai trebuie vătrai, cînd aici avem calorifer?

(De alături se aud strigătele lui Gigel și zgomotul unor pahare sparte).

SOACRA: Ei, poftim! Vezi că mai am nevoie de vătrai! Ce?... o să fug după Gigel cu ditamai caloriferul?!...

(Coana mare cade pe scaun, dar se ridică. Cortina, în schimb, cade și nu se mai ridică!)

I. BERG

SAH SAH

În „Cupa Magazin" se joacă șah de calitate

Partida circuit

1. e2-e4 (Nicolau), e7-e5 (Seimeanu)
2. Cg1-f3 (Troianescu), Cb8-c6 (Reicher)
3. Nf1-b5 (Urseanu), Nf8-c5 (Drimer)
4. e2-c3 (Braunștein), Cg8-f6 (Ghițescu)
5. 0-0 (Rotaru), 0-0 (Rădulescu).

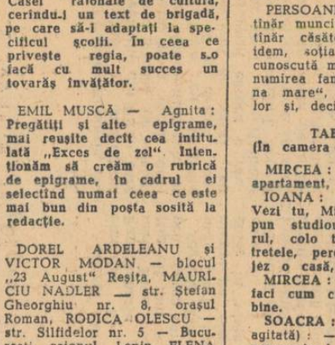

Invitat fiind să mute în poziția de mai sus, ED. NACHT, candidat de maestru, (a îndeplinit nu de mult și norma de maestru) a jucat

6. d2—d4

și a comentat astfel mutarea sa:

„Singura posibilitate a albului de a continua lupta pentru păstrarea inițiativei este atacul de pioni în centru. Întrucît cedarea centrului prin 6...e5: d4 dă avantaj albului, negrul va fi forțat să retragă nebunul. În poziția care rezultă albul va avea la dispoziție o serie de continuări care dau naștere la o luptă interesantă. Cei ce doresc să studieze îndeaproape varianta această jucată în cadrul partidei circuit pot găsi un amănunțit articol în publicația sovietică de specialitate „Buletinul de șah" din anul 1960, în numerele 10 și 11".

de Th. Ghițescu
maestru internațional

Mărturisesc sincer că atunci cînd am fost solicitat să analizez partidele disputate în cadrul „CUPEI MAGAZIN", pentru a alege cîteva spre publicare, am pornit la treabă destul de sceptic...

Însă surpriză! Pe măsură ce treceam în revistă aceste veritabile dispute „de la distanță" consemnate în foile de concurs, îndoiala mea se dovedea nejustificată în majoritatea cazurilor, iar la sfîrșit am ajuns la concluzia că finala acestui prim concurs prin corespondență s-a disputat la un nivel remarcabil, avînd în vedere experiența de turneu și clasificarea sportivă a participanților. Evident, nu poate fi vorba aici de revelații în domeniul teoriei deschiderilor sau de creații monumentale în jocul de mijloc sau final... Însă nu trebuie să uităm nici un moment caracterul de popularizare pe care îl are concursul „CUPA MAGAZIN". Și poate că dintre participanții, astăzi complet necunoscuți, ai acestui turneu se vor ridica în viitor veritabili maeștri ai sportului minții!

Iar în cronica de față vom căuta să-i popularizăm tocmai pe acei dintre participanți care încă de la început par să... promită acest lucru!

O concepție interesantă și curajoasă a arătat negrul în partida următoare:

Alb: IOAN BREDAN (Petroșeni).
Negru: GHIONEA LIVIU (București).

1.e4.c5 2.Cf3,d6 3.Cc3,Cc6 4.d4,c:d4 5.C:d4, g6 6.Ne3 Cf6 7.Ne2 Ng7 8.0-0 0-0 9.f4?

O greșeală teoretică destul de cunoscută. Dacă jucătorul cu albul ar fi consultat orice manual de deschidere, ar fi văzut că mutarea recomandată în această poziție este 9.Cb3 cu continuarea încercată de menumărate ori în partida de concurs 9..b6 10.f4 Ne 6 11. Dd2 etc.

Acum inițiativa trece de partea negrului. *9... Db6! 10.Tb1, C:e4 11.Ce4 N:d4!* Îndrăznețe și, ceea ce este mai important, corect! *12. C:b6, N:e3+13. Rh1, a:b614. a3 Cd2.* Acum negrul are o compensație materială suficientă pentru damă, iar avantajul său pozițional își spune cuvîntul...

15.Tf3 C:f3 16.N:f3 N:f4 17.h4, Ne5 18.h5 Ne6 19.c3, d5 20.h:g6? Coloana „h" nu poate servi decît negrului. Ea se va dovedi, alături de un alt motiv strategic important (slăbiciunea cronică a cîmpurilor negre din poziția albului), **un element decisiv pentru rezultatul final al partidei...** *20... h:g 21.De2, Rg7 22.Td1, Nd6 23.Db5, Th8+ 24.Rg1 Nc5+ 25.Rf1, Ta5.*

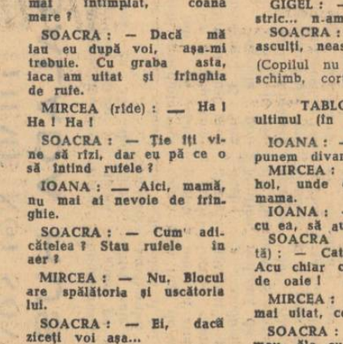

Toate piesele negre cooperează acum armonios astfel că sfîrșitul este destul de aproape... *26.Dd3, Ce5 27.Dc2, Cc4 28.Re2, Ce3 29.Dd2, Cd1! 30.b3, Th1 31.Df4, T:a3 32.De5+, Rh7 33.g4, Ta2+ 34.Rd3, Cf2.* Albul ar fi putut renunța liniștit la ultimele 10 mutări!

Concursurile prin corespondență permit, datorită caracterului lor, reluarea unor probleme care aparțin mai curînd epocii „romantice" a teoriei deschiderilor în șah. Iată de pildă un gambit de rege (deschidere atît de rar întîlnită în concursurile contemporane), așa cum se juca pe vremea lui Anderssen, adică cu mai bine de 100 de ani în urmă!

Alb: TEREZA URZICA. (Vatra Dornei).
Negru: BOTEZATU NĂSTASE. (Sinaia)

1.e4, e5 2.f4, e:f4 3.Nc4. Forma cea mai... dramatică a gambitului regelui! *3... Cf6 4.e5?* O greșeală după care negrul își depășește adversarul în dezvoltare. Corect era 5.Cc3 cu continuarea posibilă 4... d5 5.N:d5, Nb4 6.Cf3, 0-0 7.0-0 N:c3 8.d:c3, c6 9.Nc4, D:d1 10.Tf:d1, C:e4 11.N:f4 cu șanse ceva mai bune pentru alb datorită avantajului perechii de nebuni (Blackburne—Pilsbury 1895!) 4... d5 5.e:f6 Nici 5.Nb3, Ce4 6.Cf3, Ng4 7.0-0, Cc6 nu este, după cum arată P. Keres, satisfăcător pentru alb.

5... d:c4 6.f:g7, N:g7 7.Cf3, De7+ 8.Rf2, Dc5+ 9.Rf1, Cc6 10.Ce3, h6 11.Ce4, De7 12.Rf2, Nf5 13.d3, 0-0-0. Negrul și-a terminat complet dezvoltarea în timp ce albul este departe de a fi realizat acest lucru. În aceste condiții decizia se obține rapid: *14.De2, c:d3 15.c:d: Cb4 16.N:f4, C:d3+ 17.Rg3, N:e4 18. The1, f5* și albul a cedat.

Insuccesul din această partidă nu a împiedicat-o însă pe conducătoarea albelor să aibă o comportare meritorie în finala campionatului R.P.R (feminin) de șah pe anul 1962.

(sfîrșitul în numărul viitor)

Finala campionatului republican

La sfîrșitul acestei săptămîni va începe în capitală tradiționala întrecere finală a celor mai buni șahiști din țara noastră.

An de an mai pasionantă, actuala finală stîrnește un plus de interes și prin faptul că ne aflăm la sfîrșitul unui sezon bogat care a prilejuit iubitorilor de șah din țara noastră numeroase satisfacții. Reprezentanții noștri au cîștigat turnee internaționale, au învins numeroși mari maeștri, inclusiv pe participanți la turneul candidaților (Geller, Fischer).

Iată lista celor 20 de participanți calificați pentru finală, de la care sutele de spectatori care-i vor urmări rundă de rundă așteaptă o cît mai frumoasă comportare: V. Ciocîltea, Th. Ghițescu, Florin Gheorghiu, D. Drimer, O. Troianescu, Gh. Mititelu, C. Radovici, B. Soos, Al. Günsberger, M. Rădulescu, P. Seimeanu, M. Pavlov, I. Szabo, O. Pușcașu, C. Partos, P. Voiculescu, V. Weismann, C. Bozdoghină, M. Nucu și M. Suteu.

MICA BIBLIOTECĂ MAGAZIN

O SPĂLASE MOARTEA...

Totul a pornit de la rîsul pe care l-a stîrnit bătrîna spălătoreasă, bolnavă și tristă. Ea se prezentase seara, în urma unui anunț din ziar.

— Uită-te numai la ea, Diego! — rise Ofelia.

— La cine?

Aruncîndu-și privirea printr-un geam mare, tînărul văzu ieșind din casă o bătrînică și, întorcîndu-se spre Ofelia, adăugă nedumerit:

— Nu văd nimic de rîs....

— Cum așa? Într-adevăr n-ai reușit s-o observi? Cum poate oare munci femeia asta, dacă-i așa de murdară. Și nu numai hainele: uită-te la fața ei, la mîinile ei...

Diego se prefăcu că se uită: femeia era maică-sa.

Totul se explică foarte simplu. Talentatul student în medicină Diego locuia într-un internat nu departe de facultate, iar maică-sa avea o cameră într-un imobil de la periferia orașului. Deși Diego era de cîteva luni logodnicul Ofeliei, contrastul material, prea mare între cele două familii l-a împedicat s-o prezinte pe Ofelia mamei lui. El amînă acest eveniment sub pretextul că maică-sa locuiește în provincie. În ziua cînd mințise, voise să înăbușe crudul adevăr: mama lui n-ar fi plăcut Ofeliei. De aceea, de mult, a dat să se înțeleagă că materialicește el este asigurat. Mai presus de orișice, tînărului îi era frică să n-o piardă pe Ofelia și, de aceea, atunci seara cînd s-a uitat pe geam n-a spus nimic.

După puțină vreme a aflat că femeia s-a angajat să vină de două ori pe săptămînă, să facă toate treburile prin casă. Începînd de atunci, mai precis, din ziua aceea nenorocită, Diego venea din ce în ce mai rar în casa Ofeliei.

La prima vizită pe care a făcut-o mamei sale, aceasta i-a spus:

— Știi, Diego, mi-am găsit de lucru... și oamenii par să fie de treabă... Plătesc convenabil și de fiecare dată îmi dăruiesc cîte ceva....

Povestire de Juan Carlos Mauri (Argentina)

Fiul tăcu, dar bătrîna continuă:

— Tu să nu fii îngrijorat de mine... eu mi-am ales munca asta... Acum însă, un singur lucru mă preocupă: vreau să obții cît mai curînd diploma, să-ți înșghebezi o familie... Nu ai pe nimeni în vedere?

Diego, pentru moment, se tulbură, apoi spuse cu glas tare:

— Nu știu ce o să iasă dintr-asta... N-am văzut semne de prea mare dragoste din partea ei...

— Da... În asemenea situații trebuie să judeci bine.

— Deocamdată principalul este învățătura... pe urmă vom vedea...

Trecu o lună de zile, care i se păru foarte lungă și deodată se petrecu o întîmplare neașteptată. Cînd fiul veni din nou la maică-sa, ea îl întîmpină veselă și părea să fie cu adevărat fericită.

— Privește ce am cumpărat, băiatule: dăruiește-l din partea mea, logodnicei tale...

Și bătrîna întinse fiului un batic foarte frumos colorat.

Diego tresări: un batic asemănător îl dăruise Ofeliei în timpul vacanței de vară, a scurtei vacanțe de vară. Ținea minte foarte bine acest lucru. Înăbușindu-și un geamăt, Diego începu să cerceteze baticul. Era nou de tot. Poate că nu era același?... De aceea o întrebă:

— Pentru ce ai cumpărat un asemenea lucru? — și se uită adînc în ochii maică-si. Aceasta se pierdu, și cum nu obișnuia să mintă, îi răspunse:

— Nu te supăra, fiule: Mi l-au dăruit împreună cu alte lucruri, în casa în care lucrez. Doar ți-am spus că acolo adesea mi se dăruiesc diferite lucruri... Dar asta numai ție îți spun, ea nu știe nimic...

Diego se întunecă: presimțea nenorocirea care se apropia...

— Va să zică nu-l primești, fiule... Desigur, dacă e un dar... Și apoi, voi aveți obiceiurile voastre...

— Nu, nu, mamă... spuse Diego, și, dezmeticindu-se, luă baticul.

— De ce nu vii măcar odată aici cu ea? Sau, lasă-mă să-i fac eu o vizită... Sau poate că ți-e rușine de mine?

— De ce vorbești așa, mamă?

— Nu te supăra fiule, așa sînt eu...

După cîteva clipe Diego ieși, ținînd la subsuoară darul care-l ardea ca un fier roșu. În camera lui începu să-și frămînte mintea: cum de a putut să se întîmple una ca asta? Oare Ofelia să nu-l fi iubit niciodată?

Diego se hotărî să nu-i spună nimic Ofeliei. Dar zilele care urmară aduseră o cotitură cu totul neașteptată. Vorbăreața lui mamă, în momente de sinceritate, îi spusese Ofeliei că fiul ei învață la medicină. Ofelia avu o presimțire.

— Și cum îl cheamă? — se interesă ea.

— Diego.

Coincidența o uimi mult pe Ofelia.

A doua zi, venind la logodnica sa, Diego era, ca mereu în ultimele zile, deprimat și îngrijorat: taina lui putea să fie descoperită în orice clipă. Deodată, ca un trăznet, Ofelia spuse cu îndîrjire:

— Cum ți-ai îngăduit să mă minți? De ce nu mi-a spus că mama ta e spălătoreasă?!

Diego se clătină. Voia într-un fel să se dezvinovățească, dar nu găsea cuvintele. Ofelia, ieșită din fire, îl umilea și-l rănea cu cuvinte grele.

Ce să facă? Totul se prăbușise. Ofelia vorbea hotărîtă. Mîndria ei fusese rănită și folosindu-se de cele întîmplate, voia, cu orice preț, să termine cu sentimentele pe care niciodată nu le simțise adînc.

Diego înțelesese că sosise sfîrșitul logodnei sale, totuși mai găsi puteri să adreseze o rugăminte:

— Dacă vei da-o afară pe maică-mea, cel puțin nu-i spune adevăratul motiv... Zicînd acestea, se întoarse și plecă.

După cîteva zile mamă-sa îi spuse:

— Știi, Diego, m-au dat afară din casa aceea... și măcar nu mi-au spus de ce...

— Lasă, e mai bine așa...

— Mai bine?

— Da, în curînd îmi iau diploma de medic și o să plecăm de aici.

— Da, dar mai întîi aș vrea să te văd însurat.

Fiul, fără să răspundă, se uită la maică-sa. Nu mai spuse nici un cuvînt.

Cămărița mamei nu era numai modestă, ci pur și simplu sărăcăcioasă. Diego o cercetă atent. Pe urmă se uită la fața mamei, muncită, galbenă ca un pergament, brăzdată de riduri adînci; părul ei era pieptănat în grabă... Așa fusese întotdeauna. Tînărul își reaminti copilăria lui. Își aducea aminte că umbla în zdrențe cu petice mari. Își mai aminti de primii ani de școală, de groaznica poreclă a acelor zile: „Păduchiosul". Apoi îi veniră în minte bătrînele care și la adînci bătrînețe rămîn zdravene, curate și luminoase ca monedele de argint șlefuite. Cu mari jertfe și cu eforturi el se apropia de încheierea strălucitelor sale studii de medicină, dar vai, maică-si se vede, că nu i-a fost dat să se bucure de aceasta. Cu ochiul lui, de medic format, el vedea semnele inevitabilului....

Glasul ei îl trezi din adîncă-i îngîndurare.

— De ce nu mi-o prezinți pe logodnica ta? Ți-e rușine de mine?

— Vai mamă!

— O să vii cu ea?

— O să vedem...

— Nu. Vreau s-o cunosc neapărat!

— Bine, — răspunse Diego și adăugă: — Duminica viitoare.

În drum spre internat se gîndea cum ar putea amîna imposibila întîlnire. Nu știa că peste două zile îl vor chema de urgență la maică-sa. Bătrîna spălătoreasă își încheiase drumul vieții. Moartea îi fusese liniștită și discretă, ca un fulger pe cerul unei nopți întunecoase. Vecinele îi spălaseră corpul înțepenit, îl înfășurară în giulgiu și-l așezară într-un sărăcăcios sicriu de lemn.

Cutremurat, tînărul se uita la mama lui. Ah! dacă ar fi fost așa și în viață: Ce frumoasă i se făcuse fața — curată și serioasă, părul ei alb era îngrijit ca niciodată. Iar pe piept i se odihneau mîinile albe ca de zăpadă.

Diego își aduse aminte de rîsul răutăcios al Ofeliei din acea seară, și o tristețe amară îl cuprinse.

Acum, maică-sa era curată și spălată,... o spălase moartea.

În românește de I. BABIN

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

Sfera ecranului

VIITOARE PREMIERE

O nuntă cu haz

Îl cunoașteți pe Alois Klapacek ? Nu! Nu-i nimic,în curînd veți face cunoștință cu el pe scena Teatrului Tineretului. Vi se va prezenta chiar el la începutul piesei dramaturgului cehoslovac Oldrich Danek, „Logodnicul de profesie se insoară", o savuroasă comedie ce se repetă sub îndrumarea regizorului Radu Penciulescu și care va vedea în curînd luminile premierei. Poate că ei îi va fi bine să faceți cunoștință și cu Danek — unul din cei mai prețuiți autori de teatru din R. S. Cehoslovacă, actor și regizor de teatru, regizor de film și scenarist. Pînă nu de mult, Danek a fost un autor foarte sobru, a scris numai drame, ca și a „călcat pe inimă", și a dat naștere și unei comedii. Plină de haz, aceasta piesă are drept erou principal pe Klapacek, un fost logodnic de profesie, azi om de o cinste ireproșabilă și cu nimic mai puțin umor decît posedă însăși piesa în care apare. Și vin în viața bietului erou momente cînd are nevoie de mult umor și de multă răbdare. Căci, găsind o importantă sumă de bani și înapoind-o autorității lor, Klapacek este popularizat în presă și în felul acesta aflînd de noua lui existență, umbrele trecutului se reîntorc pentru o clipă în viața lui.

Numai pentru o clipă deoarece Klapacek nu mai este cel care a fost, nu mai este cel care cedase pe vremuri în fața influențelor nefaste ale unei morale decăzute. Klapacek este acum un om nou și adevărat, și aceasta îi ajută să respingă cu succes asaltul umbrelor trecutului : un fost intermediar de terenuri, o fostă logodnică, un polițist ieșit la pensie din toate punctele de vedere. Respinge apariția acestora dar nu fără a provoca o seamă de încurcături și situații hazlii, confuzii de persoane și momente ridicole. Dar, ca într-o adevărată comedie, totul se încheie cu o nuntă : Klapacek își găsește fericirea alături de profesoara fiului său, o fericire adevărată, așa cum și-a dorit întreaga viață. Iar spectatorii, bucurîndu-se și veselindu-se copios, pot trage, în același timp, prețioase concluzii despre forța de reeducare a moralei socialiste.

Dacă veți pătrunde în sala de repetiții, îi veți surprinde pe actori în flagrant delict : repetă și în același timp se aud spectatorii rîzînd cu hohote de spumoasele replici. Rîde și Ion Lucian în rolul lui Klapacek, și Tatiana Iekel în rolul fericitei lui soții, precum și Andrei Codarcea, Nicolae Mottoc, Vasile Nițulescu, Aurora Eliad, Marcela Demetriad, Neofita Pătrașcu, Ion Ciprian, Doina Șerban, Dinu Ianculescu, Margareta Papagoga și alții. În curînd veți rîde și dumneavoastră din toată inima.

Mircea ANDREI

NE VIZITEAZĂ

Baritonul Georg Ots

Unul din cei mai populari cîntăreți din Uniunea Sovietică, baritonul Georg Ots, artist al poporului lui U.R.S.S., va da o serie de recitaluri la Iași (la 3 decembrie), la Cluj (la 5 decembrie), la Arad (la 7 decembrie). Pe data de marți 11 decembrie se va întîlni, în sala Ateneului, cu publicul bucureștean. Georg Ots, fruntaș al operei sovietice, a creat în ultimii ani un șir de personaje, dintre care Evgheni Oneghin, Eletki din „Dama de pică", Don Juan, Figaro din „Nunta lui Figaro", Escamillo din „Carmen". Artistul sovietic a apărut cu succes și în diferite operete : Jim din „Rose Marie", Danilo din „Văduva veselă", Mario din „Vînt de libertate". Lucrările ce le va prezenta în cadrul recitalurilor ce le va da în țara noastră, apartin compozitorilor: Mozart, Donizetti, Rubinstein, Ceaikovski, A. Kapp, Schubert, Verdi, Dunaevski, Novikov, Listov, Kalmanovici.

Violonistul Valeri Klimov

Violonistul sovietic Valeri Klimov, laureat al celui de-al III-lea Festival mondial de la Berlin și a Concursului internațional Marguerite Long și Jacques Thibaud de la Paris, al Concursului internațional pentru pian și vioară Ceaikovski din Moscova și al altor concursuri internaționale, va poposi în țara noastră unde va cînta la Brașov (la data de 5 decembrie), la București (în zilele de 8 și 9 decembrie) și la Timișoara (la data de 11 decembrie). În program : lucrări de Beethoven, Prokofiev, Lalo, Hindemith, Paganini-Auer.

Magda Ianculescu în „Manon"

În seara premierei operei „Manon" după ultima lăsare de cortină, cînd în eleganta sală a Teatrului de operă și balet nici nu s-a stins complet ultimul ecou al aplauzelor, în cabina în care se demachiază, Magda Ianculescu nu mai păstrează nimic din tristețea nefericitei eroine a lui Massenet. În seara aceasta, cunoscuta voie bună a artistei e dublată de un motiv deosebit. A fost numită lectoră la Conservatorul „Ciprian Porumbescu".

— Consider această sarcină — ne spune cea mai tînără lectoră a Conservatoriului — **ca o deosebită onoare și nu voi precupeți nici un efort pentru a mi-o îndeplini cu cinste.**

Nu se putea, într-o seară de premieră — după multele și caldele felicitări — să nu se vorbească și despre personajul interpretat.

— Manon — ne spune interpreta ei — **mi-a oferit unul din rolurile de mare desfășurare dramatică și vocală. Datorită unei gradații a vieții personajului, care trebuie condusă cu multă atenție pe întreaga desfășurare a spectacolului, interpreta poate să-și etaleze o seamă întreagă de posibilități. Pe plan vocal, în tabloul III din actul I, această operă prezintă pasaje de coloratură și virtuozitate — în timp ce în tabloul IV se atinge apogeul accentelor dramatice, într-o gamă de culori variate. „Manon" este un rol interesant pentru care m-am pregătit cu deosebită plăcere pentru a-l putea reda pe scenă. Încă cu luni înainte am ascultat înregistrările pe discuri ale unor interprete de valoare de peste hotare, familiarizîndu-mă în felul acesta cu conținutul muzical. La pregătirea operei am lucrat la un moment dat și... ca libretistă. Ariile sînt adesea legate prin versuri fără muzică — mai mult decît la alte opere. Versurile cam „șchiopătau" ceea ce îmi îngreuna interpretarea și atunci le-am îndreptat singură.**

— Ce părere aveți despre partenerii dvs. ?

— Valentin Teodoriau, a creat un personaj foarte convingător. Dan Iordăchescu are o deosebită de izbutită creație, iar ceilalți parteneri și-au interpretat cu virtuozitate rolurile, asigurînd succesul spectacolului.

Sandu MARIAN

La Operetă

În seara premierei

Teatrul de Stat de Operetă a îmbrăcat din nou haina festivă a premierei, iar numeroși iubitori ai genului au ținut să fie prezenți la primul spectacol cu opereta „Paganini" de Franz Lehar. Operetă, a cărei versiune actuală este realizată de V. Timuș și P. Andreescu, pune accentul pe dragostea pentru trupa artă a marelui violonist, pe sfidarea ce o aruncă vieții ridicole de la curtea ducelui de Lucca.

După terminarea spectacolului — cînd în culise nu se risipise încă emoția premierei — am stat de vorbă cu cîțiva dintre interpreți, care ne-au spus următoarele :

ION DACIAN : — Ca regizor îmi-am străduit să reliefez continuitatea de idei, evidențiind contradictiile dintre personalitatea lui Paganini și obscurantismul unei anumite lumi, iar ca actor am căutat să redau caracterul adevărat al unei mari personalități.

SILI POPESCU : — Interpretez cu deosebită plăcere pe Anna Elisa, deoarece rolul pe lîngă că are o gamă dramatică întinsă, îmi dă prilejul să cînt cîteva arii celebre.

MARICA MUNTEANU : — Bella Giretti, primadona care ar fi putut plece oriunde pentru a scăpa de ridicola curte ducală este unul din rolurile mele cele mai dragi.

S. M.

MAREA ÎNTRECERE A ARTIȘTILOR AMATORI

Timp de cîteva zile, în pitorească stațiune Sinaia, cele mai puternice forțe ale artiștilor amatori din regiunile București, Dobrogea, Argeș, Ploiești, orașele Constanța și București s-au disputat cu entuziasm cîștigul a intra în finala celui de-al III-lea Festival „I. L. Caragiale". Un bun prilej ca peste 700 de artiști amatori să-și dovedească talentul și dragostea cu care s-au pregătit pentru concurs.

Montajul literar „Omagiu lui Caragiale", prezentat de Casa de cultură „1 Mai", a fost repetat și apoi „rodat" cu luni de zile înaintea întrecerii de la Sinaia. În notele de regie ale instructorului Dinescu, în afară de repetiții au fost rezervate cu regularitate lecturi din operele lui I. L. Caragiale, iar într-o artiștii amatori au vizitat chiar satul marelui nostru scriitor, înțelegînd în felul acesta mai bine, unele amănunte din scenele cărora aveau să le dea viață în lumina reflectoarelor. Artiștii amatori ai Casei de cultură a tinerețului din raionul Tudor Vladimirescu, au redat cu sensibilitate poemele de viață nouă cuprinse în montajul „Primăvara oamenirii" — iar tinerii Casei de cultură a raionului „16 Februarie", au emoționat în poemul dramatic „Peste 20 de ani". Eroii din piesa lui I. L. Caragiale „O noapte furtunoasă", care înseamnă roluri de încercare pentru oricare actor, au găsit în artiștii amatori ai Casei raionale de cultură din Călărași interpreți de talent, care au reușit să redea — în bună parte — specificul personajelor caragialești. Echipa căminului cultural din Lehliu-gară și-a ales pentru întrecere o piesă contemporană, comedia lui T. Bușecan „Neamurile".

Alegerea a fost fericit făcută, deoarece tinerii artiști amatori au jucat cu multă vervă rolurile respective. A dovedit talent echipa artistică a Casei raionale de cultură din Feteești, recitind emoționant versurile din montajul literar „Partid, tu ești oriunde !"

Pe scena concursului a fost prezentă și piesa sovietică „Piața ancorelor" de I. Stark. Ea a fost interpretată de echipa de teatru a Casei de cultură „Tudor Vladimirescu" din Bucureși și de artiștii amatori din Urziceni — interpretarea a fost căldurosă pentru ambele echipe artistice.

Lista artiștilor amatori participanți la faza interregională a Festivalului „I. L. Caragiale" nu se încheie aici. Ea cuprinde cu alte valoroase formații care au prezentat pe scena Casei de cultură din Sinaia un repertoriu variat și interesant — dovedind odată în plus avîntul pe care l-a luat în țara noastră mișcarea artistică de amatori.

Echipa artistică a Casei de Cultură „1 Mai" în vizită în satul lui Caragiale.

V. CRISTIAN

LUMINILE RAMPEI

● *FESTE cîteva zile, colectivul Teatrului „Lucia Sturdza Bulandra", va prezenta o nouă premieră originală. Este vorba de piesa „O singură viață" de Ionel Hristea, în regia lui Lucian Pintilie. În același timp, sub conducerea aceluiași regizor se repetă piesa „Sub clar de lună" de Teodor Mazilu.*

● LA TEATRUL NAȚIONAL „I. L. Caragiale" se repetă sub conducerea regizorului Mony Ghelerter, maestru emerit al artei, „Vizita bătrînei doamne" de Friederich Dürenmatt. Distribuția cuprinde pe artiștii poporului Aura Buzescu și Jules Cazaban, pe artiștii emeriți Nicolae Brancomir și Nicu Dimitriu, pe artiștii Eva Pătrășcanu, Ariana Olteanu, Eugenia Bamé, Victoria Corciov, Constantin Bărbulescu, Chiril Economu, Emil Lăptoiu, Matei Alexandru, Nicolae Gr. Bălănescu, Alfred Demetriu, Mircea Colin, Cosma Brașoveanu, Al. Demetriad, Nicolae Enache, Ion Iliescu, Liviu Crăciun, Ovid Teodorescu, I. Horațiu, N. Pătrașcu.

● *DUPĂ premiera piesei clasice romînești „Chirița în Iași", de Vasile Alecsandri, își direcția în scenă a regizorului Ion Simionescu, scenografia Elena Simirad-Munteanu, rolul titular ținînd deplinul de artista emeritei Jenny Moruzan, la Teatrul de Stat din Brașov vor începe repetițiile cu piesa contemporană bulgară „Generalul și nebunul" de Angelio Wegenstein și piesa originală contemporană „Pe unde trece un om" de Ben Dumitrescu și Ștefan Iureș pe care teatrul o prezintă în premieră pe țară. Direcția de scenă la ambele spectacole este semnată de Ion Simionescu.*

În curînd se va prezenta de asemenea o nouă premieră cu piesă originală contemporană „Un drac pe talpă" de N. Damaschin, care ridică probleme privind îndrumarea economico-organizatorică a gospodăriilor colective. Direcția de scenă aparține actorului George Grigănuș.

● DUPĂ spectacolul de estradă „Și în glumă și în serios" ce s-a jucat de peste 400 de ori pe capitală și în orașele țării, în centrele agricole și industriale, artiștii emeriți N. Stroe, impresar, și Tina Crivăț, au realizat un nou spectacol intitulat „Alo, aici e Stroe...", a cărui premieră va avea loc mîine în sala Dalles, sub egida O.S.T.A. N. Stroe apare de astă-dată în postura de conducător, interpret, director de scenă și compozitor, căci împreună cu Eugen Cerbu și Valentin Tucaliuc semnează și muzica spectacolului. Dintre melodiile create de N. Stroe amintim : „Nu-i bine să trăiți să-ți mai cînt o serenadă", „Viața merge înainte", „În București pe bulevarde". Dintre noile compoziții ale lui Eugen Cerbu notăm „Să vezi seara literalul", iar dintre cele ale lui Valentin Tucaliuc „Luneca un vaporas la o margine de oraș". Dintre cîntecele anului : „La expoziția de mostre din 62", „Povestea batistei", „Pe Arges la vale". Alături de N. Stroe mai apar în spectacol: Rolanda Camin, Alla Baianova, Lucreția Ciobanu, Ștefan Guță, Mihai Bădulescu și Mihaela Cotaru.

Aspasia Papathanasiu Mavromati în „Electra"

TEATRUL DIN PIREU

Dimitros Rondiris, regizorul și inițiatorul teatrului din Pireu, care ne-a vizitat de curînd țara, ne-a vorbit despre concepțiile sale în legătură cu tragedia antică și despre colectivul de actori cu ajutorul cărora a reușit să-și materializeze aceste concepții. Scopul artei sale, ne-a spus el, nu este acela de a da o copie a spectacolelor din antichitate, căci aceasta ar avea mai degrabă o valoare arheologică decît artistică, ci să apropie tragedia antică de sufletul spectatorilor contemporani. Un alt scop urmărit este acela de a sublinia caracterul muzical al tragediei antice grecești. Și într-adevăr, din cînd în cînd, corul cîntă ; în momentele de patos vocea actorilor amintește, prin bogăția vibrațiilor, de un cîntec și tot spectacolul face impresia unei compoziții muzicale perfect realizate.

Auzisem mereu vorbindu-se de Aspasia Papathanasiu Mavromati. Eram curioasă să știu cît mai multe despre mareea tragediană.

Aspasia Papathanasiu pare foarte tînără nu numai pe scenă dar chiar în viața de fiecare zi.

Teatrul din Pireu datorează multe acestei „fetițe modeste", care e considerată una din cele mai mari tragediene ale lumii. Acum cîțiva ani Dimitros Rondiris era regizorul principal al Teatrului Național din Athena, dar principiile sale progresiste, lupta împotriva vedetismului, dorința de a crea un teatru de colectiv l-au pus în conflict cu „vedetele" Teatrului din Athena. Atunci a înființat împreună cu Aspasia teatrul din Pireu, adunînd un colectiv de actori care le împărtășesc concepțiile. Și chiar acum, cînd au fost recunoscuți de lumea întreagă, acești actori sînt doar trecători prin Athena. Nu au reușit să aibă un teatru al lor, o scenă după dorința inimii lor. Căminul lor le este mai degrabă autobuzul care-i duce mereu dintr-un loc într-altul.

Bineînțeles actorii greci au dorit nu numai să cunoască, dar să-i și vadă jucînd pe colegii lor din R.P.R. Spectacolele acestora i-au entuziasmat și, văzînd nivelul ridicat al teatrului romînesc, au apreciat și mai mult cultura cu care proprii lor spectacole au fost primite în țara noastră. Sălile de spectacol din București, Teatrul de Operă și Balet, Sala Palatului, sala Circului au fost sincer apreciate de marii noștri prieteni. „E o plăcere să joci în asemenea teatre" i-am auzit spunînd de multe ori.

Sperăm să-i revedem în curînd pe scenele Bucureștiului pe oaspeții noștri.

Lidia IONESCU

FILME NOI SOVIETICE

„BALADA HUSARILOR"

Evenimentele din acest film ne întorc în urmă cu 150 de ani...

...E seară. În salonul unei vechi reședințe seniorale intră un ofițer foarte tînăr și tare emoționat. Ofițerul acesta e greu de recunoscut. E Șura Azarova, nepoata proprietarului o fată în vîrstă de 17 ani, îmbrăcată într-un costum bărbătesc. Bătrînul continuă fără ca cineva să bănuiască faptul că după cîteva minute numai, el va fi tulburat de vestea că trupele lui Napoleon au trecut frontiera rusă. Hotărîtă să ajute pe apărătorii patriei sale, ca ajutorul servitorului ei, un vechi soldat al lui Suvorov, Șura fuge de-acasă pentru a intra în armată.

Astfel începe comedia „Balada husarilor", o producție a studiourilor Mosfilm, realizată de Eldar Riazanov. Scenariul îi aparține lui Alexandr Gladkov, și o scris după o piesă a sa („În timpuri de altă-dată") care ține afișul de 20 de ani.

În rolul lui Șura Azarova debutează tînăra actriță Larisa Golubkina, care a creat un personaj cuceritor. Înfățișînd cumsul și șmigle rece al osteanului cu o grație feminină i puțin obișnuită. Cel de-al doilea protagonist, locotenentul Ryevski, cu care fata are un raport contradictoriu, o întruchipat cu multă măiestrie de Iuri Iakovlev, interpretul prințului Mîșkin din „Idiotul".

Rolul lui Kutuzov a fost încredințat lui Igor Ilinski, artist al poporului al U.R.S.S.

SĂPTĂMÎNA PE ECRANE

„Vara romantică"

Scriitor despre și pentru copii, Octav Pancu-Iași consacră și scenariul acestui film tot vîrstei fragede, orizonturii ei de preocupări, atitudini, năzuințe, în toiul unor evenimente istorice „Vara romantică" este vara lui 1941, moment crucial în istoria patriei, a eliberării ei de fascism, căruia eroii filmului — maturi și copii — îi sînt contemporani. Acțiunea filmului se dezvoltă cu o gradație dramatică vădit intenționată de la starea de acalmie ce domnește într-un oraș moldovean ocupat încă de hitleriști — în preajma liniei frontului — pînă la lichidarea cu ajutorul armelor a rezistenței disperate pe care aceștia o opun, cu prețul distrugerii orașului. Filmul nu este lipsit, în acest sens, de prezența activă a comunistilor care au organizat și condus insurecția în condițiile grele ale ilegalității. Din păcate însă conflictul e construit naiv, din-o-suită de situații artificiale care se vor cu orice preț semnificative. Adevărul istoric, aparent respectat în datele lui fundamentale, este însă contrazis de faptul că pînă la urmă — filmul nu reușind să justifice altfel prezența copiilor în acțiune — le dezvăluie în anumite împrejurări amănunte

le pregătirii insurecției. Regia (Sinișa Ivetici) utilizează tocmai arta detaliului și a portretului psihologic dar, departe de a sluji filmului, aceasta scoate și mai pregnant la iveală inconsistența raporturilor dintre personaje. Distribuția (Nicolae Praida, Gabriela Marinescu, Colea Răutu, Sinișa Ivetici, Ernest Maftei și copiii) denotă firesc în joc și o spontaneitate familiară în rostirea replicii. La rîndul ei, imaginea marchează unele reușite (Lupu Cutman, George Cricler și Aurel Boian) pe linia amintită a regiei dar, în schimb, montajul reduce, în genere, totul la simpla necesitate de a se asigura eroilor, pe ecran, prezența strict necesară pentru rostirea replicii.

Sorin ROIBU

„CHERMESA"

altitudinea șovăitoare a unor oameni cinstiți dar slabi, cum ar fi Mertena sau preotul. Trei sferturi din acțiune evocă atmosfera de teroare și suspiciune a ultimelor zile dinaintea înfrîngerii Germaniei fasciste. Actul de curaj al tînărului Robert, care dezertează riscîndu-și viața, și seninătatea cu care se comportă deportata franceză Anette, constituie singurele lumini în această lume întunecată.

Calitățile apreciate ale regizorului se vădesc și în „Chermesa" (descrierea ambianței, portretizarea tipurilor, nimbul de poezie cu care autorii îmbină dintre Robert și Anette în satul vremelnic pustiu). Dar insuficienta concentrare a subiectului, dezvoltarea sa greoaie, fără tensiunea necesară, handicapează filmul. Pentru cea mai bună interpretare feminină, obținut în 1960 la festivalul de la Berlin de actrița franceză Juliette Mayniel (Anette) confirmă meritele protagonistei, al cărei joc nuanțat se detașează evident din tot restul distribuției.

Mihail LUPU

„Alibiul nu ajunge"

După bunul film polonez „*Misterul celor doi domni N*", o nouă producție polițistă, rulează pe ecranele noastre. Mai puțin antrenant decît primul (excepțind finalul, de-adreptul captivant), dar cu o mișcare de investigație psihologică mai profundă—soferul, tînărul asistent, directorul hotelului — realizarea cinematografiei cehe trezește un real interes în rîndul spectatorilor. Intriga e bine condusă, bănuielile cad, în egală măsură, asupra a patru sau cinci personaje, iar deznodămîntul este neașteptat.

Un plus de valoare îl conferă filmului jocul a doi excelenți actori, Karel Höger și Josef Bek, în rolurile anchetatorilor.

I. DELEANU

ECOURI

DE LA TEATRU LA FILM

CUNOSCUTUL om de teatru Gheorghi Tovstonogov, regizor al Teatrului Mare de dramă „Maxim Gorki" din Leningrad, a fost sedus de cinema. Începutul La constituit filmul spectacol cu piesa „Vulpea și struguri" de Figueiredo. După acest debut, G. Tovstonogov pregătește un film artistic cu un scenariu propriu, adaptare a povestirii regretatului scriitor sovietic E. Kazachevici, „La lumina zilei".

● *AUTOBUZELE ca broaștele țestoase* — se numește filmul pe care îl turnează regizorul polonez Wadim Berestowski, după nuvela scriitorului Josef Hen. În rolurile principale apar Andzrei Hrydzewicz, Wladislaw Kornat, Janina Sokolowska și Tadeus Kondrat.

ÎN PREGĂTIRE LA STUDIOUL „LENFILM"

Printre viitoarele producții cinematografice ale studioului „Lenfilm", majoritatea sînt consacrate temelor contemporane. Iată cîteva titluri : „Vișătorii" (scenariul A. Kopler, regia S. Mikaelian) tratînd despre viața și munca tineretului, „Ingerul prăbușit" (scenariul M. Bezneliuski, regia G. Kozanski) abordînd problema raporturilor între generații, „Cînd se ridică podurile" (scenariul V. Aksionov, regia V. Sokolov) etc.

● DOCUMENTARUL în culori despre Cuba, „Insula în flăcări", al cunoscutului cineast sovietic Ramon Karmen a fost prezentat recent de Louis Daquin, în cadrul unei ședințe a cineclubului parizian „Action".

● UNA din principalele interprete din filmul „Cercheți-le pe toate", Odile Versois, deține un rol important în noul film pe care a început să-l turneze regizorul francez Michel Deville. Inițiatul „Din cauza unei femei", filmul va avea de asemenea ca protagoniști pe Jacques Charrier, Jill Haworth, Mylene Demongeot, Juliette Mayniel etc.

CAZUL SACCO ȘI VANZETTI PE ECRAN

Se proiectează, pentru începutul anului viitor, turnarea unui film închinat vieții și morții tragice a celor doi muncitori de origină italiană Sacco și Vanzetti, condamnați la moarte și executați în S.U.A. acum mai bine de 30 de ani, în urma unor murdare mașinațiuni politice. Va fi o coproducție italo-americană, ale cărei exterioare urmează să fie filmate chiar pe locurile unde au trăit cei doi eroi, iar interioarele pe platourile studiorilor italiene.

UN NOU FILM „VOLGA-VOLGA"

Valentin Ejov (autorul scenariului filmului „Balada soldatului") și I. Segnel (co. regizor al filmului „Casa în care locuiesc") au realizat un alcătuit emoționant pe cinematografie „Prima zi de pace" sînt autorii unui nou film, „Volga-Volga" — nu e vorba cîtuși de puțin de o reluare a excelentei comedii realizată cu ani în urmă de Grigori Alexandrov, ci de un film cu subiect contemporan, realizat pentru ecran panoramic.

● TÎNĂRUL regizor francez Jean-Pierre Mocky a început, în cursul lunii octombrie a. c., să turneze filmul cu titlul „*Fetele*", închinat tinerelor la vîrsta între 16 și 20 de ani.

CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ • CRONICA

TEATRUL REGIONAL BUCUREȘTI

„Șapte inși într-o căruță"

de PAUL ANGHEL

Paul Anghel este cel de-al doilea dramaturg sosit direct din activitatea presei, pe care o numărăm în actuala stagiune. E adevărat că domeniul său de activitate ziaristică este cel ce are cele mai strînse legături cu literatura, cu reportajul de arie vastă, descriptiv și analitic, reportajul literar. Oricît de apropiat, și chiar de conținut cu literatura, e un domeniu din care, pînă astăzi, nu am văzut ivindu-se nici un dramaturg. Fapt e că Paul Anghel este primul care face acest pas, după ce, în foarte scurt timp, el s-a afirmat reporter literar deosebit de inzestrat, ale cărui pagini, inchinate actualității celei mai vii cu construcției socialismului, sînt atrăgătoare, foarte deseori captivante.

Ca orice alt scriitor — și act el se deosebește de ziaristul pur — Paul Anghel se îndreaptă cu predilecție spre anume zone ale vieții sociale, spre anumite „lumi", a căror chemare familiară răsună direct în sufletul său. Lumea sa este lumea satului, viața pe care îl place s-o cerceteze este viața țărănimii. Din observația pasionată a transformării socialiste a agriculturii și a țăranului, s-a născut cartea sa de reportaj Victoria de la Oltina, una din pozitivele afirmări ale genului, în zilele noastre. Tot de ea și povestirea-reportaj Șapte inși într-o căruță, bucată cu o anumită desfășurare epică, în care domină viziunea umoristică și o destul de pronunțată intenție satirică, la adresa diferitelor rămășițe ale vieții vechi. Datorită acestei fericel de ficțiune epică, Șapte inși într-o căruță a putut deveni obiectul unei transmutațiuni de gen, cu rezultatul unei farse didactice de incontestabilă valoare educativă și agitatorică.

Farsă didactică ? Ezit în fața termenului, care definește, totuși foarte bine opera lui Paul Anghel, numai din teama de a sugera, prin atributul „didactică", ariditatea și descărnarea. Mi-ar plăcea fare mai să zic grabesc să prezintimpin o asemenea impresie, afirmînd că lucrarea e vie, proaspătă, dinamică, mustoasă și hazlie de la un cap la altul. Evident, nimeni nu trebuie să pretindă, sau măcar să aștepte, psihologie portretistică, acțiune, conflict, în modul dramatic propriu-zis, dar nici să nu creadă că ele sînt un desăvîrșire absente, căci în realitate, ele sînt implicate în natura însăși a imaginii reporteriești de bază, în veridicitatea realistă cu care ea ne înfățișează imprejurările în care trăiește și progresează o gospodărie agricolă colectivă, precum și condițiile în care se transformă conștiința țărănească. Un bătrîn țăran ca Nea Patraulea, setos de progresul neîncetat al socialismului la sate (personaj care amintește, pe undeva de eroul lui Beniuc din Valea Cucului), un om purtător al trăsăturii înapoiate, moștenite de la individualismul mărunt al micii proprietăți țărănești, ca Ichim, un contabil maniac de forme birocratice, o ultimă și nemaipomenită ființă individuală, ca Tița etc., nu reprezintă o galerie de individualități psihologice, dar reprezintă o tipologie reală și vie. Iar aventurile prin care trec cei șapte pentru a obține un camion neplanificat la vreme, dar indispensabil pentru a nu se părăgini o recoltă suprabundentă, ea însăși neplanificată, constituie o acțiune și un conflict destul de acuși, conflictul cu vechiul. Însăși valoarea documentară a farsei, care dovedește din partea autorului buna cunoaștere a vieții, problemelor și frămîntărilor țărănimii colectivizate, conține în ea conflictul indispensabil, căci oglindește direct lupta dintre nou și vechi din acest uriaș sector al societății noastre de astăzi. Toemai de aceea, în legătură cu imaginea realistă a stadiului actual al agriculturii noastre socialiste, i-aș reproșa autorului locul cu totul disproporționat acordat unor personaje ca Tița individualista, ca Bărjoveanu, Moraru Lambru și Domnul Flor (banda de escroci care operează cu piese de schimb) inter-lopi (lupu Cutman, George Cricler și Aurel Boian) pe linia amintită a regiei dar, în schimb, montajul reduce, în genere, totul la simpla necesitate de a se asigura eroilor, pe ecran, prezența strict necesară pentru rostirea replicii.

Sorin ROIBU

„CHERMESA"

altitudinea șovăitoare a unor oameni cinstiți dar slabi, cum ar fi Mertena sau preotul. Trei sferturi din acțiune evocă atmosfera de teroare și suspiciune a ultimelor zile dinaintea înfrîngerii Germaniei fasciste. Actul de curaj al tînărului Robert, care dezertează riscîndu-și viața, și seninătatea cu care se comportă deportata franceză Anette, constituie singurele lumini în această lume întunecată.

Calitățile apreciate ale regizorului se vădesc și în „Chermesa" (descrierea ambianței, portretizarea tipurilor, nimbul de poezie cu care autorii îmbină dintre Robert și Anette în satul vremelnic pustiu). Dar insuficienta concentrare a subiectului, dezvoltarea sa greoaie, fără tensiunea necesară, handicapează filmul. Pentru cea mai bună interpretare feminină, obținut în 1960 la festivalul de la Berlin de actrița franceză Juliette Mayniel (Anette) confirmă meritele protagonistei, al cărei joc nuanțat se detașează evident din tot restul distribuției.

Mihail LUPU

autorului al cărui comic, chiar aplicat la farsă, mi se pare a fi ceva mai discret, mai spiritual, mai amator de nuanțe și valori subtile. Totuși, regizorul Dinu Cernescu, chiar dacă a depășit intenția autorului, a făcut-o pe o linie care este a sa acestuia, și a cărei decizură, lipsită de grație, grad, e cuprinsă în text. Stilul regiei este și de data aceasta intemeiat pe naivitatea imaginii, comică, grotească sau caricaturală, în care ingrosarea poate deveni, sau poate fi considerată, stilizare. O asemenea regie este un dar, care — pentru că ne aflăm la o comedie cîmpestră plină de cai de carton — nu trebuie căutat la dinți. Efectul trebuie să rezulte din accepțiunea inițială a ansamblului și, cu ușurință, trebuie spus că spectacolul are un ritm susținut, o figurație umană reușită, o incontestabilă capacitate de haz, prin care se străcoară lesne și direct, lecția serioasă a farsei.

Interpretarea prezintă o intinsă gamă de valori. Eroul serii a fost Mihai Păladescu, care, în rolul bătrînului țăran Patraulea a avut o savoare, siguranță și originalitate cu atît mai demne de subliniat, cu cît sînt ale unui interpret de virstă foarte fragedă. Pe un rol de o întindere mult mai redusă, Ion Manescu a realizat, de asemenea, o compoziție de haz irezistibil. Cam laborioasă, dar nu lipsită de efecte bune, a fost interpretarea dată de Marcela Marineanu, contabilului gospodăriei. Dominic Stanca, în rolul lui Ichim, a realizat admirabil un tip de țăran cam mărunt, dar nu lipsit de măndrie și farmec. Buni au fost și ceilalți pasageri ai căruței ansamblate : Eugen Petrescu, Constantin Răschitor, Mihai Bobonaru și Stela Cremenciuc, Maria Burbea și Dorel Livianu, cărora trebuie să le adăugăm pe Dumitru Duneș, Aurel Tunsoiu și pe Niki Rădulescu. În schimb, Angela Macri, interpreta supinătoarei și furioasei individualiste Tița, singurul rol feminin de ocarecari proporții, nu a avut nici o elocvență, și nici hazul unui asemenea rol. De asemenea, Voicu Jorj, Dorina Lazăr, Lucreția Racoviță, Georgescu, Andreia Năstăsescu, Virginia Stingaciu și Anda Carapol, nu au izbutit pe măsura cerințelor în misiunea lor.

Radu POPESCU

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

In curînd • In curînd • In curînd !

ALMANAHUL MAGAZIN 1963

Magazin

Proletari din toate țările, uniți-vă!

ANUL VI — Nr. 270 • Sîmbătă 8 decembrie 1962 • 8 pagini — 1,50 lei

ÎNCEPÎND DE SÎMBĂTĂ SEARA...

Nici soacra mică, nici soacra mare n-au știut nimic. Ele, soacrele, respectiv mamele, au fost înștiințate, nu consultate. Feciorul, Ion, n-a întrebat-o pe fată, Elena, nici cîte rînduri de case are, nici cîte perechi de boi îi dă tatăl său. Ion i-a privit ochii de cer și părul de secară, i-a luat mîinile de albină în mîinile lui și a întrebat-o: „Tu, Ileană, vrei să-mi fii nevastă?" Fata fiind cam timidă (are numai 18 ani) n-a zis la început nici da, nici ba. Feciorul a picat pe gînduri: „No, spune-mi, tu Ileană, dacă vrei ori nu, ca să știu pe ce lume trăiesc". „Dacă vrei, vei trăi cu mine", a zis fata roșindu-se toată.

Socrii mari și socrii mici, aflînd hotărîrea tinerilor au spus numai atît: „Să fie într-un ceas bun!" De comun acord s-a fixat ziua nunții. Tinerii o voiau cît mai degrabă. Soacrele au făcut însă o obiecție. Aveau un motiv serios: nu erau terminate muncile de toamnă în gospodăria colectivă. Omul, ziceau ele, petrece bine cînd a pus toate lucrurile la punct. Să încingem nunta după ce scoatem cartofii, că nu-i ușor să dovedim scoaterea lor. E adevărat că tinerii n-au fost prea entuziasmați de un asemenea punct de vedere, dar, orice s-ar spune, trebuie să recunoaștem că de data aceasta soacrele au avut dreptate.

Nuntașii prînzesc, bucătăresele sînt în mare vervă.

După ce toamna și-a adunat bogățiile în hambare și vinul nou a început să se învecheaască, după ce varza din butoaie își cerea sacrificarea pentru sarmale, socrul mare, Vasile Florea, și socrul mic, celălalt Vasile Florea — nu-s neamuri dar se potrivesc la nume — și-au umplut sticlele cu țuică și au mers în Sîmbăta de Jos și-n alte sate din Făgăraș, invitînd la nuntă, prin închinarea sticlei, prietenii, cunoscuții și neamurile. Aceasta s-a întîmplat într-o joi. În ziua următoare, vineri, nuna, însoțită de mire și mireasă, a făcut drum către Făgăraș pentru procurarea hainelor de nuntă. Sîmbătă a fost ziua cea mai grea pentru... bucătărese. Cincisprezece femei și-au pus la încercare arta lor culinară. Fiecare avea o responsabilitate. Una răspundea de ciorba de potroace, alta de supa de găină, alta de sarmale, alta de friptura de vițel, alta de cozonaci etc. etc. Seara a sosit muzica. Mirele a ținut ca la nunta sa să cînte prietenii săi cei mai apropiați, tovarășii săi de muncă de fiece zi, muncitorii de la Combinatul chimic din orașul Victoria. La un ceas după sosirea muzicii, casa mirelui era plină. După ce feciorii au luat o gură de vin și au zis cîntecul „Pare-mi rău după junie", au plecat, în cap cu Ion, mirele, spre casa socrilor mici, spre casa unde mireasa avea să mai doarmă ultima noapte.

Am intrat în farmecul propriu-zis al nunții și am fost martorii celui dintîi eveniment care se petrece la o nuntă făgărășană, în prima ei etapă, adică sîmbătă seara: mireasa a cusut pe cămașa lui Ion floarea de mire. Casa miresei s-a umplut pînă după miezul nopții de cîntece și de strigăturile nuntașelor, care improvizau versuri, ținînd-o într-una de sîmbătă seara pînă la sfîrșitul nunții. Toate nuntașele, adică toate poetesele, trebuie să fie — așa se cere — neveste. Noi le-am ascultat și ne îngăduim să cităm din producția lor poetică:

Mireasa noastră-i gătită,
Nici c-o mie nu-i plătită;
Nici c-o mie nici cu trei
Numai cu mînile ei

sau:

De-ai umbla cît ai umbla
Mireasă ca asta ba.
Zestrea ei e hărnicia
Fă, Ioane, cununia.

Sîmbătă, după miezul nopții cîntecele trebuiau să doarmă cîteva ceasuri, pentru ca duminică dimineața să fie reluate. Mirele și-a luat feciorii și a plecat la casa lui. Bineînțeles, fără mireasă. Ea a rămas la casa mamei sale, pentru că pînă a doua zi, încă mai este „fata mamei".

Duminică tot satul s-a sculat în cîntece. Pînă la poala munților au suit cîntecele și strigăturile nuntașilor. Soseau grăbiți și încărcați cu daruri invitați din satele vecine, colectiviști din Voievodeni, Iași, Olteț,

George CIUDAN

• (Continuare în pag. 3-a)

Să fie într-un ceas bun!

SUCCESE ALE INDUSTRIEI CLUJENE

ÎNSOȚIND O VECHE CUNOȘTINȚĂ LA „EXPOZIȚIA INDUSTRIALĂ A REGIUNII CLUJ"

— REPORTAJUL ÎN PAGINA 3-A —

Din sumar:

ÎNDRĂGOSTIȚII DE MUNTE
În pagina 3-a

RADIAȚIILE COSMICE, BACTERIILE ȘI EREDITATEA
În pagina 3-a

PROGRAMUL COMPLET AL TELEVIZIUNII
În pagina 4-a

MEDICUL VĂ SFĂTUIEȘTE CE E BINE SĂ ȘTIM DESPRE TUSE
În pagina 6-a

AVANCRONICĂ MUZICALĂ
de V. CRISTIAN
În pagina 8-a

CRONICA TEATRALĂ
de Radu POPESCU
În pagina 8-a

Statui monumentale în templul milenar al lui Abu-Simbel

MONUMENTE CELEBRE ȘI STRANIA LOR ISTORIE

— REPORTAJUL ÎN PAGINA 4-A —

• PE MERIDIANELE GLOBULUI • PE MERIDIANELE GLOBULUI •

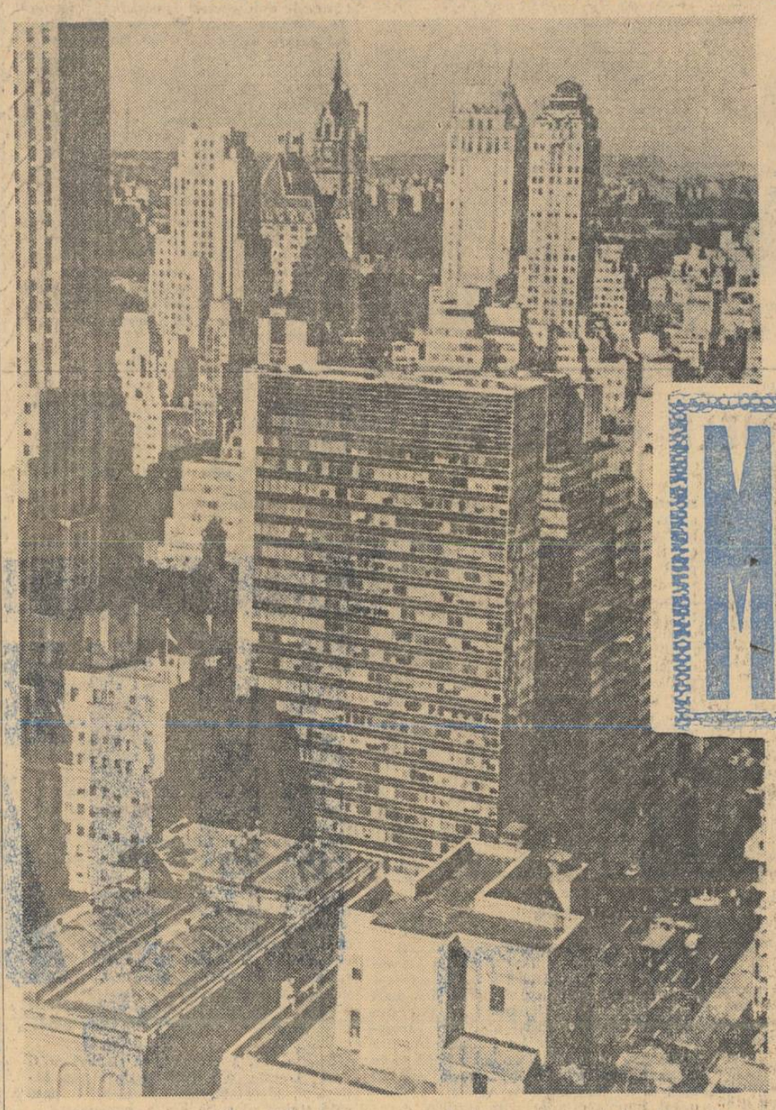

MANHATTAN

În Manhattan, această insulă populată numai cu dreptunghiuri, întinsă între ocean și continent ca o tablă de șah pe care piesele de joc s-au grămădit haotic, mergeau doi tineri îndrăgostiți. Mergeau înlănțuiți ca îndrăgostiții de pe cheiul Senei, tîmplă lîngă tîmplă ca semenii lor din Piața Spaniei, mînă în mînă ca cei din Cișmigiu, mergeau pe străzile aglomerate ale orașului, așa cum merg oamenii în Manhattan. Și lucrul acesta mi s-a părut, în acel amurg de toamnă newyorkeză, cel mai senzațional fapt al zilei.

Au coborît spre East River prin Strada 48 și, după o clipă de ezitare, căutînd parcă locurile mai puțin aglomerate, au pornit-o în jos, pe First Avenue.

Într-adevăr, aici orașul e ceva mai calm dacă nu luăm în considerare nesfîrșita scurgere a mașinilor care circulă într-un singur sens, gonind cu o viteză diabolică spre amonta East River-ului. În stînga, ca două gigantice cutii de chibrituri, una culcată pe lat, alta ridicată în picioare, se înalță clădirile paralelipipedice ale Organizației Națiunilor Unite. În confirmarea celui mai recent stil arhitectural american, aceste construcții au constituit începutul. Treizeci și șase de etaje în clădirea înaltă ai cărei pereți par formați numai din sticla verzuie a ferestrelor, sînt ocupate de Secretariatul General al O.N.U. Jos, ornînd cu stîlpi înalți strada, filfîie în bătaia vîntului cele o sută de steaguri ale Națiunilor Unite. Dinspre locul de unde vine perechea înlănțuită, aceste fîșii de pînză multicoloră par o brazdă de flori de tulpini înalte, fremătînd la intrarea unui palat de sticlă.

Sînt tineri, aproape niște adolescenți. El nu pare să fi împlinit douăzeci de ani, ea — nici șaptesprezece. El e înalt, roșcat, cu un gît subțire, lunguieț. Și-a scos peste vîndrăcul de orlon gulerul cămășii. Ea își poartă părul lung strîns în coadă de cal. S-a fardat cu stîngăcie și calcă puțin cam nesigur pe tocurile înalte. Cei doi vorbesc, rîd, apoi tac; el iar spune ceva, ea rîde strîngîndu-se toată în umărul lui, și iar tac privind parcă mai mult în ei înșiși, la miracolul din sufletele lor, decît la peisajul feeric din apropiere.

În Manhattan mai pot fi zărite perechi de îndrăgostiți mergînd astfel numai într-un singur loc: în Greenwich Village, cartierul boemei new-yorkeze, unde zi de zi, pictorii săraci ai metropolei, lipsiți de posibilitatea de a-și expune lucrările în saloanele expozițiilor, își înșiră pe garduri ori pe pereții caselor, pe distanțe kilometrice, pînzele scoase la vînzare. Aproape toți primesc să facă pe loc orice lucrare, pictînd la șevaletele instalate direct pe trotuare. Pentru doi-trei dolari sînt gata să execute cel mai dificil portret într-o singură ședință. Deseori, în lumea aceasta multicoloră, străcurîndu-se prin labirintul de tablouri cu vopseaua încă proaspătă, trec perechi de îndrăgostiți ținîndu-se de mînă.

Dar aici, pe First Avenue, în colțul internațional al New Yorkului, vegheat cu osîrdie de poliția Organizației Națiunilor Unite, o astfel de prezență pare de neimaginat. Și totuși, într-o reală, de necontestat, pășind agale prin fața superbelor clădiri, la umbra cărora alunecă cortegiile de mașini sclipitoare. E ora cînd sosesc ultimii delegați la ședința de după-amiază a Adunării Generale. Din limuzinele de culoare închisă coboară grăbiți oameni veniți aici din toate colțurile lumii. Printre ei, delegații popoarelor africane își etalează portul național bogat în rufărie albă împodobită cu cusături multicolore. În lumea cu guler alb și cravată sobră ei își păstrează ținuta de acasă mai mult pentru a nu fi confundați cu negrii americani și trați ca atare, decît din dorința de a fi cu orice preț pitorești. Iată-l pe unul din ei, înalt, cu fruntea smeadă împodobită de un păr cărunt, sclipitor ca argintul, călcînd maiestuos ca o adevărată căpetenie de triburi negre, salutîndu-i pe îndrăgostiții rătăciți aici cu un gest amical, făcut cu mîna măslinie, lucioasă, uscată, înălțată din falduriile veșmîntului său multicolor. Cei doi îi surîd, fata înalță și ea mîna mișcîndu-și ușor degetele într-un răspuns plin de cochetărie, apoi se uită în ochii prietenului ei spunîndu-i parcă din priviri: „Ai văzut, pe noi ne-a salutat!"

Judecînd după animația deosebită din preajma palatului de sticlă de pe malul East Riverului, în sala Adunării Generale se petrece ceva important, dar tinerii noștri n-au de unde ști aceasta. Poate că lor li se pare deopotrivă de interesant și de firesc tot ceea ce văd. În stînga primei

Ioan GRIGORESCU

• (Continuare în pag. 2-a)

Impunătoarea clădire din Manhattan în care se află sediul Organizației Națiunilor Unite

DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI

FILMUL documentar sovietic „Străpungerea blocadei", ilustrează toate etapele celor 900 de zile de apărare a Leningradului. Filmul prezintă străzile pline de baricade, celebrele sculpturi apărate de saci cu nisip, oameni luptînd cu troienele de zăpadă, copii cu măști pe băncile școlii, salve de tun printre care și ale celor 19 tunuri luate de pe crucișătorul „Aurora", și fasciști care au intrat în oraș numai ca prizonieri. Anatoli Aristarhov, regizorul filmului, a ales din arhive 10.000 din cei 33.000 de metri de film realizat de 30 de operatori de pe frontul din Leningrad și Volhov.

●

UN HOTEL original a fost înființat la Chicago. Original pentru că hotelul dispune de o cameră specială unde locatarii enervați care vor să-și dea frîu liber nervilor. Aici ei pot s-o facă în voie. Mobilierul din camera respectivă, tablourile, serviciile de porțelan, cristalurile, totul e la dispoziția lor. În funcție de gradul de enervare a locatarilor ei pot sparge, trînti de perete, tăia sau călca în picioare tot ce se află la îndemînă. Indiferent dacă e vorba de obiecte costisitoare sau nu. Pe nota de plată figurează, firește, contravaloarea stricăciunilor pricinuite.

●

LORDUL englez Stonehan a declarat că ori de cîte ori ia cuvîntul în Camera lorzilor, jumătate din prea onorabilii lorzi sînt scufundați într-un somn adînc, în timp ce cealaltă jumătate, abia trezită din somn, se grăbește la bufetul de pe culoar.

●

COMANDAMENTUL Bundeswehrului a stabilit recent că pe orice tăbliță pe care o poartă la git militarul, alături de numele său și numele unității, să fie gravată și litera „C", respectiv „E", pentru indicarea apartenenței religioase a militarului respectiv (C pentru catolici, E pentru evangheliști). În cazul acesta, găsuitele indicațiile, soldatului îi va fi asigurată ceremonia funebră corespunzătoare, iar sufletul său își va găsi locul în secția respectivă a raiului.

●

PAZNICII spitalului de boli mintale din Viena, îngrijorați de amenințările pacientului Heinrich Madl că „va răspunde cu un puternic tir oricărui atac asupra camerei sale", au pătruns cu mare precauție în această cameră. Nu mică le-a fost mirarea cînd au găsit instalate în poziție de tragere cinci mitraliere, 36 de puști și 61 de pistoale. Nu s-a putut determina cum a ajuns acest arsenal în spital.

●

UN LOCUITOR din Tolmezio (Italia) a primit o somație să achite de urgență o amendă de 600 de lire la care a fost condamnat de tribunal încă în 1938. A fost amendat pentru „jigniri proferate la adresa șefului statului fascist". În legătură cu acest fapt, presa burgheză scrie că a venit timpul să se lichideze birocratismul. Cel împricinat este de părere că a venit timpul să se lichideze rămășițele fascismului.

●

ÎN ECUADOR s-a terminat recensămîntul populației. Biroul federal al recensămîntului a anunțat că 37 de așezări cu populație indiană nu au fost cuprinse în recensămînt. Motivul: indienii au amenințat să ucidă pe oricine va veni în așezările lor cu foile de recensămînt. Și nu este de mirare. Experiența amară i-a convins că orideciteori în satele lor apare un funcționar guvernamental, această vizită este urmată de noi asupriri.

●

PARLAMENTUL suedez, rikstag, a aprobat modificări importante în codul penal al țării care nu a mai fost revizuit din 1864. Organul legislativ al Suediei a considerat necesar să întărească răspunderea pentru infracțiuni penale ca atentate la onoarea și demnitatea femeii, pornografia, furtul de automobile și jocurile de noroc. Necesitatea acestei măsuri a fost determinată de răspîndirea pe scară tot mai mare a infracțiunilor enumerate mai sus pe teritoriul Suediei.

●

LA NEW YORK s-a deschis un nou local de noapte. Un local ca atîtea altele: jaz, bar cu diferite băuturi alcoolice, o estradă cu varietăți. Totuși, e un local deosebit, căci aici vine seară de seară parohul bisericii Sf. Petru. Și nu în calitate de client, ci în aceea de patron. Căci clubul de noapte aparține autorităților bisericești care, pe alt plan, luptă atît de intens împotriva „păcătoșilor".

O ÎNTÎMPLARE... NEPREVĂZUTĂ

Era în cea de a doua zi a rușinosului proces inscenat de autoritățile vest-germane Uniunii persoanelor persecutate de naziști (U.P.P.N.). Ședința începuse de numai patru minute cînd de pe băncile rezervate publicului, care umplea pînă la refuz sala (în rîndurile lui se aflau mulți ziariști și luptători din rezistența antifascistă veniți din diferite țări europene spre a asista la această revoltătoare mascaradă judiciară) s-a ridicat un om între două vîrste. Agitînd în mînă niște hîrtii, el s-a apropiat de masa ocupată de completul de judecată și a strigat, adresîndu-se președintelui, prof. dr. Fritz Werner care tocmai deschisese ședința: „Domnule profesor Werner, am aici ceva de predat. Dumneata ai fost membru al partidului național-socialist (partidul fascist al lui Hitler — n.n.) și al S.A. (batalioanele de asalt naziste care au săvîrșit numeroase crime sub regimul hitlerist — n.n.). În teza d-tale de doctorat ai preamărit nazismul. De aceea vreau să rid.c pe loc protestul meu!"

În sală s-a așternut o tăcere mormîntală. Președintele completului de judecată, Werner a rămas în picioare ca împ.etrit fără a putea scoate un cuvînt, în timp ce cel ce i s-a adresat — pe nume August Baumgarte — i-a întins hîrtiile — mai multe documente și fotocopii conținînd dovezile afirmațiilor făcute cu o clipă înainte.

Cînd președintelui Werner i-a revenit, în sfîrșit, graiul, el a adresat cu o voce nesigură reprezentanților prezidiului U.P.P.N., întrebarea dacă au de gînd să folosească pentru cauza lor acuzația adusă de Baumgarte.

„Da" — a venit prompt răspunsul de pe „banca acuzaților", din partea lui Alfred Hauser, membru al prezidiului U.P.P.N.

În momentul următor s-a anunțat întreruperea ședinței și judecătorii s-au retras, buimăciți încă de cele întîmplate, în sala de deliberare, unde s-au consfătuit vreme de o oră, cerînd totodată telefonic la Bonn, instrucțiuni de la... Globke în persoană.

În acest răstimp, întreaga asistență, inclusiv un mare număr de ziariști din R.F.G. și de peste hotarele ei, l-a asaltat literalmente pe Baumgarte, cerîndu-i amănunte cu privire la acuzația ridicată și conținutul documentelor. Din ceea ce a relatat a reieșit destul de limpede cine este acest Fritz Werner însărcinat de Bonn să judece — și să condamne — organizația care unește în rîndurile sale victimele terorii fasciste, persoanele din Germania occidentală care pe vremea sîngerosului regim hitlerist au opus, riscîndu-și viața, rezistență naziștilor, și au cunoscut, ca urmare a curajoasei lor activități, instrumentele de tortură ale Gestapoului, închisorile și lagărele morții.

„Cariera" politică a d-rului Fritz Werner a început încă în vara anului 1926, cînd, renunțînd la postul său de funcționar comercial, cum mărturisea el însuși într-un chestionar a cărui fotocopie s-a aflat printre documentele deținute de Baumgarte, s-a „dedicat activității în cadrul Asociației pentru problemele germanilor din străinătate, avînd acolo munca de bază, asociație de care mă apropiasem înainte. (Această asociație a fost una din principalele pepiniere ale „coloanei a 5-a" naziste în țările ulterior cotropite de hitleriști — n.n.). Am devenit președinte al Uniunii landului Pommerania"... (una din numeroasele organizații revanșarde care au contribuit la pregătirea războiului dezlănțuit de Germania fascistă — n.n.). În 1933 — anul venirii lui Hitler la putere — Werner a intrat în S.A. și în 1987 a devenit membru activ al partidului național-socialist. În teza sa de doctorat, susținută în 1934 la universitatea din Greifswald, Werner a condamnat legislația „republicii de la Weimar" (regimul existent în Germania înainte de Hitler), a „fundamentat juridic" abolirea drepturilor sindicatelor și a pledat în favoarea „principiilor" fasciste pe care s-a întemeiat „dreptul" hitlerist. În anii celui de-al Hilea Reich, Werner a depus un zel deosebit, nu numai în activitatea juridică „obișnuită" dar, în calitate de membru al „Uniunii juriștilor național socialiști" el s-a ocupat și de pregătirea cadrelor pentru „justiția" hitleristă activînd ca lector în tabere speciale pentru instruirea acestora. Nici nu o de mirare că un om cu un asemenea trecut „bogat" a reușit să urce ușor scara ierarhică a „justiției" post belice vest-berlineze și să ajungă președinte al primului Senat din Berlinul occidental și președintele tribunalului care judecă — ilegal — Uniunea persoanelor persecutate de naziști.

Consfătuirea la care s-au retras judecătorii a fost suficient de lungă pentru ca cei prezenți în sala în care se dezbătea procesul inscenat U.F.P.N. să afle și cine este cel ce l-a demascat atît de neașteptat pe Werner.

August Baumgarte e lăcătuș de meserie din Hanovra, în vîrstă de 58 de ani. El le-a povestit celor de față despre ceea ce a pătimit între anii 1933 și 1945 în lagărele morții din Esterwegen, Sachsenhausen și Mauthausen prin care a fost tîrît pentru a fi participat la lupta antifascistă pentru libertate și democrație. Pentru faptul că după zdrobirea Germaniei hitleriste, acest antifascist și activist sindical s-a afirmat în Germania occidentală ca un adversar convins al politicii remilitarizării, el a fost arestat, în 1957, de poliția vest-germană (al cărei agent, atunci cînd a anchetat-o pe soția sa în prezența copiilor ei a răcnit la ea: „Voi toți trebuie să fiți exterminați") și a fost condamnat la 30 de luni închisoare.

În timp ce oamenii ascultau uluiți relatările lui Baumgarte, a apărut printre ei avocatul Reuss, reprezentantul guvernului de la Bonn în procesul inscenat U.F.P.N. (El este, printre altele și autorul unui articol publicat în 1936 într-o revistă hitleristă, în care preamărea „politica națională pașnică a lui Adolf Hitler"). Întrebat despre perspectivele procesului, după neașteptata demascare a lui Werner și suspendarea ședinței, el și-a exprimat părerea că procesul nu poate fi, în nici un caz, întrerupt deoarece „incidentul n-are nimic comun cu problema în cauză". El a afirmat că un trecut fascist nu înseamnă nimic fiindcă mulți naziști au fost oameni foarte „onorabili" în timp ce Baumgarte este un „individ cu cazier" care „a suferit condamnări anterioare". La întrebarea pusă de unul din ziariști dacă prin această afirmație a lui, Reuss se referă și la condamnările suferite de lăcătușul hanovrez pe vremea naziștilor, el a răspuns cu promptitudine și cinism: „Bineînțeles la toate; și de pe atunci și din prezent"...

Dar prognosticul lui Reuss — repetat și în formă de cerere adresată instanței în numele guvernului de la Bonn după reluarea ședinței — nu s-a adeverit. După o nouă întrerupere a ședinței — de data asta doar de un sfert de oră, în care judecătorii s-au sfătuit asupra cererii conducerii U.P.P.N. de a se amîna reluarea dezbaterilor — tribunalul a anunțat suspendarea procesului pentru o săptămînă, termen care ulterior s-a mai prelungit...

Cu aceasta a luat sfîrșit „primul act" al rușinoasei comedii judiciare din Berlinul occidental.

A. STANCIU

De ce dispar măgarii din insula Sardinia

Măgarii din Sardinia și Corsica au început să cam dispară în ultimii doi ani. Tot ce s-a putut afla în legătură cu acest misterios fenomen care începuse a fi observat nu era suficient pentru a se formula o explicație cît de cît plauzibilă. Migrația hergheliilor de măgari putea fi urmărită numai pînă la cele cîteva porțulețe de coastă unde măgarii erau îmbarcați spre limanuri cunoscute numai taciturnilor căpitani ai vapoarelor care duceau în largul mării ciudata încărcătură. Timp de peste doi ani nu s-a făcut nici un fel de legătură între sărăcirea amintitelor insule de tradiționalii lor măgari și debarcarea încăpățînatelor patrupede în unele porturi ale Italiei.

S-a scurs destulă apă pe Tibru, pînă în momentul cînd a început să se facă lumină în această afacere. Deși necuvîntătoarele respective sînt apreciate drept cele mai încăpățînate animale de pe Pămînt, ele nu au opus nici cea mai mică rezistență escrocilor care au vîndut carnea de măgar drept carne de vacă... Cu cîteva săptămîni în urmă profesorul Giovanni Canitano, de la Universitatea din Neapole, a publicat un studiu în care a descris o serie de escrocherii al căror obiect îl constituia vînzarea cărnii de cal și măgar drept carne de vițel! „Acest gen de escrocherie este răspîndit în centrele mari — scria profesorul Canitano. Carnea de măgar se servește mai ales la mici birturi și la pensiuni modeste". Cercetări ulterioare au demonstrat justețea descoperirilor făcute de profesorul napolitan.

Nevoiașii Italiei au aflat însă cu acest prilej că stomacurile lor au digerat — numai ele știu cum — nu numai carnea urechiatelor animale, ci și alte produse „derivate". La Padova s-a descoperit un ingenios fabricant de brînză care întrebuința printre alte „materii prime" chiar și... unghiile asinilor.

Aceasta nu ar fi nimic, întrucît pînă astăzi nu s-a descoperit prezența vreunor substanțe toxice în copitele măgarilor. S-a aflat însă că, nenumăratele produse alimentare au fost falsificate sau direct create cu ajutorul unor substanțe toxice, extrem de periculoase pentru organismul omenesc.

La un control efectuat asupra unei cisterne care transporta lapte, s-a constatat că din cei 2.000 de litri conținuți de cisternă, numai 500 de litri erau lapte adevărat; restul era format din apă, reziduri de lapte și aproximativ un kilogram de sodă.

Ancheta efectuată după descoperirea acestei fraude a dus la descoperirea faptului că numai în ultimele două luni au fost vîndute populației aproximativ 35.000 de litri din această compoziție.

Presa italiană, precum și alte ziare din Occident, a relatat recent că s-a descoperit o mare escrocherie și cu unele produse destinate exportului. Patru milioane de litri de vin, care erau pe punctul de a fi exportate au fost confiscate atunci cînd s-a constatat că ele conțineau sînge de vită, clei de pește și lapte acrit.

Desen de Cik DAMADIAN

Cazurile cele mai scandaloase descoperite se referă însă la acele produse care au fost fabricate în asemenea condiții încît au stîrnit protestul bine justificat al opiniei publice. La Triest s-au descoperit 5.000 kg. de brînză fabricată din coji de banane; pîine fabricată la Genova conținea 50% tărîțe pentru porci; unt fabricat dintr-un ulei american folosit deobicei ca lubrefiant pentru vapoare. La Verona, o fabrică de brînzeturi a fost închisă cînd s-a constatat că produsele ei fuseseră conservate cu ajutorul formalinului, un produs care se folosește la morgă. Analiza efectuată a stabilit că adăugarea a două-trei grame de formalină la o anumită cantitate de lapte ajută la „îmbătrînirea" rapidă a unui sort de brînzeturi. Ziarele au denumit această brînză care a ajuns pe piață „brînză îmbălsămată".

La Genova, autoritățile au confiscat 140 tone de înghețată pe care întreprinderea „Elah" o fabricase cu praf din reziduri de lapte. De asemenea, la Milano, la fabrica de înghețată „Gei" au fost sechestrați 123 de saci cu „lapte" praf care urma să fie transformat în produse de cofetărie. În aceste cazuri este vorba de folosirea unor mari cantități de praf de reziduri de lapte (destinat pentru hrana porcilor) la fabricarea caramelelor, înghețatei și altor produse de cofetărie. În aceste cazuri s-a descoperit că înghețata fusese preparată cu ajutorul unei substanțe toxice denumită preborat de sodiu.

Exemple similare se mai pot cita la nesfîrșit. Toate arată că profitînd de scăzutele resurse financiare ale unor mari categorii de oameni ai muncii, cercurile interesate în industria alimentară nu se dau în lături de la întrebuințarea unor metode criminale pentru sporirea exorbitantă a beneficiilor lor. Poporul italian cunoaște prea bine cauzele acestei situații periculoase pentru sănătatea a milioane și milioane de oameni ai muncii. Senatorul Guido Ceretti, membru al comisiei pentru igienă și sănătate publică a parlamentului italian, declara pe bună dreptate: „Adevăratele rădăcini ale acestui proces de otrăvire în masă a populației trebuie căutate în sistemul economic capitalist dominat de marile monopoluri care au acaparat producția și comerțul".

După cum se vede eliminarea falsurilor alimentare în Italia nu este legată de ziua în care Corsica și Sardinia nu vor mai putea satisface cererile unor negustori venali privind vînzarea măgarilor...

Eugen PHOEBUS

Crimele „civilizatorilor"

Angola... Pînă în luna februarie 1961 nimeni nu știa prea multe lucruri despre acest teritoriu din cauza lipsei de știri privind situația existentă. Se știa doar atît: Angola este o țară africană, o colonie portugheză sau, mai precis, un „teritoriu de peste mări" al Portugaliei. Timp de cinci secole, de cînd colonialiștii portughezi s-au instalat în această țară africană, în jurul ei s-a creat un adevărat zid al tăcerii. Dar a venit și ziua cînd acest zid al tăcerii s-a spulberat. Aproape cu doi ani în urmă, la 5 februarie 1961, populația din Luanda (centrul administrativ al Angolei) s-a răsculat și a atacat închisoarea din oraș unde erau întemnițați patrioții — luptători pentru libertate.

De atunci, aproape zilnic, ne parvin știri despre evenimentele din Angola: despre lupta curajoasă și plină de abnegație a patrioților angolezi, precum și despre fărădelegile și crimele pe care le săvîrșesc colonialiștii portughezi. Cruzimile la care recurg colonialiștii sînt de-a dreptul revoltătoare. Ei nu se dau în lături de la nimic, folosesc cele mai josnice și barbare metode împotriva acelora care luptă pentru libertate precum și a populației civile lipsită de orice mijloace de apărare. Sfidînd realitatea existentă, dictatorul Salazar a declarat fără pic de jenă: „Ne-am luat asupra noastră sarcina de a aduce civilizația în mijlocul unei mase înapoiate și degenerate!!" Cită fățărnicie! În ce privește rolul de „civilizator" al colonialiștilor portughezi citeva exemple sînt deosebit de elocvente. Din nolanul pe care îl avem la îndemînă să desprindem numai două „mostre" ale acestei „civilizații".

După cum au transmis agențiile de presă, în luna octombrie 70 de sate pașnice din Angola au fost incendiate, iar populația masacrată în cea mai mare parte! Printre acestea s-a aflat și satul Adra. El a fost înconjurat de trupe de parașutiști iar populația scoasă cu forța din case: întregul avut al sătenilor a fost jefuit! După ce au terminat de jefuit, colonialiștii au dat foc fiecărei case. Întregul sat s-a transformat într-un uriaș rug. Atunci însă cînd populația a protestat, armele „civilizatorilor" au început să împroaște plăaie de plumbi asupra celor 1000 de locuitori, dintre care numai aproape 100 au reușit să scape fugind în junglă!

Zilele din urmă ne-au adus noi vești și imagini zguduitoare din Angola. Colonialiștii au înfăptuit o nouă crimă monstruoasă. Sub pretextul că ar fi locuite de partizani, satele Marimba și Chiquita, aflate la o distanță de 300 km. de Luanda, au fost complet distruse iar populația exterminată. „Operația" a fost efectuată de o unitate specială de represiune portugheză. În fotografia alăturată se poate vedea o imagine din care reies metodele la care au recurs ucigașii: după ce a fost tăiat capul cu toporul unui angolez, acesta este atîrnat într-un țăruș iar unul din călăi se „antrenează" trăgînd focuri de revolver.

Cu toate crimele și fărădelegile pe care le înfăptuiesc, colonialiștii portughezi nu vor putea împiedica prăbușirea rușinosului lor sistem colonial. Va veni și ziua, și aceasta nu este prea departe, cînd acești călăi vor trebui să dea socoteală de toate crimele pe care le înfăptuiesc!

Din ce trăiesc

Familia fostului dictator Trujillo, care, așa cum se cunoaște, a guvernat timp de 30 de ani în Republica Dominicană ca pe propria sa moșie, nu se poate plînge că o duce prost în „exilul" în care este silită să se „complacă" după răsturnarea regimului trujillist. Rhadames Trujillo, de pildă, cel mai tînăr fiu al defunctului dictator, își omoară plictiseala la Madrid, benchetuind prin cluburile de noapte și casele rău famate și „concurînd" la cursele de automobile. Fratele său mai mare, Ramfis, care a mai guvernat țara timp de 6 luni după asasinarea tatălui său, se ocupă cu treburi mai „serioase": el administrează imensa avere pe care familia Trujillo a reușit s-o... transfere în străinătate.

Niciodată nu se va putea ști probabil cu exactitate cît a stors familia odiosului dictator Trujillo în cei 30 de ani cît a tronat în Republica Dominicană, dar ziarul elvețian „Basler National Zeitung", bazîndu-se pe surse demne de încredere, ajunge la uluitoarea sumă de 800 milioane dolari, din care cea mai mare parte — așa cum arată ziarul, — este depusă în numeroase bănci elvețiene și investită în diferite companii vest-europene.

Metodă eficace

Din punctul de vedere al unui medic orelist, surzenia este o boală a aparatului auditiv. O boală care, la fel ca și alte surate ale ei, provoacă diverse neplăceri bolnavului. Oricît ar părea însă de ciudat, există și unii oameni cărora această vătămare a sistemului urechii le este, uneori, de folos. Un asemenea om s-a dovedit a fi, bunăoară, mister Whitehead, primul ministru al Rhodeziei de sud. Împrejurarea în care s-a vădit neobișnuita utilitate a suferințelor v-o relatăm mai jos, pe scurt, așa cum a povestit-o, în urmă cu cîteva zile, și agenția americană Associated Press.

Cu prilejul unei întruniri electorale organizate la Salisbury, capitala țării, Whitehead a ținut una din obișnuitele sale cuvîntări. A căutat, cu alte cuvinte, să demonstreze că africanii nu sînt ca toți oamenii, și mai ales ca albii, că fără rasiștii albi care stăpînesc în această colonie ar fi vai de negri, că oamenii de culoare sînt inferiori, incapabili să se conducă singuri, să-și făurească o viață fericită — etc. etc. S-a pronunțat împotriva mișcării de eliberare, a tunat, a amenințat...

Numai că elocința sa, ca și a altor doi vorbitori care l-au precedat și care au exprimat cam aceleași idei politice, nu a avut deloc darul să impresioneze auditoriul. Au izbucnit strigăte de dezaprobare, huiduieli iar oratorii au fost puși în încurcătură. Imperturbabil, Whitehead și-a păstrat însă calmul. Cînd și-a dat seama că pledoaria sa pentru segregație rasială și colonialism stîrnește mînia sonoră a ascultătorilor, el a recurs la o măsură foarte eficace: și-a deconectat pur și simplu aparatul acustic. Orice strigăt de protest a încetat să-l mai deranjeze...

Metoda, desigur originală, fără îndoială a atras atenția altor colonialiști. Numai că pentru aceasta trebuie să suferi de surzenie, de surzenie veritabilă...

PE MERIDIANELE GLOBULUI — MANHATTAN

(Urmare din pag. 1)

clădiri, la intrarea pentru public, un grup compact de vizitatori solicită vehement dreptul de a intra și a asista la ședință. Dar după gesturile oamenilor îmbrăcați în uniforma albastră a poliției O.N.U., se poate deduce că lojile rezervate publicului sînt ocupate pînă la ultimul loc.

Cîțiva pași mai departe, instalat pe o jumătate din trotuarul astfel împărțit în două, se află un țarc de vreo cincisprezece metri lungime și mai puțin de trei metri lățime. Pe scîndurile albe care îl împrejmuiesc sînt scrise cuvintele: „Police Line". Înăuntru, ticsiți unul într-altul, vreo două sute de oameni păsesc în cerc, purtînd lozinci care cer să fie respectată libertatea Cubei. Ca la orice manifestație progresistă americană, sau ca la orice pichet de grevă muncitorească, oamenii din țarc sînt obligați să se miște fără încetare, „circulînd". În caz contrariu, la cea mai scurtă oprire, bastoanele de cauciuc ale vlăjganilor din poliția Unchiului Sam sînt puse cu promptitudine în acțiune.

În America, orice om care protestează sau revendică ceva trebuie să „circule". Dacă într-un pichet de grevă sînt numai cinci persoane sau chiar numai trei, acestea sînt obligate să meargă în cerc, purtîndu-și în tăcere lozincile revendicative. Un singur om, dacă protestează, trebuie să „circule". Din apropiere, uneori numai de la o fumătate de metru distanță, manifestanții sînt supravegheați cu grijă de bastoanele de cauciuc care nu așteaptă altceva decît o oprire a marșului. E o imagine care poate fi întîlnită la orice oră din zi în fața Casei Albe, sub scările Capitoliului sau aici, în țarcul de vizavi de sediul O.N.U.

Dincolo de țarc, pe trotuarul drept care coboară din Strada 42, un detașament de cavalerie al poliției newyorkeze stăvilește trecerea unei mulțimi pigmentată din abundență de chipurile smeade, creole, ale portoricanilor, cunoscuți ca înflăcărați partizani ai Cubei revoluționare. „Vorbește Cuba!... Vrem să-l auzim pe Raul! Rămîneți și manifestați alături de noi!..." se aud din mulțime glasuri pe care ochii scrutători ai poliției călărețe caută parcă să le identifice.

Legitimația de participant la sesiune îmi permite oricînd intrarea în sediul Națiunilor Unite. De astă dată, sub cupola albastră a Adunării Generale, la Tribuna Popoarelor, are cuvîntul Cuba. Lojа publicului — trei sute de locuri ocupate pînă la ultimul — e păzită cu strășnicie de cîteva zeci de polițiști din serviciul de securitate al Organizației Națiunilor Unite, astăzi de trei ori mai numeroși decît în alte zile. În sala întoarsă ca o potcoavă cu deschizătura spre tribună, zecile de polițiști, întorși cu spatele spre sală pentru a-i avea în față pe cei supravegheați, formează un decor straniu, dar nelipsit de tîlc. La fiecare sfert de ceas, conform condiției înscrise pe biletul de intrare, publicul din lojă se ridică în grupuri și, dirijat de gesturile scurte ale polițiștilor, părăsește sala lăsînd locul altor vizitatori. Dar iată că în timpul discursului lui Raul Roa publicul din lojă întîrzie să părăsească locurile după scurgerea timpului reglementar. Poliția necuviincioare, dresată să folosească mai mult eleganța decît mușchii, e derutată. De la gesturile repetate în timpul instructajului făcut cu publicul înainte de intrarea în sală, trece la cuvinte șoptite, cu eleganță, printre dinții strînși. Cîțiva vizitatori, mai slabi de înger, se ridică și ies. Dar ceilalți se lasă convinși abia cînd eleganța e pe cale să se completeze cu forța.

Împins de curiozitate, părăsesc loja presei și ies în stradă. În fața țarcului se petrece un lucru neașteptat. Cei doi tineri, contopiți în îmbrățișarea lor de îndrăgostiți, au ajuns în locul unde trotuarul pe care mergeau era împărțit în două zone. În stînga, intrarea în țarc, în dreapta, pe lîngă soclul unui bloc, trecerea spre Strada 42. La intrarea în țarc se postase un bătrînel galonat, după toate aparențele veteran polițist, cu o mănușă albă în loc de baston de cauciuc, pe care o tot flutura prin fața trecătorilor, eventuali amatori de a pătrunde în țarc, arătîndu-le că trecerea se afla pe dincolo de cordon.

Mulți din cei ce se apropiau, văzîndu-se astfel întîmpinați, porneau tăcuți spre dreapta și își continuau drumul cu pași șovăitori. Galonatul gesticula încîntat de metoda sa, necedînd în fața nici unui încăpățînat. Prezența lui acolo impunea și, mai ales, timora. În jurul țarcului, polițiștii, sprijiniți cu coatele de cordonul de scîndură albă și bălăngănindu-și bastoanele de cauciuc la numai cîțiva centimetri de miriapodul manifestației, rîdeau făcîndu-și semne de complicitate. În fond, bătrînelul nu interzicea intrarea în țarc, ci doar explica trecătorilor pe unde era drumul spre Strada 42. Atît. Că îl ascultau aproape toți cei ce se apropiau de el, asta era treaba lor.

Dar ajunși în fața lui, cei doi îndrăgostiți parcă nici n-au auzit indicația însoțită de gestul făcut cu mănușa. Bătrînelul a întins atunci spre ei stînga cea fără mănușă și le-a explicat politicos, cu un aer aproape patern:

— Circulația e pe dincolo, my darlings.

Fata l-a privit o clipă, ca picată din lună.

— Vedeți — insistă galonatul — pe aici e închis... Drumul vostru e pe alături, uitați... Și le arătă cu mănușa spațiul dintre cordon și soclul blocului.

— Și pe aici n-avem voie? întrebă tînărul.

— Mă rog, mă rog, dacă ați venit cu un scop precis!

— Ce scop?! se miră fata.

— Vedeți, nici nu știți despre ce e vorba! Hai, circulați, aici nu e de voi... Pe acolo, vă rog!

— Și de ce numai pe acolo? Oamenii trec și pe aici, nu? întrebă fata cu candoare.

— Ei, na! Nu trec, nu vezi? Se învîrt în loc și atît... Haideți, haideți, gata!... Drumul, vă rog!

Se strînseră în jur vreo treizeci de curioși, printre care se aflau cîțiva veniți aici cu vădita intenție de a participa la mica demonstrație. Erau îndeajuns de convinși să nu renunțe la planul lor, dar prea puțin îndrăzneți pentru a da la o parte mîna galonatului. În acest timp, pe porțile înalte ale sediului Organizației ieșeau vociferînd cei scoși din loja publicului.

Tînărul schiță un gest, ca și cînd ar fi vrut să arate că e convins de logica bătrînului. Dar fata, mai voluntară, îi puse galonatului mîna pe brațul înmănușat.

— Dar poate vrem și noi să ne învîrtim!... Doar și cei de acolo sînt oameni, nu-i așa? Și mișcîndu-și brusc capul într-un gest de încăpățînare copilărească, zvîcni spre chipiul bătrînelului coada de păr, apăsîndu-i în același timp brațul în jos.

Au intrat. Cei dinăuntru i-au primit în rîndurile lor ticsite de strîmtoreala țarcului, iar cei de afară, ca și bătrînelul galonat, ca și polițiștii care priviseră totul neștiind ce atitudine să ia, ca și mulțimea curioșilor adunată la intrarea în țarc, au rămas o clipă derutați. Cîțiva din mulțime s-au înălțat pe vîrfuri să-i regăsească cu privirea pe îndrăgostiții înghițiți de înghesuiala mărșăluitoare din țarc. Și atunci, ca la un consemn, o femeie din mulțime și-a făcut loc spre bătrînelul galonat, i-a pus mîna pe brat repetînd gestul fetei și lăsîndu-i-l în jos, a pătruns fără nici un cuvînt în țarc. Galonatul a început să gesticuleze violent, dar s-a apropiat atunci de ei un mosneguț civil, cu o fețișoară creață, de pe care nu dispărea un zîmbet hîtru.

— Hei, leat, doar sîntem de aceeași vîrstă... Vrei să ne certăm să ne rîdă copiii? Și întrînd împinse oleacă mănușa albă din fața intrării în țarc, lăsînd pentru o clipă, celor de afară, calea liberă. Aceștia, pareă atît așteptaseră. Pînă atunci riseseră, făcînd haz de insistența copilărească a celor doi tineri, alții țînuseră parte galonatului repetînd că doar era clar că în țarc nu mai avea loc nimeni, dar acum, iritați de agitația neputincioasă a mănușii albe, parcă toți n-aveau alt gînd decît să intre. Două femei își înălțară coșnițele cu cumpărături deasupra capetelor pentru a nu le strivi conținutul și, continuînd să vorbească între ele ca în cea mai gospodărească treabă, pătrunseră în țarc. La urmă, un veteran de război, cîțiva tineri de culoare și, înghesuindu-se unul într-altul pentru a nu-i mai permite galonatului să se posteze la intrare, își făcu loc înăuntru tot grupul căruia li se alăturau din mers cei proaspăt ieșiți din sală. Dar țarcul nu-i mai putea cuprinde. Mănușa galonată alerga caraghios în jur, bastoanele de cauciuc se bălăngăneau amenințătoare așteptînd doar un ordin, iar scîndurile albe ale lui „Police Line" pîriiau amarnic.

Și atunci s-a întîmplat ceea ce, cu cîteva minute în urmă, nici măcar nu se putea imagina. Țarcul a plesnit, lărgîndu-și brusc laturile și prinzînd între scîndurile sale și soclul casei de la colțul Străzii 42, cordonul polițiștilor împinși cu forța înapoi. În prima clipă nu s-a auzit decît o respirație generală de ușurare, apoi, din vîlva stîrnită a început să străbată glasul pițigăiat, ascuțit al bătrînelului galonat care alerga neputincios în jurul țarcului spart, repetînd cu desperare unul și același lucru:

— Domnilor, dar fiți rezonabili! 40 de inch lungime și zece lățime! Nici un inch mai mult! Ce faceți, domnilor? Asta nu e deloc permis! Fiți rezonabili! 40 de inch lungime și zece lățime! Nici un inch mai mult!

Dar totul era în zadar. Oamenii rîdeau. Din cînd în cînd se auzea cîte un strigăt de salut la adresa Cubei. Polițiștii prinși între zid și țarc se zbăteau să scape. Din mulțimea care fremăta voioasă se auzea rîsul zglobiu al fetei cu părul pieptănat în coadă de cal.

Au izbucnit din buzele țuguiate ale pirpiriului galonat trei țignale scurte și detașamentul de cavalerie din colțul Străzii 42 s-a năpustit asupra țarcului. În urma lor, eliberați din chinga cabalină, cei reținuți acolo s-au revărsat spre trotuarul de vizavi. Bastoanele de cauciuc s-au înălțat o dată, de două ori și mulțimea s-a împrăștiat în panică. Oamenii din țarc au pornit-o în sus, spre Strada 42, regrupîndu-se la colțul celei de-a doua avenue. De acolo, ca la un semnal, au pornit-o în sus, grupați cu disciplină ca în cea mai organizată demonstrație, spre centrul Manhattanului. Purtau în fruntea lor lozincile scrise cu stîngăcie și perechea de îndrăgostiți!

Ioan GRIGORESCU

Meridiane

ÎNCEPÎND DE SÎMBĂTĂ SEARA...

(Urmare din pag. 1)

Voila, Simbăta de Sus, Horez. Casa mirelui iarăşi s-a umplut de feciori. Aceştia şi-au spălat gura cu puţină ţuică, au luat o ciorbă de potroace, după care în cap cu mirele şi muzica au plecat la mireasă. Cîteva jocuri în casa socrilor mici, iarăşi mîncare, iarăşi vin şi mireasa a plecat definitiv la altă casă, unde-i va spune socrului mare tată, iar soacrei mari, mamă. Nuna şi nunul au vîrfuit o căruţă cu zestrea miresei. Cailor li s-au pus funde şi clopoţei. Căruţa a înconjurat tot satul. Peste plăpumi şi peste perne s-au suit cîteva nuntaşe care lăudau în versuri hărnicia miresei. Despre perne nuntaşele au spus :

Uite patru, uite şase
Toate-s puf, toate-s mătasă.
Uite şapte, uite opt
Să le număr nu mai pot.

În clipa în care căruţa cu ţoalele miresei a intrat pe poarta socrului mare, trei feciori din partea mirelui au aruncat simultan peste casă un cozonac, o bucată de friptură şi o sticlă cu vin. Lucrul acesta a fost făcut în numele belşugului care va trebui să fie nedezlipit de viaţa tinerilor căsătoriţi. Ion, mirele, a făcut un semn muzicii. Două ceasuri, învîrtitele, horele, jocurile pe-un picior au dat de furcă feciorilor şi fetelor şi chiar bunicului miresei, care a ţinut neapărat să joace o bătută pe care a jucat-o pentru prima oară în viaţa lui acum 60 de ani.

S-a pus masa mare. N-a fost lucru uşor pentru invitaţi să facă faţă acestei mese. Unii, după ce au mîncat supă de găină şi pieptul fript al cocoşului, n-au mers mai departe. Nu s-au mai înscris nici la sarmale, nici la friptura de viţel. Ce să-i faci ? Aşa-i la o nuntă unde soacrele sînt nu numai bune şefe bucătărese, ci şi colectiviste bogate. Masa-i încărcată de bunătăţi şi e greu să le faci faţă la toate.

Nuntaşele nici în timpul mesei n-au tăcut. Îmbucau din piciorul de pui şi strigau :

Pe la Simbăta de Jos
Puiu-i dulce şi gustos
Şi cartoful, zicu-ţi ţie
Mare-i cît o pălărie
Că creşte-n gospodărie.

Vecinul nostru de masă, tractoristul Lazăr Gheorghe, ne-a spus că toate nuntaşele care fac versuri sînt colectiviste fruntaşe. Şefa lor de artă poetică e Elena Găldincea, o nevastă foarte frumoasă, plină de ambiţie şi hărnicie. Mărioara, fetiţa ei (6 ani), crezînd că toată lumea care e la nuntă e obligată să spună poezii, a rugat-o pe mireasă să intervină să se facă linişte întrucît şi ea are de spus ceva. Mireasa a ascultat-o. S-a făcut linişte. Mărioara s-a urcat pe masă şi a spus :

Dă-mi tăticule şi mie
O lopată şi-o mistrie
Să mă duc pe şantier
Să mă fac brigadier

Mireasa a răsplătit-o cu un sărut şi un cozonac.

S-au strigat cinstele. Curgeau într-un blid mare sutele de lei, iar în două coşuri de nuiele cadourile. S-a lăsat seara. Nuntaşele au răguşit şi pentru ca să-şi dreagă glasurile au băut ouă. Aşa că iarăşi erau în formă. Nunta s-a împărţit în două : jumătate la casa mirelui şi jumătate la casa miresei. Cînd o parte din nuntaşi au plecat la casa socrului mic, adică a miresei, corul de strigături al nuntaşelor şi-a spus cuvîntul :

Socrul mic s-a lăudat
Pe la oamenii din sat
C-are un butoi cu cercuri
Ţine nunta pînă miercuri
Şi mai are un butoi
Ţine nunta pînă joi.

Poate că nuntaşele au avut dreptate. Poate că nunta să se fi continuat şi-n zilele următoare. Noi n-am mai stat. Ne-am înapoiat la Bucureşti luni dimineaţa, pentru ca să dăm tiparului cîteva însemnări şi cîteva imagini de la o nuntă din Simbăta de Jos, sat în care colectivistele sînt poete, sat în care ,vorba lor, cartoful

Mare-i cît o pălărie
Că creşte-n gospodărie.

George CIUDAN
Fotografii : Elena GHERA

Indragostiții de munte

Cu puţin timp în urmă mi-am petrecut o parte a concediului de odihnă în munţi. Cîteva amintiri şi impresii deosebit de stăruitoare m-au făcut să mă adresez din nou revistei „Magazin".

Din ce în ce mai mulţi oameni ai muncii din patria noastră practică convingere şi pasiune turismul. Ţara noastră este, într-adevăr, o ţară ideală pentru turism. Puţine ţări există în lume care să aibă armonia şi simetria pămîntului romînesc.

Culmile munţilor noştri nu ating înălţimi fantastice şi nu sînt, acoperite cu zăpezi veşnice. În schimb, munţii noştri sînt primitori şi extraordinar de variaţi ca privelişte. Este bine, şi nu e de loc de mirare — că din ce în ce mai mulţi oameni merg pe munte.

ABIS, şi cred că toţi cei care merg în munţi sînt sau nebuni sau candidaţi la sinucidere.

Alţii, dimpotrivă, consideră mersul în munţi ca o bagatelă, o distracţie uşoară şi, bazîndu-se pe oarecari calităţi fizice, se avîntă nepregătiţi în încercări care le depăşesc puterile. Aceştia generează acele întîmplări nefaste care par a da dreptate celor dintîi.

Ambele păreri sînt complet greşite, dar dacă prima este doar urîtă, a doua este de-a dreptul periculoasă.

★

Munţii sînt o lume deosebită ; ei sînt mai puţin o parte a planetei noastre şi mai mult un ţinut independent, neobişnuit şi chiar misterios, în care singurele mijloace de

Munţii sînt o lume deosebită. Ei sînt mai puţin o parte a planetei noastre şi mai mult un ţinut independent, neobişnuit şi misterios, în care singurele mijloace de pătrundere sînt voinţa şi dragostea de natură. (În Canionul Cioringa-Mare).

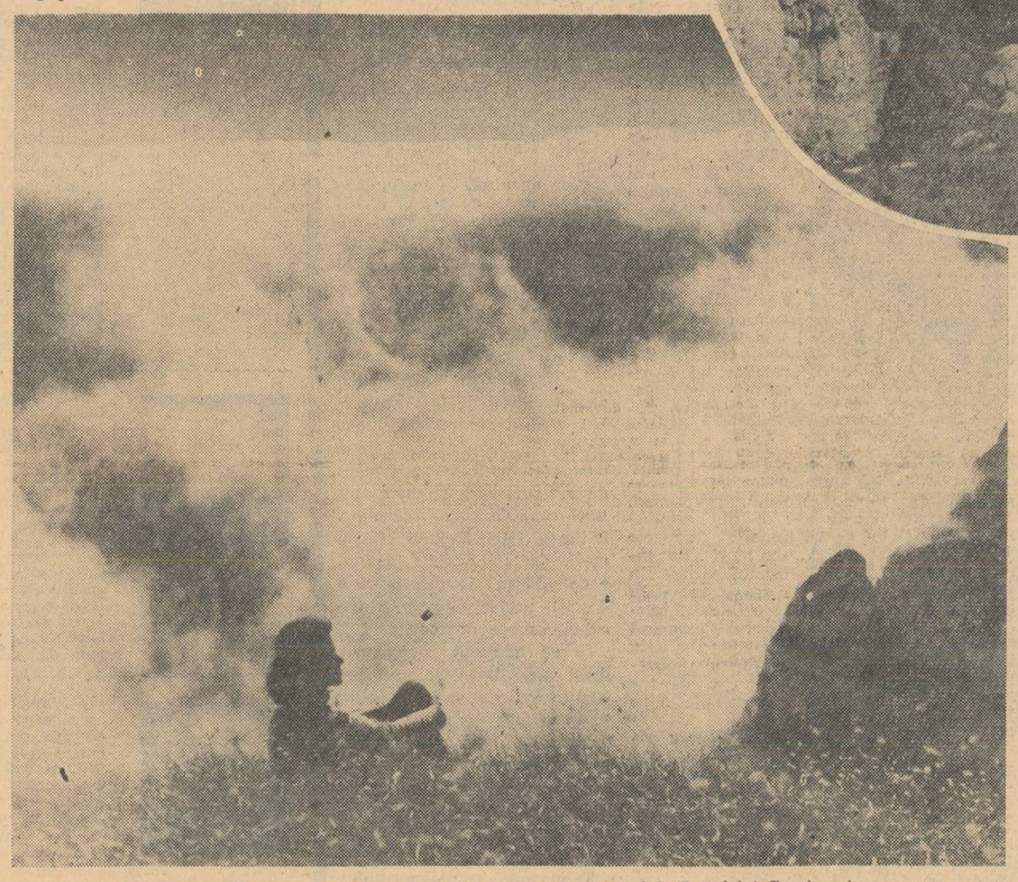

Dreptul de a contempla spaţiile pînă la limita orizontului. (Pe vîrful Caraiman).

Niciodată în trecut potecile văilor sau crestelor nu au fost străbătute de atîţia paşi, niciodată în trecut n-au primit pereţii stîncoşi asaltul spre creste din partea atîtor cutezători puşi pe fapte mari, aci ca şi în muncă.

Numărul îndrăgostiţilor de munte creşte mereu şi creşterea aceasta reflectă — încă o dată — condiţiile de trai în continuă creştere, bucuria vieţii noastre noi din ce în ce mai plină şi mai luminoasă.

Desigur că despre alpinism s-a scris mult, s-a vorbit şi mai mult, dar se ştiu încă destul de puţine lucruri.

Sînt mulţi încă cei care — chiar în aceste zile ale cuceririi înălţimilor Cosmosului ! — se înfioară auzind cuvintele CĂŢĂRARE VERTICALĂ, SURPLOMBĂ, FISURĂ, pătrundere sînt voinţa şi dragostea de natură.

Fisuri, hornuri, dale, surplombe ; omul-alpinist a dat ce e mai bun în el pentru a le putea urca. Ajuns pe vîrf, le contemplă, în timp ce în el se naşte o fericire pe care n-a cunoscut-o, dar căreia îi simţea confuz nevoia. Sîngele clocoteşte în trup, inima bate emoţionată, aerul este tare, soarele îşi revarsă tandreţea sa şi la capătul unei corzi omul-alpinist descoperă o frumoasă şi profundă prietenie, prietenia tovarăşului de coardă.

Împreună trăiesc fericirea unei victorii asupra pămîntului, o victorie asupra lor înşişi, recompensată de soare şi de cerul albastru.

★

A ESCALADA este un instinct. Copiii se caţără voluntar pe feresc cu lemnul, piatra sau fierul pe care îl lucrează.

★

Deseori o ascensiune se naşte dintr-un vis, o exaltare, o dorinţă spontană, cîteodată iraţională ; un nume frumos, o formă, o povestire, o amintire şi iată-ne la baza muntelui. Frumosul proiect devine aşteptare febrilă, pregătiri. Dar vine un moment cînd trebuie să intervină un calcul ; un raport precis între scop (vîrful, itinerariu vizat, condiţiuni atmosferice în funcţie de sezon şi altitudine, orientarea, căi de întoarcere mai mult sau mai puţin uşoare etc.) şi mijloacele alpinistului (luciditate, posibilităţi tehnice, vigoare morală şi fizică, experienţa şi sîngele rece).

De un calcul rece depinde poate viaţa alpinistului şi a tovarăşilor săi. Dar cît de frumos este acest dialog, această dispută între om şi forţele naturii ! Cît farmec în această lume încîntătoare, cîtă poezie în acest univers poetic. Şi în liniştea înălţimilor cucerite desprindem o concluzie : frica este tot atît de urîtă pe cît de mult temeritatea riscă să devină nefastă.

Să nu confundăm două noţiuni atît de diferite : PERICOL şi DIFICULTATE. Prima este morbidă, a doua sănătoasă şi fortificatoare.

Oamenii munţilor — turişti sau alpinişti — iubesc frumuseţea, prietenia şi viaţa, pentru care au respect şi nu au poftă să le rişte uşor şi prosteşte.

Alpinistul cunoaşte o mare fericire. El a cîştigat dreptul de a contempla spaţiile, pînă la limita vederii. Pe creste şi vîrfuri această limită a vederii coincide cu limita orizontului.

Dacă un avion ne-ar depune pe vîrf, vederea ar fi aceeaşi, dar ea nu ar fi la fel de frumoasă. Efortul şi prietenia sînt pilonii sportului nostru.

Pentru a vedea bine nu e de ajuns să-ţi deschizi ochii. Trebuie să-ţi deschizi şi inima.

. . . . . .

Vîrfurile înalte, marile creste, ne invită la contemplare dar şi la acţiune. Acolo unde există voinţă, există şi un drum.

Dar frumuseţea crestelor, libertatea marilor spaţii, plăcerile aspre ale escaladei, înfrăţirea aceasta cu natura, sînt seci şi cîteodată amare fără prietenia tovarăşului de coardă : prietenie frăţească făcută din admiraţie şi devotament reciproc, din lupte duse împreună, din bucurii împărtăşite.

★

Urcînd pe munte aspirăm către înălţimi dar şi către cunoaştere. Cu cît urcăm mai mult cu atît ştim mai mult, dar chiar dacă vom urca toate vîrfurile şi crestele, pe toate itinerariile, nu vom şti niciodată totul, tot ce-i de făcut în această lume pe care o iubim.

De aceea urcăm mereu pe munte!

Fotoreportaj :
Ing. Nicolae ANGHELIDE

O învîrtită ca la Făgăraş.

Pe pîrtia de schi

ŞTIINŢA ŞI VIAŢA

Radiaţiile cosmice, bacteriile şi ereditatea

Una din multiplele probleme pe care le ridică navigaţia interplanetară a omului este şi cea a protejării organismului acestuia împotriva efectelor nocive ale radiaţiilor cosmice. Acţionînd asupra acizilor nucleici din celulele germinative — purtătorii însuşirilor ereditare — radiaţiile cosmice pot provoca modificări chimice ale constituţiei acestora şi, în acest fel, consecinţe nedorite asupra descendenţilor.

Iată de ce numeroase cercetări experimentale au fost efectuate în Uniunea Sovietică în legătură cu problema amintită. Pentru a studia efectele radiaţiei cosmice asupra ereditătii, savanţii sovietici au trimis pe rachete şi navesateliţi microorganisme avînd o mare sensibilitate la acţiunea unor doze infime de radiaţii. Aceste microorganisme — denumite bacterii lizogenice — avînd însuşirea de a se înmulţi cu rapiditate, au permis biologilor sovietici să urmărească de-a lungul mai multor generaţii modificările care s-au produs în însuşirile lor ereditare.

Într-o comunicare a prof. I. Maiski, director al Institutului de biologie experimentală, acesta a arătat că eforturile oamenilor de ştiinţă sovietici de a găsi modalitatea de protejare a acizilor nucleici faţă de radiaţiile cosmice au cunoscut succese remarcabile. În urma numeroasele experienţe efectuate, cercetătorii sovietici au ajuns la concluzia că acizii nucleici bacterieni pot fi stabilizaţi cu ajutorul unor substanţe chimice. Asemenea bacterii „stabilizate" au fost trimise în Cosmos şi, astfel, expuse radiaţiilor. La întoarcerea pe pămînt, descendenţii lor s-au comportat absolut normal, păstrîndu-şi ereditatea neschimbată.

Aceste cercetări în domeniul biochimiei ale savanţilor sovietici au o importanţă care depăşeşte însă cu mult cadrul navigaţiei în Cosmos. Ele îşi vor găsi o largă aplicare şi în medicină, în prevenirea şi combaterea unor boli ereditare al căror mecanism de acţiune constă tocmai într-o modificare dăunătoare a acizilor nucleici celulari. Cercetările amintite vor introduce multe elemente noi în soluţionarea unor asemenea probleme ca îmbătrînirea organismului, tratamentul cancerului şi al infecţiilor virotice.

Stand cu încălţăminte produsă de industria clujeană

Succese ale industriei clujene

De curînd o ştire de cîteva rînduri anunţa că Expoziţia industrială a regiunii Cluj, deschisă în urmă cu cîteva săptămîni, a fost vizitată de peste 45.000 cetăţeni. Nu ştiu cîte alte mii de vizitatori s-au mai perindat de atunci prin faţa standurilor expoziţiei, dar cert este că unul din aceştia ai fost şi tu, maistru oţelar, veche cunoştinţă de la Uzinele „Industria Sîrmei" din Cîmpia Turzii.

Te-am recunoscut imediat printre numeroşii vizitatori din ziua aceia. Nu erai singur ci într-un grup mai mare de muncitori ai aceleeaşi uzine. Te-am însoţit apoi de-a lungul întregii expoziţii, mai mult din dorinţa de a-ţi afla părerea despre cele văzute.

Împreună cu valul de vizitatori ai pătruns într-unul din pavilioanele expoziţiei. Nimic din ceea ce îţi era înfăţişat nu-ţi era străin. În fiecare produs expus erau cristalizate năzuinţele unor oameni ai muncii ca şi tine, frămîntările lor creatoare, munca lor de zi cu zi, nenumăratele lor încercări şi apoi negrăita bucurie a succesului. Te-ai oprit lîngă maşinile textile realizate de metalurgiştii de la uzinele „Unirea" şi ai admirat progresele dobîndite pe linia modernizării acestor agregate. Nu mică ţi-a fost bucuria în faţa instalaţiilor prezentate de uzina „Tehnofrig", utilaje de mare productivitate pentru aproape toate ramurile industriei alimentare.

Ai căutat apoi din ochi standul cel mai drag, al uzinei în care lucrezi de atîţia ani. Nu erai departe de el. Te-ai apropiat cu emoţie, desluşind cifrele unui grafic peste care era scris numele uzinei „Industria Sîrmei": azi, de trei ori şi jumătate mai mult ca în anul 1950, cantităţi din ce în ce mai mari de sîrmă pentru elemente prefabricate, profile laminate, electrozi pentru sudură, arcuri de mobilă, produse pentru necesităţile altor ramuri ale economiei naţionale. În cifrele acestea, în mostrele expuse se găsea concretizată şi părticica ta de efort, de dragoste pentru colectivul în mijlocul căruia ai crescut.

În faţa standurilor rezervate industriei chimice din regiune te-ai oprit de asemenea mai mult. Uzinele din Ocna Mureş, din Turda, fabrica de medicamente „Terapia", unităţi noi, sau reutilate, fiecare îşi avea produsele frumos expuse. Chiar de curînd ai aflat că s-au terminat lucrările de dezvoltare şi modernizare a uzinei din Ocna Mureş, unde în ultimii ani au fost construite numeroase secţii şi hale noi, unde s-a montat un mare număr de instalaţii şi utilaje moderne, uzina devenind cea mai mare unitate de produse sodice din ţară.

În rîndul întreprinderilor prezente la expoziţie cu produsele lor, ai aflat şi unităţi recent date în funcţiune, abia apărute pe harta economică a regiunii. Aşa este Combinatul de industrializare a lemnului de la Gherla. Furnirul estetic, plăcile aglomerate din lemn şi alte produse ale celei mai tinere unităţi industriale a regiunii Cluj, au şi devenit cunoscute în întreaga ţară.

Cînd ai ajuns în pavilionul destinat întreprinderilor producătoare de bunuri de larg consum, atenţia ţi-a fost pusă la grea încercare. Încotro să-ţi arunci privirea? La care stand să te opreşti mai întîi? Ce să admiri mai mult? Pînă la urmă toate te-au cucerit: confecţiile elegante ale fabricii „Flacăra", pantofii cu marca „Select" ai Uzinei de piele şi încălţăminte, serviciile de masă ale Fabricii de porţelan, mobila fabricii „Libertatea", varietatea mare de produse a industriei locale şi a cooperaţiei meşteşugăreşti. Toate roade bogate ale unei întreceri avîntate pentru o calitate superioară a produselor, pentru frumos, practic şi trainic.

În cele din urmă te-ai îndreptat spre ieşire, făcînd un ultim popas la măsuţa unde era deschisă cartea de impresii a expoziţiei. Alături de ceilalţi vizitatori, ţi-ai mărturisit şi tu entuziasmul pentru asemenea realizări, bucuria de a trăi şi munci sub soarele luminos al democraţiei populare, dorinţa de a participa din toată puterea la înfăptuirea unor noi succese.

Tudor GHEORGHIU

Monumente celebre și strania lor istorie

de B. Brodski și A. Varșavski

O armată! Cartierul general al acestei armate e la Cairo, flota ei s-a instalat pe Nil, iar cercetașii, oamenii de legătură, geniștii încadrați în detașamente speciale, acționează pe un teritoriu enorm, pe un „front" de cel puțin 500 de kilometri.

Nu luptă soldați, ci savanți, arheologi, critici de artă, sculptori și pictori. Îi ajută ingineri și matematicieni, constructori și șoferi, fotografi și geodeziști.

Toți aceștia au sarcina să cerceteze în modul cel mai amănunțit vastele întinderi de pe cursul mijlociu al Nilului. Nu cumva se mai află pe aici ruini și statui antice, temple și sfincși, morminte și resturi ale populațiilor din Egiptul antic, necunoscute încă lumii?

Ei trebuie să cerceteze tot ce se mai poate descoperi pe fișia de pământ de pe cursul mijlociu al Nilului, care în curînd va ajunge fundul unui imens lac de acumulare.

Mulțumită ajutorului dat de Uniunea Sovietică, se desfășoară acolo lucrările pentru construirea înaltului baraj de la Asuan. O sută treizeci de miliarde de metri cubi de apă, acesta este volumul viitorului lac artificial, cu o suprafață de circa trei mii de kilometri pătrați.

Lucrările sînt în curs. Arheologii și criticii de artă trebuie să se grăbească. După trei, patru ani, multe raioane ale Nubiei egiptene vor deveni pe veci inaccesibile pentru săpături și cercetări. Iar după încă un an, apele noii mări se vor ridica, în sus, pînă la cataracta a III-a a Nilului și va veni pe urmă și rîndul Nubiei sudaneze.

Dar grija cea mare nu constă numai în faptul că trebuie să se cerceteze ceea ce n-a fost încă cercetat. O mult mai complexă problemă se ridică: trebuie să fie salvate, trebuie să fie ferite de pieire monumentele vechii culturi aflate în zona care urmează să fie inundată.

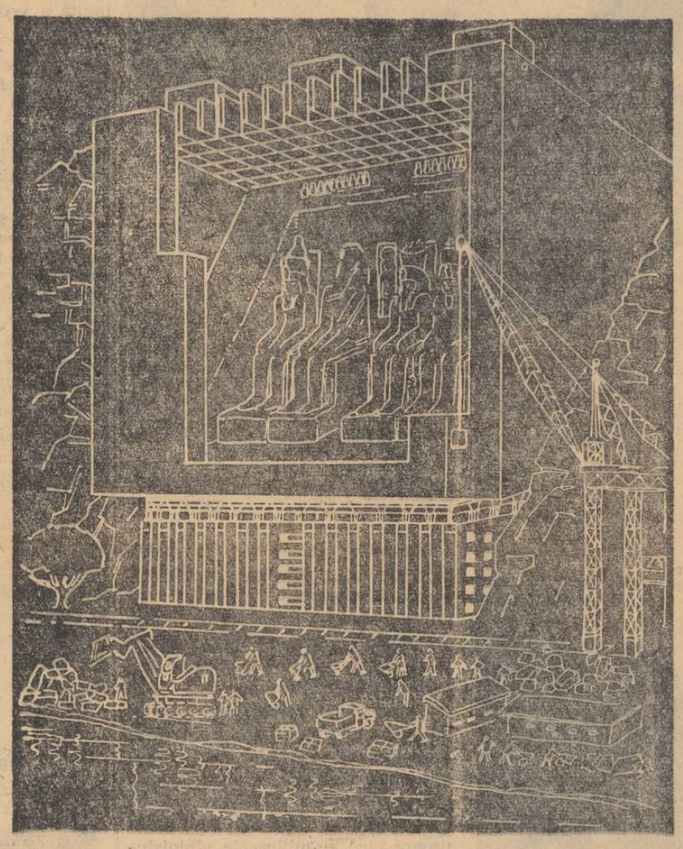

Ingeniosul proiect pentru înălțarea cu 62 de metri deasupra nivelului Nilului a construcției templului lui Abu-Simbel

Ansamblul de la Abu-Simbel

O mulțime de construcții antice vor cădea în zona inundată, necropole, cetăți, temple. Și între aceste construcții, una dintre cele mai vestite este ANSAMBLUL DE LA ABU-SIMBEL.

Ansamblul arhitectural de la Abu-Simbel, construit acum 33 de veacuri, a fost descoperit de știința europeană relativ nu de mult.

Acum o sută patruzeci de ani, elvețianul Burckhardt a întreprins o călătorie la Cairo. Propriu vorbind, nu Cairo era ținta călătoriei lui. Pe Burckhardt îl atrăgeau regiunile din inima Egiptului, pe vremea aceea necunoscute de europeni; piramidele înseși fuseseră văzute de ei doar cu vreo 15 ani mai înainte. În căutarea monumentelor antice, întreprinzătorul elvețian a coborît pe Nil, în anul 1813, pînă la cataracta a III-a. În drum el s-a oprit la micuțul sat egiptean Ferraig.

La poalele unei stînci ce se înalță pe malul sting, apusean, al Nilului, el descoperi un curios templu-peșteră. După ce l-a cercetat (era templul mic, al soției lui Ramses, Nefertari), Burckhardt se pregătea să plece mai departe, cînd deodată privirea lui fu oprită de niste capete uriașe, pe jumătate acoperite de nisip, aflate în apropiere. **„După ce-am examinat, cum credeam, toate antichitățile de la Abu-Simbel** — scrie el în jurnalul său — **mă pregăteam să urc sus, pe ripa înnecată de nisip, pe același drum pe care coborîsem. Dar printr-o fericită întîmplare am mai făcut cîțiva pași în direcția sud și privirii mele, pe neașteptate, i se arătară, de-abia zărindu-se din nisip, patru coloși tăiați în stîncă..."**

Italianul Giovani Belzoni a luat parte activă la cercetările ulterioare. Au fost necesare alte mari sume de bani și mult timp pentru ca tot ansamblul să fie dezgropat. De fapt lucrul acesta s-a înfăptuit de-abia în anii 1909—1910, după ce în 1892 și-n 1902 se ridicaseră, în jurul templelor și coloșilor, ziduri de apărare împotriva nisipurilor.

Pe vremea lui Ramses II.

Secolul al XIII-lea înaintea erei noastre. În Egipt domnește faraonul Ramses II. Dările apasă poporul cu un jug greu. Expediții, victorii, înfrîngeri, iar victorii. Și, în sfîrșit, dorita pace. Mareie împărat al Hetiților, Hatușil, care cucerise aproape întreaga Sirie, îi dă de soție lui Ramses pe fiica lui. În diferitele orașe ale Egiptului se construiesc temple. Dar Ramses poruncește ca cel mai minunat templu să fie tăiat în stîncă, la granițele Nubiei, nu departe de locul unde a întîlnit-o pe viitoarea lui soție, Nefertari. Trebuia tăiat direct în stîncă templul acesta închinat celor trei principali zei ai Egiptului — Amon, Ptah, Ra — și celui de al patrulea, faraonului însuși, zeul între zei. Și același templu, dar în proporții mai mici, a poruncit să fie tăiat alături, pentru Nefertari, nu numai în amintirea păcii cu Hetiții, dar și pentru ca Nubia, supusă de Ramses, să-și amintească de măreția și puterea lui.

Construirea acestor temple a necesitat o muncă înfiorător de grea. Ziua și noaptea, mii de sclavi tăiau în granitul trandafiriu, pătrunzînd tot mai adînc în pieptul de piatră. Soarele ardea fără milă, praful de piatră intra în ochi, în gură, în urechi, sclavii sfredeleau stînca, băteau țăruși și-i udau pînă cînd aceștia se umflau și crăpau piatra. Înaintau așa, cucerind strat cu strat muntele, curățindu-și drumul, săpînd cu ajutorul topoarelor de piatră și de bronz, cu ajutorul ciocanelor și dălților, culoare și camere interioare. Pe tăvălugi și tălpi de sanie scoteau sfărîmăturile de minereu și băteau din nou, tăiau în stîncă și sculptau săli, coloane, statui.

Totul se făcea numai de mîna omului. Tăietori și cioplitori, șlefuitori și șalahori și se-nțelege de la sine, sculptori și arhitecți, au lucrat fără răgaz zile și zile, luni și luni.

După treizeci și două de veacuri egiptologul francez Maxime du Cannes, unul din primii europeni care au văzut templul cel mare eliberat de nisip, entuziasmat, i-a scris soției: **„Încearcă să-ți imaginezi Catedrala Nôtre Dame din Paris, tăiată în întregime în stîncă... Nici un edificiu din Europa nu poate să dea o idee despre munca depusă în acest uriaș sanctuar".**

Stăpînii Egiptului vroiau să-și creeze o aureolă divină, de zeități, ca să înspăimînte, să-și întărească autoritatea. Faraonii nu cruțau nici forțe, nici mijloace, pentru a-și consolida puterea. Tot ansamblul de temple de la Abu-Simbel este subordonat unei singure idei: impresionarea imaginației oamenilor simpli, preamărirea puterii faraonului.

Iată-l neclintit, calm, cu giganticele-i mîini de piatră așezate pe genunchi și cu privirea rece și atentă îndreptată spre infinit. Împărat și zeu în același timp, stăpîn al destinelor, al vieții și al morții. Și vai de acela care se atinge de puterea lui, care gîndește să nu i se supună! Tăiate fiecare din cîte o singură piatră, acele figuri sînt solemne și măreațe; ele înfiorau și inspirau o spaimă superstițioasă.

Reliefîndu-se pe spațiul cioplit în stîncă, ei se pot vedea de departe. La picioarele fiecărei sculpturi, chipurile mici ale soției și ale urmașilor lui Ramses pun și mai bine în relief neobișnuita măreție a coloșilor.

Dis-de-dimineață, razele soarelui, răsărind, scot din semiîntuneric uriașele sculpturi. La început bătînd în roz, pe urmă în roșu închis, coloșii se desenează deosebit de clar pe fondul umbrelor negre de tuș aruncate de ei pe stîncă.

După aceea razele pătrund înăuntrul templului și luminează opt statui mai mici, stînd în picioare pe două rînduri și reprezentînd de asemenea pe Ramses. Raza alunecă pe fețele reci, voluntare, ale copiilor de piatră, tăinuite în peșteră, dînd impresia că se salută.

În asta și stă sensul simbolic: zeul soarelui Ra îl salută pe confratele său pămîntean Ramses, împăratul împăraților și divinitate.

Templul din Abu-Simbel nu e construit, ci săpat în stîncă, iar Ramses a poruncit să i se taie în masivul de granit toate încăperile.

E greu să-ți închipui ceva mai fantastic decît ideea de-a se tăia în stîncă o peșteră care să închipuie o curte. Dar la Abu-Simbel această fantezie s-a înfăptuit. Trecerea printre coloși dă într-o astfel de peșteră. Că acesta nu-i o sală, ci curtea templului, o dovedesc cerul albastru, stelele gălbui și ulii sacri planînd în văzduh, toate zugrăvite pe tavan.

Și pînă astăzi încă, dimineața, cînd razele soarelui se reflectă din podeaua lustruită, pe tavan se aprind culori de ceară care nu pălesc niciodată, un secret pe care artiștii Egiptului antic l-au luat cu ei în mormînt.

Opt stîlpi de granit susțin acest tavan minunat și lîngă fiecare din ei stă în picioare, sprijinind cu capul cerul pictat, cîte o statuie de zece metri a faraonului Ramses, în chipul zeului Osiris, cu sceptrul și biciul în mîini.

Un coridor duce din „curte-peșteră" în „sala-peșteră", cu patru stîlpi scunzi care ocupă cea mai mare parte a spațiului tăiat în stîncă.

Curtea templului era accesibilă tuturor oamenilor liberi, sala — numai celor de obîrșie înaltă. Stîlpii și pereții de piatră ai sălii, de la pămînt pînă la tavan, sînt acoperiți cu reliefuri, care preamăresc victoriile lui Ramses. Acesta ridică în sus, deasupra capului, ghioaga războiului și dușmanii, învinși, cad cu sutele. Ca să-și preamărească stăpînul, artistul îl închipuie uriaș; lîngă el soldații îi ajung doar ceva mai sus de genunchi.

Soarele se mișcă încet deasupra orizontului și o dată cu razele lui se mișcă parcă și chipurile de pe pereții de la Abu-Simbel. Dar e numai un joc de umbre și lumini.

Schele moderne la Abu-Simbel

Coloșii și templele au fost construite ca monumente lui Ramses. Oamenii veacului al XX-lea le văd însă ca monumente închinate constructorilor anonimi, ca monumente ale unei culturi și civilizații străvechi. Străbătînd mileniile, ele păstrează amintirea minunaților meșteri ai Egiptului antic, care au sculptat acești munți de piatră, insuflîndu-le viață prin munca lor.

Îndrăzneala și măiestria cu care creatorii de la Abu-Simbel și-au îndeplinit misiunea ne umplu de uimire pe bună dreptate: statuile mari sînt niște figuri care au înălțimea unei case de cinci-șase etaje. Lățimea feței fiecărei figuri mari, de la o ureche la alta, e de 4,17 m., lățimea gurii e de 1,1 m., iar lungimea nasului aproape un metru.

Și ce minunat sînt încadrați giganții în peisajul înconjurător! Parcă nu oamenii, ci însăși forțele naturii, care au ridicat deasupra Nilului malul abrupt de piatră, o dată cu el au creat și aceste figuri, cel puțin de două ori mai vechi decît ruinele apeductului roman.

Tehnica și știința secolului al XX-lea vin în ajutorul artei antice. Acum, la picioarele statuilor lui Ramses și Nefertari de la Abu-Simbel, s-au ridicat schele. Pe ele, înlocuindu-se unii cu alții, lucrează cercetătorii. Se fac măsurători amănunțite, schițe, fotografii, se reproduc toate detaliile, inscripțiile, reliefurile.

Pentru apărarea Abu-Simbelului de valurile mîloase au fost propuse cîteva proiecte. După proiectul specialiștilor italieni, constructorii intenționează să taie templul din stîncă, să-l consolideze cu inel de beton și cu scoabe de oțel și, pe urmă, să fie ridicat în sus. Mărețul templu, cu o greutate de 300.000 de tone va fi ridicat cu 62 de metri și se va afla deasupra nivelului lacului de acumulare de la Asuan.

IN NUMĂRUL VIITOR: *Fidias: Atena și Zeus*

Templul Abu-Simbel. (Vedere parțială)

N. Tonitza — SCRIERI DESPRE ARTĂ

14 ani avea artistul cînd și-a făcut debutul în artă. „Am primit de la o cucoană bătrînă, **ne povestește el**, comanda să-i fac un portret în „oloi". Doamna îmi făgăduise pentru această operă 4 lei și libertatea să-i ciupesc la discreție, din „agudele" grădinii tot timpul cît voi lucra".

Prima comandă... primul pas în meseria pe care avea s-o slujească 40 de ani de aici încolo, a fost pentru talentatul Tonitza și prima lovitură, prima din seria de lovituri grele administrate de societatea burgheză de-a lungul vieții sale chinuite. Nemulțumită de chipul bătrîn ce o privea din tablou, baba l-a obligat pe adolescentul Tonitza să corijeze de atîtea ori tabloul încît pînă la urmă acesta aducea mai degrabă a portret de adolescentă. Apoi a achitat comanda cu monede de argint care la contactul cu bragagiul s-au dovedit a fi... false. „Atunci mi-am dat seama că sînt riscuri mari în cariera de pictor", **schițează el un zîmbet de ironie dureroasă, și continuă:...** „Ceea ce am putut cu prisosință verifica și mai tîrziu".

Întîmplarea de mai sus este povestită de marele pictor într-una din „autobiografiile" aflate în volumul ce cuprinde o parte din scrierile sale culese, adunate și prefațate de Raul Șorban și bucurîndu-se de un diafan cuvînt înainte al prietenului lui Tonitza, maestrul Arghezi. În volum vom găsi și alte întîmplări anecdotice pe care Tonitza le povestește cu talentul scriitorului autentic, aruncînd asupra lor, dintr-o trăsătură de penel, surîsul unui zîmbet. Al unui zîmbet de om superior, de vizionar care a văzut dincolo de mizeria unei contemporaneități, din cauze de îmbuibare nedreaptă și silnică, răsăritul unei lumi noi ce avea să facă dreptate tuturor oropsiților societății și o dată cu ei, artiștilor. Sînt interesante aceste relatări și ele oferă cititorului, odată cu emoția estetică, putința unei priviri într-o lume apusă, înmormîntată pentru totdeauna. Iată de pildă unul din aforismele sale, pregnante prin plasticitatea și incisivitatea imaginii: „O privighetoare cade obosită. Omul o închide în colivie. Jignit în așteptările lui, omul o dă pradă pisicii. Dinții animalului pătrund voluptos în teasta tinără. Dar, cuprins subit de remușcări, omul alungă, brutal, felina și împăiază stîrvul cu o stupidă religiozitate. Asta e toată povestea artistului în societatea burgheză". **(Din Cronici fanteziste neliterare, București 1927).**

Pamfletele „Un salon rominesc în America", „Ateliere, ateliere"... „Specific național", **schițele** „Pleoștitele", **și mai ales „Expertii" și „Un prieten al artistului" sînt pagini de publicistică de cea mai bună calitate. În acestea din urmă sînt admirabil portretizate figurile afaceristului în artă (negustor de tablouri care-și aranjează un grup de experți ce dau certificate de autenticitate tablourilor mediocre) și a unui medic care, sub masca sprijinirii artiștilor, le fură munca. De altfel, prin toate scrierile sale trece ca un fir roșu, ca o obsesie, condiția inumană la care este supus artistul în societatea capitalistă.**

Dar acestea fac obiectul doar a unei părți a volumului. Cea mai mare parte, cea mai substanțială, conține gîndurile, însemnările sale despre artă. Căci Nicolae Tonitza n-a fost numai autorul „Katiușei lipovanca", ai cărei ochi vrăjesc inima privitorului, autorul „Balanței" și al „Bolșevicului achitat", al „Înculenei" și al „Clovn"-ului, n-a fost numai un maestru al culorii și armoniei, un artist consecvent realist, ci a fost în aceeași măsură un excepțional de dotat critic de artă. Și în aceasta credem că stă meritul principal al prezentei culegeri, accesibilă unor cercuri largi, tuturor iubitorilor de frumos, celor care vor să cunoască o epocă frămîntată din viața artistică și socială a societății burghezo-moșierești din Romînia. Iar „scrierile" sînt cu atît mai prețioase cu cît pentru curajul de a le fi afirmat public Tonitza a plătit un preț scump: asemenea lui Eminescu, Luchian și altor mari artiști uciși înainte de vreme de mizerie și suferință, și Tonitza s-a stîns la 54 ani, concediat în 1939 „din cauză de boală" de fostul Minister al Educației Naționale.

Cum realizez un tablou? Ce asociații am cînd pictez? Cum aș vrea să pictez? Cînd e gata un tablou? Ce aș vrea să pictez? Care este importanța criticii în artă? Este tehnica un mijloc sau un scop în artă? Ce este talentul? Ce este inspirația?, sute și sute de întrebări îl chinuiesc neîncetat pe artist. Răspunsurile sale sclipitoare, ne înfățișează intelectualul ieșit din popor, legat de aspirațiile lui, de cauza poporului, figura unui mare artist realist, care caută mereu împlinirea, care muncește cu pasiune pînă la epuizare, care este exigent cu sine și care mai ales vede în artă funcția ei socială. A unui om care urăște societatea burgheză și care nu cedează în fața ei.

Tonitza a fost un optimist prin excelență. Scrierile din volum o atestă. Atestă că în ciuda piedicilor, a mizeriilor, în ciuda loviturilor primite, el a rămas la fel de optimist, crezînd în viitorul luminos al omenirii, în progresul social al țării, în eliberarea socială a celor ce muncesc.

Să adăugăm în final un cuvînt de apreciere pentru merituoasa prefață și adnotările care, depășind nu o dată — printr-o abundentă informație — cadrul absolut necesar, contribuie la înțelegerea și mai bună a operei.

M. RADIAN

Pe micul ecran

Săptămîna la televiziune

9 DECEMBRIE

8.50 Gimnastica de înviorare la domiciliu; **9.00 Emisiunea pentru copii și tineretul școlar: Telejurnalul pionierilor; „S.O.S."** — scenetă de **Virgil Stoenescu**; Eroi din filme; **10.30 REȚETA GOSPODINEI; 11.00 EMISIUNEA PENTRU SATE.** Din cuprins: **Telejurnalul satelor; În sprijinul membrilor cursurilor agrozootehnice de masă de 3 ani:** Întrebări și răspunsuri în legătură cu dezvoltarea avutului obștesc; **De la un meridian la altul;** Filmul documentar: **„CULTURI INTERCALATE"** — realizat de Studioul cinematografic „Alexandru Sahia"; **Muzică populară romînească.** Cîntă o formație intrumentală condusă de **Nicu Stănescu,** artist emerit. Soliști: **Maria Lătărețu, Adriana Codreanu și Vasile Cănănău;** În jurul orei 12.15 transmisie de la stadionul „Republicii" a meciurilor de fotbal **Rapid — Crișana** și **Dinamo București — Steagul Roșu; 19.00 Jurnalul televiziunii; 19.15 Oaspeți de peste hotare în studio:** baritonul **Georg Ots,** artist al poporului al Uniunii Sovietice. 19.45 Filmul documentar: **„TRANSFORMARE FĂRĂ MIRACOLE"; 20.00 VARIETĂȚI;** În încheiere: **Buletin de știri.**

10 DECEMBRIE

19.00 Jurnalul televiziunii; 19.15 Pentru tineretul școlar: **Cea mai bună definiție; 19.35** Filmul artistic: **„LA NOAPTE VA MURI ORAȘUL"** o producție a studiourilor din R.P. Polonă. Scenariul și dialogurile: Leon Kruczkowski și Jan Rybkowski. Regia: Jan Rybkowski. Imaginea: Boguslaw Lambach. Muzica: Ștefan Kisielewski. Interpreți principali: Andrzej Lipicki, Beata Tyszkiewicz, Danuta Szaflarska, Stanislaw Mislki, Zdzislav Mrozewski, Czeslaw Gogolewski. **21.05 Recital vocal-instrumental.** Își dau concursul: soprana **Agatha Druzescu,** mezzosoprana **Mihaela Botez,** basul **Pompei Hărășteanu,** violoncelistul **Nicolae Șarpe** și cornistul **Paul Staicu. 21.35 Telesport;** În încheiere: **Buletin de știri.**

11 DECEMBRIE

19.00 Jurnalul televiziunii; 19.15 Pentru cei mici: Filmul **„FIERBI ULCICĂ FIERBI"; 19.25** Emisiune de știință și tehnică: **Ciclul „Originea omului" (II) — „DOVEZI PALEONTOLOGICE ALE EVOLUȚIEI OMULUI"** de prof. doctor **Nicolae Botnariuc; 19.45** Emisiune de teatru: **„DE PRETORE VINCENZO"** de **Eduardo de Filippo.** În romînește de **Florian Potra. Interpretează colectivul Teatrului de stat din Ploiești.** Distribuția: De Pretore Vincenzo (**Toma Caragiu**); portăreasa (**Neli Constantinescu**); Ninuccia (**Gina Trandafirescu**); O doamnă bătrînă (**Joujou Pavelescu**); un polițist (**Grigore Pogonat**); un subcomisar de poliție (**George Filip**); Don Ciro, tutungiu (**Tudor Popescu**); o doamnă străină (**Vera Moisescu**); un domn străin (**Victor Radovici**); Nanînna (**Nora Pantazescu**); o doamnă bine îmbrăcată (**Maria Lăzăreanu**); prima cuconiță (**Ruxandra Nicolau**); a doua cuconiță (**Liana Dan**); o vînzătoare de ouă (**Antoaneta Călinescu**); un plăcintar (**M. Negoescu**); un vînzător de răcoritoare (**George Georgescu**); un vînzător de baloane (**Nicolae Praida**); un vînzător de mărgele (**Anatolie Spînu**); un vînzător de cravate (**Virgil Dumitrescu**); un bărbat în cămașă (**Victor Bucurescu**); un agent de circulație (**Lupu Buznea**); un funcționar de bancă (**Silviu Lambrino**); Maria (**Antoaneta Călinescu**); Iosif (**Mihail Balaban**); Ioachim (**Dumitru Palade**); Petru (**Teică Aristide**); domnul (**Zephy Alșec**); primul infirmier (**George Tomescu**); al doilea infirmier (**Anghel Bratu**); un doctor (**Nicolae Spudercă**). Muzica: **Theodor Grigoriu.** Scenografia: **Sergiu Singer.** Regia artistică: **Valeriu Moisescu;** În pauză: **ȘAH;** În încheiere: **Buletin de știri.**

12 DECEMBRIE

17.00 EMISIUNE PENTRU CLUBURILE DIN ÎNTREPRINDERI. Din cuprins: **Telejurnalul săptămînii; Cu planul anual îndeplinit; Din realizările colectivului Șantierului Naval Oltenița în economisirea materialului; Noutăți de la Institutul pentru Protecția Muncii; Artiști amatori în studio:** Brigada artistică de agitație și formația de muzică ușoară și populară a Uzinelor „Metrom" din Brașov; **19.00 EMISIUNEA PENTRU SATE.** Din cuprins: **Tribuna colectiviștilor:** Dezvoltarea continuă a avutului obștesc al gospodăriei agricole colective; Pentru membrii cursurilor agrozootehnice de masă: seară de întrebări și răspunsuri; **Întîlnire cu maeștri ai recoltelor bogate; Muzică populară romînească.** Cîntă o formație condusă de **Radu Voinescu.** Soliști: **Maria Ciobanu, Anca Pașcalău-Citea** și **Benone Sinulescu;** Sfaturi pentru telespectatori; În încheiere: **Buletin de știri.**

13 DECEMBRIE

19.00 Jurnalul televiziunii; 19,15 Pentru tineretul școlar: **Pagini ilustrate din opera lui Maxim Gorki** — emisiune realizată cu concursul Arhivei Naționale de Filme; **20.15 ACTUALITATEA CULTURAL-ARTISTICĂ; 21.35 Muzică ușoară instrumentală.** Cîntă formația condusă de **Sile Vișan.** În încheiere: **Buletin de știri.**

15 DECEMBRIE

19.00 Jurnalul televiziunii; 19.15 Pentru copii: **Album artistic prezentat de membrii cercului de coregrafie de la Palatul pionierilor din București; 19.45 „NU CEDA REGINA!"** ecranizare de **Luiza Ceamurian** după povestirea cu același titlu de **Serghei Sartakov.** În distribuție: **Victoria Mierlescu,** artistă emerită, **Florin Scărlătescu, Mircea Balaban, Dem. Savu, Victor Rebengiuc, Anca Verești, Rodica Tapalagă, Dem. Rădulescu, Răzvan Ștefănescu.** Regia: **Sorin Grigorescu; 20.10 În fața hărții; 20.20** Filmul artistic: **„UN CÎNTEC STRĂBATE LUMEA"** — o producție a studiourilor din R.F. Germană. Scenariul: Ernest Neubach. Regia Geza von Bolváry. Imaginea: Ernst Kalinke și Dieter Liphardt. Muzica: Hans May; **22.00 Muzică ușoară.** Cîntă o formație condusă de **Sile Dinicu.** Soliști: **Roxana Matei, Trio Armonia, Constantin Drăghici** și **George Bunea;** În încheiere: **Buletin de știri.**

NOTE DE TELESPECTATOR

A început să fie căutat, în ultimul timp mai ales, BULETINUL DE ȘTIRI. În unele seri, telespectatorul „prins" de programul atractiv, nu mai deschide aparatul de radio pentru jurnalul de știri — îl așteaptă să fie difuzat prin intermediul micului ecran. În felul acesta, buletinul de știri devine parte organică a programului seral, așa cum tinde să devină (ceva mai încet) și JURNALUL TELEVIZIUNII de la ora 19. De fapt, aceste două emisiuni trebuie să fie un adevărat ziar de ultimă oră — un ziar ilustrat desigur, cu cît mai multe imagini. Această din urmă condiție o îndeplinește în cea mai mare măsură „jurnalul", întocmit în întregime cu ajutorul peliculei, fie că e vorba de faptul intern sau de cel extern. Ceea ce se poate imputa jurnalului este doar, în genere, insuficienta lui actualitate și aria lui nu suficient de cuprinzătoare. Cu mai multă operativitate, reporterii studioului ar putea cuprinde în acest jurnal informații asupra vieții cultural-artistice la zi, ar putea încadra astfel de rubrici (pe care televiziunea le are în vedere și le reflectă uneori) ca „oaspeți de peste hotare", interviuri pe teme la zi, știri din comerț, piața și vitrinele, actualitatea sportivă etc. Dacă s-ar ajunge astfel la o durată de 30 de minute a „jurnalului televiziunii", nimeni nu ar fi păgubit...

Un serios pas înainte l-a făcut buletinul de știri care încheie emisiunea. El face efortul de a cuprinde și reda, uneori sprijinit de fotografii, hărți și secvențe filmate, principalele fapte ale zilei. Dar acest buletin este, aproape invariabil, un buletin de știri externe — faptul și informația internă apar foarte rar. Noutățile zilei din toate sectoarele vieții interne, ilustrate cînd e posibil sau neilustrate, ar îmbogăți cuprinsul unicului buletin de știri al televiziunii și ar corespunde în mai mare măsură cerințelor telespectatorilor.

...La 400 de ani de la nașterea marelui poet și dramaturg realist spaniol Lope de Vega, studioul de televiziune a montat, cu deosebită grijă, un spectacol-medalion, care a fost puns în unde duminică seara. Redactorii emisiunii, M. Radnev și Radu Miron, au pregătit o prezentare vioaie, în chiar maniera teatrului lui Lope de Vega și, făcînd apel la un mănunchi de valoroși actori bucureșteni, au animat pe micul ecran cîteva din scenele cele mai semnificative ale dramaturgiei marelui scriitor spaniol. O notă specială pentru regie, decoruri și ilustrația muzical-coregrafică a spectacolului.

...Publicul telespectator așteaptă și știe că nu în zadar, apariția pe micul ecran a filmelor artistice de mare succes ale stagiunii de toamnă. Ne referim, în primul rînd, la marile creații prezentate în cadrul zilelor filmului sovietic. Cum aceste filme mai țin încă afișul marei majorități a sălilor de cinema din întreaga țară, este lesne de înțeles că telespectatorii vor mai trebui să se înarmeze cu răbdare. Pînă atunci însă, prezența filmului artistic pe micul ecran se arată insuficientă sub raport cantitativ și calitativ. Iată de ce reînnoim sugestia de a se face apel la arhiva de filme. Programul pe care-l prezintă săptămînal „Prietenii filmului", într-o sală cu circa 800 de locuri, ar putea constitui un îndreptar și un imbold pentru televiziune.

Șt. RADU

Veteranul finalei

La a XV-a ediție — jubiliară — a campionatului republican de șah, unul dintre participanți sărbătorește, de asemenea, un jubileu. De altfel, cu totul remarcabil. Iată, din 1948 și pînă acum Mișu Rădulescu n-a absentat niciodată de la turneul care a desemnat pe primul jucător al țării. Și, la fiecare din cele 14 ediții desfășurate pînă acum, calificarea sa în finală a fost precedată de jocurile dificile din semifinale, concursuri în care s-a consacrat ca un veritabil specialist.

De multe ori prezent pe locuri fruntașe, niciodată campion, totdeauna adversar foarte redutabil pentru oricare dintre concurenți, Mișu Rădulescu a devenit o prezență aproape... tradițională. Nici că s-ar putea concepe o finală a campionatului fără participarea sa.

Nu i-a fost dat să poarte cununa de lauri a învingătorului, deși nu o dată s-a aflat aproape de a-și vedea realizat acest vis. În 1948 s-a clasat al patrulea, la numai un

M. Rădulescu

punct de campion (Toma Popa). Tot un singur punct l-a despărțit de învingătorii (Flondor și Alexandrescu) în 1951. Și, parcă pentru a nu desminți tradiția, un punct i-a lipsit și anul următor pentru a fi pe primul loc, ocupat de Ciocîltea și Troianescu.

Asaltul tinerilor jucători, calificați în număr tot mai mare de la o ediție la alta a finalei, a îngreunat drumul veteranului spre primele locuri. Și, cu toate că în anii din urmă Mișu Rădulescu s-a aflat mai jos în clasamentele finale, multe din partidele sale au continuat să încinte pe spectatori prin „poantele" spirituale ale combinațiilor, prin măiestria conducerii finalurilor. Pe drept cuvînt, în acest stadiu al luptei el nu-și găsește mulți egali.

Marea sa pasiune pentru șah este ilustrată și de următorul fapt: deși bolnav, cu cataracte la ambii ochi, Mișu Rădulescu a participat la două finale, fiind aproape complet fără vedere. Și totuși, la tablă „a văzut" combinații complicate de multe mutări cînd ochelarii nu-l mai ajutau de loc, iar fetița sa îl aștepta după rundă ca să-l conducă acasă. Mișu Rădulescu și-a amintit probabil că a deținut cu ani în urmă recordul în simultanele de partide oarbe...

Operat cu succes, maestrul continuă acum — de la egal la egal — lupta cu adversarii săi vechi și noi.

Îi urăm succes!

V. CH.

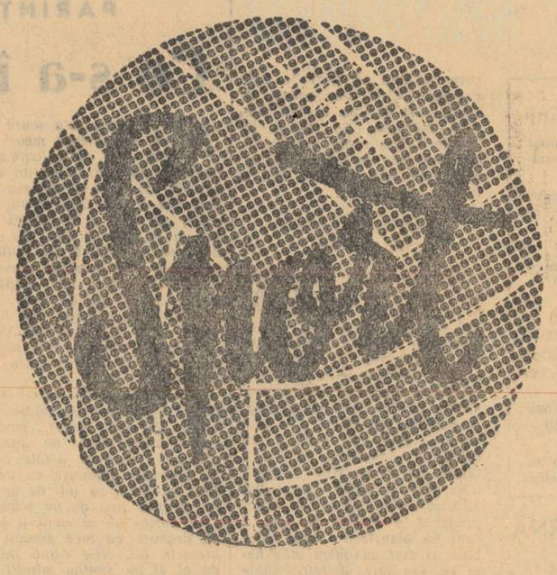

MOZAIC

● *KED ASTON, unul din cei mai buni arbitri de fotbal din Anglia, a primit un avertisment public din partea federației de specialitate pentru că a publicat în presă un articol în care polemizează cu jucătorul Phil Woosnam din echipa West Ham, în legătură cu activitatea federației de fotbal.*

● *COTIDIANUL „O Globo" din Rio de Janeiro a publicat o știre prin care anunță că clubul „Botafogo" a respins oferta clubului italian Juventus care a propus 260 de milioane de cruzeiros pentru a cumpăra pe jucătorul Amarildo, revelația ultimului campionat mondial din Chile.*

● *UNUL dintre cei mai cunoscuți cicliști profesioniști din lume, luxemburghezul Charly Gaul, a anunțat că se retrage din activitatea competițională.*

● *FOSTUL campion olimpic de schi, Tony Sailer după ce a făcut cinema, este în prezent actor de teatru. Ultima lui apariție a fost în piesa „Moartea unui comis voiajor", la Teatrul din Lucerna.*

● *ÎN URMA unei sesizări s-a constatat că mingile de rugbi folosite în campionatul francez și aflate în vînzare în magazine nu corespund dimensiunilor regulamentare, fiind mai lungi cu 63 mm și cu 7,70 grame mai ușoare. Federația de specialitate a anunțat că va lua măsurile cuvenite...*

● *LA UN RECENT concurs atletic desfășurat la Praga, atleta Jirina Nemcova a reușit să obțină la aruncarea discului rezultatul de 55,33 (nou record cehoslovac). În aceeași zi, soțul ei, Jdenek Nemec, a realizat la aruncarea discului tot 55,33 m. Fără îndoială, un caz unic în analele rezultatelor sportive!*

● *PENTRU a evita diferite incidente, așa cum s-a întîmplat de exemplu după meciul de fotbal R.P.F. Iugoslavia—Belgia, federația belgiană a hotărît să interzică jucătorilor săi de a opri pentru ei — așa cum este tradiția — mingea care a fost folosită în cadrul unei întîlniri internaționale.*

● *JUCĂTORUL de fotbal Pele a fost solicitat de televiziunea braziliană să apară în cadrul unui program de reclame, pentru a populariza un produs contra... cheliei. Deși oferta, sub raport material, era foarte tentantă, Pele a refuzat propunerea de a vorbi despre „apa de păr Pele contra cheliei!"*

● *ȘTIAȚI că există un record mondial al celor care practică sportul scufundărilor în adîncul apei mării? Recent, în golful Neapoli, o tînără din orașul Roma, Luciana Civico, a realizat un nou record mondial, scufundîndu-se cu un aparat special autorespirator la adîncimea de 80 metri (vechiul record era de 71 metri). Coborîrea și revenirea la suprafața apei a durat 20 de minute și 55 de secunde.*

Primii pași pe gheață...

ALFABET PE... GHEAȚĂ

Deși oficial sezonul sporturilor de iarnă s-a deschis, gazda cu trening alb ca neaua și pantofi de omăt, întîrzie, capricioasă, să se prezinte la start. Pînă atunci aversele din buletinul „timpului probabil", transformate pe ici pe colo în... lapoviță și ninsoare, sînt un tonic pentru sportivii care au îndrăgit competițiile pe pajiștea de hermină.

Așadar, cu gîndul la venirea iernii, să facem un scurt popas la sucursala artificială a anotimpului, care se deschide (de ce în fiecare an atît de tîrziu?) ca un antract al sezonului cu gene de promoroacă.

★

Orice s-ar spune, dar caligrafia pe gheață, cu acoladele ei elegante și pline de măestrie, începe tot de la buchiile alfabetului. A... B... C... D.., înseamnă în limbaj sportiv hibernal, uneori tot atîtea căzături. Nu pe... tăbliță neagră, ci pe coala albă a marmurei iernii. Numai că, în cazul de față profesorii nu mai stau la catedră cu catalogul în față. Ei înșiși pe patine urmăresc primul pas, la început stîngaci, apoi deodată sprinten pînă la punct adică pînă la primul... buff! Prin grija Federației noastre de hochei și patinaj au fost organizate cursuri de inițiere la patinaj pe patinoarul artificial din parcul „23 August". Copii între 6 și 10 ani descifrează astfel — sub o atentă supraveghere — secretul viitoarei piruete de mai tîrziu, sau cine știe, traiectoria săriturilor spectaculoase.

Pînă atunci? Pînă atunci să asistăm și noi la primele lecții.

— 1... 2... 3... Un pas înainte, unul la dreapta, unul la stînga.

Ca un magnet, glasul profesorului atrage și dirijează patinatorii de-o șchioapă în primele plimbare pe gheață. Pe margine, la mantinelă, spectatorii cei mai emoționați și mai îngrijorați din lume: părinții! Tocmai acum un băiețel preșcolar a luat brusc contact cu... terenul derapînd pe asfaltul congelat.

— Aoleo, minca-l-ar mama! exclamă matern și grijuliu o voce. Dar viitorul campion s-a ridicat vertical și o tulește cu mai multă experiență pe patine. Iar un tată obișnuit cu căzăturile, completează concesiv:

— Nu-i nimic, așa crește mare!

★

Cum spuneam, cei pomeniți în rîndurile de mai înainte, abia descifrează buchiile alfabetului pe gheață. Sînt alții buni oară de-o vîrstă cu ei, sau chiar mai mici care au și început să dea primele recitaluri: Adina Caimacam și Beatrice Huștin (au în jurul a 7 ani) au și culeș aplauze la un spectacol cu public, pe gheață. Ca să nu mai vorbim de Aurica Ioan (de aceeași vîrstă) care a făcut un veritabil balet pe pîrtia diamantină.

Precocitatea patinajului artistic este semnificativă. Și cînd te gîndești că la 20 de ani, Radu Ionian este campion al țării. Înseamnă că cei care au luat startul la 7 ani (și chiar mai puțin) pot să bată recordul de vîrstă la consacrare în acest sport atît de îndrăgit.

Am stat și i-am urmărit la antrenament pe acești virtuoși de vîrsta grădiniței. La un moment dat, Viorica Ioan a greșit o piruetă și în ochi i-au apărut boabe de chilimbar.

— Mamă!

Dar cînd ne-a văzut însemnînd cu creionul pe hîrtie note pentru un eventual reportaj și le-a șters în grabă și ne-a zîmbit grațios. Ce să-i faci, primele simptome ale... celebrității!?

D. TABACU

magazin
revistă săptămînală editată de ziarul
ROMÎNIA LIBERA
Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17 60.10
Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții
PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI tel. 17.60.10 interior 14.00

O gală anostă

Sîmbătă seara, la Floreasca, în ultima gală internațională pe anul în curs, boxerii bucureșteni au întrecut pe cei berlinezi, cîștigînd șase din cele opt întîlniri ale reuniunii.

Spectatorilor noștri li se oferă cam rar programe pugilistice de mare atracție, încît nu-i de mirare că tribunele se umpluseră binișor cu vreo 90 de minute înaintea primului sunet de gong.

Ca nivel general, meciurile au fost departe de altitudinea nădăjduită; exhibiții penibile, gen Anton și, mai ales, Löw, constituie, cum s-a mai spus, o veritabilă contrapropagandă pentru sportul cu mănuși. În schimb, prezența lui Puiu Nicolae onorează limitele unei categorii, la care doi boxeri romîni (Lucian Popescu și Toma Aurel) au deținut cîndva titluri de campioni profesioniști ai Europei...

Excelent s-a comportat și Mihalic, cu lovituri de o duritate puțin obișnuită, cu o rezistență asemenea, dar, din păcate, cu aceeași neglijență în defensivă, care îl face să piardă, cînd și cînd, în fața unor competitori cel mult egali lui, ca posibilități. N-a fost cazul cu adversarul de sîmbătă, care s-a distins în primul rînd prin curaj; trimis de două ori la podea, numărat a treia oară în picioare, boxerul berlinez a revenit consecvent în atac, plasînd cîteva drepte pe care Mihalic le-a acuzat — evident.

În mare progres tehnic și tactic, Andrei Olteanu și-a înscris în palmares încă o victorie de prestigiu; lupta dintre el și triplul campion al R.D.G., Schmidt, a fost cea mai echilibrată din întreaga seară.

Nu pot încheia aceste rînduri, fără cîteva cuvinte despre arbitrul de ring al oaspeților. În genere este foarte penibil să reproșezi unui conducător de partidă — lipsa de obiectivitate. Lucrurile devin și mai puțin plăcute, cînd e vorba de oaspeți. La cîteva săptămîni după istoria cu Teddy Lacroix, ni s-a oferit, însă, o nouă mostră de parțialitate flagrantă; de această dată, intervenția arbitrului a inversat rezultatul unei întîlniri.

Ion Dinu își întrecuse adversarul, de o manieră care nu mai lăsa nici un dubiu asupra deciziei. Cum reprezentanții noștri conduceau în acel moment cu 2-0, iar pînă la gongul final rămăsese mai puțin de un minut, arbitrul Pörtner a găsit soluția „salvatoare": fără să mai ceară avizul medicilor, l-a trimis pe Dinu în colț, pentru o ușoară contuzie în regiunea arcadei drepte, dictînd abandonarea!!

Adevărat, compatrioții săi au cîștigat, pe această cale, un punct: sportul, însă, a avut de pierdut.

Dan DEȘLIU

Fotbalul în timpul iernii

Echipa A în Italia sau Franța și în Maroc. - „Tineretul" în Etiopia, Siria și Grecia. - Turneele cluburilor. - Pregătiri pentru viitorul turneu U. E. F. A.

Stagiunea fotbalistică oficială de toamnă mai trăiește acum doar prin cele cinci partide restanțe care mai sînt de disputat în campionatul categoriei A. Odată cu consumarea acestor jocuri, fotbalul se va retrage treptat, treptat din arenă, lăsînd loc sporturilor de iarnă care, să recunoaștem, au farmecul lor aparte. Spectatorii își vor lua, deci, la revedere de la fotbaliști pînă la jumătatea lunii martie, cînd va începe a doua parte a campionatului.

Să nu credeți însă că pînă la reluarea activității oficiale fotbaliștii vor pune definitiv bocancii în cui, că vor da uitării balonul rotund. Mai întîi, vacanța propriu zisă a fotbaliștilor fruntași va începe abia la 20 decembrie. Echipele care mai au de susținut restanțe se pregătesc, în continuare, cu aceeași intensitate. Restul echipelor fac antrenamente mai ușoare și dispută jocuri amicale. Apoi, începînd de la 20 decembrie, fotbaliștii vor intra în vacanță pînă la începutul lunii ianuarie, cînd vor începe pregătirile pentru viitorul sezon. Pînă la 15 februarie echipele se vor pregăti în țară, urmînd ca unele dintre ele (cum ar fi, de pildă, Dinamo București, Petrolul etc.) să plece în turnee de pregătire, în străinătate...

Lotul A în Maroc

Recenții învingători ai naționalei spaniole vor avea de susținut în luna decembrie un nou examen. La invitația federației de specialitate din Maroc, echipa de fotbal a țării noastre va întîlni la 23 decembrie, la Casablanca, reprezentativa Marocului. Această partidă constituie, după cum bine știți, revanșa jocului de la București, cîștigat de fotbaliștii romîni cu 4—0. Două zile mai tîrziu, în orașul Marrakech, selecționata orașului București va întîlni o selecționată a acestui oraș marocan. În drum spre Maroc echipa noastră reprezentativă va susține probabil un joc de antrenament în Italia sau Franța, cu o echipă de club ce va fi desemnată de federația țării respective.

Lotul de tineret și „Viitorul" în Etiopia, Siria și Grecia

Federația noastră de fotbal s-a îngrijit de organizarea unui turneu peste hotare și pentru lotul de tineret și echipa Viitorul. În aceeași zi în care, la Casablanca, prima garnitură a țării noastre joacă cu Marocul, echipa de tineret întîlnește, la Addis Abeba, reprezentativa Etiopiei. Apoi, la 26 și 29 decembrie, echipa „Viitorul" susține două jocuri, cu adversari ce vor fi cunoscuți la fața locului. În luna ianuarie, în zilele de 4, 6 și 11, reprezentativa de tineret întîlnește, la Damasc și Alep, în Siria, echipe de club care nu sînt încă cunoscute. După susținerea acestor jocuri tinerii noștri fotbaliști se vor îmapoia în țară. Se intenționează ca în drum spre patrie echipa noastră să facă un scurt popas în Grecia, unde ar urma să joace, la 14 sau 15 ianuarie, cu o selecționată de tineret a Greciei.

Acestea sînt, în linii mari, turneele de iarnă ale fotbaliștilor noștri, perfectate pînă în prezent de forul romîn de specialitate. Programul de iarnă s-ar putea îmbogăți și cu alte jocuri, căci cluburile duc tratative pentru aranjarea unor întîlniri în perioada 1 februarie — 1 martie 1963.

Trialuri și antrenamente pentru turneul U.E.F.A.

Iubitorii sportului cu balonul rotund nu au uitat, fără îndoială, clipele de mare bucurie pe care le-am trăit cu toții în ziua cînd echipa noastră de juniori a triumfat în turneul U.E.F.A., cucerind trofeul asaltat de 20 de reprezentative. Acum gîndurile tuturor se îndreaptă spre viitoarea ediție a turneului, care va avea loc în Anglia. Și federația noastră a început să se preocupe de viitorul turneu U.E.F.A. Pregătirea echipei a fost încredințată antrenorului Traian Ionescu, care și în trecut s-a ocupat, cu bune rezultate, de pregătirea juniorilor. Chiar în cursul acestei săptămîni antrenorul Traian Ionescu a convocat la București, la un joc de trial, cîțiva jucători din țară, cu intenția de a se fixa asupra lotului cu care va începe, la începutul lunii ianuarie, antrenamentele propriu zise.

★

Așa dar fotbalul — acest rege neîncoronat al sportului — va rămîne în actualitate și în timpul iernii.

B. IONESCU

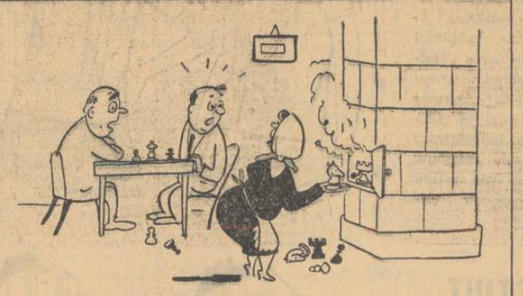

— Ce faci?
— N-ai spus tu să pun niște lemne pe foc?...

Partidă oarbă

Desene de Gh. CHIRIAC

Creatorul campionilor

Numele lui Percy Wells Cerutty a ajuns celebru în întreaga lume. Acest antrenor care își are părerile sale originale în ceea ce privește pregătirea atleților, a reușit să creeze un mare număr de sportivi de mare valoare printre care putem cita recordmeni mondiali John Landy, Herbert Elliot și Halberg.

Acolo în Australia, la Portsea, pe malul mării, unde își are cîmpul său de antrenament, nu se găsește nici un stadion. Cîmpul de antrenament îl constituie celebrele dune de nisip de aici, iar în apropiere se află o cabană unde se pot zări cîteva haltere. Aici în acest colț din lume, folosind metodele sale originale, acest bătrîn, în vîrstă de 68 de ani este un adevărat creator de campioni de mare valoare.

Ultima lui elevă este campioana olimpică Betty Cuthbert, care, deși are o vîrstă destul de înaintată, a reușit în urma antrenamentelor urmate să obțină rezultate excelente ilustrate la recentele campionate pan-britanice.

Arthur Rowe acuză

După ce a anunțat retragerea sa din activitatea competițională, atletul Arthur Rowe, unul dintre cei mai buni aruncători de greutate din lume, a devenit jucător de rugbi profesionist și... autor a unor articole-memorii publicate într-un săptămînal.

În aceste articole, Rowe își povestește cariera sportivă și dezvăluie unele dedesubturi ale activității atletice. El citează nenumărate cazuri în care atleți au primit bani pentru a participa la diferite concursuri, demascînd ipocrizia așa-zisului amatorism. De asemenea, el denunță sistemul de doping pe care-l folosesc majoritatea atleților pentru a obține rezultate cît mai bune.

Fibra de sticlă și săritura cu prăjina

Apariția prăjinii cu fibră de sticlă și răspîndirea ei tot mai largă a dus la răsturnarea completă a valorilor în atît de dificila probă care este săritura cu prăjina. Inventată în America, prăjina cu fibră de sticlă — „fiber-glass", cum o denumesc americanii — a contribuit mai întîi ca atleții americani să stabilească performanțe record, dar pînă la urmă aceia care au obținut cele mai bune rezultate pînă acum au fost atleții finlandezi. Se cunoaște că recordul actual de 4,94 m aparține finlandezului Penti Nikula. Întrucît Federația internațională de atletism a omologat recordul stabilit de Nikula, credem că reprezintă interes și pentru atleții noștri o declarație făcută recent de Olenius, antrenorul noului recordman. El a arătat că pentru a obține rezultate valoroase la această probă, este acum „nevoie să se alerge din ce în ce mai repede căci, cu „fiber-glass" viteza devine factorul cel mai important. Nikula aleargă suta de metri în 11" 3... iar Ankio (al doilea săritor finlandez) 11" 1. Dar Nikula a reușit să stabilească mai bune rezultate pentru că el este mai rapid pe porțiunea ultimelor trei fuleuri. Cursa de elan, doi pași și 18 fuleuri, este o cursă accelerată progresiv. Un bun săritor cu prăjina trebuie deci să fie foarte rapid și nu trebuie să aibă frică de a apuca prăjina la o înălțime mare... Nikula apucă prăjina sa la 4,35 m de la capătul ei... Și a încercat chiar o priză la 4,40 m".

Cînd săritorul ajunge în plină viteză la groapa de sărit și se sprijină pe capătul prăjinii, aceasta se îndoaie în urcare. Cu cît viteza este mai mare și cu cît priza prăjinii se face de mai sus, cu atît curbura se accentuează. Revenind la forma ei normală, prăjina din fibră de sticlă ajută săritorul să depășească bara.

Se pare că ultimele luări de poziție față de admiterea folosirii acestei prăjini au fost lichidate prin argumentul judicios că, de fapt, recordul mondial de 4,81 m stabilit de Don Bragg, care folosea o prăjină din metal, ar fi trebuit și el să fie anulat dacă se avea în vedere argumentul că metalul oferea mai multe avantaje față de prăjina de bambus folosită de Warmerdam, în 1942, cînd a stabilit vechiul său record de 4,77 m.

UMOR STRĂIN

— Ce vînt grozav suflă aici, băiețelul mamei!...

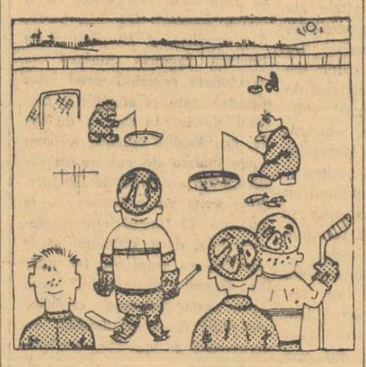

— Iarăși nu putem juca din cauza lor...

ROMANUL NOSTRU ILUSTRAT

„ÎNTÎMPLĂRI ÎN MĂRILE SUDULUI"

de JACK LONDON

Ilustrații: Beca RIND

MAOUKI

Maouki era fiul unui șef de trib dintr-o insuliță pierdută în noianul Melaneziei. Insula se numea Malaita și avea faima că pe ea se pot recruta muncitori care să meargă pe plantațiile albilor. Trebuie spus de la bun început că tratamentul aplicat muncitorilor pe plantații era de natură să facă din ce în ce mai grea recrutarea de bunăvoie a negrilor. Malaita fiind o insulă mai îndepărtată, cu oameni mai puțin informați despre ceea ce se petrecea pe plantații, rămăsese înscrisă pe liste ca un loc bun pentru astfel de recrutări.

Maouki era tînăr, svelt, cu căutătura sinceră, cu un veșnic zîmbet care-i arăta dinții egali. De felul lui era blînd și binevoitor. Avea însă trei „tambo-uri".

Tamboul este în Melanesia ceea ce este în Polinesia „Tabu-ul". Cele trei „tambo-uri" ale lui Maouki erau următoarele: în primul rînd nu dădea mîna cu nicio femeie și nici nu îngăduia ca o mînă de femeie să-l atingă pe el sau lucrurile lui; în al doilea rînd nu mînca pentru nimic în lume acele scoici comestibile denumite „palurde" după cum nu mînca nici vreun alt aliment gătit pe un foc pe care fuseseră gătite palurdele. Însfîrșit nu se atingea niciodată de pielea de crocodil și

nici nu naviga într-o pirogă în care să se afle măcar un dinte de crocodil.

Chipeș cum era, Maouki își adăuga și multe elemente de podoabă care făceau din el un tînăr foarte gătit din punctul de vedere al modei din Malaita. Avea sfîrcul urechilor peste măsură de alungit și străbătut de vreo 20 de găuri. Prin ele erau trecute șuruburi de aramă, capete de frînghie, frunze de palmier sau flori roșii de ibicus. Într-una din aceste găuri își purta și luleaua de pămînt. În altele se mai puteau vedea dopuri de lemn și cartușe vechi. În păr Maouki purta un cuțit cu lama înfășurată într-o șuviță. Astfel, deși avea la el de toate, lui Maouki nu-i trebuiau buzunare. De altfel nici nu avea unde să-și facă buzunare, toată îmbrăcămintea lui fiind o fișie de stambă lată de cîțiva centimetri care-i încingea mijlocul. Podoaba cea mai de preț pentru Maouki era coada unei cești de porțelan atîrnată de un inel de baga, trecut, la rîndul lui, prin zgîrciul nasului. Gătit astfel, Maouki trăia fericit în satul lui de pe insula Malaita. Așezarea se afla la marginea mării și Maouki era, întocmai ca toți ceilalți locuitori din aceste locuri, o adevărată amfibie. De la vîrsta de 4 ani înota pînă în fundul apei, la 10 m. adîncime putînd rămîne acolo aproape 2 minute fără să respire. Era prieten cu pești, cu racii și cu stîncile submarine. La 7 ani

mînuia desăvîrșit orice pirogă. Cînd ajunse la această vîrstă, Maouki fu răpit de locuitorii din interiorul insulei, ale căror sate își presară colibele pe clinuri de munte. În acele locuri apărate de jungla deasă, nici indigenii din satele de pe malul mării și nici albii nu îndrăzneau să se aventureze. Maouki ajuns sclavul bătrînului Fanfoa care stăpînea vreo 20 de sate, suferea teribil pentru că nu mai putea să se miște în elementul său: marea. De departe, cocoțat în cîte un copac, contempla cu nemaipomenită duioșie întinderea albastră și mișcătoare, cu valurile înspumate izbindu-se de țărm. Și de acolo, din mijlocul insulei, lui Maouki i se părea că aude cum prietenul său, oceanul, îl plînge zi și noapte.

Într-o zi, Maouki asistă la un eveniment care avea să-i schimbe complet tot cursul vieții. În unicul golfuleț al insulei pătrunsese un cuter pe care se aflau doi albi. Cuterul era plin de tutun și de alte mărfuri de schimb. Albii se îndreptară încrezători spre interiorul insulei unde explicară bătrînului Fanfoa că au venit să „tocmească" muncitori pentru plantații. Îmbiat de mărfurile pe care le ofereau ca schimb albii, Fanfoa le dărui 20 de tineri recruți care fură îmbarcați pe cuter. Dar acești viitori muncitori nu erau la fel de încîntați ca

și șeful lor de trib de schimbul făcut. În aceeași noapte, cei 20 de „voluntari" masați pe cuter se răsculară, uciseră pe albi și reveniră în satele lor din creierii muntelui. Pentru a-l îmbuna pe Fanfoa, ei aduseră în sat toate bogățiile de pe cuterul pe care avuseseră grijă să-l incendieze după ce-l goliseră. Și timp de luni de zile în toate colibele din interiorul Malaitei fusese belșug de tutun și de alte mărfuri. Dar într-o zi muntenii de pe Malaita aflară ce înseamnă puterea albilor. Un crucișător britanic se opri în largul insulei și de la mai multe mile depărtare — începu să bombardeze satele din interior. Locuitorii fugiră înspăimîntați în junglă. De pe crucișător debarcară cîteva companii de pușcași marinari care pătrunseră pînă în satele din interior și le transformară literalmente în scrum. Pentru a-i învăța bine pe băștinași ce înseamnă „civilizația", ofițerii britanici ordonară doborîrea cocotierilor și bananierilor, pustiirea grădinilor de legume și uciderea tuturor găinilor și celorlalte orătănii. Cînd această operă fu desăvîrșită, armata britanică victorioasă se reîmbarcă și crucișătorul se pierdu în larg după ce mai trimise încă o ploaie de obuze asupra centrului devastat al Malaitei.

(Urmarea în numărul viitor)

CE E BINE SĂ ȘTIM DESPRE TUSE

În timpul lunilor friguroase și umede putem căpăta diferite forme de tușe, care nu totdeauna se vindecă imediat prin mijloacele simple de tratament cunoscute. Sînt și cazuri în care tușea nu numai că nu cedează, ci chiar se intensifică și chinuiește tot mai mult pe suferind, atît în cursul zilei, împiedicîndu-l să muncească, cît mai ales în timpul nopții, nelăsîndu-l să doarmă.

Înainte de a vedea care trebuie să fie atitudinea fiecăruia față de astfel de stări de boală, credem că ar fi util să știm ce este și cui se datorește producerea tușei. Tușea nu este o boală de sine stătătoare (de altfel nimeni nu spune că s-a îmbolnăvit de „tuse") ci constituie unul din simptomele diverselor afecțiuni care se localizează pe traectul aparatului respirator. Cînd există inflamații ale căilor respiratorii datorită răcelii ori microbilor, sau chiar numai o simplă iritație mecanică pe traseul acestor căi (bronhii, trahee, laringe), datorită prafului, fumului sau oricărui alt corp străin care jenează respirația, mucoasa respiratorie caută să se apere și să se debaraseze de aceste spine iritative printr-un reflex de apărare exprimat prin tuse.

Uneori tușea o uscată, seacă, adică bolnavul nu elimină nimic din bronhii. Alteori expectorează, elimină deci, spute de diferite consistențe.

În situația în care vedem că o tuse nu cedează după 1—2 zile prin statul în casă, 2—3 tablete de aspirină sau piramidon, ceaiuri de tei fierbinți și ventuze — acolo unde se obișnuiește acest mijloc terapeutic — este neapărat necesar să se apeleze la medic, pentru stabilirea cauzelor care au produs tușea și instituirea tratamentului corespunzător.

Niciodată nu e bine de luat medicamente contra tușei fără indicația medicului, fiindcă s-ar putea ca acestea să agraveze suferințele. Faptul nu trebuie considerat ca paradoxal, deoarece nici bolnavul și nici cei din jurul său nu pot aprecia cauza care a determinat apariția tușei la cazul respectiv. Ca atare, nu-și pot da seama dacă e bine ca tușea să fie oprită prin anumite medicamente sau trebuie doar moderată un timp oarecare prin medicamente favorizante ale expectorației, la adăpostul cărora să se poată resorbi procesul inflamator care a produs tușea.

Tușea se poate întîlni și în simple răceli (laringite, guturai), dar și în numeroase alte stări acute de boală ca gripă, congestii pulmonare, bronhopneumonii, pleurite, bronșite acute, tuse convulsivă, pojar etc. ca și în alte forme grave de boală, cum sînt abcesul pulmonar, tuberculoza pulmonară, pleurezia și alteie.

Sînt și cazuri în care tușea poate apare bruse în timpul nopții, însoțită de spute spumoase și sufocație. Astfel de forme de boală sînt datorite declanșării bruște ale unui edem pulmonar acut, care este socotit un accident foarte serios și necesită de urgență intervenția medicului.

Tușea poate să necăjească ani îndelungați și pe unii vechi fumători sau persoane de vîrstă mai înaintată care se mulțumese doar să ia din cînd în cînd cîte un flacon de sirop contra tușei, fără să consulte medicul. Astfel de tușitori se obișnuiesc deseori cu tușea lor, considerînd-o ca pe ceva aproape firesc și nu-i dau prea multă importanță spunînd, cu conștiința împăcată, că n-au nimic altceva decît „o simplă bronșită tabacică". Cît de „simple" pot fi uneori aceste bronșite, ne-o demonstrează însă examenele radiologice care nu rareori descoperă prezența unor leziuni active de tuberculoză pulmonară, capabile să contamineze pe cei din jurul bolnavului.

Nu trebuie neglijate nici acele forme de tuse de mică intensitate, dar persistente, care se ivesc mai ales la persoanele trecute de 50 de ani. În astfel de cazuri, efectuarea neîntîrziată a examenului radiografic este de asemenea necesară fie pentru a exclude bănuiala unei eventuale formațiuni canceroase la plămîni, fie pentru a oferi suferindului posibilitatea instituirii de urgență a tratamentului cel mai indicat în caz de prezență a unei tumori.

Există și forme banale de tuse la copiii mici, care se produc datorită guturaiului, avînd ca mecanism iritarea căilor respiratorii superioare de către secrețiile nazofaringiene. Aceste forme de tuse nu trebuie confundate cu tușea caracteristică din bronhopneumonie, boală ce poate fi contractată prin răceală de către copiii mai ales în timpul iernii și care necesită îngrijiri medicale speciale.

În concluzie, e bine să știm că orice formă de tuse are o cauză. Această cauză nu o poate preciza decît medicul. Cu cît tușea și deci cauza care a produs-o vor fi combătute mai din timp, cu atît mai sigur se vor putea preveni complicațiile și cu atît mai repede se va obține vindecarea.

Dr. I. LEONESCU

PARDESIE PENTRU COPII

1. Pardesiu (pentru fetiță de 8—10 ani) combinat pe talie de cele două cusături ce pornesc de sub mînecă și se termină pe șold. Buzunarele sînt interioare, iar la gît se închide cu o mică eșarfă cu franjuri.

2. Pentru o fetiță de 4—6 ani puteți face acest model cu linia evazată, guleraș rotund și pliuri necălcate ce pornesc de sub guler spre fețe, mînecă și spate.

3. Pardesiu cu mînecă raglan dintr-o stofă mai plină (tweed), avînd garnituri din bentițe de catifea la platcă și cordonul din spate.

4. Demiu pentru băiețel de 7—8 ani, din stofă fantezi, închis la două rînduri de nasturi, cu platca și buzunarele oblice.

5. Pardesiu pentru băiat de 10—12 ani, închis la un rînd, revere înguste și buzunare aplicate. În talie se prinde un cordon cu cataramă.

Desene de M. POPESCU

GHIDUL GOSPODINEI

Meniul săptămînii

— Suîle de conopidă; cartofi umpluți cu carne; compot de gutui.

— Ciorbă de perișoare; cotlete de purcel cu sos picant; mere în aluat.

— Salată de țelină cu mere; sărmăluțe în foi de viță; pere.

— Supă de zarzavat; fasole bătută cu cîrnați de purcel; compot de piersici.

— Papanași cu smîntînă: mîncare de mazăre cu carne; cremă de cacao.

— Jumări cu brînză; șnițel cu cartofi prăjiți — murături; fructe.

— Gogoși de șvaițer; limbă cu măsline; ecler.

SALATE DE IARNĂ

SALATĂ DE PRAZ

Salata de praz se poate face din praz crud sau fiert. Dacă o facem din praz fiert se prepară în modul următor: Se curăță prazul, se taie în bucăți de 3—4 cm. și se pune să fiarbă în apă clocotită cu sare. Nu se ține mai mult de 2—3 minute pentru a nu se sfărîma. Separat se face sosul din untdelemn, oțet, sare și piper. Dacă dorim adăugăm și puțin muștar. Această compoziție se toarnă peste prazul bine scurs de apă și răcit. Cînd facem salată din praz crud o pregătim la fel ca și salata de mai sus cu deosebirea că nu mai fierbem prazul.

SALATĂ DE CONOPIDĂ

Se ia o conopidă pe care o spălăm bine și o punem apoi să fiarbă în apă sărată. Cînd este moale o scurgem de apă, lăsînd-o să se răcească în salatieră. Deasupra turnăm un sos făcut din untdelemn, oțet, sare. Dacă dorim să fie mai picant punem și 1—2 linguriță de muștar. Salata de conopidă se poate servi și cu un sos de maioneză subțire.

SALATĂ DE CIUPERCI

Se curăță ciupercile și se spală în mai multe ape după care se pun la fiert în apă cu sare. Cînd s-au muiat se scurg bine de apă, se taie bucăți mărunte. Se așază în salatieră. Peste ele turnăm obișnuitul sos de untdelemn și oțet plus sare — dacă mai e nevoie — și piper.

SALATĂ SPECIALĂ DE SFECLĂ

Luăm o sfeclă frumoasă, 1 kg. de cartofi, o ceapă, puțină sare, piper, 1 dl. vin alb, 250 g. măsline, 3 ouă, o linguriță de muștar, o jumătate dl. untdelemn, un sfert dl. oțet. Proporțiile sînt pentru 6 persoane. Fierbem sau coacem sfecla. La fel fierbem cartofii, îi curățim și-i tăiem în felii subțiri, apoi îi așezăm în salatieră împreună cu sfecla tăiată și ea în felii subțiri, plus sare și piper. Deasupra vărsăm vinul și salata astfel pregătită e nevoie să stea 2 ore. Se amestecă apoi totul bine și mai adăugăm măslinele cu sau fără sîmburi, ouăle tari tăiate felii, muștar, untdelemn, oțet. Se decorează cu citeva felii de sfeclă.

SALATĂ DE ȚELINĂ CU MERE

Ne trebuie pentru această salată 3 bucăți de țelină, 2 gălbenușuri, 1 dl. untdelemn, o lămîie și 250 gr. mere creștești. Fierbem țelina în apă în care am stors zeama de la o lămîie. După ce a fiert țelina, o lăsăm să se răcească și o tăiem apoi juliene. Ea se amestecă apoi cu un sos de maioneză și cu merele tăiate și ele felii subțiri. Se aranjează în formă de piramidă, iar de jur împrejur garnisim cu felii de lămîie.

BLUZE

1. Bluză din stofă de jerse, răscroită la gît mai înalt și degajată. Mînecă mică kimono, garnitura o formează o panglică din aceeași culoare sau dintr-o culoare asortată.

2. Bluză din poplin, cu mînecă scurtă. Garnitura o formează cele două funde care limitează modelul corsajului.

3. Lucrată din mătasă sau poplin, această bluză are o singură garnitură care se termină cu o eșarfă.

4. Bluză elegantă din material cu desen, are modelul plasat în talie. Mînecă 3/4 kimono.

5. Din stofă sau jerse, o bluză cu o eșarfă mai lungă, terminată cu franjuri.

Desene de Beatrice ANDREICIC

CURIERUL NOSTRU

UDRICĂ S. În relațiile dintre doi oameni intervin uneori și astfel de mici neînțelegeri, mai ales atunci cînd aceste relații nu sînt prea bine consolidate. Nu este bine însă să se acorde importanță prea mare unor astfel de mici incidente. Nici măcar nu merită să fie discutate mai departe. Dacă ar fi fost mai înțelegători unul cu altul, ar fi evitat cele ce s-au petrecut. Ce să facă acum? Să-și zîmbească unul altuia, să se ia de mînă și s-o pornească la plimbare. Lucrurile așa zise mari, să le lase pentru mai tîrziu. Au timp destul. Acum sînt tineri și e cazul să fie mai entuziaști.

VALERIU C. Bîrlad: Este foarte greu să vă dăm un sfat. Judecînd după unele reguli existente și după experiența multora, ar trebui să vă sfătuim să nu vă faceți proiecte de viitor în acest caz. Lucrurile de acest fel sînt atît de diferite, sînt condiționate de atîți factori aparte, în fiecare caz, încît nu se poate face o regulă din asta. Gîndiți-vă dv. singuri, analizați-vă temeinic și hotărîți ce anume este bine să faceți.

LELIA A.: Cum de ați putut sta atîta timp acolo în condițiile în care ni le descrieți nouă? Nu este cazul să mai discutăm acum toate amănuntele acestei triste povești. Sfatul nostru este să vă căutați un loc liniștit în care să stați fără să vă mai supere nimeni. Are cine să facă toate cele necesare, nu trebuie să vă preocupați dv. de asta. Acum trebuie să vă îngrijiți de sănătatea și odihna dv., de refacerea dv. Este destul de ușor să găsiți o gazdă în orașul dv. mai ales acum. Pînă în primăvară se vor aranja toate.

M. B. O soluție în această privință nu se poate da. Cert este că pe măsură ce trece timpul, așa ceva dispare. Condiția esențială este să învățați, să căpătați cît mai multe cunoștințe, ca să fiți sigură pe dvs. atunci cînd vorbiți fie în fața colegilor, fie în alte cercuri. Trebuie să aveți mai multă încredere în dv., în posibilitățile dv. Unele insuccese trecătoare și firești adeseori, să nu fie exagerate fiindcă aceasta vă face să aveți rețineri. Mergeți mai mult în cercuri de prietene, obișnuiți-vă să duceți discuții pe teme pe care le cunoașteți bine. Veți reuși să înfrîngeți unele complexe pe care vi le faceți în mod inutil.

PĂRINȚI ȘI COPII

Ce s-a întîmplat?

Tata a venit astă seară la noi, eu și sora mea eram gata de culcare și a deschis larg ușa. Avea un aer agresiv, de unde și spaima pe care am tras-o. Dar el cu un surîs, din care ai îi înțeles că nu va fi atît de rău, cît mi s-a părut, încercă să alunge impresia. Totuși pîcla prevestitoare de tunete nu dispăru de pe chipul lui. Se răstî:

— Poftește încoace, hai, hai!

Eu sării. Bănuiam că voia să aibă o discuție cu mine, căci mie îmi tăcuse semn cu degetul.

...Tatăl meu, pe care-l respect, și pe care de multe ori vreau să-l iau drept model, căci e foarte sigur de sine și priceput; cînd se umple casa cu musafiri glumește cu atîta gust, de crezi că toți de acolo or să pice jos, de pe scaune. Unii colegi de serviciu îl laudă deseori că face minuni în meseria lui. Ni-e plină inima de el și ne simțim mîndri că sîntem ai lui.

Cînd tata lipsește mai mereu, de acasă, zicînd că e solicitat în diverse treburi, mama ne scoate la plimbare, ne oferă tot ce ne poftește inima, filme cu desene animate, pricomigdale; Melaniei, — adică soră-mii, îi cumpără marțipan, altiel îi face capul calendar; într-un cuvînt avem o mamă pe care o doresc tuturor copiilor. Plimbările noastre au acoperit de mult Bucureștiul lacurilor, Bucureștiul aplauzelor de la Țăndărică sau al teatrului de copii.

Într-un cuvînt ea e vrăjitoarea noastră cea albă. Ne învăluie cu firea ei domoală, ca-n niște mătăsuri moi, ca-n niște catifele. Uneori ne e pernă, în poalele ei ne așezăm capetele pline de minunile văzute — eu și soră-mea — la întoarcerea cu troleibuzul de la Băneasa. Cît o țin puterile ne coboară în brațe deși sîntem destul de mărișori acum. Cîte odată o mai ajută cineva, alte ori nimeni.

Noi totuși îl dorim și pe tata mult, chiar foarte mult. Și ea îl dorește laolaltă cu noi, am simțit-o în atîtea rînduri. Cu ea ne-am obișnuit. Pe lîngă însă îl vedem atît de rar de la o vreme. Am început să scotocim casa să-i căutăm poza, să ni-l amintim.

În sfîrșit cînd se îndură să vină acasă avem sentimentul că în locuința noastră începe o adevărată sărbătoare. Se aprinde candelabrul sufrageriei, se aduc lucrurile bune ca la aniversări.

Numai că tata privește toate astea ursuz, grăbit să facă baie și apoi să se culce. Are ochii încercănați și cruzi. Nouă ne plac și așa! Oricum ar arăta ne simțim în al nouălea cer că-l vedem între noi. Și mama pare atunci coborîtă dintr-unul din aceste ceruri. Toți sîntem veseli, întindem mîinile către coșul cu pîine, și-l împingem, să-l aibe cît mai aproape. Farfuria cu salată de varză roșie, care-i place mult, i-o aducem cît mai aproape...

Vă spun drept nici nu mai putem mînca, ne piere și foamea de atîta bucurie. Trei perechi de ochi albaștri, cu margineа irisului galbenă, — ochii mei și ai soră-mii sînt identici cu ai mamei, — cată flămînzi spre tata. Dar el nu se sinchisește, nu ne învrednicește cu nici o privire. Se lasă o tăcere atît de adîncă, încît ni se aude răsuflarea, s-aude și ceasul tatii de la mînă, și tramvaiul de pe a treia stradă, și vîntul de toamnă tîrzie, care lovește sticla geamului.

...În această tăcere luă sfîrșit masa în seara aceea. Noi, copiii ne-am ridicat și am pornit spre dormitor, mama și tata au rămas acolo, împreună. În urma noastră a izbucnit o ceartă înfundată. Prin cele două uși, care ne despărțeau, nu puteam auzi ce anume își spun. Glasul tatei se preîăcuse într-un muget și din timp în timp scîncetul stins al mamei încerca să-l potolească.

La o jumătate de oră după asta, iată-l pe tata în prag dezlănțuit, în spatele mama îl trage de haină îndărătnică, el nu se lasă.

Mi-a făcut semn. Am coborît de pe studio și m-am apropiat îngrozit. Am simțit două izbituri zdravene, lovindu-mi fața. Palmele lui puternice pe care eu le iubesc atît de mult, m-au făcut grămadă pe covor. Am dat să mă ridic dar n-am mai avut putere. Urechile care-mi țiuiau, auziră:

— Ce te-a apucat, caiață, s-o minți pe mă-ta, că m-ai văzut cu „tanti" Mătăsaru de braț în față la Romarta!? Pe mine, mă, pe mine mă? Ai văzut tu cu ochii tăi, ăia de giscă și iar mă izbi, n-ai chiorît?

De frica loviturilor care mă duceau spre leșin spusei:

— Am greșit tată, nu te-am văzut. Și apoi am strigat sleit, mamă nu l-am văzut, nu!

...Vă jur însă, poate mă credeți; ochii mei l-au zărit pe tata. M-am strecurat prin mulțime și-n urma lor, a lui și a lui „tanti" Mătăsaru, am ascultat glasul viol și nespus de cald al tatălui meu. Vorbea cu „tanti" Mătăsaru, ca și cum ea ar fi fost mama noastră...

Nu! Mama noastră e cea căreia îi semănăm la ochi, și-n poalele căreia dormim, cînd ne întoarcem din plimbări.

Vine iarna. În zilele pașnice, cu omătul așternut c-an basme, o să ne întoloească, și pe o alee albă, printre copacii țumurii de la șosea sau în altă parte, o să ne povestească, cum știe ea de frumos, istoria micului „Muck" sau Albă ca Zăpada... abia așteptăm...

Poate o să vină și tata... Știu eu? Poate.

Eugen TEODORU

MEDICUL vă sfătuiește

ACTUALITĂȚI

ȚIGĂRI CU EXTRACT DE FICAT. În Japonia s-a introdus recent în practică o nouă metodă de tratament pentru anemici. În acest scop se dă bolnavilor să fumeze țigări medicamentoase îmbibate cu extract de ficat.

AUTORECOLTARE DE SÎNGE. O nouă metodă originală de diagnostic permite diabeticilor să-și recolteze singuri sînge pentru a-și măsura cantitățile de zahăr. Bolnavul își dezinfectează un deget pe care apoi îl înțeapă cu un ac steril. Hîrtia specială de filtru pe care s-a scurs sîngele poate fi trimisă chiar prin poștă la laborator pentru dozarea zahărului.

PROFILAXIE PRIN MERE. Experimentări făcute în ultimul timp au ajuns la concluzia că dacă se consumă zilnic un măr se previn numeroase infecții ale căilor respiratorii superioare și o serie de tulburări datorite hipertensiunii arteriale de origină nervoasă.

TENSIUNEA ARTERIALĂ ȘI EMOȚIILE. Datorită eforturilor depuse pentru evitarea pericolelor de circulație, a virajelor dese și trepidațiilor scaunului, tensiunea arterială a conducătorilor de autovehicule suferă foarte multe variații, care au repercusiuni asupra aparatului cardio-vascular.

TRATAMENT MODERN AL CARIEI DENTARE. În U.R.S.S. se aplică o ingenioasă metodă modernă pentru tratarea dinților ce prezintă carii avansate. În acest scop, se extrag dinții bolnavi, se curăță și se plombează. După ce se curăță și alveolele respective se replantează imediat dinții la locul lor, care în scurt timp se prind perfect.

NOU TRATAMENT AL INSOMNIEI. La Institutul Medico-farmaceutic din Cluj s-a experimentat cu succes metoda sovietică de aeroionizare negativă în tratamentul insomniei. Prin această metodă nouă de tratament suferinzii de insomnie dorm un somn plăcut de 6—8 ore după ce sînt supuși acțiunii ionilor negativi produși prin pulverizarea apei distilate de către un hidroionizator.

SUPOZITOARE ȘI TABLETE DIN LĂPTIȘOR DE MATCĂ. Autorii sovietici E. M. Fateeva și N. I. Roșal utilizează în ultimul timp lăptișorul de matcă de albine, sub formă de supozitoare și tablete la copiii care nu au poftă de mîncare. După 2—3 zile cu acest tratament, copiii cer singuri de mîncare.

PREVENIREA CALCULILOR BILIARI. După date recente, alăptarea copilului la sîn sau stoarcerea pieptului contribuie la prevenirea formării calculilor biliari la mamele care alăptează. Aceasta se explică prin faptul că odată cu laptele se îndepărtează o mare cantitate de colesterol care, după cum se știe, este o substanță generatoare de calculi biliari.

INTERESANT ȘI UTIL DE ȘTIUT

● DUPĂ efectuarea eforturilor fizice mari, pulsul și respirația revin mai repede la indicii normali la persoanele care practică sistematic cultura fizică decît la cei neantrenați.

● CÎND un suferind care are ascarizi (limbrici) urmează să fie supus unei intervenții chirurgicale pe abdomen, este necesar ca acesta să-și facă în prealabil tratamentul corespunzător pentru eliminarea completă a viermilor intestinali. Recomandația aceasta este utilă spre a evita unele eventuale complicații postoperatorii ocazionate de prezența în organism a ascarizilor.

● CALMAREA durerilor în fracturi se obține în mod eficace la 2—3 zile după reducerea acestora prin electroforeză cu novocaină asociată cu adrenalină și iradieri cu raze ultrascurte.

● DUPĂ 6—7 zile de la reducerea fracturilor, aplicarea diatermiei accelerează formele calosului osos.

SCRISOARE DESCHISĂ

Tovarășe ospătar,

Nu m-aș fi hotărît să-ți scriu, dacă n-ar fi la mijloc sănătatea oamenilor, a sutelor și miilor de consumatori pe care-i servești dumneata.

Știu, o să te superi. O să spui — și nu fără oarecare temei — că destul te-au luat în primire caricaturiștii și umoriștii, în fel și chip. Ba că friptura a fost prea tare, ba că porția a fost prea mică, ba că i-a crescut clientului barba pînă la pămînt așteptînd să fie servit. Acum, și igiena pe deasupra... Îmi cer iertare, dar n-am încotro.

Sînt umbra dumitale. Te urmăresc pas cu pas și îți cunosc fiecare gest, fiecare obicei. Să nu crezi că nu văd și părțile dumitale bune. Iată, ținuta e impecabilă, șervețelul strălucește pe brat ca zăpada proaspătă în bătaia soarelui. Un singur lucru nu-mi place, și am să-l spun deschis, fără menajamente: nu sînt curate mîinile.

Cum așa, zici că nu-i adevărat? E drept că arată mereu albe și ireproșabile, cu unghiile lor tăiate scurt, „la carne". Dar curate nu sînt, par numai că ar fi curate.

De ce? Foarte simplu. Adu-ți aminte unde ai fost, abia adineaori. Iar mîinile... mîinile, cum erau așa au rămas.

Citesc pe obrazul dumitale indignarea:

— Adică eu n-am vrut să mă spăl pe mîini? Dar dumneata, dacă le știi atît de bine pe toate, ar trebui să știi și că la chiuveta noastră nu se vede o coajă de săpun cu săptămînile.

E adevărat că lipsește săpunul și e tot atît de adevărat că pentru asta sînt de vină alții, înaintea dumitale. Dar dumneata, spune sincer: de cîte ori ai cerut să ți se pună la dispoziție acest mic și necostisitor articol? De cîte ori ai arătat că este de-a dreptul insuportabil să lucrezi fără posibilitatea de a respecta prima și cea mai elementară regulă de igienă, absolut obligatorie pentru oricine dă de mîncare la alții?

Te-ai întrebat vreodată ce riscă să înghită în plus consumatorul, pe lîngă alimentele atinse de mîna dumitale? Aici vei obiecta că n-ai auzit să se fi îmbolnăvit cineva din această cauză. Însă asta nu se poate ști. Să zicem, de pildă, că cetățeanul care stă singur la masă, acolo în fund, a fost servit din mîna dumitale cu alimente contaminate de virusul hepatitei epidemice — ceea ce trebuie să recunoști că e perfect plauzibil. El va pleca acasă și se va putea îmbolnăvi tocmai peste cincisase săptămîni, deoarece în această boală contagioasă incubația durează mai mult ca în altele. Cine va fi în stare să mai stabilească atunci din a cui vină s-a îmbolnăvit clientul dumitale? Cred că nu mai e nevoie să-ți spun că hepatita epidemică e departe de a fi singura boală infecțioasă pe care o poți transmite consumatorilor cu propriile dumitale mîini.

Tovarășe ospătar, pentru că te cunosc de atîta vreme și știu că nu-ți stă în caracter să dorești nici cel mai mic rău altcuiva, am convingerea că o să te îngrijești de remedierea neajunsului de care suferă munca dumitale, de loc mărunt și neînsemnat cum ar putea să le pară unora la prima vedere. Ce frumos va fi dacă, alături de săpunul nelipsit de aici înainte, va apare și o periuță de unghii! Modesta periuță va aduce servicii incalculabile sănătății consumatorilor, pentru că numai ea este în măsură să asigure acea curățenie optimă strict necesară mîinilor care prepară sau servesc alimentele. În așteptarea acestui fericit eveniment — despre care nu mă îndoiesc că-l vom sărbători cît mai neîntîrziat — rămîn pe mai departe umbra dumitale devotată.

Dr. Al. GHEORGHIU

P.S. Arată scrisoarea și tovarășului responsabil, poate că îți va da o mînă de ajutor.

Practic și util

GHETE CĂPTUȘITE CU TRICOT

Sezonul rece pune problema unei încălțăminte care să apere organismul de intemperii. În acest scop la fabricile de piele și încălțăminte din Oradea și „Nicolae Bălcescu" din capitală a început producția ghetelor căptușite cu tricot. Realizate din piele velur și avînd talpa lipită, ghetele din piele velur căptușite cu tricot sînt deosebit de comode, fiind flexibile și elastice. Creatorii de modele au avut grijă să realizeze modele variate și o bogată gamă de culori, pentru a satisface cît mai bine gustul cumpărătorilor.

LAMPADAR ȘI LAMPĂ DE BIROU

Colectivul Combinatului de încălțăminte și mase plastice din Timișoara ne-a obișnuit ca în fiecare an să prezinte noutăți apreciate de cumpărători. Nici în anul în curs acest colectiv nu s-a dezmințit. La cel de al IV-lea Pavilion, Arta Guban a expus modele reușite de lămpi de birou și lampadare, mult solicitate de cumpărători.

Realizate din fier forjat și din țesătură din fire sintetice, lămpile de birou sînt deosebit de atrăgătoare și utile pentru camera de lucru. În urma probelor efectuate, lămpile de birou s-au dovedit a fi de calitate superioară.

Lampadarele sînt, de asemenea, atrăgătoare și vor împodobi în mod fericit noile construcții care se realizează într-un ritm rapid.

A. MIHAELA

SFATURI COSMETICE

Comparînd pielea protejată de haine cu pielea obrazului și a mîinilor, adică cu porțiunile expuse influențelor factorilor meteorologici, vom constata, mai ales dacă am depășit vîrsta de 30 de ani, că pielea expusă la frig, vînt, ger sau umiditate excesivă este mai aspră, uneori chiar pătată și prezintă riduri mai mult sau mai puțin accentuate.

Persoanele cu tenul gras au de suferit mai puțin de pe urma acestor acțiuni dăunătoare, dar persoanele cu tenul uscat sînt obligate să ia măsuri pentru protejarea pielii deoarece în caz contrar aceasta își poate pierde frăgezimea și în general calitățile estetice.

Din cauza vîntului, a gerului, suferă în special tenurile foarte uscate și mai ales cele deshidratate la care acest neajuns se accentuează puternic.

Frigul excesiv avînd o acțiune vasoconstrictoare paralizează unele funcții vitale ale pielii, în special micșorează secreția glandelor sebacee. De aceea persoanele al căror ten este lipsit de stratul natural de grăsime sînt în special obligate să-și protejeze obrazul. Neprotejarea pielii obrazului duce deci la uscarea, cojirea și iritarea tenului predispunînd cu timpul la formarea ridurilor și la alte neajunsuri ca înroșirea nasului și crăparea buzelor.

Toate aceste inconveniente pot fi evitate dacă se iau unele măsuri de protecție. Iată cum trebuie procedat: vom spăla fața dimineața cu apă simplă fără săpun și dacă se poate nici rece nici caldă după care vom unge tenul cu puțină cremă (persoanele cu tenul gras vor folosi o cremă uscată sau semigrasă ca spre exemplu: crema Doina sau Carmen de zi). Persoanele cu tenul uscat vor folosi în raport cu gradul de uscăciune coldcremă Tosca sau Magnolia sau orice cremă grasă cu care obișnuim să ne ungem în general obrazul. Dacă obișnuim — și precizăm că nu este dăunător — vom aplica un strat subțire de pudră — care constituie de asemenea un mijloc de protecție împotriva intemperiilor.

Este bine ca înainte de a ieși dintr-o încăpere caldă să obișnuim cîteva minute obrazul cu aerul rece, deoarece variațiile brusce de temperatură sînt dăunătoare.

Înroșirea nasului se datorește de cele mai multe ori unei proaste circulații a sîngelui. De aceea este necesar să se facă zilnic un masaj cu o cremă formată din 5 g borax, 5 g vaselină și 10 picături de tinctura capsici. Masajul se efectuează prinzînd nasul între degetul mare și arătător și frecînd de jos în sus, și de sus în jos. Buzele crăpate le vom unge înainte de culcare cu vaselină sau cu alifie de strugure. Vom evita de asemenea să le umezim. În timpul iernii se recomandă, dacă obișnuim să le fardăm, ca rujul să fie gras. În timpul anotimpului rece vom evita folosirea cremelor de albit deoarece acestea accentuează și mai tare uscăciunea pielii.

Anca BOGDAN

POȘTA REDACȚIEI

MIRCEA TIBULESCU — Timișoara: Nu ne ocupăm cu asemenea calcule. De altfel, nici nu s-ar putea da o soluție pentru toată lumea, deoarece fiecare familie își împarte veniturile după nevoile zilnice și după intențiile viitoare.

LUCIAN VLADIMIR — Cîmpina: Asemenea școli sînt tutelate de Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor, căruia trebuie să vă adresați pentru lămuriri.

A. POPA — București: Începutul e promițător. Dorim să mai vedem și alte desene. Scrieți-ne totodată unde lucrați, ce alte proiecte aveți, pentru a ști cum să vă ajutăm în publicarea unor viitoare desene.

ION SALVAT — Ploiești: Pentru că ne-ați trimis în plic și o carte poștală, vă vom răspunde pe această cale dacă vom descoperi poezia ce nu o cunoașteți. Vă vom scrie chiar și dacă nu o vom descoperi.

ASZTALOS LAJOS — Cluj: E dificil și riscant chiar să afirmi cu precizie cîte limbi se vorbesc pe pămînt cu dialectele lor și cîți oameni vorbesc aceste limbi. Tabelul trimis de dv. credem că este incomplet. O atare problemă necesită cercetări și studii ample, de aceea socotim că nu putem informa cititorii despre unele lucruri netemeinic fundamentate.

PETRE ANDREESCU — Ploiești: Connie Francis este una din cele mai cunoscute cîntărețe americane de muzică ușoară, cu un bogat repertoriu și care se bucură bineînțeles, de o bună apreciere a publicului, nu numai de Statele Unite. Dovadă este că și dv. ați auzit despre ea și că ați ascultat-o.

GABRIEL ISTRATE — student la Universitatea din Praga: Punctul dv. de vedere este cel adevărat. Mai întîi că nu a existat un Al. Brăescu-Voinești, ci Al. Brătescu-Voinești. El nu este tot una cu G. Brăescu, scriitorul care ne-a dat cîteva volume de spumoase schițe umoristice, legate de vechea armată.

I. CUTLIC — București: Cele trei articole ce ne-au sosit la redacție încearcă să aducă unele noutăți privind timpuri ceva mai vechi. Intenția dv. nu este însă realizată fiindcă articolul despre cîștigătorii jocurilor olimpice la fotbal nu oferă cititorilor un material faptic inedit. La fel și celelalte. Cele trei articole reproduc, în fond, niște lucruri luate — probabil — din alte publicații. Or, aceasta nu poate satisface exigențele cititorilor, dornici de noutate.

X — ROMAN: După cum puteți vedea în chiar numărul de față, am refuat publicarea integrală a programului televiziunii, satisfăcînd astfel dorința exprimată de numeroși cititori ai „Magazinului".

I. T. TOMA — București: Nu publicăm ghicitori. Această specie literară ar prinde mai bine publicațiilor pentru copii.

ION TESLARU — Timișoara: Care este principala obiecție în legătură cu desenele dv.?

— Nu au mișcare, sînt rigide!

Remediul: încercări repetate pe aceeași temă.

FRED GHENĂDESCU

POFTIȚI LA DANS

Simbătă seara

Parteneri potriviți

— Dar soțul d-tale nu dansează?
— El dansează numai după cum îi cînt eu...

ADRIAN ANDRONIC

— Mă tunzi din brici și mă razi din foarfecă...

E. ARNO

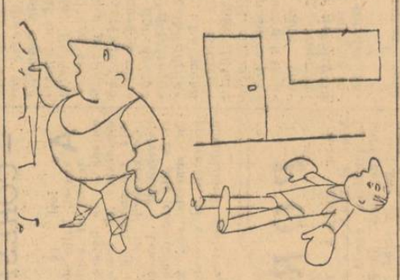

...Și la lecția viitoare îți arăt cum trebuie să te aperi.

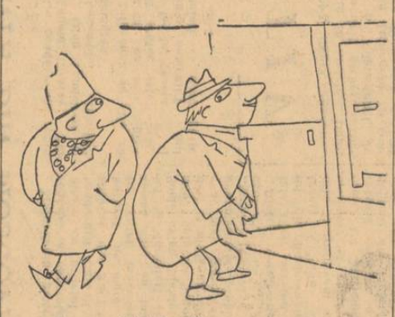

— Iarna frigider?!
— Da, ca să nu „topesc" banii...

V. TIMOC

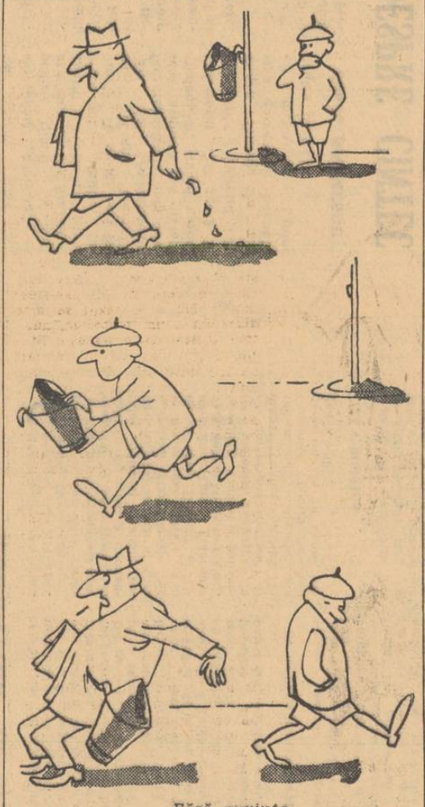

Fără cuvinte

L. LIVADARU

— Mereu ocupat, draga mea, ba cu una, ba cu alta...

REBUS

BATE...

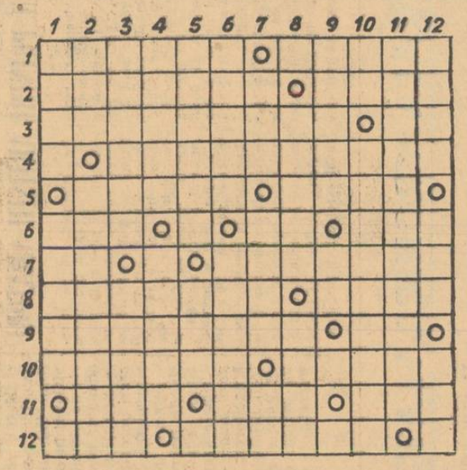

ORIZONTAL: 1) Cînd e de scris, bate! — Le bat boxerii! 2) Bate la ochi — Dacă n-avea A, bătea; așa, ajută la fermentat. 3) Clasic romîn al cărui eroi bat depeșe la București... la ministeri, la gazete — Deși opus, nu se bate totuși cap în cap cu altul! 4) Bătaie de cap pentru unii! 5) A publica — Nume feminin 6) Și un alt nume feminin! — Poftim! — Riu în U.R.S.S. 7) Nichel — Bătăi de proporții mari 8) Cînd se bate ziua cu noaptea — Bate, nu glumă! 9) Bate tactul — Nicolae Orescu 10) A bate... cu tunul — A nu se da bătut 11) Jumătate de clește — Bătut în cap! — O bătaie a ochiului și o jumătate de bătaie a inimii! 12) Duel neterminat — Melodie de muzică ușoară românească care a bătut toate recordurile de popularitate.

VERTICAL: 1) Or bate unul, or celălalt... Or e X! — Bate în piept 2) O bat unii-n piuă — Poet romîn, autorul versurilor „Și cînd propria ta viață singur n-o știi pe de rost / O să-și bată alții capul s-o pătrunză cum a fost? 3) Bat + ista = batista — Bătaia razelor lor dă lumină 4) Pantaloni țărănești — Culoare care uneori poate bate spre galben, alteori spre albastru 5) Păsări de oaltă de mărimea unui porumbel — Albine care bat drumurile... 6) Nume feminin — Fruct electric 7) E bătut numai dacă-i dublu! — Un pact bătăios — Pronume 8) E bătut mai ușor — Geamuri puțin sensibile la bătaia soarelui 9) A bate capul — A bate la început! 10) Notă muzicală — Bat spre... 11) Bat în pomi 12) Din cauza ei mănîncă bătaie sașa — Aceia — Începe cînd bate gongul.

N. CORNEA

DII CĂLUȚ!

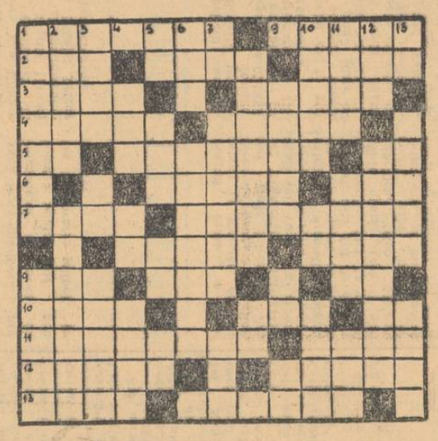

ORIZONTAL: 1) Merge numai pe cal — Slab ca o mîrțoagă (pl.) 2) Călări la sfîrșit — Copil (fig.) — Cal de rasă 3) Bumbac medicinal — „Călărețul fără cap" 4) Cu gust neplăcut — Calul de bătaie al poeților 5) Spre — Bidiviu — Nichel 6) I se măsoară capacitatea în cai putere — Grădină (reg.) 7) Capitală europeană în care se află celebrul grup statuar antic intitulat „Caii din Monte Cavallo" — Într-o cursă de obstacole pe hipodrom 8) Învățați — Solemn 9) Ecranul stelelor — Buni de călărit — A apare 10) Haciaturian, compozitor sovietic — Strunește calul — Aur 11) În careul de față e despre cai — Animal de pădure 12) Pantaloni rustici — Cetate cucerită cu un cal de lemn 13) Specii de cai — Cal de curse.

VERTICAL: 1) Soldat din armata călare — Nici cal, nici măgar 2) „Călărețul de..." balet de Glier — „Calul bălan" de Benatzky 3) Sîrmă subțire — Ființă — Lăsat la urmă 4) A lucra ogorul — Adrian Dumitru — Cal de..., mic pește cu capul asemănător cu al calului 5) Radu Popescu — Soldul calului (reg.) — Foc la sfîrșit — Toma Ionescu 6) Daniela alintată — Birjari (arh.) 7) Teo! — Cai pagi — Tras de unu sau doi cai 8) Învață caii să danseze — Hectar 9) Cîine slab (pl.) — Conjuncție — În trap 10) În spatele asinului — Tîrg! — Fruct de pădure 11) Călărași — Un cal nici alb nici negru (pl.) — Cal roib 12) Calapod — Cai cu năravuri 13) Ion Borcea — Cal tînăr, iute și frumos — Cal dobrogean.

N. MUNTEANU

UNU ȘI...

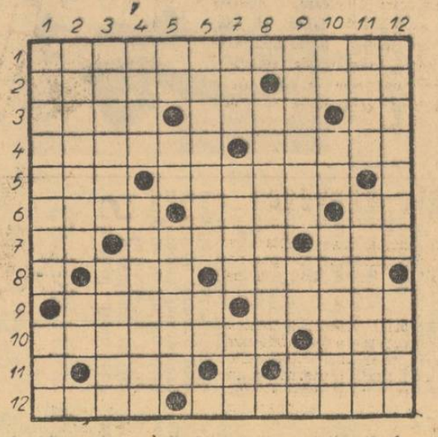

ORIZONTAL: 1) Unul și unul (fem. pl.) 2) Unul după altul — Unu 3) De la unu la zece (sing.) — „Haciaturian, autorul cunoscutelor balete: „Gayaneh" „Spartacus" etc. — Unu fără unu! 4) Unul tare! — Una fără conținut 5) Localitate în U.R.S.S. — Declin (fig.) 6) Unul care stă la ușă — „Unu" (pl.) — Conjuncție 7) Ultimele la prima! — Nu odată — Unii iuți de picior 8) Riu în U.R.S.S. — A lega unul de altul 9) Încep cu a-ntîia... și cei care învață aici 10) Pînă la unul (fem.) — Movilă de pămînt ce servea drept hotar 11) Comună în U.R.S.S. — Pom fructifer 12) Unul care știe multe — A recurge la „una mie — una tie".

VERTICAL: 1) Primul și întîiul — Nici unul (reg.) 2) Una care roșește ușor — Marginile unui con! 3) Un... u! — Nu unul 4) Insulă în Micronezia — Unul dintre cele patru puncte cardinale 5) Unică în final — Pană — Rebut 6) Prelucrate — Dinsa 7) Literă chirilică — Unul lîngă altul — Fructe la borcan 8) Unul ca altul 9) Unu, doi, trei... — Articol — Astfel 10) Începe la 1 ianuarie — Vocale — Nu poate fi decît unul singur 11) Unul mic — În ordine, unul peste altul 12) Cu una sau mai multe necunoscute — Un oarecare (pl.).

...DOI

ORIZONTAL: 1) Nu face nici două parale — Doi 2) Doimile între ele (masc.) — Prevăzută cu două mineci 3) A doua oară — Șase împărțit la doi! 4) Udări — Una și cu una fac două! 5) A lua parte — A doua lună 6) Cele două membre superioare la pasăre — ...și la om 7) Eugen Petrescu — Prefix pentru „amîndoi" — Primele două! 8) Riu în Olanda — Posezi — Fire 9) Cu două fețe — Localitate în Indonezia 10) Probă de iubire din două în două — Cu un „n" în mijloc, cuvînt la modă 11) A luat în arcă cîte două perechi din fiecare animal — De două ori 12) Cu doi poli — Două doimi.

VERTICAL: Nesiguranță pentru dublu exemplar — A rezolvat ghicitoarea sfinxului: „Cine merge dimineața în patru picioare, la prînz în două și seara în trei?" 2) Rezolvă în două secunde — Nu merg cîte doi... într-o mînă (sing) 3) În doi timpi și trei mișcări (fem) — În doi timpi... și patru timpi 4) Din două, una! — Consiliul de Ajutor Economic Reciproc 5) Omiteri — Nas, gît și urechi 6) Arabă — Capră minoră 7) Interjecție — Minjit (reg.) — Două din cuie! 8) Diminutiv masculin — Prefix pentru doi — Particulă arabă 9) Două din numere — Doime — Strimtoare în Marea Baltică 10) Dublă (pl.) — Lucrează cu aur 11) Ce două picături de apă 12) A doua notă — 1, 2, 3, 4 — Orășel în Suedia.

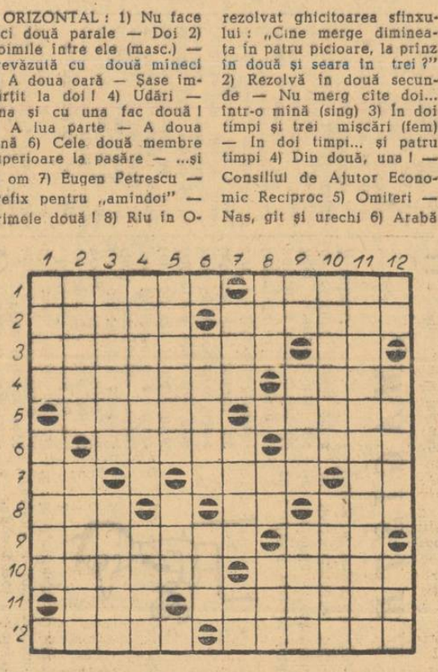

S. RADU

MICA BIBLIOTECĂ MAGAZIN

Ceva eroic

Un redactor al ziarului raional sosi pe șantier, la o brigadă de betoniști. Căuta pe șeful de echipă Prihodko.

— Am nevoie de ceva..., voia să spună „ceva deosebit", dar nu avu timpul să termine. Prihodko fu strigat altundeva. O mașină perforatoare se defectase. Prihodko își scoase mănușile groase și se puse pe lucru. Din cînd în cînd își vîra degetele înghețate în buzunare. Și curînd mașina începu să pîrîie din nou.

— La dispoziția dv., cu ce vă pot servi?

— Am nevoie de ceva...

Șeful de echipă fu iar strigat. Un cofraj de căptușire, sus de tot, da să se desprindă. Ținîndu-se de armătură, Prihodko se cățără cu iscusință pînă sub stăvilar și întări cu trudă cofrajul.

Apoi coborî, își șterse sudoarea de pe frunte și spuse:

— Cer scuze, așa dar ce spuneați că vă interesează?

Și iar nu se alese nimic din discuție.

Apăru un tînăr mînios și murdar, care raportă că una din grinzile externe nu se lasă trasă afară și că ghiventul s-a rupt. Prihodko puse mîna pe cheia franceză și spuse: „Viu imediat!" Ținut cu o curea de mijloc, el plută apoi la o mare înălțime. Departe, jos, sub el, Angara deslănțuită și întunecată răzbea din gheață într-o albie îngustă, curgînd greoi ca fierul topit. O oră întreagă rămase acolo sus Prihodko, suspendat în bătaia vîntului tăios. Apoi coborî și își mătură țurțuri de pe haină. Era însă o zi grea: trebui să dea o fugă pînă undeva, din cauza ventilatorului, apoi nu știu ce altceva trebui să fie mutat din loc; abia cu puțin înainte de pauză reuși el să se înapoieze la oaspete.

— Vă rog foarte mult să mă iertați, dar n-am avut un pic de timp liber. Acum însă vă stau la dispoziție.

— Am nevoie de ceva interesant, spuse acesta. Un eveniment. Ceva deosebit. Ne-ar trebui ceva eroic.

Șeful de echipă căzu pe gînduri, își frecă degetele crăpate și care îi erau atît de înghețate încît se înroșiseră și observă apoi, cu un ton de scuză:

— Adevărul adevărat: nu cunosc nimic, pe cuvîntul meu de onoare. La noi nu se întîmplă nimic deosebit. Vedeți, la noi totul e obișnuit. Încercați poate la brigada de alături.

Ziaristul își vîrî notesul în buzunar și se pregăti de plecare:

— Păi, da, alături... Acolo se prezintă lucrurile exact ca la voi. Și așa mi se întîmplă regulat. Ei, am plecat.

Două povestiri de ANATOLI PRISTAVKIN

Dragoste de-alungul Angarei

Vasul „Schmidt" navighează de la Irkuțk la Bratk. Pe bord, pe coridoarele strîmte și la comun, pretutindeni forfotă de oameni. Lîngă mine stă o femeie tînără: Nina. N-are nici un pic de bagaj cu ea, și asta e ciudat. Vasul lasă o panglică neagră de fum în urma lui. În față se deschide ținutul verde, ne lasă să trecem și se închide apoi după noi, de parcă nu ar exista fluviu. Angara însă, Angara cea bogată în ape, cea mare și sălbatecă, ne poartă înainte pe spinarea ei. Toți siberienii cunosc legenda de pe vremuri despre fata Baikalului celui încărunțit de bătrînețe, care s-a îndrăgostit de tînărul Ienisei și a fugit cu el. Și unul sau altul îți spune: „Ia privește-o ce grăbită e! Zorește spre el, spre Ienisei. Iubește. Și de-aia și ajunge pînă la el".

Vase și șlepuri vin către noi. Nina nu părăsește o clipă balustrada, privește încordat spre ele.

— Mă uit după bărbatul meu, mă lămurește. S-a angajat pe „Borodino", un mărfar. Contramaistru.

Și apoi povestește că a obținut o săptămînă de concediu și că a hotărît să se ducă la bărbatul ei. A așteptat o zi și o noapte sosirea vasului și acum se înapoiază. În Makarievo, unde vom sosi la noapte, o să coboare, ca să nu mai rîste, și o să-l aștepte acolo.

Rîde îngăduitor.

— Mereu mi se întîmplă așa. Cînd în sfîrșit l-am prins, trebuie să fac cale-ntoarsă. Că, vedeți, așa e dragostea pe la noi, de-a lungul Angarei.

Are un obraz prelung: ochii luminoși și blînzi. Nu e deloc agitată, încît mai că ai zice că nu suferă de cele ce i se întîmplă. Pare chiar că se ia o leacă în rîs.

— De un an sîntem împreună, istorisește ea. Eu lucrez într-un magazin. Pe cînd nu ne cunoșteam încă, obișnuia să vină în magazin. Se oprea la tejghea și se uita. Întreaga mea tură, pînă la pauza de închidere de la prînz. După un ceas era iar acolo. Rideau de mine — ditamai gălîganul și n-are pic de curaj. De aceea nici nu mi-a plăcut la început.

Nina rîde și își netezește părul. Apoi mi-a devenit soț, dar cu aceasta nu s-a schimbat mai nimic. Cînd are ziua liberă vine la magazin, pune coatele pe tejghea și se uită la mine. Acum însă fără pauză la prînz. Îi mai spun: Scoate o bănuță și du-te la cinema! Atunci pleacă și nu mai mă stingherește la lucru.

Se întunecă. Pînă la Makarievo mai sînt cîteva ore. Aproape de miezul nopții dă buzna pe trepte un fochist și strigă: Unde e cetățeana care caută vasul „Borodino"? Acu o să treacă pe lîngă noi.

Nina își aruncă paltonul pe spate și se repede pe punte. Fug după ea. Ceva negru alunecă pe lîngă noi, și se poate vedea cum cineva mișcă încoa și-ncolo un felinar.

— „Vo-lo-dia!" se strigă pe lîngă mine.

Trece un minut și apoi răsună înfundat dinspre matahala neagră: „Niiiina!"

Puțin după aceea totul a pierit. La Makarievo Nina debarcă. Cînd să coboare, ne spune:

— Am să aștept pînă s-o întoarce. Nu face nimic. Tot dau eu de el.

Navigăm mai departe. Și iar își urmează calea tînăra și voinica Angara.

Și îmi amintesc de cuvintele: „Ia priviți-o ce grăbită e! Zorește spre el, spre Ienisei. Iubește. Și de-aia și ajunge pînă la el".

ȘAH ȘAH

În „Cupa Magazin" se joacă șah de calitate

(Continuare din numărul trecut)

de Th. Ghițescu
maestru internațional

Iată acum și reversul medaliei. O partidă în care cei doi parteneri au „dezbătut" una dintre cele mai actuale probleme ale teoriei deschiderilor:

Alb: KLANG JEROME (București).
Negru: PAUL POPESCU (București).

1.e4, c5 2.Cf3, d6 3.d4, c:d4 4.C:d4, Cf6 5. Cc3, a6 6.Ng5 e6 7.f4, b5. Această variantă va purta fără îndoială în viitor numele marelui maestru sovietic Lev Polugaevski. *8.e5, d:e5 9.f:e5, Dc7 10.e:f6, De5+ 11.Ne2, D:g5 12.0-0, Ta7!* Aceasta este mutarea care face viabilă pentru negru toată varianta. *13.Cf3?* Un sacrificiu incorect: a 2 pioni după care albul nu obține nimic concret. Trebuia jucat 13.Dd3 Td7 14.Ce4.

Și acum:

ei 14... Dg6 15.De3, Nb7 16.Nf3 Dh6 17.D:h6, g:h6 18.Cb3 N:e4 19.N:e4, Nd6 cu avantaj pozițional pentru alb (Gligorici—Bhend Zürich 1959)

b) 14... De5 15.c3, Nb7 16.Dg3, D:g3 17.C:g3, Ce6 18.Cb3, g:f6 19.Ce4, Ne7 20.C:f6+, N:f6 21.T:f6, Re7 cu șanse egale Bagirov—Polugaevski Leningrad 1960. Se pare că cea mai bună linie de joc pentru alb a fost arătată în partida Zagorovsky-Polugaevsky (Campionatul pe echipe al R.S.F.S.R. 1959) în care s-a continuat *16.Nf3* (în loc de *16.Dg3*) *N:e4 17.N:e4, Nd6 18.Dh3!* (slab este *18.g3, g:f6 19. Rh1 Ne5 20.Td1 Rf8 21.T1e1 Dg5!* cu avantaj pentru negru). *18... D:e4 19.f:g7, Tg8 20.Te1, Dg6 21.C:e6, Te7 22.C:f8!* amenințînd mat la *e8!* Cam aceasta ar fi stadiul actual al teoriei în această variantă.

În partida s-a continuat: *13... D:f6 14.Ce4, D:b2 15.Cd6+, N:d6 16.D:d6 Cd7 17.Td1* și după *17... De5! 18.Td3, De7 19.Db4, Cf6 20. Cg5, De7 21.Dh4, h6 22.Ce4, C:e4 23. D:e4, 0-0 24.Tg3, f5* s-a ajuns la o poziție în care albul nu are compensațiile pentru materialul sacrificat. Partida s-a terminat de altfel cu victoria negrului la mutarea 36-a.

Din aceste cîteva exemple pe care le-am prezentat, se desprinde concluzia că majoritatea participanților la „CUPA MAGAZIN" au privit cu seriozitate concursul, luptînd, bineînțeles în măsura posibilităților și a cunoștințelor fiecăruia, cu multă dîrzenie și pasiune. Astfel, inițiativa organizării primului concurs prin corespondență (de proporții din țara noastră se justifică pe deplin, contribuind la popularizarea șahului de un nivel superior în masele largi ale cititorilor.

Partida circuit

1. e2-e4 (Nicolau), e7-e5 (Seimeanu)
2. Cg1-f3 (Troianescu), Cb8-c6 (Reicher)
3. Nf1-b5 (Urseanu), Nf8-c5 (Drimer)
4. c2-c3 (Braunștein), Cg8-f8 (Ghițescu)
5. 0-0 (Rotaru), 0-0 (Rădulescu)
6. d2-d4 (Nacht).

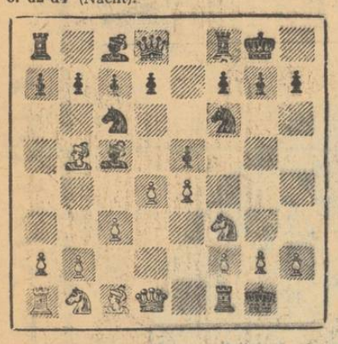

În poziția de mai sus, solicitat să efectueze mutarea, maestrul sportului CAROL PARTOȘ, a lucrat

6... Nc5-b6

pe care a însoțit-o de următorul comentariu:

„Această mutare este aproape forțată. Schimbul pe cîmpul d4 ar fi asigurat albului ocuparea centrului permițînd și dezvoltarea calului din b1 la c3. Prin retragerea nebunului negru la b6 se menține tensiunea în centru și pe diagonala a7-g1. Poziția nebunului pe b6 este tipică variantei clasice a apărării spaniole"

Surpriză la Olimpiada de la Varna

Alb: Uhlmann	Negru: Botvinnic
1. d4, Cf6	
2. c4, e6	
3. Cf3, b6	
4. Cc3, Nb7	
5. Ng5, h6	
6. Nh4, g5	
7. Ng3, Ch5	
8. e3, C:g3	
9. h:g3, Ng7	
10. Dc2, Cc6	
11. a3, De7	
12. 0-0-0, g4	
13. Ch4, a6	
14. Rb1, h5	
15. Ne2, Th6	
16. f3, 0-0-0	
17. d5, Ca7	
18. Ca4, g:f3	
19. g:f3, d6	
20. Cg2, Tdh8	
21. e4, Rb8	
22. Td3, Te8	
23. Te1, Nh8	
24. Dd2, Tg6	
25 g4, h:g4	26. f:g4, Ne5
	27. Tb3, Th8
	28. De3, Dg5
	29. C:b6!, D:e3
	30. Cd7 șah, Rc8
	31. C:e3, R:d7
	32. T:b7, Nd4
	33. Nd1, Nb6
	34. Na4 șah, Rc8
	35. Nc6, Th8
	36. Cc2, a5
	37. Tf1, C:e6
	38. d:e6, Tg7
	39. b4, a4
	40. e5 Tb3 șah
	41 Rc1, Td3
	42. Td1, T:d1 șah
	43. R:d1, Ng1
	44. e:d6, c:d6
	45. b5, Nc5
	46. Cb4, N:b4
	47 a:b4, T:g4
	48. h6 și Botvinnic a cedat.

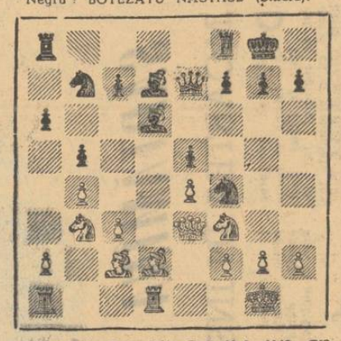

Alb: Rg1, De3 Td1, Ta1, Nc2, Nd2, Cf3, Cb3, pioni b2, g2, f2, e4, c3, b4, a2 15 piese. Negru Rg8, De7, Tf8, Ta8, Nd6, Nd7, Cf4, Cb7 și b7, g7, f7, e5, c7, b5, a5, 15 piese.

În poziția din diagramă negrul a continuat cu *17... a5 18.a3, Ta6!* O idee profundă și originală. Negrul intenționează să aducă acest turn pe flancul regelui pentru a sprijini în mod concret poziția ideală a calului din *f4. 19.Ce1, c5 20. C:a5 C:a5, 21 b:a5, c4!* Negrul joacă în continuare consecvent la ideea arătată mai sus și, în același timp, mobilizează și nebunul de cîmpuri negre pentru atacul la rege *22.a4, Nc5 23. Df3, Tb6!* Și albul a cedat deoarece împotriva amenințării Ng4 nu mai există apărări suficiente. O realizare cu care s-ar putea mîndri orice maestru!

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

Repetiție la Teatrul „C. Nottara" cu piesa „Prima zi de libertate", de Leon Kruskovski

LA PRIMA VIOARĂ, TINERETUL!

Se apropie zilele tradiționalului Concurs al tinerilor actori și regizori, inițiat în cinstea celei de-a XV-a aniversări a Republicii. De data aceasta își va spune cuvîntul tineretul! Regizorul Mihai Dimiu, scenografa Eugenia Bassa-Crișmaru și nouă din cei zece interpreți ai spectacolului cu piesa „Antigona și ceilalți" de scriitorul ceholsvac Peter Karvaș, pe care-l va prezenta în concurs Teatrul Muncitoresc C.F.R. Giulești, n-au împlinit încă vîrsta de 30 de ani. Numele interpreților sînt cunoscute: Arena Zahariade-Demetriad, Dana Comnea, Ion Vîlcu, Ștefan Bănică, Paul Ioachim, Sebastian Radovici, Alexandru Azoiței, Sabin Făgărășanu, Elisabeta Raicu. Pe palmaresul lor artistic s-au înscris diverse roluri, dar acum emoțiile premierei sînt mai mari decît altădată. Rolurile au o valorificare sensibil egală, dînd posibilitate fiecărui interpret să fie prima vioară a spectacolului, să dovedească în fața jurului întreaga gamă a posibilităților sale artistice. Pe scena Teatrului din Giulești, regizorul Mihai Dimiu pune la punct ultimele amănunte dinaintea premierei. Acțiunea, o transpunere pe plan contemporan a tragediei Antigonei, se desfășoară în anul 1944, într-un lagăr de concentrare nazist.

Pentru a putea reda cît mai veridic cumplita atmosferă a lagărelor fasciste de exterminare, regizorul, scenografa și actorii s-au pregătit timp îndelungat. Ei au vizionat în colectiv o serie de filme și au întreținut adevărat cenaclu literar — au citit și discutat lucrări apropiate de tematica piesei.

Într-un irezistibil sufluu de tinerețe și entuziasm se pun la punct ultimele preparative. Tinerii actori ai Teatrului Muncitoresc C.F.R.-Giulești așteaptă cu fireascâ emoție ziua cînd se va ridica cortina premierei...

S. M.

LA CE LUCREAZĂ COMPOZITORII NOȘTRI

Am vizitat, în continuarea anchetei noastre, pe cîțiva dintre compozitori, rugîndu-i să ne vorbească despre lucrările pe care le au în pregătire.

ZENO VANCEA : — Am să amintesc din compozițiile la care lucrez, pe cele care sînt într-un stadiu mai avansat. E vorba de un concertino pentru violoncel și orchestră și de cel de-al IV-lea cuartet de coarde.

FILARET BARBU : — Am terminat opereta „Tîrgul de fete" (din viața minerilor), pe un libret aparținînd lui Traian Iancu. Acum scriu o operetă într-un act pentru artiștii amatori intitulată „La clacă", continuînd-mi munca și la crearea dramei muzicale populare „Voica" (cu o temă din viața ciobanilor colectiviști din Banat).

THEODOR GRIGORIU : — Scriu muzica pentru filmele „Lupeni" care este aproape terminată și „Codin" (coproducție franco-română). Am totodată în lucru o odă închinată orașului meu natal (Galați). E o lucrare pentru cor și orchestră în care e descrisă frumusețea orașului renăscut și grandioasele sale perspective de viitor.

H. MĂLINEANU : — Am început lucrul pentru realizarea muzicii unui nou film romînesc. Prelucrez de asemenea mai multe bucăți ce vor fi lansate într-un apropiat concert de muzică ușoară.

RADU ȘERBAN : — Am compus muzica pentru filmul „Mocirla" și pentru filmul „A fost prietenul meu". Recent a apărut un disc cu patru piese noi : „Iubire, iubire", „Tu nu-mi ceri luna", „Tango sideral", „Da, da". Actualmente fac orchestrația unei opere-rete inspirată din viața studenților, avînd titlul provizoriu „O seară în București" (libretul de Eugen Mirea). În cinstea aniversării Republicii compun un „Cîntec pentru patrie".

Sandu NAUMESCU

SCURTE INSEMNĂRI DESPRE CINTEC

— CORESPONDENȚA DIN MOSCOVA —

Au fost, pe drept cuvînt, „zile ale cîntecului și muzicii de estradă". În fiecare zi, dimineața și seara, în sala Coloanelor, în sala „Ceaikovski", la clubul Universității „Lomonosov", și în alte cluburi au avut loc concerte de estradă prezentate de orchestra Radiodifuziunii sovietice, de orchestre conduse de renumiții Leonid Utiosov, Edi Rosner, Oleg Lundstrem și de Ansamblul „Drujba" din Leningrad.

Din totdeauna se știe că verificarea cea mai grea a unui cîntec este reacția publicului la interpretare : îl vor aminti ei oare peste ani și ani ?

Majoritatea pieselor prezentate la concertele organizate cu prilejul plenarei consiliului Uniunii Compozitorilor din R.S.F.S.R. s-au bucurat de mare succes. De altfel, muzicienii de seamă care au luat cuvîntul la dezbaterii (Hrenikov, Sostakovici, Blanter, Tulikov, Soloviov-Sedoi, Muradeli și alții) au discutat cu cea mai mare seriozitate neumărătele probleme ale „greului gen al muzicii., ușoare".

Dintre piesele noi ascultate zilele acestea, „Clopotul din Buchenwald", cîntecul lui Vano Muradeli este impresionant prin dramatismul și caracterul său eroic. Un participant la o recentă adunare a foștilor deținuți din lagărele fasciste îmi spunea că în clipa cînd sute de coriști au interpretat melodia aceasta puternică, în ochii oamenilor au apărut lacrimi.

Un alt cîntec s-a născut și s-a născut în lume datorită unui desen trimis de un copil sovietic la o expoziție din Moscova. Aliluri, de imaginea unei vile însorite era scris cu litere stîngace doar atît :

„Să fie soare / Să fie cer albastru / Să fie mama / Și să fiu și eu".

Cunoscutul compozitor sovietic Arcadii Ostrovski a împletit pe aceste cuvinte emoționante un cîntec melodios care într-adevăr pătrunde în inimi și emoționează. Tot lui Arcadii Ostrovski i se datorește cîntecul „Un om cu cîntec" de Vleerkovski și binecunoscutul cîntec al lui Kolmanovski, „Vor oare rușii război ?" și multe, multe altele. Auzindu-le, privindu-i pe cei care le execută, mi-am dat seama de mărele adevăr ce se ascunde într-un vechi cîntec al „regelui melodiei", regretatul Dunaevski :

„Și cîntecul ne ajută
Să construim și să trăim".

Al. STARK

LUMINILE RAMPEI

● UN FRUMOS spectacol de estradă a prezentat zilele trecute în sala Ateneului brigada artistică a Camerei de Comerț. Spectacolul s-a intitulat *„Toamna se numără bobocii"*, iar textele au fost scrise de Radu Tănase, N. Doljan și Aurel Son. Direcția de scenă a aparținut lui Radu Tănase.

● VALOROSUL regizor de german Erwin Piscator (coautor al unei cunoscute dramatizări a romanului lui Tolstoi „Război și pace"), intenționează să monteze pe scena unui teatru din Berlinul occidental puternica dramă „Robespierre" a lui Romain Rolland.

● DUPĂ SERIA concertelor date în Statele Unite ale Americii, orchestra simfonică a Filarmonicii de Stat din Leningrad își continuă în momentul de față turneul în Canada.

● FLAUTISTUL francez Jean-Pierre Rampal a fost recent solistul unui concert dat de orchestra radioteleviziunii bulgare, interpretînd concertul pentru flaut și orchestră de Jacques Ibert.

● TEATRUL de operă și balet „Taras Sevcenko" din Kiev a prezentat recent pe scena Palatului Congreselor de la Kremlin opera „Arsenal" de compozitorul ucrainean G. Maiborode. Noua lucrare muzicală, al cărui libret aparține poeților A. Malișko și A. Levada, evocă lupta glorioasă a proletariatului ucrainean din toamna anului 1917 pentru instaurarea puterii sovietice.

PORTATIV

● DE CURÎND, Teatrul Mare al U.R.S.S. a prezentat premiera operei „Falstaff" de Verdi. Spectacolul s-a bucurat de un real succes. Rolul principal a fost realizat de cunoscutul solist al Operei din Leningrad Ivan Petrov.

● CUNOSCUTUL pianist sovietic Evghenii Malinin a obținut un mare succes în cadrul concertelor pe care le-a dat de curînd în R. P. F. Iugoslavia.

● PRINTRE cei 6 laureați ai concursului internațional al pianiștilor Van Cliburn care s-a desfășurat în orașul Fort Worth (Texas) se numără și instrumentiștii sovietici Nikolai Petrov și Mihail Vostresenski.

● MAJORITATEA pieselor din filmul „Mocirla" și pentru filmul „A fost prietenul meu". Recent a apărut un disc cu patru piese noi : „Iubire, iubire", „Tu nu-mi ceri luna", „Tango sideral", „Da, da". Actualmente fac orchestrația unei opere-rete inspirată din viața studenților, avînd titlul provizoriu „O seară în București" (libretul de Eugen Mirea). În cinstea aniversării Republicii compun un „Cîntec pentru patrie".

Sandu NAUMESCU

AVANCRONICĂ MUZICALĂ

„SIMFONIA ÎN 3 PĂRȚI" de I. Stravinski, în primă audiție. V. Klimov, solist în Concertul de Sibelius. „MINIATURI" de W. Berger

Concertele din 8 și 9 decembrie ale Filarmonicii „George Enescu" prezintă o deosebită atractivitate prin componența programului și participarea, în calitate de solist a excelentului violonist sovietic Valerii Klimov, laureat al concursurilor internaționale de la Berlin (din cadrul celui de al 3-lea Festival al Tineretului), Paris („Jacques Thibaud") și Moscova („Ceaikovski"). Tînărul și eminentul violonist, cunoscut la noi din stagiunile trecute și distins cu concursul „UNESCO" radiodifuzat, va interpreta Concertul pentru vioară și orchestră, în re minor, de Jan Sibelius.

JAN SIBELIUS

Patriarh al muzicii din îndepărtata Finlandă, țara cu 1000 de lacuri și nenumărate legende, a trăit modest în orășelul Jarvempeia, din apropiere de Helsinki, într-o casă țărănească din piatră și birne, pe care singur și-a clădit-o. Într-o existență îndelungată, începută în anul 1865 și încheiată la vîrsta de 92 de ani (în 1957), acest artist cu adevărat național și-a pus talentul în slujba idealului de a înfăptui în muzicile forme tradiționale, simfonice și de cameră, spiritul muzicii și poeziei populare finlandeze. El a transpus în lumea sunetelor numeroase pagini ale epopeului nordic „Kalevala", creînd, pe baza lor, poeme simfonice și vocal-simfonice care au pătruns departe de mica sa patrie, dînd o nouă simfonii, a unei bogate creații programatice, Sibelius și, alături de el, întregul său popor, au avut o satisfacție de a constata cum cei mai mari dirijori și interpreți ai vremii au integrat în repertoriul lor creația unui muzician strîns legat de formele și forțele spirituale ale poporului finlandez. Într-adevăr, muzica lui Sibelius a fost impusă în prețuirea întregii omeniri de mari artiști ca Toscanini, Mahler, Walter, Furtwängler, Weingartner și Menuhin. Trăsăturile principalele tendințe și curente muzicale ale vremii, Jan Sibelius le-a fixat în un limbaj simfonic inrudit cu acela al lui Brahms și Ceaikovski, dar în care se simte prezența elementului melodic și ritmic popular. Violonist excelent în tinerețea sa, Sibelius și-a compus Concertul pentru vioară și orchestră cu o perfecță cunoaștere a resurselor expresive ale instrumentului. El a dat lucrării structura clasică a celor 3 părți. Concertul este străbătut, de la un capăt la altul, de o caldă expansiune melodică, axată pe ritmuri legate de jocurile populare ale hernicului popor din nordul Europei.

IN ACELEAȘI CONCERTE

vom asculta lucrarea „Miniaturi", pentru orchestră de coarde, de Wilhelm Berger. Autorul este un tînăr muzician și compozitor romîn, în permanentă și dinamică evoluție. După o perioadă de activitate ca violonist în prima orchestră simfonică a țării, Berger s-a afirmat ca animator al Cvartetului de coarde al Uniunii Compozitorilor, pentru ca după un timp să se dedice cu totul compoziției. Deși tînăr, Wilhelm Berger a abordat în creația sa forme muzicale, dînd temeinice dovezi de temperament creator și de stăpînire tehnică. El are la activul său 5 cvartete, un Concerto grosso pentru orchestră, numeroase lieduri, oratoriul „Ștefan Furtună" inspirat din trecutul de luptă al poporului nostru muncitor, vastă compoziție bazată pe un poem de George Dan și multe alte piese. Lucrarea „Miniaturi" este un triptic simfonic în care compozitorul tratează un material tematic inspirat de ritmurile și melodiile folclorului nostru național. Una din cele trei miniaturi, plasată la mijloc, se bazează pe formule melodice proprii folclorului nostre bătrînești. W. Berger utilizează cu îndeminare procedee polifonice.

IN PRIMA AUDIȚIE

Prezența în concertele menționate a unei prime audiții de muzică contemporană și anume a „Simfoniei în 3 părți" de I. Stravinski, întărește presti-

giul de interpret curajos, ce caută să-și primenească repertoriul, al dirijorului Mircea Basarab.

„Simfonia în 3 părți" de Igor Stravinski aduce la cunoștința publicului nostru larg una din ultimele creații ale celebrului compozitor. Personalitate puternică și fecundă, Stravinski s-a impus de mult pe primul plan al muzicii secolului XX. Protejat și multiform, în permanentă și adesea contradictorie transformare, stăpînind pînă la limitele virtuozității cele mai variate stiluri și procedee tehnice, îndrăznet inovator al limbajului orchestral, Stravinski rămîne, la anii săi înaintați, un artist vesnic în căutare de drumuri noi. Nu există gen sau formă muzicală în care acest discipol al lui Rimski-Korsakov să nu fi făcut să răsune o lume inedită de senzații, impresii și imagini. Începînd-și cariera cu o primă Simfonie în Mi bemol (compusă în anul 1906) Stravinski a revenit periodic la forma tradițională cultivată de marii clasici. Amintim apoi simfoniile acestui fecund autor de opere și balete : în anul 1920 el a dat la iveală „Simfonia pentru suflători" dedicată memoriei lui Debussy ; în 1930 are loc prima audiție a „Simfoniei Psalmilor" ; 10 ani mai tîrziu răsună „Simfonia în do" ; iar în 1945 maestrul trecut de 70 de ani creează „Simfonia în 3 părți" pe care o vom asculta în interpretarea orchestrei simfonice a Filarmonicii de stat.

Sintetizînd cele mai personale trăsături ale gîndirii compoziționale, „Simfonia în 3 părți" posedă forța eruptivă și elanul ritmic impetuos al primelor balete („Petrușka" și „Sărbătoarea primăverii"), alături de limitarea propsimi melodice și de originale combinații de timbruri orchestrale, pagini de seamă mediatație îmbinîndu-se cu frenezia ritmică, toate aceste elemente fiind organizate în structura formei clasice.

V. CRISTIAN

Noi filme artistice romînești

Studioul „București" pregătește cu febrilitate pe platourile de la Buftea și în modernele laboratoare și săli de montaje producțiile cinematografice ale anului 1962.

Unele filme sînt aproape terminate, gata de a fi prezentate spectatorilor. Dintre acestea citățm „Omul de lîngă tine", în regia lui Horea Popescu, film care prilejuiește reapariția pe ecran a lui Silviu Popovici. Cunoscută spectatorilor din filmul „Darclée", apreciata artistă va interpreta de data aceasta rolul unei tinere care părăsește Bucureștiul pentru a-și urma soțul pe un mare șantier. Împotrivirea bărbatului de a-și lăsa soția să muncească alături de el e gata să le distrugă căsnicia. Însă pînă la urmă, însăși viața îi arată soțului adevăratul drum al fericirii, acela de a nu împiedica de la îndeplinirea năzuințelor sale, femeia iubită.

Scriitorul și regizorul Francisc Munteanu a terminat filmul „Cerul n-are gratii".

Dar să părăsim laboratoarele și sălile de montaj, pentru a vizita platourile de filmare.

„Atențiune, motor, sunet !", se aude vocea regizorului Mircea Drăgan. A început turnarea ultimelor cadre ale filmului pe ecran lat „Lupeni 1929". Printre interpreții noștri se numără pe G. Calboreanu, Lica Gheorghiu, Ștefan Ciobotărașu, Colea Răutu, Liarion Ciobanu.

... Alt platou, alt film. Costumele ne fac să bănuim că acțiunea filmului cuprinde pagini de istorie și nu ne înșelăm. Este vorba de filmul „Tudor Vladimirescu", realizat în bună parte în cadrul natural al pădurilor și cîmpiilor noastre. Echipa de filmare s-a întors pentru turnarea ultimelor scene în studiourile de la Buftea. Realizat de regizorul Lucian Bratu, filmul cuprinde în distribuție pe George Vraca, Lica Gheorghiu, Al Giugaru, Toma Dimitriu, Geo Barton, Olga Tudorache. În rolul lui Tudor Vladimirescu apare actorul Emanoil Petruț.

Platoul 1... Platoul 2... Platoul 3... Pretutindeni sînt aprinse reflectoarele, pretutindeni, se aude comanda „Atențiune, motor !" Anul 1962 se apropie de sfîrșit. Studioul „București" este gata să primească noul an cu noi realizări artistice.

Sandu MARIAN

ECOURI

● *IN CURÎND regizorul Roberto Enrico va termina noul film „In inima vieții" închinat regretatului artist francez Gerard Philippe. Scenariul a fost realizat după trei povestiri ale lui Ambrose Bierce. Prezentarea pe ecran a vieții lui Gérard Philippe a fost făcută cu înverșunare văduvei dispărutului.*

● REALIZATORUL filmului „Ulița săracă", regizorul bulgar Hristo Piskov, a terminat luarea imaginilor în munții Rodope, în vederea realizării noului său film, *„Nu există moarte"*, după romanul tînărului scriitor Todor Manov.

● CUNOSCUTUL regizor american Nicholas Ray turnează în prezent un film care evocă un episod din timpul revoltei „boxerilor" din China, la începutul veacului nostru. Filmul se va intitula **„Cele 55 de zile de la Pekin".**

● **AL TREILEA FESTIVAL al filmelor pentru televiziune de la Monte Carlo este programat pentru începutul anului viitor, între 8 și 19 ianuarie.**

● **ÎN ITALIA a fost decernat premiul pentru cel mai bun actor comic al a. nului 1962. Majoritatea voturilor au fost obținute de actorul Alberto Sordi.**

● „DOUĂ COASTE ALE LUI ADAM" se va numi noul film polonez la care lucrează regizorul Janusz Morgenstern, după scenariul scris de Jozef Hen și J. Morgenstern. În rolurile celor două coaste ale lui Adam vor apare Ewa Wawrzon și Joanna Kostuśiewicz.

■ REGIZORUL polonez Leonard Buczkowski pregătește filmul „Mucoasa". a vînd ca interpreți printre alții pe Krystyna Sienkiewicz, cunoscută de la televiziune, poloneza și Mieczyslaw Kalenik, actor la Teatrul Național din Varșovia.

● **IA SAVINA, protagonista filmului sovietic „Doamna cu cățelul", va interpreta rolul principal din filmul „Păcătoasa", al regizorului F. Filipov, o ecranizare după romanul scriitorului N. Evdokimov. Filmul demască misticismul și fanatismul religios.**

● MARINA VLADY, popolara actriță franceză, interpretează în momentul de față rolul principal din filmul „Regina albinelor" al regizorului Marco Ferreri, autorul cunoscutului film spaniol „Cărucioral". Partenerul Marinei Vlady este actorul italian Ugo Tognezzi.

● *„DRUMURI și răscruci" este titlul unui nou film realizat în studioul „Gruzia-film" de regizorii E. Șengelai și T. Mielav, după scenariul scriitorului M. Eliozișvili. Este vorba de o poveste romantică a unui cioban de la munte Indrăgostit de o fată de la mare, pentru care își părăsește tinutul, părinții, prietenii... În rolurile principale : Spartak Bagașvili, Ariadna Șenjelaia, Imeda Kahiani și Gogi Kikadze.*

● „INFAMIA" se numește noul film al regizorului William Wyler, al cărui subiect este luat din viața unei școli de fete. Rolurile principale sînt interpretate de două mari actrițe, Shirley Mac Laine și Audrey Hepburn.

CHARLOT...

...Exact ! Fotografia noastră reprezintă pe Charlot ! Publicul bucureștean asistînd la spectacolul „Tănase și revista" pe care îl prezintă Teatrul Satiric Muzical „Constantin Tănase" are o plăcută surpriză văzînd la un moment dat apărînd pe scenă un autentic Charlot. Fizionomia, bastonul, gesturile, mersul, sînt toate ale marelui artist Charlie Chaplin. Ați înțeles, desigur, e vorba de Charlot în interpretarea unuia dintre artiștii noștri — în interpretarea lui Puiu Călinescu. El mi-a mărturisit că este încă din copilărie un neîntrecut admirator al lui Chaplin și că rolul acesta pe care l-a studiat temeinic îi procură mari satisfacții în carieră.

— Cu mulți ani în urmă, într-una din revistele de la „Cărăbuș" regretatul artist Constantin Tănase a apărut în Charlot. Acum, în spectacolul „Tănase și revista", întruchipînd acest personaj celebru, mă străduiesc să redau, pînă în cele mai mici amănuate, trăsăturile și caracteristicile bine cunoscute ale acestui minunat creator de gen, care este Chaplin, a încheiat Puiu Călinescu.

S. N.

SĂPTĂMÎNA PE ECRANE

„MOARTEA ÎN INSULA DE ZAHĂR"

Desfășurarea aventuroasă a intrigii se împletește în filmul realizat de regizorul Jiri Sequens cu o pronunțată tendință spre melodramă. Punctul de plecare al subiectului îl constituie intîlnirea medicului Trojan cu un bătrîn zlarist cehoslovac și cu fiica acestuia, Caterina, care pribegesc de mulți ani departe de patrie. Este abordată astfel problema existenței jalnice pe care emigrații sînt siliți să o ducă pe meleaguri străine.

Interesele unui influent om de afaceri din îndepărtata insulă de la tropice unde este situată acțiunea, vin în contradicție cu dorin-

ța Caterinei de a se repatria, dorință stimulată de apariția doctorului, exponent al noii Cehoslovacii socialiste. Conflictul care se declanșează include numeroase momente „tari", în fruntări de efect și urmăriri. Latura spectaculoasă, accentuată de ambianța exotică a actiunii, precumpănește în film, care, sub raportul analizei caracterelor este oarecum deficitar. Cu toate acestea, buna stăpînire a resurselor cinemascopului de către regizor este vădită mai ales în descrierea mediului, făcută cu grijă pentru autenticitatea detaliilor.

Fără să impună atenții mari creații actoricești, filmul e servit de o echipă omogenă de interpreți, dintre care reținem pe protagoniștii Jiri Vala (Trojan) și Marie Tomasova (Caterina).

Mihail LUPU

„HAMLET"

Transpunerea pe ecran a capodoperei shakespeariene a fost realizată de Laurence Olivier

cu profund respect față de valorile teatrului, cu pătrunzătoare înțelegere a sensurilor tragediei. Fără să fie pur și simplu un spectacol de teatru filmat, „Hamlet" reprezintă, dimpotrivă, un exemplu privind modul în care o operă dramatică poate fi „tradusă" în limbaj cinematografic, păstrîndu-i-se intacte virtuțile. Așa cum l-a văzut și l-a întruchipat Laurence Olivier, el aduce pe ecran tot zbuciumul, spiritul meditativ, setea de adevăr și dreptate ale nefericitului prinț danez, devenit nemuritor grație lui Shakespeare.

Un film care trebuie văzut și revăzut !

M. L.

„MAGISTRATUL"

Un simplu fapt judiciar amplu romanțat — punerea unui somer sub acuzație de crimă — prilejuiește reputatului cineast italian Luigi Zampa

violenta confruntare a aparențelor cu esența brutală a unei lumi de jungă, ceea ce constituie substanța atît de prețioasă a acestui film. Refuzînd obișnuitul limbaj comun, Zampa spune pe nume — atît în episoade cît și prin dialog — tuturor mentalităților și apucăturilor tipice burgheze, stabilind prin intermediul lor și al personajelor ce le profesează un strict raport de cauzalitate între societatea nedreaptă care împinge pe unii oameni fie la decădere morală, fie la acte fatale și faptul judiciar ca atare. Este, așadar, un film de cercetare psihologică a unor tipuri sociale, în tradiția binecunoscutului a neorealismului. Urmărită pe două planuri — ancheta în cazul somerului Orlando se desfășoară paralel cu destrămarea morală a familiei funcționarului Bonelli — acțiunea se complică uneori peste posibilitățile unui singur film de a mai investiga anumite dinamica fiecărui caracter în parte. Elocvent rămîne portretul Clarei Bonelli, interpretată admirabil de Jacqueline Sassard, o victimă prematură a mediului mic burghez în care a crescut și a pătrunjilor ce fac din ea pionul unui joc de interese financiare egoiste. În alte roluri, José Saurez (Morandi), Massimo Serato (Ugo), Geronimo Meynier (Pierino Lucchi) și Claudia Cardinale (logodnica lui Orlando) creează, cu detalii minime de caracter, tipuri viabile, expresive, convingătoare

Sorin ROIBU

„FATA CU CARE AM FOST PRIETEN"

Amintește prea mult, prin identitatea situațiilor, acest „Fata cu care am fost prieten", de o altă producție sovietică, excelentul „Copilul și orașul". Încercînd explorarea psihologiei copiilor aflați în pragul adolescenței, procesul de formare a caracterului lor, regizorul N. Lebedev reușește să sublinieze răspunderea părinților și a școlii în educarea tinerei generații în spiritul moralei comuniste. E cu deosebire reușită scena dialogului dintre Nadejda — dezamăgită de lașitatea colegului ei de clasă, Fedia — și tatăl ei, înțelept și plin de tact. Dar nu tot filmul abundă în asemenea scene. Rezolvarea unor situații dramatice — exopic Zampa spune pe nume — atît în episoade cît și prin dialog — tuturor mentalităților și apucăturilor tipice burgheze, stabilind prin intermediul lor și al personajelor ce le profesează un strict raport de cauzalitate între societatea nedreaptă care împinge pe unii oameni fie la decădere morală, fie la acte fatale și faptul judiciar ca atare. Este,

Doi actori-copii foarte buni, interpreții Nadejdei și al lui Fedia, vădesc talentul regizorului în îndrumarea jocului copiilor în fața aparatului de filmat.

I. DELEANU

„AM FOST FIUL LUI" de Nicola Rusev

la Teatrul C. Nottara

Colectivul Teatrului C. Nottara a ajuns în cea de a patra premieră a acestei stagiuni (fără a număra comedia Patru sub un coperiș, a cărei premieră a avut loc chiar înainte de deschiderea stagiunii, dînd dovadă incontestabilă de hărnicie, metodă și bună organizare a muncii. Nu se prezintă astfel o operă a dramaturgiei bulgare, și în curînd, ni se va prezenta una a dramaturgiei poloneze.

E o tendință excelentă, pe care am vrea să o vedem continuată consecvent, chiar dacă, într-un caz sau altul, opera aleasă n-ar fi dintre cele mai reprezentative pentru dramaturgia respectivă. Așa cum se întîmplă, de pildă, cu drama lui Nicola Rusev, dramaturg fără îndoială dotat, dar care cîteodată, (autorul a împlinit treizeci de ani) se răsfrînge încă asupra operei sale, ca stîngăcie și lipsă de experiență.

În primul rînd, însă, și desigur că acesta nu e un defect, tînărul autorului se manifestă în preocuparea sa pentru problematica raporturilor cu familia, cu părinții, în frămîntările sale de fiu, în punctul de vedere foarte prezent de-a lungul întregii drame, al copilului care caută să pună de acord sentimentele instinctive, firești și luminoase față de părinți, cu constatările și judecățile morale pe care conștiința și educația socială i le insuflă, în pragul tinereții. Tînărul student, apoi inginer geolog Kiril, este eroul principal al dramei, și drama lui constă în clocirea dintre sentimentele filiale, totdeauna înclinate spre o idealizare a imaginei părinților, și comandamentele conștiinței care îl obligă să recunoască lucid că tatăl său este un om josnic, necinstit, infractor, atît din punctul de vedere al vieții de familie, cît și al vieții cetățenești, la toate regulile morale ale societății noi, socialiste. Pentru a ajunge la această gravă, dureroasă concluzie, fiul este obligat să treacă printr-o încercare poate și mai dureroasă, aceea de a-și dezaproba și condamna pe nedrept mama. Ea e o femeie bună și cinstită, a cărui soartă, de-a-și sacrifica viața, din dragoste pentru copii, iubită un soț nedemn, a fost soarta multor femei în familiile burgheză. Acum, ajunsă apropape de pragul bătrîneții, și descoperind noi dovezi de infamie ale soțului său, femeia dă, în sfîrșit ascultare glasului inimii și al adevăratei iubiri, și urmează pe un bărbat demn de ea, pe comunistul, tot geolog, Vasil, omul care aduce, în această tristă familie, soluția unică și luminoasă a unei noi vieți. Fiul, inclinat spre un purism rigid, caracteristic tuturor adolescenților cînd e vorba de mama lor, ajunge astfel să dușmănească și pe omul care dă glas moralei noi, luînd partea tatălui nedemn și rămînînd alături de el. Înțelegerea adevărului va veni, pentru tînărul Kiril, peste cîțiva ani, cînd, printr-o serie de coincidențe cam fabricate, se va găsi împreună cu tatăl său și cu adversarul ambilor ca lucrători ai unei exploatări petrolifere, undeva în crețerii munților, în timpul unui amarnic viscol, care amenință funcționarea sondelor, și chiar viețile oamenilor. Cu această ocazie, Evghenî, tatăl lui Kiril, se va dovedi și sabotor și aproape ucigaș, luînd în care iluzia că descoperi în toată infamia, îl va elimina din afacerile sale și va frage lecția adevăratei morale a sentimentelor.

După cum se vede, drama conține o problemă foarte interesantă, tratată ascuțit, și cu o îndrăzneală — aceea de a arunca asupra personajului pozitiv, comunistul Vasil, o lumină aparentă a unui seducător ușuratic — care trebuie luată în considerație pentru deznodămîntul autorului de a-și zugrăvi eroii în atitudine totdeauna umană, în acte omenești, curente, al căror adevărat conținut e determinat numai de valoarea conștiinței umane care le comandă. La o cească trebuie adăugat că Rusev posedă, sub raportul zugrăvirii elanurilor sufletești, un tipism proaspăt autentic, care introduce în structura personajelor sale un filon deosebit. Totuși, din punctul de vedere dramatic, autorul complică excesiv, și inutil, intr-una singură a unei drame psihologic-morale cu drama umuitoasă, aproape eroică, a sondorilor izolați în viscol, în lupta cu foamea, frigul și lupii, lupte în pentru conservarea sondei și menținerea productivei, face ca ambele linii să sufere de confuzii, de soluții de continuitate, de amestec neorganic, cu efect imediat asupra forței conflictului și asupra adîncirii frămîntărilor sufletești ale eroilor. Pe de altă parte, tînărul dramaturg bulgar nu opune nici o rezistență tehnicii cinematografice a „secvențelor" cu simplicitățile acțiuni. lor și a alternării timpuri. lor, ceea ce, desigur, atrage un spor considerabil de ideal de semplinite, de sugestii embrionare, în general, de confuzie...

Sarcina cel cu a pus în scenă acest text nu se anunța prin toate aspectele, destul de dificilă, și regizoarei Sanda Manu nu i se poate reproșa nu a pus mai multă ordine în această complicație, uneori apropape inextricabilă, cu împărțirea primului plan al scenei, în două colțuri, reprezentînd coordonatele spațiale, plus planul de fond reprezentînd coordonata temporală. I se poate reproșa însă concepția greșită a relieffării personajelor, care a dat proporții secundare, și chiar minimale, lui Kiril, rolul principal inițiatorul în schimb în mod exagerat chipul absolut figurativ al Datinei, cărui precedentului, unilateralizînd rolul mamei, și alimentînd în atitudini și afirmări pur exterioare rolul comunistului Vasil. Cu o asemenea falsă distribuție de accente, confuzia s-a mutat din acțiune, chiar în idee, greșală care nu este cuprinsă în text, iar spectatorul a înțeles numai parțial intențiile autorului. La aceasta mai trebuie adăugate tonalitatea fals-dramatică a scenelor din sonda înzăpezită (cu gesticulațiile inutilă și zgomotoasă), și atmosfera rapace a scenelor dintre Elena și Vasil, deosebit de agasantă.

Mircea Anghelescu nu a izbutit, din cauza concepției regizorale, să ocupe centrul dramei, a jucat mereu în margine, deși cu momente bune, autentice, dar repede întrerupte. Aurel Rogalschi a interpretat rolul lui Vasil, cu autoritatea și cu forța unei înalte categorii dramatice, dove. dind încă odată că nu este utilizat, nici atît de des pe cît merită, nici la nivelul și în genul care îi sînt specifice. Geo Malcan, sortit, prin cine știe ce întîmplare, să nu încarneze decît pe negativi, s-a achitat bine și de data aceasta. Interpretînd rolul tatălui burghez și al cetățeanului dușmănos, cu fermitatea și tehnica lui, bine cunoscute. Într-un rol de dramatism pitoresc, care nu are prea mare determinare în acțiune și conflict, dar reprezintă o încercare originală a autorului, Sergiu Dumitrescu a realizat un savant și ajrăgător amestec de amără. ciune, ironie și critică tăioasă. În rolul Elenei, nu ne putem mulțumi cu imobilitatea și inexpresivitatea Dinei Mihăicea, dar credem că e drept ca, măcar pe jumătate, să le trecem în seama regiei. Cristina Tacoi, în rolul tinerei Dăfina, nu a izbutit să emoționeze dar... nici nu avea cu ce. Din masa numeroaselor roluri secundare a muncitorilor sondori s-au deosebit, în primul rînd, Lucian Dinu și Ludovic Antal, apoi Ion Dămian, Enache Manea și Constantin Guriță.

Radu POPESCU

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Magazin

In curînd
ALMANAHUL MAGAZIN 1963

Proletari din toate țările, uniți-vă!

ANUL VI — Nr. 272 • Sîmbătă 22 decembrie 1962 • 8 pagini — 1,50 lei

Artistul poporului Costache Antoniu, artistul emerit Niki Atanasiu și scriitorul Mihail Davidoglu, în mijlocul artiștilor amatori de la căminul cultural Vaideeni-Horezu, regiunea Argeș

Scenă din spectacolul „Neamurile", de Teofil Bușecan, prezentat de ansamblul căminului cultural Gligorești, regiunea Cluj.

Aspect din montajul literar-muzical „Pe un picior de plai" de George Cristea Nicolescu, prezentat de căminul cultural Vaideeni-Horezu

DIN SUMAR:

- ȘTIINȚA ȘI VIAȚA
- SPECTACOLUL
- MICA BIBLIOTECĂ „MAGAZIN" „CALUL SI MOARTEA" Povestire de Vercors
- AVANCRONICĂ MUZICALĂ
- DE TOATE — PENTRU TOȚI

Sîmbătă 29 decembrie va apare numărul nostru special cu prilejul celei de a 15-a aniversări a Republicii și a Anului Nou

16 PAGINI ÎN 3 CULORI

Doi tineri constructori ai șantierelor navale de la Turnu Severin, Ion Ciulcă și Constantin Florescu, studiind planul unui vinci de ancoră

CONSTRUCTORI MARI ȘI MICI LA TURNU SEVERIN

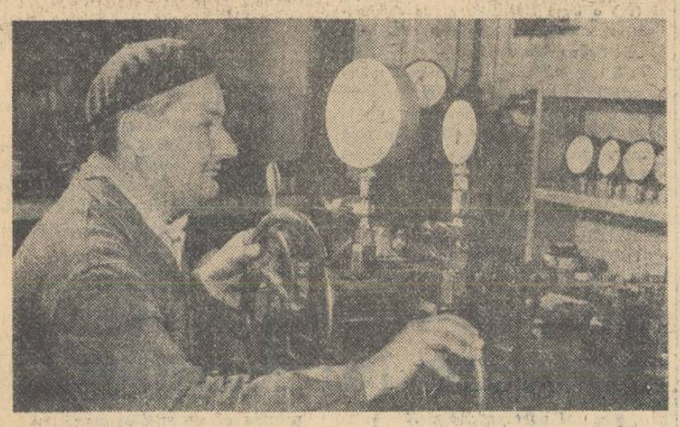

Mihai Anghelescu, de la sectorul III al uzinelor mecanice din Turnu-Severin

Cînd se vorbește de Turnu Severin gîndul zboară de obicei la cunoscutele monumente istorice, la portul dunărean de aici, la constructorii navali sau la cei de vagoane, binecunoscuți în întreaga țară. Lăsînd pentru altă dată monumentele istorice și șantierele navale, ne-am îndreptat către casa rezervată purtătorilor de cravate roșii.

În primul rînd i-am vizitat pe constructorii de avioane și vapoare în miniatură de la cercul de aero și navomodele. Sub îndrumarea maistrului, ei construiesc aici nave de toate tipurile, de la bărci și vase cu pînze, pînă la cele mai moderne motonave, șlepuri și cargouri. Micii constructori de la Casa pionierilor alcătuiesc, deocamdată, doar liliputanele machete ale unor vase adevărate. Cu alte cuvinte fac pentru prima oară cunoștință cu un domeniu de muncă pe care

Ion BECHERU
Fotografii: Emil TRIFAN

• *(Continuare în pag. 3-a)*

LA PAS PRIN BUCUREȘTI

ORĂȘELUL ACOPERIT DE LA OBOR

Frig — și vă gîndiți poate, cărpe o temperatură ca asta nu e prea nimerit să vă invităm la o plimbare — și încă, la pas — prin București. Aveți dreptate! Tocmai de aceea vom străbate de data aceasta un orășel... acoperit. E drept, nu s-a acoperit anume pentru noi — faptul s-a petrecut cu ani în urmă. Dar deși e acoperit, contravenind principalelor reguli de existență citadină — cel puțin pînă în momentul de față — el este un orășel adevărat: cu o populație a lui, mare și gălăgioasă, cu o viață proprie și specifică, cu magazine multe și diverse, cu iluminație modernă de neon, cu o faună și o floră care amintesc de legendara arcă a lui Noe, cu mijloace de

Pia RĂDULESCU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

„CUM I-AM CUNOSCUT"

AMINTIRI DESPRE IOAN SLAVICI

de I. Peltz

Să tot fie, de atunci, patruzeci de ani și mai bine.

Zurgălăii dimineții de cireșar sunau deasupra cetății stîrnind zburătoarele gureșe la vechiul și mereu nou lor joc prin văzduhul muiat în miresme. Vechiul București era plin de contraste, ca de altminteri țara de ieri, toată.

Cafenele debordînd de o lume trîndavă, cerșetori orbi și ciungi în ușa bisericilor, trăsuri și automobile gonind spre șosea, amestec de dramă și comedie.

Mă îndreptam spre redacția ziarelor de pe vremuri „Adevărul" și „Dimineața". Prea proaspătă și prea luminoasă zi, îmi spuneam, ca să mai urc în tramvaiul cu cai — „celebrele" tramvaie cu cai de pe vremuri — și să mă înghesui pînă la o stație centrală. Și am luat-o, apostolește, pe jos.

Ajuns în fața bisericii Sf. Gheorghe, întîlnesc pe scriitorul Camil Petrescu. Se înapoiase de curînd de pe front (e vorba bineînțeles de primul război mondial) și purta încă uniforma de sublocotenent. (Pe autorul „Sufletelor tari" îl cunoscusem cu puțin timp înainte, în redacția ziarului „Scena").

Camil Petrescu însoțea pe un bărbat gras (cap de turc bine hrănit) cu o lulea stinsă în gură. În mijlocul lor pășea un bătrîn cu fața brăzdată și cu o privire obosită. (Unde l-am mai văzut pe bătrîn, mă întrebam, furios că memoria îmi juca o festă).

Era, într-adevăr, obosit, dar în pofida tinutei lui de ins frămîntat lăuntric, omul mi-a impus din capul locului.

Camil Petrescu și D. Karnabatt — acesta era grăsanul cu cap de turc — i-au cerut îngăduința să-i fiu prezentat.

Și așa l-am cunoscut pe *Ioan Slavici*.

• *(Continuare în pag. 4-a)*

Bienala artiștilor amatori

Aspecte din ultimele zile

Ultimele zile ale festivalului n-au fost mai puțin aplaudate decît primele. Și dacă n-a fost altfel, meritul este neîndoios al artiștilor amatori care au știut să alunge oboseala și să mențină permanent mercurul din termometrul entuziasmului la un grad foarte ridicat.

Actori - scenografi

Unul e din Pitești și îl cheamă Valeriu Dobrin. Celălalt din Huși și îl cheamă Gelu Bostan. Amîndoi fac parte din echipele de teatru ale caselor de cultură din Pitești și respectiv din Huși. Amîndoi s-au prezentat în finala festivalului bienal „I. L. Caragiale" în dublă calitate de actori și scenografi. Valeriu Dobrin a jucat pe Piotr din „Micii burghezi" de M. Gorki și a realizat adecvat și de aceea sugestiv decorul spectacolului pe care cei din Pitești l-au prezentat pe scena Teatrului C.C.S. Iar Gelu Bostan l-a jucat pe Buzdurică din „Îndrăzneala" de Gh. Vlad și a realizat decorul aceleiași piese prezentată și ea în finală. Și unul și celălalt s-au dovedit excelenți interpreți, plin de bun gust și talent, scenografi. Ceea ce trebuie să recunoaștem, este un lu-

Mariana PÎRVULESCU și Liana MAXY

• *(Continuare în pag. 3-a)*

AM VĂZUT PENTRU DV.

Însemnările unui regizor de film

De fiecare dată cînd pornesc la realizarea unui film nou, mă gîndesc cu emoție că prin obiectivul aparatului de filmat privesc, de fapt, sute de mii, milioane de spectatori.

Cadru după cadru ia naștere un film. Pe ecran un cadru durează cîteva secunde. Dar cît este de greu uneori să găsești și să filmezi imaginea cea mai potrivită, cea mai interesantă.

Răsfoiesc însemnările mele făcute cu prilejul realizării mai multor filme — „Grigorescu", „Cetatea Histria", „Uciderea pruncilor", „Din trecutul pămîntului", „Lacul cu nuferi", „Mărturii despre Enescu", „Printre pelicani". Regăsesc în ele căutările noastre întru surprinderea imaginilor celor mai grăitoare, celor mai expresive

Ion BOSTAN

• *(Continuare în pag. 4-a)*

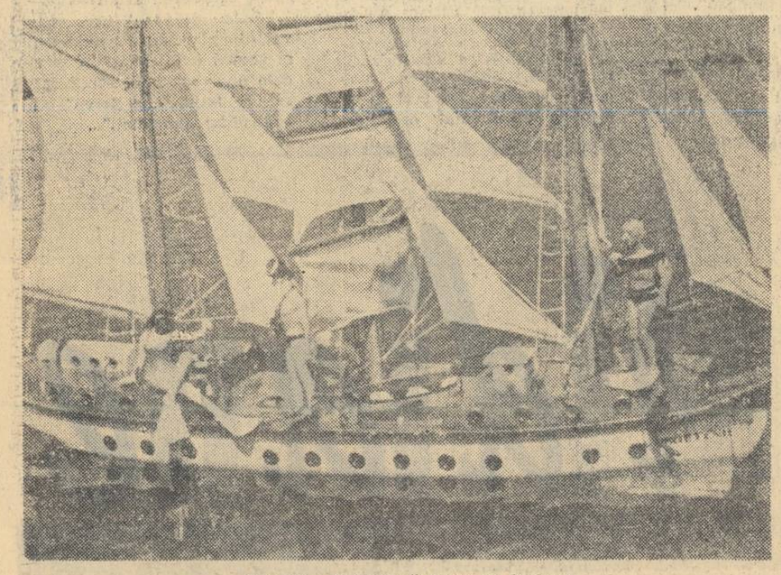

Corabia „Prietenie" pornește în larg

ÎN ÎNTÎMPINAREA LUI 1963

— ÎN PAGINA 6-A —

DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI

PEREȚII palatului culturii din Komsomolsk pe Amur, vor fi împodobiți cu două triptice de mozaic cu o suprafață de 150 metri pătrați. Pictorul Nikolai Dobilkin a lucrat timp de șase ani la schițele acestei opere monumentale. Asemenea triptice de mozaic nu au fost realizate pînă acum de pictorii sovietici. Este interesant că această operă de artă, închinată tineretului, se realizează tocmai la Komsomolsk pe Amur, oraș construit de comsomoliști în deceniul al IV-lea al secolului nostru.

●

RECENT s-au împlinit 160 de ani de la fondarea Muzeului Național ungar. Rarităților expuse la acest muzeu, unde se păstrează în prezent aproape 700.000 de obiecte, adică de șase ori mai multe decît în primii ani, trezesc interesul specialiștilor din lumea întreagă. Bogatul material al muzeului a fost repartizat în cinci mari instituții: Muzeul de științe naturale, de etnografie, de arte-plastice, Galeria Națională și Biblioteca Szechenyi.

●

IN ULTIMII doi ani, producția de frigidere a crescut în Uniunea Sovietică de două ori. Un frigider se produce în prezent în mai puțin de două minute.

●

LA CASA ACTORULUI din Moscova s-a deschis cea mai mare expoziție de desene ale lui Serghei Eisenstein (peste 300 de piese), cuprinzînd desene satirice, schițe de decoruri teatrale, schițe pentru secvențe cinematografice, îndeosebi pentru seria a treia a filmului „Ivan cel Groaznic", nerealizată.

●

CÎNTECUL „păsării iubirii" — tradiția indienilor socotește că îl face iericit pentru toată viața pe acela care îl aude — a fost înregistrat de către un specialist brazilian. De peste 20 de ani, ornitologul Johan Dalgas s-a străduit să înregistreze viersul acestei păsări extrem de sălbatice. Datorită unui microfon special, a izbutit să-și realizeze visul în decursul unei expediții pline de peripeții.

●

CÎND S-A PRONUNȚAT divorțul, William Schneck din Alabama a scos un suspin de ușurare. Soția sa, Elisabeth, cu care trăise timp de 23 ani, îl adusese la disperare din cauza debitului ei verbal. „Nu mai puteam suporta — a declarat acesta în fața instanței. Elisabeth vorbea tot timpul. Și noaptea mă trezea din somn ca să-mi povestească diferite nimicuri. Într-o zi a bătut 10 km. pînă la un șantier unde lucram, pentru a-mi istorisi ceva". În schimb, soția s-a plîns în fața judecătorului că soțul ei nu scotea niciodată o vorbă.

●

„SPARKIE", cel mai bogat și cel mai guraliv papagal din Anglia, s-a stins din viață la vîrsta de opt ani. Acest papagal a cîștigat în 1958 concursul de elocință, organizat de societatea de radiodifuziune britanică, la care au luat parte 3 000 de păsări de toate speciile. Devenit o vedetă a discului și televiziunii, unde prezenta grăuntele pentru păsările de casă, Sparkie avea nu mai puțin de 1 000 de lire sterline în contul său de la bancă. Papagalul năzdrăvan recita opt poeme dintr-o singură suflare.

●

ÎN ITALIA, unde șomajul a atins proporții de masă, cerșetoria e în floare. „Marele Bruno", unul din „regii cerșetorilor" italieni, dispune de un birou special la Padova, are la dispoziție 15 automobile și un mare număr de „colaboratori" bine pregătiți. „Colaboratorii" primesc îmbrăcăminte specială — tot felul de vechituri și zdrențe, și un salariu frumos, cerîndu-li-se în schimb să facă pe orbii și pe șchiopii. Organizațiile cerșetorilor dispun de „instituții" proprii de „învățămînt" unde „colaboratorii" urmează cursurile timp de o lună și își fac „practica" pe străzile Romei. Fiecare automobil cu cerșetori ai „Marelui Bruno" care părăsește Padova îi aduce zilnic un profit de 20.000 lire. Un „business" cu adevărat înfloritor.

●

ÎN CARIERA de piatră din apropierea localității Bukova, situată în sud-vestul Slovaciei, s-au descoperit monezi de dimensiuni neobișnuit de mari. Specialiștii numismați consideră că aceste monezi circulau în a doua jumătate a secolului al XVI-lea. Este vorba de taleri de argint saxoni, olandezi și maghiari. Noua descoperire confirmă presupunerea că în evul mediu trecea prin acest raion calea comercială foarte mult folosită, denumită „Via Bohemica".

Pe urmele lui „MARTE 1"

Au trecut mai bine de 6 săptămîni de la lansarea cu succes în Uniunea Sovietică a stației automate interplanetare Marte-1. Data de 1 noiembrie 1962, cînd a fost lansat acest veritabil laborator cosmic în greutate de 893,5 kg., s-a înscris în istoria cosmonauticii ca ziua lansării primei stații interplanetare spre o planetă exterioară (mai depărtată de Soare decît Pămîntul).

Condițiile speciale ale zborului, au necesitat ca lansarea lui Marte-1 să se facă cu o etapă intermediară. Mai întîi a fost plasat pe o orbită circumterestră un satelit artificial greu al Pămîntului, la o altitudine în jur de 300 km.; de pe bordul său s-a desprins, la o comandă dată de pe Pămînt, racheta cosmică propriu-zisă, purtătoare a stației. Aceasta a atins o viteză maximă de circa 4 km. sec. la care se adaugă cei aproximativ 8 km./sec. ai satelitului. Astfel, viteza rachetei în raport cu Pămîntul a fost de peste 12 km/sec., suficient de mare pentru ca racheta să scape din sfera de atracție a Pămîntului.

În finalul lansării, stația automată interplanetară s-a desprins de racheta sa. Cele două corpuri, mișcîndu-se la mică distanță unul de altul, s-au înscris pe o vastă orbită de transfer (de la orbita Pămîntului la cea a lui Marte), al cărei caracter este acela de orbită eliptică în jurul Soarelui.

Pe drumul urmat, stația va trebui să treacă în imediata vecinătate a planetei Marte, în prima jumătate a lunii iunie 1963. Mișcîndu-se mai repede decît Marte, stația va prinde planeta din urmă, după care o va depăși, începînd să se apropie din nou de orbita Pămîntului.

Trebuie să avem în vedere, mai întîi, faptul că Marte, în cele mai bune condiții, nu se apropie de noi la mai puțin de 56.500.000 km.; de asemenea, arcul de orbită parcurs de stație de la Pămînt la Marte, reprezintă circa 440.000,000 km. De aici necesitatea ca în lansare să nu fie admisă o eroare de nici un minut de arc a direcției, iar în viteză nici 0,3 m.; astfel de erori ar duce la devieri de zeci de mii de kilometri!

Vom mai aminti ceva. Unele din comunicatele speciale ale agenției TASS arătau că, cu toată precizia înregistrată în lansare, este tentată o și mai mare apropiere. Anume, sistemele automate de orientare astronomică ale stației vor declanșa la un anumit moment motoareie auxiliare, care vor înscrie stația pe o nouă orbită, care va trece la o depărtare cuprinsă între 1.000 și 11.000 km. de Marte. Dacă ținem cont de distanța minimă dintre Marte și Pămînt (56,5 milioane km.), ca și de faptul că în condiții normale noi cercetăm planeta cu lunetele, folosind puteri măritoare de maximum 500 de ori, aceasta înseamnă că de aici noi putem vedea pe Marte ca și cum s-ar găsi la 113.000 km., deci de minimum 10 ori mai departe decît va trece Marte-1 de planetă.

Continuă zborul stației spre ținta ei îndepărtată. Pînă acum, Marte-1 s-a îndepărtat de noi cu peste 15 milioane de kilometri, ca în perioada apropierii maxime de planetă, între noi și stație să fie peste 247.000.000 km.!

Marte va primi un sol al păcii, stația interplanetară sovietică „Marte-1". Sperăm că nu va trece mult și vom recepționa și primele fotografii ale planetei.

MATEI ALECSESCU
directorul Observatorului Astronomic Popular din București

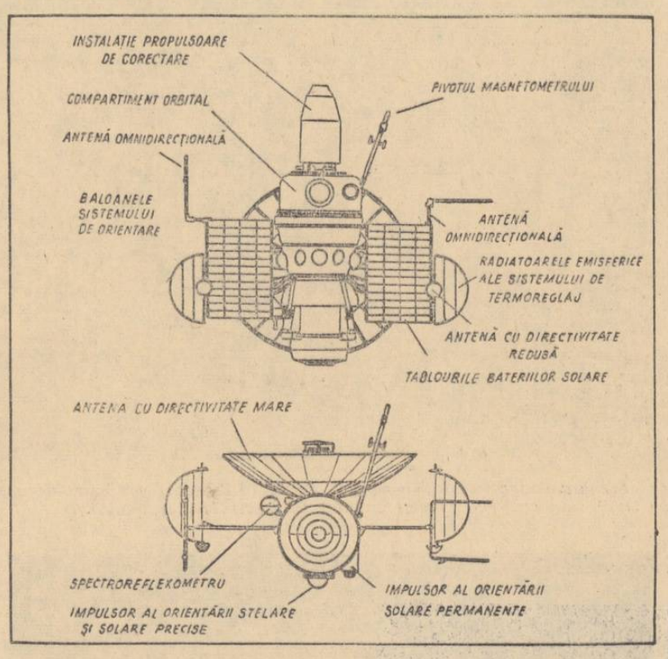

MEDICAMENTE-FANTOMĂ DECLARATE EFICACE!

În Occident a izbucnit un nou scandal în legătură cu medicamentele. De data aceasta este vorba despre Italia unde o serie de medicamente inexistente au primit toate autorizațiile necesare pentru a putea fi puse în vînzare!

Ziarele italiene relatează pe larg amănuntele date publicității de un săptămînal din Milano „Quattrosoldi" — privind haosul care domnește în ceea ce presa denumește „jungla farmaceutică italiană". Amintita revistă a recurs la un truc ingenios pentru a demonstra ușurința cu care apar pe piață medicamente insuficient studiate sau chiar cîtuși de puțin cercetate. Ea a inventat o „casă" de produse farmaceutice „Lambrofarma" — și a creat pe hîrtie două medicamente inexistente: „Lambroepar" și „Lambroreumil". Primului medicament i s-a ticluit o formulă chimico-farmaceutică fantezistă iar celui de-al doilea o formulă copiată cuvînt cu cuvînt după cea a unui medicament aflat pe piață! Un redactor al revistei a reușit să obțină de la o serie de doctori cunoscuți documentarea clinică privind experimentarea acestor două medicamente asupra a 40 de persoane internate în spitale. Respectivii medici au apreciat aceste inexistente medicamente, au vorbit pe larg despre calitățile lor, despre eficacitatea pe care au constatat-o personal și au recomandat fabricarea lor pe scară industrială.

Potrivit la mecanismul-fantomă „Lambroepar" ziarele italiene reproduc fotocopii ale declarațiilor făcute de doctori de la spitalele „San Camillo" și „Santo Spirito" în urma „experiențelor" făcute de acestia. Un medic a scris următoarele în raportul său de expertiză: „În toate cazurile s-a observat o netă ameliorare care a mers pînă la completa vindecare... În concluzie, preparatul s-a dovedit deosebit de eficace...". Referințe călduroase au fost formulate și în privința celuilalt „medicament".

Înarmați cu referatele medicilor privind experimentarea „medicamentelor" redactorii revistei s-au adresat unui așa-numit „consultant farmaceutic" care se angajează să obțină aprobarea oficială pentru fabricarea medicamentului în termen de 15 zile pentru modesta sumă de 200.000 lire italiene.

Redactorii nu au împărtășit „consultantului" secretul cu privire la inexistența medicamentelor; i-au atras atenția numai asupra faptului inexistenței cazurilor indicate în referate ca fiind vindecate sau ameliorate. Consultantul le-a spus că acest lucru nu are nici un fel de importanță din moment ce ei dispun de toate semnăturile necesare.

Cei ce au pus la cale acest caz și-au făcut socoteala că vor obține mai repede aprobare pentru medicamentul care avea o formulă copiată după un produs aflat pe piață și că vor întîmpina greutăți pentru cel căruia i-au inventat o formulă care nu putea fi realizată cîtuși de puțin în practică. Iată însă că aprobarea a fost obținută pentru amîndouă medicamentele în termen de 48 de ore!

După aflarea tuturor acestor date, medicii puși în cauză datorită recomandărilor date în vederea producerii medicamentelor-fantomă au afirmat că nu au cunoștință despre faptele imputate și că semnăturile figurînd pe fotocopiile publicate ar fi false. Un singur medic a recunoscut că a semnat într-adevăr — după cum se obișnuiește în unele acte oficiale — autenticitatea semnăturii unui alt medic. Această declarație a dat o puternică lovitură celor ce încercau să manevreze în direcția musamalizării scandalului și a scoaterii din afacere a unora dintre cei implicați.

Opinia publică italiană a început, după cum era firesc, să acorde o mare atenție scandalului dezlănțuit în jurul medicamentelor inexistente. Autoritățile au fost nevoite, din această pricină, să dispună anchetarea cazului. S-a aflat că cel care a aranjat obținerea tuturor autorizațiilor și referințelor necesare pentru producerea medicamentelor ar fi un oarecare doctor Giorgetti, administrator al așanumitei firme „Farmaceutici Jordan". Acesta ar fi jucat rolul „consultantului farmaceutic".

Anchetarea acestuia a provocat o adevărată lovitură de teatru. El a declarat că documentele publicate sînt false și că el este acela care le-a falsificat! El a încercat să susțină că nu a încercat decît să facă o farsă ziariștilor de la săptămînalul milanez întrucît și-ar fi dat seama că aceștia nu sînt doctori.

După cum subliniază însă ziarele italiene este puțin probabil că această teză va putea fi menținută și demonstrată pînă la capăt. Comentînd faptele cunoscute pînă acum, ziarul „Il Messaggerro" scrie: „Dacă e adevărat că documentația clinică a medicamentelor inexistente e complet falsă și că semnătura medicilor primari de la „San Camillo" și „Santo Spirito" a fost plastografiată de un falsificator experimentat, nu este mai puțin adevărat că această documentație există, limpede și de necontestat... Aceste documente demonstrează că două medicamente inexistente sînt eficace. Ele ar fi trebuit să servească pentru o anchetă ziaristică, de acord, dar o fost dovedit că în 24 de ore oricine poate obține, pentru modesta sumă de 200.000 lire, o documentație completă și demnă de crezare pentru orice tip de medicament".

Faptul că doctorul Giorgetti își atribuie vina falsificării documentelor nu poate induce în eroare pe cei familiarizați cît de cît cu procedeele unor asemenea indivizi. Apare evident că în cazul de față este vorba de bine cunoscuta practică a auto-învinuirii cu un delict mai puțin periculos pentru a se acoperi o crimă mai grav pedepsibilă. În speță se pare că este vorba de încercarea de a se da întreaga răspundere

Bienala artiștilor amatori

(Urmare din pag. 1)

cru dificil și de aceea rar, chiar între profesioniști.

În Godenii Muscelului

Oamenii se pricep la teatru. Doar au echipă proprie la cămin și nu o echipă oarecare, ci una cu repertoriu bogat, prezentat deseori și în satele învecinate. „D-ale carnavalului" de I. L. Caragiale și „Aripă de rîndunică" de Sütö Andras (cu care s-au prezentat în finală), „Fata tatii cea frumoasă", „Dragoste nu te pripi" și încă altele.

Desigur că nu e ușor să faci teatru, după ce vii de la munca cîmpului sau de la amenajarea teraselor. Dar atunci cînd iubești teatrul atît de mult ca cei din Godenii Muscelului, vii seară de seară la repetiții și vii chiar cu voie bună, cum vin Nicolae Herea și Veronica Bulescu, Nicolae Harghitoiu și al treilea Nicolae, de astă dată Dumitrașcu. La cămin sau cînd acolo e program, la învățătorul Gheorghe Dumitrache, instructorul echipei, acasă. Și Teodora, soția lui Gh. Dumitrache, nici nu se poate supăra pe soțul ei care a transformat sufrageria în sală de repetiții. Și aceasta din simplul motiv că ea însăși face parte din echipă. Dar nu numai ea. Și fiicele lor, Zorina și Carmen. Așa că în serile de repetiții la cămin sau în zilele de spectacol, zadarnic va bate călătorul la ușa familiei Dumitrache. Nimeni nu-i va deschide. De aceea e mai sigur ca părinții și cele două fete să fie căutați în zilele cînd sala de repetiții e sufrageria...

Scenă din piesa „O noapte furtunoasă" de I. L. Caragiale, în interpretarea ansamblului artistic al Palatuli Culturii din Cluj.

Constantin Crișan (Hijneakov) și Nina Crețu (Rakitina) într-un moment din spectacol.

Un dar de preț...

Spectacolul-mesaj „Zări necuprinse" a fost adus pe scena finalei de artiștii amatori din Tulcea. Cu mijloace teatrale de certă valoare, echipa casei de cultură de la poarta Deltei, a subliniat ideea lui Nikolai Virta că lupta comuniștilor pentru educarea conștiinței oamenilor poartă în ea frumusețea înaltă a noului umanism. A fi acolo unde este mai greu și a cultiva pe ogoarele înțelenite — ale pămînturilor și ale minților — grînele de aur ale belșugului (conștiința este belșugul cel mai de preț al omului), iată sarcina pe care autorul le-a dat-o eroilor săi, comuniștii Hijneakov și Rakitina.

Regizorul spectacolului tulcenilor, Constantin Dinischiotu, de la Teatrul de Stat din Constanța, a construit astfel spectacolul încît partiturile solistice să se profileze pe fundalul puternic al masei de oameni. Și a realizat aceasta cu succes, pentru că personajele figurației au avut sinceritate, spontaneitate și au fost astfel autentice. Nu putem uita cîteva scene ca de pildă ședința furtunoasă a alegerii lui Hijneakov în funcția de președinte al colhozului, cearta cu Sila Cuzmici Steopkin și dezlănțuita bucurie a sărbătorii de primăvară.

Pentru a solicita în măsură mai mare participarea publicului la desfășurarea evenimentelor din spectacol, personajul, denumit de Nikolai Virta, autorul, a stat de vorbă cu spectatorii cînd rezemat de arlechin, cînd de la rampă, cînd din sală. Și replica lui „Vreau să scriu o piesă care să se adreseze atît inimilor cît și minților", a fost argumentată de tot ceea ce s-a petrecut pe scenă.

Și dacă este adevărat că regia a avut o importantă contribuție în realizarea acestui spectacol, este cert că interpreții s-au dovedit la înălțime în redarea figurilor centrale ale piesei.

Inginerul silvic Constantin Crișan a creat un personaj combativ dar nu aspru, cald dar nu sentimental, puternic și totuși uneori copleșit de povara sarcinii sale. El a reușit să fie întocmai tipului văzut de autor, un adevărat comunist. Și poate că biruința sa se datorește și excelentei partenere pe care a avut-o. Învățătoarea Nina Crețu a fost sensibilă și în același timp dîrză în rolul Rakitinei, dovedind că într-un trup firav de femeie poate sălășlui o inimă de o mare forță.

Acestor doi protagoniști li s-au alăturat, cu succes, activistul cultural Stanislav Popescu (Autorul), telegrafistul Nicu Niculescu (Pesimistul), cooperatorul Ion Coca (Astahov), profesoara Silvia Radu (Kosaceova), învățătoarea Lidia Scărlătescu (Nastea) și profesorul Constantin Găvenea (Strukov).

Spectacolul prezentat la București de formația de teatru a amatorilor din Tulcea este o bucurie atît pentru ei — fiindcă au reușit — cît și pentru publicul care l-a primit ca pe un dar de preț.

★

Pe marginea finalei s-ar putea încă scrie și spune multe. Cu toate acestea cele mai multe despre ei înșiși le-au spus în finală artiștii amatori. Și le-au spus cu talent și însuflețire. Și le vor spune încă multă vreme de aci înainte pe scenele căminelor, cluburilor și caselor de cultură. Duceți-vă dragi spectatori și ascultați-i.

Mariana PÎRVULESCU și Liana MAXY

ȘTIINȚA ȘI VIAȚA

Cînd a treia parte din stele s-a prăbușit peste pămînt...

Nu vă alarmați! Evenimentul nu s-a petrecut în realitate și — nu încape îndoială — nici nu va avea loc vreodată. În schimb, el este descris cu lux de amănunte în noul testament, în „Descoperirea sfîntului Ioan Teologul" (Apocalips — XII, 3 — 4).

Este vorba despre o nouă poznă a lui Aghiuță (despre care cartea ne asigură că ar fi una și aceiași persoană cu „șarpele cel de demult" — probabil cel implicat în afacerea „mărului oprit").

Dacă și-ar fi făcut apariția dintr-un fund de văgăună cu iz de pucioasă, — locul în care a fost azvîrlit fără drept de apel de către scrierile bisericești — atunci faptul amintit în tîlcu nu ar mai fi avut loc. Vezi însă: diavoleasca toană! De data aceasta, ucigă-l toaca și-a arătat hidoșenia din înaltul cerului: „S-a mai arătat de asemenea alt semn pe cer: iată un dracon mare... (acesta este satana — n.n.) cu șapte capete și cu zece coarne...".

Și poate că nici atunci nu s-ar fi întîmplat dezastrul amintit, dată asimetrica vedenie nu ar fi fost teribil de zorită. Mînat de tradiționala sa pornire de a face rău, draconul nostru a luat-o val-vîrtej peste hăuri. Și, necalculîndu-și bine traiectoria: „coada lui a tîrît din cer a treia parte din stele și le-a aruncat pe pămînt".

Este drept că pomenita scriere nu se oprește asupra amănuntului de a relata cam cîte stele s-au revărsat din senin asupra capetelor bieților oameni. Poate și pentru că luneta astronomică a fost descoperită mult mai tîrziu, în 1609, de Galilei. De aceia, să fim indulgenți. Să presupunem că este vorba de stelele vizibile cu ochiul liber pe bolta cerească. Și nici măcar pe întregul firmament. Căci amintitul sfînt nu avea de unde să știe că pămîntul este rotund și că, de pe cealaltă parte a sa, mai poate fi zărit un număr egal de stele. Să ne mărginim deci la „modesta" cifră de 3.000 de stele! Deci, asupra globului terestru s-ar fi năpustit nu mai puțin de 1.000 de stele...

Aici intervine însă implacabila lege a atracției universale, descoperită de Newton. Ea demonstrează matematic că forța de atracție dintre două corpuri este direct proporțională cu masele acestora și invers proporțională cu pătratul distanței dintre ele. Cu alte cuvinte, pentru ca pămîntul să poată atrage asupra sa măcar o singură stea, ar fi trebuit ca masa sa să depășească cu mult pe cea a stelei respective, iar distanța dintre ele să fie suficient de redusă pentru a permite acest lucru.

Ce sînt însă stelele? Ele nu sînt altceva decît corpuri cerești asemănătoare soarelui, formînd centrul unor nenumărate sisteme planetare de felul celui solar. Unele dintre ele au mărimi greu de imaginat: astfel, Betelgeuse, o stea roșietică, are un diametru de 460 de ori mai mare decît al soarelui. Într-însa ar încăpea întregul nostru sistem planetar pînă la planeta Marte (trebuie amintit aici faptul că soarele este de 1.300.000 ori mai mare decît pămîntul). Diametrul stelei Epsilon din constelația Vizitiului întrece de 2.850 de ori pe cel al soarelui.

Faptul că stelele se disting de abia ca niște mici puncte strălucitoare pe bolta cerească se datorește distanței uriașe de pămînt. Depărtarea pînă la ele se măsoară în anilumină. (Un an-lumină = 9,5 mii de miliarde de kilometri).

De aceea, este imposibil măcar de imaginat faptul că un asemenea, colos ar putea fi atras, de la o astfel de distanță uriașă, în cîmpul de gravitație terestru. Iar dacă, admițînd absurdul, o astfel de ciocnire ar fi avut loc, atunci nu încape îndoială că sfîntul Ioan Teologul nu ar mai fi apucat să-și mai așternă pe hîrtie amintirile!

...Și poate că, într-o noapte senină de august, contemplînd stelele căzătoare — mici meteoriți, care, intrînd cu mare viteză în atmosfera terestră devin incandescenți și se volatilizează datorită frecării cu aerul — ne vom gîndi la oamenii din vechime a căror imaginație, stimulată de tot atîtea întrebări cărora nivelul cunoștințelor științifice nu le putea da pe atunci un răspuns, a fost speculată de către cei interesați.

I. ADRIAN

ALUMINIU ARHAIC

Săpăturile arheologice efectuate la Kuang-Su în China Orientală, au scos la lumină o serie de obiecte metalice ce se găseau într-o colină funerară a unui general din epoca Tsin (între anii 250—313 ai erei noastre). Este vorba de niște banale catarame de centuri care nu au relevat nimic extraordinar pînă în clipa cînd s-a procedat la analiza lor metalografică. Analizele chimice și spectroscopice efectuate de Facultatea de chimie a universității din Nan Kin și verificate de Institutul de fizică al Academiei de științe al Chinei și de Institutul politehnic „Don-Bai", au dovedit că o parte din cataramele erau constituite dintr-un aliaj de cupru și aluminiu.

Iată așa dar că aluminiul, metalul secolului nostru, despre care se știa că a fost izolat pentru prima oară într-o stare impură de Woehler în 1827, a fost folosit încă acum vreo 1.600 de ani de topitorii chinezi din epoca Tsin. Părerea arheologului Yan-Hang expusă în revista „Si-Vao" este că aliajul cupru-aluminiu din care au fost făcute cataramele a fost obținut accidental, fără ca topitorii să aibă ideea clară a metalelor constituente. Ei au amestecat, probabil, oxidul de aluminiu cu oxidul de cupru și le-au redus termic, împreună cu carbonul, după exemplul reducerii oxidului de fier. Yan-Hang a verificat această ipoteză, obținînd dintr-un astfel de amestec, la o temperatură de 1.600 de grade (temperatură compatibilă cu mijloacele de activare a focarului cunoscute de chinezii din epoca Tsin), un aliaj aluminiu-cupru în care aluminiul se găsea într-o proporție de 30 la sută.

Interesant este faptul că, metalurgia modernă este pe cale să pună la punct o metodă asemănătoare de reducere termică directă a bauxitei, prin care se va obține mai întîi un bronz de aluminiu (cu 30 — 40 la sută aluminiu) și, final, prin rafinare, aluminiu pur. Astfel, se va reduce consumul enorm de energie pe care-l indică procedeul electrolitic prin care se fabrică astăzi aluminiul.

Măturătorul porturilor petrolifere

Datorită operațiilor de încărcare și descărcare a vapoarelor cisterne, apa porturilor petrolifere este veșnic acoperită cu o peliculă subțire și unsuroasă de petrol, ce strălucește în toate culorile curcubeului.

Efectul pitoresc al acestui strat este însoțit, însă, de o serie de neajunsuri ca: pierderea de combustibil, efectul corosiv exercitat asupra vopselei vapoarelor și, cel mai grav dintre ele, pericolul de aprindere și de propagare fulgerătoare a incendiului. Din aceste motive tehnicienii sovietici au pornit în căutarea unei metode eficace de îndepărtare a țițeiului răspîndit pe apă. Rodul acestor cercetări este un curios vaporaș, denumit „vaporul burete", care este un adevărat măturător al porturilor petrolifere. El este dotat cu un motor auxiliar de 45 cai putere, ce acționează un sorb care aspiră stratul superficial al mării. Petrolul cules odată cu o cantitate de apă, este ales într-un separator și depozitat într-un rezervor, iar apa curată ce rezultă din operația de separare este vărsată din nou în mare.

În felul acesta, suprafața apei poate fi „măturată" de vaporul burete, recuperîndu-se în cursul unei singure operații de curățire a unui port petrolifer sute de kilograme de petrol.

Circuite imprimate românești

Dacă ați avut vreodată curajul să scoateți din cutia aparatului dv. de radio placa pe care este executat montajul interior, nu se poate să nu fi remarcat dedesubtul ei o adevărată junglă de sîrme și sîrmulițe care fac legătura între diversele piese.

Aceste sîrme, lipite cu cositor, ce constituie un labirint prin care circulă curentul electric, dau multă bătaie de cap muncitorilor care montează aparatele de radio, precum și tehnicienilor care le repară.

Din fericire, tehnica modernă a simplificat problema montajelor radiofonice preconizînd executarea întregului labirint prin care trece curentul dintr-o singură foaie subțire de cupru lipită pe o placă de material izolant.

Posibilitățile de fabricare la noi în țară a unor asemenea plăci denumite **circuite imprimate**, au constituit obiectul de studiu al colectivului laboratorului de materiale izolante din cadrul Institutului de cercetări electrotehnice.

Rezultatele obținute permit introducerea circuitelor imprimate în producția curentă a aparatelor de radio cu tranzistori construite la noi, ceea ce va duce la reducerea prețului de cost al acestora.

Constructori mari și mici la Turnu Severin

(Urmare din pag. 1)

poate mulți dintre ei îl vor îmbrățișa mai tîrziu la șantierele navale din orașul lor.

De sus din oraș, de la casa micilor constructori, am coborît la Dunăre, printre adevărații constructori navali, din mîinile cărora, la intervale anumite de timp, țîșnesc în apă vase în stare să străbată întinderi albastre ducînd încărcături de mii de tone. Era la cîteva zile după ce navigatorii preluaseră de la șantierele navale, cel de al optulea șlep de 1 000 tone construit în cursul anului 1962.

Constructorii severineni de nave lucrau la cel de-al nouălea șlep de 1 000 de tone din anul în curs, vas care va fi lansat la apă în cursul acestei luni. În sectorul I al șantierelor navale severinene lucrează trasatori pricepuți și destoinici ca Ion Haimana, Gheorghe Badea, Mustafa Hanoli care se numără printre primii în întrecerea ce se desfășoară aici în cinstea celei de a XV-a aniversări a proclamării Republicii noastre.

De la trasatorii cei iscusiți, pe care i-am lăsat continuîndu-și munca la trasarea unei secții de bord pentru cel de-al nouălea șlep de 1 000 de tone ne-am îndreptat spre serviciul constructorului șef. Aici am făcut cunoștință cu desenatorii fruntași Ion Ciulcă și Constantin Florescu, care tocmai transpuneau pe planșă vinciul de ancoră al cargoului de 1.600 tone, al cărui prototip, rezultat din reproiectarea în uzină a cargoului de 1.000 tone, se află în curs de execuție, sudura înlocuind, în noua construcție, nituirea.

După un scurt popas printre desenatori am pornit spre laboratorul de metrologie al uzinelor severinene, unde se pun la punct manometrele cu care sînt echipate atît vasele construite aici, cît și locomotivele și alte mașini. La standul de probă l-am găsit pe Mihai Anghelescu. Cerceta atent comportarea fiecărui aparat în parte, pentru a-i asigura funcționarea fără cusur în cursul călătoriilor pe drumurile de fier și de apă străbătute de trenuri și de vapoare.

Ion BECHERU

La cercul de navomodelism al Casei pionierilor din Turnu Severin, maistrul Gheorghe Radu îndrumă pe tinerii constructori care asamblează macheta motonavei „Transilvania"

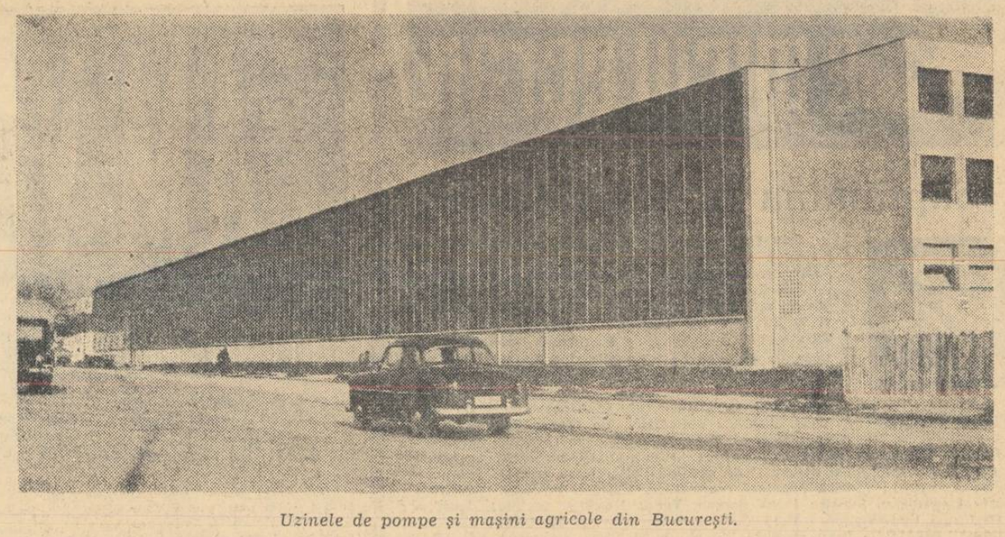

Uzinele de pompe și mașini agricole din București.

(Urmare din pag. 1)

transport folosite în exclusivitate... Mă rog, un oraș, în toată puterea cuvîntului!

Și cum fiecare oraș își are numele scris pe frontispiciul gării, și acesta respectă obiceiul. Încă de departe își anunță existența prin litere mari: HALELE CENTRALE OBOR. Cu siguranță că le cunoașteți — aici vin doar adesea oameni din cele mai diferite cartiere ale Bucureștiului. Fie că este o chestiune pur psihologică a gospodinelor, care decretează că „la Obor găsești ce nu-i în tot Bucureștiul", fie că este într-adevăr așa — nu cred să existe bucureștean care să nu „semneze condica" aici, măcar de cîteva ori pe an. Mai rar de nevoie, căci toate piețele bucureștene sînt în general la fel de aprovizionate, mai des din tradiție...

Orășelul, prin construcție, nu e nou. „Gazeta Municipală" de pe vremuri (care se intitula „organ săptămînal de informație și critică edilitară") anunță într-o știre publicată la 18 iulie 1937 că „s-a fixat termen de licitație pentru darea în antrepriză a construirii halelor de la Obor" și că „licitația privește construirea fundațiilor, subsolului, precum și a scheletului metalic". Probabil însă că licitația nu a fost de bun augur, devreme ce, nici după... 10 ani, halele nu erau terminate. Ele au fost complet date în folosință abia în 1950.

În împărăția lui Hermes

Intrăm. Și pășim hotarul în lumea lui Hermes, zeul comerțului (în antichitate era și al hoților, pentru că adesea comerțul și hoția deveneau sinonime. Dar comerțul socialist l-a scăpat pe Hermes de defăimare — prețurile fixe sînt o garanție). Pe prima stradă — și cuvîntul nu este folosit ca o simplă figură de stil — întîlnim sumedenie de magazine, așezate unele lîngă altele ca mărgelele pe șirag: o papetărie cu șervețele, păpuși și geamantane în vitrină, un magazin de cafea, care te îmbie cu mirosuri orientale și siropuri din smeurișurile Prahovei, o galanterie de unde poți pleca reîmbrăcat de sus pînă jos, un punct farmaceutic — preferăm să nu avem nevoie de serviciile lui — un ghișeu de schimb al Băncii de stat, un centru de pîine. Oameni cu plase pline și pachete vin și ies, se duc și se întorc, merg în sus și în jos, vin paralel sau se întretaie — fără nici o logică parcă, formînd acel furnicar tipic arterelor comerciale.

Trecem pe sub o poartă de fier și, dintr-un pas, ne aflăm într-o piață mare, cît „Amzei" sau „1 Mai". E piață și totuși nu e... Este prin format și specific, nu este prin ...etajele (trei la număr) care-i străjuiesc o latură. În numeroasele compartimente se etalează mărfuri alimentare de tot felul. Găsești conopidă dolofană și ceapă de apă, brînză de vacă și smîntînă proaspătă, varză acră numai bună pentru sărmăluțe cu afumătură, vin roze de Drăgășani, lapte — G.A.S. Pantelimon vestește cu litere mari: „avem zilnic lapte dulce și bătut", în timp ce un „Stop!" ultimativ de pe un butoi te ademenește cu vin din Valea Mieilor. Ca de obicei, forfotă și zgomot, născut din aceleași frînturi: *„mai dă-mi un kil", „alege-mi mai frumoase", „dar hîrtie n-ai?", „pune-l pe ălalalt", „cîntărește-mi asta", „nu-s destul de coapte", „alelalte cît fac?", „vezi, ia de deasupra"...*

E un limbaj zgîrcit în cuvinte, mereu aceleași, pe care gospodinele îl folosesc în fiecare dimineață și care, pînă și novicelul, îi intră în reflex. Stereotip și scurt: cînd mergem la piață toți sîntem, fără excepție, grăbiți. Uneori din simplă obișnuință!

Din sumedenia de compartimente, unul ne atrage cu culori și dulcețuri de miere: „Apicola". Într-adevăr, parcă toate albinele au zburat toată vara ca să aducă aici, în magazin, bogăția produsului lor: miere, bomboane cu miere, biscuiți cu miere, lăptișor cu miere (leofolizat, de matcă, omogenizat) turtă cu miere... Nu, nu, e atît de mult dulce încît simți nevoia să te uiți din nou la butoiul cu varză. Vitrina alăturată însă, îți atrage atenția că, pentru un asemenea belșug de miere, este nevoie de un întreg „arsenal" apicol, din care nu poate lipsi masca de sîrmă și pălăria apicolă, tava și cuțitul de descăpăcit, topitorul de ceară și nucleul, fagurii artificiali și coliviile de matcă, sacii de tifon și lopățelele de miere, lampa de benzină și foarfecele special... și mai sînt o mulțime! Pentru neinițiați, aceștia sînt și rămîn termeni magici, devreme ce ei nu au dezlegat încă principala problemă care îi preocupă: „Cum fac, frate dragă, apicultorii să nu fie înțepați?"

Cumpărători și producători

Intrăm în altă hală mai mică și de acolo în cea destinată producătorilor. Ei au adus de prin comunele învecinate Bucureștiului lînă albită la pucioasă și pielicele de miel, ghinsură și măturoi, șervețele croșetate și preșuri de paie, găini mofate și lînă netoarsă. Cumpărătorii defilează, se uită, pipăie, întreabă. La o tarabă un băiețaș se extaziază:

— Uite ce frumoasă e! Mamă, vreau și eu o giscă de ceară pe apă...

— Mai bine o giscă îndopată pe varză — revendică tatăl.

— Așa-s bărbații, au pretenții din ce în ce mai mari — filozofează glumeț nevasta.

Într-un colț, un bătrînel vinde sifoane. Și fiindcă nu-i frumos să strige, și-a scris reclama pe un cartonaș: „este o bijuterie în casa omului, banii se cheltuiesc și sifonu rămîne — poet Mihail Eminescu". Nu știu ce ar fi zis corifeul literaturii românești de aceste versuri care i se atribuie, dar cu siguranță că măcar „sifonu" l-ar fi scris cu „î" în coadă!

Acest orășel comercial are și numeroase „accesorii" care reprezintă o garanție pentru cumpărători: laborator central pentru control sanitar veterinar, al alimentelor și furajelor, moderne instalații frigorifice (o adevărată uzină), serviciu de distribuit cîntare, linii ferate care aduc marfa în inima halelor etc.

Peisaj industrial

Ieșim din Halele Obor și, din strada Chiristigiilor, se oferă privirii silueta de sticlă verzuie a noilor construcții de la uzinele de pompe și mașini agricole. Privită de departe pare o enormă navă care se odihnește pe fundul mării. Este o priveliște de o asemenea poezie, încît crezi că aici se fabrică bucăți de cer și cîmpuri în floare, nu piese metalurgice de precizie. De fapt se fabrică și unele și altele: unele în suflet, altele în atelier...

Se pare că în celălalt veac, pe aceste meleaguri se întindea grădina lui Eliade (e vorba de scriitorul Ion Eliade Rădulescu) în mijlocul căreia se afla un bordei, locuit cîndva de Gheorghe Lazăr. Și se spune că, după moartea lui, pe locul unde era patul în care dormise acest pionier al învățămîntului din Muntenia, Eliade Rădulescu a așezat teascul tipografiei la care a editat cărți, mai bine de două decenii.

Alăturate uzinelor de pompe și mașini agricole se află clădirile, cochete și vesele, ale fabricii de mase plastice „București", — reprezentantă a uneia din cele mai tinere ramuri industriale ale țării. Și deși de dată destul de recentă, introducerea maselor plastice tinde să cîștige din ce în ce mai mult teren și în construcția de mașini, și în modă, și în instalații, și în bucătării.

Prin părțile acestea s-a ținut din cele mai vechi timpuri Tîrgul Moșilor sau cum i se mai spunea „Bucuria săracilor". S-au umplut stive de hîrtie cu descrierea tîrgului, dar nimeni n-a știut să-l zugrăvească mai bine decît pana șugubeață a lui I. L. Caragiale. În „Moftul român" nr. 8 din mai 1901, el publică un articol — „Moșii" — scris în întregime doar din substantive și adjective: „...păpuși — poame — capul vorbitor — Leul de mare — „Vasilache" — copilul cu trei picioare — încercarea puterii — distracția americană — belciuge — fonografe — războiul romîn pentru țesut — mingi — urcioare — bere — cruci — Dumnezei — fluiere — alune prăjite — Bragadîr — fisticuri — Luther — Opler — călăreți — orbeți — bîrji — schilozi — automobile — zamparagii — guvernamentali — opozanți — „Visul Maichii Precistii" —...

Cînd s-a ținut prima oară Tîrgul Moșilor? — e greu de spus. Dar documentele atestă că pe la jumătatea veacului trecut, Matei Millo a jucat cu trupa lui în fața domnitorului Alexandru Ioan Cuza, la inaugurarea din acel an a Tîrgului Moșilor. Strălucitul înaintaș al teatrului românesc era întotdeauna, oriunde se aflau cei mulți...

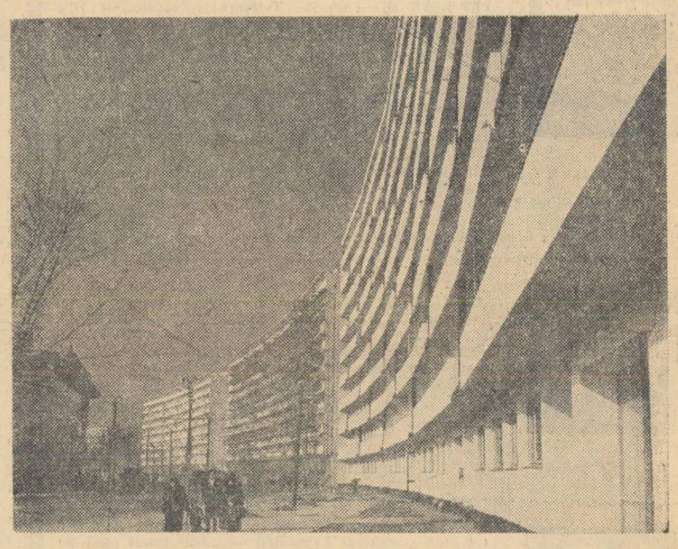

Blocuri, blocuri, blocuri — peste tot în vechiul Obor au apărut semnele înnoirii întregii noastre capitale

Bucureștiul nou

Nu ne-am ținut de cuvînt: am făgăduit să ne plimbăm doar prin orășelul acoperit și iată că i-am depășit granițele. Dar dacă tot am păcătuit, vă sfătuim să mergeți spre casă (chiar dacă faceți un ocol) cu tramvaiul 26. Și să vă așezați pe locurile din dreapta. Pe toată șoseaua Ștefan cel Mare, de la Obor și pînă dincolo de Dorobanți, veți întîlni pe mîna dreaptă un panoramic al Bucureștiului nou, al acestui București care-și schimbă fața de la un an la altul, de la un anotimp la altul, de la o zi la alta. Și uneori te dă de rușine. Pe tine, — bucureștean din moși-strămoși!

Pia RĂDULESCU
Fotografii: Mihai POPESCU

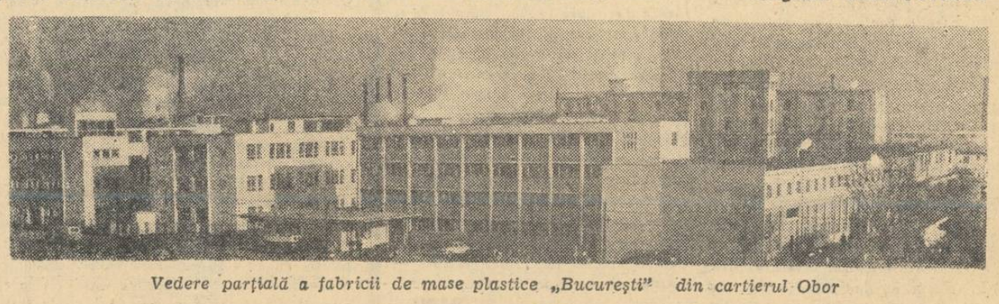

Vedere parțială a fabricii de mase plastice „București" din cartierul Obor

Pe micul ecran

Săptămîna la televiziune

23 DECEMBRIE

8,50 Gimnastica de înviorare la domiciliu ; **9,00** Emisiune pentru copii și tineretul școlar : **„HARAP ALB"**, dramatizare de **Nella Stroescu** după povestea lui **Ion Creangă** — transmisiune de la Teatrul de păpuși și marionete **„Țăndărică". Telejurnalul pionierilor; 10,30 REȚETA GOSPODINEI ; 11.00 EMISIUNEA PENTRU SATE.** Din cuprins : ● **Tribuna economică ; întocmirea planului de producție și a bugetului de venituri și cheltuieli pe anul 1963 în gospodăriile agricole colective.** ● **In sprijinul membrilor cursurilor agrozootehnice de masă de 3 ani : folosirea economică a furajelor în hrana animalelor, de Florea Ciocoiu, inginer zootehnist la Institutul central de cercetări agricole — București ; De la un meridian la altul ; „Pămînturile s-au făcut ca marea" — montaj literar-muzical prezentat de căminul cultural din comuna Peretu, regiunea București ; Muzică populară românească. Cîntă o formație condusă de Vasile Ungureanu. Soliști : Ioana Șerban, Tudor Heica și sextetul „Perinița"; 19,00** Jurnalul televiziunii ; **19,15** Cîntă artiștii poporului ZENAIDA PALLY și NICOLAE HERLEA ; **19,50** TELEMAGAZIN ; **21,00** Filmul documentar : **„TRANDAFIRUL CU PETALE DE AUR" —** o producție a Studioului cinematografic „Alex. Sahia ; **21,20 Muzică ușoară.** Cîntă o formație condusă de **Cornel Popescu.** Soliști : **Lavinia Slăveanu, Floria Cornea** și **Luigi Ionescu ; În încheiere : Buletin de știri.**

24 DECEMBRIE

19,00 Jurnalul televiziunii ; 19,15 Pentru școlari : **Cine știe să răspundă ? I" ; 19,30 CLAUDE DEBUSSY :** 100 de ani de la nașterea compozitorului. Își dau concursul : **Iolanda Mărculescu, Irinel Liciu,** artiste emerite, **Gheorghe Cotovelea, Igor Turjanski, Nicoleta Mastero** și un grup din Ansamblul de balet al Teatrului de Operă și Balet al R.P.R. ; **20.00 R.P.R. 1962 ÎN IMAGINI ; 20,30 Artiști amatori** — transmisiune din sala C.C.S. ; În încheiere : **Telesport și buletin de știri.**

25 DECEMBRIE

19.00 Jurnalul televiziunii ; 19,15 Pentru copii : **„De-ale vacanței"** — emisiune distractivă de **Mircea Sîntimbreanu ;** 19,45 Emisiune de știință și tehnică : **Realizări din institutele noastre de cercetări în cursul anului 1962 ; 20,05 ȘAH ; 20,20 Succese ale artiștilor plastici amatori ; 20,35 Teatrul de marionete al „majestății sale"**, antologie satirică antimonarhică **de AL. GIRNEAȚĂ** și **RADU NICHITA.** In distribuție : **Jules Cazaban,** artist al poporului, **Nineta Gusti,** artistă emerită, **Mircea Șeptilici, Mircea Balaban, Gheorghe Dinică, Tudorel Popa, Puiu Călinescu, Marian Hudac, Ion Popescu-Lac, Gheorghe Popovici-Poenaru, Ștefan Bănică, Nicolae Iirim.** Regia : **Ion Barna ; 21,35 „Viață nouă, cîntec nou" —** emisiune de muzică populară românească. Interpretează o formație instrumentală condusă de **Constantin Mirea.** Soliști : **Ștefania Stere Polovenco, Ana Balaci, Ștefan Lăzărescu ;** în încheiere **Buletin de știri.**

26 DECEMBRIE

17,00 EMISIUNEA PENTRU CLUBURILE DIN ÎNTREPRINDERI. Din cuprins : **Telejurnalul săptămînii ; Cu planul anual îndeplinit. Cu aparatul de filmat prin marile uzine bucureștene. Munca de cercetare în sprijinul producției. De o vîrstă cu Republica. „Cronica unei lumi apuse" —** documentar realizat de Studioul de televiziune **„București". Muzică ușoară.** Cîntă o formație instrumentală condusă de **Petre Munteanu.** Soliști : **Dorina Drăghici,** artistă emerită, **Madelena Bazac, Marian Iorga** și **Mihai Kinsburg; 19,00 EMISIUNEA PENTRU SATE.** Din cuprins: Reportajul filmat: **„Azi într-un sat din cîmpia Dunării". Colectiviștii și mecanizatorii fruntași — oaspeți ai studioului nostru —** despre experiența lor înaintată în obținerea unor recolte mari de porumb la hectar. **Noutăți științifice.** Muzică populară românească. Cîntă orchestra **„Doina Argeșului"** din Pitești ; Sfaturi pentru telespectatori. **În încheiere : Buletin de știri.**

27 DECEMBRIE

19,00 Jurnalul televiziunii ; 19,15 Pentru copii : **„CĂPITANUL VAL-VÎRTEJ" ; 20,00 Drumețind prin București.** De la Piața Unirii la Uzinele **„Republica"** de **Radu Albala ; 20,20 TINERI ACTORI ÎN STUDIO.** In pauză : **„Aspecte de la expozițiile regionale și interregionale de artă plastică"** de **Jack Brutaru.** In încheiere: **Buletin de știri.**

29 DECEMBRIE

19,00 Jurnalul televiziunii ; 19,15 Pentru școlari : **Un cîntec închinat Republicii — „Anii tineri plini de floare",** de **Ion Chirescu ; 19,30 „SUB SOARELE REPUBLICII POPULARE" ; 20,15** Filmul artistic **„SETEA"** — o producție a Studioului cinematografic **„București",** film distins cu Medalia de Argint la Festivalul internațional al filmului de la Moscova — **1961 ; 22,05 Muzică ușoară instrumentală.** Soliști : **Jean Ionescu, Iancy Körössy** și **Richard Oșanițki.** In încheiere : **Buletin de știri.**

NOTE DE TELESPECTATOR

Programul în general interesant și variat pe care l-am putut urmări săptămîna aceasta, a fost în mod substanțial îmbogățit prin felul cum micul ecran a urmărit și a reflectat Bienala artiștilor amatori. Înregistrînd pe peliculă sau invitînd în studio pe unii dintre cei 2000 de finaliști, televiziunea a oferit, aproape zi cu zi, posibilitatea unei emoționante luări de contact cu această veritabilă paradă a talentului autentic și original. Există telespectator care să nu fi vibrat, pînă în cele mai sensibile coarde, cînd micul artist amator din Bagza-Huși, povestitorul în vîrstă de 12 ani, Nicolae Irimie, a încarnat aidoma un Nică a Petrei așa cum ni-l închipuiam din „Amintirile" lui Creangă ? După cum este indiscutabil că interpretarea dată de colectivul teatral al Sindicatului uzinelor „Electronica" piesei lui Kuprianov „Fiul secolului", a produs asupra tuturor aceeași emoție artistică.

Duminică seara, într-un program special, au evoluat alte formații — de astădată într-o colaborare reușită și îngrijită cu regia de studio. În fragmentele din comedia „Băieții veseli" de H. Nicolaide, pe care le-au interpretat membrii echipei teatrale a Sindicatului Consiliului Superior al Agriculturii, am recunoscut talentul natural al cîtorva interpreți, dintre care s-a desprins muncitorul trecut de mult de prima tinerețe, Vasile Vasinciuc, care a realizat, cu putere de tipizare, portretul atît de viu, atît de omenesc al maistrului Udrea

Desfășurînd un lăudabil efort de operativitate și plasîndu-se în cea mai strînsă actualitate, televiziunea a răspuns astfel uneia dintre sarcinile sale de frunte, aceea de a reflecta aspectele multiple și complexe ale vieții noastre noi.

...După cum am relevat și mai înainte, programul săptămînii a avut mai multe emisiuni interesante. Am reținut cu deosebire emisiunea de luni seara, intitulată „Pagini din istoria literaturii române : Șt. O. Iosif și Dimitrie Anghel". Meritul principal al montajului este că a manevrat, cu bun gust și originalitate, mijloacele specifice televiziunii pentru ilustrarea emisiunii. Folosind cu inventivitate concursul unei echipe de păpușari ai teatrului „Țăndărică" și al unui grup de studenți ai Institutului de artă teatrală și cinematografică, regizorul a dat mișcare și viață unor monologuri (recitate cu vervă de artistul poporului Ion Finteșteanu), din „Caleidoscopul lui A. Mirea". Actorii Mircea Albulescu și Ion Marinescu au dat o prețioasă contribuție la reușita emisiunii.

...Odată cu încheierea sezonului oficial de fotbal s-a redus simțitor timpul acordat emisiunilor sportive. Este bine că s-au creat scurte informări asupra activității sportive în unele seri, după buletinul de știri. Este bine, de asemenea, că sînt folosite, cu acest prilej, scurte secvențe filmate de la întrecerile sportive ale săptămînii. Mai puțin bine este cînd aceste secvențe, după ce sînt prezentate, noi și proaspete, joi, sau sîmbătă seara, sînt reluate ca atare duminică seara și apoi, pentru a treia oară, luni, în cadrul „Telesportului". Astfel că această din urmă emisiune săptămînală devine, în cea mai mare parte, o emisiune învechită și neinteresantă. Iată de ce reluăm sugestia ca „Telesportul" să-și găsească și alte forme de expresie, sau timpul ce îi este repartizat să fie ocupat și de alte genuri de emisiuni sportive. Redacția sportivă a televiziunii ar fi pe placul telespectatorilor — și ar face, în același timp, operă de propagandă sportivă — dacă ar achiziționa pentru micul ecran filme documentare aflate în posesia UCFS, ca meciul de atletism URSS - SUA, finala campionatului mondial de fotbal din Chile turneul de juniori UEFA meciul de fotbal R.P.R. — Spania disputat la București etc.

Șt. RADU

AM VĂZUT PENTRU DV.

ÎNSEMNĂRILE UNUI REGIZOR DE FILM

(Urmare din pag. 1)

străduia de a vedea cu ochii spectatorului, de a vedea pentru el.

In satul lui Grigorescu

L-am zărit la marginea satului, pe un drum care ducea spre niște livezi în floare. Avea cel mult șase ani. Purta căciulă și cojocel, deși soarele de mai strălucea radios deasupra Răstoacei.

Drumul pe care mergea trecea pe lîngă un iaz cu gîște păzite de o fetiță cu basma roșie, un crîng cu plopi argintii, o apă curgătoare cu boi la adăpat, un podeț lîngă care fete vesele și guralive spălau rufe.

Copilul se oprea, se uita în jur, apoi își vedea de drum.

Încotro se ducea ? Poate acasă, poate la joacă...

Îl urmăream de la distanță, lăsîndu-l să se miște în voie, să se ducă unde o vrea. Îl priveam și inima ne bătea mai tare ca de obicei. Așa umblase cîndva pe malurile Răstoacei și Nicolae Grigorescu, cînd avea aceeași vîrstă. Aici a văzut și el, pentru prima dată, plopii argintii, boii la adăpat, fete cu basmale colorate, adunate la rîu.

Copilul întîlnit de noi la marginea satului Pitaru de pe Răstoaca ne-a sugerat întreaga secvență care trebuia să redea în film primele impresii din copilărie ale marelui pictor.

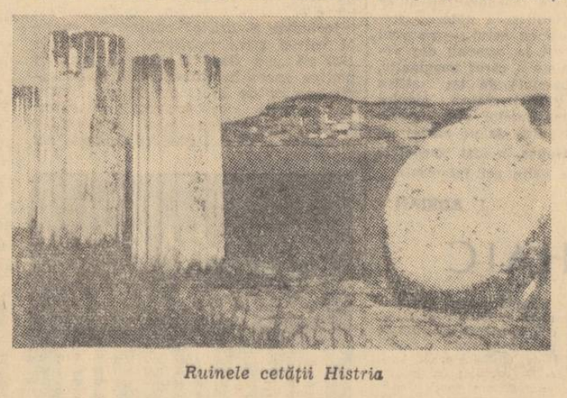

Ruinele cetății Histria

Am mai umblat după aceea prin multe locuri străbătute altădată de Grigorescu. Am poposit la Rucăr, Cîmpulung-Muscel, la Posada, Cîmpina. Un operator francez ne-a trimis imagini din Barbizon și din pădurea Fontainbleau. Dar tot imaginile din satul Pitaru ne-au părut cele mai sugestive, cele mai apropiate de viziunea pictorului.

„Uciderea pruncilor"

Tabloul lui Pieter Breughel, a cărui copie fidelă făcută de Pieter Breughel cel Tînăr se află la Galeriile de artă din București, ne dezvăluie o dramă istorică.

Pe vremea cînd trăia marele pictor, Flandra era cotropită de spanioli. Ducele de Alba conducea destinele țării subjugate. Inchiziția își întinsese aripile negre și peste Țările de jos.

Subiectul biblic n-a fost pentru Pieter Breughel cel Bătrîn decît un pretext pentru a înfățișa în tablou suferințele poporului său.

Stăteam în fața tabloului și mă gîndeam la o veche legendă chineză : se spune că un pictor chinez a pictat cîndva un peisaj atît de desăvîrșit, încît a putut să pătrundă în el și, ducîndu-se pe un drum ce se pierdea în munți, nu s-a mai întors.

Trebuia să pătrund în tabloul lui Breughel, dar să mă reîntorc și să povestesc în imagini tot ce am văzut.

Tabloul stătea pe șevalet în sala de restaurare a muzeului, iar eu îl priveam, îl studiam ore în șir.

Apoi, a venit prietenul și colaboratorul meu, operatorul Ilie Cornea.

A început filmarea

Pieter Breughel cel Bătrîn avea obiceiul să-și desfășoare narațiunea în spațiu și timp. În celebrul său tablou „Orbii", personajul din față cade într-o groapă ; cel care îl urmează își pierde echilibrul, al treilea face pași nesiguri, al patrulea se mai ține pe picioare, dar se vede că va cădea și el...

În „Uciderea pruncilor", care cuprinde peste o sută douăzeci de personaje, acțiunea se desfășoară pe un plan cu mult mai vast.

Cu ce trebuia să începem ?

Am pornit de la clopotnița bisericii din mijlocul satului. Apoi am urmărit toate fazele masacrului.

...Pedestrașii sparg ușile și ferestrele...

Copiii sînt scoși afară...

Mamele imploră.

Pedestrașii smulg copiii din brațele mamelor.

Un grup de țărani adunați în jurul unui nobil cu fața îmbecilă imploră îndurarea.

Copiii sînt aruncați unii peste alții și ciopîrțiți cu paloșe.

Ca un leit-motiv reapare călărețul negru, un personaj cu glugă de călugăr, care personifică inchiziția.

Filmul caută să urmărească gîndul și mîna pictorului.

Apropiindu-se de detaliile tabloului, obiectivul aparatului de filmat surprinde chipuri caracteristice, stăruie asupra fiecărui gest expresiv. Rama tabloului a dispărut, a fost uitată... Și numai la sfîrșit, în ultimul cadru, tabloul apare în întregime. Se vede și ginea satului Pitaru de pe Răstoaca, și peretele de care este atîrnat.

Revenim la realitate. Pasionanta călătorie peste secole în Flandra lui Breughel la sfîrșit.

Cînd pămîntul era stăpînit de reptile uriașe...

...mările și continentele aveau o altă configurație decît cea de astăzi.

Spre sfîrșitul erei mezozoice, o mare întinsă își purta valurile în părțile de nord ale țării noastre, ajungînd pînă dincoace de locul unde astăzi se află Brașovul. O altă întindere de apă se afla în partea de apus, ajungînd pînă aproape de Clujul de astăzi.

Despre existența acestor mări ne vorbesc fosilele marine care se găsesc în scoarța pămîntului. Așa, bunăoară, din perioada cretacică — ultima perioadă din era mezozoică, de care ne despart aproape 60 de milioane de ani — ne-a rămas în munții Apuseni vestitul deal cu melci. Este un deal înalt, format din melci pietrificați, mari cît pumnul. Dealul se află pe valea Arieșului, nu departe de satul lui Avram Iancu.

Melcii din Apuseni au trăit în apele unei mări populate de ihtiozauri, pleziozauri și alte șopîrle gigantice.

Pornind de la un melc pietrificat din Țara Moților, am încercat să facem o incursiune cinematografică în trecutul îndepărtat al pămîntului. Am străbătut cu tovarășii mei din echipă, I. Cornea și C. Constantinescu, sute și sute de kilometri prin toată țara, urcînd munții, coborînd în peșteri adînci, cercetînd malurile apelor care au păstrat urmele altor vremuri geologice.

...Peștera Muierii. Străbatem o galerie umedă, plină de guano. De tavan, printre stalactite, sînt agățați mii de lilieci — adevărați ciorchini vii. Ajungem la o prăpastie în care trebuie să coborîm ca să pătrundem în sala ursilor de peșteră. Jos ne așteaptă alte piedici : o gaură prin care se poate trece numai în chip de șarpe, urmată de o galerie joasă și îngustă prin care înaintăm în patru labe. La capătul galeriei se deschide sala ursilor.

La lumina reflectoarelor bolțile ei împodobite cu stalactite sînt impresionante. Dar ceea ce ne uimește mai mult sînt cele 183 de schelete pietrificate ale ursilor de peșteră adunate aici.

„Cimitirul ursilor", spun unii specialiști, „Oase de urs adunate de oameni", susțin alții. Nu se știe care este adevărul. Peștera Muierii își păstrează secretul.

O corabie pleacă în larg

Sînt un pasionat vînător subacvatic. Arbaleta mea cu săgeata ascuțită și sandouri elastice a făcut multe victime printre știuci, lini, crapi, iar la mare, chefali și calcani.

Bănuiesc însă că sub apă mă atrage nu atît pornirea atavică de a găuri cu săgeata nefericiții pești ce-mi ies în cale, cît revelația unei lumi aparte.

„Lumea tăcerii" nu se ascunde numai în adîncul mărilor și oceanelor cu recife de corali. O putem găsi în orice ochi de apă limpede. Bunăoară la Snagov. Acolo, de altfel, mi-am și început cariera de om-amfibiu.

Mă aflam cu barca într-un golf tihnit cu nuferi și salcii. Prin apa limpede se întrezăreau plantele acvatice. Din cînd în cînd apărea cîte un peștișor, care își arăta spatele cenușiu.

M-am echipat pentru scufundare și am coborît în apă.

În primele clipe am uitat să respir !

Ochilor mei uimiți și fermecați se înfățișa priveliștea unei păduri subacvatice cu liane verzi suspendate în apa limpede, cu peștișori de toate culorile — de la săbioarele argintii și roșioarele frumos gătite, pînă la linii cei negricioși și leneși.

Un rac cu mișcările unui dansator de twist se grăbea să scape într-un desiș de brădiș.

O broască țestoasă mă privea cu uimire de sub paleta verde a unei frunze de nufăr.

Jos, în mil, stăteau întredeschise scoici uriașe.

„Toate acestea trebuie filmate", mi-am spus în gînd. Curînd după aceea s-a născut scenariul, iar apoi și filmul : „Lacul cu nuferi".

...Corabia avea trei catarge, vele și un echipaj format numai din celebrități : Cousteau, doctorul Hass, nevasta doctorului Hass (cei din filmul „O aventură în Marea Caraibilor").

Nava se numea „Prietenia" și era darul pionierilor germani oferit pionierilor noștri.

Lansată pe un lac cu nuferi, „Prietenia" a pornit într-o călătorie plină de peripeții. De pe mal o urmăreau doi băieți și o fetiță, iar noi ne țineam în imediata ei apropiere, filmînd natura înconjurătoare la scara navei-model.

Broaștele s-au transformat în niște uriași batracieni preistorici, știucile în rechini, iar un plaur verde ne-a apărut ca o insulă plină de mistere.

Pentru mica corabie lacul era un adevărat ocean. Dar cum pe oceane se produc și furtuni, n-a scăpat de aceasta nici corabia noastră. Bătută de vînt, înecată de o ploaie torențială, corabia s-a scufundat. A trebuiat să intervină Dănuț — un excelent scufundător în vîrstă de 10 ani — care a găsit-o printre ierburile de pe fundul lacului și a pus-o pe linia de plutire.

Filmul „Lacul cu nuferi" este destinat copiilor. Și celor mici și celor mari..

Mărturii despre Enescu

Prin fereastra deschisă pătrundeau razele lunii pline și cîntecul greierului. Era tîrziu, dar nu puteam să adorm. Căsuța în care mă aflam se găsea la cîțiva pași de casa în care s-a născut George Enescu. Sunetele nopții — greierele, hămăit de dulăi, un chiot depărtat — căpătau aici o importanță, o semnificație deosebită. Erau la fel cu acelea pe care le auzea tot aici, la Liveni, micul Jurjac.

Cu lotca spre Grindul lupilor

M-am îmbrăcat și am ieșit în curte, m-am oprit pentru cîteva clipe, respirînd mireasmele nopții de vară și ascultînd. Apoi m-am îndreptat spre livada lui Enescu. Acolo am privit nucul bătrîn, casa acoperită cu șindrilă. Coborînd în vale, am văzut un pîrîiaș firav, care sclipea în lumina lunii. Era pîrîiașul din „Amintiri"...

Filmul la care lucram pe atunci se intitula „Livenii lui Enescu". Dar așa cum se întîmplă adeseori, de pe atunci mă gîndeam la un alt film despre Enescu... La un film în care să apară, alături de el, marii muzicieni ai zilelor noastre — Pablo Casals, Alfred Cortot, David Oistrah, Iehudi Menuhim, Dmitri Șostakovici ș.a. Să apară și să ne vorbească despre marele lor prieten și contemporan.

Mărturisesc, visam... Visam plimbîndu-mă în clar de lună prin livada cu pruni și nuci bătrîni.

Din fericire, în zilele noastre multe vise se pot realiza.

Filmul „Mărturii despre Enescu", realizat după „Livenii lui Enescu", cuprinde mărturiile tuturor acelora pe care i-am pomenit mai sus. Pe unii dintre muzicieni i-am întîlnit la București, cu prilejul Festivalului Enescu. Pe alții i-am căutat străbătînd continentul de la un capăt la celălalt.

Neuitate vor rămîne pentru mine întîlnirile cu Pablo Casals, Alfred Cortot, Dmitrie Șostakovici. Poate voi găsi prilejul să vorbesc despre aceste întîlniri mai pe larg.

Ultimii pelicani

Cu ani în urmă, poposind la cabana de pe Grindul lupilor am avut prilejul să răsfoiesc un jurnal cu însemnările vînătorilor care trecuseră pe acolo.

Pe o filă a jurnalului era scrisă de mînă următoarea epigramă :

Am venit în locuri grele
Cu plăcintă și dulceață
Și mă întorc la ale mele
Fără gîscă, fără rață...

Restul filei — din respect pentru autor — rămăsese alb. Și numai sub ultimul vers se vedea semnătura prescurtată M. Sd.

Nu era greu de ghicit după aceste inițiale, numele autorului — mare scriitor și un pasionat iubitor al deltei.

Am întrebat de jurnal, l-am căutat peste tot, pînă și în pod. Dar, din păcate, nu l-am găsit. Se pierduse de mult. De altminteri nu era de mirare... Între cele două popasuri ale mele la cabană au trecut douăzeci de ani !

Afară, pe grind, rațele și gîștele se adunau cu miile. Apoi a răsunat glasul cocorilor.

Primul cîrd de cocori, pe care l-am văzut, apăruse deasupra capului Dolojman trecînd în stînga noastră. Al doilea trecu peste Jurilofca, iar al treilea și al patrulea chiar pe deasupra cabanei.

Curînd le-am pierdut socoteala. Treceau toată ziua — mii și mii de păsări, minate de puternicul instinct moștenit din generație în generație. Cîndva strămoșii lor îndepărtați au fost goniți spre sud de suflarea de gheață a marilor glaciațiuni. Apoi planeta s-a încălzit din nou și păsările au înaintat spre nord. Stabilirea anotimpurilor a creat periodicitatea bine cunoscută în migrația multor specii.

Cocorii se auzeau și noaptea, deși cea mai mare parte din ei poposeau o dată cu lăsarea întunericului, pe grind sau pe cîmpuri vecine de pe continent, unde găseau și hrana.

Cînd zburau, strigătele lor tînguitoare se amestecau cu șuieratul vîntului în streașina cabanei.

Ne-am hotărît să rămînem la cabana de pe Grindul lupilor atîta timp cît vor rămîne pe apele învecinate pelicanii.

Îi urmăream în fiecare zi. Veneau în zbor de peste Razelm, se lăsau lîngă stufării, pe apă sau pe maluri joase și rămîneau acolo cu orele. Uneori pescuiau. Mai des însă îi vedeam stînd într-o atitudine calmă, concentrată, așteptînd parcă îmboldul acela tainic care îi va face să se ridice în aer, să se îndrepte spre miază-zi.

Pescarii ne-au spus că mai mulți pelicani s-au adunat pe lacul Sinoe, în partea lui dinspre Portiță. Ca să surprindem păsările la pescuitul de dimineață, am plecat noaptea la două.

Lotcile alunecau prin întuneric de-a lungul țărmului. Am aprins felinarele de la prova. Mai mult însă luminau stelele...

Le arătam prietenilor mei constelațiile iernii : Orion, Taurul, Gemenii.

Deodată, am observat lîngă Castor și Polux o a treia stea. N-o văzusem niciodată acolo. Ce putea să fie ? O cometă ?... O *nova* născută într-un cataclism atomic din străfundurile universului ?

Cîteva clipe au lămurit totul : steaua se mișca. Era un satelit artificial al planetei noastre.

Cînd am ajuns aproape de Portiță, la răsărit stelele începuseră să pălească, prevestind revărsatul zorilor.

O gîrlă îngustă ne scoase la marginea nordică a lacului Sinoe. Aici, ascuns în stuf, am rămas să așteptăm răsăritul soarelui.

Și curînd soarele răsări...

Pe lac pluteau pelicani, părîndu-ne purpurii în lumina dimineții.

I-am filmat. Și acesta a fost ultimul cadru cu pelicani.

În aceeași zi, spre seară, nori plumburii s-au întins peste cerul întreg. Lacurile s-au zburlit, acoperindu-se cu berbeci furioși — sufla un vînt rece care aducea a crivăț. Toată noaptea i-am auzit urletul. Iar dimineața n-am mai văzut nici un pelican. Nici pe întinsul apelor, nici pe maluri. Au plecat...

Era timpul să plecăm și noi. Dar, înainte de a părăsi Grindul lupilor am vrut să mai vedem o dată marea. Era furioasă și măreață. Deasupra valurilor înspumate zburau pescărușii...

Mă gîndeam că va trece iarna și din nou, de-a lungul țărmului mării vor veni în zbor, spre cuiburile lor din deltă, păsările mari, albe, pe care le-am cunoscut și le-am îndrăgit.

Ion BOSTAN

(Fotografiile autorului)

Colonie de pelicani în Delta Dunării

„CUM I-AM CUNOSCUT"

AMINTIRI DESPRE IOAN SLAVICI

(Urmare din pag. I-a)

Marele meșter al limbii, fermecătorul povestitor și omul care și-a petrecut toată viața lîngă o călimară și un condei, era, cu cine-i plăcea, harnic la vorbă.

Au trecut cîțiva ani și, într-o vară, la masa unei lăptării, undeva, prin fosta stradă Belvedere, mi-a împărtășit cîteva din încercările la care a fost supus de soartă.

Trăia modest. După o viață atît de agitată, după experiențe atît de zbuciumate, după atîta muncă, Ioan Slavici continua să lupte și la bătrînețe cu nevoile.

În acea lăptărie am avut prilejul să-l ascult și mărturisesc că m-au zguduit unele mărturii ale marelui povestitor

A fost, mi-a spus, din cea mai fragedă tinerețe în război cu greutățile materiale, în război cu contemporanii lui din Ardeal, ca și cu cei de aici, care nu l-au înțeles întotdeauna, în război cu boala.

Ioan Slavici a intrat din adolescență în iureșul luptei pentru existență A fost ziarist, dramaturg, nuvelist, romancier, profesor — a colindat Ardealul, Moldova, a rămas apoi în București vesnic copleșit de greutăți, de lipsuri.

— Cînd eram tînăr, mi-a spus, la vîrsta de 25 sau 26 de ani, suferam cumplit de o durere a încheieturilor brațului stîng. Nu mai puteam părăsi patul și eram convins că voi rămîne beteag. M-au internat în spital și după multe luni am ieșit ceva mai întremat. Am suferit și de piept, respiram anevoie. La vîrsta cînd toate anotimpurile îți se par o primăvară prelungită — eu zăceam într-un pat de spital sau într-o cămăruță sărăcăcioasă, chinuit de boală.

Slavici mi-a evocat figura marelui și nefericitului nostru Eminesou cu care a fost în strînse legături de prietenie. Și în țară și în străinătate au fost, în diferite împrejurări, împreună, și, deși temperamente deosebite, s-au înțeles de minune.

— Eminescu, mi-a spus Slavici, era un om foarte interesant. În problemele vieții de toate zilele, nu încerca și nu putea să se descurce deloc. Pe cît de nepăsător se arăta cu sine, pe atît de grijuliu — de disciplinat — da, da, de disciplinat — se dovedea în scris. Era în stare să stăruie ceasuri întregi, zile și nopți întregi, asupra unei strofe, să revie asupra ei de cîteva ori, să născocească multe versiuni ale aceleiași poezii și nu-și înceta munca decît în clipa în care i se părea că a izbutit — adică în clipa în care i se părea că a spus exact ceea ce a simțit, ceea ce a gîndit.

Pe mine mă orîvea cam chiorîș... Mă considera prea „serios", prea „matur", prea „solemn". La Viena, unde ne făceam studiile, el mă „onorase" cu tot felul de porecle. Cu toate nepotrivirile dintre noi — ne-am prețuit și iubit și nici odată n-am avut vreun temei — nici unul — să întrerupem această caldă prietenie A întrerupt-o zăbranicul care a acoperit, în plină tinerețe, mintea poetului și apoi pretimpuria lui trecere la cele veșnice.

În privința caracterului marelui nostru poet, Ioan Slavici mi-a povestit un episod — a multe-grăitor.

Eminescu era ceea ce numim un om bun, gata să vie în ajutorul semenului. Așa, de pildă, în anul 1872, tînăr fiind, a ținut să ajute pe un și mai puțin vîrstnic muzician. Era convins de talentul acestuia și, în condițiile regimului burghezo-moșieresc își dădea seama că fără un sprijin efectiv darurile sale artistice se vor irosi zadarnic. Știa că atîția poeți anonimi ai plaiurilor noastre au pierit fără a-și putea valorifica însușirile. Și în scrisoarea prin care îl recomanda pe acel tînăr lui Titu Maiorescu, unul din a-tot-puternicii zilei, Eminescu nu s-a sfiit să constate că „Societatea în care sîntem nevoiți a trăi nu este de natură a încuraja talente"...

Slavici care avea copia scrisorii din care am transcris cuvînt cu cuvînt aceste rînduri, nu-și mai aducea aminte ce urmare a avut recomandarea poetului...

Altădată mi-a spus :

— Cînd Iacob Negruzzi s-a găsit în trecere, prin Viena, a ținut cu tot dinadinsul să-l cunoască pe Eminescu.

L-a rugat să se întoarcă în patrie.

Eminescu i-a răspuns că va veni mai tîrziu. Deocamdată, împreună cu mine, pregătea o mare întrunire a studenților români la mormîntul lui Ștefan cel Mare, la mînăstirea Putna...

Bătrînul scriitor mi-a vorbit, apoi, de peregrinările lui Eminescu prin București, trecînd de la o gazdă la alta, în cămăruțe sărăcăcioase, fără lumină, unde se chinuia să lucreze în condiții groaznice.

— Am crezut că se va simți mai bine în altă parte, mi-a spus Slavici, și i-am dat o încăpere în locuința mea. Dar Eminescu începuse a da semne de boală și, în vara lui 1883, chiar în casa mea a izbucnit criza...

★

Au trecut cîțiva ani și-l întîlneam din ce în ce mai rar. (Am aflat mai tîrziu că se simțea pe zi ce trecea tot mai șubred, mai bolnav). Dar faptul că nu-l mai vedeam nu mă împiedica să mă gîndesc la acest om atît de frămîntat, la acest scriitor care își trăgea seva din înțelepciunea poporului — așa cum totdeauna mărturisea — și încercam, fără să vreau, un simțămînt de adîncă și sinceră compasiune. În condițiile regimurilor vechi — un Ioan Slavici a trebuit să golească pînă la fund paharul amărăciunilor, să sufere persecuții și umiliri, să fie veșnic strîmtorat materialmente, să cunoască lipsuri și dezamăgiri.

Din chinuita viață a omului, rămîne ceea ce a așternut pe hîrtie în nopțile sale de tenace și conștiincios meșter al condeiului. Rămîn povestirile sale, romanele sale...

I. PELTZ

Atomul în clinici și laboratoare

Pe lîngă Academia de științe a U. R. S. S. va lua ființă un institut de radiologie, care constituie un nou și important centru de cercetări al Europei.

Dotat cu echipament ultramodern, acest centru științific se va dedica studiului folosirii energiei atomice în clinici și laboratoare. Într-o clădire specială vor fi instalate acceleratori de particule elementare, puternice instalații terapeutice cu raze „Gama", un aparataj dozimetric foarte complex, un mare microscop electronic precum și multe alte aparate și dispozitive. Instalații gama moderne, fabricate în URSS, vor permite medicilor să trateze cu mai multă eficacitate unele tipuri de tumori maligne.

Institutul va dispune de cel mai mare vivarium din Europa. El va avea o clinică veterinară, unde vor fi executate pentru experiențe 30.000 animale (cîini, iepuri, cobai).

În prezent, se termină construcția sectorului experimental al Institutului, care va cuprinde aproape 30 de laboratoare. La începutul anului viitor, personalul acestui sector își va începe munca de cercetare.

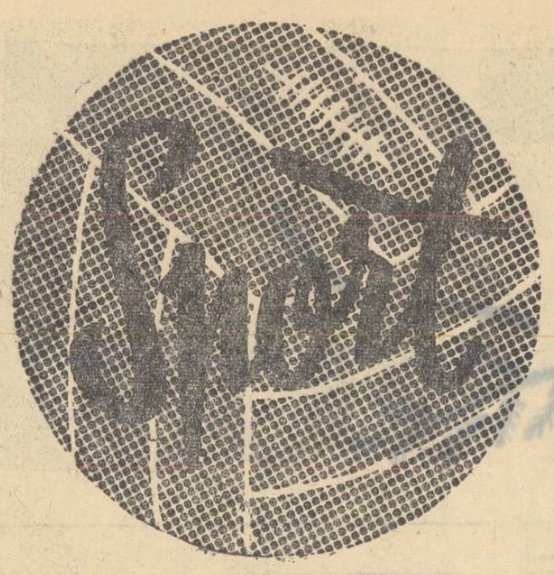

O DEMONSTRAȚIE CONCLUDENTĂ

Nu știu de ce pe vremea copilăriei mele hocheiul era apanajul băieților de familie, alde Georges, Niky și Teddy, făcînd în această privință casă bună cu tenisul de cîmp, automobilismul și ruleta... Dacă stai să te gîndești, se înțelege că nu-i dădea mîna oricui să-și trimită copilul la cursurile de patinaj, cu taxe deajuns de piperate, din Cișmigiu sau de la Oteteleșanu ; apoi venea povestea cu echipamentul, taxa de club și alte angarale de același gen. Așa se face că, pînă acum vreo două decenii, sportul gheții era reprezentat în Romînia de patru - cinci formații mai răsărite, care-și disputau din cînd în cînd un campionat sui - generis, adjudecat, invariabil, de Venus, Juventus sau P.T.T. Capitala țării avea un singur teren reglementar, cam pe unde-i astăzi palatul telefoanelor.

În atari condiții, evident că nu putea fi vorba de veleități pe plan internațional ; uneori ne vizita cîte o formație cehă sau elvețiană, iar „așii" autohtoni, cu concursul citorva canadieni plătiți cu gajuri exorbitante, luptau din greu pentru o înfringere onorabilă...

Asemenea suveniruri cețoase îmi colindau prin memorie simbătă și duminică seara, pe cînd urmăream evoluțiile reprezentativei noastre în compania celei de-a cincea clasate la campionatul mondial din 1961. La drept vorbind, eram destul de sceptic în privința rezultatelor finale, știind că hocheiștii din R.D.G. ne învinseseră fără excepție în toate disputele anterioare, că ne aflam în urmă cu pregătirile în actualul sezon, că, în sfîrșit, după confruntările cu Tesla Pardubice, n-aveam motive să sperăm într-o eventuală victorie. Însă, oricum, la hochei trebuie să te duci pentru frumusețea spectacolului, pentru feeria de lumini și culori, pentru fulgerările de spadă ale croselor și patinelor pe arena de cristal, pentru înflăcărarea juvenilă a spectatorilor de toate vîrstele.

Precum se știe, băieții au ținut să ne completeze satisfacțiile estetice, inerente și anticipate, cu două splendide succese, pe care nici cei mai optimiști dintre noi nu le-ar fi putut prevedea. Adevărat, în ambele cazuri e vorba de victorii la limită, datorate mai cu seamă voinței, tenacității, surplusului de energie în momentele decisive. Valoroșii oaspeți, în ciuda superiorității tehnice manifeste, au fost nevoiți să se încline în fața elanului de care au făcut risipă, cu neobișnuită generozitate, purtătorii culorilor noastre. Și dacă, după prima întîlnire, ei au putut invoca oboseala voiajului, lipsa de acomodare cu terenul și, în special, elementul surpriză al unei replici de o dîrzenie uimitoare, — partida ulterioară a venit să demonstreze, așa cum s-a mai spus, că adevărata explicație a celor două rezultate trebuie căutată în alt domeniu. Cred că nu mă înșel, afirmînd că echipa noastră marchează în momentul de față, un progres considerabil la capitolul tactică, reușind să se orienteze rapid și precis asupra intențiilor și posibilităților adversarului, speculînd cu promptitudine orice fisură în sistemul defensiv al acestuia, trecînd din apărare în atac și invers, cu o suplețe pe care n-am avut ocazia s-o remarcăm în precedentele sale evoluții.

Și dacă „bombele" lui Czaka ar fi păstrat vigoarea de acum cîțiva ani, dacă Biro și Varga nu s-ar fi pripit în cîteva rînduri, ratînd, numai în meciul secund, cel puțin patru puncte, — dacă, în fine, prodigiosul Kölbe nu ne-ar fi evocat cu atîta insistență, în postura sa de apărător al culorilor germane, neverosimilele performanțe ale lui Jean Marais sau Belmondo, — decalajul revanșei putea fi, categoric, augmentat.

Oricum, ambele rezultate sînt mai mult decît satisfăcătoare : ele dovedesc cu prisosință că, acolo unde se muncește cu dragoste și seriozitate, unde spiritul colectiv își subordonează tendințele individuale, iar spectrul eșecului este alungat de steaua fixă a entuziasmului — cele mai neașteptate succese devin perfect posibile.

Jocurile de simbătă și duminică cuprind, așadar, o demonstrație și o făgăduință, la fel de prețioase amîndouă, și pe care le dorim amplificate cît mai curînd.

Dan DEȘLIU

Baza de masă a handbalului în R. D. Germană

Performanțele în sport sînt efemere dacă nu se acordă atenție tineretului, dacă nu se efectuează o amplă muncă de masă, pentru ca aceste performanțe să fie consolidate. Sînt de părere că Romînia a înțeles cum nu se poate mai bine ce a însemnat succesul ei în campionatul mondial la handbal. Sînt sigur că oricărui handbalist îi crește inima de bucurie atunci cînd află că numărul secțiilor de handbal din Republica Populară Romînă a crescut de la 460 în 1961, adică înainte de campionatul mondial, la 760 cîte sînt în prezent.

Și la noi, în Republica Democrată Germană, handbalul în 7 se bucură de o mare popularitate.

Această popularitate și-a găsit expresia în capitala țării noastre, Berlin, prin numărul mare al celor care, în sezonul sportiv trecut, s-au înscris la turneul popular de handbal în 7. Față de înscrierile din 1961, la aceeași competiție, anul acesta, înscrierile sportivilor din întreprinderi, din școli și din universități au crescut de aproximativ două ori. A fost nevoie să se stabilească noi zile de joc și activitatea de antrenament a cluburilor să fie sporită. Trebuie subliniat că, în fiecare echipă nu au putut participa mai mult decît doi jucători activi, adică doi jucători membri ai unei asociații sportive de handbal. Multe întreprinderi trimit, odată cu jucătorii și un entuziast număr de suporteri.

Unii și-au luat misiunea foarte în serios, alții s-au amuzat doar. De fiecare dată, însă, s-au constituit grupe de cîte trei, iar învingătorul participa în continuare, la competiție superioară, unde echipele erau din nou formate de grupe de cîte trei.

Totuși, această formă a dovedit că are lacune, care erau în contradicție cu ideea sportului popular de masă. Căci, unele echipe au fost eliminate după numai două jocuri și nu mai aveau posibilitatea să mențină contactul cu sportul, care odată realizat nu dispare ușor. Iată cauza pentru care, după încheierea turneului, resortul de specialitate din Berlin a hotărît să creeze tuturor echipelor posibilitatea de a se afla în competiții, aprecierea făcîndu-se după punctaj. Membrii acestor grupe sportive din întreprinderi nu sînt obligați să adere imediat la Federația germană de gimnastică și sport și pot obține, în orice condiții, autorizații de joc. Din rîndul acestor grupări sportive s-au ridicat între timp noi secții de handbal, iar mulți dintre membrii ei au devenit membri ai Federației de sport și gimnastică.

Sînt căutări pe care noi, în Republica Democrată Germană, le întreprindem pentru a atrage cît mai mulți oameni la activitatea sportivă continuă.

Günther AWOLIN
ziarist din R.D.G.

Terenuri de schi cu zăpadă artificială

La Lausanne, în Elveția s-a dat în folosință, pentru prima oară în lume, un teren de schi acoperit cu zăpadă artificială. În acest scop au fost folosite șase „tunuri" special amenajate, care au lansat „zăpadă" pe un teren cu o suprafață de 36.000 metri pătrați. Pe acest teren sînt amenajate trei piste pentru practicarea schiului.

Rezultatele au fost cele așteptate : „zăpada" produsă pe cale artificială s-a dovedit a fi tot atît de bună ca și cea naturală.

PELE ȘI MASOPOUST

Echipa de fotbal a R.S. Cehoslovace, finalistă a campionatului mondial. Jucătorul încadrat este Masopoust

Brazilianul Pele și cehoslovacul Masopoust sînt așa dar cei mai buni fotbaliști ai anului 1962 ; primul desemnat de ancheta organizată de Agenția sportivă internațională din Stuttgart, iar al doilea prin plebiscitul revistei „France Footbal" care alege în fiecare an pe fotbalistul nr. 1 al Europei.

Se știe că Pele (accidentat) n-a putut juca în finala campionatului mondial cîștigată de echipa Braziliei, dar nici un alt jucător n-a reușit să atingă popularitatea asului brazilian, fenomen unic în istoria fotbalului mondial. Milioane de oameni au admirat, dacă nu ca martori oculari în tribuna unui stadion, cel puțin la cinematograf, fentele, driblingurile, jongleriile inimitabile ale „perlei negre". Cu Santos, clubul la care joacă de cinci ani, Pele a cîștigat anul acesta Cupa intercontinentală, învingînd pe Benfica cu 5—2. La Lisabona a marcat al 500-lea gol al carierei sale și de atunci s-au adăugat cel puțin 20, fiind golgeterul absolut al soccerului mondial.

La 22 de ani Pele este aproape un „veteran".

Pele, semnînd autografe pe cartea sa biografică

Racolerii italieni l-au evaluat la kilogram. Parc-ar fi cumpărat cafea. Dar Pele nu e de vînzare, el face parte din patrimoniul național al Braziliei, spun deocamdată conducătorii echipei Santos.

Dacă Pele este un nume vechi în albumele amatorilor de fotbal, cesoslovacul Masopoust, mijlocaș stînga la Dukla Praga și în națională Cehoslovaciei, urcă pentru prima oară pe treapta de sus a celebrității. Ce i-a făcut pe cronicarii de fotbal europeni să-l aleagă tocmai pe el ca fotbalistul nr. 1 al bătrînului continent ? Desigur nu numai faptul că echipa Cehoslovaciei a ocupat locul 2 la campionatele mondiale. Masopoust este și el, în felul său, un virtuos al balonului rotund.

Fotbalist inteligent, cu o derutantă mobilitate, lucid și abil tehnician, Masopoust este jucătorul ideal pentru sistemul 4-2-4. Aceasta mai ales pentru capacitatea sa de a juca ofensiv, care i-a permis adesea să marcheze goluri decisive. De altfel Masopoust a fost cel care a înscris golul echipei sale în meciul cu Brazilia, în finala Campionatului mondial.

În vîrstă de 31 de ani, Masopoust a jucat de 53 de ori în echipa națională a Cehoslovaciei.

UMOR STRĂIN

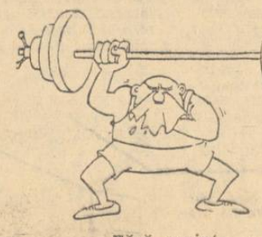

Fără cuvinte

Colegiul de arbitri

Longevitate sportivă

Cît de îndelungată poate fi activitatea sportivă, de performanță ? Și nu numai a campionilor, a recordmanilor, ci și a celor care iubesc și practică sportul, de la cinci la optzeci de ani. Cine face mișcare ani mulți, cu regularitate, își prelungește nu numai viața, ci și tinerețea. Nu există un remediu mai bun împotriva bătrîneții decît mișcarea. Sportul aici e mai puternic decît medicina.

În prezent, începînd cu Olimpiada de la Helsinki (1952), vîrsta primilor performeri și a performanțelor de aur, a coborît cu mult, între 18 și 30 de ani, față de 22—40 de altădată. Firește aceasta scurtează sau face mai dificilă longevitatea sportivă. Dar și aici sînt excepții, excepții din care se poate învăța mult.

Nicolai Ozolin, fost recordman al Uniunii Sovietice, reușește să treacă la 42 ani stacheta înălțată la 4,30 m., iar Donald Finlay intră în finala olimpică de la Londra la 110 m. garduri cu 14,1 și dacă nu s-ar fi împiedicat de ultimul gard, s-ar fi clasat între primii trei, deși avea vîrsta de 41 de ani și lupta cu concurenți cu douăzeci de ani mai tineri.

La 44 de ani Jack Holden devine la Bruxelles, în 1950, campion european la maraton și la peste 46 de ani alergătorul argentinian Cabrera cîștigă la Olimpiada de la Londra aceiași probă în 2h. 34'51". Pentru o probă de mare rezistență, vîrsta nu ar surprinde (maratonistul sovietic Gorin a concurat la 55 de ani), dar trebuie să ne gîndim totdeauna la ritmul probei și la vîrsta celorlalți concurenți. Aceasta ni-l amintește pe Dinu Cristea, neobositul nostru alergător de fond, atletul a trei generații atletice și care mai concurează încă, cu succes, la peste 50 de ani.

Fotbalul, pe care-l iubiți atît, a dat și el cîțiva jucători de lungă activitate : Mathews (43), Grosics (38), Didi (37). Dintre ei, Stanley Mathews mai joacă astăzi în aceeași echipă cu fiul său, așa cum David Oistrah interpretează cu fiul său Igor dublul concert de Bach. La noi, foarte mulți ani și pînă foarte tîrziu, la 39 de ani, a jucat, chiar în echipa națională. Petschovski.

Și un caz neobișnuit : echipa de fotbal Mond din Luxemburg, compusă numai din membrii unei singure familii și în care mezinul, în vîrstă de 14 ani, joacă extremă stîngă, iar tatăl, firește căpitanul echipei, în vîrstă de 58 de ani joacă extremă dreaptă.

Nici rugbiul nu rămîne mai prejos. Noel Baudry, fundașul echipei Ussel, la 47 de ani juca încă meciuri oficiale și juca... bine. Recent însă s-a convins că e totuși prea vîrstnic și s-a hotărît să se retragă.

Dacă în jocurile sportive poți face față și la o vîrstă mai înaintată, longevitatea în sporturile individuale, acolo unde lupți singur cu adversarul și cu cronometrul, este de-a dreptul neobișnuită și meritorie.

Ca să învingi la box, la 47 de ani, așa cum a făcut-o negrul Archie Moore, campion al lumii la categoria semigrea, care a cîștigat prin K.O. în repriza a șasea la fostul campion olimpic de la Melbourne Peter Rademacher — iată o performanță care iese cu totul din obișnuit.

Cum tot neobișnuită este performanța norvegianului Od. Lundberg, în tinerețe clasat pe locul II la 5000 m. patinaj viteză cu 8.32.7 la olimpiada de iarnă de la St. Moritz (1948) și apoi record personal 8.14.5 la aceeași probă, dar la... 41 ani.

Rareori poți începe sportul de performanță foarte tîrziu, la o vîrstă cu totul ciudată, mai ales cînd știm că astăzi, așa ca în muzică sau balet, nu se poate concepe mari rezultate fără specializare timpurie, de la 10—15 ani.

Cazul halterofilului Craevski, care începe să facă sport la 48 de ani și va continua să ia parte în concursuri pînă la 60 de ani — poate nu este unicul în lume, dar trebuie să recunoașteți că este aproape de necrezut și el dovedește o voință și o dragoste de sport nețărmurită.

Claudia Alesina, înotătoare din Leningrad, a activat timp de douăzeci de ani, stabilind aproape două sute de recorduri. Dar să învingi în concurs adversare care aveau aproape aceeași vîrstă cîți ea de sport — nu este un lucru ușor, nici obișnuit.

E. Cudreavțev joacă tenis timp de treizeci de ani, în 15 ani ieșind consecutiv campion unional de dublu. El a rămas, chiar la cincizeci de ani, unul din cei mai buni jucători de tenis ai Uniunii Sovietice.

Tot treizeci de ani de sport ca E. Cudreavțev, dar pe gheață, a împlinit patinatorul Melnicov. El reușește, lucru nemai întîmplat pînă atunci, să doboare, la 43 de ani, recordul țării la 500 m.

Originală, desigur, trebuie să fi fost întîlnirea pe gheață, din iarna anului 1948, dintre Vasilii Ipolitov și fiul său Igor, întîlnire în care diferența de secunde a fost mult mai mică decît aceea a anilor.

La 52 de ani ciclistul A. Lebedev cîștigă și încă cu un nou record, cursa Moscova—Noghinsc — Moscova și la 70 de ani, după treizeci de ani de întreceri, Ivan Podubnii este încă de neînvins la lupte.

Cînd nu mai pot lupta pentru performanță, vechii sportivi nu se dau bătuți și luptă cu vîrsta. La 77 de ani Paul Malisch mai înoată 49,5 pe 50 m., azerbaidjanul Iuri Buskin străbate 5.000 km. cu bicicleta în trei luni de zile deși acum are... 62 ani. Recent, Rene Volpi, unul din participanții la primul Tur al Franței (1903) a urmărit, la vîrsta de 80 de ani, cel de al 49-lea tur, străbătînd el însuși 2000 km. pe bicicletă.

Karl Thiemann, mecanic de mașini agricole din R.D.G., participă la întrecerile tradiționale de gimnastică în cinstea lui Jahn la 79 de ani, mărturisind că se simte excelent și că exercițiile fizice îi dau forță și plăcerea de a trăi.

Dar campionul tuturor acestor pasionați de mișcare care înving anii rămîne Mitrofan Svești nicov, care la 84 de ani conducea cu măiestrie schiful său de o persoană.

La noi am amintit la atletism pe Dinu Cristea și în fotbal pe Petschowski. Dar nu-l uitați pe Constantin Herold, care a avut o activitate sportivă de 30 de ani și care s-a retras din sportul de performanță, după ce împlinise peste patruzeci de ani, așa ca Nicolae Chicomban, tot brașovean ca Herold și tot polisportiv. Sau pe Ion Baboie, care la 47 de ani cîștigă campionatul republican de marș.

Amintiți-vă și de jucătorii de tenis Schmidt-Caralulis, eterni campioni de dublu, de săritorul la trambulină, în apă, Alexandru Lascu, de patinatorii artistici Turușanco și Bindea, sau de curajosul învingător al înălțimilor Emilian Cristea.

Ei ar trebui invitați să-și scrie amintirile, din care tineretul ar învăța nespus de mult și cartea lor s-ar numi, așa cum sovieticii au una, „Povestirile sportivilor bătrîni" sau fiindcă ei nu vor să se considere bătrîni, „Povestirile sportivilor mereu tineri".

Oamenii de știință se străduie să învingă bătrînețea și să prelungească vîrsta omului. Dacă vor reuși (și ce nu reușește omul cînd vrea binele omului ?) să nu vă mirați cînd veți vedea pe stadioane, pe ape și în munți, vîrstnici de o sută zece ani făcînd sport cu ușurință și cu bucurie.

Virgil LUDU

magazin
revistă săptămînală editată de ziarul
ROMINIA LIBERA
★
Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17.60.10
★
Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții
★
PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI tel. 17.60 10 interior 14.00

MOZAIC

● **ALPINISTUL** Edmund Hillary, unul dintre puținii alpiniști care a reușit să escaladeze Everestul, va întreprinde în curînd o nouă ascensiune în munții Himalaya. Noul lui obiectiv este vîrful Tivechi (peste 6500 m.) care nu a fost atins încă de nici un alpinist.

● **O PERFORMANȚĂ** puțin obișnuită : echipa de handbal Flemalle din Belgia n-a cunoscut înfrîngerea în cadrul campionatului național de la data de 20 februarie 1957. În actualul sezon, echipa a cucerit nouă victorii consecutive avînd golaveraju1 206 : 69.

● **CELEBRUL** antrenor Percy Cerutty a declarat că alergătorul de culoare Seraphino Antao din Kenya, care a participat la Jocurile panbritanice, este în momentul de față cel mai bun vitezist din lume, capabil să doboare recordurile mondiale la 100 m. și 200 m.

● **UN FAPT** neobișnuit : federația engleză de rugbi a invitat pentru începutul anului viitor pentru a efectua un turneu în Anglia, echipele de rugbi ale... Canadei și Argentinei.

● **ARBITRUL** englez Gwynn Thomas a fost făcut K. O. în cursul unui meci de rugbi la Cardigan. „Isprava" aceasta n-a reușit-o — cum s-ar putea presupune un jucător, ci... mingea folosită în meciul pe care-l arbitra. Degajată de aproape de un jucător, mingea l-a lovit pe arbitru în față atît de tare încît el a căzut jos în nesimțire. După scurt timp el a putut relua conducerea jocului.

● **SENZAȚIE** în Brazilia : dintr-un muzeu a dispărut, sustrasă de răufăcători, medalia de aur primită de echipa de fotbal a Braziliei cu ocazia campionatului mondial de fotbal. Pentru „găsitor" s-a anunțat o mare recompensă egală cu valoarea în aur a medaliei...

Varietăți

Un nou sport ?

Fotbal pe o masă ? De ce nu ? Pentru pasionații jocului de fotbal din R. P. Ungară, s-a creat un joc deosebit de interesant care s-a răspîndit cu iuțeala fulgerului în toate colțurile țării. „Jocul" se desfășoară pe o masă reprezentînd un teren de fotbal cu toate detaliile. Fiecare „jucător" dispune de cîte 10 fise (diferit colorate) reprezentînd jucătorii de cîmp și o fișă mai mare și mai înaltă înfățișînd portarul. Meciul durează două reprize a 12 minute (bineînțeles că există și pauză) și este condus de un... arbitru. Regulamentul prevede condițiile de joc (aut, cornere etc.) învingătorul fiind acela care marchează mai multe goluri. Punerea în mișcare a fiselor se face cu ajutorul unei fise speciale, mai subțiri.

Popularitatea acestui joc a dus la organizarea unor cluburi speciale și la desfășurarea unui adevărat campionat și a diverse turnee. Un nou sport sau o îndeletnicire plăcută pentru iubitorii fotbalului ?

„Record" mondial

De curînd un nou record mondial de tip occidental a fost bătut. Autorul lui este un student în filozofie al universității din Saskatchwan (Canada) care a reușit să închidă și să deschidă palma de 10.292 ori în timp de 9 ore.

Vechiul record aparținea unui locuitor din Stafford (Marea Britanie) cu 10.291 în timpul de 10 ore și 10 minute.

Regulamentul concursului acestei „discipline" prevede că este voie a se întrebuința o singură mînă.

ROMANUL NOSTRU ILUSTRAT

„ÎNTÎMPLĂRI ÎN MĂRILE SUDULUI"

de JACK LONDON

Ilustrații : Beca RIND

Puseră mîna pe fugari, îi făcură să vadă „stele verzi", apoi îi legară cobză și-i aruncară în balenieră, plini de sînge, cu obrajii tumefiați, cu trupul numai vînătăi. Cît despre bătrînul care-i găzduise, el văzu de șapte ori pe atîta „stele verzi". Părul îi fu smuls din cap, dinții începură să-i zboare în toate direcțiile. Albii țopăiau pe trupul lui cu bocancii lor cu potcoave de oțel.

Readus pe plantații, Maouki se hotărî să-și schimbe tactica, să se arate supus și doritor de a-și îndrepta greșelile. Timp de un an îndeplini toate muncile în așa fel încît nimeni nu se mai putu plînge de el. Calificat „bine" Maouki se văzu avansat în grad : fu trecut servitor în casa unuia dintre albi. Aici munca era incomparabil mai ușoară. Trebuia să țină odăile curate și să servească whisky la orice oră din zi sau din noapte stăpînului și prietenilor acestuia. În timp ce se dovedea un servitor docil, mintea lui Maouki țesea febril noi planuri de evadare. Stăpînul avea o balenieră. Maouki păstra la el cheia hangarului. Acest lucru îl comunică în taină și altor negri din Malaita care nutreau și ei gînduri de fugă. După mai multe nopți de sfat,

ajunseră la un plan stabilit cu minuțiozitate. Într-o noapte zece negri din Malaita conduși de Maouki scoaseră în taină baleniera, o încărcară cu 12 carabine, cu o ladă cu dinamită, mai multe panere cu mîncare, butelii cu apă dulce și vreo zece lăzi de tutun. Profitînd de musonul care-i mînă cu putere spre sud, reușiră să se îndepărteze bine de țărmul din Noua Georgie. Navigau noaptea la adăpostul întunericului. Ziua ascundeau baleniera pe plaja vreunei insulițe nelocuite. Cînd mai erau doar la vreo douăzeci de mile de Malaita, baleniera fu totuși surprinsă din întîmplare de un cuter condus de doi albi și prevăzut cu un tun. Armamentul superior al vasului făcu ca rezistența fugarilor să fie repede zdrobită. Cu căușe la mîini, Maouki și tovarășii săi fură predați la Tulagi unde locuia Marele șef alb. Acesta ținu judecată și hotărî ca vinovații să fie legați de cîte un stîlp și să primească fiecare cîte 20 de bice pe spinare. Sentința fu aplicată pe loc, după care nenorocitilor li se comunică și restul pedepsei : trebuiau să plătească o amendă de cincisprezece dolari de cap. Cum nu aveau niciun cent, amenda fu transformată în șase luni de muncă suplimentară. Fiecare dintre evadați primea separat cîte un an în plus de muncă, reprezentînd plata „daunelor" cauzate prin furarea armelor, muniției și mărfurilor. Astfel căpușiți, fură trimiși înapoi în Noua Georgie unde — bine înțeles, — stăpînii îi trimiseră din nou la muncă, după ce, în semn de bun sosit, îi făcură să vadă „stele verzi".

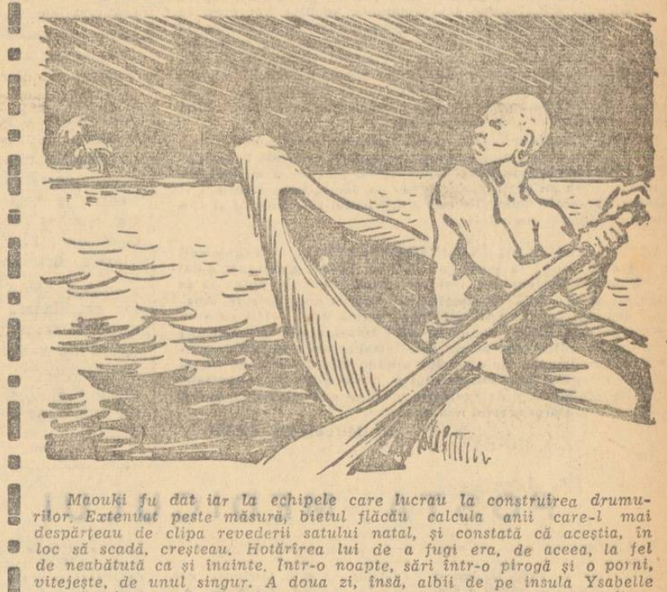

Maouki fu dat iar la echipele care lucrau la construirea drumurilor. Extenuat peste măsură, bietul flăcău calcula anii care-l mai despărțeau de clipa revederii satului natal, și constată că aceștia, în loc să scadă, creșteau. Hotărîrea lui de a fugi era, de aceea, la fel de neabătută ca și înainte. Într-o noapte, sări într-o pirogă și o porni, vitejește, de unul singur. A doua zi, însă, albii de pe insula Ysabelle puseră mîna pe el. Pînă la sosirea unei corăbii cu care să-l expedieze înapoi îl obligară să muncească acolo. După puțin timp fugi iar, afundîndu-se în junglă. Dar albii oferiră o mie de bastonașe de tutun ca răsplată pentru prinderea lui. Fu capturat mai mult mort decît viu și retrimis în Noua Georgie cu lanțuri la mîini și la picioare. După bătaia „reglementară" cu care fu întîmpinat acolo, i se comunică noua sancțiune : trebuia să plătească el însuși cele o mie de bastonașe de tutun care fuseseră plătite drept răsplată pentru prinderea sa. Aceste bastonașe reprezentau cincizeci de dolari, adică încă un an și opt luni de muncă suplimentară. În total, sătucul de pe malul Malaitei, pe care-l visa zi și noapte, se afla acum la cinci ani distanță.

Nici o secundă Maouki nu se gîndea însă să îndeplinească acești cinci ani de sclavie. La prima ocazie, o șterse din nou. Ghinionul îl urmărea însă ca scaiul. Fu prins iar și rupt în bătaie. Pentru întreaga Companie, Maouki devenise „un caz". Personal, domnul Haveby, directorul Companiei fu încunoștiințat de acest „caz". Domnia sa, îl declară pe Maouki „incorigibil". Ori, „incorigibilii" erau trimiși de societate pe insula Santa Cruz care prezenta avantajul de a fi cel mai bine organizată ca lagăr. Acolo fu expediat și Maouki. Cînd goeleta care-l transporta se opri în dreptul insulei Sfînta Ana el sări în apă în timpul nopții, înotă pînă la uscat, fură două arme și o lădiță de tutun de la un colonist, se aruncă într-o pirogă și-o porni vîslind... spre Malaita. Nenorocul făcu însă să se dezlănțuie o vijelie care-l împinse înapoi pe Sfînta Ana. Aici fu pus în fiare. Piroga, armele și lădița de tutun fură restituite proprietarilor. Dar pentru că Maouki consumase o parte din tutun, fu pedepsit cu încă un an de muncă, reprezentînd respectiva cantitate. Fu trimis îndărăt spre Noua Georgie, unde, de data aceasta, i se deschidea perspectiva de a mai munci șase ani. Pe drum sări iar în mare, fu prins din nou și timpul de muncă i se mai urcă cu șase luni. Toată conducerea societății era sătulă pînă peste cap de nebunul de Maouki. Domnul Haveby fu din nou deranjat din problemele sale înalte cu rugămintea de a hotărî ce să se facă cu acest negru încăpățînat care nu voia cu niciun preț să se dea pe brazdă. Directorul își aminti dintr-odată de Bunster.

(Va urma)

Pentru formarea armonioasă a corpului la copii

● Pantofii lipsiți complet de tocuri nu sînt potriviți pentru mersul mai îndelungat. Utilizînd tocurile de înălțime medie, acestea vor menține ridicată partea posterioară a arcadei plantare, lăsînd ca greutatea corpului să cadă pe partea anterioară a acestei arcade, ceea ce va contribui la dezvoltarea armonioasă a picioarelor și la nedeformarea coloanei vertebrale.

● Pantofii de tenis sau de gimnastică nu se vor utiliza în mod obișnuit decît pentru sport sau drumuri scurte. Întrebuințarea prea îndelungată însă a acestei forme de încălțăminte contribuie la aplatizarea arcadei plantare, putînd da naștere la picioare plate.

● În cazurile în care părinții observă aplatizarea arcadelor plantare la copii, este necesar să se confecționeze tocurile în așa fel încît acestea să fie înălțate cu cîte un centimetru spre părțile interioare ale picioarelor.

● Copiii mici nu vor fi lăsați: să stea prea mult în șezlonguri de pînză, deoarece acestea provoacă poziții vicioase și contribuie la deformarea coloanei vertebrale și a corpului în general.

● În timpul lecțiilor sau lecturilor, copiii nu vor fi lăsați să stea prea aplecați pe masă de lucru și nici în poziții strîmbe. Corect este ca în tot acest timp să se rezeme de spătarul unui scaun.

● De cînd sînt mici și pînă la vîrsta adolescenței, copiii se dezvoltă mai armonios dacă paturile în care dorm au salteaua mai tare.

● Mișcările ritmice de impulsionare a membrelor superioare și inferioare la copiii mici, efectuate în poziție culcată, pe spate sau pe burtă trebuie făcute încă de la a 4-a lună de vîrstă. Astfel de mișcări au o deosebită importanță pentru menținerea elasticității coloanei vertebrale, pentru dezvoltarea rezistenței musculaturii abdominale și a spatelui, precum și pentru prevenirea eventualelor ptoze ale organelor interne sau a herniilor inghinale din timpul copilăriei.

● Copiii care au vegetații adenoide nu vor fi supuși la exerciții fizice intense, deoarece s-ar contribui și mai mult la îngreunarea respirației și deci la obosirea inimei. Astfel de exerciții pot fi permise numai după extirparea vegetațiilor.

Dr. I. LEGIC

NOUTĂȚI MEDICALE

**ULTRASUNETELE ÎN COMBATEREA MICROZELOR. — Bolile de piele provocate de ciupercile microscopice patogene sînt destul de rezistente la medicația obișnuită folosită pînă acum. În viitorul apropiat însă ele vor putea fi combătute nu numai cu medicamente ci și cu ajutorul ultrasunetelor. Acest lucru a fost dovedit de un grup de cercetători din Budapesta care au făcut interesante experiențe clinice și de laborator pentru a stabili efectul undelor ultrasonore asupra dezvoltării ciupercilor patogene. Și anume aceste cercetări au arătat că ciupercile patogene (de exemplu „candida albicans" care dă diverse vegetații și chiar leziuni pulmonare la copii) sînt distruse în proporție de 70 la sută după 5 minute de iradiere cu un fascicol de ultrasunete, de 80 la sută după 15 minute și de 97,7 la sută după 30 de minute de iradiere. De asemenea s-a dovedit

POȘTA REDACȚIEI

ELIZA FER — Luduș: **Ne întrebați de anumite discuri, dacă sînt sau nu în magazine. Interesîndu-ne, vă spunem că nu sînt. Încercați mai tîrziu, peste cîteva luni. Înregistrările sînt în funcție de programul de activitate al Casei de discuri.**

M. LORENTZ — Faraoani (Bacău): **Nu credem că este indicat să publicăm adresele unor actori, scriitori, muzicieni, chiar și pentru considerentul că între timp s-ar putea muta ca atîția alți cetățeni. Le puteți însă scrie pe adresa instituțiilor unde își duc munca (teatre, filarmonici etc.). Poetului Ion Brad scrieți-i pe adresa: Uniunea scriitorilor din București, șoseaua Kiseleff nr. 10.**

VIORICA F. — București: **Dacă sînteți amatoare de gimnastică artistică și dacă vreți să vă perfecționați pregătirea, înscrieți-vă la unul din cluburile sportive care se preocupă de această disciplină.**

SANDU P. — Sibiu: **Dedicați-vă muncii pe care o prestați și veți găsi suficiente satisfacții.**

CAMELIA DUDILĂ — Tg. Mureș: **Sînt multe centre industriale în țară, noi însă nu putem ști care din ele are nevoie de o funcționară administrativă.**

MARIA HERȚI — Timișoara: **Noua hotărîre privind învățămîntul a regimentat și problema celor care vor să urmeze fără frecvență. Acum însă este prea tîrziu să mai puteți urma în anul de învățămînt 1962—1963. Rămîne ca pentru la anul să vă interesați din timp chiar la o facultate din orașul de reședință.**

TR. DUMITRESCU — Tg. Cărbunești: **Interesați-vă în primul rînd în localitatea unde domiciliați dacă mai puteți da examene pentru a obține diploma de maturitate și numai după aceea puneți-vă problema înscrierii la o facultate.**

ING. SM. GRECU — Oficiul de proiectarea și organizarea teritoriului Timișoara: **Cererea instituției este justificată, așa că se socotește cotizația.**

ION PÎRVU — Brad: **Ne interesează fotografiile care să arate frumusețile patriei și chiar și unele descrieri ale locurilor pe unde ați călătorit.**

NICOLAE CREANGĂ, comuna Săsciori, raionul Sebeș, regiunea Hunedoara **posedă întreaga colecție a revistei „Magazin" și o pune la dispoziția doritorilor.**

FLORENTINA VOCHIM, Roșiorii de Vede, str. Mălurescu nr. 7 și GHEORGHE PASCU din Arad, str. Anatol France nr. 1 etaj II ap. 3 **doresc să facă schimb de vederi cu frumusețile patriei.**

POMPILIU DUMITRESCU — București: **Dacă s-a referit la decretul respectiv înseamnă că nu întruniți condițiile pentru a fi înscris la pensie. Totuși, pentru verificarea situației, puteți face o cerere la procuratură în vederea examinării legalității măsurii luate. Clinica oftamologică din București, strada Hristo Botev nr. 15, este deservită de un personal medical de înaltă calificare.**

I. POPESCU — Vașcău: **Situația dv. o poate lămuri consiliul agricol raional, căruia trebuie să vă adresați. Dacă aici nu puteți rezolva nimic, adresați-vă la Consiliul Superior al Agriculturii din București.**

REBUS

În lumina lunii

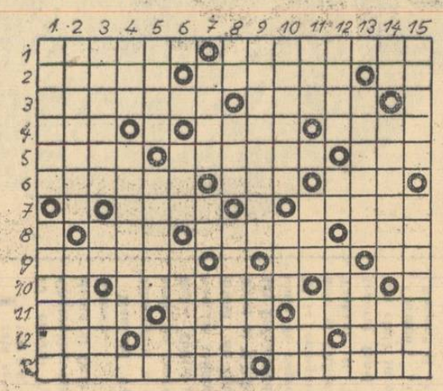

ORIZONTAL 1) Verbul lunii la căderea serii — Fața lunii fotografiată pentru prima dată la 4.10.1959 de oameni sovietici 2) „Trubadurul" în care-l întîlnim pe De Luna — Dă strălucire lunii venind de la soare (pl) — Ape! 3) „Nopți cu lună-n București" și „Răsai lună" — Podoabe cu care sînt asemuiți munții din lună 4) Poem de V. Hugo — Năsă (pl) — Din neamul celor ce-au denumit luna: Selene 5) Nume feminin — Ciresar, dar nu lună — Cureluse 6) Autorul comediei „Luna prin geam" — Totdeauna primii — Inexistente în lună 7) Lună comestibilă — Steluță din constelația Orion 8) Spre lună — Alții care lipsesc din lună — Acela 9) Autorul poeziei „Din lac cules e luna scăpatele oglinzi" — Constelație — La sateliți! 10) George Oprescu — Spre deosebire de lună, are lumină proprie (dim) — Tese! 11) În fiecare se oglindește-o lună — Piesă la șah — Îndestulat 12) Pronume — Autorul cîntecului „Intră lună pe fereastră" — Douăsprezece luni în șir (pl) 13) Forța lunii care provoacă mareele (pl.) — De forma stelelor.

VERTICAL 1) „De la pămînt la lună" de Jules Verne (pl.) — Ridiche de lună 2) Munți în Italia și-n lună — „Sonata lunii" de M. Codreanu 3) Lună la vechii greci — Pronume — Atenție 4) Astronom mexican — Luna străjuită de nori 5) Adăpostește navele în port — Legat de finețe și luna iunie — Unic! 6) Imaculat — Dă cu barda-n lună 7) Metaforă pentru nori — Din lună! — Beethoven i-a dedicat o celebră sonată (pl.) 8) Negație — La intrare — Tauri în vechea Moldovă (dim.) 9) „S-aud cum blînde cad / Izvoarele-ntruna, / Pe virfuri lungi de brad / Alunecă luna" — La cintar 10) Patru sau cinci pe.luna — Nu-i bună — Consoane 11) Ca la 4 orizontal — Întrebare — La jocul de fotbal 12) Fiecare lună numără între 28 și 31. — Alfa și omega — Fir 13) Omisiune voită în vorbire — Loc la teatru 14) Capăt de lunetă! — Ca-n basme (fem.) Trei pătrare de lună! 15) Verbul lunii ce piere la orizont — Luna pentru pămînt.

„LA OGLINDĂ"

ORIZONTAL: 1) Frumoasă zeiță romană înfățișată în fața oglinzii de pictorul Velasquez — „Thyl Eulenspiegel" de Charles de Coster 2) Autorul picturii „La oglindă" — Notă muzicală — Acum 3) „La oglindă" de Timotei Popovici pe versuri de G. Coșbuc — Sătean din Țara Oașului, unde la casele cu fete de măritat lucește în fereastră o oglindă 4) Își spun cuvîntul privindu-te în oglindă — Îngheață oglinda apei — Carte! 5) Care! — O poleim cu argint sau aluminiu și avem în față o oglindă 6) Autorul poeziei „Din lac culege luna scăpatele oglinzi" — Cureluș 7) Rămas în urma fumatului — Rol principal, fără distribuție, în piesa „Sărutul în fața oglinzii" de scriitorul maghiar Fodor Laszlo (pl.) 8) Cucu! — Oglindă curgătoare — Oglindește zi de zi situația internă și internațională 9) Spoiți — Reuni! 10) Astfel — La oglindă! — Legendă 11) Oglinda pentru frizeri (pl.) —„...la oglindă", pictură de Grigorescu 12) Joc publicat pentru prima oară în țara noastră în revista „Oglinda lumii" (1925) — Versailles-ul, cu strălucitoarea-i sală a oglinzilor.

VERTICAL: 1) Unul dintre primii noștri poeți, autorul poeziei „Oglinda" — În luciu! 2) Luceafărul poeziei noastre, autor al versurilor intitulate „Cînd privești oglinda" — ...Lugojana 3) Noapte bună, somn ușor! — Ere! — Autorul picturii „La oglindă" 4) Grăsime — Șiret — Pronume 5) Autorul poeziei „Oglinzile" — Nu eu, nu el 6) Dulap, cu sau fără oglindă — În luciul lor s-a oglindit frumosul Narcis îndrăgindu-și propriu-l chip 7) În riu! — Unic! — Curmătură 8) Se povestește că Arhimede a incendiat cu ajutorul lor, de la distanță, flota romană care ataca Siracuza — În față! 9) Popas — Cîntată de Margareta din Faust, de pildă, în vreme ce-și admiră podoabele prețioase în oglindă (pl.) — Își oglindește copacii în luciul apei 10) Rămă în oglindă — Necăjită 11) Sărbătoarea la care femeia cercetează oglinda mai mult decît altădată — I se potrivește zicala: „Apa cînd se tulbură, nu mai vezi ca prin oglindă".

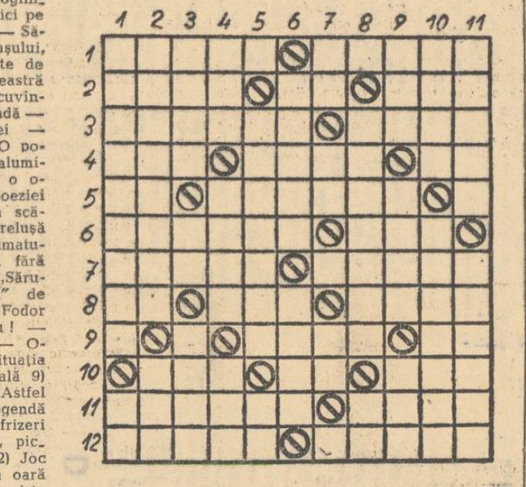

S. BUCUREȘCU

POȘTA REBUS

V. STOENESCU — București: Dacă ați urmărit rubrica noastră de jocuri ați observat desigur preferința pe care o acordăm careurilor axate pe o anumită temă. Or, jocul dv. păcătuiește tocmai în această privință. V-am recomanda deci, pentru viitoarele jocuri, găsirea unei tematici corespunzătoare în jurul căreia să brodați încrucișarea.

POPA NICOLAE — **Orăștie.** În jocul pe care ni l-ați trimis, cuvîntul „sesiza" este scris inexact.

Nu le ascultam niciodată snoavele. Ele mă amuzau uneori, dar cel mai adesea le găseam stupide. Îmi încălzeam pahărelul cu absint în mîini și rîdeam odată cu ceilalți, la poantă, din prietenie. De altfel, aveam impresia că gazda noastră făcea la fel. Totuși, de data aceea (cînd Jean Marc tuși ca să-și dreagă glasul) el își ridică privirea, zîmbi și arătă prin atitudinea sa că îl ascultă cu atenție.

— Snoava mea e adevărată, spuse Jean Marc. Iacă, să știți că n-am fost întotdeauna burghezul burtos pe care-l aveți în fața voastră. N-am fost întotdeauna administrator de imobile. Pot să vă spun că pe vremea cînd aspiram să devin arhitect, prietenii îmi ziceau grozav de mult la mine, pentru că aveam fantezie. Nici nu vă închipuiți ce calitate efemeră e fantezia. În ziua aceea... sau mai curînd în noaptea aceea, eram cred jumătate de duzină de băieți. Băuserăm binișor și cîntaserăm, de asemenea, la circiuma Balzac, o știți, pe strada Artelor Frumoase. Băusem Tavel. Acela se poate bea ca apa.

— Se putea bea, observă Maurice, cu amărăciune.

— Nu-i nimic, totul are să reintre în normal — continuă Jean Marc. Și așa cum vă spuneam, dădurăm buzna de la Balzac și o porniram de-a lungul bulevardului Saint Germain.

Ceasul era unu noaptea... Ne porniserăm pe isprave și căutam cu tot dinadinsul ocazia. Nu știu prea bine cum s-a întîmplat că am ajuns în fața unei cotigi goale, la care era înhămat un cal legat de un copac. Fără vizitiu, fără nimic. Era un cal mare și cumsecade, care dormea în picioare, cu capul aplecat. Îl dezlegarăm și el ne urmă supus, în felul cailor care parcă consideră întotdeauna ceea ce li se cere puțin straniu și în același timp foarte firesc. Ne urcarăm pe rînd pe spinarea lui, în timp ce acei rămași pe jos îl mînau cu vorba și cu gestul. Eu am reușit chiar să-l fac să meargă în galop, oh! nu mult: vreo 10 sau 12 metri. Dacă-l lăsam în voia lui, mergea din ce în ce mai încet, pînă cînd se opreа și adormea.

Am fi fost în stare să-i jucăm cine știe ce festă. Adevărul este că, nu după mult, ne plictisirăm, dar nu știam cum să ne descotorosim de cal. Nici vorbă să-l aducem iar la cotiga lui: rămăsese prea departe. Ajunsesem tocmai pe strada Assas sau Fleurus, cam p-acolo. Atunci îmi veni ideea. Cunoașteți strada Huysmans? E strada cea mai sinistră din Paris. O stradă cu totul și cu totul burgheză, se pare că a fost construită dintr-o bucată, cu case din blocuri mari de piatră pe fiecare parte, în stilul cel mai burghez cu putință. Nici o dugheană. Nu vă puteți închipui cît poate să fie de lugubră o stradă fără prăvălii (dar fără nici un fel de prăvălii). Nimeni nu trece pe acolo. O stradă cenușie, îngîmfată, vanitoasă, întotdeauna pustie. O stradă păzită de portari stilați, care nu ies niciodată peste pragul porții stăpînilor lor.

Dintr-o dată mă gîndii că aveam ocazia să mă răzbun pe strada aceea. Să mă răzbun cel puțin pe unul din cerberii galonați. Nu importă care. Cu această intenție mînarăm calul nostru într-acolo. Sunarăm la prima poartă, o splendidă poartă din fier forjat. Apoi împinserăm blajinul animal înăuntru, pînă îl aduserăm în fața căsuței portarului. Unul dintre noi strigă cu glas tare, așa cum fac locatarii întîrziați, pentru a fi recunoscuți de portar:

— Domnul Caaal!

Și ieșirăm, lăsîndu-l acolo.

Ceea ce s-a întîmplat mai departe nu știu. Poate că nu vi se pare grozav de nostim. În sfîrșit... Totuși, dacă ai puțină imaginație...

Închipuiți-vă mai întîi biata mîrțoagă, singură în holul imens, nemișcată, cu un aer bleg. Și pe portarul care știe că nu are nici un locatar ce se numește atît de ciudat. Care întredeschide ferestruica și vede arătarea (un cal adevărat, al cărui cap lung întoarce spre el o privire tristă) și care, timp de un minut, în buimăceala lui, se întreabă dacă nu cumva acum cai, întorcîndu-se la ei acasă, își anunță prezența spunîndu-și numele.

Eu, drept să vă spun, deși au trecut 20 de ani de atunci, ori de cîte ori îmi amintesc întîmplarea aceasta, simt o teribilă satisfacție.

Gazda noastră puse paharul pe masă și ni se adresă:

— Am să vă povestesc cea mai frumoasă snoavă despre Hitler.

Mie această asociere mi se păru nefirească.

— De fapt este aceeași pățanie, reluă el. De aceea mi-a și venit în minte. Și e tot o întîmplare adevărată. Mi-a povestit-o Z... care e prieten bun cu Brecker. Desigur, asta nu poate fi o dovadă că e adevărat, totuși eu sînt sigur că nu este inventată. Și știți de ce? Pentru că n-are sfîrșit. Atunci cînd inventezi o snoavă, îi găsești întotdeauna un sfîrșit.

Era pe vremea cînd Hitler venise la Paris, în '41. Știți cum a decurs vizita aceea. A sosit la ora 5 dimineața, a poruncit să fie plimbat încolo și încoace. Există o fotografie îngrozitoare — îngrozitoare pentru noi — care îl arată pe terasa palatului Chaillot. În fața lui se desfășoară unul dintre cele mai frumoase, poate chiar cel mai frumos peisaj citadin din lume. Așa a ținut să se pozeze: cu întregul Paris la picioare. Un Paris cufundat însă în somn, un Paris care nu știa că Hitler îl privește. Apoi a poruncit să fie dus la operă și a intrat în sala de spectacole. Marea sală a operei la ora 6 dimineața... Vă dați seama? A cerut să i se arate care este loja președintelui republicii și s-a așezat în ea. Și a stat singur în această lojă, a stat singur în această sală, la ora 6 dimineața. Nu știu dacă asta vă spune ceva. Eu găsesc că a fost jalnică, nespus de jalnică această vizită la Paris. Iată: omul acesta a cucerit Parisul, dar își dă seama că nu îl poate avea decît adormit, că nu se poate arăta la operă decît în pustietatea prăfuită a zorilor. Dar toate acestea nu s-au întîmplat decît mai tîrziu. Ceea ce vreau eu să vă povestesc s-a petrecut la început, imediat după sosirea lui. La gară l-a primit Brecker, pe care Hitler îl numea Michelangelo al său. Cum a coborît din tren Hitler i-a spus:

— Înainte de toate du-mă în mansarda în care ai stat acum douăzeci de ani. Vreau să văd unde ai lucrat, să-ți văd atelierul din Montparnasse.

Zis și făcut. Mașina a pornit spre strada Campagne — Première sau spre strada Boissonade, nu știu prea bine, în sfîrșit una din străzile astea. Brecker n-a nimerit de la început, a făcut cîteva ocoluri; era normal, cîte lucruri nu se schimbă în 20 de ani? Totuși, în cele din urmă a recunoscut locul căutat. Au coborît din mașină și au bătut în poartă.

Acum cred că va trebui să faceți același efort de imaginație ca pentru întîmplarea cu mîrțoaga lui Jean Marc. Aici nu era un cerber galonat, ci o bătrînă portăreasă, care nu putea deschide ușa direct din camera ei, ci trebuia să coboare pe scară. Bătăile poruncitoare au trezit-o. Ea s-a întrebat desigur puțin înfiorată, cine naiba o fi, și-a luat pe ea o pufoaică ponosită sau o manta veche și a coborît cele cîteva trepte cufundate încă în întuneric. Desigur că a dibuit cu greu broasca neascultătoare căutînd-o îndelung, prin întuneric, cu mîinile sale bătrîne înainte de a izbuti să descuie ușa. În sfîrșit a deschis-o, a privit și l-a văzut pe... HITLER!!!

Asta e toată întîmplarea... Dar ea este surprinzătoare și plină de tîlc, deoarece e de la sine înțeles că nu mai trebuie să redau răcnetul de groază pe care l-a slobozit bătrîna înainte de a trînti ușa peste viziunea infernală ce i-a fulgerat în fața ochilor. Ai fi zis că l-a văzut pe Scaraoțchi însuși.

Căci, oricum, ar fi putut foarte bine să fie alți nemți. I-ar fi fost frică fără îndoială; și-ar fi zis: „Cine știe ce blestemății vor face acum", dar le-ar fi dat drumul înăuntru — tremurînd desigur — și lucrurile s-ar fi mărginit aici. Sau închipuiți-vă că ar fi venit Franco sau Mussolini. Ea nu i-ar fi recunoscut așa de repede, și-apoi chiar dacă i-ar fi recunoscut n-ar fi împins ușa cu acel urlet spontan de indescriptibilă spaimă.

Nu, nu, e clar că ceea ce a văzut bătrînica noastră prin deschizătura ușii, era tot atît de înfiorător, tot atît de groaznic, ca și cînd ar fi fost însăși Moartea. Moartea cu coasa și lințoliul său și cu rînjetul sinistru al gurii sale fără buze.

În românește de Adrian MÎNTULESCU

„Calul și moartea"

Povestire de VERCORS

MICA BIBLIOTECA MAGAZIN

ȘTIRI FILATELICE

● **LA CONCURSUL TRADIȚIONAL** organizat de revista „Filatelia" pentru alegerea celor mai reușite mărci poștale emise de țara noastră în tot cursul anului precedent, au fost indicate următoarele mărci din anul 1961: pe locul I, valoarea de 55 bani din emisiunea „A 40-a aniversare a Partidului Comunist din Romînia"; pe locul II, marca de 3,20 lei din emisiunea „Primul om în Cosmos"; pe locul III, valoarea de 10 bani din emisiunea „Vînătoarea".

Dintre numeroșii participanți la concurs, din țară și din străinătate, au fost premiați următorii: premiul I, Natalia Cojoc — Cîmpulung, Dan Ciric — București, Tiberiu Petrila — Constanța; premiul II, Ioan Ciurea — C. Lung Moldova, Ernst Kandret — Sebeș Alba; premiul III: Constantin Paciogio — Murmansk (U.R.S.S.), Nicolae Bartulov — Beșenova Veche — Banat.

Cîte un premiu special a fost atribuit concurenților Mircea Maxim — Sanatoriul Bisericani, Rudolf Hilgard — Suceava.

● **ÎN ZIUA DE 7 IANUARIE** 1963 va avea loc la Paris o licitație (pe bază de oferte) de mărci poștale clasice, rare, din diferite țări. Printre loturile principale se numără mai multe piese deosebite de mărci clasice românești.

Astfel, va fi licitată o colecție de 450 mărci poștale românești din anii 1858 — 1900, între care mai multe coli întregi din emisiunea Țările Române Unite (1862 — 64). Din a doua emisiune „cap de bour" (1858), figurează: un exemplar de 40 parale, albastru și unul de 80 parale, roșu, amîndouă pe hîrtie azurată; unul de 8 parale, roșu, pe hîrtie albă, o coală (32 exemplare) din valoarea de 40 parale, cu 8 + 3 tête-bêche-uri. Din emisiunea „Țările Române Unite" figurează două coli de 6 parale și una de 30 parale, fiecare cu cîte 8 tête-bêche-uri. De asemenea un exemplar de 50 bani (1869) și unul de 15 bani (1871-72). Toate piesele sînt în stare bună sau foarte bună.

La aceeași licitație este oferit și un bogat lot de mărci pentru poșta aeriană, între care o serie de 52 mărci românești din anii 1928 — 1947.

În vederea acestei licitații a apărut un catalog unde sînt descrise și mărcile românești, însoțite de ilustrații.

● **O NOUĂ SERIE** de reproduceri, după tablouri celebre ne aduce emisiunea apărută recent în Franța. Cele trei mărci policrome reprezintă: „Bună ziua, domnule Courbet" de Gustave Courbet (50 cenți), „Doamna Manet" de Eduard Manet (65 cenți), „Ofițeri călare" de Géricault (1 fr.).

DE TOATE PENTRU TOȚI

AVIOANE PENTRU ELEFANȚI

Călătoria unor elefanți în avion, chiar dacă este vorba de pui, nu-i chiar așa de simplă. Grădina zoologică din Berlin a primit înștiințarea că din Calcutta i-au fost trimiși cinci pui de elefanți cu un avion special. Călătoria de aproape 8.000 de kilometri a decurs în bune condițiuni, iar la sosire s-au folosit mijloace... mecanizate pentru a debarca cele cinci cușete.

Musafirii au primit imediat ajutorul necesar, mai ales că au avut de suportat o bruscă diferență de temperatură.

Simbolul planetelor

Astronomii folosesc diferite simboluri pentru a indica planetele sistemului solar. Cunoașteți aceste simboluri? Dacă nu, vi le prezentăm alăturat: În primul rînd (de la stînga la dreapta) Pămîntul, Soarele, Venus. În al doilea rînd: Neptun, Marte, planetă (în general), Mercur.

Creionul care numără kilometri

Iată un mic instrument ingenios și practic, care va veni în sprijinul automobiliștilor. Este vorba de un aparat care are forma unui creion și care... numără kilometrii.

La o extremitate are o mică ruletă, care fiind plimbată între două puncte ale unei hărți indică imediat distanța dintre ele.

Bineînțeles, ruleta poate fi reglată în raport direct cu scara hărții respective (sînt prevăzute nu mai puțin de 25 de scări diferite) iar distanța parcursă de ruletă se poate citi imediat pe o parte gradată a creionului.

NISIPURI CARE CÎNTĂ...

...Peisaj monoton: nisip și soare. Reliefiul se reduce la niște dune sărăcăcioase. Este deșertul de necuprins pe care, în ciuda progresului tehnic, unii cetățeni îl mai străbat încă legănați de mersul „corăbiilor deșertului" — al cămilelor.

Iată însă că tăcerea adîncă este ruptă de niște sunete melodioase. Nimic în jur care să justifice apariția acestui murmur melodic. Apoi „concertul" crește în intensitate, atinge un apogeu și — ca dirijat de o mînă nevăzută — se pierde treptat, într-un interval uneori de lungi minute.

Alteori sunetele sînt mai puțin armonioase. Ele se amplifică treptat, ajungînd la intensitatea unui bubuit de tunet. Apariția și dispariția lor bruscă, fără o cauză aparentă, a făcut ca imaginația nomazilor neștiutori să le atribuie unor „demoni" răuvoitori...

Care este explicația științifică a acestor fenomene acustice?

S-a emis ipoteza că zgomotele amintite ar proveni din alunecarea nisipului de-a lungul pantelor repezi ale dunelor. Pentru a verifica această ipoteză exploratorul John Philby și-a cufundat corpul pînă la nivelul gîtului într-o masă de nisip mișcător — la jumătatea distanței între vîrful unei dune și poalele ei. El a simțit nisipul vibrînd sub dînsul ca o orgă imensă.

Deși cele mai armonioase „concerte" ale nipisurilor se pot auzi doar în marile deșerturi, totuși asemenea fenomene s-au întîlnit și în alte părți ale lumii, ca, de exemplu, insula scoțiană Eigg și cîteva puncte ale coastei Atlantice ale Statelor Unite. Aici ele se reduc la un fel de fluierat muzical; ele se produc ori de cîte ori, după o aversă violentă, straturile superioare ale nisipului se usucă cu rapiditate.

Sunetele produse de nisipurile de pe dune sînt atît de variate încît sînt comparate fie cu un tunet, fie cu mugetul unei sirene de vapor, pînă și cu notele emise de o harpă uriașă sau de un violoncel.

Ele se fac auzite mai ales în timpul verii, spre seară, atunci cînd nisipul fin purtat de vînt în timpul zilei în vîrful dunelor începe să se scurgă de-a lungul pantelor repezi, rostogolindu-se peste masa de nisip roșu cu grăunțe mari care constituie partea compactă a dunelor. Această frecare — mai mult sau puțin continuă — este cauza „concertelor" amintite.

SOMN CIUDAT

Deși e un proces fiziologic complex, avînd rolul de a proteja celulele nervoase din scoarța cerebrală solicitate în permanență în cursul zilei, somnul pare un fenomen atît de firesc încît, cu excepția oamenilor de specialitate, nimeni nu-și pune problema mecanismului său.

Există totuși unele aspecte legate de somnul viețuitoarelor, care — fără a intra în intimitatea mecanismului său nervos — ridică o serie de probleme interesante.

Nu insistăm aici asupra somnului unor animale ca peștii sau șerpii. În legătură cu acestea este foarte greu să-ți dai seama dacă dorm sau nu, pentru simplul motiv că au întotdeauna ochii deschiși. Și aceasta pentru că... le lipsesc pleoapele!

Cum dorm însă păsările care, aproape în orice moment (cu excepția zborului și a altor cîtorva împrejurări stau așezate pe crengile copacilor într-un echilibru care, chiar în condițiile cînd ele sînt treze, pare cel puțin nestabil? Observațiile cercetătorilor au arătat că somnul păsărilor este posibil — în condiții care nouă ni se par nefirești — datorită intervenției unor mecanisme musculare reflexe. Ghiarele zburătoarelor sînt încleștate de ramuri cu atît mai puternic cu cît acestea se clatină mai mult. Excitația — în acest caz oscilarea ritmică — este transmisă pe cale reflexă unor neuroni motori care, acționînd asupra mușchilor respectivi, îi contractă mai puternic.

Și mai ciudat pare somnul mamiferelor acvatice. După cum se știe, acestea, deși își duc viața în apă, au nevoie să respire aer. Cum reușesc ele să respire în timpul somnului?

În legătură cu acest fenomen a fost studiat în special comportamentul delfinului. În timpul nopții acesta înoată aproape de suprafața apei, cufundat la o adîncime de numai 20-30 cm. La fiecare 30 de secunde, cu o ușoară mișcare a cozii, delfinul ajunge la suprafața apei. Concomitent, nărinele sale se deschid, lăsînd aerul să pătrundă. Imediat după aceea nărinele i se închid în timp ce delfinul coboară sub apă prin simpla apăsare a greutății corpului său care se echilibrează cu presiunea apei. Toate aceste acte ale delfinului sînt reflexe, ele nu necesită nici un moment controlul în starea de veghe.

În legătură cu focile care dorm în tot cursul iernii sub gheață, — în afară de faptul că vin să respire din timp în timp la marginea copcilor pe care și le fac în stratul de gheață — se presupune că ele au posibilitatea de a folosi aerul înmagazinat sub formă de bule minuscule în masa de apă.

Un adevărat cuptor minune

Oglscă friptă în 5 minute, o tartă gata în 4 minute; o tocană în 3 minute...

În exterior, autorul acestor „minuni" nu se prea deosebește de un cuptor obișnuit. Numai că, principiul funcționării sale e diferit. Căldura nu-i este furnizată nici de gaz, nici de electricitate, ci de un generator care produce curenți de înaltă frecvență. Această mașină nu scoate flacără, nu face zgomot, nu produce abur nici miros dezagreabil. Iar căldura ei nu distruge vitaminele.

Bucatele astfel preparate, au un gust excelent și sînt mai bine asimilate decît cele preparate într-un cuptor obișnuit. Datorită acestor calități, cuptoarele cu curenți de înaltă frecvență vor fi utilizate în primul rînd în spitale și sanatorii, iar cu timpul, vor fi introduse și în restaurante și cofetării.

Proiectul acestui cuptor a fost pus la punct la Institutul de cercetări asupra curenților de înaltă frecvență din Leningrad.

ȘAH ȘAH

Partida circuit

1. e2—e4 (Nicolau), e7—e5 (Seimeanu)
2. Cg1—f3 (Troianescu), Cb8—c6 (Reicher)
3. Nf1—b5 Urseanu). Nf8—e5 (Drimer)
4. c2—c3 (Braunștein), Cg8—f6 (Ghițescu)
5. 0—0 Rotaru), 0—0 (Rădulescu)
6. d2—d4 (Nacht), Nc5—b6 (Patoș)
7. d4:e5 (Radovici)

A continuat partida, din poziția de mai sus maestrul sportului BELA SOOS. El a jucat:

7... Cf: : e4

și a adăugat la mutarea sa următorul comentariu:

„Cu mutarea 7... Cf6—g4 pionul nu mai poate fi recîștigat, întrucît urmează 8.Nb5:c6, b:c6 și albul rămîne cu un pion în plus și o poziție mai bună. Luarea la e4 este deci o mutare forțată. În partidele pe care le-am jucat, avînd albele în această variantă a apărării spaniole am evitat la mutarea 7-a să iau cu pionul d la e5 pentru că 7. Tf1—e1, fie 7. a2—a4, cu o poziție mai bună pentru alb."

Ediția a III-a a „Cupei Magazin"

S-a încheiat prima etapă a celei de-a treia ediții a „CUPEI MAGAZIN" la șah prin corespondență. Competiție populară, cu caracter de masă, noua ediție a antrenat timp de un an de zile la o activitate regulată sute de iubitori ai jocului de șah. Este demn de subliniat faptul că mulți dintre participanți au jucat pentru prima dată la un concurs oficial care i-a stimulat să studieze teorie șahistă, să se preocupe de întărirea forței lor de joc.

La fel ca și celelalte concursuri prin corespondență organizate în țara noastră, ediția a treia a „CUPEI MAGAZIN" a contribuit la popularizarea acestui mod de practicare a jocului de șah care vine în ajutorul mai ales al celor ce locuiesc în localități cu o mai redusă activitate șahistă. Solicitînd inițierea unor noi concursuri prin corespondență, participantul la ediția a treia Lucian Augustin din Stoiceni, raionul Lăpuș, regiunea Maramureș, ne scrie, bunăoară, că „sînt mulți doritori care așteaptă să se deschidă asemenea concursuri prin corespondență, mai ales în raionul nostru nu avem concursuri în afară de cel anual, spartachiada de iarnă". În această scrisoare, ca și în altele primite la redacție, se ridică și problema organizării unor concursuri-campionate regionale de șah prin corespondență.

Revenind la cea de-a treia ediție a „CUPEI MAGAZIN" trebuie să arătăm că pînă în momentul de față nu ne-au parvenit rezultatele complete din toate grupele, neputînd astfel completa diagramele de concurs. De aceea, publicăm mai jos rezultatele numai din o parte a grupelor sferturilor de finală.

GRUPA 6. Pe locul I s-a clasat Jantea Aurelian (Giurgiu) cu 8 puncte. Lipsa unor rezultate nu permite încă cunoașterea celui de-al doilea clasat.

GRUPA 8. Pe locul I se află Lucian Persoiu (Buc.) cu 7 puncte. Al doilea clasat nu este încă cunoscut.

GRUPA 9. Cîștigătorul: Puiu Răduică din Bălești (8 puncte din 8). Al doilea calificat în semifinală nu este cunoscut.

GRUPA 10. Pe locurile I—II s-au clasat cu cîte 7 puncte Ion Zaharia (Cugir) și Gh. Gladcenco (Codlea). În ordine urmează apoi Mihai Petrescu (Buc.) cu 5½ puncte, Buță D. Titu (Cătunele) 5 puncte, Bunea Petru (Timișoara) 4 puncte, Adrian Ciorănic (Onești) 3½ puncte etc.

GRUPA 14. Pe locul I—II: Emil Altman (Gura Humorului) cu 8 puncte și Vasile Gălbează (Buhuși) cu 7 puncte.

GRUPA 16. Marin Andrei (Dichiseni) și Radu Fraitag (Suceava) și-au împărțit primele două locuri cu cîte 7½ puncte. Eugen Iliuță (Baia Mare) pe locul III, cu 5½ puncte, Radu Ion (Buc.) pe locul IV cu 5 puncte.

GRUPA 17. Nistor Baltag (Buc.) și Alex. Vasiliu (Constanța) ocupă locurile întîi și doi cu cîte 7½ puncte.

GRUPA 22: S-au clasat pe primul loc trei jucători: Cornel Angelescu (Buc.), Paris Anatolie (Snagov) și Boloni Iulia (Buc.) cu cîte 6½ puncte.

GRUPA 24: Primele două locuri, cu cîte 7½ puncte, le-au ocupat Em. Grunberg (Constanța) și Nelu Weisberg (Onești).

GRUPA 25. Momentan este cunoscut doar primul clasat: Ilie Cotea (Rm. Vîlcea) cu 8 puncte.

GRUPA 30. Locul I: Nicolae Murariu (Bocșa Română). Restul clasamentului nu-i definitivat.

GRUPA 34. Aurel Dumitrescu s-a clasat pe primul loc cu 7½ puncte. Cel de-al doilea clasat nu-i încă cunoscut.

Eventualele contestații cu privire la decizia arbitrilor privind rezultatele de mai sus se pot face pînă la 10 ianuarie. Pentru a putea definitiva clasamentele în toate grupele și a începe semifinalele competiției rugăm să ni se trimită cît de curînd și celelalte rezultate înregistrate.

Partidă de la Campionatul R.P.R.

Alb: GÜNSBERGER ALEXANDRU.

Negru: SZABO IULIU. *1. e4, c5, 2. Cf3, d6, 3. d4, c:d, 4. C:d4, Cf6, 5. Cc3, a6, 6. h3!?* (această mutare care pare o pierdere de timp poate fi punctul de plecare al unui atac foarte periculos pe flancul regelui, în legătură cu înaintarea g2—g4, cum au arătat marii maeștri Keres și Fischer). *6. ...e5. 7. Cde2, Ne7, 8. g4, h5?* (mai solid era 8. ...h6, împiedecînd înaintarea g4—g5) *9. g5, Ch7, 10. h4, f6, 11. f4, f:g, 12. f:g, 0—0 13. Ne3, Cc6, 14. Cg3, Ng4* (la 14. ...g6, putea urma 15. Nc4+Rh8, 16. C:h5, g:h, 17. D:h5 cu atac puternic). *15. Ne2, N:e2, 16. D:e2, g6, 17. 0—0—0, Tc8, 18. Cd5, Rg7, 19. Thg1, De8. 20. Dd2, Tf3, 21. De2, Tf8, 22. Rb1, Nd8. 23. Cf6!* (un sacrificiu temporar de pion, pentru a deschide poziția regelui negru) *23. ...N:f6.* (la 23. ...De7 urma 24. Cg:h5+, g:h. 25. D:h5) *24. g:f, C:f6, 25. Cf5+, Rh7, 26. C:d6, De6, 27. C:c8, T:c8, 28. Nc5, Cg4. 29. Td6, De8, 30. Dd2, Tc7, 31. Tdl, Tf7. 32. T:g6!!* (o combinație neașteptată care decide partida în favoarea albului).

32. ...R:g6, 33. Dg5+, Rh7, 34. D:h5+ Ch6, 35, Ne3! (poanta combinației — acum negrul n-are cum să apere Ch6) 25... *De6, 36. N:h6, Dg6, 37. D:g6+, R:g6, 38. Ng5. Cd4, 39. c3, Cf3, 40. Td6+, Rh5. 41. Tf6, T:f6, 42. N:f6, Cd2+, 43. Rc2, C:e4, 44. N:e5, R:h4* (s-a ajuns la o poziție simplă în care albul are numai un pion în plus, dar cîștigă datorită poziției mai bune a regelui său). *45. Rd3, cf2+, 46. Rc4, Rg4, 47. Nd4, Ce4 48. Rb4, Rf5. 49. Ra5, Re6, 50. Rb6, Cd6, 51. Rc7!* (nu era bun 51. b3, Rd7, 52. Ne5, Cf7, 53. Nf8, Rc8, și regele negru ajunge la timp iar regele negru rămîne izolat de pionii săi) *51... Rd5, 52. b3, b5, 53. Rb6 Ce4, 54. R:a6, b4, 55. c:b!* (acum urmează o interesantă luptă între pioni și cal, în care pionii se dovedesc mai tari). *55. R:d4, 56. b5, Rc6, 57. b6. Rc6. 58. b4, Cd6, 59. a4, Rd7, 60. Ra7, Cd8+. 61. Rb7, Cd6. 62. Rb8, Rc6. 63. a5. Cb5. 64. b7* și negrul cedează.

Comentarii de A. GÜNSBERGER
maestru al sportului

Redacția: Piața Scînteii. Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

Diesa Teatrală

ARTIȘTI ROMÎNI ÎN U.R.S.S.

La momentul de față se află în U.R.S.S. artiștii emeriți Valentin Gheorghiu, Ionel Tudoran și Octav Enigărescu.

Pianistul Valentin Gheorghiu a dat o serie de concerte la Baku, Tbilisi și Erevan, iar solistul Teatrului de Operă și Balet el R.P.R., Octav Enigărescu, dă o serie de reprezentații la Leningrad, Harkov și Chișinău. La Tașkent și Tbilisi, tenorul Ionel Tudoran cîntă în operele „Carmen", „Tosca", „Boema" și „Cio-Cio San".

LA RAMPĂ, TINERII ACTORI

Este simbolic faptul că cu cîteva zile înaintea sărbătorii celei de a 15-a aniversări a proclamării Republicii Populare Romîne, se desfășoară, printre numeroase manifestări artistice, și finala concursului republican al tinerilor actori. Intrat în tradiția vieții noastre teatrale, concursul tineretului e o concludentă mărturie a grijii de care se bucură tînăra generație de artiști formați în anii puterii noastre populare.

Spectacole întregi puse în scenă și interpretate de artiști tineri, fragmente din piese sau cîte un rol anume pregătit, prilejuiesc o bogată trecere în revistă a tinerelor talente din teatrele noastre. După selecțiile preliminare, la București se prezintă acum în finală colective de tineri reprezentînd atît teatrele din țară, cît și cele bucureștene precum și o serie de actori care concurează individual cu diferite fragmente. Repertoriul ales, variat și interesant, denotă efervescența preocupărilor creatoare ale tineretului din teatre și, totodată, asigură premizele unei puternice afirmări a talentelor autentice. Spicuim mai jos cîteva date din programul finalei.

Teatrul Național „I. L. Caragiale" a încredințat tinerilor și talentaților săi actori interpretarea celebrei piese a lui Bertolt Brecht **„Cercul de cretă caucazian"** în direcția de scenă a regizorului Lucian Ghiurchescu, decorurile aparținînd scenografului Dan Nemțeanu.

In fața finală a concursului a intrat și Teatrul **„Lucia Sturdza Bulandra"** care a pregătit două spectacole cu piese originale : falsa tragedie **„Proștii sub clar de lună"** de Teodor Mazilu și **„O singură viață"** de Ionel Hristea, ambele în regia lui Lucian Pintilie. Alte două teatre bucureștene iau parte la finală cu piesele **„De n-ar fi iubirile"** de Dorel Dorian, în regia lui Radu Penciulescu (Teatrul pentru copii și tineret) și **„Mielul turbat"** de Aurel Baranga în regia lui Dinu Cernescu (Teatrul regiunii București).

Tot piese originale prezintă la concurs și Teatrul de Stat din Timișoara **(„Cazul studentului Lotreanu"** de Radu Teodoru în regia lui Emil Reus) și Teatrul Maghiar Oradea **(„Febre"** de Horia Lovinescu în regia lui Szobbati Gille Otto).

Două teatre din regiuni, cel de la Galați și secția maghiară a Teatrului de Stat din Tg. Mureș, dau spectacole cu piesa **„Poveste din Irkutsk"** de A. Arbuzov, iar alte patru au pregătit piese din dramaturgia contemporană a țărilor socialiste. Piesa bulgară **„Generalul și nebunul"** de Angeio Vaganstein e jucată de tinerii actori de la Teatrul National din Cluj în regia lui Victor Tudor Popa și de cei de la Teatrul din Piatra Neamț în direcția de scenă a lui Cornel Tedea.

Teatrul de Stat din Sibiu prezintă în finală piesa dramaturgului polonez, Leon Kruczkowski **„Prima zi de libertate"** pusă în scenă de Călin P. Florian iar Teatrul de Stat din Arad prezintă piesa **„Antigona și celălalți"** de dramaturgul ceh Peter Karvaș în regia lui Dan Alexandrescu.

De asemenea, iau parte la finala concursului tineri actori de la teatrele din Brașov, Botoșani, Constanța, Oradea (secția română), secțiile maghiare ale teatrelor din Cluj și Timișoara, secția română a Teatrului din Tg. Mureș etc.

M. L.

LUMINILE RAMPEI

● **LA 7 DECEMBRIE**, pe scena Teatrului Academic Mic din Moscova și-a început turneul în U.R.S.S. Teatrul Național din Republica Populară Polonă.

● **IN ORAȘUL** Alma-Ata, a avut loc de curînd Congresul Asociației Teatrale din R.S.S. Kazahă.

● **UNA DIN CAPODOPERELE** lui Molière, „Tartuffe", a fost pusă în scenă de valoroasa campanie teatrală franceză condusă de Roger Planchon, „Theatre de la Cité". Spectacolul este realizat în regia lui Planchon și Rosner și are decoruri de René Allio.

● **COLECTIVUL** artistic al Teatrului de Stat din Turda a avut recent o plăcută aniversare : centenarul premierelor. Comedia scriitorului spaniol Calderon de la Barca, „Doamna nevăzută", a însemnat astfel pentru teatre un adevărat eveniment.

Piesa, pusă în scenă de regizorul Vintilă Rădulescu, în scenografia pictorului Rafael Galin, este interpretată de actorii Mircea Graur, Nicolae Ciocoiu, Simon Salca, Eugen Harizomenov, Aurel Ștefănescu, Puica Sterian, Enna Cenaru, Silvia Tabacu.

INTERVIU CU ȚĂNDĂRICĂ

Ca de obicei în preajma vacanței elevilor Țăndărică este extrem de ocupat. Cu greu l-am putut reține pentru cîteva minute din intensa sa activitate.

— Ne pregătim de premieră — ne spune el. Vom prezenta nouă spectacol cu piesa „A fugit un tren" de Ștefan Iureș și Ira Vrabie. Pentru toată vacanța elevi-lor ne-am dat întîlnire cu spectatorii mici și mari la sediul teatrului nostru în cele două săli, dar vom juca deopotrivă și la Palatul pionierilor — pe data de 22 decembrie —, vom merge cu spectacolele noastre în diferite întreprinderi și instituții cu ocazia serbării „Pomului de iarnă", iar un colectiv va prezenta „Alfabet împărat" în satele și comunele din jurul Bucureștiului.

Îl rugăm pe Țăndărică să ne spună care este repertoriul fixat pentru toată această perioadă.

— Teatrul nostru va juca printre altele spectacolele cu piesele „Doctorul Aumădoare", „Rochița cu fluguri", „Un băiețel, o palată și o mămăliță", „Carlea cu Apolodor", „Harap-Alb", „Călușul cocoșat", „Micul prinț", „Ursuleții veseli", „A fugit un tren".

ÎNTR-O DIMINEAȚĂ LA REPETIȚII

Teatrul regional Bucu-rești, Orele 10 di-mineața. Repetiție. Pe scenă recunoaștem printre actori pe Mihai Păladescu, Dominic Stanca, Voicu Jorj, Andreia Năstăsescu, Dorina Lazăr, Dumitru Dunea, Stela Moga, Marius Marinescu, Constantin Florescu. Din sală regizorul Horea Popescu dă îndrumările necesare cu siguranță. Alături de regizor se află traducătorul piesei, Florian Potra, căruia i solicităm cîteva lămuriri.

— Este vorba de piesa „Războiul" de Carlo Goldoni, ne spune interlocutorul nostru. Acțiunea i-a fost inspirată autorului de o întîmplare reală petrecută în acel timp și anume atacarea fortăreței Pizzighettone. El descrie cu deosebită vervă satirică întîmplările din tabăra atacanților, punînd accentul pe mașinațiile unui furnizor care caută să stringă cît mai multă avere, bine înțeles pe spinarea oamenilor simpli. Premiera pe țară a spectacolului va avea loc la începutul anului viitor".

Alături, în foaier, alte repetiții. În jurul mesei de lectură, actorii Victoria Dinu, Ion Marinescu, Silviu Stănculescu, Constantin Răschitor, Petre Dragoman, Cornel Dumitrașcu, Rodica Popescu, Elena Maican — studiază cu atenție — sub îndrumările regizorului George Teodorescu, replicile piesei „Femeia deputat" — adaptare de Dinu Cernescu, după scenariul filmului cu același nume de Vinogradskaia.

Aflăm că acest spectacol, a cărui premieră pe țară va avea loc tot în cursul lunii ianuarie, va li montat după o formulă nouă. Regizorul, împreună cu pictorul scenograf Camillo Osorovitz, vor face o încercare originală îmbinînd, în montarea spectacolului, mijloacele „teatrenel magice" cu acele specifice teatrului. În acest scop se va turna un film special a cărui proiecție se va integra armonios în desfășurarea acțiunii piesei.

Cînd asiști la două repetiții timpul trece ușor... Afară, două autobuze sînt gata de plecare. Actorii Teatrului regional București pornesc să reprezinte pe scenele unor cămine culturale spectacolele pe care le-au pregătit cu atîta grije. Colectiviștii din Piatra, din Frumoasa, din Drăgănești, din Lehliu-sat, ca și din toate comunele regiunii București îi așteaptă pe actori ca pe niște oaspeți dragi.

Sandu MARIAN

AVANCRONICĂ MUZICALĂ

Richard Schumacher, un prieten elvețian al muzicii noastre, la pupitrul Filarmonicii. În program: Beethoven, Mozart și Ravel

Concertele din 22-23 decembrie ale orchestrei simfonice a Filarmonicii „George Enescu" se vor desfășura sub conducerea muzicală a dirijorului elvețian Richard Schumacher, cunoscut dintr-un turneu anterior în țara noastră. În viața muzicală internațională maestrul elvețian, care conduce la Lugano orchestra de cameră „Collegium Musicum Helveticum", al cărei fondator și director este, se bucură de o apreciere unanimă. Pentru noi, Richard Schumacher întrunește calitatea unui eminent dirijor, cu aceea a unui prieten și a unui propagator serios și convins al creației simfonice romînești. Admirabila compoziție a prietenului Th. Rogalski „3 dansuri simfonice romînești", a răsunat sub bagheta sa, mai întîi într-un program al orchestrei „Del Angelicum" din Milano și apoi în diferite săli de concerte ale lumii, atrăgînd atenția publicului străin asupra acestor creații muzicale romînești.

În concertele amintite vom asculta admirabila Simfonie a VIII-a, în Fa major, de Beethoven. Înainte de a se avînta în colosala muncă de făurire a Simfoniei a IX-a, cu coruri, Beethoven a șlefuit ca pe un giuvaer de pret, senina simfonie în Fa, pe care o denumea cu o notă de duioșie „mica simfonie" („die kleine symphonie in F"). Titanul își pare-că rămas bun, prin aceasta creație a sa de maturitate, de la lumea veche a simfoniilor și sonatelor de tinerețe, clădite pe temelia concepțiilor precursorilor săi Haydn și Mozart. Acest drum a fost însă părăsit, în momentul cînd continuitul multuos al noii epoci și ecourile ei puternice în conștiința marelui artist, au determinat zămislirea simfoniilor revoluționare, de un profund dramatism, începînd cu „Eroica" și continuînd cu a „V-a" și cu a VII-a".

★

Vom mai asculta în aceeași interpretare „Simfonia concertantă" în Mi bemol major de W.A. Mozart, compusă în 1788, pentru orchestră și un grup solistic alcătuit din oboi, clarinet, corn și fagot. „Simfonia concertantă pentru suflători și orchestră" a rămas în tezaurul muzicii universale, ca o piesă aproape unică, exemplară, a inspirației cu care se îmbină în pagini-le ei măsivitatea solemnă proprie simfoniei cu stilul nădăios, conversativ, al concertului cu soliști. Unul din inspiratorii „Simfoniei concertante" a fost cornistul de origină cehă Wenzel Stich, care sub numele italienizat de Punto, a cucerit o mare celebritate. Partitura cornului solist va fi susținută la București de Ion Bădănoiu, artist emerit, colonel vechi cunoscut de Ion Danie, clarinetul de C. Ungureanu și fagotul de Gh. Alecsandrescu, instrumentiști la Teatre ai Filarmonicii. Este drept că „Simfonia concertantă" nu posedă străluciri de vervă nervoasă și antrenantă, specifice concertelor pentru pian sau vioară compuse în aceeași perioadă de genialul maestru. O atmosferă serioasă, aproape severă, se degajă din prima ei parte. Partea II-a, adagio, este de o adîncă expresivitate. Ea readuce în amintire caracterizarea marelui romancier francez Stendhal : „Mozart este asemeni unei femei serioase și adesea tristă, dar pe care o iubești cu atît mai mult și în deosebi datorită acestei triști-ți". Finalul este o temă cu 10 variațiuni, în care muzica se menține în sfera intonațiilor populare.

★

Programul va fi completat cu suita simfonică „Ma mère l'Oye" de Maurice Ravel.

Maurice Ravel este un reprezentant de frunte al artei franceze a secolului XX. Prin temperamentul său subtil, unit cu o rafinată inteligență și un gust ales, el a cucerit celebritatea mondială. Coleg cu George Enescu în clasa de compoziție a lui G. Fauré, în timpul căruia a fost premiat cu „Prix de Rome", de care au beneficiat la vremea lor Bizet și Debussy, Ravel s-a afirmat ca un adept convins al principiului de renovare melodică, ritmică și armonică a artei profesionale, prin contactul cu folclorul național și extranațional. Concepute inițial pentru pian, cele 5 basme au fost ulterior simfonizate și prezentate sub forma de muzică de balet în 1912. În tratarea tîlcului acestor basme, muzicianul nu amînteșe de froria fină a contemporanului său, scriitorul Anatole France, Ravel, cu o prefăcută candoare, repovestește basmele cunoscute dar pe înțelesul persoanelor mature. Suita se deschide cu o evocare în ritm de Pavana (vechi dans din sec. XVI) a Prumoasei adormite în pădure. Al doilea basm intitulat „Petit Pouceț" este inspirat de cel mai popular personaj al lui Charles Perrault, băiețelul care a fost dus în pădure, apre a fi lăsat pradă sălbăticiunilor. Prevenit de reaua intenție el presară firimituri de pîine pe care însă păsările le ciugulesc. Al 3-lea basm „Uriția, împărăteasa pagodelor" este o evocare a unui personaj din lumea orientului îndepărtat, prilej pentru compozitor de a compune cîteva melodii în gama chineză, de 5 tonuri (pentatonică). Urmează basmul „Frumoasa și Monstrul" în care o fată frumoasă transforma prin blîndețea ei un monstru hidos într-un Făt-Frumos, cu care apoi se căsătorește. Suita se încheie cu „Grădina feerică", pagini simfonice de rafinată atmosferă poetică în care compozitorul evocă lumea visurilor copilărieі.

V. CRISTIAN

În vizită la teatrul lui Brecht

Vizitatorul la care ne referim este artistul emerit Liviu Ciulei : el a poposit de curînd la Berlin, în teatrul fondat de Bertolt Brecht, fiind oaspete al colectivului „Berliner Ansemble" condus de cunoscuta artistă Helene Weigl, soția marelui și regretatului om de teatru.

Artistul nostru a făcut acolo un schimb de experiență cu artiștii germani, avînd posibilitatea să vizioneze, printre altele, spectacolul cu piesa „Opera de trei parale" a lui Brecht, pe care la rîndul său îl montează pe scena Teatrului „Lucia Sturdza-Bulandra" din capitală.

Liviu Ciulei ne-a împărtășit bucuria pe care a avut-o oferindu-i-se prilejul de a lua contact direct cu realizatorii acestui spectacol, de a purta discuții dintre cele mai folositoare cu conducătoarea lui „Berliner-Ansamblu", Helene Weigl, o sinceră prietenă și admiratoare a teatrului romînesc. Interlocutorul ne vorbește cu entuziasm despre „Opera de trei parale", pe care a văzut-o la Berlin.

— **Spectacolul, pus în scenă de regizorul Erich Engel, cel care l-a montat și la premiera din anul 1928, este de o calitate deosebită și îți prilejuiește o emoție estetică la cel mai înalt grad. O puternică impresie mi-a produs jocul actorului Wolf Kaizer, Mali Messer, rol pe care la noi îl va interpreta Lazăr Vrabie.**

— **Ce alte spectacole ați vizionat la „Berliner-Ansamble" ?**

— **O altă piesă a lui Brecht, „ASCENSIUNEA LUI ARTURO UI POATE FI OPRITĂ", excelent pus în scenă de regizorii Petre Palitzsch și Manfred Wekwerth în care actorul Ekkerhard Schall, deținătorul rolului titular realizează o creație de neuitat. Unul din elevii lui Brecht, Helmuth Baierl a scris o piesă foarte interesantă intitulată „Frau Flinz". M-a atras spectacolul cu atît mai mult cu cît piesa este de o mare actualitate, acțiunea ei fiind plasată de la sfîrșitul războiului și pînă astăzi, urmărind drumul politic al Germaniei în tot acest interval de timp. Frau Flinz este mama a cinci băieți, iar rolul e magistral interpretat de Helene Weigl, cu o multitudine impresionantă de nuanțe dramatice.**

Actorul, regizorul și scenograful Liviu Ciulei ne relatează în continuare cîteva impresii din popasul făcut la Leipzig, subliniind că a vizionat, în impunătoarea clădire a operei, ferma-tă acum doi ani, „Olandezul zburător" de Wagner, un spectacol cu o montare excepțională, jucat fără pauză datorită amplei mecanizări a scenei. Aflăm că în voiajul său, el s-a oprit și la Budapesta, unde a luat legătura cu actorii și regizorii teatrului „Madach".

Intrebîndu-l, în încheiere, care credе că este concluzia acestor vizite și schimburi de experiență pe care le-a făcut, artistul emerit Liviu Ciulei nu-a răspuns cu promptitudine :

— Sper ca rezultatele să se cuantifice în munca mea, pe care o relaс cu forțe sporite.

Sandu NAUMESCU

Săptămîna viitoare începe să ruleze pe ecran noul film romînesc „Omul de lîngă tine". In cliseu cadru din film

SĂPTĂMÎNA PE ECRANE

„ULTIMA BĂTĂLIE"

Deși film de război, această producție a studiourilor poloneze are o desfășurare calmă. Poate că lucrurile stau astfel deoarece acțiunea este privită prin prizma caracterului procurorului militar Tadeusz, unul din eroii principali. In general, regizorul Lesiewicz pune mai puțin accentul pe fabulație cît pe determinarea caracterului. In atmosfera avîntată a ultimelor zile de război antifascist, izbucnește un conflict între adjutantul Julek și colonelul Czapron. Prin de-înțelegiune și tact, procurorul încearcă să-i apropie și să-i împace pe cei doi. Înțelegînd că Julek este, în ciuda concepției sale învechite despre onoarea ofițerească, un om cinstit după cum, pe deasupra izbucnirilor sale temperamentale, colonelul este prețios atît victoriei cît și construirii vieții noi.

Actorul care-l interpretează pe Tadeusz aduce în fața obiectivului un personaj cu ochi inteligenți, cu mișcări șovăitoare, care exprimă o mare forță morală. El ajută multor oameni să se regăsească în preajma zilelor de pace, ajută ostașilor să-și lumineze ultimele zile de front cu minunate speranțe de umanitate. In perspectiva oferită de el, căpătă o culoare de o stranie frumusețe și idila cu infirmiera Wanda, și palatina unui veteran guraliv și melomam pus să aplice de înamic o cireadă de vaci, și drama unui țăran care, avînd un moment de slăbiciune, face-că să „dezerteze. Insfîrșit — o imagine de reală valoare emotivă : după ce s-a reîncadrat în luptă, acest țăran moare eroic pe un munte de cenușe într-un siloz. Imormîntat în grîul pe care-l visa zi și noapte, cu gura plină de boabele de pîine acum inapoiate poporului, această restituire constituind însăși rațiunea sacrificiului.

B. DUMITRESCU

„Crimă fără pedeapsă"

Fabulația noii producții a studiourilor „Defa" e simplă și, oarecum, repetată în diferite variante pe ecrane : o odioasă înscenare judiciară cărei, în pofida tuturor evidențelor îi cade victimă un nevinovat. Ceea ce însă conferă filmului o certă valoare constă în meticulozitatea descrierii atmosferei unei Germanii aflate în pragul venirii la putere a lui Hitler, în a cărei magistratură, legată de interesele marii aristocrații prusace, încep să apară ideile rasiste ale superiorității rasei ariene. Scoaterea la iveală a mașinațiunilor de culise, a manevrelor menite să-l condamne pe argatul Jacubovski — polonez de origine — este realizată în tonuri sobre, veridice. In final însă, forțînd puterea de înțelegere a spectatorului, realizatorii (regia Karl Balhaus), adaugă un episod în care-i întîlnim pe doi dintre eroii filmului, zece ani mai tîrziu, epilog inutil în economia filmului întrucît dezvoltarea logică pînă atunci a intrigii impunea cu claritate direcția evoluției celor doi, fără un adaus din partea scenaristului și a regizorului.

I. DELEANU

„TINERII"

Dacă ar fi să apreciem această producție a studiourilor engleze după pretextul atipic și conformist pe care a fost brodată, neîndoielnic că am categorisi-o în rîndul acelor afaceri de duzină ale comerțului cinematografic. Dar cum pretextul rămîne doar pretext, ne putem dispensa de el și de „morala" lui pe tiparul apologetic obișnuit în lumea capitaliștilor, de care aceștia cer nu vor să le spună patronilor prea multe adevăruri neplăcute. In rest, filmul este o agreabilă împletire de dans și muzică cu elemente revuistice și chiar de operetă, gen foarte răspîndit și popular în anii următori apariției filmului sonor.

Tot perioadei de tinerețe a artei ecranului îi datorează filmul și cele mai bune gaguri ale sale, pantomima savuroasă a personajelor-tip, procedeul montării finale într-un teatru cu sute de spectatori etc. etc. Actualizarea acestor tradiții ale filmului muzical are avantajul unui succes indiscutabil atît pentru publicul cunoscător cît și pentru spectatorii tineri. Să adăugăm că — excepting anumite pasaje coregrafice de prost gust — suportul color 99 de minute de bună dispoziție îl constituie o trecere în revistă plină de vervă a unor ritmuri de dans, prezentarea clitorva melodii de muzică ușoară de bună calitate precum și o suită de episoade nostime cu stîrnece rîsul. Adevărata valoare a filmului o dă însă distribuirea în rolul titular a lui Cliff Richard, un artist multilateral precum și sustinerea partiturii de că-tre excelenta formație „The Shadows", socotită acum, în Occident, drept cea mai bună interpretă de dansuri moderne.

Eugen ATANASIU

„Povestiri vesele"

Isprăvile și șotiile copiilor pot fi în egală măsură prilej de amuzament pentru cei mari și sursă de investigație a unui versutul psihologic infantil, depașind sesanzi educative prețioase. Este ceea ce urmărește — evitînd orice tendințe didacticiste uscate — filmul în culori al regizorului Veniamin Dorman, realizat de studioul „Maxim Gorki" din Moscova, după scenariul lui Viktor Dragunski.

Firește, în primul rînd copiii gustă întîmplările istorisite pe ecran, care le pun în fața o veritabilă oglindă. Dar, totodată, în „Povestiri vesele" autorii descriu lumea preșcolarilor adresîndu-se părinților, cărora parcă le spun : iată cum sînt copiii voștri, iată ce-l preocupă, iată jocurile și poznele lor, pentru care nu odată îi mustruiuim.

Eroii povestirilor vesele sînt ciițva puști nostimi și isteți — Denis, Miștka, Alionka, Lenocika — portretizați cu vervă și umor. Scriozitatea cu care se pregătesc să zboare spre Marte are un farmec rar. Cursa „infernală" pe bicicleta cu motor, incluzînd senzaționalul număr de circ pe care și-l imaginează Denis, împletește hazul cu tensiunea trepidantă a peripețiilor. Fără pretenția de a adînci elementele acțiunii, filmul se distinge prin prospețimea observației, este amuzant și agreabil. Programarea lui în zilele vacanței este, fără îndoială, binevenită.

Mircea ANDREI

ECOURI

● **DENYS DE LA PATELIERE** a terminat recent filmul „De ce Paris ?", care istorisește aventurile unei tinere belgiene în capitala Franței. Interpreții principali sînt Monique Berthio, Danielle Darrieux și Maurice Biraud.

● **INTRE 6 și 11 decembrie** au avut loc la Tours **(Franța)** „Zilele internaționale ale filmului de scurt metraj". **Au participat 27 națiuni, cu peste 100 filme. Din juriu au făcut parte reprezentanți bine cunoscuți ai genului, printre care cehoslovacul Jiri Trnka, desenatorul american Saul Bass și decoratorul polonez W. Zamecznik.**

● **REGIZORUL** dr. Gottfried Kolditz, autorul filmului „Revista de la miezul nopții", lucrează acum la un nou film muzical, cu titlul provizoriu **„Casanova 63".**

● **„IDERUL"** este titlul unui nou film de marionete în culori, realizat după o fabulă de Friedrich Wolf. Regia : Carl Schröder.

● **INGRID BERGMAN** este interpreta principală a noului film american **„Doamna Ingeborg, soția".** Pe generalul filmului, numele de Bergman va mai apărea de două ori, căci scenariul are la bază romanul scriitorului suedez Hjalmar Bergman, iar regia o semnează Ingmar Bergman.

● **ANTONELLA LUALDI** este olnecunoscută în lumea filmului. Dintre filmele care au luat la noi amintim : „Cronica amanților «Araci», „Părinți și copii". Avîndu-l ca partener pe Domenico Modugno ea va juca și în „Intîlnire la Ischia".

● **SIMONE SIGNORET** va fi protagonista filmului **„Mîine e o zi nouă"**, pe care regizorul René Clement îl realizează după un scenariu de Roger Vailland.

PREMIERĂ PE ȚARĂ LA CLUJ

„Generalul și nebunul" de Angelo Vagenstein

Recent, a avut loc la Cluj, premiera pe țară a comediei „Generalul și nebunul", de scriitorul dramaturg bulgar Angelo Vagenstein, cunoscut publicului romînesc ca scenarist, al filmelor **„Steaua", „Dol sub cer".**

Piesa, care a prilejuit regizorului Victor Tudor Popa realizarea unui spectacol — manifest de largă factură agitatorică — argumentează artistic cea mai actuală chemare a zilelor noastre : **„Oameni, vegheați și luptați pentru fericirea voastră !"**

Această chemare, care constituie mesajul interesantei lucrări dramatice, a fost servită cu merite egale, de regizor, de pictorul scenograf (I. Th. Ciupe) și de colectivul de actori al acestei clujene, din rîndul cărora merită menționați speciale Ligia Moga, Marin D. Aurelian, George Ghenasim, Bucur Stan, George M. Nuțescu, Ion Mărian și Nae Bota.

In roluri de mai mică întindere, Hristea Cristea și Gheorghe Radu aduc un convingător argument afirmației că nu există de fapt roluri „mici", realizînd două profiluri care se reții.

Obligația pe care și-a asumat-o regizorul, aceea de a convinge pe spectatori că fiecare din cei prezenți în sală : oamenii de pe scenă ca și cei din staluri sînt chemați să vegheze **cu** isteria războinică să nu redobîndească forță, a fost atinsă pînă la capăt într-o reușită de consistentă valoare prin ideile pe care le comunică și prin inovația mijloacelor de expresie artistică.

Atitudinea critică demonstrată a actorului față de personajul pe care-l interpretează, integrarea decorului în spectacol pînă la valoare de replică, înțeaga aceastâ suită de necesități cuprinzătoare, mai cu seamă, în substratul lucrării a fost rezolvată cu plusuri care îndreptățesc buna primire făcută de public celui mai... tînăr spectacol al Naționalului clujean.

Teofil BĂLAJ

Scenă din piesa „Generalul și nebunul"

CRONICA TEATRALĂ • CRONICA • CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ

TEATRUL „LUCIA STURDZA BULANDRA"

„O singură viață" de Ionel Hristea

In „O singură viață" ni se înfățișează un fapt legat de viață care se consumă cu totul, de la premiză pînă la concluzie, în vreo trei ore. Cu toate acestea, ceea ce este mai puțin decretorul, ține tocmai de domeniul acțiunii, conflictul producîndu-se numai în domeniul psihologiei și fiind urmărit numai aci. S-ar putea afirma chiar că drama suferă de o anumită stagnare. Dar au vrem să începem cu lipsurile, căci într-adevăr, drama aceasta de nimbre, nu trebuie umbrită, nici în primul, nici în ultimul moment.

Într-una din nopțile dezlănțuirilor de culme și bestialității fasciste, în zilele sinistrei rebeliuni legionare din 1941, familia doctorului Mihalcea, celulă socială a micii burghezii provinciale, contemplă evenimentele și manifestă o dezaprobare verbală. Avem de-a face cu intelectuali, cu oameni de cultură : tatăl este un medic foarte stimabil, devotat numai meseriei sale, în tot ceea ce are ea mai nobil; soția, desigur, se relichează mai puțin în această direcție, fiind o femeie și o mamă din cele mai banale ale categoriei respective, dominată de egoism candid și de oportunism amabil; există și trei copii : Ionelian, un tînăr cu dotație artistică multilaterală, sub aparența cinismului individualist și sceptic, ascunde frămîntările ratării; Mateias, student începător, adolescent, din toate punctele de vedere, poziv și atrăgător; și Mariana, personajul cel mai ciudat al dramei, o tînără infirmă de pe urma unei paralizii infantile, care își petrece viața într-un fotoliu cu rotile. In această casă, tînărul Mateias adăpostește în seara cu pricina, pe Ioana, adolescenta fiică a unei familii de muncitori, luptători antifasciști : fata, de altfel grav bolnavă, este în afară de luptă, dar bunicul său a fost arestat de fasciști, apoi ucis de huligani, și ea a rămas fără nici un sprijin. In atmosfera de teroare pe care fascismul dezlănuit vrea s-o transforme în lege a vieții morale și sociale, adăpostirea unui om urmărit, poate atrage grave represalii. In cazul nostru, ar putea atrage în orice caz, revocarea numirii doctorului Mihalcea în postul de profesor la universitatea bucureșteană, numire sosită în aceeași seară, numire de care întreaga familie leagă mari și măgulitoare speranțe. Familia o află, în termeni destul de străveziți, din gura doctorului Horațiu Ignătescu, asistent al doctorului Mihalcea, logodnic în spe al Marianei, și huligan fascist fără reticențe. Se pune problema : se va înclina familia Mihalcea în fața amenințării, refuzînd s-o adăpostească pe dezarmata Ioana, sau își va apăra securitatea omeneasca în fața bestialității fasciste antiumane, salvînd măcar o singură viață ?

Desfășurarea dramei constă în acest conflict de conștiință, în această lupta dintre egoismul și conformismul mic-burghez, pe de o parte, și apelul celei mai elementare omenii, pe de altă parte. Pe eroii lui Hristea îi salvează oarecum de la aceasta dare din colț în colț pentru salvarea interesului și a aparențelor, faptul că autorul a înțeles să lase problema deschisă, din punct de vedere individual, și că a realizat acest lucru, tocmai cînd balanța înclina spre o botărîre de expulzare un-mănușă a tinerei fete, printr-o soluție neașteptată : moartea tinerei copile, care, printr-o intîmplare, a auzit cum familia Mihalcea își dezbate, cu regret, propria generozitate. De asemenea, și faptul că între acești oameni, tînărul Mateias are o poziție foarte frumoasă, de generoasă și fineresc omenie, iar tatăl Mihalcea este realmente un om cumsecade, care ar vrea să țină piept sălbăticiei fasciste, măcar printr-un act de cinste personală. Astfel, fără ea drama să-și piardă severitatea critică, autorul ne sugerează că toți acești oameni se vor mai putea arăta, pe viitor, demni de o morală cu adevărat umană, cu condiția ca ei să se situeze pe poziția unei constînțe active. In acel și timp, nu e desigur greu de bănuit cum poate evolua un cinic egoist și ratat ca Iulian, rămăninod, însă, destul de enigmatică proiecția de viitor a Marianei.

Cusurul piesei stă, de altfel, în faptul că pentru a da complexitate și variație conflictului psihologic, autorul a căzut în complicație. Aceasta Mariana, cu iubirea ei dezamăgită în planul moral, cu psihologia ei maladivă, singulară, ar fi avut nevoie, pentru a deveni eficientă și concludentă, de o dramă de sine stătătoare. De asemenea, procesul ratatului și egoistului Iulian este cu totul neinchegat, deoarece spectatorul nu izbutește să descopere miza directă, personală, a violentei sale lașități.

Spectacolul, pus în scenă de regizorul Lucian Pintilie, are o minuție al cărui țel a fost crearea atmosferei de grabă, a vrstei clipe din viața familiei Mihalcea. Nu e o formulă rea, din moment ce țelul, în sine, e justificabil, dar mi se pare că nu e formula cea mai recomandabilă pentru o dramă a cărei principală dificultate stă tocmai în ritmul său lent. Această minuțiozitate devine apăsare și prelungire, cu un spațiu prea vast pentru vădevăratele dimensiuni ale personajelor.

In rolul doctorului Mihalcea, care este și nu este eroul principal al dramei, G. Mărută a realizat o interpretare cu totul remarcabilă, reliefînd la modul cel mai convingător drama acestui om cumsecade, a acestui intelectual cu totul stupefiat de a-și vedea principiile în conflict cu viața, timida lui svicire spre luptă, nesiguranța, instabilitatea.

In rolul soției sale, Nelly Sterian a realizat o serie de excelente efecte comice, a căror sursă a fost căutată nu în mijloace exterioare ci în substrat psihologic. Octavian Cotescu a făcut o meritorie încercare de a-și schimba genul și stilul obișnuit, și a dus-o la capăt în mod foarte mulțumitor, realizînd un Iulian absolut plauzibil.

Un considerabil efort a făcut Natasia Șova, în rolul cel mai dificil al dramei, infirma Mariana : s-a simțit căutarea, setea mărcar a unei atitudini psihologice mai adînci, dorința de a trece de o aparență neobișnuită, și evident că pe acest drum, s-a prodas o șovăială permanentă, nu însă lipsită de momente remarcabile, mai ales în actul doi. In rolul tinerei Ioana, Lucia Mara i-a înfățișat, pe o linie care începe să se desemneze ca foarte proprie, deosebit de emoționantă, ca întotdeauna : dar tînăra actriță are tendința de a pune prea mult zahăr, mult prea mult. Mircea Albulescu a jucat rolul medicului legionar Horațiu, cu siguranța sa scenică de totdeauna. Aurora Șotropa a interpretat cu multă căldură rolul unei bătrîne lucrice cu autonomie morală și sănătoase idei proprii.

In sfîrșit, în rolul bunului Mateias... Dar s-o luăm altfel. Am militat și voi milita mereu, pentru ideea actorului-regizor și nu e greu de înțeles mirarea cînd am văzut un incepot de afirmare a ideii regizorului-actor, prin apariția regizorului Pintilie în rolul bunului adolescent Mateias. Nu știu dacă Lucian Pintilie este, după o vorbă veche, cel mai bun regizor dintre actori, dar după această primă experiență, pot afirma că este cel mai bun actor dintre regizori. Cu corectarea unui defect de pronunție, care de altfel nu este foarte neplăcut, ni se pare că Pintilie ar face bine să insiste pe drumul actoricesc...

Radu POPESCU